

CONSTANTIN ARGETOIANU
ÎNSEMĂNĂRI ZILNICE

9

www.dacoromanica.ro

CONSTANTIN ARGETOIANU

ÎNSEMĂRI ZILNICE

Vol. IX

CONSTANTIN ARGETOIANU

ÎNSEMNAȚI ZILNICE

Volumul IX

21 aprilie — 31 decembrie 1941

Ediție și indice
de
STELIAN NEAGOE

EDITURA *MACHIAVELLI*

București, 2008

www.dacoromanica.ro

Colecția
ISTORIE & POLITICĂ

Toate drepturile pentru tipărirea
acestei ediții aparțin în exclusivitate

EDITURII *MACHIAVELLI*

DIRECTOR – FONDATOR

Prof. univ. dr. STELIAN NEAGOE

București-1, B-dul Banu Manta nr. 22

ISBN 973-96599-9-22

www.dacoromanica.ro

Notă asupra ediției

Încercăm să ducem la bun-sfârșit angajamentul ce ne-am luat în urmă cu cincisprezece ani: publicarea memoriilor-fluviu ale lui Constantin Argetoianu, scriitor fermecător și cronicar modern ce dă seamă de lumea politică românească circumscrisă unui arc de timp de aproape o sută de ani.

Ne grăbim, aşadar, să edităm volumul IX din *Însemnările Zilnice* argetoiene ce însumează anul 1941.

Marcat teribil de cele pătimate de pe urma cutremurului și a prigoanei din timpul ființării Statului Național Legionar, Argetoianu și-a revenit cu greu în fire și a putut să se așeze din nou la biroul de lucru spre a continua opera de a cărei valoare pentru Istorie era atât de conștient. Așa se face că *însemnările* încep abia cu data de 21 aprilie și se încheie în ultima zi a anului 1941. Și ca un făcut, cu cât ne apropiem de finalul ciclului memorialistic, această panoramă a vieții politice românești devine tot mai interesantă, mai captivantă. Este drept că și evenimentele internaționale, interne i-au servit scriitorului politic material din abundență și de excepție.

Principala temă la ordinea zilei era războiul ce sta să capete caracter mondial. Rezistența engleză — pe mare, în aer și chiar pe uscat — i-a impus lui Hitler să declanșeze, concomitent, războiul împotriva URSS. Garanțiile germane pentru România ciopârțită teritorial în vara anului 1940, au fost convertite în alianță cu Statele Axei în războiul din rășărit. Conducătorul Statului român, generalul (din 23 august 1941, mareșalul) Ion Antonescu și-a luat răspunderea unui act riscant, în nădejdea că eforturile vor fi încununate prin reîntregirea României Mari. *Însemnările Zilnice* din iunie–decembrie 1941 consemnează pas cu pas evoluția războiului pe toate fronturile de luptă, cu precădere pe cel anti-sovietic, venerabilul om politic bucurându-se ca un copil mare la înșurarea victoriilor împotriva armatelor lui Stalin, ori intrând în panică de-a dreptul, pentru soarta țării sale, atunci când armatele Axei începeau să se împotmolească în drumul lor spre Moscova.

În plan intern, regimul antonescian n-a depășit starea hibridă, fără puțința de a se limpezi și de a ctitori. Tânărului Rege Mihai I i se re-

trăseseră prerogativele esențiale, fiind lăsat mai mult să domnească între palatele regale de la București și Sinaia. Guverna Conducătorul Statului, mareșalul Ion Antonescu, secondat într-ale scriptologiei, și nu numai, de Mihai Antonescu.

Cum se întâmplă de când lumea, starea de război provoacă jertfe pe fronturi, generează viață nesigură supusă primejdiilor în spatele teatrelor de operații, orori inutile, erori tehnice sau umane cu implicații ce pot amaneta viitorul Statelor beligerante. Argetoianu a fost sensibil față de toate plusurile și minusurile unei conflagrații cumplite — fie că era vorba de eliberările triumfale ale Basarabiei și Bucovinei de Nord, fie de dramatica cucerire a Odesei sau de excesele inumane, fără drept de apel, exercitate față de populația evreiască a cărei tragedii traversa întreaga Europă înstăpânită de Hitler.

Acestea fiind coordonatele majore ce jalonau contextul anului 1941, Constantin Argetoianu rareori a mai avut dispoziția să exerseze mușcătorul său cinism, fiind mânat acum mai degrabă de un patriotism robust și patetic, presărat pe alocuri cu amărăciune și gânduri negre. Totuși, reprezentativul moșier, din tată-n fiu, de la Breasta-Doljului, scruta adesea cerul încărcat de mană și chinuit și de accese ale unei gute rebele, nota și comenta din când în când datele meteorologice, iar portretistul inspirat se ilustra printre lapidare necrologuri și felurite cancanuri din cafeneaua politică.

STELIAN NEAGOE

1941

Luni, 21 aprilie. A doua zi de Paști... Cu toate căte ne amenință încă, mă simt sufletește mai liniștit, și reiau condeiul...

De la 30 decembrie trecut, n-am mai avut inimă să scriu nimic.

Despre viața pe care am dus-o închis în casa mea, sub paza unei gărzi de 39 de oameni, cu un ofițer¹. Onofrescu m-a însoțit în automobil, la toate ieșirile mele; cu el m-am dus la Comisia de anchetă la Senat (Controlul averilor) și la înfățișările de la Casație. La 8 aprilie mi s-a luat și această ultimă gardă, și a fost înlocuită prin doi sergenți de oraș, unul ziua, altul noaptea.), un reangajat (subofițer) și doi gradați — gardă succesiv redusă la 29, la 18, la 7 și în fine la 4 oameni —, despre încercarea de pătrundere și de percheziție din ajunul Bobotezei, despre răvășirea sertarelor și dulapurilor din Breasta, despre fuga mea de acasă în seara de 21 ianuarie, despre zilele de răzvrătire și despre ascunzișul meu la Doamnele C. — despre calvarul proceselor mele, despre continuele alarme în care am trăit, voi povesti odată, dacă Dumnezeu îmi va mai reda răgazul să mai povestesc...

Deocamdată, îmi reiau însemnările mele, în stil și mai telegrafic ca mai înainte...

Cu prilejul celei de-a 52-a aniversări a lui Adolf Hitler, Killinger, ministrul Germaniei, a făcut declarații categorice în cuvântarea ținută în fața reprezentanților coloniei germane — declarații privitoare la atitudinea sa și a reprezentanților Reichului față de politica internă românească, adică față de generalul Antonescu și de Mișcarea Legionară. Killinger a declarat ritos că nu se amestecă în treburile interne ale țării, că nu sprijină și nu va sprijini nici un partid *sau mișcare politică*, că Germania dă tot sprijinul ei generalului Antonescu, și numai lui.

¹ Am avut pe rând pe sublocotenentul Voinescu, om cumsecade, apoi pe sublocotenentul Mihăescu, un zvâpăiat, apoi pe locotenentul Călină și pe sublocotenentul Bădescu, cel mai destoinic din toți. Băieți buni cu toții, m-au păzit ca pe un tată. Pe la mijlocul lui martie, mi s-a luat ofițerul și mi s-a redus garda la 4 soldați comandați de subofițerul Onofrescu (care m-a părăsit de când m-au adus la Ministerul de Interne, la 2 decembrie.

Aceasta nu numai *fiindcă așa sună instrucțiunile primite de la Führer*, dar și fiindcă astfel, el, Killinger, e convins că slujește intereselor ambelor țări aliate și prietene. „La fidelitatea generalului, Führerul răspunde cu fidelitatea sa...” — a încheiat ministrul Reichului.

Declarațiile lui Killinger sunt cu atât mai interesante, cu cât au fost intercalate într-o cuvântare în care n-aveau ce căuta, și în care au fost încadrate numai ca să se pună capăt zvonurilor răspândite de cei interesați, după care „Nemții susțin Mișcarea Legionară împotriva generalului Antonescu...”.

Cuvântarea lui Killinger a fost redată ieri-seară la ora 9, la Radio, în traducere românească. Ea a fost precedată de o peltea nesfârșită a lui Ică Antonescu în cinstea lui Hitler. Acum știm de unde vin lungimile, sarbedele comparații, înfloriturile de ouă roșii și tot „bagajul” mărunțișurilor ieftine care înjosesc cuvântările și „declarațiile” Domnului Conducător...

Gino Quaranta¹ a venit ieri să-mi arate un curios document, adică două, o scrisoare adresată de Marie Mavrocordat (văduva generalului Leon Mavrocordat, născută Ghica-Comănești) ministrului Germaniei, von Killinger, și o notiță, scrisă tot de ea dar semnată „Șt.”. „Șt.” e Lucă Sturdza, deținut la Malmaison. Scrisoarea, ca și notița, denunțau lui Killinger intenția generalului Antonescu de a ucide pe generalul Petrovicescu (ale cărui înalte însușiri erau exaltate și care era prezentat ca „singurul Salvator” posibil al Mișcării Legionare) și cereau ajutor reprezentantului Reichului... Marie Mavrocordat, mătușă prin alianță a lui Gino, însărcinase pe acesta să înmâneze lui Killinger atât scrisoarea sa cât și notița recopiată a lui ginere-său Lucă... Napolitanul a venit la mine să-mi arate documentele, căci plicul îi fusese încredințat deschis. Am citit și m-am minunat... Pe când noi cei de afară ne temem să nu fim împușcați de legionari — legionarii închiși la Malmaison tremură să nu fie executați de Antonescu și cer lui Killinger să-i scape! Panică de o parte și de cealaltă a baricadei, după cum se vede!

Față de declarațiile categorice prin care Killinger s-a așezat de partea lui Antonescu, intervenția lui Lucă Sturdza apare copilărească...

De altminteri sunt convins că generalul Antonescu n-are intenția să execute pe nimeni.

¹ Conte Gino Quaranta di Zurlino, căsătorit cu Madeleine Lahovari, fiica lui Iancu Lahovari.

Lupte crâncene în Tesalia. Anglo-grecii pricinuiesc pierderi mari germanilor, dar aceștia câștigă mereu teren și înaintează.

Londra a fost din nou grav bombardată. Și Berlinul de către englezi...

De trei zile a intrat în funcțiune nou meu secretar, dl Ștefan Hintz, avocat. Cred că mă voi împăca foarte bine cu dânsul.

Marti, 22 aprilie. Azi-diminează au reapărut gazetele, care s-au odihnit două zile. În fruntea lor decretul prin care *se suspendă* aplicarea condamnărilor până la 5 ani, pronunțate contra rebelilor care n-au luat parte la omoruri și s-au purtat bine de când au fost arestați. Măsură bună, căci prea au fost multe arestări și condamnări; țara nu poate fi transformată într-o pușcărie.

Alături de decretul de suspendare, se publică, în toate gazetele, încă o dată declarațiile lui Killinger, atât de categorice...

Regele Petru al Iugoslaviei a ajuns cu aeroplanul în Palestina. Ce viitor îl așteaptă pe acest nenorocit de Rege fugar?

Pe frontul grecesc, în Tesalia și Epir, nemții înaintează. Au luat Larisa și... Olimpul (proprietate Chrissoveloni!!).

Miercuri, 23 aprilie. Elisabeta Ghica, soția fostului ministru de Externe, prietenul meu „Démètre“, a fost numită damă de onoare pe lângă Regina Elena. Întrucât privește însușirile ei personale, n-am nimic de zis, alegerea e perfectă. Dar atât dânsa cât și bărbatu-său sunt în fruntea echipelor germanofobe și anglofile, și simpatica Elisabeta s-a mai convertit și la catolicism. Din acest îndoit punct de vedere, alegerea generalului Antonescu mă miră.

La văduva lui Vasile Marin „eroul“ din Spania s-au descoperit, ascunse, un număr destul de însemnat de revolvere noi-nouțe. Erau ascunse, în cutiile lor, în odaia da baie, într-o gaură făcută în zid și închisă cu plăci de faianță. Văduva Marin e fiică de ovreică din Dorohoi;

mamă-sa e născută Kaufmann (tată-său e român, Ropală). Pe vremea lui Corneliu Zelea Codreanu, după înmormântarea lui Moța și Marin, văduva Marin a fost declarată „ariană de onoare“(!!!) D-na Marin mai e și medic secundar, în funcțiune la spitalul Colțea...

Textele sunt precise: pentru ascunderea de arme — moartea. Doi tineri au fost executați pentru o asemenea crimă, de curând, la Brăila. Ce se va întâmpla cu văduva „eroului“ Marin?

Joacă ursul în vecini. Hitler a fost la cartierul general german al armatei din Balcani și și-a sărbătorit acolo a 52-a aniversare. Nu se spune unde se află acest cartier general. Unii cred că e în Bulgaria și cred că Hitler a zburat peste noi ca să ajungă la destinație. Alții socotesc că, cartierul despre care este vorba e pe la Zagreb, sau pe la Niș. Mai probabil așa, căci Regele Boris a făcut o vizită Führerului.

Suntem poftiți să ocupăm Banatul sârbesc. Antonescu rezistă și are dreptate: să nu ni se opună Torontalul ca o compensație pentru pierderea Ardealului...

Se zice că îndată ce vor sfârși cu Balcanul, nemții vor propune din nou englezilor pace...

Hotărârea Statelor Unite de a ajuta toate Statele care luptă împotriva Axei și, *între altele China*, ar fi determinat pe japonezi să încheie pactul de neagresiune și de neutralitate cu Sovietele...

E singurul mod de a explica încheierea unui pact în contradicție cu planurile din ce în ce mai aparente ale Germaniei împotriva Rusiei...

Joi, 24 aprilie. Văduva Marin a fost condamnată la moarte, dar pedeapsa ei a fost comutată în 10 ani reclusiune... Bine. Dar cum rămâne cu cei doi tineri împușcați la Brăila pentru un delict identic? Excesele de severitate ale legilor duc la mari încurcături...

Armata grecească din Tesalia și Epir a capitulat fără condiții. În cuvântările pe care le-au ținut, generalul german și cel italian au recunos-

cut că trupele eline au salvat onoarea țării lor, și s-a permis ofițerilor greci să-și păstreze săbiile...

Regele George afirmă, printr-o proclamație adresată poporului său, că capitularea și armistițiul au fost semnate fără încuviințarea Guvernului din Atena. Regele mai anunță că dânsul, Moștenitorul Tronului, și Guvernul pleacă în Creta pentru a continua de acolo războiul.

Belgradul a fost groaznic bombardat (înainte de a fi ocupat). Se zice că o treime din edificiile orașului ar fi fost distruse. Palatul Regal, Ministerul de Război și alte construcții însemnate au fost prăpădite. Distruse asemenea și podurile peste Sava și peste Dunăre...

Pavelici, unul din asasinii Regelui Alexandru, actualmente șeful Statului croat (!!) a primit cu alaiul cuvenit pe primul ministru plenipotențiar acreditat de Germania pe lângă dânsul...

Ce o să trăim să mai vedem?

Vineri, 25 aprilie. Ieri au fost înmormântați la cimitirul militar doi locotenenți din aviația noastră care n-au avut noroc. Recepționaseră un avion la o fabrică din Germania și pe când făceau un zbor cu el au fost atacați și doborâți de un avion englez... Drama s-a petrecut deasupra localității Matgendorf. Bineînțeles, nu s-a făcut nici o publicitate în jurul acestui incident: cerul Germaniei nu poate fi bănuț de nesigurantă, pentru zborul aeronavelor...

Se anunță o molimă teribilă printre găini. Un fel de ciumă. Toate injecțiile și măsurile sanitare s-au arătat până acum ineficace. Atât ne mai lipsea. În carență de carne și alte alimente, trăiam cu păsările ce ni se trimiteau de la țară. Nu vom mai avea nici pe acestea...

Mareșalul Pétain a împlinit 86 de ani. Cei mulți înainte. În Franța liberă ca și în cea ocupată vajnicul om de Stat e sărbătorit de toată lumea.

Bardossy, fostul ministru al Ungariei la București, ajuns prin două salturi neașteptate ministru de Externe și prim-ministru al țării sale,

ne-a rugat să-i trimitem chitanța cotizației sale la Jockey-Club, *fiindcă dorește să rămână mai departe membru al cercului nostru!* Bre, bre! În ziarele de azi-dimineață citesc, pe de altă parte, că Excelența Sa a declarat în Camera de la Budapesta, că Ungaria vrea să trăiască *în pace și prietenie* cu toți vecinii săi, și că nu are altă intenție decât *să apere* teritoriul său.

Aceste manifestații pacifice ale ungurului sunt cu atât mai interesante cu cât acum 2–3 zile s-a dat maghiarilor peste nas, de către Guvernul nostru, printr-un comunicat radiodifuzat, în care se reamintea belferilor de la Buda, că numai mulțumită armatei române au scăpat de Bèla Kun și de comunism...

Sâmbătă, 26 aprilie. Precedenta informație e greșită în ce privește cererea lui Bardossy de a rămâne membru al Jockey-Clubului. Faptul îmi fusese comunicat de colegul meu Barbu Catargiu, care a început să se cam răscoacă și care a confundat pe Bardossy cu Banffy! Maghiarul doritor să rămână membru al Jockey-Clubului e Nicolae Banffy, seniorul de la Bonțida, fost ministru pe vremuri în Ungaria, și la noi șef al Partidului Unguresc. E și asta ceva, poate că prevede amicul Banffy o revenire a Clujului în granițele noastre — dar gestul lui nu are semnificația pe care ar fi avut-o din partea primului ministru unguresc în funcțiune...

Cuvântări în serie în Statele Unite: Roosevelt, Cordell Hull, Knox (secretar de Stat pentru Marină). Câteși trei (dar mai ales Cordell Hull) au fost de o violență de necrezut la adresa Statelor totalitare și în particular împotriva Germaniei. E de neînchipuit cum ambasadorul Germaniei mai rămâne la Washington după asemenea manifestări ale reprezentanților oficiali ai Statului Federal, și mai ales după cele spuse de Roosevelt pe lângă care e acreditat. Am impresia că americanii urmăresc tocmai ruperea relațiilor diplomatice cu Germania, ca să scape de focarul de propagandă grevistă și antibelică ce beneficiază de impunitate la adăpostul imunității diplomatice. Germania înghite însă și nu pleacă... Hull și Knox au declarat că convoiurile de armament și muniții pentru Anglia vor fi însoțite de vase de război americane, care vor trage în cei ce vor ataca sau amenința zisele convoaie... Roosevelt a afirmat că Lindbergh e un defetist, și că americanii se vor bate până la ultimul om de va fi nevoie să apere existența Imperiului Britanic...

D.N.B. ridiculizează veștile englezești după care Germania ar avea intenția să atace Spania sau Turcia. Atunci contra cui sunt hotărâți să pornească? Contra rușilor? Să dea Dumnezeu...

N-au trecut două săptămâni de la uciderea librarului London și de la executarea celor doi legionari care-l omorâseră — condamnați și executați în 24 de ore — și iată o nouă încercare de omor săvârșită de legionarul Ion Teodorescu împotriva evreului Solomon Șmilche, negustor din strada Cantemir. Tânărul cavaler a tras 3 focuri de revolver, dar nu și-a nimerit ținta. A fost arestat pe loc și dovedit legionar din echipa morții. Sub veston, avea cămașa verde și curelele de serviciu. În momentul în care a tras a strigat: „Așa pedepsește Garda pe trădători!“ Ce o fi trădat Solomon Șmilche? Teodorescu a fost judecat ieri-dimineață și executat aseară...

Ce o fi în capul băieților ăștia de merg la moarte sigură, fără nici un rost?

După capitularea armatelor eline din Epir și Tesalia, germanii au atacat munții din sud de Lamia, apărați de neozeelandezi, și în 48 de ore au cucerit Termopilele... Leonidas s-a întors în mormântul său, de pe malul Mării!! Neozeelandezi la Termopile! Ce ne-a mai fost dat să vedem!

La intrarea lor în Lamia, știrile din Berlin pretind că trupele germane au fost aclamate de greci, care urlau: „Jos Anglia!“ O fi?

Regele George pleacă spre Creta. Prima etapă. Regele Petru al Iugoslaviei e în Transiordania, oaspetele Emirului. Probabil că-și va continua tragica călătorie spre Indii, sub ocrotire britanică...

Duminică, 27 aprilie. Trupele germane au ocupat insulele Lemnos (în fața Dardanelelor), Thasas, Samotrake și Eubea. Din Eubea, din dreptul orașului Chalkis, au retrecut strâmtoarea, în Grecia, și cu o coloană motorizată au pornit și au cucerit orașul Teba. Nemții erau ieri aproape de Atena. Probabil că azi vor ocupa și această ultimă Capitală balcanică...

Trupele engleze se imbarcă în grabă în porturile elene, sub bombardamentele avioanelor inamice, și suferă mari pierderi...

Radio-Londra a anunțat ieri că germanii au ocupat aeroporturile din Spania, în vederea acțiunii contra Gibraltarului, despre care se vorbește de atâta vreme. Radio-Londra mai adaugă că Guvernul englez a

protestat pe lângă cel spaniol împotriva acestei ocupări. Ziarele noastre de ieri-seară și de azi-dimineață sunt mute asupra unor asemenea evenimente...

Deși *D.N.B.* ironiza ieri veștile britanice referitoare la o eventuală acțiune germană în Spania, pare că Londra a fost bine informată, și numirea lordului Gort ca comandant al Gibraltarului își are cântecul ei.

După informații din Berlin, la Londra ar urma să se constituie un Cabinet *Imperial* de Război, în care și Dominioanele să fie reprezentate, cu drepturi foarte largi...

Declarațiile lui Cordell Hull și ale lui Knox continuă să fie viu comentate. Roosevelt le-a aprobat din nou, într-o primire a reprezentanților presei străine. Statele Unite sunt din ce în ce trase în vârtoarea războiului, cu toată opoziția lui Lindbergh, aviator, colonel și părinte nefericit.

Monsieur Wohlthat a sosit la Tokio. Se vede că raporturile economice germano-japoneze vor fi radical revizuite.

Profetul regimului, dl Ică Antonescu a anunțat prin radio marea reformă legislativă în curs de pregătire. Toate Codurile noastre vor fi revizuite în vederea „dreptății“ (care? a inchiziției de Stat?). Se vor întocmi, prin contopire și revizuire, cinci coduri:

1) Unul pentru raporturile de ordin administrativ, în care se va cuprinde întreaga organizare de Stat;

2) Unul privitor la drepturile și obligațiile individuale (dreptul privat);

3) Unul privitor la profesii și la exercițiul lor;

4) Unul care va cuprinde legile relative la Economia Națională;

5) Și unul referitor la raporturile dintre cetățeni și administrațiile de Stat (dreptul public).

Dacă nici după asta nu vom fi mulțumiți, vom dovedi că sunt oameni ingrați.

O broșură de propagandă comunistă, cu o copertă ciudată, circulă de câțva timp. Pe copertă se lăfăiește „Svastica“, semnul antisemitismului și al legionarilor, și din contextul ei ar rezulta că, cârticica e scoasă la tipografia *Universului*, sub auspiciile Guvernului.

Președinția Consiliului lămurește printr-un comunicat clandestinismul acestei broșuri urmărită de Poliție, iar *Universul* se leapădă de ea ca de Satana.

DI Stelian Popescu și-a adunat într-un volum, articolele scrise de alții și semnate de d-sa în *Universul*. Mi-a trimis și mie un exemplar, pe care nu-l voi citi.

Luni, 28 aprilie. Trupele germane și-au făcut ieri intrarea în Atena: drapelul cu Svastica fâlfâie pe Acropole... O coloană compusă dintr-un regiment „din garda personală a Führerului“ a ajuns pe de altă parte la Patras, după ce a trecut canalul de Corint. Și în Africa au mâncat bătaie englezii... Nimic nu rezistă nemților: în evoluția lumii, e momentul lor...

Agencia *Havas* pretinde că Amiralitatea britanică ar fi publicat următorul comunicat: „Marina Majestății Sale nu mai controlează Marea Egee“.

Mussolini bate depeșe și-și felicită trupele, în Albania, în Africa, în Italia... pentru victoria germanilor care a dovedit o dată mai mult eroismul trupelor italiene...

Un funcționar al Legației noastre din Belgrad, sosit ieri, povestește groaza zilelor de urgie prin care a trecut Capitala Iugoslaviei. Cu începere din dimineața zilei de 6 aprilie avioanele germane au început să bombardeze fără milă orașul. Valuri-valuri, în număr de 15 până la 30–40, avioanele au atacat din 2 în 2 ceasuri. Apărarea antiaeriană fiind inexistentă, avioanele coborau până la 100–150 de metri și trăgeau ca în țintă. Obiectivele militare, gara și calea ferată, cartierele comerciale au fost luate la rând. Pe monumentala Școală Militară, câte o bombă a fost aruncată pe fiecare din cele patru colțuri... La Președinția Consiliului, o bombă a trecut pe lângă sala de ședințe și a ucis un ministru. Postul de radiodifuziune, telegraful, telefoanele, uzina de electricitate, conducta principală de apă au fost distruse de la început. Adăposturile s-au arătat ineficace și în mai multe din ele, bombele căzute au ucis pe toți cei ce se refugiaseră în ele. După ce toate autoritățile au evacuat orașul, a început jaful. Dezordinea, jalea, urletele erau de nedescris. Însăpăimântată, lumea a fugit prin pădurile din jurul Belgradului. Intrarea nemților a fost primită de toți ca o salvare...

Românii se refugiaseră la Legație, unde n-au avut nimic de suferit, în afară de sete și de foame, până la un oarecare punct. Îndată ce au ocupat orașul, trupele germane au pus la dispoziția Legației noastre mijloacele de comunicație necesare până la Semlin și de acolo, un vapor a transportat colonia română la Baziaș.

Colonelul Serge Suțu, care comandă Regt. 1 Roșiori la Arad și a venit la București într-o permisie, povestește că nemții — la Arad sunt trupe germane multe — sunt porniți într-o ură neîmpăcată împotriva sârbilor, fiindcă aceștia ar fi săvârșit acte de înfiorătoare cruzime împotriva șvabilor și puținilor prizonieri făcuți, mutilându-i. Prizonierii au fost trimiși înapoi în rândurile germane cu o svastică crestată pe frunte... Bombardamentele germane asupra Belgradului au pornit mai toate de la aeroportul construit lângă Arad, la pădurea din Ceala.

Molotov-Stalin pe de o parte, Matsuoka pe de alta, au schimbat scrisori de mulțumire, de amabilitate și de... încredere. Japonezul Matsuoka scrie lui Stalin și lui Molotov, fiecăruia în parte; tovarășii Stalin și Molotov răspund printr-o scrisoare comună. Să nu rămână toată treaba limitată la scrisori...

O puternică furtună s-a dezlănțuit ieri pe Marea Neagră și pe coasta Dobrogei. Sunt pagube destul de mari. Vântul suflă puternic până și la București.

În Oltenia și în Muntenia vremea e prielnică pentru semănături. Plouă, dar nu prea mult. În Moldova, agricultorii se plâng de prea multă ploaie, mai ales în Moldova de Nord. Până acum anul se anunță bun.

Marți, 29 aprilie. Generalul Speidel, șeful Misiunii aeronautice germane în România, a spus lui Witzleben că aproape toate trupele britanice din Grecia au putut să se imbarce. Flancul (apărarea antiaeriană) din Pireu a fost foarte puternic, și contrariu veștilor publicate de ziare, aviația germană n-a putut împiedica operațiunile engleze de imbarcare în acel port. Generalul Spidel a mărturisit chiar că aceste operațiuni au fost un succes pentru britanici. Totalul trupelor britanice debarcate în Grecia n-ar fi trecut de 70 000 oameni. Oamenii s-au salvat, dar au lăsat mult material în prada nemților.

Witzleben mai povestește că Killinger e foarte plictisit de toți ai lui, care în ciuda declarațiilor sale și a instrucțiunilor primite de la Berlin,

continuă să lucreze cu și pentru Mișcarea Legionară. Mai ales cei foarte legați de „Partei“, în Germania. Pe Conradi, Killinger l-a expedit în Germania, dar cine știe dacă „Partidul“ nu-l va trimite iarăși la București... Witzleben nu poate suferi pe „Nazi“, și e cam pornit împotriva lor...

Pe fronturi, oarecare liniște, în afară de Africa de Nord, unde germanii și italienii (!) atacă viguros pe englezi. Deși Tobrukul n-a căzut încă, germanii au ocupat Sollum, pe teritoriul egiptean. Pe căldurile care încep, luptele trebuie să fie teribile în nisipurile din preajma Deltei. Axa va face eforturi supraomenești pentru a ajunge la Canalul de Suez.

Cu curățirea Greciei, se va termina în câteva zile și războiul balcanic. Încotro va porni Germania? Înspre Turcia și Siria? Înspre Gibraltar? Înspre Rusia? Toate ipotezele sunt permise. În Moldova intră zilnic trupe germane. Pe linia Troțușului intră 12 trenuri militare pe zi (controlate de Gogori Carp care a petrecut vacanțele Paștelui la Gârbovana), trenurile de la Adjud sunt îndreptate spre nordul Moldovei și spre Prut. Arhivele, documentele, depozitele autorităților noastre din apropierea Prutului au fost evacuate. Evacuări identice au fost efectuate și de ruși în Basarabia și Bucovina...

Din Statele Unite se anunță că industria americană va putea livra cu începere din iulie, 80 000 avioane militare pe an...

Lindbergh — tratat de Roosevelt drept „trădător“, și-a înaintat demisia din „Corpul Aviatorilor“ în care avea gradul de colonel. Se pare că aviatorului Lindbergh „i s-a urcat la cap“ și că vrea să joace un rol politic...

Discursul lui Churchill de duminică, prin care Guvernul englez expune cu sinceritate greutățile momentului, continuă să fie viu comentate. Axiștii văd într-însul deprimarea prevestitoare a înfrângerii, pe când anglofilii admiră dimpotrivă curajul cu care premierul englez mărturisește loviturile primite fără să se îndoiască de succesul final... După toate aparențele, războiul va dura până ne vom curăți cu toții...

Ziarele de azi publică o citație a Justiției militare prin care Horia Sima, Iasinchi, N. Pătrășcu (fostul secretar general al Mișcării Legionare), Papanace (finanțul), Trifa, Grozea, Gârneață (ajutorul legionar), Sârbu

(cooperația), Borobaru, Corneliu Georgescu (fost subsecretar de Stat) — toți fugiți sau ascunși — sunt chemați să se prezinte până în 3 zile în fața Parchetului militar. Care o fi rostul acestor citații? O condamnare în lipsă? O cerere de extrădație? (Mai toți afară de Sima și de Grozea sunt refugiați în Germania; despre Grozea, conducătorul Mișcării legionare muncitorești, faimosul M.L.M., se zice că ar fi la Moscova).

Mi se spune că odată cu văduva Marin ar fi fost arestată și d-na Claudian, mama lui Tell — dar nu pentru port ilegal de arme, ci pentru alte buclucuri. Doctorul Popescu, legionar, mi-a confirmat ieri această arestare...

Tratatul de comerț, negociat astă-iarnă la Moscova între Soviete și noi, a fost ratificat, și schimbul ratificărilor s-a făcut ieri. De astăzi tratatul intră în vigoare. Deocamdată vom trimite rușilor benzină, da benzină! De necrezut, dar așa e: rușii, cu tot petrolul lor, nu pot rafina benzină cu înalt conținut octanic — benzină pentru avioane! Până acum câțva timp ei importau benzina necesară aviației lor din Statele Unite — dar acestea nu vor să le mai dea... Le dăm noi, *cu autorizația Germaniei*, cât le trebuie ca să nu poată face nimic împotriva noastră...

Noi vom da rușilor benzină, dar ce ne vor dar rușii? Ne-ar putea da ceai și bumbac...

O delegație de români din Valea Timocului și alta din Banatul sârbesc sunt așteptate la București... Ce vom putea noi face pentru acești nenorociți români asupriți? Nimic...

Ieri la orele 15 și 3 minute, un ușor cutremur a fost înregistrat la București. De la cutremurul cel mare din noiembrie, 1940 nu e aproape zi în care să nu se fi înregistrat ușoare oscilații pe pământul nostru. Ne-am obișnuit cu ele...

Printr-un nou decret-lege ni se arată cum trebuie să salutăm drapelele: să facem front, și să stăm cu pălăria în mână până trece steagul cu garda lui...

Interesant nu e decretul în sine — interesant e că am ajuns în așa hal încât a trebuit promulgat un asemenea decret...

În Germania se va înființa în curând un Minister al Coloniilor. Pentru Africa... De confruntat cu campania începută din nou în ziarele germane contra Belgiei, pe tema Congo-ului.

Lovitura de Stat prin care Regența a fost înlăturată în Irak, acum câteva săptămâni, și înlocuită printr-un Guvern Kaylani — pare să fi fost o lovitură provocată prin mișcări politice *interne*. Guvernul Kaylani declară ritos că nimic nu s-a schimbat în politica externă a Irakului și că convenția încheiată între acest Stat și Anglia rămâne în picioare. Berlinul s-a bucurat degeaba, de cele întâmplate la Bagdad...

Cernăuțiul a fost cucerit într-o clipă, de către 4 ofițeri nemți chercheliți! Un proprietar din Dorohoi, de pe lângă Vârful Câmpului, a dat o masă zilele trecute, la care a poftit și 4 ofițeri germani din Botoșani. S-a mâncat, s-a petrecut, s-a băut! Pe la ora 12 noaptea ofițerii au pornit cu automobilul lor spre Botoșani, dar fiind cam afumați, s-au înșelat, și în loc să o ia la dreapta pe șosea, au luat-o la stânga spre Mihăileni. În loc să ajungă la Botoșani au ajuns astfel la Cernăuți! Când au sosit la linia de demarcație rușii au luat-o la fugă, strigând: „Vin nemții, vin nemții!“ Nemții nu s-au trezit decât în Cernăuți, unde au constatat eroarea lor și au luat-o înapoi spre Botoșani! Când au trecut peste linia de demarcație, rușii nu se înapoiaseră încă la posturile lor!!!

Legionarii au organizat grevă la Petroșani. Prefectul a uitat că un decret-lege *interzice grevele* și a început să *trateze cu greviștii!!*

Alte semne de anarhie: dl Pavel, numit în locul lui Caramfil la U.C.B. a fost ulterior arestat (Rebeliunea din ianuarie) e închis și azi, dar n-a fost înlocuit în fruntea celei mai importante administrații comunale...

La Banca de Credit, a fost numit în Consiliu, înainte de răscoală, legionarul Tulbure. Arestat și dânsul după răscoală, n-a fost nici el înlocuit la Bancă, deși șade în pușcărie...

Miercuri, 30 aprilie. Ziarele de azi-dimineață publică hecatomba de magistrați, anunțată de atâta vreme. De la Casație zece consilieri și doi procurori. Nu-i cunosc, și nu știu ce le plătește pielea. Printre consilieri a fost ras și Codin Ștefănescu, prea compromis în afacerile car-

liste. Prietenul meu Polichron a rămas. Din nefericire a rămas și canalia de Petit. De ce? Toată lumea e de acord că e o lichea... De la Curțile de Apel, au fost scoși peste o sută. Pe de altă parte, printr-un decret-lege s-au fixat noile circumscriptii ale Curților ca consecință a pierderilor noastre teritoriale... De ce atâta grabă?

Mândru că n-a fost executat, canalia de Petit își încură caii în *Universul*, în care scrie azi-dimineață „despre Dreptate“. Ce îndrăzneală! Reclamagiul a mai pus pe Nedelescu, alt escroc, să scrie în același ziar despre o jurisprudență nouă a Curții de Casație fixată într-un complet prezidat — din întâmplare — de dânsul! Și asta e moralizarea despre care ne tot vorbește generalul Antonescu!

Elveția e pe seletă. Campanie de presă împotriva ei în Germania, unde se declară că „atitudinea antigermană“ a ziarelor elvețiene nu mai este tolerabilă. Conferințele unui emigrant german, profesorul Karl Barth, ținute în Elveția în fața unor săli îmbâcsite și cuvântarea antigermană a colonelului Frey la Cercul de studii al partidelor politice din Berna — sunt viu criticate. Ziarul Ministerului de Externe din Berlin atrage atenția Elveției asupra soartei Iugoslaviei; *și acolo opinia publică a încălcat hotărârile cuminți ale Guvernului...* Cu ce rezultate s-a văzut...

Să fie prefața unui atac german împotriva Elveției? Toate sunt posibile.

Comisia generală prevăzută la art. 4 din Pactul Tripartit s-a întrunit ieri la Roma sub președinția lui Ciano, prezenți fiind ambasadorii Germaniei și Japoniei. O primă întrunire a avut loc zilele trecute la Berlin sub președinția lui Ribbentrop și alta va avea loc în curând la Tokio sub președinția lui Matsuoka. Prin aceste întruniri, Axa vrea să dovedească eficacitatea Pactului... În discuțiile de la Berlin și de la Roma s-a pus și soarta Balcanului, dar s-a stabilit că pentru moment nu poate fi vorba decât despre o „reglementare provizorie“ — granițele definitive urmând să fie trase numai la sfârșitul războiului. Mai prudent așa... În acest sens trebuie luată delimitarea Muntenegrului (luat în primire de italieni), ocuparea provinciei Bacika de către unguri și a unei părți din Macedonia de către bulgari...

În acest spirit al „reglementărilor provizorii“, s-a vorbit ieri cu insistență despre ocuparea Banatului sârbesc de către trupele noastre. S-a spus chiar că vom ocupa valea Timocului și malul Dunării la Porțile de Fier... Situația lui Antonescu e grea, o recunosc. Dacă refuză, se va naște îndoială la Berlin asupra încrederii sale în victoria germană... Să vedem cum vor decurge lucrurile; până acum nimic nu s-a hotărât încă...

Fiul lui Roosevelt a sosit la Ciung-King, însărcinat să înmâneze o scrisoare a ilustrului său părinte ilustrului mareșal Ciang-Kai-Şhek. Întrebat de gazetari dacă are o misiune specială pe lângă mareșal, junele Roosevelt a răspuns: „Am venit să culeg informații, nu să dau sfaturi...“. Vizita americanului a indispus totuși pe japonezi, și presa Axei înjură...

Fostul ministru britanic la Belgrad, Ronald Campbell, atașatul său militar colonelul Clarke și Brook, un gazetar american italofof au fost capturați în Marea Adriatică de un vas de război italian, pe când căutau să fugă în Creta pe un mic vapor iugoslav... Ce a mai rămas din dreptul internațional?

Joi, 1 mai. Telegrama lui Mussolini către generalul macaronarilor din Albania, după înfrângerea grecilor de către nemți, mi-a scăpat necitită. Un prieten mi-o aduce azi. E un cap de operă de „italianism“! Ducele declară fără rușine că *victoria se datorește eroismului armatei italiene și geniului acelui caraghios de general!* A uitat Ducele că timp de 6 luni, grecii au bătut zilnic trupele sale, că acestea n-au făcut decât să dea înapoi și că a trebuit să vină nemții să le scape? Să întrebe pe aliații săi de la Berlin, ce gândesc desupra armata și despre generalii italieni!

Generalul Ciolakoglu a constituit la Atena un Guvern de circumstanță, cu învoirea nemților, întemeiat, zice proclamația generalului, „pe voința poporului de a face față greutăților impuse Greciei de război“. Germania tratează de altminteri Grecia, spre deosebire de Iugoslavia, cu bunăvoință și cu stimă. La Berlin se declară că îndată ce Gre-

cia va avea în fruntea ei oamenii *care trebuie*, ea va putea foarte bine colabora la organizarea Europei viitoare...

Comandantul militar al Serbiei, generalul de aviație Foerster a alcătuit „un consiliu de administrație“ (sic) pentru guvernarea provinciilor ocupate din Iugoslavia. Diferiți sârbi necunoscuți, cel puțin peste graniță, au fost numiți comisari în fruntea departamentelor ministeriale.

La Sarajevo, Comandamentul militar german a scos din zid placa de bronz ce comemora cu o nejustificată mândrie asasinatul Arhiducelui Franz Ferdinand, săvârșit de Gavrilă Princhip. Placa a fost dusă la Cartierul General și Hitler s-a fotografiat în fața ei...

La Berlin, războiul balcanic se consideră terminat. Toată lumea se întreabă încotro va porni acum Hitler, și nimeni nu e în măsură să dezlege enigma... Cred că nu vom aștepta mult și vom fi plioforisiți...

Demisia lui Lindbergh din Aviația americană și din diferitele sale însărcinări a fost primită. Marea majoritate a poporului american e cu Roosevelt...

Acesta a declarat că patrularea convoiurilor va fi exercitată de forțele americane, oriunde interesele Statelor Unite o vor cere, iar nu numai până într-o depărtare de 2 000 de mile de la litoralul american, cum s-a spus...

Generalul Dumitrescu, de tristă memorie, a fost desărcinat ieri de orice răspundere, de către Comisia Prezidențială, în ce privește gestiunea fondurilor secrete ce-i fuseseră încredințate... Generalul Dumitrescu achitat, și eu trimis în judecată pentru delapidare — am trăit să văd și asta!

Vineri, 2 mai. Am ajuns la 70 de ani fără să fi participat vreodată la serbarea de 1 Mai. „Armindenul“ bătrânilor noștri. Cât am fost copil, mamă-mea, cu caracterul ei aristocratic și sub influența covârșitoare a curentelor romantice franțuzești, a neglijat datinile românești. Când m-am făcut mai mare am plecat în străinătate. Și apoi, chefurile, petrecerile fără confort și mâncărurile ca vai de ele nu mi-au spus niciodată nimic...

Ieri, pentru prima oară, am luat și eu parte la tradiționalul chef câmpenesc de 1 Mai, la ferma lui Ionel Boambă, la Pipera. Erau vreo 60 de

persoane, vesele și plăcute, de toate vârstele. Am stat lângă contesa Benckendorf, o frumusețe ofilită dar simpatică.

Ferma lui Boambă, la câțiva pași de București e foarte bine amenajată. Are de toate: o serie de elestea pentru creșterea peștelui, arbori roditori, prăsilă de porci, flori, găini etc. O foarte drăguță casă în construcție. Ionel Boambă și soția sa primesc cu inima deschisă. Am petrecut câteva ceasuri minunate. Singurele neplăceri ni le-au cauzat avioanele germane care ne-au zbârnâit într-una peste cap, la o mică înălțime. Alături de ferma lui Boambă se află un aeroport german, plin de avioane Messerschmidt de vânătoare, cu botul vopsit în galben.

Înainte de a merge la Pipera, am trecut la Președinție, la Ică Antonescu. Îmi aranjase Rioșanu întrevederea. Scopul: să-l întreb pentru ce am ajuns eu țap ispășitor, dat în judecată în fața nu știu câtor comisii, condamnat la moarte de legionari, când n-am nici o vină, pe când alții *cunoscuți prevaricatori și profitori ai Camarilei Regale* (din care eu n-am făcut parte și nici n-am avut contact cu ea) *nu sunt molestați întru nimic*. Dl Ică a părut că află aceste lucruri pentru prima dată și a luat note ca să intervină unde trebuie. O fi sincer? Unii pretind că el ar fi capul răutăților... Lucru ciudat, la un moment dat mi-a spus: „Am să vorbesc cu Petit (!!) și am să-i atrag atenția asupra faptului *că d-ta vei face parte din viitorul Consiliu de Stat...*”. Ce o mai fi și asta?

Ca să nu mă angajez pe negândite la nimic, n-am cerut nici o explicație. Eram de altminteri zorit să plec la Pipera...

Întreaga armată greacă a demobilizat. Ieri s-a răspândit zvonul că turcii au încheiat un pact de neagresiune cu Germania. Confirmare a acestui zvon lipsește încă. Se pare însă că războiul între Germania și Turcia nu va fi.

Nemții și italienii au pătruns în incinta exterioară la Tobruk... Efortul lor tinde spre Suez. La Sollum englezii deocamdată rezistă... Vin căldurile și nu se vor mai putea bate cu tancurile, cel puțin ziua. Se vor bate noaptea, și cu avioanele...

În Irak, situația e totuși tulbure. Deși noul Guvern din Bagdad a declarat că va respecta și aplica convenția cu Anglia, el se opune acum totuși la o nouă debarcare, mai masivă, de trupe, la Bassrah... Mâna Germaniei?

În porturile mexicane, 12 vapoare italiene au fost sechestrate de autorități. Protest din partea Italiei. Argentina afirmă, în schimb, că n-a dat ordin de sechestrare pentru nici un vas străin...

La Jurilovca s-a prins un „bogzar“, pește domiciliat în mările septentrionale (în special în Marea Nordului), de dimensiuni încă necunoscute. Bogzarul de la Jurilovca măsoară 2 m 35 lungime și cântărește 126 kilograme. Cel mai mare bogzar cunoscut până acum cântărește 80 kilograme... Nu se pricepe cum acest bogzar boreal a pătruns până la Marea Neagră. Muzeul lui Antipa l-a cumpărat pentru colecțiile sale.

Sâmbătă, 3 mai. Pasa rea continuă pentru englezi. Irakul și-a dat arama pe față și a intrat în război cu forțele britanice. Pretextul ar fi următorul: după convenția anglo-irakiană trupele imperiale au dreptul să treacă pe teritoriul Irakului. Irakul nu se opune la trecerea trupelor engleze în drum din Indii spre Transjordania, dar cere ca trupe noi să nu intre până cele deja sosite n-au părăsit teritoriul irakian. Trupele engleze au debarcat totuși, cu forța la Bassrah...

Propaganda și banii germani au pătruns departe, cum se vede...

Despre rezultatul primelor lupte nu se știe încă nimic...

La Tobruk, italienii și germanii pretind că înaintează, iar englezii anunță succese.

După unele ziare germane, 900 000 de tone britanice ar fi fost înecate în Marea Egee, în cursul ofensivei balcanice. După alte știri, tot germane, ar fi numai 300 000 tone...

De la Legația noastră din Londra s-a înapoiat un singur secretar, Wardala, după ruperea relațiilor. În afară de Tilea au rămas acolo Florescu, Stârcea, Matela Ghica, Dimăncescu etc. și, lucru mai grav, atașatul naval...

Acte de trădare, s-ar putea zice, dar care dovedesc încrederea acestor oameni în victoria finală engleză...

De altminteri Wardala povestește că viața în Londra e foarte suportabilă și aproape normală, *mai normală acum decât la începutul războiului*, cu toate bombardările zilnice. *Lumea s-a învățat cu ele...*

Ministerul Churchill s-a remaniat, fără să-și schimbe caracterul. Nu s-a procedat la alcătuirea unui Minister Imperial, cum a fost vorba.

Noii miniștri sunt necunoscuți peste graniță. Mai importantă e urcarea Lordului Beaverbrook în grad: trecut ca ministru fără portofoliu, va juca rolul unui fel de vicepreședinte al Consiliului. Numirea lui e fără precedent constituțional, în Anglia. Lordul Beabergrook, care controlează o bună parte a presei britanice, e astăzi omul cel mai popular din Anglia, după Winston Churchill...

S-a reorganizat Subsecretariatul de Stat al Colonizării și al Populației Evacuate, transformându-se (tot cu Zwiedenek în frunte) în Subsecretariatul de Stat al Românizării, Colonizării și Inventarului. S-a mai creat pe lângă acest subsecretariat și „Centrul Național de Românizare“, persoană juridică de drept public. Patrimoniul C.N.R.-ului e format din toate bunurile care au intrat în proprietatea Statului pe baza decretelor și tratatelor promulgate sau încheiate cu începere de astătoamnă. Cu acest prilej s-a mai expropriat de la evrei fabricile de spirt, fabricile de medicamente, întreprinderile având de scop comerțul lemnului și subsolul bunurilor rurale deja luate. S-a mai precizat că fermele și pădurile intră și ele în categoria bunurilor rurale expropriate...

Vai de bieții evrei...

DI Horică Sima a fost declarat decăzut de la catedra de filosofie (!) pe care o ocupa la Colegiul Carol I din Craiova, din cauza absențelor nemotivate... Cu acest prilej am aflat și noi că „camaradul comandant“ fusese numit profesor la liceul din urbea mea natală... Ce cinste!

Din toate colțurile țării îmi vin vești despre popularitatea în creștere a generalului Antonescu și despre ura neîmpăcată împotriva Mișcării Legionare...

Se tot vorbește despre ocuparea Banatului sârbesc de către trupele noastre, dar până acum nimic. Dar, de ce nu se vorbește! Se spune că de 10 Mai rușii ne vor restitui Basarabia, că ungurii ne vor da înapoi Transilvania, și câte și mai câte! Lumea e enervată...

Șoneriu s-a înapoiat de la Milano. În Italia depresiune mare. Toată lumea vrea pace. Ură mare împotriva nemților — ură motivată de pre-

potența germană, vizibilă. Astfel gara Verona, nod de linii pentru distribuirea trupelor Reichului, a fost transformată într-o gară nemțească: totul e scris pe nemțește și anumite părți ale stației puse la exclusivă dispoziție a ofițerilor germani.

În Austria (Șoneriu a trecut pe la Viena și Budapesta) multă ordine, dar nici un entuziasm. La Viena restricții multe și scumpe mare. De la gară la Grand Hotel, o trăsură 5 mărci (360 lei)! Și la Viena, depri-mare și dorință de pace. Marasm...

La Budapesta Șoneriu a aflat de la ministrul nostru G. Cruțescu că toate trupele germane, ce vin din Balcani, și vin multe, sunt îndreptate spre frontiera Poloniei...

Nenumărate coloane sunt îndreptate de nemți, cu automobilele, cu trenurile, spre Iugoslavia pentru repararea podurilor și distrugerilor pricinuite de război. În această privință (a reparațiilor, nu a distrugerilor!) organizarea germană e formidabilă, cum nu se poate aproape închipui! Ne omoară cu organizarea!

Duminică, 4 mai. Ieri am fost solicitat să intervin (!!) pe lângă Guvern pentru eliberarea lui Randa, legionar feroce (în vorbe) închis la Malmaison pentru că a înjurat pe generalul Antonescu. Deși m-au condamnat la moarte, tot sunt bun la ceva! Tânărul Randa este fiul colonelului Randa, bucovinean, fost atașat militar austriac la București, înainte de război, și „missus Domini“ (trimisul Domnului) în ianuarie 1918, la Iași, pe lângă Regele Ferdinand. Am făcut un demers ieri, și sper să-l scap...

Azi se împlinesc 50 de ani de la moartea lui Ion Brătianu tatăl. Mare manifestare la Florica. Liberalii, și toți politicienii stătuți, dori-tori să dovedească că mai există încă! N-am fost niciodată un admira-tor al bătrânului Brătianu, care putea să facă mult, date fiind împrejură-riile în care a domnit, și n-a făcut nimic. Și pentru acest motiv, mă țin azi la o parte...

Între englezi și Irak, adevărat război. După știrile nemțești, ar fi fost doborâte 26 avioane britanice iar trupele Irakului, stăpâne pe Mosul (cu toată regiunea petroliferă) și pe Bassrah, ar fi împresurat forțele en-gleze... Să vedem și știrile din izvorul celorlalți...

În Italia s-a publicat decretul de *anexiune* a provinciilor slovene, cu capitala Laibach. Cum rămâne cu „provizoratul“, până la pace? Se vede că regimul fascist a avut nevoie de oxigen, de au consimțit nemții la această „operațiune“. Slovenia, după decret, va păstra oarecare autonomie. În școli, limba slovenă, cea italiană fiind facultativă; legile, ordonanțele, regulamentele, vor fi publicate în două limbi. Cetățenii sloveni nu sunt obligați la serviciul militar...

Evacuarea Istanbulului continuă, deși raporturile dintre Germania și Turcia par mai puțin încordate.

Paolo Badoglio, fiul mareșalului, a fost ucis în Cirenaica, unde lupta cu gradul de locotenent...

Mareșalul List a trecut în revistă trupele sale la Atena. Au asistat și reprezentanții „*țărilor amice*“ (Germaniei). Și al nostru... Unde sunt vremurile Înțelegerii Balcanice?

Se telegrafiază din Atena că Guvernul Ciolakoglu n-a găsit nici un episcop sau mitropolit care să-i ia, conform obiceiului, jurământul... A fost *rechiziționat* un arhiereu pentru tragica solemnitate...

După telegramele *D.N.B.*, singurele care se publică în ziarele noastre, s-ar crede că Lindbergh e omul cel mai popular din Statele Unite. Dacă e așa, de ce nu e el Președinte al Republicii, în locul lui Roosevelt...

Eve Curie, produsul perechii încălcite pe descoperirea Radiului, ține conferințe democratice și antigermane în U.S.A. și este mosafira lui Roosevelt la Casa Albă. Gurile rele, adică nemții, au spus și scris că noua Evă (fată frumoasă) *s-ar ține* cu Franklin Roose. Indignat, Președintele a pus să se publice un comunicat după care d-ra Curie ar fi la Casa Albă oaspele *Doamnei* Roosevelt...

D-ra Eva varsă produsul conferințelor sale operelor de ajutor social. Până acum a strâns 400 000 de dolari! În așa țară, cine n-ar vrea să fie conferențiar!

Generalul în rezervă Paplica a fost numit secretar general al Subsecretariatului Aprovizionării. Poate ca să se ieftinească „paprica“!

Pe lângă Societatea de Radiodifuziune pe care avem fericirea să o posedăm, s-a mai creat încă una sub numele de „Interradio“, pentru difuzările destinate străinătății. Nu pricep pentru ce era nevoie de o so-

cietate specială pentru asemenea emisiuni, pe care le putea foarte bine organiza și Societatea de Radiodifuziune. Probabil că așa au vrut nemții...

Ministerul Propagandei a fost desființat în septembrie trecut și înlocuit printr-un Subsecretariat de Stat la Președinția Consiliului. Nichifor Crainic (să scuipăm!) a fost numit mai târziu ministru de Stat și însărcinat cu direcțiunea Subsecretariatului. Acum, printr-un decret-lege s-a reînființat Ministerul Propagandei.

Prefecții în funcțiune în momentul masacrelor din septembrie 1939 — toți colonei — au fost scoși din armată după înscăunarea legionarilor. Apoi au fost reprimiți. Aflu acum că unul din ei, colonelul Craiu, fost prefect de Botoșani — și excelent prefect — a fost numit prefect la Brașov... Foarte bine, dar de ce și-o fi bătând așa joc de el însuși, Antonescu?

Patriarhul Serbiei, Gavrilă, a fost arestat — din ordinul Guvernului de ocupație, adică din al nemților...

Luni, 5 mai. Cuvântarea ținută ieri după-amiază de Führer, în fața Reichstagului, a decepționat. Tot aia și aia, dorința lui de pace, efortările lui în acest sens, hotărârea Angliei întâi de a provoca și apoi de a extinde războiul pentru a nimici Germania... „Bourrage de crâne“ (Împuiere a capului) menit să scuze, pentru opinia publică germană, prelungirea războiului „sine die“...

Lumea aștepta ceva nou: o ofertă de pace opusă îndârjirii Angliei, destăinuiți asupra viitoarei soarte a Balcanului — ba unii mergeau până a crede că Führerul convocase Reichstagul pentru a declara război Statelor Unite. Da. Statelor Unite, oricât ar părea lucrul de inverosimil. Căci între Germania și Statele Unite război tot va fi (adică este!) și atunci mai bine să-l declare Germania decât Roosevelt. O declarație de război din partea Americii ar impresiona adânc opinia publică germană, pe câtă vreme o inițiativă a lui Hitler mai puțin („Der Führer irrt sich nie!“) (Führerul nu se înșală niciodată.) — iar pe de altă parte o provocare germană a războiului n-ar sili Japonia să intre în acțiune și n-ar da pe față defecțiunea Guvernului din Tokio, care nici în cazul

unei provocări americane, n-ar lua armele, cu tot Pactul Tripartit. Or, o defecțiune impresionează întotdeauna în rău opinia publică... Hitler n-a vorbit însă nici de pace, nici de Statele Unite...

De subliniat că n-a spus nici o vorbă nici despre Rusia, nici de raporturile Germaniei cu Sovietele... Vorbe bune la adresa Ungariei, a Bulgariei și a României *care a plătit scump încrederea ei în garanțiile britanice* (o lecție pentru noi!). Cuvinte măgulitoare la adresa poporului grec și a armatei sale. La adresa Italiei: Germania n-a mers în ajutorul ei, împotriva grecilor — căci Italia ar fi învins singură — ci numai împotriva britanicilor care au îndrăznit să debarce în Europa...

Poate că caracteristica esențială a acestei cuvântări a lui Hitler *e ura neîmpăcată* împotriva lui Churchill, pe care-l tratează cu o violență de neînchipuit, și-l face prost, diletant, nebun și alcoolic! Să-i fie frică de dânsul?...

La pelerinajul de ieri de la Florica a fost lume multă. Ca personalități, liberali și țărăniști. Tătărescu și toți ai lui, însă, lipsă. Maniu prezent, a tăcut, deși se anunțase *că va vorbi*. A vorbit în schimb Ică Frică Mică (Antonescu Mihai) ca reprezentant al Guvernului și al generalului Antonescu. Discurs kilometric, înăbușit în zorzoane, oratorie pretențioasă de epileptic — încercare nereușită de a stabili filiația între politica germanofilă de azi și politica lui Brătianu alături de Germania și de Tripla Alianță, la umbra naționalismului argeșan revendicat și pentru I.C.B. și pentru generalul Antonescu...

Au mai luat cuvântul, mitropolitul Bălan, un episcop unit, cu același nume, natural Sever Bocu... și alții...

Mitropolitul Bălan a sfințit și biserica de lemn a lui Horia, transportată în 1908 de Ionel Brătianu de la Albac (Transilvania) la Florica — biserică pentru care Goga a scris cunoscuta frumoasă pisanie în versuri...

Și pentru toate, s-a lăsat Dumnezeu cu o ploaie care a udat ferfeniță pe toți cei de față...

Văzut ieri pe Dan Geblescu, secretarul Legației noastre în Ungaria, sosit de la Budapesta. Intrarea trupelor maghiare în Bacica iugoslavă n-a determinat în opinia publică ungurească nici un entuziasm. Lumea și-a dat seama că prin acest gest Ungaria și-a închis orice posibilitate de a juca eventual, la pace, și pe tabloul englezesc... Din punct de vedere militar, operația în Bacica a dovedit slăbiciunea armatei maghiare.

Ocupația ținutului dintre Dunăre și Tisa s-a făcut cu greutate; trupele maghiare soseau la punctele de legătură fixate cu germanii cu 12 sau 24 ore întârziere; în mai multe rânduri soldații unguri au tras în cei germani luându-i drept sârbi... După ce au pătruns în Bacica, ungurii n-au fost în stare să dezarmeze măcar populația: au urmat masacre!

Aflu tot de la Geblescu că în locul lui Bardossy a fost numit ministru la noi Nagy de Galantha, care a funcționat deja în București ca consilier de Legație. Unul burtos și anost...

Geblescu pretinde că Bardossy încearcă o politică de destindere față de noi, dar că până acum această încercare nu are decât un caracter verbal. Faptele săvârșite în Ardealul ocupat dezminț cuvintele primului ministru de la Budapesta...

După câte aflu, generalul Antonescu a refuzat ocuparea Torontalului sârbesc, declarând că România nu râvnește teritorii din țări străine, dar că, în cazul în care un soldat unguresc ar trece Tisa, România ar considera această încercare ca un „casus belli”. Nemții au priceput și au hotărât să ocupe deocamdată, ei, Banatul sârbesc.

Atitudinea generalului nu poate fi decât aprobată. Cu atât mai mult cu cât a avut să lupte și cu Statul nostru Major, care a fost pentru ocupare, din punct de vedere strategic (în cazul în care ungurii ar fi ocupat Torontalul, Timișoara și Aradul ar fi fost prinse în clește...).

Ce ne așteaptă:

Întâlnit ieri la curse pe Lulu Starzenski¹, care-mi povestește despre frate-său, cumnată-sa și nepoatele sale — toți surprinși de ruși, la ocuparea Galiției... Pe Starzenski l-au luat și până azi nu se știe ce au făcut cu el. Pe contesa Starzenska și pe fete le-au deportat la Semipalatinsk (femeia a putut trimite o scrisoare), în Turkestan, unde păzesc o cireadă de cămile...

În Brazilia, în statul Rio-Grande, inundații cum nu s-au mai văzut. Victime numeroase și pagube mari.

În Filipine în schimb, la Manilla, foc mare. Vreo 25 000 de oameni ar fi fără adăpost...

Pretutindeni numai prăpăd. Sfârșitul lumii oare?

¹ Fiica lui Geneviève Bibescu căsătorită cu contele Starzenski.

Fleacuri — dar istorice:

Colonelul Dragomir, care a trăit ceasurile din preajma abdicării Regelui Carol, alături de generalul Antonescu, povestea zilele trecute lui Filip, că, în ajunul abdicării, Urdăreanu telefona mereu generalului dându-i de veste că mulțimea manifestează ostil la Palat și amenință să pătrundă înăuntru. Comunicările telefonice erau primite la Președinție de Dragomir. Acesta transmițând generalului că Urdăreanu protestează împotriva stărilor de lucru care „țin de la 10 ore pe Rege sub presiune” — Antonescu a răspuns: „Spune lui Urdăreanu că țara e de 10 ani sub presiunea pungășiilor și porcăriilor regale...”.

Urdăreanu continuând să telefoneze după ajutoare, Dragomir comunică, din ordinul lui Antonescu, generalului Coroamă să trimită ceva trupe la Palat, ca să împrăstie lumea fără să tragă. Dar Coroamă răspunde la telefon: „Nu pot domnule, căci sunt asediat în casă... Oamenii mă confundă cu Argeșanu, căci am mustață la fel cu el! *Te rog, dă comunicat la Radio că generalul Coroamă are mustață la fel cu generalul Argeșanu și să nu se mai facă confuzie!*...” — „Să și-o rază ...” a urlat Antonescu înveselit de asemenea neghiobie.¹

Tot Dragomir povestește că luni 20 ianuarie, când legionarii au manifestat la Președinție strigând: „trăiască generalul Antonescu, vrem pe Sima!” — dacă Antonescu ar fi apărut la geam să le mulțumească, sau s-ar fi coborât în mijlocul lor, *ar fi fost împușcat...*

Măști, 21 ianuarie, când generalul a dat ordin să fie curățați verzii, a venit Neubacher la Președinție și a fost întâmpinat de general cu cuvintele: „Acum veți vedea cine este generalul Antonescu...”. Împăciuitor (?), Neubacher i-a replicat: „Desigur, domnule general, că regretați măsurile ce sunteți nevoit a lua...”

— „Deloc — a răspuns Antonescu — regret că am fost silit să le iau atât de târziu...”.

Dragomir, care a însoțit pe ex-Regele Carol până la Căcăuda Mare, a confirmat lui Filip toate cele însemnate de mine cu privire la acest dramatic exod. A mai adăugat: „Abia ajuns pe teritoriu sârbesc, Regele Carol și-a regăsit curajul. Vesel că scăpase de primejdie, ne-a mulțumit la toți, *fără un* cuvânt de regret pentru țară, Coroană sau armată... Temperatura 0 grade! Generalul David Popescu și cu mine ne-am întors cu prefectul Timișoarei, care venise după tren cu automobilul. Ne-am întors pe drumuri de tarlale, evitând drumul mare, pe care alergau verzii. Ne-am întâlnit cu 2 automobile pline de legionari. Prefectul a scos capul pe geam (era bine cu ei) și le-a spus: Eu sunt, mă băieți, ce

¹ Mutat la Iași, generalul Coroamă a fost „scos” la pensie după evenimentele din ianuarie...

vreți? L-au lăsat să treacă. Generalul Popescu și cu mine ne ascundeam în batiste... Soldații care au însoțit trenul regal, s-au întors din Iugoslavia pe Dunăre, după săptămâni...“.

Marți, 6 mai. Doctorul Lupu a văzut de mai multe ori, în ultima vreme, pe Ică Antonescu și pe generalul Antonescu. Acesta din urmă l-a reținut chiar la dejun împreună cu fostul deputat Hudiță, din Fălticeni, care a luat locul lui Madgearu la secretariatul grupării țărăniste. După spusele lui Lupu, generalul ar dori foarte mult să facă un Guvern cu elemente civile, din fostele grupări politice. Se pare că sfaturile nemților l-au hotărât în această direcție. Nemții pretind *că trebuie un cheag* între general și țară, că numai cu militari nu merge, că dacă generalul nu se înțelege cu alte forțe, va cădea fatal din nou în mâinile legionarilor... De legionari, Antonescu nu vrea să audă însă. E turbat. A povestit lui Lupu, că la Viena Göring l-a întrebat dacă n-ar putea lua în Guvern 2–3 legionari din cei cumiți. „Am răspuns lui Göring prin interpret (a precizat Antonescu), că să nu creadă că nu-mi cunosc bine valoarea cuvintelor, și i-am spus că în afară de mine mai sunt 100 de formule de guvernământ posibile în România, dar că nici una din ele n-ar putea cuprinde o urmă de legionar. Nimeni, după cele ce s-au întâmplat, n-ar mai putea colabora cu asemenea indivizi — eu mai puțin decât oricare altul... Am vorbit apăsător, și Göring a crezut că m-am supărat, și nu mai știa cum să-mi ceară scuze, repetând că el nu se amestecă în politica noastră, că a vorbit așa ca să spună ceva, și câte altele...“

Eu cred că nu teama de gardiști împinge pe nemți în sfaturile lor, *ci dorința de a băga cât mai multe elemente politice românești în politica germană*, ca să nu mai rămână nimeni alături de Anglia...

Lupu a observat lui Antonescu, că oricât ar crede el că vor învinge până în cele din urmă nemții, tot trebuie lăsată țării și o rezervă pentru ipoteza victoriei engleze și a democrației. „Ai dreptate — a răspuns Antonescu — deși eu cred că șansele de victorie finală germană sunt de 90%, nu mă gândesc să distrug rezerva eventuală pentru o politică opusă celei pe care o slujesc eu. Dovadă că, deși există un decret-lege care condamnă la moarte pe cei care fac politică, eu vă poftesc la dejun!...“

Amândoi Antonești ar fi insistat mult pe lângă Lupu ca să intre în Guvern, el și alți țărăniști¹. Lupu pretinde că *el* nu vrea să intre, dar că

¹ Insistențe analoge pe lângă G. Brătianu și alți liberali, sunt cunoscute.

e de părere să intre alții, din ai lor. Așa vorbește dânsul; în realitate moare după un potofoliu, dar vrea să fie silit. Maniu e absolut contra, negativ ca întotdeauna și Lupu îl înjură de mamă. Povestește că, cu prilejul intrării sârbilor în război, Maniu a vrut să facă o mare manifestație populară la Ambasada Iugoslaviei și că n-a renunțat la ea decât sub amenințările lui Antonescu, că pune mitralierele împotriva lui. Maniu e furios pe Antonescu, între altele fiindcă acesta nu l-a primit, deși Maniu a cerut de două ori să-l vadă. Lupu întrebându-l de ce n-a primit pe Maniu, generalul i-a răspuns: „Am fost foarte ocupat, n-am avut vreme. De altminteri, pe când eram la Statul Major, și el era prim-ministru, i-am cerut și eu două audiențe, și nu m-a primit — suntem chit...”

Mihalache e și el contra unei colaborări cu Antonescu, dar mai puțin hotărât ca Maniu. De la Florica, Ică Antonescu a mers la dânsul, la Topoloveni să-l mai docănească. Generalul a trimis și pe nevastă-sa, care, din nenorocire însoțită de câteva Veturii, a fost și dânsa în fieful lui Mihalache să viziteze „operile sociale” înfăptuite de fosta Excelență în țări. Cucoana generalului s-a lăsat chiar cu un discurs, pe care ziarele de azi-dimineață îl reproduc in extenso pe când pomenesc numai în treacăt despre răspunsul fostei Excelențe...

Lupu e de părere că trebuie să ajutăm toți pe Antonescu să răzbată prin greutate. În ce mă privește, de acord, dar ministru nu...

Împlinindu-se ieri 120 de ani de la moartea marelui Napoleon, mormântul său a fost acoperit cu flori. Sute de persoane au manifestat astfel nădejdlile lor sub cupola Invalizilor. A trebuit să le ajungă francezilor cuțitul la os ca să-și aducă aminte de Eroul lor Național...

Din Irak, știri contradictorii. Nemții pretind că englezilor le merge rău, și că Irakul poate mobiliza 300 mii oameni și face singur față atacului britanic. Știrile englezești, dimpotrivă, sunt favorabile britanicii și arată că rezistența Guvernului din Bagdad va fi în curând înfrântă. După unele știri, Guvernul din Bagdad joacă pe două tablouri, în concurența ce-și fac „bancherii” celor două forțe inamice... Șeful Guvernului irakian ar fi declarat chiar că atacul împotriva englezilor e datorat *trupelor răzvrătite*, iar nu ordinelor din Bagdad... După altă știre, Marele vizir va pleca cu avionul la Berlin, sau cel puțin până la Ankara, să întâlnească pe Papan...

De pe frontul de luptă din Africa de Nord, știri contradictorii. Nimic prea important.

Matsuoka, ministrul de Externe japonez, dezmințe că s-ar gândi să meargă la Washington. Față de Statele Unite, politica japoneză e pacifică, dar dacă americanii doresc să stea de vorbă, e mai natural să vin Roosevelt (!!) sau Cordell Hull la Tokio, decât să meargă el la Washington. Cum se vede, galbenii s-au obrăznicit!

Roosevelt a mai ținut un discurs la locul de naștere al fostului Președinte Wilson (cel care a intrat în războiul mondial) a cărui casă a fost transformată în muzeu. Se vede că cuvântarea a fost piperată, căci ziarele noastre nu o reproduc. Reproduc în schimb comentariile pline de dispreț ale presei berlineze...

În oraș a început să se vorbească despre înființarea unui Consiliu de Stat din care am face parte, noi, foștii demnitari. De confruntat cu aluzia mie făcută de Ică Antonescu, în ziua de 1 Mai. Să o vedem și pe asta!

De mâine se va putea merge în 30 de minute la Brașov, în 1 oră și ½ la Sibiu (oprirea în Brașov cuprinsă) și în 1 oră și 45 la Turda. O nouă linie de avioane va realiza aceste minuni

Miercuri, 7 mai. Radio Moscova vestește lumii ieșirea lui Stalin din umbră... Sovietele consideră ele situația atât de gravă încât au nevoie la cârma oficială a Statului de omul care s-a mulțumit să conducă până acum prin alții — sau nu mai are acesta încredere în nimeni? În tot cazul, evenimentul este senzațional...

După comunicatul publicat la Moscova, dl Molotov *ar fi prea obosit* ca să ducă în același timp sarcinile de ministru de Externe și de președinte de Consiliu. Și în ipostaza aceasta de „om obosit“ a hotărât să renunțe la președinție și să nu mai rămână decât ministru de Externe... Sovietul Suprem a încredințat președinția tovarășului Stalin, iar lui Molotov, i-a mai dat, ca fișă de consolare, titlul de înlocuitor al președintelui Consiliului Comisarilor Generali...

Cântecul acestei schimbări, îl vom afla în curând...

Șeful Statului croat, asasinul Pavelici, a cerut generalului Antonescu să recunoască noul Stat, pe care l-a recunoscut deja Germania. Generalul a răspuns afirmativ, în numele Guvernului român. Telegrammele sunt publicate în ziarele de azi. Pricep că nu putem face altfel, dar păcat că nu putem...

Noul Stat croat se întinde pe o suprafață de 42 540 kilometri pătrați, cu o populație de 2 700 000 de suflete (suflete cam bășinoase...).

A nins în Predeal, și zăpada s-a așezat, temperatura fiind de zero grade. În mai!

Nemții fac gălăgie mare în jurul luptelor din Irak și caută să provoace populațiile arabe vecine din Transjordan, Siria, Arabia la „război sfânt” împotriva Imperiului Britanic. Reuși-vor? Nu-mi vine să cred...

Edenicul Anthony a explicat pe lung în fața Camerei Comunelor toate întârzierile britanice din ultima vreme... Vorba lui Nicu Filipescu: „pe ăla care explică, dă-l în p.m.!”

Agentia D.N.B. anunță că Irakul a respins mediațiunea Egiptului și a Turciei, în conflictul cu Anglia...

Pelegrino Ghigi, ministrul Italiei, a fost rechemat fără mult zgomot. Ziarele de azi anunță că personalul Legației i-a dat aseară o masă de adio, și astfel am aflat despre plecarea lui.

Deși inteligent și simpatic, Ghigi n-a știut să atragă în jurul Italiei decât antipatii. A fost foarte nedibaci în misiunea lui, și nu m-ar mira dacă dizgrația sa n-ar fi datorată greșitei sale politici și simpatiei arătate Mișcării Legionare și după ianuarie...

La noi, Ghigi nu va lăsa regrete.

Se vorbește cu insistență despre etatizarea uzinelor de fier și a minelor aparținând astăzi marilor noastre societăți. De ce nu? De la Stat le vor putea lua mai ușor și mai ieftin — nemții...

După inundațiile din Brazilia (Rio Grande del Sol) peste 70 000 de oameni ar fi rămas fără adăpost...

Înainte de a pleca la Madrid, fostul ministru legionar Ghenea s-a prezentat în audiență la Regele Mihai. „Probabil că pe d-ta te-au interesat foarte mult studiile istorice?” — a întrebat Regele. „Nu, a răspuns Ghenea, n-am avut vreme să mă ocup cu Istoria...” Și conversația a mers mai departe: „Atunci, te interesează Dreptul internațional, sau Geografia?” — „Nu, eu sunt avocat, și afacerile...” — „Atunci, numirea d-tale...?” — „Să vedeți Majestate, am o soră care a suferit mult de prigoană, sub regimul trecut...” „Bine — a conchis Regele — dar atunci de ce n-a fost numită sora d-tale?” (autentic).

Joi, 8 mai. Ghigi n-a căzut în dizgrație, dimpotrivă. Plecarea lui repede și bruscată se datorește chiar încrederii Guvernului italian într-însul, căci a fost numit comisar general în Grecia.

În locul său a fost numit Bova-Scoppa, ministrul Italiei în Portugalia. Dl Bova-Scoppa este căsătorit cu o rusoaică, pe care a luat-o la Moscova. E nepoata colonelului Kwitka, și de familie bună, dar crescută în Soviete. Se zice că ar fi „roșie”...

Discursul ținut alaltăieri la Radio de către Stimson, ministrul de Război al Statelor Unite, a impresionat adânc, prin violența lui verbală și prin concluziile la care a ajuns. Stimson a înjurat trivial pe Hitler, a declarat că soarta ambelor Americi depinde de soarta Angliei și că americanii nu înțeleg ca materialul de război trimis de dânsii englezilor să se piardă în fundul mării. Ministrul a mai cerut ca „patrularea” în jurul convoaielor trimise peste Ocean să înceapă imediat. Marina americană va trebui să garanteze înainte de toate ruta U.S.A.—Tera Nova—Groenlanda—Islanda—Anglia.

Cuvântarea lui Stimson a enervat mult la Berlin — reiese limpede din tonul presei. De fapt, Statele Unite pot fi considerate ca intrate în război...

Şefii de Stat Major ai armatelor diferitelor State sud-americe au fost poftiţi la Washington. E probabil că se va lua o hotărâre comună...

O sută de marinari germani debarcaţi de pe vasele petrolifere ale Societăţii Standart Oil au fost arestaţi din ordinul autorităţilor americane...

La Berlin se publică un comunicat prin care se recunoaşte că Turcia n-a călcat nici una din dispoziţiile convenţiei de la Montreux şi n-a lăsat să treacă prin Strâmtori vase beligerante străine (adică engleze, după mentalitatea germană). În asemenea condiţii, o problemă a Strâmtorilor nu e la ordinea zilei pentru Guvernul Reichului. Ar mai fi şi alte indicii că turcii încep să se dea spre nemţi...

Acest comunicat berlinez trebuie pus în legătură cu declaraţiile lui Lloyd George în Camera Comunelor, care, criticând moţiunea de încredere în Guvern propusă de majoritate, a afirmat că turcii au lăsat vase germane să treacă prin Strâmtori, din Marea Neagră în cea Egee, şi să ocupe astfel insule greceşti. Ar fi vorba de submarine aduse de nemţi demontate şi remontate la Constanţa. Din nefericire aceste submarine n-au existat decât în imaginaţia englezilor.

Răspunzând lui Lloyd George, Churchill a contestat faptul şi a sfârşit prin a afirma „că totul va fi mai bine în 1943“. Pentru moment, a adăugat primul ministru, „nu pot oferi englezilor *decât sânge, lacrimi şi năduşeli...*“

În 1943! Frumoasă perspectivă!

Ieri s-a răspândit zvonul că Guvernul din Atena a proclamat republica, în Grecia. Ziarele de azi-dimineaţă ne informează însă numai că de aci înainte „*Vasillion Hellas*“ (Regatul Grecia) se va numi „*Helliniki Politia*“ (Statul elenic). Toţi prizonierii greci au fost trimişi liberi, la vetrele lor, sub conducerea ofiţerilor elini...

Academia Română va comemora solemn, la 15 mai, pe Iorga. Comemorarea se va difuza prin Radio şi va fi ascultată în toate şcolile din ţară. Înainte de comemorare se va sluji un parastas. Au trebuit aproape 6 luni ca regimul să-şi vină în fire şi să dea victimei din noiembrie onorurile datorite... Dar când se vor condamna asasinii?

Boian Axinte, zis și Badea Mircea, cunoscut sub numele de George Moisescu sub teroarea legionară, a fost arestat. A „ocupat“ funcțiile de șef al Poliției de Ordine... Și are mulți și multe pe conștiință...

A apărut decretul-lege prin care se ridică aparatele de radio de la evrei... Cei ce vor încerca să eludeze legea vor fi pedepsiți cu închisoare și cu amendă.

Printr-un alt decret naționalitatea română a fost ridicată lui Tilea, și averea sa din țară, confiscată...

Cu prilejul deschiderii succesiunii lui Victor Iamandi, ziarele publice fragmente din testamentul fostului ministru de Justiție, din care reiese toată recunoștința lui pentru „binefăcătorul său Malaxa“! De unde până unde? Cu un singur prilej, Malaxa a dat fetei lui Iamandi mai bine de 500 000 lei...

Înlocuirea lui Molotov prin Stalin nu a fost deloc comentată în presa germană, care s-a abținut de la orice judecată... Simptomatic.

Gerstenberg, atașatul Aerului german, a sfătuit pe prietenul său Lupu Kostake să-și facă rost de un adăpost în jurul Bucureștilor, în vederea bombardamentelor eventuale rusești... Simptomatic, și asta...

Vineri, 9 mai. Din ziare și telegrame reiese că lumea întreagă e încă sub impresia cuvântării lui Stimson. Cu atât mai mult cu cât ea a fost ținută, cum se știe acum, după o prealabilă înțelegere cu Roosevelt.

La discursul atât de războinic al lui Stimson, se mai adaugă acum altul al lui Willkie, contracandidatul republican al lui Roosevelt, tot atât de violent...

În Statele Unite, cu tot numărul destul de mare al „neintervenționistilor“, atmosfera e tot mai prielnică intrării în acțiune. De fapt, Statele Unite sunt deja în război, alături de Anglia...

Economistul John Maxnard Reynes publică un manifest prin care dovedește că în cazul unei victorii germane, sistemele financiare anglo-americane se vor prăbuși...

Un număr de 17 personalități proeminente americane publică alt manifest prin care caută a dovedi că Germania va pierde războiul, fiindcă:

- 1) Nu are acces la materiile prime din regiunile din afară de Europa;
- 2) Stabilimentele industriale germane sunt în raza de acțiune a R.A.F.-ului, pe când cele engleze *nu* (Statele Unite și Canada);
- 3) Producția germană e la maximum de potențial, cea americană numai la început;
- 4) Lupta decisivă nu se poate da decât în Anglia, și toate celelalte victorii și cuceriri germane sunt inutile;
- 5) Marina americană va decide de soarta convoaielor (?);
- 6) Poporul american e un popor *pe roate* și când pornește ajunge la ținta propusă.

Camera Reprezentanților din Washington a votat legea prin care Președintele Roosevelt a fost împuternicit să sechestreze, să cumpere sau să confişte vasele străine aflate în porturile americane. E vorba de 83 de vase de tonaj mare adăpostite în porturile Statelor Unite...

Bugetul Marinei Statelor Unite a fost urcat pe anul în curs la 3 ½ miliarde dolari (700 miliarde lei, după cursul oficial și 3 500 miliarde lei după cursul din bursa neagră!!).

Englezii au oprit un vas spaniol în Atlantic, l-au dus la Bermude și acolo au debarcat pe amiralul Lais, fost atașat naval italian la Washington, care se înapoia în Europa fiind rechemat — și l-au arestat. Guvernul italian a protestat, dar cel englez a răspuns că va ține pe amiralul Lais zălog până se va lămuri soarta ministrului britanic de la Belgrad, internat undeva în Italia...

În Camera Comunelor dezbaterile asupra conducerii războiului s-au terminat printr-un vot de încredere: 447 de voturi contra 3. Lloyd George s-a abținut de la vot.

Canalul de Suez a fost bombardat timp de 2 ore. La Alexandria mai multe alarme. Totuși, italo-germanii pare că au fost opriți pe loc...

Și în Irak, pare că englezii au recumpărat pe irakieni și că lucrurile se liniștesc, deși *D.N.B.* anunță că ministrul de Război al Irakului e la Ankara, unde va rămâne câteva zile. Poate tocmai ca să încaseze livrele engleze?

Agentia T.A.S.S. dezmințe pe lung, cu amănunte, știrile date de agenția japoneză *Domei* după care Sovietele ar concentra armată multă

și avioane pe granița occidentală a Rusiei. Sunt dezmințite mișcările de trupe de la est spre vest, concentrarea de avioane în Ucraina, transportul submarinelor (?) din Baltica în Marea Neagră. *Agencia T.A.S.S.* merge până a afirma că nu există nici măcar o intenție pentru o asemenea mișcare de forțe, în viitor...

Numirea lui Stalin continuă să nu fie comentată nici la Berlin, nici la Roma. La Tokio se afirmă că gestul lui Stalin a fost dictat de gravitatea situației. Eu zic că preluarea puterii pe față de către Stalin dovedește în tot cazul o criză în regimul moscovit, căci din două una: sau Stalin nu mai are încredere în oamenii prin care a lucrat și ia frânele în mână — sau conducătorii Sovietelor nu mai se tem destul de Stalin și l-au somat să iasă din umbră și să-și ia *răspunderea directă* a conducerii Statului...

Rămânerea lui Molotov la Comisariatul Afacerilor Străine ar dovedi totuși că politica externă a Sovietelor nu s-a schimbat și că rămâne mai departe bazată pe *neutralitate armată*...

Ca să combată efectul cuvântării lui Stimson, agențiile germane au răspândit știrea că Roosevelt s-a îmbolnăvit. Ziarele filo-germane au publicat chiar manșete de o șchioapă anunțând că Președintele Statelor Unite era pe moarte...

Telegramele americane anunță astăzi că Roosevelt a avut o ușoară indispoziție și că e complet restabilit...

Generalul Ciolakoglu a dat un interviu amărât prin care constată că germanii n-au intrat în Grecia ca învingători, ci ca prieteni. Generalul socotește că Guvernul german, plin de simpatie pentru poporul grec și civilizația elină (!), va fi generos în hotărârile sale... Rostul Guvernului Ciolakoglu e să repare greșelile făcute și să pregătească o colaborare intimă a Greciei cu Germania. Despre Italia interviul nu vorbește...

Logică:

Am primit ieri o invitație oficială (adresă a Președinției Consiliului) să asist la parada de mâine în tribuna Guvernului. Nu sunt eu unul și același cu Argetoianu dat în judecată de același Guvern *pentru delapidare de fonduri secrete în valoare de 60 milioane*? Dat în judecată și nejudecat. Atunci?

Fiindcă e vorba de procesul meu, însemnez că am citit cu plăcere înlocuirea Comisiei de anchetă prezidată de Petit (licheaua) prin alta în

fruntea căreia a fost numit consilierul Căpătână, de la Casație. Expunerea de motive pentru înlocuirea Comisiei Petit, constituie o serie de palme pentru canalia cu nume franțuz. Beau lapte. Nu cunosc pe Căpătână, nici pe ceilalți membri ai Comisiei, dar presupun că sunt oameni drepti. Nădăjduiesc cel puțin...

Traian Brăileanu, P.P. Panaitescu (rectorul, sub legionari) și Ion Sân Giorgiu, profesori universitari, *fiind în cercetarea Justiție*, au fost suspendați din funcție și lăsați fără leafă, pe ziua de 1 martie. Despre Sân Giorgiu, care continuă să publice fițuica lui de șantaj *Chemarea*, nu știam că era „cercetat de Justiție“. Plăcută surpriză...

S-au împlinit 50 de ani de la întemeierea Fundației Carol. Vremea trece și pietrele rămân...

Sanatoriul Elisabeta, cumpărat de la dr. Hoenig pe 22 de milioane din fondurile secrete ale Președinției Consiliului (afacerea d-nei văduve Goga) — a fost reinaugurat ieri de Veturii. Sanatoriul a devenit proprietatea Societății *Patronajul*. Nimic de zis. Dar noi suntem dați în judecată fiindcă n-am întrebuințat fondurile secrete *exclusiv pentru ordine publică*! Tot logica regimului.

Linia Făurei-Brăila e sub apă, inundată. Alături, în Bărăgan, n-a plouat de 2 luni, și agricultorii își frâng mâinile!

Sâmbătă, 10 mai. M-am dus la paradă. Așa zece Mai n-am mai văzut... Parada a avut loc pe Șoseaua Jianu între monumentul Aviatorilor și Bulevardul Prezan. De la mine și până acolo, afară de șpalirul de trupe, nimeni. Poliția golise tot... Acolo, două tribune meschine, față în față. Lume foarte puțină. Damele fuseseră excluse; sexul feminin reprezentat numai de Regina Elena, d-na Antonescu, damele Reginei (Elisabeta Ghica și Nelly Catargi) și... Madelena Quaranta! Unde nu se vâra urâta asta! În afară de lumea oficială, dintre foștii primi miniștri Gigurtu și cu mine — dintre foștii miniștri dr. Lupu, Petrovici, Valer Pop, Manoilescu, Savu și Bujoiu. Nu știu dacă ceilalți n-au fost invitați sau dacă au „manifestat“ prin abținere. Eu am spus la toți cei ce erau pe lângă mine că am venit în calitate de „delapidator“!

Români puțini (invitațiile fuseseră trimise cu mare economie) dar droaie de ofițeri nemți... Atmosferă penibilă, de înfrângere și de îngrijorare — la care a contribuit și vremea rece și posomorâtă. Parada s-a sfârșit sub ploaia glacială de toamnă. Așa Zece Mai să nu ne mai dea Dumnezeu!

M.S. Rica Antonescu a sosit cea dintâi, și a primit după zece minute pe Regina Elena, care a sosit cu damele ei într-un automobil închis. După alte zece minute a sosit și Regele cu generalul Antonescu, amândoi într-un automobil deschis, în picioare „la Hitler“...

Parada propriu-zis a fost scurtă (în București n-au mai rămas decât puține trupe), trupele nemțești au defilat după școlile militare, înaintea alor noastre. S-au suprimat ofițerii de rezervă, ofițerii fără trupă și alte categorii de caraghioși. Regimentele noastre au părut alcătuite din pigmei, după trupele germane. Vlăjganii nemți au defilat într-un mod impresionant, ai noștri mai puțin „mecanizați“. O impresie excelentă a făcut suprimarea uniformelor de operetă, născocite de fostul Rege. Generalul Antonescu ca și ofițerii din front decorați cu Mihai Viteazul au apărut fără teatră pelerină albă, pe care au arborat-o totuși vreo 2–3 „cavaleri“, printre spectatori... Ce așteaptă Antonescu ca să o suprime?

O excelentă impresie au făcut trupele noastre motorizate și bateriile anti-tanc și anti-aeriene.

Dacă parada propriu-zis a fost scurtă, Guvernul a avut nefericita idee să introducă un prolog cu discursuri. După o prea lungă liturghie ce nu se mai sfârșea (popii ar trebui puși să lucreze la șosele, nu lăsați și plătiți ca să plictisească lumea), generalul Iacobici a citit un discurs kilometric, în care cu prilejul jurământului noilor ofițeri, a îndemnat pe aceștia să recucerească ținuturile pierdute și să reîntregească hotarele României Mari. Reprezentanții Rusiei, Ungariei și Bulgariei, prezenți, n-au priceput se vede nimic, căci n-au cerut cuvântul. A vorbit apoi, tot kilometric, un june ofițer, din cei promovați, care a sfârșit prin a declara „că armata are ochii pe Rege, urechile la hotare și inima... nu mai știu unde“. Seria discursurilor — difuzate la Radio și sporite, în ce privește tăria glasului, la fața locului, prin megafoane — a fost încheiată printr-o cuvântare a generalului Antonescu. Prin ea am aflat că Regele Mihai a fost înaintat „de către întreaga Armată“ la rangul de mareșal. Regele și-a luat bastonașul în primire! Cred că am bătut toate recordurile. Niciodată, nicăieri, n-a mai fost creat un mareșal la vârsta de 20 de ani! Dar vorba aia, ca la noi la nimeni...

Unii spuneau că această numire alandala se datora dorinței lui Antonescu să fie numit și el mareșal... Laurii, sau mai bine zis galoanele lui Prezan, nu-l lasă să doarmă...

Suntem așa de ridicoli!

A murit Natalia, fostă Regină a Serbiei, născută Ketsko. A murit uitată de lume, la vârsta de 82 de ani. Prin Franța, undeva...

Ieri la Fundația Carol a fost alai mare. Regele, Antonescu și toți păduchii culturali. A vorbit și Mihăiță (adică a citit: mneh, mneh, mneh — cu indiferență și cu nasul plin de polipi. Ce bleg!). A vorbit și generalul și a amintit că studenții au fluierat pe Regele Carol I în ziua inaugurării fundației — și a mai vorbit, pe lângă alți, Tzigara Samurcaș și Ion Petrovici, unsurosul Petrovici, readus nu se știe pentru ce în cadrul actualităților ca să ureze Regelui Mihai „să aibă mintea lui Carol I și norocul (!) lui Ferdinand!“ Bietul Ferdinand! A ajuns să fie prostit și de licheaua de Petrovici!

Luptă mare aeriană deasupra orașului Hull, în Anglia. Nemții afirmă că au doborât 36 de avioane britanice și că n-au pierdut decât 27 — pe când englezii pretind că au doborât 79! În Africa de Nord, ofensiva Axei pare deocamdată oprită, iar în Irak englezii sunt stăpâni pe situație...

La ordinea zilei e tot America. Se așteaptă torpilarea primului vas american...

Ca să se ia bine cu nemții, Sovietele au făcut cunoscut ministrului Gavrilovici că nu-l mai consideră ca reprezentant oficial al Iugoslaviei la Moscova...

La parada de azi-dimineață n-a luat parte nici Colas, ambasadorul Greciei, nici Avakumovici, reprezentantul Iugoslaviei, intrată în admire...

Duminică, 11 mai. În enumerarea foștilor miniștri prezenți ieri la defilare am omis pe dumnealor domnii Ion Mihalache, Halipa, Leon, Al. Lapedatu, Radu Portocală și Voicu Nițescu. Le cer iertare pentru scăparea din vedere... Ziarele au dat pe Mihalache ca „fost prim-ministru“ — dar n-a fost...

Știri postume, de după sărbătoare:

Führerescu și Ribbentropescu au trimis calde telegrame de felicitare Regelui și Conducătorului.

Înainte de revistă, a fost remis Regelui la Palatul Regal, în sala Tro-
nului, în prezența Curții, a Conducătorului, a ministrului Apărării Na-
ționale și a subsecretarilor de Stat de la acel departament, bastonul de
mareșal. E bastonul Regelui Carol I. Decretul e semnat de generalul
Antonescu și contrasemnat de generalul Iacobici. Antonescu a ținut o
scurtă cuvântare.

Rămâne ca bastonul Regelui Carol al II-lea, să-l ofere Regele Mihai
generalului Antonescu...

Principele Frederic de Hohenzollern, șeful Batalionului 3 de vână-
tori, cu rang de general de brigadă, a fost înaintat general de divizie...

Un grup de studenți a cântat ieri la Universitate cântece legionare.
Un comunicat al Guvernului vestește că dacă până poimăine, marți
seara, cei vinovați nu vor fi dați pe față, se va închide Universitatea,
căminele și nu se vor ține examenele anuale... Strașnic s-a făcut gene-
ralul... Numai cu pâinea o duce greu!

Ziarele americane pretind că la Universitatea din Roma au avut loc
manifestații antigermene din partea studenților. Italienii dezminț...

Triumfătorul:

Regele-Mbret¹ Victor Emmanuel și-a făcut prima descindere în Al-
bania. A zburat până la Tirana, unde a fost primit cu entuziasm, și a
ținut acolo un Consiliu de Miniștri.

Pare că Ghigi n-a fost numit tocmai comisar general în Grecia. Acest
post ar fi fost dat lui Grandi, și Ghigi ar fi numai ajutorul comisarului.
Chiar Grandi ar fi cerut pe Ghigi, la care ține foarte mult. A lucrat cu
Ghigi pe când acesta era al 3-lea șef de cabinet al lui Mussolini iar el,
Grandi, subsecretar de Stat la Externe...

Hecatombă:

Vineri, tribunalele militare din București au condamnat 192 de le-
gionari, din 225 câți au fost judecați. Toți implicați în atacul săvârșit
împotriva Ministerului de Justiție, cu prilejul Rebeliunii din ianuarie.
Mulți au fost osândiți la muncă silnică pe viață... Cam excesiv!

¹ Titlul albanez de Împărat!

Nicu Trăsnea-Grecianu pretinde a ști de la Statul nostru Major că mai multe vase goale se află la Constanța, gata să transporte — cu consimțământul Rusiei — trupe germane la Batum...

Deși știrea mi-a mai fost comunicată și de alții, nu-mi vine a crede...

Decapitarea lui Petit (scos de la ancheta Fondurilor secrete) a în-cântat pe toți magistrații Curții de Casație... Licheaua e disprețuită de toată lumea...

Citesc în Chateaubriand (*Mémoires d'outre tombe*) (*Memorii de dincolo de mormânt*): „Fiind fidel inspirațiilor Tronului său, Ludovic al XVIII-lea spunea despre domnul Decazes: *Am să-l ridic atât de sus, încât are să stârnească invidia celor mai mari seniori*. Aceste cuvinte, pe care le-a împrumutat de la un alt Rege, nu erau decât un anacronism; ca să-i ridici pe alții, trebuie să fii sigur că nu vei cădea tu însuși; or, ce erau monarhii pe vremea lui Ludovic al XVIII-lea? Dacă ei mai puteau să-l facă bogat pe un om, în schimb nu mai puteau să-i dea și mărirea; ei nu mai erau decât bancherii favoriților lor“.

Mă gândesc la Regele Carol și la Urdăreanu...

Luni, 12 mai. Halal de mai! De trei zile sforăie caloriferul ca iarna! Azi pare că vrea să se îndulcească; a ieșit în fine soarele pe cer, și se luptă cu norii...

Alaltăieri, sâmbătă, Radio-Londra ne-a consacrat două ședințe, la orele 17 și la 22. Ni s-a vorbit cu prietenie. Suntem prieteni de clasa a II-a. De clasa I sunt grecii, sârbii, belgienii, olandezii și norvegienii „care au rezistat“. Ei vor fi readuși, după victoria britanică, în stările în care se aflau înainte de război... Și România Mare va fi reîntregită, dar cu condiția ca la momentul oportun să dea din mâini. Adică să ia armele contra Germaniei când aceasta va fi pe punctul de a se prăbuși! La punctul ăsta să ajungem noi, și despre însușirile noastre de șacali, să n-aibă nici o grijă englezii!

Chestiunea cu studenții, în ziua de 10 Mai pare să fi fost mai serioasă decât s-a crezut la început. Lucrurile s-au petrecut așa: în Aula cea mare a Facultății de Drept, pentru comemorarea zilei de 10 Mai a vor-

bit rectorul Otetelișanu, după care studenții au început să cânte Imnul Regal, dar în același timp s-a intonat din fundul Aulei un cântec legionar, care, prin numărul celor care cântau, *a acoperit Imnul Regal*. Rectorul în loc să ridice ședința și să ia măsuri de ordine, a stat în picioare ca un bleg, cei cu Imnul Regal au tăcut și toată lumea a ascultat cântece legionare, căci au fost două... Rectorul spune că a fost surprins, și că a așteptat să termine legionarii ca să reia cântarea oficială... Tristă scuză, slabă scuză, ar fi spus Titu Maiorescu. Stăpânirea, pe lângă comunicatul despre care am vorbit ieri, a mai rostit aseară prin Radio o lungă predică adresată studențimii și tineretului — exortație în care sfaturile sunt amestecate cu amenințările...

Azi sau mâine începe și procesul „căpeteniilor“ care au organizat Rebeliunea din ianuarie...

Rioșanu, întâlnit ieri, era încântat: „Mă cer nemții ministru de Interne, mi-a spus-o Clodius aseară!...“ Mai la locul lui ar fi la un Minister al Ordinei Publice — ca administrator cred că ar fi alții mai indicați. Dar și așa ar merge, cu un specialist ca Goma, de pildă, ca subsecretar...

În ajunul lui 10 Mai, Regele s-a dus să viziteze un nou aeroplan german, de un model special, sosit de curând la noi. Pilotul a oferit „un tur“ Majestății Sale — au plecat și nu s-au înapoiat decât după 2 ore. Lumea oficială începuse să creadă că Mihai „a șters-o“ — și îngrijorarea a fost mare... S-o chemăm „îngrijorare“!

Pentru a doua oară, Arhiducesa Ileana vine anul acesta să petreacă câteva săptămâni la moșia ei Poeni, lângă Iași. Gurile rele, dar bine informate, pretind că A.S.I. și R. se ține cu un ofițer german, întâmplător întrebuințat în Moldova...

Radu Polizu, deliciosul pește, a fost internat într-un lagăr de concentrare. Se zice că Polizu a obținut reprezentanța unei firme iugoslave furnizoare aproape exclusivă de aluminiu, și că prima lui grijă a fost să îndoiască prețurile. A fost pedepsit pentru sabotaj economic...

De azi înainte vom avea la București 2 zile pe săptămână de mămăligă, luna și marțea. Exceptional, azi și mâine se va vinde și pâine,

câtă o fi... La Craiova, pâinea se găsește în abundență — încă o dovadă de buna noastră organizație economică...

În Croația, comerțul materiilor textile a fost redus și reglementat. Din lipsă de benzină și de cauciucuri *s-a suprimat* circulația automobilelor, pentru particulari.

Roosevelt, bolnav de câteva zile de gripă, s-a restabilit. Medicii i-au impus totuși odihnă până azi. Conferința cu șefii de Stat Major sud-americani, ce trebuia să aibă loc ieri, a fost amânată.

Două „istorioare“ nostime:

Un ofițer german cumpăra flori de la o țigăncușă, și cum nu se tocmea și îi da tot ce cerea, țigăncușa îi trăgea cu glas tare și pe tonul ei de văicăreală. „Sărut mâinile conașule, boda prostii, mânca-ți-aș c....., *de te-aș vedea cu ele pe piept!*“

La Sibiu, la Centrul de instrucție, un ofițer german, din misiunea specială, inspecta împreună cu un ofițer român o tranșee în care oamenii învățau să mînuiască mitralierele. Ofițerii întreabă pe un soldat cum așează mitraliera, cum o pune în funcțiune, cum o încarcă. Soldatul răspunde la toate, și atunci vine întrebarea: „Ei, și acum ce faci?“ — „Aștept să vină nemții, și trag!“

Marți, 13 mai. Marți și 13, o zi ploioasă și posomorâtă... De ar trece mai iute să nu se întâmple cine știe ce catastrofă!

Anglofilii noștri se gudură: Rudolf Hess, „înlocuitorul“ Führerului, personajul nr. 2 al partidului, a dispărut. Se pare că s-a sinucis. A decolat sâmbătă cu un avion, la Augsburg, și nu s-a mai întors... Nici avionul, nici corpul lui n-au fost găsite până acum. Din comunicatul Partidului Național-Socialist reiese că Hess era de mai multă vreme bolnav, și că în vremea din urmă ar fi dat chiar semne de demență. Hitler îi interzisese zborul cu avionul, și aghiotanții săi au fost arestați fiindcă l-au lăsat să plece... Hess a lăsat o scrisoare, al cărui conținut n-a fost publicat încă... Pentru Hitler, dispariția devotatului său om de încredere e o lovitură grea...

Bombardamentul „de represalii” efectuat de nemți asupra Londrei în noaptea de sâmbătă spre duminică a fost teribil. După înseși mărturiirile engleze sala Camerei Comunelor, în palatul Parlamentului a fost complect distrusă. Asemenea turnul Palatului, și „Big Ben” a încetat să sune orele... A fost lovită și Westminster Abbey, și British Museum (colecțiile au fost de mult evacuate). Până unde va merge distrucția țărilor celor mai civilizate? Căci și loviturile englezilor asupra Germaniei sunt crunte, mai ales când au început să întrebuințeze bombe cu helium. „Represaliile” de la Londra au avut loc tocmai după aceste bombardări cu bombe încărcate cu helium, care, după cât se spune, *distrug tot* pe o rază de 500 metri...

Bombardarea Parlamentului englez va face desigur o adâncă impresie asupra opiniei publice americane. În Statele Unite opinia continuă să fie agitată. Minoritatea antiintervenționistă nu se lasă, și urlă cât o ține glasul. Și fostul Președinte republican Hoover s-a dat de partea lui Lindbergh. În schimb, subsecretarul de Stat Sumner Welles a ținut o cuvântare la banchetul dat șefilor Marinei sud-americane, în care a afirmat din nou datoria Statelor Unite și a tuturor Statelor din ambele Americi să apere civilizația lumii occidentale... Viceamiralul Guisasa, șeful flotei argentinienă, a răspuns că Statele Americii de Sud sunt de aceeași părere...

Sovietele au sictirit și pe miniștrii Belgiei și Norvegiei la Moscova, pe lângă al Iugoslaviei — spre marea satisfacție a Berlinului. Pe de altă parte Moscova negociază stabilirea unor raporturi diplomatice normale cu Irakul. În 1940, asemenea nenorociri au mai fost începute, dar Irakul punând condiția intangibilității granițelor sale, rușii au refuzat. Acum, pare că sunt gata să primească această clauză, spre mai puțină încântare a Berlinului.

Papen s-a înapoiat la Ankara, după o lungă ședere la Berlin... Cu ce va fi venit în traistă?

Port-Saidul (cu un salt în lături spre Mosul) și Gibraltarul continuă să fie cele două ținte de război ale nemților...

Victor Emmanuel, Împăratul, petrece se vede bine în Albania, căci nu se mișcă de acolo...

În Brazilia de Nord, mare cutremur. Peste 16 000 de case ar fi fost distruse...

Mareșalul Ciang-Kai-Shek cere ajutor țărilor amice (Statele Unite și Anglia). Nu cere trimitere de trupe nici acțiune navală — ci numai arme și muniții...

Pe de altă parte se vestește că în sudul Chinei, japonezii ar fi încercuit două armate chinezești, una de 120 000 oameni, alta de 60 000....

Quaranta-mi povestește că a avut o lungă conversație cu Killinger. Ministrul Germaniei a vorbit italianului din nou despre legionari cu dispreț și ură. Interesant... Aprobă în totul politica lui Antonescu și găsește chiar că generalul e prea bun cu ei. „Die Leute kann man nicht laufen lassen...” (Acești oameni nu pot fi lăsați de capul lor...), sunt cuvintele neamțului. Sima și ai lui care s-au refugiat în Germania sunt închiși într-un lagăr și nu vor fi lăsați să se agite. Quaranta pomenind despre ciuda legionarilor „care au fost împinși de germani la răscoală și acum sunt abandonați de aceștia” — Killinger s-a înfuriat, și a întrerupt: „să-mi dea domnii legionari numele unui singur german cu răspundere care să-i fi împins la răscoală și eu mă oblig în acest caz să obțin de la generalul Antonescu liberarea tuturor...”

Pe studenți, dacă ar fi el șeful Guvernului român, i-ar concentra pe toți, ca să învețe ordinea, în armată...

Declarațiile lui Killinger sunt interesante fiindcă au fost făcute unui italian, iar nu unui român — caz în care diplomatul german ar fi putut fi bănuț de oportunism. Față de Quaranta n-a putut fi decât sincer...

Printre bancherii mei nemți mai există însă bănuțala că *partidul*, la Berlin, continuă să susțină pe legionari... Se poate, dar Killinger nu poate fi decât ecoul lui Hitler — prin urmare...

Duminică au fost încăierări la Obor, și prin alte mahalale, din cauza lipsei de pâine și de alimente... Ieri și azi, s-a mai lăsat liberă vânzarea pâinii, deși zile de mămăligă, *fiindcă nu s-a făcut aprovizionarea cu mălai!* Frumos funcționează serviciile Coordonării!

Duminică seara s-a răspândit zvonul că Ghelmegeanu a fost atacat acasă de către legionari... Informații luate n-a fost nimic, și nimeni n-a

turburat liniștea domiciliară a fostului ministru carlist de Interne... Siguranța a întrebat ieri și la mine, dacă a fost ceva. Am răspuns și eu, că n-a fost nimic! Cine o fi născocind asemenea știri?

La Președinția Consiliului și la Ministerul de Interne s-a discutat serios arestarea lui Otetelișanu rectorul... ar fi bănuir de... simpatizare, sau în tot cazul de complicitate involuntară, în chestiunea manifestării legionare din ziua de 10 Mai, la Universitate. Până acum n-a fost arestat, dar cei „informați“ cred că *va sări* și el de la Rectorat, și frate-său de la Instrucție (subsecretar de Stat).

Procesul matadorilor, care trebuia să înceapă ieri, s-a amânat iarăși, până la sfârșitul săptămânii. Se zice că generalul Petrovicescu și tovarășii săi, au cerut ședințe publice pentru procesul lor, și prezența câte unui delegat al Legațiilor germană și italiană (!), pentru control... Bineînțeles că întârzierea procesului nu se datorește acestor cauze, ci altora — ascunse pentru noi simpli muritori...

Unde am ajuns!

Noaptea de duminică spre luni s-a jucat „écarté“ la Jockey Club până dimineața... Paul Zănescu a pierdut 2 milioane, Șerban Geblescu 180 000 — iar tânărul Mircea Solacolu a câștigat 1 200 000 lei!!!

Ora 12. Radio-Londra anunță că Rudolf Hess a aterizat în Anglia. A fost găsit fără cunoștință alături de avionul său, și transportat la spitalul din Gloucester. Acolo și-a revenit în fire și și-a spus numele!!!!!!

Miercuri, 14 mai. Fuga lui Rudolf Hess în Anglia continuă să fie obiectul tuturor conversațiilor și pasionează lumea în cele două emisfere... Hess n-a căzut lângă Gloucester, cum s-a spus, ci lângă Glasgow în Scoția. A zburat singur din Germania, fără pilot și pare că n-a putut ateriza pentru un motiv sau altul. Fiind pe sfârșitul benzinei și nerecunoscând locurile, a sărit cu parașuta, iar aparatul, un Messerschmidt, s-a prăbușit. În căderea sa Hess și-a fracturat o gleznă. A fost găsit de un plugar, care a dat alarma, și transportat în căsuța acestuia. La început Hess n-a vrut să-și dea identitatea și a declarat că-l cheamă *Hort*. Sosite la fața locului, autoritățile au cercetat hârtiile și documentele omului căzut din cer și astfel au aflat despre Herr Rudolf Hess... S-a

telefonat imediat la Londra, și Foreign Office a trimis la fața locului pe Kirkpatrick, fost secretar la Ambasada engleză din Berlin¹, care cunoștea bine pe Hess. Kirkpatrick a recunoscut numaidecât pe fostul conducător al N.S.D.A.P.-ului...

Fuga lui Hess s-a întâmplat sâmbătă 10 mai, și noi n-am aflat nimic până ieri-dimineață... Dar nici în Germania nu s-a dat nimic în vileag până luni... Se vede că la Berlin și-au pierdut capul, căci spun prostii. În primul comunicat, în comunicatul în care îl dau ca dispărut și mort, probabil sinucis, se scrie că Hess suferea *de plămâni* (!) și că din această cauză Hitler îi interzisese să zboare! Comunicatul sfârșește însă prin a afirma că Hess suferea *de nervi*, și că plecarea lui era un act de demență! Și dacă a comis un act de demență, de ce au fost arestați aghiotanții săi? Comunicatul german de azi renunță, față de debarcarea în Anglia, la versiunea sinuciderii, și insistă asupra demenței. Începuturile acestei demențe ar fi fost observate de mult, precizează comunicatul, și din cauza ei, la începutul războiului, Führerul n-a pus pe Hess al 2-lea pe lista succesiunii, ci *al 3-lea*! Apoi dacă era ținut ce căuta și la locul al 3-lea?

Se vede că nemții sunt foarte plictisiți și dau din colț în colț... Englezii în schimb sunt încântați, și anglofilii și mai și. Din Londra se anunță că Hess a fost dus „undeva“ în Anglia și pus în siguranță. Tot din Londra se mai anunță că în curând Hess va vorbi la Radio și va explica motivele plecării sale din Germania. Din câte se află din Anglia pare că nebunia e total exclusă din motivele care au determinat gestul fostului tovarăș intim al lui Hitler... Să așteptăm explicațiile sale...

La Berlin s-au întrunit toți gau-leiterii din Germania sub președinția lui Hitler care a dat următorul ordin: „*Serviciul de până acum al locțiitorului Führerului se desființează și se înlocuiește prin Cancelaria Partidului care va funcționa sub ordinele mele personale și va fi condusă ca și până acum de Martin Bormann*”².

Ars o dată, Hitler n-a vrut să se mai păcălească o dată... Trebuie să fie furios...

Captura lui Hess a consolat puțin pe englezi, tare impresionați prin dărâmarea Camerei Comunelor. Telegramele britanice vestesc că s-a găsit un alt local, tot în Londra, pentru Camera Comunelor, și chiar un al doilea, dacă actualul ar fi dărâmat și el... „Perseverare diabolicum“

¹ În 1933.

² Martin Bormann a fost „până acum“ secretarul general al partidului...

(A persevera e diabolic) — spun latinii. Englezii rezistă într-adevăr ca niște draci!

Von Papen înapoiat la Ankara a avut o lungă întrevedere cu Sărăcăcioglu. Nu se știe rezultatul ei. Numai atât: Papen a declarat la ieșirea sa de la Ministerul de Externe că va pleca la Bosfor *unde va petrece toată vara... Rămâne de știut sub cine...*

Marele discurs pe care Roosevelt trebuia să-l țină azi în fața reprezentanților armatelor sud-americane, a fost amânat la 27 mai — din cauza stării Președintelui, care se simte încă cam slab, după gripa ce l-a trântit la pat.

Dl James Roosevelt, fiul, a declarat la un banchet în Cairo că „practic, America e ca și în război”. Declarații cam identice a făcut la New York și dl Knox, ministrul Marinei. Presa germană și cea germanofilă din Statele Unite sunt indignate...

Führerul a primit la Paris, sau undeva în Franța, pe amiralul Darlan, vicepreședintele Consiliului de Miniștri. Deși presa comentează mult această vizită, nu se știe exact nici scopul, nici rezultatul ei. Darlan ar fi ieșit mulțumit de la Hitler... „C'est qu'il se contente de peu...” (Pentru că se mulțumește cu puțin)

Un comunicat al Guvernului ne aduce la cunoștință că „din cercetările făcute și din declarațiile studenților¹ au putut fi identificați cel mai mare număr al manifestanților de sâmbătă 10 Mai” — în consecință, Universitatea, căminele și cantinele nu vor fi închise, nici examenele suprimate. Se vor lua sancțiuni împotriva manifestanților care au fost deferiți Justiției.

Ieri se vorbea la Club de o bombă care ar fi explodat în librăria Bucholtz, noua librărie germană deschisă lângă Pasajul Roman — dar nimeni nu vrea să creadă, căci trecuseră unii din cei prezenți pe acolo și nu văzuseră nici o stricăciune.

Un comunicat al Guvernului ne informează astăzi că o „petardă” a explodat în fața librăriei Bucholtz și alta în strada Regală, fără să facă

¹ Se dăduse acestora termen până ieri-seară ca să-și denunțe camarazii...

nici o pagubă deoarece erau „cartușe inofensive“. Totuși autorii vor fi urmăriți și deferiți Justiției. Dacă vor fi găsiți... Poliția pretinde că sunt legionari, care au voit prin acest gest să întărească pe nemici împotriva generalului...

Schimbările în Guvern, despre care se vorbea zilele acestea cu atâta insistență, pare că au fost amânate „sine die“. Nu se găsesc miniștri, cel puțin pe placul generalului Antonescu, și care să fie mai buni decât generalii actuali. Se zice că numai Nichifor Crainic va sări, și că Ică Antonescu va lua și Propaganda...

Joi, 15 mai. Rudolf Hess n-a vorbit încă, nici Guvernul englez n-a comunicat nimic — Churchill va expune întreaga afacere, azi, la Camera Comunelor — în schimb a vorbit Berlinul...

Acolo se spune că Hess era urmărit de idei fixe, umanitare. Una din aceste idei era pacea imediată cu Anglia. Deși Hess nu era în toate secretele Comandamentului german¹, știa destul ca să-și dea seama că Anglia va fi complet distrusă. Și această distrugere a poporului înrudit anglo-saxon îi rupea inima. Ca să-i scape, pe englezi, a hotărât să meargă în Anglia, și grație prietenului său lordul Hamilton (pe care-l cunoscuse la Olimpiade!) să convingă Imperiul Britanic să facă pace! Din hârtiile pe care le-a lăsat, rezultă că Hess avea intenția să stea două zile în Anglia și să se înapoieze în Germania... Nu se îndoia că misiunea sa va reuși... Nimeni din anturajul său n-a cunoscut proiectele sale²...

Basm copilăresc, care tinde să prezinte pe Hess sub trăsăturile unui maniac cu idei fixe, unui seminebun! La urma urmelor o fi — dar până acum misterul acestei extraordinare aventuri a rămas tot nepătruns... Ce e mai ciudat, e că nu vorbește nici Hess...

Pe nemicii din București, cele întâmplătoare i-au deprimat adânc... Nebun, nebun — dar era al doilea după Hitler! Să fie și acesta nebun?

Presa germanofilă din Statele Unite dă un atac viguros ca să contrabalanseze formidabilul efect al debarcării lui Hess în Anglia. Această presă pretinde că amânarea discursului lui Roosevelt constituie o dare înapoi, că manifestații antiintervenționiste importante sunt pe cale de a

¹ Precauție pentru a se putea dezminți ulterior destăinuirile pe care le-ar face Hess...

² Atunci de ce au fost arestați 40 de ofițeri?

izbucni, că Mr. X sau Mr. Z, sau Mr. Y s-au pronunțat hotărât contra războiului, că greve „catastrofale“ vor începe pretutindeni. Se afirmă chiar că Roosevelt e atât de descurajat de starea Angliei, încât a renunțat chiar la proiectul convoaielor americane în Atlantic...

Numai că adevărul e cu totul altul...

Ambasadorul german von Papen a fost primit într-o lungă audiență de Președintele Inonü, în prezența ministrului de Externe, Sărăcăcioglu. De la Ankara se telegrafiază că Președintele și ministrul de Externe au făcut apoi importante declarații asupra situației Turciei, în fața Comitetului de direcție al partidului guvernamental. Destăinuirile lor n-au ajuns însă până la noi...

Din Libia și din Irak, știri contradictorii. Dacă facem media, ajungem la concluzia că lucrurile stau cam pe loc.

Reginald Hoare, fostul ministru al Angliei la București a fost acreditat la Ierusalim, pe lângă Regele Petru al Iugoslaviei, instalat împreună cu Guvernul său în cetatea pămîririi lui Isus Christos... La Ierusalim, a plecat ieri și Avacumovici, cu tot personalul Legației iugoslave de la noi...

Institutul nostru Meteorologic a înregistrat ieri la ora 10,37 dimineața un cutremur mai mare și la ora 15,45 altul mai mic... N-am simțit nici pe unul, nici pe altul.

Consulul nostru general Popovici, de la Milano, a fost rechemat. Nu mă miră. Mă miră cum a fost numit, căci într-un post precedent, la Alexandria, în Egipt, s-a dovedit escroc... Dar la noi ca la nimeni...

Un foc mare a izbucnit ieri la moara Gagel, unde ar fi ars o importantă cantitate de grâu. Ziarele de azi-dimineață nu spun nimic despre acest incendiu... Pentru ce?

Vineri, 16 mai. În fine avem și noi cartele: decretul a apărut astăzi; în București și în suburbane se instituie cartele pentru consumația pâinii, cărnii, zahărului, făinei și uleiului... De când trebuia să se facă! o nouă „bursă neagră“ în perspectivă!

Ieri a avut loc comemorarea lui Iorga. Șase luni după uciderea lui, era și timpul. De dimineață a fost un parastas la biserica Amzei, celebrat de mitropolitul Nifon al Olteniei — după-amiază, o ședință solemnă la Academie.

La parastas, lume destulă, dar mai mult păduchi. Mai mult o manifestare de oroare împotriva crimei săvârșite, decât un act de simpatie pentru defunctul poligraf. Foarte nimerit a spus mitropolitul Nifon: „A fost în lume și a lucrat ca nimeni altul să cunoască lumea și neamul — dar lumea nu l-a cunoscut. *L-a urât în viață și l-a ignorat după moarte!*“

La Academie, în afară de membrii — lume oficială. Guvernul reprezentat prin generalul Rosetti. Antonescu absent, în schimb a fost prezent Regele, care a prezidat pentru prima dată Academia. Comemorarea lui Iorga a fost astfel împletită cu prima apariție a Regelui Mihai în „înalta societate“ și cu deschiderea sesiunii academice a anului în curs... În cuvântarea sa, Regele n-a spus nimic despre Iorga — cuvântarea a fost de altminteri foarte scurtă. Rădulescu-Motru, în salutul adresat Regelui, a avut câteva cuvinte calde. Panegiricul, în fața fotoliului gol al lui Iorga — gol dar învelit în tricolorul românesc și cu câteva flori pe masă în dreptul lui — l-a făcut profesorul Nicolae Bănescu, searbăd și rece, fără o vorbă despre tragicul sfârșit al răposatului... Decât o astfel de comemorare mai bine nimic!

Deși „chestiunea Hess“ continuă să fie la ordinea zilei, în lumea întreagă, nimic precis nu s-a spus încă. De la Berlin, știrile o lasă mai moale cu nebunia, și, blajine, insistă asupra „idealismului“ lui Hess și asupra „obsesiunii“ sale cu privire la o repede încheiere a păcii... Dar printre rândurile ce pornesc de la Berlin, reiese totuși „că e ceva putred în Danemarca“!

Din Anglia, contrar primelor știri, pare că Churchill n-a destăinuit nimic în fața Camerei Comunelor, *în așteptarea unui memoriu al lui Hess...* pe care starea de sănătate a acestuia nu i-a permis încă să-l redacteze. În realitate, fiecare parte caută să silească pe cealaltă să vor-

bească întâi: germanii fiindcă vor să vadă ce va spune Hess — englezii ca să încurce pe nemți în explicații ridicole și compromițătoare...

Sonetele lui I. Gr. Periețeanu — un caraghioslâc — au fost traduse în italienește și publicate în volum! Ca să ne facă de râs! Asemenea delict ar trebui prevăzute în Codul penal!

Guvernul Statelor Unite a consimțit la un export de mașini-unelte în Rusia, în valoare de 1 milion de dolari. Să mulțumim respectuos d-lui Roosevelt!

Cu prilejul ultimei bombardări „de represalii” prin care nemții au pedepsit Londra și au lovit Camera Comunelor și Westminster Abbey — au mai suferit mari pagube palatul St. James, palatul Lambeth (al arhiepiscopului din Canterbury), Queen’s Hall (sala de concerte), biserica St. Clement Dane și un mare hotel din Westend...

Radio-Budapesta a anunțat că Ducele de Spoleto (fratele Duceului de Aosta) va fi numit Rege al Croației... Ducele de Spoleto e căsătorit cu Principesa Irina, sora Principesei noastre Elena...

Întâlnirea dintre Führer și amiralul Darlan n-a avut loc nici în Paris, nici în Franța — ci în Germania. Negocierile între cele două țări nu sunt încă terminate, dar importanța lor reiese din comentariile ce se fac mai ales la Berlin și din agitația din Franța... Se pare că, în schimbul unei serioase reduceri a indemnității zilnice plătite de francezi pentru întreținerea trupelor germane în teritoriul ocupat, Guvernul din Vichy va pune Siria la dispoziția Reichului, pentru bazele sale navale, spun unii, pentru orice operație armată, declară alții...

Mareșalul Pétain a dat o proclamație privitoare la aceste negocieri, proclamație ce se termină prin cuvintele: „Urmați-mă, francezi, pe căile onoarei și ale interesului național...”

Dacă forțele germane ar ocupa Siria, Turcia ar fi pe de o parte paralizată, iar pe de alta un ajutor Irakului și un atac asupra Suezului ar deveni nu numai lucruri posibile dar și probabile...

Aceste perspective au muiat de tot avântul turcilor... În ultima audiență, von Papen ar fi transmis Președintelui Inonü un mesaj amical din partea Führerului...

Judecătorul de instrucție Rosnovanu, însoțit de comisarul Vasiliu, a venit să-mi ceară informații asupra ridicării mele de acasă și ducerii la Poliție în dimineața zilei de 27 noiembrie. Amândoi sunt însărcinați cu instruirea uciderilor de la Jilava în noaptea de 26 noiembrie spre 27. Le-am dat o copie după însemnările mele relative la acea tragică zi...

În preziua fugii lui Rudolf Hess a dispărut și Jimmy Mironescu din București, fără urmă. Fiul lui Moș Ghiță (prietenul nostru Pojghiță!) a plecat și nu s-a mai întors acasă... Să nu fie el, cel care a aterizat la Glasgow, sub numele de Rudolf Hess? Mai probabil că se ascunde undeva în țară și că s-a repus pe băutură, departe de nevestă și de familie, care-l plictiseau...

Disparația lui Jimmy a avut ca urmare un incident între Mihail Sturdza și Pojghiță. Acesta a cerut Parchetului să-i caute băiatul, iar primul procuror n-a găsit altă cale decât să emită *un mandat de aducere* împotriva lui Sturdza, ca să-l întrebe dacă știe ceva despre cel dispărut. Sturdza a răspuns că n-a văzut de doi ani pe junele Mironescu — dar a trimis apoi o scrisoare celui bătrân, să nu o mănânce porcii... Și a avut dreptate!

Sâmbătă, 17 mai. De ieri pare să se fi schimbat vremea; am dat în cald și ploile par să fi încetat. Agricultorii s-au înveselit.

„Valul Hess“ s-a mai liniștit, dar misterul continuă să planeze asupra acestei aventuri. Churchill a declarat că posedă un memoriu amănunțit din partea lui Hess, dar că nu va destăinui confidențele fostului „alter ego“ al Führerului decât în momentul în care va socoti că această publicare va fi utilă intereselor Angliei...

Berlinul însă continuă cu istorioara „idealismului“. Fără nici o violență la adresa lui Hess, presa germană afirmă că acesta era convins de victoria complectă germană și a vrut să salveze Anglia de la o totală distrugere... Ziarele germane mai adaugă că foarte în curând Reichul

va înregistra astfel de succese pe câmpurile de bătaie, încât toată vâlva făcută în jurul „incidentului“ Hess se va potoli și va fi uitată...

Prezicând asemenea succese, probabil că publiciștii germani au în vedere Apropiatul Orient. Se pare într-adevăr că chestiunea Siriei a fost reglată, că forțele germane vor putea să se concentreze în toată regiunea pusă sub mandatul Franței și că avioane nemțești s-au și concentrat acolo pentru a porni mai departe spre Irak...

Se mai zice că Germania ar fi promis Siria Turciei, după război, cu condiția să abandoneze Anglia, și că întrevederile Papen-Inonū ca și mesajul adresat de Hitler Președintelui turc au avut drept obiect aceste negocieri.

Ziarele din Berlin mai anunță că o colaborare germano-rusă în Mesopotamia a fost pusă la cale, și că avioane rusești au și sosit în Irak... Dacă e așa, cum rămânem noi, cu rușii? Cred că războiul nu se poate termina fără o răfuială între nemți și ruși; Germania nu poate lăsa o Rusie puternică și intactă să arbitreze pacea într-o Europă istovită. Aștept liniștit...

Pentru Anglia, care trebuie să se lupte pe 8 fronturi, situația a devenit grea... Totuși, războiul nu se decide nici în Mediterana, nici în Apropiatul sau Extremul Orient: războiul se decide în Anglia...

Pavelici, asasinul lui Alexandru I și dictachiorul Croației, va sosi mâine, duminică, la Roma să ceară Regelui Victor Emmanuel desemnarea unui principe italian pentru Tronul noului regat de pe malurile Savei. De dragul Croației, Regele-Împărat a consimțit să părăsească Albania și să se înapoieze la Roma... Se pare că desemnarea Ducelui de Spoleto e sigură...

Seismografele noastre au înregistrat și ieri-dimineață un ușor cutremur, la orele 3,29. Pe acesta l-am simțit și eu, și mi s-a părut că am mai simțit unul pe la ora 4,45...

Tensiune destul de serioasă între U.S.A. și Franța; se vorbește chiar de rechemarea ambasadorului american de la Vichy, amiralul Leahy, a cărui misiune pe lângă mareșalul Pétain a ratat. Supărarea vine, de partea Americii, de la capitularea mareșalului față de Germania în cererile relative la Siria — iar de partea Franței, de la sechestrarea navelor franceze aflate în porturile americane. La Washington se vorbește nu

numai de o ruptură cu Franța, dar și de ocuparea Dakarului în Africa și a Insulei Martinica în Antile. La Martinica s-ar afla 160 avioane franceze „depozitate”, multe vase și material în valoare de 60 milioane dolari... Americanii mai amenință pe francezi cu afamarea, în caz de ruptură... De la metoda făgăduielilor (care n-a reușit) au trecut astfel la amenințările. Probabil că nu vor reuși nici pe această cale...

Un bun cunoscător al stărilor de la Moscova mi-a explicat astfel *preluarea puterii oficiale* de către Stalin:

„În situația lui Stalin nu s-a schimbat nimic. A fost până acum stăpânul Rusiei și va fi mai departe. Trecerea lui *de la partid* (unde funcționa ca secretar general) *în fruntea Guvernului*, se explică prin modificările foarte însemnate aduse în ultimele luni raporturilor dintre Partid și Guvern. Ani de-a lungul Partidul a fost tot; Guvernul comisarilor nu era decât emanația lui. Delegații partidului controlau toate unitățile armatei, toate administrațiile, întreaga producție industrială și agricolă. Cât timp a fost așa, Stalin din fruntea partidului avea toate firele de comandă în mână. Dar nu mai mergea; la incuria generală s-a mai adăugat de când a început războiul și s-a aliat Rusia cu Germania, *sabotajul ovreilor*, care, deși eliminați din fruntea Sovietelor (unde n-a mai rămas decât Kaganovici), *au rămas în mai toate posturile medii ale resorturilor economice*. Stalin s-a văzut încetul cu încetul silit să deparaziteze organele publice și centrale de producție și să suprimă controlul partidului, treptat. A început cu armata, a trecut apoi la comunicații și a ajuns acum la industria grea... În asemenea condiții, din cușca partidului, Stalin nu mai era stăpân pe situație, și a trebuit să se așeze pe capra căruței publice și să ia el frânele în mână...”

„Că hotărârea sa a fost poate determinată și de considerații de ordin extern, se poate. Dar motivul principal al apariției lui Stalin în fruntea Guvernului sovietic a fost radicala modificare a raporturilor Partidului cu Guvernul, modificare datorită lui Stalin însuși, și care a început cu suprimarea sovietelor regimentare și a controlului partidului asupra armatei...”

Ne zbatem cu alcătuirea cartelelor. Instrucțiunile sunt așa de tâmpite, încât nu știi cum să procedezi. Declarațiile sunt legate de foaia de recensământ din aprilie. Ce se face cu cei care s-au adăugat în fiecare casă, cu cei care au plecat?

Deși instrucțiunile oficiale sunt confuze, pare că deocamdată se vor distribui numai cartelele, intrarea lor în funcțiune urmând să se determine ulterior.

A fost arestat din nou Costi Greceanu, nulitatea umflată în posturile de ministru la Berlin și de președinte la „Reșița“ și la „Astra“ — sub legionari. Greceanu mai fusese arestat după Rebeliunea din ianuarie și pus în libertate, după intervenția nemților, căci soția lui e germană. De astă dată ar fi fost arestat fiindcă a ajutat cu bani, pe Sima și pe alții, să fugă din țară. În ziua în care a fost arestat, se povestește că era poftit de Killinger la un dejun în onoarea lui Clodius. Arestarea a avut loc două ore înaintea dejunului. D-na Greceanu a alergat la Neubacher, care s-a eschivat, spunând că nu poate face nimic și că s-a terminat cu Mișcarea Legionară... D-na Greceanu ar fi telefonat atunci lui Killinger ca să scuze pe bărbatul ei *împiedicat* să vină la dejun. Killinger ar fi răspuns: „Nu face nimic, e mai bine bărbatul d-tale acolo unde e decât la mine!“

Duminică, 18 mai. Atmosfera noastră politică s-a schimbat mult. Ieri am fost la Automobil-Club, să votez. Nu mai fusesem de un an. Când am sosit, toți șoferii m-au ovaționat! Sus în club, de la fecior până la cel mai simandicos membru, alte manifestații de simpatie! Pierdusem obiceiul popularității... Înainte de septembrie și pe vremea Guvernului revoluționar, toți șoferii erau legionari — acum îi înjură de-i spurcă! Șoferul care m-a dus la Automobil-Club, un tânăr tocmai de tipul celor care „înainte“ erau cei mai înverșunați gardiști, și-a dat drumul împotriva mișcării „care ne-a adus pe nemți (!!) să ne mănânce și urechile!“ După invectivele contra foștilor săi tovarăși, șoferul meu, necăjit că s-a scumpit benzina și nu se mai găsește pâine, a început să ne laude pe noi și să ne ceară la Guvern...

Și la nemți s-a schimbat atmosfera. Dombrowski a stat ieri de vorbă cu colonelul Gerstenberg, până aci cel mai cald apărător al Mișcării Legionare — acum furios împotriva lor... „Trebuie terminat cu acești incapabili, cu acești tulburători ai ordinii care ne-au amăgit prea multă vreme...“ Apoi, colonelul Gerstenberg a mai adăugat că „s-a terminat cu legionarii, Germania nu se mai interesează de ei...“ Desigur, Mișcarea Legionară a dat faliment: să nu o reînvie comunismul, luând-o ca vehicul pentru otrava de peste Prut și Nistru...

Lucrurile se lămuresc. Războiul se circumscrie, în faza lui actuală, în bazinul mediteranean. Franța a cedat Germaniei Siria, ca bază militară. Avioanele germane și italiene au apărut deja în Irak. Turcia, momită probabil — sau terorizată, nu se va mișca. Axa va putea trimite forțe însemnate în ajutorul Irakului și ataca Suezul din două părți. Bani și agenți germani caută să ridice arabii într-un „război sfânt” împotriva Imperiului Britanic. Cu rușii s-au împăcat iar lucrurile¹ pentru moment, și Moscova publică un comunicat prin care Sovietele declară că voluntari ruși se pot înscrie în aviața Irakului și că această măsură nu poate supăra pe englezi deoarece și ei au autorizat înscrierea voluntarilor britanici în armata finlandeză...

Atitudinea Franței e aspru criticată la Londra și în America. În Statele Unite mai ales, unde curentul intervenționist e în creștere, se vorbește tot mai mult de rechemarea ambasadorului Leahy, de ruptura raporturilor diplomatice, de ocuparea Dakarului etc. Presa din Vichy polemizează cu cea engleză și afirmă că toată Franța urmează pe mareșalul Pétain. La argumentul englez că Franța se dezonorează prin politica ei, francezii răspund că dezonorant a fost să bagi o țară în război și apoi să o abandonezi (reîmbarcarea de la Dunkerque), să ataci vasele de război dezarmate ale fostului aliat, să bombardezi cu avioanele orașele lui deschise...

Desigur — *Frumos* nu e nici gestul de azi al Franței. Dar dacă în schimb a primit anume asigurări cu privire la granițele ei? „Primum vivere...” (Întâi să trăiești...)

Oricum, zile grele se prepară pentru Anglia. Puterea ei mediteraneeană va fi probabil distrusă. Adio Egiptul, Suezul și alte bunătăți — cel puțin pentru câțeva vreme...

Gerstenberg afirmă că Gibraltarul nu va fi asediat, *ci tăiat și izolat* (abgeschnitten). Suprimarea căii directe prin Suez, către Indii și Orient va fi desigur o grea lovitură pentru Anglia. Dar războiul nu se va tranșa prin această lovitură...

Ministrul de război al Irakului a părăsit Ankara. Se vede că s-a înțeles cu turcii care trec din ce în ce spre nemți... Deocamdată, știrile din Turcia se mărginesc la asigurarea că pacea nu va fi turburată în Anatolia. Dacă e așa, asta spune totul...

¹ „Partie remise”, cum zice francezul. După etapa actuală va veni și rândul Rusiei. Germania nu poate tolera o Rusie tare la încheierea păcii...

Misterul Hess tot nu e încă lămurit. La Berlin se vorbește mai departe de „idealismul“ fostului conducător nazi — iar la Londra, oficial se tace. Neoficial, se povestesc istorioare. Hess ar fi cerut acum câtva timp prietenului său Hamilton¹ o întâlnire într-o țară neutră, în Elveția de pildă... Hamilton a refuzat însă, ceea ce ar fi determinat pe idealistul de la Berlin să ia avionul și să plece spre Glasgow...

Deocamdată, pe Hess îl înjură cei de la Berlin pentru că a plecat cum a plecat, și-l înjură și englezii fiindcă nu vorbește așa cum ar dori ei... Unul care a nimerit-o, bietul Hess...

Roosevelt junior a fost primit de Petru, la Ierusalim. Dar Petru nu este apostolul lui Christos, ci numai regișorul Iugoslaviei sfărâmate...

Luni, 19 mai. Teatrul cu Croația s-a terminat ieri cu bine, la Roma. „Poglavnicul“ Ante Pavelici, a sosit de dimineață împreună cu delegația lui de croați și a fost primit la gară de Duce și de Ciano. Mai târziu, delegația s-a prezentat Regelui, în sala Tronului, de la Quirinal, și broaștele de pe malul Savei au cerut Împăratului Etiopiei un Rege din Casa de Savoia. Victor Emmanuel a desemnat pe Aimone, Duce de Spoleto...

Cu acest prilej s-au semnat și tratate între cele două țări. Unul prin care s-a fixat granița dintre noua Croație și Italia sporită cu țări pe care nu le-a visat niciodată și pe care nu le va putea păstra, probabil... Altul prin care Italia se obligă să apere cu armele în mână noul Regat și integritatea frontierelor specificate în celălalt tratat; în schimb Croația autorizează stabilirea anumitor baze militare pe teritoriul său, și se obligă la încheierea unor convenții speciale vamale, economice și culturale... Cu alte cuvinte, Croația devine țară de protectorat italian! Să-i fie de bine!

Anglo-americanii sunt foarte supărați de politica lui Pétain și de concursul pe care Franța îl dă Axei în Siria. Dar pe când englezii înjură pe francezi și polemizează cu ei, americanii se răzbună pe germani și pe italieni, pe care îi arestează în masă, sub pretext că sunt ilegal sta-

¹ Hamilton este fiul Ducei. Aviator, ar fi doborât până acum 16 avioane germane. Amator boxer, ca și Hess — această patimă comună l-ar fi dus la câteva întâlniri sportive, înainte de război, cu Stellvertreter-ul Führerului...

biliți în Statele Unite. La Londra, sunt ziare care cer bombardarea Parisului!

Ziarele berlineze pretend că prețurile alimentelor au crescut în Statele Unite cu 20% din cauza cumpărăturilor masive în contul Angliei...

Ghigi pare că a fost totuși făcut din cal măgar: ar fi fost numit ministru la Atena, pe când Germania n-ar avea acolo decât un consul general...

Un decret-lege completează procedura față de suspendarea „unor pedepse pronunțate de instanțele civile și militare“. E vorba de legionarii condamnați la mai puțin de 5 ani și puși în libertate provizorie. Noul decret îi obligă la un control polițienesc de două ori pe lună și încuviințează reîncarcerarea lor prin simplă ordonanță prezidențială, dată fără apel și fără recurs, în Camera de Consiliu...

Cartelele pentru alimente au fost distribuite ieri, cu multă încurcătură, cum era de așteptat. Distribuția continuă azi și va mai ține câteva zile...

Marți, 20 mai. Petrecut o seară și o noapte oribilă. N-am închis ochii... Ieri la Jockey-Club, Andrei Balș, magistrat și secretar la Comisia Controlului Averilor, îmi spune: „Ai citit *Monitorul* de azi?“ — „Nu, dar pentru ce?“ — „E un nou decret-lege prin care se încurcă și mai mult situația foștilor demnitari, se extinde controlul și pe timpul cât au ocupat funcții electiv, și se confiscă tantiemele — dar aci nu e clar dacă numai pe timpul cât au ocupat înalte demnități sau și pe timpul cât au fost aleși, fără să ocupe astfel de demnități...“

M-au trecut nădușelile. Am fost parlamentar tot timpul de la 1914 până astă-toamnă la suprimarea Parlamentului. Dacă trebuia să plătesc Statului cât am încasat în acest răstimp ca tantieme — se duce și Breasta și tot ce am. Rămân cerșetor...

Toată noaptea m-am întrebat de ce această prigoană contra oamenilor cinstiți, pe când potlogarii sunt netulburați. Nu tantiemele legal și cinstit încasate trebuiesc restituite, ci *sperturile și comisioanele care au îmbogățit pe netrebnci...*

Azi-dimineață am citit noul decret în *Universul*. E confuz redactat, dar din el reiese clar că se confiscă numai tantiemele încasate în timpul funcțiilor precizate prin decretul din septembrie (funcțiile de ministru,

subsecretar de stat, secretar general). M-am mai liniștit... Dar asta nu e viață; scapi de una și dai de alta...

Jimmy Mironescu a fost găsit. Poliția l-a ridicat dintr-o cârciumă, la Galați, și l-a dus acasă într-o stare deplorabilă, neras, cu hainele murdare, nespălat... Și completamente tâmpit: băuse opt zile de-a rândul...

Franța n-a recunoscut încă Statul croat. Pétain a declarat că nu poate recunoaște pe Ante Pavelici în calitate de „poglavnic“ cât timp zisul individ este condamnat la moarte în Franța (asasinatul Regelui Alexandru). După insistențele Germaniei s-a ordonat revizuirea procesului zisului Pavelici. După ce va fi scos basma curată, va recunoaște și Franța noul regat din Europa Centrală...

S-a sfârșit cu Abisinia. Ultima armată italiană s-a predat, împreună cu Ducele de Aosta, la Amba Alagi. Englezii au recunoscut vitejia ultimilor combatanți italieni și le-au acordat toate onorurile militare. Predarea celor circa 7 000 prizonieri și a Ducelui de Aosta va avea loc astăzi...

Micile corpuri italiene care mai rezistă, pe ici, pe colea nu mai au nici o importanță... Ducele de Aosta a trimis o telegramă lui Mussolini, prin care arată că a făcut tot ce a putut, dar că salvarea miilor de răniți și a câtorva supraviețuitori impune predarea... Nu se îndoiește de victoria finală și de reînstăpânirea Italiei asupra teritoriilor pierdute...

Ducele a răspuns felicitând pe comandantul forțelor italiene din Abisinia pentru eroica rezistență și a încheiat cu aceeași asigurare, în ce privește viitorul...

Probabil că englezii, ca compensare pentru înălțarea Ducelui de Spoleto la Tronul Croației, vor repune pe Neguț pe Tronul din Adis Abeba. Păcat că nu-l pot face și principe di Savoia...

În Libia și Irak, nimic important.

Se zice că s-a interzis în Germania tuturor membrilor Partidului Național-Socialist să zboare — de când cu aventura Hess. Unii pretind că nici Göring nu se mai poate mișca fără învoirea Gestapo-ului. Exagerări...

Polemică violentă de presă între Germania și Statele Unite... Până să pornească tunurile, se înjură gazetarii — la Berlin, din ordin.

Ieri s-a vorbit mult în București de plecarea lui Günther, ministrul Statelor Unite...

Vaida mi-a făcut ieri o lungă vizită, a stat 2 ceasuri. Nu-l mai văzusem de la abdicarea Regelui Carol...

Mi-a povestit verzi și uscate. Singurul punct interesant: conversația lui cu Killinger. Ministrul Germaniei s-a arătat foc împotriva Mișcării Legionare, și a beștelit pe Sima. „Am fost trimis aci — a spus Killinger — ca să ajut pe generalul Antonescu, și-i voi da tot sprijinul meu, împotriva oricui...”

La moșia lui, Olpret, de lângă Dej — Vaida pretinde că n-a avut neplăceri din partea ungarilor. I-a păzit bine averea un agronom sas, pe care-l are de mulți ani ca administrator. Pentru casele din Cluj, se oferă voievodului două case în Brașov — sau bani. El ar prefera bani *ca să-și cumpere pământ*, în vechiul Regat...

Ralea pretinde că Ică Antonescu a făcut o nouă vizită, joia trecută, lui Mihalache, la țară. Generalul vrea să formeze un Guvern cu delegați de ai Partidului Țărănesc, de ai Partidului Liberal, cu Vaida, cu Gurgu și *cu mine* (!!!). Ca să bage în sosul nemțesc reprezentanții tuturor curentelor românești... Pentru ceilalți o fi cum o fi, dar în ce mă privește, văd că dl general îmi dă numai la cap!

Ralea adăuga că Maniu e tot contra oricărei combinații, dar că Mihalache s-a ruinat mult...

Titulescu a legat Academiei Române moșia sa Titulești din județul Olt — o casă și 200 pogoane. Academia a primit legatul și a hotărât să instituie din venitul moșiei un premiu de Drept Internațional și din casă să facă o bibliotecă populară... Cum am copii, și mai sunt amenințat și cu confiscarea averii, nu pot lăsa nici moșie, nici casă Academiei; îi voi lăsa provizia mea de hârtie de șters la c-r — ca să-și poată scria pe ea operele, domnii academicieni...

Miercuri, 21 mai. Sfântul Constantin! Pentru prima oară petrec ziua scumpei mele mame, departe de Breasta, deși sunt în țară! Dar n-am avut curajul să fac drumul... Sunt de ieri în stare de prostrație... Am recitit decretul... Dacă se va aplica, va trebui să restitui peste 10

milioane și cu datoriile ce mai am, aceasta înseamnă lichidarea întregii mele averi; va trebui să vând și Breasta, scumpa Breastă, și să întind mâna... Se va putea săvârși, până în cele din urmă, atâta nedreptate? Pentru ce această prigoană și această năpastă asupra mea? Pentru că am fost toată viața un om bun și cinstit? Pentru că am luptat din răspu-teri să duc pe Regele Carol pe calea cea bună și să-l scot din ghearele Camarilei? Pentru că m-am căznit, pe timpul prigoanei, să scap cât mai mulți legionari și să împiedic—recunosc fără succes — omorurile și ororile inutile? Fiindcă am luptat neconținut să împac pe Carol cu generalul Antonescu și am contribuit să fie readus în două rânduri în fruntea Armatei? Pentru ce? Pentru ce?

Dar poate că Dumnezeu îndrumază astfel lucrurile spre ce trebuie să fie... N-avem noi oare de ales între bolșevismul rusesc, cel nemțesc și cel local? Oricare din aceste trei soluții, la aceeași prăbușire duce. Azi sau mâine, tot una e...

Ziarele de azi-dimineață publică un fel de articol-comunicat al Guvernului în care se face istoricul ultimelor evenimente care au caracterizat politica noastră internă, pentru a da cea mai caracteristică dezmințire zvonurilor răspândite de propaganda legionară. În acest articol se arată că nici o colaborare nu mai e posibilă între generalul Antonescu și Mișcarea Legionară. Acesta e nu numai punctul de vedere al Guvernului, dar și al forurilor competente germane...

În legătură cu această nouă atitudine a Berlinului, trebuie semnalată mobilizarea lui Schickert și trimiterea lui ca „Gefreiter“ în Grecia. Schickert era reprezentantul *Agenției D.N.B.* în București, și fusese ales președinte al Asociației corespondenților de presă străini din România. Și mai era și un călduros partizan al legionarilor, în favoarea căroră acțiunea, ca și Conradi, trimis și el la plimbare.

Se vorbește mult de o iminentă întâlnire între Hitler și Stalin, în vederea încheierii unui acord militar privitor la o acțiune în Mesopotamia și prin Iran spre Indii... Tot aparatul militar german din Moldova s-ar explica astfel, fie ca o acțiune de intimidare împotriva Rusiei, fie ca o masare de trupe menite să treacă prin Rusia spre Asia... Se poate. Rațiunea mă face totuși să cred că Germania nu poate lăsa Rusia în picioare la sfârșitul războiului ca să devină arbitra păcii. Poate Hitler să se înțeleagă acum cu Stalin în vederea campaniei de pe Eufrat — până

în cele din urmă, neamțul tot va da la cap muscalului. Altfel, chiar în caz de victorie germană, Führerul istovit ar pierde războiul...

Churchill a vorbit ieri. A spus că germanii au încercat o debarcare în Creta, prin parașutiști *îmbrăcați în uniforme neozeelandeze*. Mai toți au fost prinși și încercarea a dat greș. Victorie complectă engleză în Abisinia. La Sollum și la Tobruk lupte cu succese engleze, pretinde Churchill. În Irak nimic nou.

Nemții în schimb pretind *că au bombardat numai pozițiile militare* din Creta, că revoluția se întinde în lumea arabă — că Birminghamul a fost făcut terci de avioanele germane...

Scufundarea vaporului egiptean „Zamzasu“, în Oceanul Atlantic, a făcut multă vâlvă în America. Nemții explică că vaporul era încărcat cu muniții engleze și că toți pasagerii au fost salvați și debarcați la St. Jean de Luz...

Afacerea Hess a căzu pe planul al doilea. Churchill ironizează aventura în cuvântarea sa de ieri, fără a da amănunte. La Berlin, în ziarul *Das Reich*, Goebbels publică un articol important în care, fără a numi pe Hess, demonstrează că în război *năzuințele politice trebuie să cedeze pasul necesităților militare*. Englezii acuză pe Führer de inconsecință fiindcă a dat mâna cu Rusia comunistă, dar ar fi fost gata ei să comită această inconsecință...

Un răspuns la încercările de pace atribuite lui Hess, și o pregătire mai mult la proiectata înțelegere militară cu Moscova...

Generalul Dentz, guvernatorul francez al Siriei, a dat un ordin de zi prin care vestește că Franța nu hrănește intenții ostile contra nimănui, dar că, dacă englezii vor continua să atace cu avioanele porturile franceze din Siria, li se va răspunde cu tunul... La Berlin, manifestarea guvernatorului Dentz e prețuită și aprobată — în schimb, în Anglia și în America e tratată de act de trădare...

La Roma s-a publicat decretul de organizare a noilor provincii de pe coasta dalmată. S-au creat provinciile Fiume, Zara, Spalato și Cattaro. Guvernatorul general al Dalmației va avea reședința în Zara și va depinde direct de Duce.

Generalul Dentz a expulzat pe consulul general britanic din Beyruth, ca represalii pentru expulzarea consulului general francez din Londra. Celelalte consulate engleze din Siria și Liban au fost închise și suprimate...

Filotti, ministrul nostru la Sofia, a fost numit la Budapesta. În locul lui a fost trimis la Sofia Victor Cădere, fostul nostru ambasador la Belgrad. Ghiță Cruțescu, de la Budapesta, a fost rechemat în administrația centrală.

Islanda, care de la 1918 nu mai era unită cu Danemarca decât prin uniunea personală, a hotărât să devină Republică independentă și să rupă și ultima legătură cu continentul, renunțând la suveranitatea nominală a Regelui Crhistian. Mâna Angliei?

Regele Italiei a decorat pe Ducele de Aosta cu „Medaglia d'oro all'valore militare“ — cea mai înaltă distincție de război italiană... Slabă compensație pentru nenorocirile suferite de A.S.R.

Se anunță că Roosevelt vrea să proclame în Statele Unite „starea de criză națională“ — un pas mai mult spre starea de război, virtual deja existentă... Se vorbește serios de ocuparea coloniilor franceze din America Centrală (Antile) de către forțele navale ale Statelor Unite...

Cutremurele — cutremure mici — au început să se țină lanț, și aproape în fiecare zi Institutul nostru Meteorologic înregistrează câte unul. Să ne mai pândească vreo catastrofă seismică? Atât ne-ar mai trebui...

Pe ziua de azi s-a suprimat — și până la noi ordine — camuflarea luminilor pentru locuințele particulare și birourile publice și particulare. Era și vremea, căci trebuia să ne închidem ermetic, cum se întu-neca, de frica unui atac la care nimeni nu se gândește...

Joi, 22 mai. Ieri-dimineată s-au adunat la mine foștii președinți de Cameră și Senat, Vaida, Al. Lapedatu, N.N. Săveanu și C. Dimitriu. Au

mai fost prezenți Pavlu, prietenul meu, și Dobrescu, fostul secretar general al Camerei și ginerele lui Cicio Pop. Toți împreună am redactat o petiție către generalul Antonescu, rugându-l să rectifice decretul de luni, scoțând din numărul celor vizați pe președinții Corpurilor Legiuitoare care n-au ce căuta acolo. A semnat cererea noastră și Pompeiu. Am mai scris, eu, și o scrisoare personală lui Antonescu. Hârtia noastră și scrisoarea mea au plecat aseară la Predeal, cu Rioșanu care mi-a promis să vorbească și el cu generalul...

Chirculescu a fost azi-dimineață la Stoicescu, ministrul Justiției. Acesta era indignat. El n-a semnat decretul, care a apărut numai cu semnătura generalului și a lui Ică... Stoicescu ține de trei luni decretul în loc. Acum trei zile a mai avut o lungă discuție asupra lui cu Conducătorul, care, în cele din urmă, convins, i-a restituit decretul. Spre marea mirare a ministrului de Justiție, decretul a apărut totuși, dar fără semnătura acestuia...

Chirculescu, care e și el atins — adică ruinat — prin noul decret, în calitatea sa de fost președinte al Monopolului Spirtului, a făcut un documentat memoriu și l-a trimis generalului...

N-am nici o nădejde că încăpățânatul să revină asupra hotărârii sale. În voia Domnului!

Încercarea de debarcare a nemților în Creta, prin parașute, pare că a ratat¹. O spun englezii, iar nemții tac. Protestează numai asupra acuzării portului uniforme neozelandeze. Ei pretind că uniforme parașutiștilor sunt uniforme germane stabilite acum 3 ani și cunoscute de toți atașatii militari străini...

Ziarele din Berlin declară că Creta împiedică Puterile Axei de a se înstăpâni asupra Mediteranei și că Creta va fi luată sau tot ce e pe dânsa — distrus. Cu aviația lor, nemții vor ajunge mai repede la acest rezultat decât la cel dintâi...

Jumătate din Guvernul grecesc din Creta a zburat în Egipt. Regele George și primul ministru au rămas deocamdată la Canea.

În Irak nimic nou, ca și în Libia. Lupte, bombardări, fără mari rezultate.

În Abisinia, după redițiunea Ducelui de Aosta și armatei sale, a mai rămas o mână de italieni spre Gondar. Azi sau mâine se vor preda și ei.

¹ În aceste „Însemnări” știrile sunt înregistrate după cum soseau. De multe ori ele se adevereau inexacte — cum a fost cazul cu ofensiva germană în Siria, dată ca sigură, de cei mai buni informatori.

Grosul forțelor britanice părăsește Abisinia și se îndreaptă spre Siria și Libia...

Autoritățile germane au pus în vedere reprezentanților diplomatici ai Statelor Unite din Paris să părăsească orașul și Franța ocupată — deoarece aceste regiuni sunt „zone de război“.

La Washington a avut loc o întrevedere între secretarul de Stat Hull și ambasadorul francez Henry Haye. Discuția a fost foarte animată și neînțelegerea reciprocă, complectă.

Francezii au hotărât să apere Martinica cu forțele refugiate acolo, în cazul în care ar fi atacată de americani... Nemții sunt indignați de amenințările acestora, *și o acțiune militară comună germano-franceză nu e exclusă!!!* Să o vedem și pe asta!

Cu privire la mobilizarea din Rusia, despre care s-a vorbit zilele trecute — un comunicat al Moscovei lămurește că nu e vorba decât de concentrarea anuală a câtorva contingente, în vederea manevrelor...

Printre sași și printre șvabi își face drum un curent de autonomie... Un comunicat al conducerii centrale a Grupului Etnic German din România, pune lucrurile la punct și sfătuiește și pe sași și pe șvabi să se astâmpere, lealitatea poporului german din România netrebuind să fie bănuită. Elemente germane din Ardeal și Banat înțeleg să se încadreze, conform intereselor lor și poruncii Führerului, în Statul unitar român... Până or hotărî altfel!

Vineri, 23 mai. A murit Werner Sombart, marele economist german, analistul genial al problemelor de după război. Era căsătorit cu o domnișoară Leon, din Iași, soră cu fostul ministru Leon — și în această calitate mare filoromân...

În Creta, sau mai bine zis deasupra Cretei, după ultimele știri, lupte înverșunate... Germanii atacă de moarte cu aeroplanele și se aruncă cu parașutele. Trupele britanice se apără cum pot, ajutate și de câteva vase de război. De la Berlin ne vin informații precise în ce privește sfârșitul luptei: nemții sunt siguri că se vor înstăpâni pe Creta, și prin aceasta vor da desigur o mare lovitură Angliei... În ultima sa cuvântare, Alexan-

der, primul lord al Amiralității engleze, nu se arată prea optimist. Și în Atlantic, torpilarea vaselor britanice n-a putut fi oprită... Despre întâlnirea dintre Hitler și Stalin nu se mai vorbește (poate că de aceea va avea loc) — și se dezmințe chiar întrevădarea lui Ribbentrop cu Molotov, anunțată de unele ziare. Sau că Germania s-a înțeles cu Sovietele pe cale diplomatică, sau că problemele de tranșat nu sunt încă puse la punct — așa explică Berlinul amânarea întâlnirilor proiectate. Berlinul este de altminteri foarte rezervat în momentul de față, atât asupra operațiilor militare cât și asupra acțiunii diplomatice a Reichului.

Măsura expulzării Ambasadei Statelor Unite din Paris n-a fost o măsură specială împotriva acestei ambasade: 34 de Misiuni rămăseseră în Paris, și au fost toate rugate să treacă la Vichy, Parisul fiind zonă militară... Dar probabil că măsura tot de dragul Statelor Unite a fost luată...

Guvernul francez a luat toate măsurile pentru a respinge orice atac în Siria, unde trupele au rămas în întregime credincioase mareșalului Pétain...

Dacă e să ascultăm pe cei ce vin din Franța, se confirmă știrea că în regiunile ocupate de nemți, jumătate populația e cu de Gaulle și jumătate comunistă — iar cu Vichy-Pétain nimeni...

În Germania tranzacțiile imobiliare au fost interzise. Nimeni nu mai poate angaja un servitor, dacă n-are cel puțin 3 copii în casă. Pentru camuflarea acestor măsuri comuniste și a altora, se aruncă în schimb banii pe fereastră. Bani care nu costă decât spezele de imprimat și n-au decât o valoare fictivă ce e drept, dar în fine ăștia sunt banii lor. Toate muncile, toate prestațiile de serviciu sunt larg, foarte larg remunerate. Dacă o casă e avariata sau distrusă de avioanele engleze, a doua zi o comisie e la fața locului și după alte câteva zile proprietarul e despăgubit cu bani peșin. Lumea e plină de bani, dar n-are ce face cu ei, căci imobilele nu se mai vând, iar obiectele mobile nu pot fi cumpărate decât cu cartelă, și tranzacțiile astfel permise sunt reduse la un minimum... Neavând ce face cu banii, oamenii s-au aruncat asupra băuturii, berea și vinul nefiind contingentate în consumul lor. Majoritatea nemților se dă astfel beției...

Câtă dreptate am când spun că vom avea de ales între comunismul rusesc, cel german și cel valah... }

Căci pe căile comunismului pășim și noi. În fiecare zi un decret-lege ne-o dovedește. Luni a apărut decretul cu confiscarea tantiemelor

chiar legal încasate — ieri a apărut altul prin care Statul poate dispune de camerele neocupate, în orice casă sau în orice apartament...

Vai de noi...!

Insulele Samotrace și Tasos, vecine de coasta meridională a Peninsulei balcanice, au fost ocupate, cu voia nemților, de trupe bulgare... Toți foștii aliați ai Germaniei din 1914 se unflă. Nouă nu ni se uită că am fost adversari în 1914–1918 — cu toată prietenia de azi, nemții *ne iau, nu ne dau nimic*... Poate că e mai bine așa...

DI Nichifor Crainic a fost primit ieri la Academia Română. Răsuflații au acum și escrocii lor... A vorbit despre Goga, prost, cum s-a priceput. I-a răspuns Blaga, altă ilustră mediocritate...

Ieri, la Președinția Consiliului s-a povestit lui Filip că Horia Sima a scăpat prin Bulgaria, trecând Dunărea pe la Giurgiu și luând cu sine 123 milioane lei (!!). La Sofia l-au prins nemții, pe când voia să schimbe ceva parale. L-au prins, l-au dus în Germania și l-au închis în lagărul de la Frankfurt pe Oder, lagăr închis cu sârmă ghimpată, așezat în mijlocul unei păduri de pini și vizitat zilnic de către un funcționar al Ministerului Afacerilor Străine (?). În acel lagăr, din care nimeni nu poate ieși, ar mai fi 98 de legionari. Acum în urmă, Sima ar fi scris o scrisoare foarte obraznică Führerului, scrisoare în care se plângea că legionarii au fost abandonați după ce s-au devotat trup și suflet Germaniei și idealului ei... Hitler a fost atât de supărat de această scrisoare, încât a poruncit expulzarea imediată a lui Sima din Germania. Nu se știe acum dacă Sima va fi expulzat spre Elveția sau spre România... Toată această poveste seamănă a basm. Am transcris-o aci fiindcă a fost garantată autentică lui Filip, de cei mai înalți funcționari ai Președinției...

Tot acești domni au mai povestit că asupra celorlalți legionari internați la Frankfurt/Oder, s-au mai găsit 60 milioane lei... O fi?

Pare de necrezut — am primit ieri o telegramă de felicitare, de ziua mea, de la generalul Antonescu... Îmi urează sănătate... Dar ce să fac cu sănătatea dacă-mi ia până și pâinea din gură?

De câteva zile se critică mult discursul rostit de Killinger la Braşov. Se trece peste pasaje în care ministrul Reichului a declarat că Germania dă sprijinul său necondiţionat generalului Antonescu, că Mişcarea Legionară *s-a sinucis*, că România nu poate de acum înaintea aştepta nimic bun decât de la Germania cu care e strâns unită „în bine şi în rău” — şi se insistă asupra ameninţărilor adresate celor care continuă să clevească, în ţara noastră, împotriva Reichului, a Führerului şi a nemţilor. A făcut senzaţie asemenea declaraţie că germanii supuşi români nu pot fi trataţi în armată *ca ȋiganii...* Aluzie la maltratarea de care s-au plâns unii saşi...

În general *tonul* cuvântării a displăcut. Killinger a vorbit ca un stăpân. Oare nu e?

Sâmbătă, 24 mai. În Creta, şi mai ales deasupra Cretei, luptele continuă îndârjite şi teribile. Germanii au pus piciorul în două colţuri ale insulei, şi pretind că au distrus 4 crucişătoare britanice şi un vas de linie. Englezii pretind la rândul lor că au izgonit în parte pe germanii debarcaţi, că au doborât un mare număr de avioane inamice şi că n-au pierdut atâtea vase... Pierderi mari sunt în tot cazul de o parte şi de alta. Poziţia englezilor pare foarte ameninţată. Până în cele din urmă, după cum reiese chiar din declaraţiile engleze, germanii se vor înstăpâni asupra Cretei. Ca şi în Norvegia, se dovedeşte aci, că armata aeriană domină pe cea navală...

Cât timp vor domina aerul, nemţii vor fi stăpâni pe soarta războiului...

După telegramele britanice, Regele George şi primul ministru Tsuderros au părăsit Creta şi au sosit în Egipt.

Amiralul Darlan a vorbit la Radio despre ultimele „pertractări” pe care le-a dus la Berchtesgaden cu Führerul. Amiralul a declarat că Franţa e pentru Europa împotriva coaliţiei anglo-americane, că Germania nu a cerut flota franceză, nici cesiuni teritoriale coloniale, nici cedarea unei părţi din suveranitatea ţării. Germania n-a cerut Franţei nici să declare război Angliei... Atunci ce a cerut? Amiralul promite să ne-o spună în curând. Deocamdată se mărgineşte la declaraţiile de mai sus...

După ştirile sosite din America, pare că Roosevelt proiectează abrogarea legii neutralităţii, în jurul votului căreia s-a făcut atâta vâlvă,

acum câteva luni. Abrogarea ar fi menită să dea Președintelui și mai multă libertate de mișcare în ajutorarea Angliei...

Boala zvonurilor:

Ieri se povestea pretutindeni — și fiecare da izvorul sigur din care se adăpase — că 300 ofițeri nemți au fost arestați și expediați în Germania! Cam mulți! Dacă ar fi adevărat, ar însemna că armata Führerului e în plină descompunere — și nu se vede!

Pentru trecerea perioadei critice până la noua recoltă, Statul a preluat grâul, secara, orzul și făina din recolta anului trecut, cât se mai găsește. Nimic de zis, decât asupra formei. Decretul-lege începe prin a declara (și această declarație constituie și titlul legii) că cutare, cutare și cutare marfă trec pe ziua de... în proprietatea Statului! De ce această formă de confiscare, și nu cuvântul de preluare sau rechiziționare? Alunecăm din ce în ce pe panta revoluționară a bolșevismului, cu toate declarațiile lui Antonescu contrare...

Prețurile stabilite pentru preluarea cerealelor și făinei sunt de altminteri foarte remuneratorii: pentru grâu 117 mii lei vagonul — pentru făină 140 000, pentru secară 87 000, pentru orz 69 000. Păcat că mi-am vândut grâul astă-toamnă cu 40 000 lei vagonul!

A apărut și decretul prin care prețul zahărului s-a urcat la 47 lei kilogramul, în bucăți, și la 44 în tos...

Printr-un Decret-lege s-a modificat art. 157 din Codul Penal, admitându-se circumstanțele atenuante în materie de crimă. Se enumeră și schimbările de pedeapsă, sau al gradului pedepsei, în cazul admiterii circumstanțelor atenuante. Prea se abuzase, în ultimele decenii, de pedeapsa cu moartea...

A fost arestat și junele Ilie-Vlad Sturdza, fiul lui Lucă, în momentul când era să treacă Dunărea în Bulgaria, la Giurgiu. Mamița Zoe, zisă Zozo, și papițicu Lucă sunt deja de vreo trei luni la Malmaison, și procesul lor începe zilele astea.

Reacțiunea:

Sub legionari, o comisie prezidată de umflatul de Panaitescu, rectorul de pe acele vremuri, a examinat situația profesorilor universitari din întreaga țară, pentru „purificarea” cadrelor. S-a propus astfel eliminarea a peste 300 de profesori acuzați de incapacitate, de imoralitate sau de vrăjmășie față de Mișcarea Legionară. Ancheta a fost condusă în mod scandalos și hotărârile s-au dat pe baza criteriului „ai noștri” sau „nu ai noștri”...

Generalul Antonescu a numit, după ianuarie, o nouă comisie care a anchetat procedura și concluziile primei comisii... Raportul profesorilor C. Stoicescu, S. Lambrino și Hulubei — membrii noii comisii — e publicat în ziarele de azi, cu următoarea rezoluție a generalului Antonescu:

„Sunt de perfect acord cu concluziile la care a ajuns comisia. Rușinos că s-au găsit profesori universitari și un ministru, universitar și el, să conceapă sau să se preteze la astfel de infamii. Și este tragic că corpul universitar nu a reacționat cum trebuie și pe loc la aceste infamii. Dacă eram universitar, nu aș fi acceptat să mă prezint în fața unei astfel de instrucții odioase, sau dacă mă duceam, mă transformam în acuzator. Este în special dureros că s-a găsit o comisie de universitari care să se preteze la astfel de anchete. Este evident că în Universitate trebuie o purificare, trebuie o reparare a trecutului, trebuie înlăturat tot ce a pătruns ilegal și tot ce dăunează. Sunt de părere ca raportul să fie publicat. Vor decide dl general Rosetti și universitarii. Va apare în orice caz în lucrarea maiorului Marin, împreună cu rezoluția mea”.

(s.s.) General Antonescu

.....

.....

Duminică, 25 mai. Dărilor de seamă privitoare la atacul Cretei prin avioane și parașutiști care cad din cer cu tunurile în spinare — par culesse dintr-un roman al lui Jules Verne! Citești și nu-ți vine să crezi! Nemții, care tac până ce o operațiune militară intră în faza ei finală, au început să vorbească. După comunicatul lor, jumătatea occidentală a insulei Creta e deja ocupată de dânșii. Cucerirea restului insulei e o chestiune de zile. Pare că englezii au suferit pierderi navale foarte serioase pentru apărarea insulei. Pe lângă cele 4 crucișătoare scufundate acum câteva zile, nemții mai vorbesc astăzi de alte 3 „destroyers” trimise la fund, precum și de numeroase vase mai mici.

Pare că și germanii au avut mari pierderi, în oameni și avioane, în aceste lupte, cele mai îndârjite și mai sângeroase, de la începutul răz-

boiului. A căzut și un colonel-general, comandant al forțelor aeronautice...

Buletinele germane — confirmate de comunicatul britanic — mai anunță un succes în Atlantic, pe coastele Groenlandei, unde flota germană s-a întâlnit cu o escadră engleză. Cuirasatul german „Bismarck” a nimerit în plin vasul-amiral englez „Hood”, pe care amiralul Holland își avea arborat drapelul, și l-a trimis la fund. Englezii mărturisesc că foarte puțină lume a putut să scape, deoarece lovitura a pătruns în magazia munițiilor care a făcut explozie...

Cum se vede, bilanț prost pentru Anglia. Consecințele nu pot însă fi prevăzute, căci repet aci, războiul acesta se duce pe două planuri: Germania se bate pe planul militar, iar anglo-americanii pe planul economic — și fiecare din beligeranți pare invincibil pe planul său...

Știri sosite din Germania par a confirma că populația și partidul sunt în mare parte pentru pace. Zborul lui Hess pare din ce în ce rezultatul acestei stări de spirit. În Germania, mai toată lumea crede că Hess a fost trimis — nu se știe însă bine dacă ca propunător de înțelegere sau ca microb al păcii (pentru contaminarea englezilor !!!). Ceea ce ar fi speriat profund pe nemți, sunt efectele unui bombardament al Bremenului, în care englezii ar fi întrebuințat bombe noi americane, faimoasele bombe cu un efect pe o rază de 500 metri — bombardament care ar fi determinat încercarea lui Hess... Bremenul a fost distrus, iar forța exploziilor a fost atât de îngrozitoare, încât cadavre au fost proiectate și încastrate în ziduri...

Până unde va merge nebunia oamenilor și această luptă de distrugere totală?

Primit ieri vizita lui Collas, ambasadorul Greciei, care pleacă diseară. Pleacă cu inima frântă din cauza vechilor sale legături cu Hari Negroponte. N-a fost rugat de noi să plece, ci chemat de Guvernul său (Regele George). Pleacă deocamdată *în concediu*, lăsând un însărcinat cu afaceri *interimar* (Capitanides, cred) — pleacă lăsându-și toate lucrurile în București și n-așteaptă decât să se întoarcă, fie și ca simplu particular. Se duce în Egipt, căci așa i s-a poruncit. Până la Constantinopol cu vaporul nostru, apoi prin Anatolia până la Alexandreta cu trenul. Prin Siria probabil că nu va putea trece, dar speră să găsească un vapor de la Alexandreta la Jaffa, iar de la Jaffa va putea lua din nou trenul până la Cairo...

Bietul moș Collas era oribil de trist. Își dă și el seama, ca și noi, că s-au sfârșit toate, câte le-am iubit și cu care ne obișnuisem să trăim... De la Atena, despre frații și prietenii lui, nu știe nimic...

Demestikos — era să scriu Domesticos — noul ministru de Interne al Guvernului filogerman din Grecia, dă un interviu în care, printre alte prostii spune că *plutocrații* au împins Grecia în război de frică să nu le confişte Anglia depozitele de bani de la Londra... Și Hitler, în ultimul său discurs a declarat că războiul a fost declarat de „*plutocrații*” din Londra și Paris! Noi, plini de datorii suntem plutocrați; dar ce e dl Göring, cu castelele, cu milioanele, cu colecțiile lui?

Negocierile între Franța și Germania sunt încă în curs, pe liniile indicate de amiralul Darlan în ultimele sale declarații difuzate prin Radio. Negocierile se duc înainte de toate pe terenul economic. Tratativele au loc la Paris, între Bouthillier, ministrul francez al Economiei Naționale și contele de Schwerin-Krossigk, ministrul de Finanțe al Reichului.

În momentul plecării Regelui Victor-Emmanuel din Albania a avut loc un atentat. Un grec „fanatic” a tras asupra primului ministru albanez Șefket Verlaci, dar nu l-a nimerit. Arestat, asasinul a declarat că a vrut să se răzbune... Știrea acestui atentat n-a fost dată decât acum, „în interesul instrucției, care a cerut secretul”! Idiot, căci, acolo unde se făcea instrucția, în Albania, atentatul era cunoscut de toată lumea...

Zavistie mare în Guvern. Generalii s-au revoltat împotriva lui Antonescu și și-au dat demisia. Potopeanu și-a dat demisia pentru a 7-a oară... Dar de data asta e serios, și pare că suntem în plină criză (!). Consiliul de Miniștri de joi, prezidat de Ică, „Consiliu Economic”, scriu gazetele — a fost o lungă ceartă pe chestiunea raporturilor cu Germania. În capul răzvrătiților a fost generalul Stoenescu, de la Finanțe. Nemții ne cer 1 miliard de lei pe lună, pentru plățile lor, miliard ce ni l-ar rambursa în mărci prin clearing, ca preț al importurilor noastre de la ei... Cu drept cuvânt Stoenescu a declarat că n-are de unde da miliardul lunar. Toți generalii sunt foarte îndârjiți contra nemților, cu care unii din ei au ajuns chiar să aibă relații încordate...

Rioșanu, aseară, fără să-mi spună cât știa, mi-a confirmat starea de criză a Guvernului și a adăugat că generalul Antonescu era furios. Din cauza crizei, n-a dat încă hârtiile noastre generalului, și nici nu s-a mai dus la Predeal... M-a sfătuit să mai așteptăm, *căci acum generalul nici n-ar citi întâmpinările noastre* (!), „așa e de supărat pe generali, care

îi sabotează politica lui de înțelegere cu nemții...” Rioșanu îmi cere să-l las pe el să aleagă momentul când să dea lui Antonescu și scrisoarea mea, și cererea președinților... Bineînțeles că am consimțit...

Rioșanu pretinde că de data asta „va crăpa” și că criza se va rezolva prin mari schimbări printre titularii ministerelor, chiar în cursul săptămânii care vine...

Și Filip Lahovari, care a văzut pe Coti Stoicescu, ministrul Justiției (prietenul și avocatul său), îmi confirmă criza. Și Coti Stoicescu și-a dat demisia. E a patra... Ministrul Justiției i-a vorbit și lui cu indignare despre ultimul decret-lege care ne izbește (confiscarea tantiemelor) și i-a repetat că convinsese pe general să renunțe la el, explicându-i ilegalitatea procedurii... „Ai dreptate” a conchis generalul, și i-a dat decretul nesemnat, ca să i-l ceară după câteva zile și să-l publice numai cu semnătura sa și a lui Ică...

Ică a mai făcut una lată. A convocat, *nu pe directorii gazetelor*, ci de la fiecare doi redactori și le-a ținut o conferință de nebun, în care le-a explicat că „proprietatea” este o noțiune perimată, *un paravan* în dosul căruia se ascunde „viața reală a omenirii” — în două cuvinte o conferință bolșevică... Și le-a cerut să înceapă o campanie pe această temă. Escrocul de la *Porunca Vremii*, doctorul Rădulescu-Lăptărie, i-a și tras un articol „adecvat”. A doua zi — ordin la toate gazetele să nu mai înceapă sau să înceteze această campanie...

Aflase generalul și intervenise?

De demisia generalilor și de înlocuirea lor, puțin îmi pasă... Sunt „interschimbabili”, ca piesele automobilelor aceleiași firme. De plecarea lui Stoicescu de la Justiție, mi-ar părea însă rău. Ar fi ultima noastră garanție pierdută.

Optimismul lui Maniu:

Întâlnit ieri, dl. președinte Jules se arăta încântat de situație: descompunerea Germaniei e pe cale de săvârșire, victoria Angliei e asigurată — iar o epocă de un nemaipomenit belșug ne stă înaintea!!! De notat că Maniu, fără să fie un „jeniu”, nu e un prost — și că nu e nici nebun... Atunci?

Luni, 26 mai. Din Creta vin vești tot mai îngrozitoare. E iadul pe pământ, acolo. Nemții progresează în cucerirea insulei — britanicii

rezistă cât pot, dar sunt siliți să dea înapoi. Pretutindeni, pe pământ, pe mare și în aer, forțele germane domină și sunt pe cale să dovedească că stăpânirea aerului poate duce și la stăpânirea celorlalte elemente...

Catastrofa vasului britanic „Hood“, „cel mai mare cuirasat din lume“, e exploatată de nemți după toate regulile artei. Escadra germană, cu *Bismark* în frunte, n-ar fi suferit nici o pagubă. Propagandă la o parte, se pare că pierderea lui „Hood“ a impresionat destul de serios America... Natural că nici o schimbare nu va rezulta din acest „accident“ în conducerea războiului... Mergem înainte pe calea pieirii...

În Turcia au loc o serie de cutremure destul de serioase. S-au înregistrat și la noi, dar mai ușoare... Să fim iarăși în preziua unor mari cataclisme?

Turcii s-au liniștit de tot în ce privește veleitățile lor belice. Alimănescu, care a petrecut opt zile la Constantinopol, povestește că mai toate trupele din Turcia au fost retrase, că o convenție economică cu substrat politic e pe punctul să fie semnată între Germania și Turcia și că nimeni nu se mai gândește pe malurile Bosforului, să se opună atotputerniciei nemțești... Campania din Balcani și Grecia, neputința englezilor de a se împotrivi tehnicii și avântului german, au dat mult de gândit celor care la începutul războiului luaseră poziție pe temeiul unor nădejdi care nu s-au adeverit...

Collas a plecat ieri-seară, cu toate nenorocirile Greciei în spinare...

Criza din Guvern nu s-a rezolvat încă. Neînțelegerea continuă, deplină — ca și cum am fi liberi să avem păreri, și n-am fi sub călcâiul cotropitorului...

Marți, 27 mai. Se împlinește azi o jumătate de an de când am scăpat ca prin minune de moarte. Dacă am trăit 6 luni mai mult decât Iorga și Madgearu o datoresc numai lui Rioșanu... Șase luni, și parcă sunt șase ani! Câte zile am trecut, stau ca tâmpit și mă întreb pentru ce? Pentru că am fost un om cinstit și mi-am făcut datoria? De ce m-or fi prigonit verzii? Fiindcă am fost protectorul lor pe vremea lui Carol?

Oribilă iarnă! Groaza din ziua de 27 noiembrie — așteptarea înfrigurată a posibilității de plecare (4 săptămâni cu valizele făcute în odaie), viața de prizonier cu 39 de soldați și un ofițer în casă, plimbarea de deținut în curticica mea, iscodirea tuturor trecătorilor și a celor ce

intrau în casele din față sau ieșeau din ele (Ralea mai ales își petrecea vremea la fereastră), încercarea de pătrundere a verzilor din ziua Bobotezei, procesele, sechestrările, alarmele — și încoronarea tuturor, teroarea din zilele de 22 ianuarie și următoarele, cu fuga la prietenele mele X, cu muzica mitralierelor și tunurilor!

Cred că n-aș mai fi în stare să suport o asemenea serie...

Ministerul se primește și criza ia sfârșit în rate. Aseară a fost înlocuit la Economia Națională generalul Potopeanu prin I. Marinescu, de la „Concordia“. Și Ghițulescu, subsecretarul, a fost înlocuit prin Negel. Pe de altă parte a fost suprimat Subsecretariatul Petrolului deținut de Dimitriuc. Asta e mai greu de priceput: Dimitriuc e omul nemților, pe care i-a slujit ca o slugă plecată... Probabil că au încredere și în Marinescu, și Dimitriuc se cam deochiase...

Pentru mine schimbarea e plăcută, Marinescu e un prieten, iar Negel e omul meu. Eu l-am făcut președinte al Camerei de Comerț... Pe Potopeanu și pe Ghițulescu, nici nu-i cunoșteam! Și Marinescu și Negel au fost senatori ai F.R.N.-ului: ce zice „conștiința“ domnului Conducător?

Vor mai fi și alte schimbări în Guvern: fiecare zi cu noul său ministru! Se vorbește de generalul Vasiliu (comandantul jandarmilor) la Interne. Ca și Marinescu și Negel, Vasiliu nu e mai rău ca altul... Ar fi bine să fie numit și Rioșanu la Siguranță... Se caută un ministru de Finanțe și nu se găsește...

Ieri-seară Roosevelt și-a ținut discursul său „la colțul sobei“ (deși e vară). Ziarele noastre nu dau încă nimic... anunță numai că discursul va fi tare. Telegramele americane, anterioare cuvântării, previn că va fi o *manifestare epocală* (!!!). Să nu fie o decepție...

Regele Greciei abia a scăpat cu fuga din casa în care se afla în Creta, și pe care *au căzut parașutiști germani*... A scăpat printr-o ușă dosnică, a petrecut o noapte în munți, ascuns, și a doua zi și-a luat zborul spre Egipt...

Telegramele și propaganda germană continuă să facă mare tărăboi în jurul scufundării vasului „Hood“ — cel mai mare cuirasat din lume! „Cel mai mare cuirasat din lume“ era în realitate o semirablă, lansată

în 1911, și *neblindată* tocmai în dreptul magaziiilor de muniții... Era celebru pentru dimensiunile lui, atât. Englezii plâng mai mult decât vasul, pe cei 1 300 de ofițeri și marinari care au pierit odată cu el, în înfrunte cu amiralul Holland, unul din cei mai de seamă comandanți britanici...

La Galați s-a lansat de către șantierele navale de acolo al 2-lea submarin românesc, construit în țară — așa încât avem 3 în tot. Gurile rele pretind că submarinele lansate la Galați sunt submarine germane, sosite domontate și remontate în șantierele noastre... O fi?

Laval-escu a rostit un mare discurs în care a polemizat cu Statele Unite, a declarat că singura politică franceză rațională pentru Franța e mână în mână cu Germania, a atacat democrația și a încheiat sfătuind pe francezi să ajute la organizarea Europei Noi, menită să inaugureze o perioadă de mare fericire pentru toți“!!!

A murit subit, ieri la dejun, pe când mânca și vorbea cu veselie Elisa Antonescu, născută Corbescu, și soția lui Victoraș Lată-Rău. Era o femeie ștearsă și cumsecade, plină de calități, brufuită de bărbatu-său. Tradusese din englezește operele Reginei Maria. Regele Ferdinand o numise „the little fly“, poreclă ce i se potrivea de minune.

A murit și Christache Musceleanu, profesorul Regelui Mihai. Musceleanu a debutat în politică ca averescan, a ajuns profesor la Universitate și „s-a încurcat în socoteli“ ca rector al Academiei de Agricultură de la Herăstrău...

Decretul-lege de azi e privitor la automobile. Toate vehiculele automobile, de orice speță, sunt blocate în mâinile actualilor lor posesori, și nu mai pot fi vândute decât cu autorizație Ministerului Economiei Naționale...

Miercuri, 28 mai. Ambasadorul turc Tanriör, înapoiat de la Ankara, a venit să mă vadă și mi-a povestit lucruri foarte interesante, menite să schimbe întrucâtva optica noastră, cu privire la evenimente pe care până acum nu le vedeam decât prin prisma informațiilor *D.N.B.*

Tanriör mi-a declarat *apăs*at că Turcia rămâne, *fără nici o rezervă*, credincioasă tratatului ei cu Anglia. De o înțelegere cu Germania, în sensul unei schimbări de front, *nu poate fi vorba*. Turcia se va opune cu armele la orice încercare de trecere a forțelor germane prin Anatolia, deși știe bine că în asemenea caz, oricât de dârz ar lupta, va fi bătută... Până acum, Germania n-a adresat nici o cerere de trecere Turciei — și nu i-a trimis nici un ultimatum. Comunicările lui Papen ca și mesajul lui Hitler către Inonü sunt cât se poate de amicale: Germania repetă pe toate tonurile că vrea să trăiască în pace și prietenie cu Turcia — și aceasta e și dorința Turciei. De se va schimba partitura Berlinului, cei de la Ankara se vor găsi automat, conform angajamentelor luate, alături de Anglia... Germania necerând nimic Turciei, nu i-a oferit nimic și prin urmare nici Siria, cum s-a spus. Ambasadorul turc adaugă că o asemenea ofertă ar fi imediat respinsă deoarece pe de o parte Turcia e fidelă alianței cu Anglia, iar pe de alta nu înțelege să profite de nenorocirile Franței, de care se consideră încă legată prin tratatele semnate, cu toate căte s-au întâmplat...

În ce privește situația în Orientul Apropiat și în Germania, Tanriör aduce de la Ankara următoarele informații:

Lupta nemților în Mediterana orientală e grea, și nu se poate încă prevedea rezultatul final. În Africa de Nord, înaintarea spre Suez trebuie considerată ca oprită (Ankara vorbește). Forțele germano-italiene nu vor putea trece de linia Tobruk-Bardia... Suezul va putea fi atacat și mai greu prin Siria. Chiar dacă nemții ar străbate prin Anatolia, ar găsi în drumul lor din Siria înainte o armată britanică foarte solidă și deșertul... „În ultimul război am încercat noi — povestește Tanriör — să ajungem la Suez. Expediția a fost condusă de germani, a fost încadrată de ofițeri germani, noi n-am contribuit decât cu soldații noștri obișnuiți cu căldura, cu foamea și cu setea — și totuși a trebuit să renunțăm... Nu văd pomeranieni și westfalieni trecând prin pustiurile muntelui Sinai, fără apă și fără pâine, căci nu se vor putea transporta și muniții și aprovizionamente de tot soiul...”

Cu Irakul, chestiunea ar fi terminată. Cu arabii, nu e nimic de făcut. „Sunt niște cerșetori care nu cunosc nimic în afară de cămilele lor și de deșertul lor. Îi cunoaștem foarte bine căci i-am administrat timp de nu mai puțin de 900 de ani... A crede în posibilitatea unei mobilizări generale a lumii arabe ar fi o copilărie. Ar putea desigur să fie cumpărați câțiva uneltitori pentru a ridica câteva triburi; astfel au reușit germanii să provoace o mișcare de revoltă împotriva englezilor luna trecută.

Dar este de ajuns ca englezii să plătească mai bine, pentru ca mâine aceiași răsculați să se întoarcă împotriva acelor care i-au angajat și i-au plătit ieri...”

În Creta luptele sunt teribile, îngrozitoare. Nu se știe care va fi rezultatul final nici acolo (tot Ankara vorbește), dar e foarte posibil ca nemții să ocupe toată Creta. Și apoi?... Turcul pretinde că în Grecia e foamete, că trupele germane *suferă și ele foarte mult* de lipsa de alimente... Atât în Grecia cât și în Africa soldații Reichului ar începe să murmure (?), nemaipricipând pentru ce sunt duși să moară atât de departe de țara lor, fără ca pacea să se apropie cu un pas...

Tanriör e convins că după campania Mediteranei, *oricare ar fi sfârșitul ei*, Germania va merge împotriva Rusiei. Dacă nu va câștiga partida în Mediterana, ca să-și repare prestigiul atins printr-o înfrângere — prima de la începutul războiului — iar dacă va goni pe englezi din Mediterana, ca să-și răzbune decepția, căci de sfârșitul războiului tot nu va fi vorba. Și această decepție va trebui compensată printr-o nouă victorie... Căci așa e soarta dictaturilor: au nevoie de continue succese...

Turcii sunt convinși că Stalin va ceda asupra tuturor chestiunilor afară de una: niciodată nu va consimți ca un soldat german să intre sau să treacă prin Rusia, căci știe bine că o dată armata germană introdusă în Rusia, s-a sfârșit cu Sovietele... Stalin va primi mai iute războiul decât să lase trupe germane să treacă spre Caucaz, în drum spre Irak! De altminteri un asemenea itinerar n-ar fi practicabil din cauza obstacolelor geografice. Că nemții se gândesc la o intrare în Rusia ar dovedi-o faptul că au convocat de curând la Berlin, într-o conferință secretă, căpetenii politice antisovietice (refugiate în Europa Centrală), căpetenii din Georgia, din Caucaz și din ținuturile învecinate, ca să *le consulte asupra posibilităților unei noi organizări în acele regiuni...*

În fine, din informațiile pe care le aduce Tanriör de la Ankara mai rezultă că în Germania domnește o mare dorință de pace. Fuga lui Hess e simptomatică. „Vezi d-ta, — spunea ambasadorul turc — vezi d-ta un englez luând avionul și debarcând în Germania ca să propună pace? Pentru ca un om cu situația lui Hess să facă un asemenea pas, e *că atmosfera din țara lui e prielnică unui astfel de gest...*“ La Ankara, toată lumea e convinsă că Hess a plecat în perfectă înțelegere cu partidul, și nu fără știința lui Hitler...

Din tot ce mi-a povestit reprezentantul Turciei reieșea o robustă încredere în victoria anglo-saxonilor... Toate convingerile sunt respectabile — dar, de...

S-a înapoiat Moș Codreanu, simpaticul răzeș de la Soroca, din Basarabia. A fost schimbat cu Ana Pauker, cunoscuta comunistă...

Codreanu a fost arestat în iulie trecut, îndată după intrarea rușilor în Basarabia. A fost dus de la Soroca la Bălți și de acolo la Chișinău, unde

a stat închis până în februarie trecut, când a fost transferat la Tiraspol — de unde vine. Povestește multe...

De reținut:

Pământurile sătenilor n-au fost confiscate și sunt toate muncite;

Armata rusească s-a purtat foarte bine, n-a brutalizat sau ucis pe nimeni, dimpotrivă a intervenit de câte ori ajutorul ei a fost cerut împotriva derbedeilor, care s-au dat la jafuri și la omoruri după plecarea armatei române și până să sosească cea sovietică.

Rușii au arestat dintre români pe toți cei care au avut legături cu Sfatul Țării și cu Unirea din 1918 (în această calitate a fost arestat și Codreanu). Au fost închiși și foarte mulți evrei. Țara Sovietelor — raiul jidanilor este o legendă...

În închisoare toată lumea a fost bine tratată. Nici o brutalizare sau violență. Mâncare: o pâine albă și un borș bun cu carne, pe zi. Numai strâmtoare la locuință: în Chișinău erau 20 închiși într-o cameră de 7 metri pe 4... și dormeau pe jos...

Sovieticii au inventat un neam nou de oameni: moldovenii, pe care îi consideră deosebiți de români. Au făcut anchete, au adus specialiști să scrie și au publicat lucrări ca să dovedească că moldovenii, *corciți cu sânge slav*, sunt deosebiți de români... Și ei pretind că n-au nici o pretenție asupra *românilor*, dar că au drept la *moldoveni*... Aceasta e teoria nouă... La instrucție, pe toți ai noștri care se declarau *români*, judecătorul îi înjura și le dovedea că nu sunt *români*, ci *moldoveni*...

Moș Codreanu e om cinstit și nu minte. Oricât de triste sunt cele povestite de el — atitudinea rușilor față de români mă liniștește puțin, în ipoteza întinderii dezastrului până la noi...

Moș Codreanu a fost primit și de generalul Antonescu, care, încântat de simplitatea și franchețea lui, i-a oferit o moșioară din cele luate de la evrei — dar bătrânul a refuzat...

M-am înșelat în însemnările mele de ieri: Roosevelt n-a vorbit alaltăieri-seară, ci abia ieri-seară 27 mai. Mi se telefonează că cuvântarea sa se poate rezuma în două puncte: a cerut pentru Statele Unite „starea de pericol de război“, ceea ce înseamnă puteri dictatoriale pentru dânsul — și că Statele Unite nu vor lăsa Imperiul Britanic să fie învins...

Război pe zece ani...

Englezii mărturisesc că au pierdut în luptele din jurul Cretei 2 crucișătoare, 6 distrugătoare și alte vase mai mici. Chiar adăugând „Hood“-ul,

e floare la ureche pentru flota britanică, plus ale Dominioanelor, plus a Statelor Unite — pe când pierderea „Bismarck“-ului înseamnă pentru nemți pierderea a 25% din flota lor. Căci a fost prins și „Bismarck“-ul de flota engleză și scufundat, la 400 mile vest de gura Loirei, în Oceanul Atlantic...

După ultimele știri, ar fi debarcat în Creta până acum 25 000 germani și ar mai fi acolo 50 000 britanici (?). Luptele sunt teribile, marea e plină de cadavre pe care le aruncă la mal — și Iráclion plin de nebuni, furnizați de aviația germană...

Ambasadorul francez Henry Heye a remis o notă la Washington, prin care declară că Franța nu va ceda Germaniei sau altei Puteri, nici flota ei, nici colonii, nici posesiuni (țări sub mandat). Informația e din izvor *D.N.B.* ...

Guvernul grec (Regele George) va fi instalat la Ierusalim, deoarece Egiptul se consideră țara neutră și refuză să găzduiască un Guvern beligerant. Instalarea Guvernelor iugoslav și grec la Ierusalim dovedește că Anglia nu se teme de germani pe drumul Siria-Egipt — nici de arabi...

DI Aristotel Ghiorghiu, epavă legionară rămasă în fruntea CAM-ului (ca președinte al Consiliului de Administrație), a fost *destituit* și destituirea a fost publicată în ziare. „Mieux vaut tard que jamais“... (Mai bine mai târziu decât niciodată).

„Studentimea română creștină“ adresează un act de supunere generalului Antonescu, act de o rară platitudine politică și de stil... Ce o fi aia: „Studentimea Română Creștină“?

„Nimeni nu e profet în țara sa“, zice un proverb francez. Și totuși bulgarul Ivașcu Dobre, cunoscut în îngăduitoarea noastră țară sub numele de Nichifor Crainic, a fost primit peste Dunăre și la Sofia ca un împărat. Escrocul a pornit cu alai, „să cucerească moralmente pentru România“ țara usturoiului...

Regele Boris l-a decorat și toate prazurile oficiale l-au sărbătorit...
Ce scârbă!

O serie de legionari dintre „rebelii“ din ianuarie, printre care Ilie Vlad Sturdza (fiul lui Lucă), Andrițoiu și Constantin Petre, au fost arestați, în momentul când erau gata să treacă în Bulgaria. Poliția reproduce capetele lor în ziarele de azi-dimineață: nu sunt frumoși și Petre și Sturdza sunt chiar mutre sinistre...

Fost ieri după-amiază la Mogoșoaia să văd pe G. V. Bibescu. Pentru prima oară revăd acest frumos loc de când nu mai sunt printre cei vii...

Cu inima strânsă mi-am adus aminte de ceasurile bune petrecute în colțul de rai al Martei... Am găsit pe Marta îmbătrânită grozav. A trecut și ea prin multe: lupta cu familia Leonte, cu boala lui bărbatu-său, cu legionarii care i-au răscolit tot...

Cât despre G.V.B. ce să mai spun? Un cadavru, pielea pe oase — mintea clară dar greoaie. În ianuarie intrase în comă: cancer la plămâni, spuneau medicii... N-a murit și plămânii s-au vindecat! Acum îl dor, îngrozitor, picioarele și partea de jos a șirei spinării... Nimeni nu știe exact ce are. Marta pretinde că l-a ucis Titi Leonte, după ce nevestică-sa Elenuța îi storsese un testament în care îi lăsa ei toată partea disponibilă a averii sale... Titi Leonte îi făcea într-adevăr injecții aproape zilnice, din mai trecut, cu un ser misterios. De la ianuarie, de când Marta a oprit orice contact al Leonților cu bietul G.V. B. — bolnavul n-a mai avut crize, dar se prăbușește progresiv...

Duminică, 1 iunie. Plecat joi dimineață la Breasta, m-am înapoiat ieri-seară la București. Dus și întors cu automobilul, prin Roșiori-Caracal, însoțit de fiică-mea, de Mișu Vaias și de Hintz.

Am revăzut Breasta cu mare emoție, căci calc pentru prima dată pământul scump de când sunt un cadavru-viu... Ultima dată am fost acolo anul trecut, la 14 octombrie, înaintea evenimentelor sinistre... Breasta m-a primit cu toată frumusețea și cu toată liniștea ei... M-am închinat la mormintele scumpilor mei părinți... Locul meu mă așteaptă, fi-vor evenimentele destul de îngăduitoare ca să-mi permită odihna de veci, între tată-meu și mumă-mea?

Bestiile care m-au călcat astă-iarnă — Popa Vârvănescu (de la Radovan), Vâlcu (chestor (!!)) la Craiova) și încă unul, au făcut mai puțin

„ravaj“ decât îmi era teamă... În camera mea de culcare au răvășit toate hârtiile de prin sertare, pe care le-am găsit încurcate, dar n-au luat nimic. Testamentul scumpei mele mame, terfelit, dar intact. Numai plicul în care era păstrat, a fost rupt... Jos, în bibliotecă, în birouri, în dulapuri, au scotocit pretutindeni, au încurcat cărți și documente — dar n-au luat nimic... Cred că și corespondența părinților mei și a mea e intactă... Ce păcătoși! Ce era să găsească la mine?

La Breasta toată lumea liniștită. Puținii oportuniști care se dăduseră cu grădiștii pe vremea guvernării lor, se lepădau ca de Satana de Mișcarea Legionară, care n-a avut niciodată aderenți în satul nostru — și spun că s-au dat din greșală, „după curent“ ca să fie cu stăpânirea...

Aceeși liniște e și la Craiova și în tot Doljul, după câte mi-a spus prefectul Petroianu, care a venit sâmbătă dimineața să mi se prezinte. E un om simpatic și dezghețat — mi-a plăcut mult. E plin de bune intenții pentru județ, dar se plânge că nu prea are concursul Ministerului de Agricultură, unde elementele legionare sunt încă favorizate...

Recolta, pe tot drumul de la București la Breasta, mi s-a arătat mediocră. Ovezele și mazărea foarte frumoase; grâul scund de pai și rar. Porumbul mizerabil, abia răsărit. Inul și cânepa foarte scunde, deși au dat în floare... La Breasta nu e mai rău ca aiurea; poate chiar grâul să fie ceva mai bun...

Prefectul Petroianu mi-a spus ieri că au venit ordine ca toate rechizițiile să înceapă de mâine, la regimente. El socotea că începe mobilizarea, și se întreba pentru ce... Sosit aseară la București, mi se spunea că tot orașul vorbește de mobilizare, că pornim cu nemții împotriva rușilor... Azi-dimineață am întrebat pe Rioșanu la telefon dacă știa ceva. Enigmatic mi-a răspuns: „Nu e exclus...“ E ceva în aer, misterul planează — până mâine voi fi lămurit.

După știrile germane, confirmate în mare parte de cele engleze, Creta e ca și pierdută pentru britanici, care au început să evacueze ce brumă de trupe le-a mai rămas acolo. Nemții au mai scufundat crucișătorul *York* — iar englezii au doborât pe boxeurul Max Schmelling transformat în parașutist.

Dacă sunt pe punctul de a pierde Creta, în schimb englezii au lichidat chestiuna Irakului. Noul Guvern irakian a cerut armistițiul și a fugit în Iran. Regentul a fost reinstalat în fruntea Guvernului, cu oamenii săi...

Mare vâlvă în jurul bombardării portului Sfax, din Tunisia de către englezi. Amiralul Darlan polemizează cu Guvernul englez, protestează și acuză, prin interviuri reproduse cu drag de *Agenția D.N.B.* Englezii pretind că au bombardat la Sfax vase italiene refugiate acolo, și că era dreptul lor...

În toate țările comentarii aprinse asupra ultimului discurs al lui Roosevelt. Berlinul fulmină. Londra precizează că cuvântarea Președintelui Statelor Unite a fixat patru principii pe baza cărora se va stabili viitoarea pace, după victoria Angliei, despre care nimeni nu se îndoiește în America:

- 1) libertatea de gândire și de exprimare a gândirii prin vorbă și scris;
 - 2) libertatea religioasă, pentru orice om;
 - 3) libertatea de trai, asigurată prin convenții economice, care să permită tuturor popoarelor să se dezvolte și să progreseze;
 - 4) libertatea *de teamă*, care să permită omenirii să trăiască fără amenințarea popoarelor hrăpărețe și a aventurierilor politici.
-
-
-

Guvernul publică un comunicat prin care ni se aduce la cunoștință că se vor lua măsuri aspre împotriva „trândavilor” care nu muncesc și împoacă ministerele cu petiții și cereri de ajutor. Sunt așa-ziiți „refugiați” din Ardeal, Bucovina și Basarabia, care încasează subvenții din 4–5 locuri, dar refuză orice muncă. Pe lângă cea de „șmecher” a devenit o profesiune și starea de „refugiat”...

Academia Română și-a ales un nou președinte, pe dl I. Simionescu, în locul lui Rădulescu-Motru. Președintele, împreună cu alți 3 caraghioși aleși viței-prezidenți și cu secretarul general Al. Lapedatu — „Delegația” Academiei.

Biblioteca Academiei a ajuns la 600 000 volume.

În *Universul* de azi, o pagină întreagă, cu seducătoare reclame pentru Loteria Statului. Regim de moralizare, nu e vorbă...

Se vorbește mult despre sănătatea precară a d-lui Conducător. Se zice că ar fi avut, zilele trecute, o sincopă...

Noroc că generalii sunt „interchangeables“ (Pot fi schimbați între ei).

Luni, 2 iunie. Ieri s-a alergat la Băneasa Derby-ul. Au asistat Regele Mihai, Regina Elena, Conducătorul și a trebuit să mă pun la jachetă și să-i primesc... Erau de față și câțiva miniștri generali, cei doi Popești de la Interne, Stoenescu de la Finanțe și... Rioșanu. Am fost mulțumit să constat că Rioșanu, și în prezența lui Antonescu, dă ordine și directive la Poliție ca și când ar fi încă în capul ei...

Regele Mihai s-a mai subțiat puțin, ca fizic; partea de sus a feței începe să semene teribil cu a tatălui său... S-a mai subțiat ca fizic, și ceva-ceva e în progres și ca „moral“, dar e încă tare bleg. Când a apărut în tribună, mulțimea — imensă, cum n-am mai văzut la un Derby — a început să aplaude, dar la caldă manifestare a publicului n-a răspuns nici măcar cu un salut...

Regina Elena, în schimb, a fost numai grație și amabilitate. Mi-a strâns mâna cu căldură, mi-a spus cât de mulțumită era să mă vadă — o întâlneam pentru prima dată de când s-a înapoiat în țară — cât s-a gândit la mine în zilele tragice prin care am trecut și a încheiat felicitându-mă că nu m-am schimbat deloc... Poate n-o fi gândit nici jumătate din câte mi-a spus, dar a fost foarte drăguț din partea ei să le spună... Blegul, tăcea, el. Regina, aflând că nevastă-mea e în pat și că zace de reumatism, m-a însărcinat să-i transmit urări de sănătate și asigurarea prieteniei ei... De ce nu l-o fi învățând și pe fiu-său Mihai să se poarte cu lumea cum trebuie?

Generalul Antonescu a sosit câteva minute înaintea Regelui și s-a înfățișat cu o mutră de un cot... Numai pe franțuzește găsesc calificativul ce i se cuvine: „il est *hargneux*“ (este un arțăgos). Cum a coborât din automobil a chemat pe generalul Popescu, ministrul de Interne și pe generalul Gheorghe, prefectul Poliției și foarte enervat i-a întrebat: „Ei, ce ați făcut cu ăia care vor să cânte?“ I se raportase că un grup de legionari voia să cânte cântece de ale lor la Anef, unde urma să aibă loc la ora 6 meciul Germania-România... Generalii și Rioșanu i-au spus să n-aibă nici o grijă (de fapt, legionarii au cântat, dar au fost huiduiți de public și arestați, cum voi arăta numaidecât). Generalul Antonescu a dat din cap... și colonelul Capșa plin de tact a găsit acel moment ca să-l poftască să vină într-o zi să viziteze și grajdul regal de curse: „Regal? — a răspuns cu ură Antonescu — „Regal sau al Statului? Toți caii d-tale

sunt rezultatul tâlhăriilor săvârșite...” — și întorcându-se spre mine: „Sute de milioane *a cheltuit*, cu grajdurile și cu construcțiile nebu-nești!...” Și cum Barbu Catargiu, om plin de tact și el, amestecându-se în vorbă îi cerea sprijinul pentru aducerea de cai pur sânge în țară, lotul nostru fiind foarte diminuat — Antonescu i-a răspuns și lui, plin de amabilitate: „Asta să ne lipsească nouă, cai de rasă pur sânge, că din celelalte avem berechet!...” Și-a făcut de drag, cu toți — apoi s-a cal-mat și tot restul timpului a fost de o gentileță surprinzătoare, cu mine îndeosebi!!! În particular n-am putut vorbi cu el, căci am fost „salon” cu Regele, cu Regina, cu miniștrii... N-am putut vorbi cu el nici poli-tică, nici de afacerile mele (urmare la petiția „Președinților” și la scri-soarea mea) — dar am avut impresia netă, confirmată de Rioșanu¹ *că nu mi-e vrăjmaș*. Ce ar fi dacă ar fi?

Cum calul de la Periș, *Boier Bibi*, era câștigător sigur al Derby-ului, n-am putut să mă opresc de a întreba pe Antonescu, ca să-i dau peste nas pentru ieșirea lui față de Capșa: „Dacă câștigă Boier-Bibi, pe cine trebuie să felicit, pe Rege sau pe reprezentantul Statului?” Generalul a râs și mi-a răspuns: „Ei, felicită pe Rege...”

Așa am și făcut, căci calul a câștigat ușor...

Vorbind cu ministrul de Finanțe, general Stoenescu, despre recoltă, și fiind de acord cu dânsul că recolta de grâu se arăta cam slabă, sim-paticul general m-a întrerupt: „Poate găsim una mai bună în Basa-rabia...” *Er hatte sich Überschnappt* — dar eu l-am apucat de scurt: „Ce? intrăm în război?” Stoenescu a priceput că spusese prea mult, și a intrat în reticențe...

Toată lumea vorbește numai de mobilizare și de război. Trupe ger-mane cu grosul vin și trec spre Moldova... Rechiziții au început; con-cediile ofițerilor concentrați au fost suprimate — alte contingente au fost chemate. În jurul Guvernului atmosferă de război. În afară de ieși-rea lui Stoenescu, și ceilalți miniștri se arătau ieri războinici. Numai general Pantazi, întrebat de mine, s-a arătat mai rezervat, dar n-a negat cu hotărâre...

¹ Rioșanu i-a remis patalamalele noastre, generalul le-ar fi citit în fața lui și ar fi părut sur-prins de efectele unei legi pe care avea aerul că nu o cunoaște bine. Rioșanu e convins că faimosul decret-lege nu va avea urmări. „N-ai nici o grijă” mi-a spus Alecu. În ce privește audiența cerută, ne va primi, dar nu acum fiind foarte ocupat... Mobilizarea?

Ottescu îmi spune azi — vine de la Braşov — că acolo oraşul mişună de ofiţeri nemţi şi chiar italieni, care toţi nu mai ascund că până la 15 iunie vor intra în Rusia. Ottescu mai spune că prin gara Braşov trec într-una trenuri cu tancuri, cu trupe, cu muniţii germane — spre Moldova.

Ottescu e prieten bun cu generalul Pantazi şi cu colonelul Mazarini (şeful biroului operaţiilor de la Marele Stat Major): aceştia i-au spus că războiul cu Rusia e o certitudine, *dar că nu se poate şti când va izbucni*.

Noi am redus diviziile noastre la 15, dar 15 complete înarmate şi încadrate, după planul nemţesc. Cele 30 de divizii considerate complete *după sistemul nostru din anii trecuţi*, au fost astfel reduse la jumătate, dar aceste 15 divizii noi *sunt complete după sistemul german*... Ruşii ar avea, după spusele lui Pantazi, 22 de divizii la Prut... Or fi divizii după sistemul rusesc, şi mai prost ca al nostru...

În tot oraşul e fierbere mare. Decretul privitor la tranşeele de săpat în curţi şi locuri virane, suprimarea unui număr de trenuri de persoane „pentru înlesnirea transporturilor economice“, examenele în şcoli fixate pentru începutul lui iunie, rechiziţiile şi concentrările au înnebunit lumea...

Sunt însă şi unii care cred într-un „bluff“ din partea nemţilor ca să intimideze pe ruşi şi să le mai stoarcă ceva alimente şi materii prime...

Tensiunea e mare şi pregătirea de război certă...

Contra războiului cu ruşii pledează faptul că germanii n-au isprăvit cu Mediterana şi, metodici cum sunt, nu au obiceiul să alerge după doi iepuri deodată...

La acest argument se poate răspunde însă, că cu Creta până în două zile vor fi isprăvit, că în Irak nu mai e nimic de făcut deoarece englezii au restabilit liniştea şi au reinstalat la Bagdad pe Regele Faisal şi pe Regentul Ali Raşid, că în Africa Septentrională căldurile tropicale întrerup forţat operaţiile — aşa încât nemţii ar avea acum 3 luni disponibile ca să o termine şi cu ruşii...

Interesant că Rioşanu, care e ecoul anturajului lui Antonescu, *e convins că până la 15 suntem în război*...

În Creta, englezii sunt gata. O mărturisesc chiar ei. O parte din armata lor, 15 000 oameni, ar fi şi fost imbarcaţi şi transportaţi în Egipt... Dintr-un lagăr şi din altul se mărturisesc pierderi enorme...

La Tobruk, linişte relativă.

Președintele Republicii Mexicane a declarat că dacă Statele Unite intră în război, Mexicul va face ca Statele Unite... Mare pericol pentru nemți...

Portugalia a luat măsuri pentru apărarea insulelor Azore și ale Capului Verde împotriva unui eventual atac american. Berlinul aplaudă...

Nemții au refăcut podul căii ferate peste Sava, de la Belgrad și l-au redat în circulație, înlesnind astfel transporturile militare spre Salonic și Grecia.

Refacerea — record; în 35 de zile, imensul pod peste Sava, complet distrus, a fost refăcut...

Alex. Otetelișanu a fost scos din Rectorat. Când mă gândesc la el, îmi aduc aminte de altă namilă universitară de la Roma, Pierantoni, poreclit „L'Himalaxa dell'ignoranza!... (Himalaia ignoranței)

În locul lui Oteteleșeanu a fost numit rector Hulubei, poate singurul nostru „savant“, fost „chef des recherches“ (director de cercetări) al profesorului Perrin, la Sorbona. Hulubei a descoperit un corp simplu, căruia i-a dat numele de „Moldavium“. Poate că va descoperi și ceva ca să sterilizeze nebuniile corpului nostru studențesc...

E vorba să se organizeze sistematic pescuitul delfinilor în Marea Neagră. Pe lângă grăsime, atât de necesară în vremurile anormale pe care le trăim, delfinii ne pot da o sumă de produse din oasele și cartilagiile lor...

S-a încercat acum câțva timp pescuitul lor, aducându-se pescari turci de la Constantinopol... Acum se zice că acest pescuit va fi „organizat“ după sistem german, intens...

Generalul Vasiliu refuză Ministerul de Interne. Ar fi spus lui Antonescu să-l lase la Jandarmerie, pe care o are în mână. Antonescu plângându-i-se de Siguranță, Vasiliu i-a dat pe colonelul Zorzor, foarte priceput, ca să dubleze pe generalul Leoveanu...

Ieri, la meciul germano-român de fotbal (au câștigat nemții cu 4 la 1), legionarii și-au provocat scandalul lor. Vreo 800 de studenți zic unii — 400 alții, au început să intoneze cântece legionare... Un comunicat al Guvernului ne spune astăzi că cântăreții au fost arestați de Poliție imediat și că vor fi judecați mâine... Comunicatul *atrage atenția* asupra faptului că legionarii au fost nu numai huiduiți de public, dar luați chiar la bătaie de lumea dimprejurul lor... Și Guvernul se felicită *de starea sănătoasă a marii majorități a spiritului public...*

O fi, dar Greceanu (fostul ministru la Berlin, Costi) arestat și dat în judecată acum câteva săptămâni, a fost achitat și pus în libertate... Pare că printre magistrați domnește un spirit mai puțin „bun“, ca în publicul de la Anef...

Marți, 3 iunie. Se îngroașă gluma... Cecropid — care e în contact cu nemții — îmi dă știri senzaționale:

Misiunea militară germană a luat sfârșit și generalul Hansen pleacă. În locul lui vine „un general-Oberst“, ca șef al armatei germane din Moldova. *Comandant șef al armatelor germane și române din România va fi numit generalul Antonescu...* Generalul Oberstul german va lucra *sub ordinele lui...* Așa, și abia acum se explică pentru ce Antonescu a fost numit *general de armată*, acum o lună — ca să poată fi pus deasupra unui „general Oberst“ (general de corp de armată).

Antonescu așteaptă avionul german ca să meargă la Berlin, unde este chemat de Hitler, pentru ultimele consfătuiri...

Ipoteza „bluffului“ cu Rusia devine din ce în ce mai șubredă, și cea-laltă ipoteză, că germanii vor să termine cu Rusia pe timpul căldurilor care îi silește la o pauză în Africa și spre Suez — ia tot mai multă consistență...

De confruntat cu:

Întâlnirea de ieri pe Brenner, între Mussolini și Hitler, care a durat 5 ore și la care au asistat șefii de Stat Major ai celor două țări;

Rechizițiile de căruțe, de cai, de automobile (ni s-au luat chiar tractoarele de la țară, în ajunul secerișului) — care au început de ieri pe tot întinsul țării;

Avalanșa de trupe germane, de tancuri, de muniții care inundă li-niile și șoselele ce duc spre Moldova. Ottescu, care a petrecut 5 zile la Brașov, povestește că orașul e plin, nu de zeci, ci de sute de ofițeri a-viatori germani, sosiți de curând — printre care și italieni — și că a trebuit să ia un taxi ca să se înapoieze la București, deoarece trenurile au fost reduse și sunt așa de tixite încât nu se mai găsește un loc;

Ordinele date ca toate procesele legionarilor să fie sfârșite până la 12 iunie — și de asemenea rasolirea proceselor foștilor demnitari, toți retrimiși înaintea Comisiei de anchetă, ca să li se claseze — zice-se — dosarele;

Închiderea tuturor școlilor pe ziua de 10 iunie cel mai târziu;

Și altele...

Acum, cum o vrea Dumnezeu... Și Hitler!

Cu Creta s-a terminat. Cucerirea Cretei înseamnă un punct capital în evoluția artei războiului. Pentru prima dată, în istoria lumii, o insulă a putut fi cucerită printr-o armată căzută din cer! Supremația armei aerului și-a făcut astfel definitiv dovada. Se duc tradițiile! Stăpânirea mărilor și a pământului nu mai înseamnă nimic! Anglia, dacă va scăpa din acest război, va trebui să-i revizuiască toate bazele de existență. Lumea veche se duce — adevăr, și pentru stările de pace, dar și pentru cele de război!

Ca înainte:

A apărut un decret de reorganizare al Ministerului Educației Naționale. Toate aceste *reorganizări* nu fac decât să dezorganizeze... Mania legiferării e fără leac, în țara noastră!

Statistica Generală a Statului a fost trecută la Președinția Consiliului de Miniștri. Toate serviciile de statistică particulare ale ministerelor au fost trecute la serviciul general. De câte ori am trecut prin Guvern m-am străduit să obțin această unificare, fără să pot ajunge la un rezultat: au fost mai tari „profitorii” ca mine...

Un punct bun al lui Antonescu!

Dintr-un comunicat oficial reiese că numărul celor cu cântece legionare de la Anef a fost exact de 155, iar nu de 800 sau 400 cum s-a spus. Au fost toți arestați. Interesant e ce s-a petrecut cu acest prilej; faptele mi-au fost raportate în mod identic de trei spectatori care nu se cunosc între ei. Când au început legionarii¹ să cânte, toată lumea s-a

¹ Au fost: 23 studenți, 13 studente, 41 elevi de liceu, 13 eleve idem, 46 muncitori, 14 funcționari publici și 5 femei fără profesie — total 155.

pus pe huiduală, iar cei mai apropiați de cântăreți au tăbărât cu bătaia pe ei. Iar soldații, când au sosit să dea pe tulburători afară, i-au stâlcit cu loviturile. Ofițerii nu izbuteau să-i oprească, atâta ură era în ei. După ce s-a terminat scandalul, mulțimea a intonat într-un singur glas Imnul național.. Cum s-au schimbat lucrurile! În locul popularității de acum câțiva ani, Mișcarea Legionară nu întâmpină decât ură...

Două comunicate:

Printr-unul generalul Iacobici, ministrul Apărării Naționale, se ridică împotriva zvonurilor false care otrăvesc opinia publică cu legenda că germanii ne ridică și ne mănâncă făina...

Printr-altul, ni se spune că ieri a fost aniversarea nașterii generalului Antonescu, dar că acesta a refuzat să o serbeze *și că așteaptă, ca să fie sărbătorit, să fi refăcut fie și în parte România dinaintea ultimelor cio-pârțeli...*

Încă o dovadă că ne îndreptăm spre evenimente capitale...

Elena Perticari a dăruit Academiei Române, cu prilejul împlinirii a 75 ani de existență (a Academiei, căci ea biata fată a sărit deja hopul celor 75 de ani!) corespondența și amintirile Goleștilor, ce mai erau în posesiunea ei. Cu acest prilej, a vârat Academiei și scrisorile Reginei Maria, și ale generalului Perticari (?) — și tronc Mărișo, amintirile conțesei d'Agoûlt!!

Comisia de judecată a foștilor demnitari judecă pe capete, dar retrimite toate dosarele la Comisia de anchetă, atât de serioase sunt ordonanțele de urmărire ale acestei instanțe de cercetare! În fine au redactat și sentința mea (procesul fondurilor de la Interne), pronunțată la 8 mai!

Fiecare frază a sentinței e o palmă dată Comisiei de anchetă, prezidată de licheaua de Petit! Să-i fie de bine!

În insulele Hawaii s-au adus broaște din Porto-Rico, un fel de broaște zise râioase, care distrug insectele ce atacă trestia de zahăr... Față de aceste insecte succesul a fost deplin, dar locuitorii din Hawaii nu mai puteau să doarmă de răcnitul broaștelor. Un specialist a descoperit că nu răcnesc decât broaștele masculine și numai dacă pot să-și moaie „posterioarul“ în apă... S-au închis toate bălțile cu garduri de sârmă împle-

tită, și broscorii, nemaiputând să-și scalde curul, au amuțit ca prin minune, lăsând oamenii să doarmă...

Miercuri, 4 iunie. Și ieri toată ziua barometrul politic a fost tot la război. Rechizițiile merg strună, de luni. Se iau căruțele, caii, automobilele, tractoarele... La Breasta mi s-a rechiziționat Lincolnul, vechiul meu Lincoln, și un tractor Dearing. La București, am scăpat până acum... Și concentrările ofițerilor de rezervă s-au înmulțit — dar nu sunt încă chemați toți...

Ieri pe la ora 6, știre sigură că trupele noastre au trecut în Basarabia — știre dezmințită după 2 ore, de către chiar cei care o răspândiseră... Enervare mare, în toate cercurile...

Presă țărilor axiste comentează pe larg întrevederea de la Brenner... Ziarele italiene îi dau o mare importanță și sunt mai expansive ca cele germane. La Roma se pretinde că în cele 5 ore de consfătuire dintre Duce și Führer s-au făcut „pași înainte“ în organizarea Europei (?) și că, și de data asta întrevederea celor doi conducători ai Axei va fi urmată *de fapte noi și importante* (?)

Englezii au bombardat din nou, violent, Berlinul și orașele Rinului de Jos. Această bombardare pune capăt zvonurilor de negocieri de pace, însuflețite prin faptul că de la aterizarea lui Hess în Anglia, n-au mai bombardat nici nemții Londra, nici englezii Berlinul. Probabil că erau și unii și alții ocupați în Creta...

Despre Hess nu se mai spune nimic, nici în Anglia, nici în Germania. Să fie totuși „anguille sous roche“ (ceva putred în Danemarca.) — cum zice francezul?

Din Statele Unite vin știri de tot mai mare fierbere, de tot mai mari pregătiri de război. Toată industria americană e pe picior de război. Incendii de magazine de aprovizionări, de fabrici — greve și sabotări, sunt puse zilnic la cale de agenții Axei. Deși exagerate de către *D.N.B.*, aceste acte enervează serios opinia publică locală. Noi legi de apărare se propun și se votează zilnic la Washington. Printr-una, Roosevelt e

autorizat să exproprieze pentru apărarea națională orice proprietate particulară — prin alta să numească oricâți viceamirali (!) și să-i întrebuințeze în misiuni speciale.

Nici în America, nici în Anglia, emisiunile radiofonice nu pomenesc despre posibilitatea unui conflict între Germania și Rusia... Un asemenea conflict ar conveni de minune anglo-saxonilor pentru planurile lor, căci ar reprezenta un adversar mai mult pentru Germania și o câștigare de timp în lupta anglo-germană. Domnii de la Londra și de la Washington nu se uită mai departe, și nu par a-și da seama de toate avantajele pe care Germania le-ar trage de pe urma unei victorii asupra Rusiei și a unei ocupări a Ucrainei. Pentru moment, pare că nu vor să facă nimic care să împiedice pe nemți să se arunce asupra muscalilor...

De aci, poate, discreția posturilor radiofonice...

În Irak, după ce au semnat pacea, englezii au instalat un Guvern filobritanic, cum era de așteptat. Șantierelor petrolifere sunt intacte...

Și Regele George, în Egipt unde se află încă, și-a reînnoit Ministerul (!) însărcinând tot pe Tsuderis cu formarea noului Cabinet...

Ziarele de azi publică telegramele pe care generalul Antonescu le-a primit de ziua lui de la Hitler, de la Ribbentrop, de la Göring și de la... generalul Popescu, ministrul de Interne — împreună cu răspunsurile Conducătorului. E și o telegramă (cu răspuns plătit!) de la Killinger! Cea mai călduroasă, și *plină de încredere*, e a lui Hitler...

Iulian Hațeganu (doftorul) a fost numit rector al Universității din Sibiu, în locul lui Sextil Pușcariu. Dacă s-a căutat un om energic, apoi s-a găsit!

Misiunea d-lui Gane la Atena a încetat, pe ziua de 15 iunie. Cele mai bune glume, sunt cele mai scurte...

Arhimandritul Veniamin Nistor, consilier eparhial al Mitropoliei din Sibiu, a fost ales ieri episcop la Caransebeș. Bălan, mitropolitul, și-a plasat omul... Alegerea episcopului de Argeș (loc vacant prin trecerea lui Leu la Huși) are loc astăzi.

Printr-un nou decret-lege se extinde suspendarea pedepselor celor osândiți fiindcă nu și-au declarat armele — dar nu și celor găsiți cu

arme asupra lor... Decretul e cam încurcat, și nu va încuraja pe oamenii pașnici...

Rectificări:

Boxeurul Max Schmelling n-a fost ucis în Creta, ca parașutist — ci numai rănit...

Vasul *Bismarck* n-a costat echivalentul a 70 miliarde lei, după cum s-a spus pe baza unor informații greșite, ci numai echivalentul unei sume de 10–12 miliarde — după câte mă asigură amiralul Bălănescu. Frumos și așa! Câți bani aruncați în apă!

Joi, 5 iunie. Cazanul zvonurilor senzaționale a fiert ieri toată ziua... Către seară enervarea ajunsese la culme. Mai erau câțiva războinici, dar marea majoritate era convinsă „că Rusia a cedat“ și că războiul pe Prut era evitat... Fiecare din cei ce veneau la Club cu precizări văzuse, ba pe șeful Marelui Stat Major, ba pe un ministru, ba pe generalul Hansen, ba pe nu mai știu cine. Și versiunea tuturor era identică, sau aproape identică: Rusia consimțise *să arendeze* (!) pe 25 de ani, Germaniei, întreaga Ucraină cu ținuturile ocupate la vest de această provincie — prin urmare Basarabia și Bucovina, pe care Germania ni le-ar trece imediat nouă! Radian pretindea chiar că la Statul Major i se spusese că un comunicat ar urma să apară azi în acest sens...

N-a apărut nici un comentariu la noi, azi-dimineață, dar a apărut unul la Berlin, reprodus de gazetele noastre, în care se spune scurt, „că nici o înțelegere militară între Rusia și Germania n-a fost încheiată“...

Deocamdată să reținem următoarele puncte, care par certe:

- 1) Germanii au masat și masează în continuu trupe în Moldova;
 - 2) Noi am mobilizat și mobilizăm pe ale noastre în aceeași direcție;
 - 3) Negocieri între germani și ruși *există* — oricât s-ar dezminți de unele cercuri;
 - 4) Germania, dacă războiul se prelungește, nu poate lăsa Rusia în picioare, să arbitreze pacea...
-

A murit ieri la Doorn, împăratul Wilhelm al II-lea. Bolnav greu de câțva timp, starea sa se ameliorase acum câteva zile, și copiii săi, cre-

zându-l scăpat, plecaseră. A murit înconjurat de câțiva nepoți și nepoate, a doua sa soție, Principesa Hermina fiind de față.

A murit uitat de toți, acest om care decenii de-a rândul a fost pivotul în jurul căruia s-a învârtit lumea...

În istorie, Wilhelm al II-lea va rămâne ca omul nefast căruia i se datoresc toate catastrofele suferite de omenire de la 1914 încoace...

Presă din toate țările, dar mai ales cea germană, publică articole în cinstea (?) defunctului perimat, dar numai elogioase nu se poate spune că sunt. Dispare o ultimă epavă a unui regim înmormântat demult...

Generalul Dănilă Papp, fostul rezident regal de la Alba Iulia, a fost numit ministrul Țării pe lângă Vatican... Neașteptată numire, dar mai bine un Papp cinstit și prost decât un Papp necinstit și șmecher... Amicul Valer Pop, candidatul de până acum, rămâne „să lucre” mai departe în mijlocul nostru.

Ieri, cu prilejul alegerii episcopului de Argeș, a fost mai întâi balotaj. Mai mulți candidați au întrunit între 25 și 30 de voturi. Printre ei, semn al timpurilor, și arhimandritul Scriban, „trădătorul” din 1916, care până acum, la alegerile episcopale, nu căpăta decât un vot — pe al lui! La a doua votare, a fost ales arhimandritul Filaret Jocu, o lichea fără demnitate, un scârbos ce se milogea după voturi la fiecare alegere, în anii din urmă...

Azi începe procesul Petrovicescu et consorți. Am fost convocat ca martor (?) de zisul Petrovicescu și de Zăvoianu. M-am făcut bolnav...

Cântăreții de la Universitate din ziua de 10 Mai au fost judecați și condamnați ieri la diferite pedepse, până la 15 ani muncă silnică. Cam mult, pentru un simplu concert. N-au fost condamnați însă decât conducătorii concertului... vreo 15–20. Plevușcăria a fost achitată.

Pentru prima dată — după 6 luni — se vorbește astăzi în ziare despre „asasinatele” din pădurea Snagov și de la Strejnic — despre uciderea lui Madgearu și a lui Iorga. Aflăm astfel că amândouă asasinatele au fost comise de aceeași bandă compusă din Ion Tucan, Ștefan Cojocar, Tudor Dacu și Șt. Iacobiță sub conducerea lui Traian Boeru. Comunicatul explică întârzierea trimeriei în judecată prin „mutismul”

lui Ștefan Cojocaru, *singurul arestat dintre ucigași*. Dosarul a fost înaintat Consiliului de Război pentru judecare...

Procesul lui Tătărescu înaintea Comisiei speciale (Fonduri secrete Interne) a început ieri; în continuare miercurea viitoare...

Se zice că Nichifor Crainic a demisionat de sâmbătă, a doua zi după înapoierea sa din voiajul triumfal în Bulgaria. În lipsa sa, interimarul său Ică Antonescu a publicat câteva comunicate privitoare la *inspecțiile* pe care le-ar fi făcut la Propagandă și la starea deplorabilă în care ar fi găsit serviciile... Când am citit aceste comunicate, și am văzut amestecul atât de crunt al unui interimar în afacerile titularului, mi-am zis că zilele bulgarului erau numărate... Nu m-am înșelat. Dar de ce nu se publică demisia?

Departamentul Propagandei va fi preluat tot de factotumul Ică...

Peste Nichifor Crainic a mai căzut o nenorocire: fata sa, legionară, a fost arestată printre cântăreții de la Anef... În schimb a avut plăcerea să fie laudat de un ziar din Sofia, *ca bulgar genial ajuns la o înaltă situație în România!*

Solacolu (directorul Agenției Rador) care vine de la Berlin, povestește că în Germania, în sferele politice și ziaristice, se dorește cu tot dinadinsul o înțelegere de colaborare militară cu Franța. Nemții au nevoie de coloniile franceze ca baze strategice. Solacolu pretinde că Berlinul e dispus să plătească colaborarea cu Franța cu cele mai mari avantaje: s-ar restitui Lorena și o parte din Alsacia, s-ar garanta imperiul colonial francez afară de Djibuti (italienilor) și nu li s-ar lua francezilor nici Savoia, nici chiar Tunisia (în schimbul acestor „renunțări” s-ar da Italiei protectoratul asupra Egiptului!). Solacolu pretinde că e serios, povestind aceste lucruri și adaugă că negocierile merg totuși greu, deși Darlan e pentru înțelegere — dar sunt contra și Pétain și cei din jurul său...

Un comunicat — încă un gest pripit al lui Antonescu — ne anunță că de la 1 iunie nu se vor mai plăti lefurile funcționarilor *care nu-și fac datoria*... Dar cine va judeca dacă și-o fac sau nu?

Un alt comunicat amenință cu moartea pe cei care *nu înțeleg* că o ordine trebuie stabilită în distribuirea materiilor alimentare. Neînțelegerii sunt tratați de „corbi” (?). Comunicatul pretinde că de astă-toamnă

și până acum 13 000 de vite (?) au fost tăiate clandestin și 16 000 de vagoane de cereale, dosite...

Démè Ghica (Boticelli) pretinde a ști că generalul Antonescu ar fi declarat că vom recăpăta și Cadrilaterul! Nemții s-ar fi convins de duplicitatea bulgarilor și socotesc că Bulgaria mărită ar putea „deveni un pericol” pentru România lor supusă și fidelă, și că din motive strategice Cadrilaterul ar trebui să ne fie iar alipit...

Să o vedem și pe asta!

Vineri, 6 iunie. Ca să ne mai distrăm, am avut ieri o după-amiază de alarmă. Eu nu prea pun radio, și tocmai ieri l-am lăsat închis. De pe la ora 3 înainte mi s-a telefonat din mai multe locuri să deschid postul la ora 6, căci se va da o știre senzațională, așa s-ar fi difuzat la ora 2... Am telefonat în mai multe locuri să aflu ce putea fi știrea senzațională. Cei în măsură să știe, nu știau nimic — alții îmi dau diferite versiuni, ba că se va anunța înțelegerea între Germania și Rusia și retrocedarea Bucovinei și Basarabiei ca consecință, ba că se va comunica dimpotrivă intrarea trupelor germane în Rusia și alor noastre în Basarabia, ba că era vorba de proclamarea mobilizării sau de formarea unui nou Guvern! Au mers oamenii în oraș până a afirma că nemții cer un Guvern Argetoianu în locul Guvernului Antonescu!! (Ar fi trebuit să știu și eu ceva!) În fine, până la ora 6 am așteptat toți cu înfrigurare... La ora 6 a început însă — „ora copiilor”, fără nici o veste senzațională... Mi s-a telefonat iarăși, că „vestea senzațională” a fost amânată de la ora 6 la ora 8... La ora 8, am avut în fine explicația enigmei: s-a repetat la radio anunțul de la ora 2, adăugându-se că *lumea îl pricepuse prost*, că nu era vorba de nici o veste senzațională actuală, ci numai de o înștiințare de principiu, anume că, *în cazul în care ar fi o veste senzațională de difuzat, ea va fi precedată de o sonerie de trompetă, întocmai cum se face și în mai multe țări străine*. Ne-am dus să ne culcăm, mai liniștiți...

Azi-dimineață, din știrile pe care le aflu situația e neschimbată: concentrările și rechizițiile continuă, și nimic nu se spune. Bat evenimente la ușă — dar noi nu știm care... Evident, *ceva* se pregătește spre răsărit. Răbdare...

După atâtea zile de tăcere asupra chestiunii Hess, *Radio-Londra* a difuzat ieri următoarele: „Dacă Germania a crezut că propunerile de

pace aduse de dl Hess vor impresiona Guvernul și anumite cercuri în Anglia — s-a înșelat. Dl Hess e considerat în Anglia ca un simplu prizonier de război, și tratat ca atare“.

De la Berlin, nici un cuvânt!

Bizară totuși, rămâne întreaga afacere!

În cercurile italiene din București domnește oarecare enervare și nemulțumire de pe urma ultimei întrevederi de la Brenner. Se pare că Hitler a tăiat Ducei orice nădejde de sporire a Italiei în dauna Franței...

Să mai fie o dreptate pe pământ?

Noul buget al Armatei, în Statele Unite, a fost fixat la 10 miliarde de dolari, ceea ce în lei ar însemna 2 000 de miliarde pe cursul oficial și 10 000 de miliarde pe cursul dolarului în bursa neagră!!!

Deși Crainic e demisionat de sâmbătă, demisia lui nu e încă publicată... Se zice că Ministerul Cultelor va fi din nou creat și portofoliul încredințat lui Crainic. După câte aflu, pușlamaua a fost trimisă în Bulgaria cu misiunea de a împiedica un gest inamical din partea Guvernului din Sofia. Ungurii vor într-adevăr să numească episcop ortodox la Oradea marea, un renegat român, și cum nu-l pot băga pe gât nici bisericii autocefale române, nici patriarhului sârb din Belgrad, s-au gândit să obțină hirotonisirea lui din partea bisericii bulgare... Crainic ar fi reușit în misiunea lui și ar fi obținut ca bulgarii să nu ajute pe unguri... Față de acest succes, îi vine greu lui Antonescu să dea cu piciorul lui Crainic, fără a-i oferi cel puțin o compensație... Norocul lichelei!

Curtea noastră a luat doliu pentru 6 zile, în urma morții împăratului Wilhelm. Pe lângă Führer au mai telegrafiat familiei mareșalii Göring, Keitel și Brauchitsch. Al 3-lea Reich, cinstește cu mari onoruri pe Șeful celui de-al 2-lea: generalul comandant al forțelor germane din Olanda, va reprezenta pe Führer la înmormântare și va depune o cunună. O gardă compusă din detașamente din toate armele, va da onorurile. Armatele de uscat, de apă și din aer vor fi reprezentate prin delegații. Un tren special va fi pus la dispoziția invitaților din Germania

care vor să meargă la Doorn. Funeraliile vor avea loc luni. După dorința defunctului, ele vor fi cât se poate de simple...

Sf. Sinod s-a întrunit ieri și a validat alegerea episcopului Veniamin Nistor la Caransebeș; a invalidat însă pe a caraghiosului de Filaret Jocu la Argeș... Bravo Sinodul! Mă miram și eu... așa secătură să ajungă episcop!

Sâmbătă, 7 iunie. Un comunicat furios al Guvernului înjură pe „zvoniști“, care încurcă lumea și agită țara cu știri de tot soiul, mai ales de război. Concentrările, precizează comunicatul, nu trec de o treime a efectivelor și corespund programului stabilit pentru familiarizarea oamenilor cu noul armament... S-a concentrat o treime din efective în aprilie, alta în mai și cea din urmă acum în iunie... Și asta e tot!

Comunicatul Guvernului e pur și simplu ridicol, căci în aprilie și mai nu s-a rechiziționat nimic, iar trupele germane *plecau* din România... Acum se ridică cai, căruțe, care, automobile — până și tractoarele agricole, iar Moldova mișună de trupe nemțești...

În realitate, mergem vădit spre o mare „decizie“ față de Rusia. Militarii noștri nu o mai tăgăduiesc, iar nemții noștri *nu o dezmint*...

Se negociază încă, între nemți și ruși — dar șanse de înțelegere par a fi puține... Rioșanu mi-a spus aseară că ultima cerere germană pretinde retragerea trupelor rusești *cu 1 000* (o mie) de kilometri de la granițele occidentale, adică până dincolo de Moscova!!!

Ziua de ieri a fost ceva mai liniștită; se așteaptă totuși plecarea lui Antonescu spre Berchtesgaden sau Berlin, în fiecare moment. Ieri, Führerul a primit la Berchtesgaden pe Ante Pavelici, asasin de meserie și „poglavnic“ al Croației pentru moment. Șeful croaților a adus lui Hitler un steag al lui Frederic cel Mare și un joc de șah întrebuințat de marele Rege. Pavelici a furat ambele relicve de la muzeul din Zagreb; Führerul s-a bucurat ca un copil de jucăriile primite...

Poate azi sau mâine să vină rândul și lui Antonescu — până la 15–20 iunie tot nu se prevede începutul „mișcării“...

Despre evenimentele ruso-germane, depeșele și radiodifuziunile străine sunt mute. Se vede că secretul negocierilor e foarte bine păstrat... Nemții nu vorbesc, și muscalii n-au cu ce să se laude...

Totuși, în legătură cu Rusia, două știri: Sir Stafford Cripps, ambasadorul englez la Moscova, a fost chemat la Londra „ad informandum“

(pe unde o trece?) — și, Molotov a anunțat o călătorie la Tokio „în cursul acestei veri“, pentru „adâncirea“ raporturilor nipono-sovietice...

Războiul cu rușii e o invenție a „zvoniștilor“ — totuși se sapă tranșee *în grabă* pe aleea înierbată de pe Bulevardul Lascăr Catargiu...

A murit mitropolitul Blajului, Alexandru Nicolescu. Fire blândă și preot cu vocație de sfânt, mitropolitul unit al Blajului a trecut ca o umbră printre oameni, căci n-a ajuns în fruntea bisericii sale decât istovit de boală și de privațiunile ce-și impunea... Pentru Biserica Unită e o mare pierdere, căci cei ce vin la rând, n-ajung la călcâiele lui...

Revoluție la Clubul agricol. Au trântit pe Iliuță Niculescu-Dorobanțu, care prezida clubul de 30 de ani. La ultima alegere a fost ales cu 93 voturi contra 89... Dezgustat omul și-a dat irevocabil demisia. Au hotărât să aleagă în locul lui pe Gheorghică Deșliu (frate cu defunctul Mișu), om cumsecade, dar șters, care nu stă în calea nimănui. Între ederii clubului e indignare mare — căci lovitura pare să fi fost dată de membrii cei noi, simpli jucători de bacara, ce n-au nici o legătură cu agricultura. Nu e vorbă, Clubul agricol n-a fost niciodată o „societate centrală agricolă“ cum îl definesc statutele sale, ci un simplu tripou...

În Egipt criză de Guvern. Regele a însărcinat pe Hussein Sarri Pașa cu formarea noului Guvern. Partidul Naționalist Egiptean (partidul Wafd-ului) refuză însă să intre în noul Guvern.

Fostul șef al Marelui Stat Major care încercase să părăsească cu un avion Egiptul, împreună cu doi ofițeri, a fost prins și arestat... Contra presiunii britanice, opoziția crește din ce în ce pe malurile Nilului, căci nimeni nu vrea să audă de război...

Ziarele reproduc un decret din 5 iunie (alaltăieri) semnat de Ică Antonescu *ca interimar la Propagandă* (prin care se dau anumite delegații secretarului general, maior C. Măhilescu) deși Nichifor Crainic s-a înapoiat de 8 zile din Bulgaria... Dacă dl Nichifor e demisionar, de ce nu se spune oficial? Căci este, o știe toată lumea... Ce regim de fătarnicie!

Fățarnicie și ocultism până și în Justiție. Nici despre procesul asasinului maiorului Doering nu s-a spus nimic, deși a avut loc.

Ieri am aflat că Tribunalul Militar a admis o expertiză psihiatrică..., fapt pentru care judecătorii au primit aspre muștrări din partea comandamentului Justiției militare. Bébé Grădișteanu, unul din judecători, a răspuns cum merita domnului general. Pentru această ieșire a fost suspendat din postul său și supus unei anchete. Toți magistrații și ministrul de Justiție s-au solidarizat cu el și pare că afacerea se va aranja... Grădișteanu ar fi spus între altele: „Nu admit să judec sub teroarea mitralierelor germane.” — *căci Consiliul de Război a fost realmente păzit, pe teritoriul românesc, de mitraliere germane!!!* În frumos hal am ajuns!

De altminteri, comisia de experți a conchis la responsabilitatea grecului ucigaș, care va fi condamnat zilele acestea...

Un comunicat în doi peri al Guvernului ne informează că 6 studenți au fost exmatriculați de la Facultatea de Agricultură, și excluși din toate școlile din România, fiindcă n-au vrut să denunțe autorul faptului regretabil și încadrat etc., etc. — care s-a petrecut în ziua de, în localul zisei facultăți. Nici cuvintele de „legionar” sau de „mișcare legionară” nu sunt întrebuințate, nici faptul săvârșit nu e definit. Pare că Guvernului i-ar fi frică de propriile sale acte...

Ziarul american *New York Times* publică un interviu acordat de Hitler gazetarului Cudahy. Führer-ul își bate joc de fantezia celor care vorbesc de o invazie germană în Statele Unite, și explică imposibilitatea unei asemenea operațiuni pe care nimeni nu o urmărește, nici măcar în vis. Vorbește apoi de problemele industriale și se întreabă de ce americanii se tem de concurența germanilor și nu de a englezilor, de a japonezilor sau de a rușilor, mult mai numeroși decât nemții... Führerul ridică de asemenea problema coloniilor și a organizației economice de după războiul actual, pentru a dovedi că pe nici un teren interesele americane nu se izbesc de cele germane.

Întreg interviul e o încercare de a lămuri spiritele în Statele Unite și de a combate curentele războinice care au cuprins marea democrație transatlantică. Efort inutil, căci zarul a căzut...

Duminică, 8 iunie. Rusalii. Aniversarea „Restaurații”, cu prilejul căreia lăturile celei mai oribile platitudini se revărsau la picioarele

Regelui Carol... Am scăpat cel puțin de asta, și copiii de școală de cântecul „Marelui Străjer“.

Zi înnorată și posomorâtă, ca și orizontul nostru politic, de trei zile neschimbat...

Nimic nou, într-adevăr. Comunicatul de ieri n-a liniștit spiritele, dimpotrivă. Tot ce nu se spune acolo se completează de fiecare, după temperament și imaginație. Nu s-au găsit oameni care să spună că rușii dau nemților tot ce cer, cu condiția să le garanteze Basarabia și Bucovina și să le mai dea și Moldova?

Nimic nou, dar mobilizarea și rechizițiile continuă. Spre Moldova nu vor mai circula de mâine, decât aproape numai trenuri militare...

Generalul Antonescu n-a plecat la Berchtesgaden — în schimb Führerul a primit ieri acolo pe... Regele Bulgariei!

Radio-Londra pretinde că Hitler va rosti mâine, luni, un discurs în care „va explica“ raporturile politice dintre Germania și Rusia.

Vineri seara, generalul Hansen a oferit o masă de adio, autorităților românești, în frunte cu dl Ică. Discursuri. Generalul Antonescu a trimis o scrisoare foarte călduroasă prin care mulțumește lui Hansen pentru tot ce a făcut în fruntea Misiunii germane și insistă asupra atitudinii sale *leale și cavaleresti* în momentele Rebeliunii din ianuarie. Generalul Antonescu se felicită că *colaborarea cu dânsul nu va înceta și că raporturile dintre cei doi conducători vor deveni și mai intime* — de unde trebuie să deducem că Hansen a fost numit comandantul unui Corp de armată staționat în România...

Alexandria (Egipt), Canalul de Suez și Gibraltarul au fost serios bombardate de aviația Axei. Tunurile grele de pe coasta Franței au tras cu foc asupra coastei engleze. În Irak domnește încă anarhia. O încercare de bombardament masiv britanic asupra portului Bengazi ar fi dat greș... Toate acestea ni le spune *D.N.B.* (Do Not Believe!).

D.N.B. mai spune totuși că ambasadorul american la Londra, Winant, sosit la Washington, a făcut o expunere în fața Comisiei Afacerilor Străine a Senatului, expunere din care rezultă că Anglia crede că va putea apăra Suezul și Africa Septentrională și că forțele aeriene britanice sunt stăpâne pe spațiul deasupra Mănecii. Ambasadorul a adăugat însă că pierderile navale engleze sunt serioase, dar că scufundarea vaselor de comerț de către nemți a fost redusă, mulțumită și ajutorului dat de patrulările americane în Oceanul Atlantic.

Cântăreții de la Anef (meciul româno-german) au fost condamnați — cei cu răspundere — la rândul lor. Condamnări între 3 ani închisoare și 15 ani muncă silnică. Au fost osândiți 45 de indivizi, printre care și doi elevi de liceu la câte 8 ani închisoare. Au fost achitați 49...

În gara Albești (Prahova) acceleratul din Moldova a dat peste un tren de persoane. Sunt 7 morți și 20 de răniți.

Decretul-lege pentru mobilizarea agricolă a fost pus în aplicare printr-o ordonanță a Ministerului Agriculturii. Să sperăm că seceratul va fi asigurat...

Luni, 9 iunie. Plouă și e frig... Nici cu Rusaliile n-au oamenii noroc anul acesta! Ieri, Radio-Londra ne-a adus la cunoștință că trupele „francezilor liberi“, adică regimentele „gaulliste“ care se concentraseră în Egipt sub comanda generalului Catron — trupe provenite în cea mai mare parte chiar din Siria —, că trupele „gaulliste“ plus contingente britanice au pătruns în Liban și Siria. Faptul este important. Mai întâi se pregăteau nemții să ocupe Siria și, dacă ar fi izbutit, se curățau englezii și din Irak. Dar Hitler a vrut să ocupe Siria pașnic și s-a încurcat în negocieri cu Darlan... Apoi, gestul bruscat al britanicilor poate să fie bogat în consecințe. Nu e exclus ca Franța să declare în fine război Angliei, să se alinieze alături de Germania și să pună la dispoziția Axei imperiul său colonial, pentru baze aeriene și navale... Aci ar fi lovitura!

Tot Radio-Londra, pentru prima dată ieri, vorbește despre raporturile germano-ruse și afirmă că Germania vrea să obțină de la Soviete, *prin presiuni armate*, o nouă serie de avantaje (fără să precizeze care), dar că Moscova nu se lasă impresionată...

Eu n-am auzit, dar mi s-a spus de către mai mulți, că Radio-Moscova ar fi declarat că aviația sovietică va bombarda Bucureștii, dacă un singur soldat român va trece în Basarabia. N-avea nevoie Radio-Moscova să o spună: știm bine că în caz de război cu Rusia, Bucureștiul va fi ciocănit și ne așteptăm și la această bucurie...

După ce Consiliul de Război a hotărât examenul psihiatric al ucigașului maiorului german Doering și după ce comisia de experți a decla-

rat pe grec responsabil — *acesta a fost remis de autoritățile noastre autorităților germane, care l-au transportat cu un avion în Germania...* Mai mare dovadă de umilita noastră stare de supunere față de nemți, nu se putea da. Circulă două zvonuri: după unul, nemții vor să judece ei pe asasinul maiorului lor — după altul, vor să-l schimbe cu un agent de spionaj foarte pețios, arestat de englezi...

Anglofilii noștri sunt furioși pe oamenii de la Vichy și pe „exponenții” politici francezi de la Paris. Ei pretind că ambasadorul (francez) de Brinon ia parale de la nemți, că Abetz (ambasadorul german în Paris) îi dă în fiecare lună un plic cu o subvenție serioasă, că și Laval (e totuși atât de bogat!) și Darlan sunt plătiți... Pétain rezistă cât poate, dar e bătrân și slăbit...

Cert este că e mare încurcătură în Franța. Acum în urmă a fost un mare Consiliu de Miniștri la Vichy, la care a luat parte și generalul Weygand. Spre mirarea tuturor, amiralul Darlan n-a luat parte la acest consiliu: se odihnea — așa spun depeșele — într-o vilă lângă Vichy...

Până să ia o hotărâre Guvernul francez, englezii au ocupat Siria. O fi și asta o politică...

Marți, 10 iunie. Situația neschimbată, la noi. Pregătirile de „acțiune” (acesta este acum termenul consacrat) continuă cu febrilitate. Spre Moldova nu mai circulă decât trenuri militare. Noi avem acolo concentrate 15 divizii, și nemții, se zice, 16. Asupra negocierilor germano-ruse, tăcerea e absolută. Lucru ciudat, nici emisiunile antiaxiste nu spun nimic. Probabil că negociază și englezii cu Moscova... Dacă trebuie să credem pe cei care ar fi în măsură să știe ceva, Germania a cerut Rusiei să se pronunțe dacă înțelege, și cum, să se încadreze în planul noii organizări a Europei. Germania a adăugat că în această nouă organizație, Ucraina trebuie să se bucure de o autonomie absolută și de o constituție în acord cu tendințele național-socialiste. În fine, Berlinul mai cere un control al producției rusești, pe terenul agricol ca și pe cel industrial...

Se afirmă că nemții nu vor aștepta prea mult răspunsul Sovietelor (chestiune de a se asigura utilizarea recoltei noi) și că „o acțiune” germană de ordin militar trebuie așteptată între 15 și 20 iunie, în cazul în care răspunsul rusesc n-ar fi satisfăcător...

Prietenul meu, ambasadorul Tanriör, e sigur de război între cele două mari Puteri, mi-a mai spus-o și ieri...

Trupele anglo-franceze au intrat duminică dimineață în Siria, pe 4 direcții. Comunicatele engleze nu mai ascund prezența trupelor engleze în coloanele de atac. Armata din Siria a fost pusă sub comanda generalului Wilson, iar peste trupele din Egipt a fost numit comandant generalul John Maxwell Cornwall. Ambii generali lucrează sub ordinele generalului Wavell, comandantul suprem al forțelor din Orientul Apropiat, căruia e subordonat și generalul Catron, șeful trupelor franceze gaulliste.

Englezii declară în comunicatul lor că au fost siliți să intre în Siria și Liban, deoarece Guvernul din Vichy a pus aceste teritorii la dispoziția forțelor Axei, care amenințau de acolo liniștea Irakului și a posesiunilor britanice. Germanii neagă și fac pe indignații. Totuși, mai multe avioane germane și italiene au aterizat în Anatolia, venind din Siria. Turcii au internat personalul și sechestrat avioanele. Germanii au încercat să distrugă pe ale lor, incendiindu-le.

Atacul Siriei pare să fi fost făcut de englezi în înțelegere cu Washingtonul. Trupele britanice înaintează fără mare rezistență din partea francezilor, pe cele 4 căi pe care au pornit. În direcția Beirut, de-a lungul mării, au ocupat deja orașul Tyr. Beirutul a fost greu bombardat.

Până acum forțele Axei n-au dat nici un ajutor trupelor franceze încolțite în Siria. Singurul ajutor pe care l-ar putea da, ar fi pe calea aerului — și pe această cale au arătat ce pot, în Creta. Poate că evenimentele ce se pregătesc în Rusia împiedică pe nemți să se mai încurce și în Siria...

Tanriör e convins că ceva se discută și între Germania și Anglia, cu toate bombardamentele aeriene care au reînceput între cele două țări. El crede că Hess are o misiune și n-a renunțat să o aducă la îndeplinire. Unde e norocul...

La înmormântarea Kaizerului, care a avut loc la Doorn ieri, Führerul a fost reprezentat prin guvernatorul Olandei, Seyes Inquart. Acesta a depus o splendidă coroană, în numele lui Adolf Hitler, pe scriul fostului Împărat. Vechea armată germană a fost reprezentată prin mareșalul Mackensen, iar armata celui de al 3-lea Reich, prin delegați ai fiecărei arme. Alai mare, pe cât se putea, în vreme de război. *Agencia D.N.B.* pretinde că ultimele cuvinte ale Împăratului ar fi fost: „Dacă veți continu a-mi aduce vești atât de bune, mă voi restabili în cu-

rând...". Se vede că veștile ulterioare n-au fost atât de bune, căci Împăratul nu s-a restabilit, și a murit...

Ambasada Statelor Unite la Paris a fost închisă. Interesele americane în teritoriul francez ocupat de nemți, vor fi ocrotite de aci înainte de Ambasada americană din Berlin. Cât o mai fi una și acolo...

Neuw Leipziger Tageszeitung consacră un articol ditirambic generalului Antonescu, credinciosul aliat al Führerului, și afirmă că „România e o țară cu viitor fericit“! Să dea Dumnezeu!

În Statele Unite s-a trimis armată să ocupe uzinele *Northamerican Aviation*, unde greva s-a întins. Pentru prima dată în America, se ia o astfel de măsură... A cincea coloană germană lucrează bine în Statele Unite...

A fost inaugurat serviciul de ferry-boat, pentru calea ferată, între Giurgiu și Rusciuc. Discursuri, prietenie... Ferry-boatul, ultima perfecțiune, poate transporta 6 vagoane deodată.

Partea contributivă a României: 125 milioane lei...

A murit și bietul Nicu Minovici, ultimul din frații Minovici — răpus de o boală oribilă, cancer la limbă.

Era cel mai simpatic din frații Minovici. De pe urma lui rămân societatea „Salvarea“ și „Spitalul de urgență“ pe care le-a organizat minunat...

A început grindina. Ieri a prăpădit județul Constanța — alaltăieri a făcut stricăciuni în Ilfov, Vlașca și Teleorman. Azi am asigurat grăul de la Breasta...

Miercuri, 11 iunie. Situația neschimbată. Mobilizarea în toiul ei. Și rechizițiile. Luni, alaltăieri, Marele Stat Major, secția operațiunilor, a fost instalat la Buzău... Situația neschimbată, dar enervarea crește. Orașul e plin de nemți, de camioane și de automobile nemțești. Coco-

netul nu mai trage limbi englezilor; toate preocupările și conversațiile sunt îndreptate numai spre „bombele rusești“. Fiecare caută un adăpost prin jurul Bucureștiului, sau chiar și mai departe la țară... „Pentru copii, înțelegi d-ta, căci eu...!“ . Ministrul Statelor Unite, Günther, îmi spunea ieri că nu se mai găsește o odaie nici la Sinaia, nici la Predeal, nici la Brașov: le-au închiriat pe toate italienii, care, urmând vechea lor tradiție, *au șters-o cei dintâi!*

Prin „cercurile bine informate“ se povestea aseară că Antonescu a plecat ieri-dimineață cu avionul în Germania. N-am putut avea nici o confirmare a acestei știri pe care nu o cred întemeiată. Suntem gata să intrăm în „acțiune“; generalul Antonescu n-ar fi așteptat acest moment ca să ia toate înțelegerile cu Berlinul — ca să zic așa „post factum“ — și e probabil că s-a înțeles *dinainte*, și deja de mult.

În Siria, englezii înaintază către Beirut, după ce au ocupat Sur, vechiul Tyr. Ieri-seară se zvonise că au intrat în Damasc, că trupele franceze ale lui Delhomme trec în masă la gaulliști. Comunicatele de azi-dimineață nu confirmă decât înaintarea năvălitorilor, tac asupra predărilor în masă și nu vorbesc încă de ocuparea Damascului...

De la Berlin se anunță oficial că luptele din Siria, dintre englezi și francezi nu privesc Germania, care *n-are nici o pretenție asupra imperiului colonial francez*. Berlinul mai adaugă că simpatiile germane sunt alături de francezi, dar că despre un ajutor al forțelor Reichului, în Siria, nu poate fi vorba, cu atât mai mult cu cât francezii au declarat că vor să se apere singuri...

În realitate, interesul nemților în Siria e mare, dar probabil că nu vor să se încurce în noi lupte în momentul în care se pregătesc să dea lovitură Rusiei...

Amiralul Darlan a vorbit pe lung la Radio și a explicat rostul negocierilor cu Germania. Franța trebuie *să-și înfrângă înfrângerea*, după cum Germania trebuie *să-și înfrângă victoria*, pentru ca să se poată proceda la reconstruirea unei Europe noi, *cu concursul tuturor*. Ros-tuirea acestui nou ordin de lucruri, iată sarcina pe care el a primit-o de la mareșalul Pétain, și pe care vrea să o aducă la îndeplinire...

Se subliniază, în diferite cercuri, fraza mareșaului Pétain, în manifestul pe care l-a adresat apărătorilor Siriei, frază în care mareșalul vorbește de *integritatea teritorială a Franței și a posesiunilor ei*...

Irakul a rupt relațiile diplomatice cu Italia. Un fapt divers interesant numai prin comentariile germane din care rezultă „că faptul era de așteptat deoarece *Anglia e stăpână pe Irak și pe Guvernul lui*“... Până ieri, presa germană pretindea că în Irak luptele continuă și că Anglia e departe de a stăpâni evenimentele...

Ridicarea lumii arabe împotriva Angliei, pusă la cale de nemți cu multă cheltuială, a dat greș...

Pe celelalte fronturi din bazinul Mediteranei și din Africa, nimic important, deși bombardamentul Alexandriei pare să fi fost destul de important. În Abisinia, nu s-a terminat. Ultime detașamente italiene mai luptă cu înverșunare, și, dat fiind și anotimpul ploilor, întreaga cucerire a „imperiului“ etiopian va mai cere vreme. La Tobruk, lupte fără amploare, la *vest* de această localitate...

Între Anglia și Germania, bombardamente, ca de obicei...

Günther, cu care am dejunat ieri la Spitzmuller, se arată foarte optimist... „Victoria finală a Angliei nu face nici o îndoială. Nu se poate preciza *când* va fi, dar va fi, e matematic sigur. Germania *coboară* vizibil (?) scara succeselor sale inutile... Deocamdată trebuie să înregistrăm că de doi ani de când ține războiul, germanii n-au parvenit să ocupe *nici un metru pătrat din teritoriul Imperiului Britanic*... “ Așa e, dar nici englezii, din teritoriul Imperiului german...

Croația poate de acum înainte să fie sigură de existența ei ca Stat independent: noul Regat a fost recunoscut și de Japonia.

Telegramele de azi anunță un nemaipomenit dezastru în Iugoslavia. Un fort, plin de muniții și de explozive, a sărit în aer la Smederevo, oraș de 12 mii locuitori situat pe Dunăre mai jos de Belgrad. Ar fi pierit 4 000 de persoane! Fabrica de vagoane din localitate, singura din Iugoslavia, ar fi complet distrusă... Toate nenorocirile pe capul bieților sârbi!

Ducușorul Mussolini a rostit un lung discurs, în fața Camerelor fasciste. Nu vorbise de mult; ultimele evenimente și munificența germanilor, care a sporit în mod neașteptat teritoriul Italiei, au redat glas amicalui Benito...

Totuși, puțină măsură ar fi fost la locul ei. Dar de unde! Toate victoriile Axei sunt — după Mussolini — datorită italienilor! Toate înfrân-

gerile macaronarilor au fost eroice rezistențe și eforturi încununate cu succes! Croația e opera lor! Victoria finală de mâine va fi o victorie italiană — și așa mai departe! Ce scârbă!

Sâmbătă seara a căzut prăpădul asupra Galaților... O rupere de nori și o grindină care a durat 20 de minute a distrus tot... Am făcut bine că am asigurat cel puțin grâul de la Breasta!!

Joi, 12 iunie. Afirmată, dezmințită și afirmată iar în fiecare zi, de o săptămână, plecarea generalului Antonescu în Germania a avut în fine loc ieri. Plecat după-amiază cu avionul, generalul a sosit aseară la München unde a fost primit de Ribbentrop, cu armată, cu fete, cu băieți și cu steaguri împletite ale celor două națiuni. Antonescu a fost găzduit la „Vierjahreszeiten“ și a avut o lungă întrevedere cu ministrul de Externe al Reichului. Comunicatul adaugă că dl v. Ribbentrop a oferit o mare masă Conducătorului Statului român. Despre scopul vizitei, despre cele discutate, despre eventualitatea unei întâlniri cu Führerul, comunicatul ca și depeșele sosite, sunt mute. Vom vedea astăzi...

Șvabii au devenit foarte obraznici în Banat. Vor autonomie, și pace! Mulți trec în partea Torontalului fostă sârbească și acum un fel de „no man's land“ (țară a nimănui), în care ei vor să organizeze un stat autonom. Killinger a fost trimis la Timișoara să-i liniștească, dar n-a reușit. A fost apoi trimis „Volksgruppenführerul“ Schmidt (șeful Grupului Etnic German din România) dar și acesta a fost luat cu huiduieli. Șvabii, înnebuniți, sunt conduși de unul Peter Anton. Se zice că Killinger a plecat acum două zile la Berlin să raporteze asupra situației...

Discursul de marți al lui Churchill (în Camera Comunelor) e impresionant prin sinceritatea și simplitatea lui. Dintr-însul trebuie reținut:

Că din 100 mii de oameni căzuți în război în operațiile din Africa și Mediterana, 80 de mii sunt fii ai Metropolei — că nu e prin urmare adevărat că Anglia se bate până la ultimul neozeelandez sau australian;

Că Guvernul își ia toată răspunderea luptelor din Creta, unde pierderile au fost grele de o parte și de alta, dar că din experiența făcută acolo armata a tras serioase învățăminte pentru apărarea insulelor;

Că, dacă situația nu va fi mai rea timp de câteva luni, și Anglia va putea apăra Valea Nilului — victoria britanică va fi asigurată...

Richtohoffen, ministrul Reichului la Sofia, un om foarte de treabă dar un P.G. (Parteigenosse), a fost rechemat. Va fi înlocuit printr-un membru al Partidului. Pretutindeni schimbări în același sens (și la noi: Killinger în locul lui Fabricius). Această politică e în legătură cu noua așezare a Europei plănuită de germani în spiritul național-socialist...

Radio-Cairo a anunțat că un general Gauger, sau așa ceva, care a facilitat fuga lui Rudolf Hess — a fost asasinat. E drept că același post de emisie anunță că România mobilizează împotriva Ungariei și că nemții sunt furioși de această mobilizare...

Vasul Serviciului nostru maritim, „Regele Carol“, părăsește azi Constanța, încărcat cu trupe germane, în direcția Mării Egee. Se zice că vasele *Basarabia* și *Transilvania*, care au transportat și ele trupe germane, ar fi fost scufundate dincolo de Dardanele. Că au transportat trupe e sigur, că au fost scufundate, mai puțin...

Tătărescu, care fusese dat în judecată Comisiunii Speciale (ca ministru de Interne) pentru plata sumelor de 6 milioane Prințului Nicolae și 4½ milioane Bibliotecii Brătianu — a fost achitat ieri pentru prima sumă, dar condamnat să ramburseze Statului pe a doua... Încep și „integritățile“ de la Casație să se dea pe brazdă... Vai de noi!

.....

.....

Un comunicat ne informează că se va deschide o expoziție cu obiectele și documentele (!!) găsite în lojele masonice și că o carte cu istoricul acestei „asociații complotiste“ (sic!) va fi publicată. Toate din ordinul generalului Antonescu, care a dat autorizația cerută cu condiția ca să se publice numele tuturor masonilor, fără excepție, și dumnealor domnii Zwiedenek și Păiș (subsecretari de Stat) „să explice“ cum și-au dat demisia din Măsonerie, în care intraseră din „Înalt Ordin“ (Inexact: sunt amândoi masoni vechi și intrați în Ordin fără nici un îndemn de „Sus“)...

À quoi bon? (La ce bun?)

12 iunie, ora 12,45. Cecropid îmi telefonează că i se comunică de la Berlin că *Franța, Spania, Turcia și Rusia au fost invitate la o conferință, la München, pentru mâine sau poimâine...* Înțelegere cu Rusia??

De confruntat cu faptul că acum 15 minute mi-a telefonat Ulea de la Palat, că atât Regele cât și generalul Antonescu ar dori să *schimbe masa din seara zilei de 22 iunie, de la Jockey-Club (Premiul Regal) într-un dejun* ce ar avea loc aceeași zi la ora 12½... Cum rămâne cu „acțiunea“??

Până poimâine vom ști cum se descurcă lucrurile...

Lumea e enervată la extrem...

Vineri, 13 iunie. Senzaționala știre sosită ieri de la Berlin nu e confirmată, dar nici dezmințită. Până mâine seară vom fi lămuriiți. Ieri după-amiază, și seara, atmosfera politică era totuși mai puțin încordată. Se spunea că rușii primesc condițiile nemților, afară de una: demobilizarea. Care condiții? Nimeni nu le știe, afară de câțiva inițiați. La Externe, la noi, nimeni.

Nu se știe nici măcar *unde* se negociază, și nu se știe *cine* negociază. Secretul e așa de ermetic încât nici Radio englez sau Radio american, de obicei așa de bine informate, nu spun nimic. Se zice totuși că negocierile au loc la Przemyśl și la Kiev... Nici Gafencu, la Moscova, nu știe nimic și cere telegrafic lămuriri la București...

Generalul Antonescu s-a înapoiat aseară de la München și se preține că s-a înapoiat mulțumit. E un fapt, că a fost primit cu mare alai, că pentru prima dată toate ziarele germane sunt pline de laude la adresa lui și de dragoste la adresa noastră. Cu prilejul celorlalte călătorii, și presa noastră a fost mai sobră; de data asta, ca și cea germană, își dă și ea drumul. La München, seara de miercuri a fost consacrată lui Ribbentrop — dimineața de ieri lui Hitler. Führerul a primit în „Führer's Haus“, pe general, într-o lungă audiență, în prezența lui Ribbentrop, apoi a avut loc o recepție. Generalul a părăsit München alaltăieri la orele 16 și ieri seară la ora 21 a sosit în București, împreună cu Killinger, care a luat parte la întrevederi, ca și Bossy, ministrul nostru la Berlin.

În afară de literatura obișnuită, ziarele noastre de azi-dimineață publică un comunicat prin care suntem informați că Führerul și Conducă-

torul au examinat toate problemele ce interesează România — și au căzut de acord asupra tuturor soluțiilor actuale și viitoare... Până într-o zi-două tot vom afla noi ceva mai precis...

Văzut ieri pe Mihai Popovici, care a venit să mă pună în curent cu politica lor. Maniu e intransigent pe punctul său de vedere: victoria Angliei. Se rezervă pentru ziua acelei victorii, dar își dă seama că până atunci, până să trecem râul cu nemții, nu e alt Guvern posibil decât al lui Antonescu. Că prin urmare nu trebuie să i se facă dificultăți, ci să i se dea ajutor, dar numai indirect, din afară, fără un contact direct sau o împărțire de răspundere.

Mihalache e mai puțin intransigent. În ultima vreme a avut mai multe întâlniri cu Mihai Antonescu și cu generalul Antonescu — cu aceasta, cea din urmă vinerea trecută. Antoneștii cer cu insistență lui Mihalache să intre în Guvern, cu câțiva prieteni. Baronul de Topoloveni își dă seama că până la victoria englezilor trebuie să lichidăm problema cu rușii, și că pe aceasta nu o putem lichida decât cu ajutorul nemților. De aci o dorință mai vie ca la Maniu de a veni în ajutorul lui Antonescu. La întrebarea precisă a generalului, dacă vrea sau nu să intre în Guvern, Mihalache a răspuns că, mai întâi, el nu e om de unul singur și că nu va hotărî nici o mișcare fără autorizația partidului din care face parte — apoi că n-ar vrea să ocupe un post de răspundere într-o situație de care nu e întru nimic vinovat... Cu alte cuvinte că n-ar vrea nici el să fie ministru, dar să recomande Guvernului tehnicieni etc. La întrebarea precisă a generalului: „Bine, dar dacă intrăm în război cu rușii, tot nu vrei să primești să intri în Guvern?” — Mihalache a răspuns: „Dacă intrăm în război, e altă chestiune, trebuie să reexaminăm situația...”

Popovici e convins că Antonescu vrea cu tot prețul un Guvern național, mai ales dacă intrăm în război cu Rusia... Doctorul Lupu a văzut pe Antonescu marți, în ajunul plecării acestuia la München. Doctorul Lupu e pentru o colaborare cu generalul dar nu se desparte de Maniu și de Mihalache mai ales... Dar nu s-a dus marți la Antonescu pentru politică, ci ca să intervină în favoarea lui Filaret Jocu, ales episcop la Curtea de Argeș și invalidat de Sf. Sinod. Invalidarea a fost obținută de mitropolitul Bălan, nu că ar avea ceva cu Filaret, dar nu admite ca un episcop să fie ales cu majoritate relativă... E drept că legea spune că trebuie majoritatea alegătorilor, dar Regulamentul se bate în cap cu legea și prevede că în cazul în care nu s-ar obține o majoritate absolută, se va putea proceda la alegere și cu majoritate relativă... Generalul An-

tonescu a răspuns lui Lupu, că pentru Jocu nu se poate pune în conflict cu Sf. Sinod. Popovici a calmat apoi pe Lupu — principalul agent, nu se știe pentru ce (fiindcă așa i s-a năzărit...) al alegerii lui Filaret — lămurindu-i că ar fi o greșeală să se indispună Bălan care s-a purtat așa de bine, cu un curaj de care n-a dat până acum dovadă nici un vlădică peste munți, în chestiunea sfășierii Ardealului și față de unguri. Bălan s-ar fi schimbat cu totul; de unde a fost un simpatizant al Mișcării Legionare, nu vrea să mai audă de verzi, după nelegiuirile pe care le-au săvârșit... Fratele Mihai mi-a vorbit despre întrevvedereea lui Lupu cu Antonescu, ca să-mi spună că, cu acest prilej, generalul a afirmat doctorului că avem Basarabia și Bucovina asigurate, și că vom dobândi și Banatul (Torontalul), și Timocul (?) și, *înapoi, tot ce ni s-a luat din Ardeal*¹. Lupu a fost adânc impresionat de cuvintele generalului...

Vorbindu-mi despre politica generalului, Mihai Popovici a observat cu mult bun-simț că e greșită. A închis sute și mii de legionari împreună, ca să-i solidarizeze și a condamnat câțiva dintre ei, ca să facă martiri... Nu astfel se distruge o mișcare, ci dimpotrivă se întărește... Pentru a distruge Mișcarea Legionară trebuie pus *altceva în locul ei*. Generalul nu pune nimic, și lasă un gol... Și se poate pune ceva. El, Popovici, i-a trimis un memoriu arătându-i că tineretul românesc trebuie îndreptat numai spre *iredentism*, numai spre scopuri ideale și *scoș din preocupările materiale ale problemelor de guvernământ*... Să se facă cu tineretul politica care s-a făcut decenii de-a rândul în Ardeal, pe timpul iobăgiei ungurești: ochiii tuturor să fie îndreptați numai spre granițele Neamului... Ei, foștii naționaliști ardeleni, sunt gata să se înhame la o asemenea luptă, și nu încapă îndoială că vor reuși... Mihai Popovici speră un răspuns favorabil de la Antonescu. Vorba lui Iorga: e Mihai Popovici cum e, dar nu este lipsit de bun-simț...

În ce privește persecuțiile regimului împotriva noastră, a foștilor demnitari, Popovici e convins că nu se va ajunge la nimic... Să dea Dumnezeu! Dar deocamdată ne scoate sufletul!

De la Londra se comunică că Churchill a avut o consfătuire cu reprezentanții Dominioanelor și cu ai „Guvernelor aliate“ (comitetele de „răzvrățiți“ din Anglia) și că s-a hotărât *în unanimitate* război până la desăvârșită victorie...

¹ De confruntat cu cele spuse de generalul Pichi Vasiliu lui Pavlu, anume că Antonescu este hotărât, sau să readucă România în vechile ei hotare, recăștigându-i Basarabia și Ardealul, *sau să se împuște*. Dacă reușește, pleacă, căci politica nu-l interesează. Să sperăm că va reîntregi România căci de împușcat nu se va împușca, *nici politica nu va abandona-o...*

Mi se semnalează de asemeni o declarație făcută de Churchill în ultimul său discurs, ca răspuns unei întrebări ce i-a fost adresată în Camera Comunelor — declarație referitoare la acțiunea lui Hess: „Nu pot încă spune nimic despre această acțiune, *dar Guvernul din Washington e ținut zilnic la curent cu ea...*“

Această declarație a fost auzită la Radio-Londra — care a reprodus-o — de Caramfil, care mi-a repetat-o aseară...

Toate Misiunile străine din Paris, nu numai Ambasada Statelor Unite, au fost evacuate în Franța neocupată. Un exod de vreo 2 000 de persoane... Din lipsă de loc la Vichy, Misiunile din Paris au fost instalate la La Bourboule.

Nu se confirmă ocuparea Damascului de către englezi. Ieri se răspândise știrea că trupele anglo-gaulliste, cu generalul Catron în frunte, pătrunseseră în acest oraș și fuseseră aclamate de întreaga populație.

În schimb, Haifa a fost violent bombardată *de avioane germane*, care ar fi pricinuit mari pagube, distrugând rezervoarele de petrol în care se deversă pipe-line-ul englez de la Mossul... *D.N.B.* pretinde că lumina incendiului se zărea până la Ankara...

Noi numiri în diplomația noastră. La Stockholm a fost numit ministru Noti Constantinidi, o secătură pentru înaintarea căruia s-a sărit peste zece consilieri mai vechi. Am întrebat pentru ce? Mi s-a răspuns: „fiindcă s-a logodit cu fata lui Mareș“ (fostul ministru, prieten intim al generalului Antonescu). Regimul moralității...

La Praga a fost numit consul general, Zaborovski...

S-au publicat primele date provizorii ale Recensământului. Numărul locuitorilor României ciuntite se urcă la 13 492 983. Dacă România n-ar fi fost sfâșiata, am fi trecut de 20 000 000. Bucureștiul a ajuns la milionul de locuitori (exact: 999 658). Ploiești și Timișoara au trecut sute de mii. Iașul, deși lumea spune că piere, a câștigat 10 000 locuitori de la 1930 și a ajuns la peste 110 000. Și Craiova a câștigat 9 000 (69 000). Constanța și Brașovul au trecut de 85 000...

Un comunicat aduce la cunoștință că de mâine înainte nu se va mai putea călători pe calea ferată *decât cu autorizație*, eliberată de Poliție în centrele urbane, și de Jandarmerie în cele rurale. Pentru evitarea aglomerației în trenuri și bățăilor în gări... Cei ce călătoresc povestesc într-adevăr lucruri de necrezut. E mai rău ca în 1916!

Sâmbătă, 14 iunie. Și ziua de ieri a fost o zi de înfrigurată enervare. Până către seară, destindere vădită; pe la ora 3 mi s-a telefonat că se aflase de la Legația germană (!) că rușii primiseră condițiile nemțești (care?) și că războiul putea fi considerat ca evitat. Aceste vești n-au fost totuși confirmate, nici aseară, nici azi-dimineață. Ele fuseseră probabil provocate printr-o emisiune a postului radiofonic din Moscova, emisiune prin care se afirma că nu există nici o neînțelegere, și cu atât mai puțin pericol de război între Germania și Rusia...

În schimb, Dombrovski mi-a spus la Club că dejunase cu Neubacher, care i-ar fi afirmat că războiul este inevitabil. „Es geht los!“ (Pornește) — au fost textual cuvintele neamțului. Călătoria lui Antonescu la München ar fi avut de scop fixarea ultimelor amănunte pentru declanșarea acțiunii...

Azi-dimineață a apărut în ziarele noastre comunicatul rusesc al *Agenciei T.A.S.S.*, difuzat deja ieri la Radio, după cum arăt mai sus. Comunicatul e ciudat și nu poate fi decât cu tâlc. În el se afirmă că nu există nici o neînțelegere între Germania și Rusia, că ambele țări execută cu precizie convențiile încheiate între ele, că Germania *n-a făcut nici o cerere nouă pe care Rusia ar avea să o primească sau nu*, că, dacă Germania a masat trupe la granița Rusiei, trebuie să o fi făcut în alt scop decât un atac împotriva Sovietelor — că, în fine, Rusia nu a concentrat trupe la granița ei, ci numai pentru manevre ca în toți anii! Comunicatul pune informațiile războinice răspândite în diferite țări ale Europei pe contul propagandei engleze, care încearcă în zadar să strice bunele raporturi dintre Rusia și Germania!

Câte afirmări, atâtea minciuni! Rostul acestui comunicat poate să fie multiplu:

- 1) Să permită Guvernului din Moscova să câștige timp;
- 2) Să dea un avertisment Germaniei — un fel de: „Te văd, te văd! și-mi iau și eu măsurile mele...“;
- 3) Să dovedească lumii intenții pașnice, și să stabilească că, în caz de atac, agresorul e Germania...

Pentru mine situația e clară: acțiunea germană împotriva Sovietelor e hotărâtă. Rămâne de văzut dacă nemții vor intra în Rusia cu forța,

prin război — sau prin consimțământul Moscovei, ca Putere ocupată pentru garantarea convenției ce s-ar stabili. Căci s-ar putea ca Rusia să încerce să-și scape viitorul, consimțind la o umilire momentană și provizorie, cu rezerva unui „retour offensif“ (întoarceri ofensive) în ceasul în care puterea germană s-ar prăbuși... Parcă nemții sunt proști să lase o Rusie înarmată și amenințătoare în flancul lor...

În realitate, Rusia are acum de ales între sinucidere și prăbușire... Plăcută alternativă! Anul trecut, ne-a răstignit ea pe noi — acum a venit rândul ei și o răstignește Germania...

Candu Săulescu și Dan Sărățeanu vin din Moldova: totul e gata pentru trecerea Prutului. Ei pretind că rușii în Basarabia ar fi în panică și că nu vor opune rezistență, dacă vor opune, decât de la Nistru încolo.

Contrar tuturor așteptărilor, francezii pétainiști rezistă în Siria. Anglo-gaulliștii n-au ocupat încă nici Damascul, nici Beirutul, după cum s-a pretins deja de 3 zile. Generalul Dentz a fost înaintat general de Armată. Pétain și Darlan luptă și ei, prin manifeste. Nemții se țin la o parte, nu ajută pe Dentz, declară că e un conflict care nu-i privește, dar sunt încântați de atitudinea Guvernului din Vichy, de dârzenia francezilor din Siria și mai ales de șanțul tot mai adânc care se sapă între Franța oficială și Anglia, care, socotește Berlinul, va duce la o declarație formală de război între cele două foste țări aliate. Deocamdată Mareșalul Pétain a adresat un vehement protest Guvernului englez, care a răspuns că s-a hotărât să ocupe Siria ca să nu o ocupe nemții...

Se zice că, după cucerirea Siriei, englezii vor instala acolo pe generalul de Gaulle care va proclama Guvernul său, „adevăratul și legitimul Guvern al Franței“ și va pune la dispoziția Angliei imperiul colonial francez...

Senatul american a votat o lege prin care Președintele Roosevelt este autorizat să naționalizeze Uzinele de Armament și să dea afară din fabrici pe oricine face propagandă pentru grevă sau împotriva sporirii producției...

Gibraltarul a fost din nou bombardat de mai multe avioane germane, fără mari pagube.

Cardinalul Gerlier, Primat al Franței, a fost primit la Madrid, cu mari onoruri de generalul Franco și a remis dictatorului spaniol „un mesagiu de prietenie” din partea mareșalului Pétain. La întrevedere a asistat și ambasadorul Pietri.

Ziarul *Le Petit Journal* publică un lung și foarte amical articol asupra României în care arată că raporturile dintre Franța și România au rămas excelente și călduroase, și-și exprimă nădejdea că crearea noii Camere de Comerț, frano-române, va întări și mai mult aceste raporturi...

Cunoscutul publicist nazist Megerle publică în *Berliner Börsen Zeitung* un articol în care subliniază cu mulțumire protestul adresat de Portugalia Statelor Unite cu privire la proiectele americane de ocupare a insulelor portugheze din vecinătatea coastei africane. Secretarul de Stat Cordell Hull ar fi răspuns că Statele Unite sunt singure judecătore despre ce trebuie să facă sau să nu facă pentru apărarea intereselor lor... Și agenția italiană *Stefani* dă mare importanță acestui conflict între Portugalia, satelit al Angliei, și Statele Unite.

Noti Constantinidi, mirele d-rei Mareș, n-a fost numit la Stockholm, ci la Helsinki, după cum se anunță în ziarele de azi.

Au mai fost numiți, fără să fie gineri: profesorul Lambrino, ca director al Școlii noastre de la Roma, și profesorul C. Marinescu la Școala de la Fontenay-aux-Roses.

Aceste sunt numiri bune.

Episcopul Veniamin Nistor, ales pentru Caransebeș, va fi hirotonisit astăzi. E mai norocos ca pușlamaua de Filaret Jocu...

Ieri s-a comemorat la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale nenorocitul de Virgil Madgearu. Lume multă. Maniu, Miha-lache și toți foștii prieteni ai defunctului... Au vorbit mai mulți, printre care, *oficial*, și Vulcănescu, subsecretar de Stat la Finanțe... De notat că Academia de Comerț și Industrie a fost un cuib de legionari...

Azi a apărut ziarul *Vremea* în întregime consacrat lui Iorga, cu prilejul a 70 de ani de la nașterea lui...

Acte de curaj, care merită să fie înregistrate...

Una bună: Lecca, de la Externe, îmi spunea alaltăieri, la Legația Franței, că au primit la minister o notă de la Legația Sovietelor, prin care se cerea să li se trimită mai iute ciment și nisip pentru construcția „adăpostului” lor contra bombardamentelor aeriene! Le e frică de bombele rusești??

O delegație de comandanți legionari, din cei ce nu sunt arestați, au fost acum câțva timp la Maniu să-i propună o asociație sau chiar o fuziune politică cu resturile Partidului Național Țărănesc. Maniu a mulțumit frumos și a opus dezamăgirea ardelenilor care au putut să constate că, pe când li se sfășia țara, legionarii cântau la București și aclamau autorii arbitrajului de la Viena... Și a mai adăugat: „Între noi mai este și un cadavru: Virgil Madgearu...”. A doua zi legionarii au adus lui Maniu o declarație scrisă din care reieșea că Madgearu n-a fost ucis din ordinul „Organizațiilor Legionare” și că asasinarea lui se datorește unei răzbunări personale... Atunci de ce nu s-au urmărit și arestat imediat ucigașii?

În dosarul lui Petrovicescu, la Curtea Marțială, există un raport al său adresat generalului Antonescu, raport prin care zisul general Petrovicescu arată pericolul de a se înarma individual legionarii fără nici o puțință de control al actelor lor. Pe acest raport, zisul general Antonescu a pus rezoluția: „*Nu sunt de părere. Ministrul de Interne e pesimist. Socotesc că legionarii pot fi înarmați, dar să nu se folosească de arme decât în formațiune colectivă*”.

Mai e ceva de zis?

Judecătorii sunt foarte jenați față de acest act...

Mai grea decât a lui Petrovicescu e situația lui Brăileanu. În calitate sa de ministru al Cultelor, această oaie a devenit lup și a trimis un ordin arhimandritului din fruntea Seminarului Nifon, cerându-i să înarmeze pe seminariști cu revolvere, „căci nu e adevărat că preoții nu trebuie să tragă, sunt și ei militanți și trebuie să-și apere idealurile (!!!)...”

La Consiliul de Război din Ploiești, un legionar a fost condamnat zilele trecute la 5 ani închisoare. După ce i s-a citit sentința, condamnatul a cerut voie să cânte un cântec... Crezând că era vorba de un cântec legionar, președintele s-a răstit la el: „Nu se poate, domnule, s-a terminat cu bazaconiile voastre...! — „Dar, domnule colonel, nu vreau să cânt un cântec legionar, ci cu totul altceva...“ — „Ei bine, atunci cântă, domnule...“ a încheiat colonelul...

Și tânărul a început cunoscuta ritornelă:

„Roata morii se învâртеște,

Pac, pac, pac!“

(schimbând numai țac, țac, țac în pac, pac, pac...)

Dar colonelul a continuat, cântând și el:

„Și din cinci se face zece,

Țac, țac, țac“!

Și astfel melomanul și-a văzut îndoită pedeapsa...

E bună!

Duminică, 15 iunie. Situație neschimbată... Pe când lumea e în freamăt, augurii tac și ziarele sunt insipide. Căutăm zadarnic o lămurire în foile de azi-dimineață. Asupra comunicatului rus, nici un comentariu... Atât numai: știrea că ziarele din Germania nici nu l-au reproduș!

Din informațiile culese până aseară ar părea să rezulte: 1) că generalul Antonescu s-a înapoiat de la München „nu numai încântat, dar în al noulea cer“ — expresia e a lui Mareș, prietenul lui Antonescu, care a avut prilejul să-l vadă chiar ieri sau alaltăieri... și, 2) că „acțiunea“ împotriva Rusiei ar fi amânată cu 8–10 zile, și ar urma să se declanșeze după 20 curent... Întârzierea ar fi datorată faptului că nemții „nu sunt încă gata de atac“ — cel puțin așa pretind oameni din jurul Legației germane, de obicei bine informați...

Telegrame de la Roma și de la Helsinki informează că o convenție foarte importantă ar fi pe punctul să fie semnată între Germania și Finlanda... S-a vorbit de un atac german al Rusiei și prin Finlanda... Dăm și noi ajutor Germaniei pe această cale: am trimis pe Noti Constantinidi la Helsinki...

În Anglia și în Statele Unite nu se dă mare importanță comunicatului rusesc. Acolo se crede că toată afacerea e un bluf, o presiune mai energică a Germaniei pentru a obține „suplimente“ din partea Rusiei. La Londra supărare mare pe ruși din cauza părții comunicatului care acuză pe englezi de răspândire de știri false. Englezii ripostează: „Cine a răspândit știrile concentrărilor de trupe pe granița rusească, noi sau

prietenii germani ai Sovietelor?“ Se spune că Cripps nu se va mai întoarce la Moscova. S-ar părea de altă parte că Anglia nu e deloc nemulțumită de eventualitatea unui război între Germania și Rusia...

Julie Ghica, care vine de la Ankara unde a făcut o vizită prietenilor ei Prat (ministrul Spaniei), și care a văzut acolo pe Saracioglu, pe Inonü, pe Papen și pe toți oamenii mai de seamă din Turcia — Julie Ghica pretinde că acolo nimeni nu crede într-un război între Germania și Rusia, nici chiar Papen. Poate că turcii *nu știu*, dar Papen dacă vorbește numai de pace, e că blufează *el*...

În Turcia, spune Julie, se fac afaceri mari, mai ales cu Germania, se câștigă bani mulți, e abundență de toate — și turcii nu se gândesc să intre în război cu nici un preț...

Ca să distreze galeria și să o îndepărteze de la afacerile serioase, gazetele și agențiile Axei fac mare vâlvă în jurul incidentului portughez-american. Protestările Portugaliei la Washington, părerile presei sud-americane (favorabile Portugaliei) sunt viu comentate — deși toată chestiunea e de ordin secundar...

Ribbentrop e de ieri-dimineață la Veneția, unde l-a așteptat dansatorul Ciano. În cursul după-amiezii a sosit la Veneția și poglavnicul Ante Pavelici. Scopul întâlnirii nu e încă cunoscut. Neînțelegerile asupra împărțirii prăzii?

Pe de altă parte, tot pentru împărțirea prăzii a fost și Regele Boris la Roma. Primit fără surle și tobe, a făcut o lungă vizită lui Mațolini...

Japonezii amenință Indiile Neerlandeze. Până acum tratau cu ele o convenție comercială. Tratatul s-a rupt și japonezii arată dinții. E puțin probabil să meargă mai departe: un atac japonez asupra coloniilor olandeze ar însemna război cu Statele Unite. Dacă Japonia are nevoie de Indiile Neerlandeze pentru petrol, Statele Unite au nevoie de ele pentru cauciuc. Și mai e și chestiunea echilibrului de forțe în acea parte a lumii...

Ieri trebuie să fi apărut în Franța un decret-lege prin care profesiunea de bancher, ca și meseriile în legătură cu presa, cu teatrul, cu cinematografele — sunt interzise evreilor... Așa persecuție generalizată

în Europa întreagă n-a mai trăit neamul lui Israel de când e... După datele franceze, în Franța ar fi fost în 1930 cam 1 400 000 evrei. Numărul lor ar fi crescut până în 1939 la 1 800 000 (din cauza refugiaților din Germania).

Radu Demetrescu-Gyr, director general al Teatrelor sub regimul legionar, și Haig Actarian, directorul Teatrului Național sub același regim, au fost condamnați la cât 12 ani închisoare, pentru participarea la Rebeliunea din ianuarie. Cam mult, pentru ce au făcut... Dl Gyr e unul și același cu Demetrescul care a scris cuvintele imnului F.R.N., în 1938...

Procesul protipendadei legionare e aproape sfârșit. Azi sau mâine se termină. Generalul Hansen, citat ca martor de apărare, a refuzat să vină pretextând obligațiile noului său comandament, care-i interzic deplasările...

Ieri s-a răspândit vestea în oraș că la Palat s-a întrunit un Consiliu de Coroană!!! Lumea a confundat investitura episcopului Veniamin, cu fierberea obișnuită sub Regele Carol, de câte ori confidentul lui, Urdăreanu, ne aduna ca să nu ne asculte sfatul...

Azi-dimineață a apărut în ziare un nou comunicat à la Antonescu. Toți cei care intervin pentru a fi scutiți de concentrare sau de rechiziții sunt declarați „răi patrioți“ și numele lor va fi dat în vileag... Adică de ce ar fi cineva „rău patriot“ fiindcă nu vrea să-și pună automobilul la dispoziția pesmeților să-și plimbe nevestele și țiitoarele la Snagov? Și de ce ar fi „rău patriot“ agricultorul care caută să-și scape tractorul scump plătit, sau unul care-și întreține întreaga familie și nu vrea să fie pus să taie frunze câinilor pe la părțile sedentare ale armatei?

Exagerări inutile — căci „cei care se învârtesc“ nu le pasă de afișarea numelor lor, și tot se vor învârti. Măsura, ca toate măsurile pripite ale domnului general, nu va atinge decât oamenii cinstiți...

Luni, 16 iunie. Situația neschimbată. Suntem în sala de așteptare și pândim trenul, care întârzie... Dar până să plece trenul, merg zvonurile... Ieri se spunea „din sursă sigură“, că ultimatumul va fi dat Rusiei joi sau vineri, și că, cam pe duminica viitoare, pornim și noi și nemții.

Până atunci, toate unitățile germane vor fi la locul lor. Se mai spunea că o armată germană va ataca și din Finlanda, că Țările Baltice sunt înarmate (?) și gata și ele să pornească. „Inițiații“ știau că Petrogradul va fi dat Finlandei, că Letonia, Estonia și Lituania vor fi considerabil mărite...

În schimb *Radio-Moscova* a dezmințit ieri orice conflict sau posibilitate de conflict între Rusia și Germania, iar *Radio-Londra*, deși anunță, *fără să insiste*, concentrările de trupe la granița Rusiei, pare să creadă încă, că toată afacerea nu e decât un bluf...

Generalul Antonescu și-a fixat cartierul, după începerea ostilităților, la Butimanul, în conacul lui C. Osiceanu. Butimanul e pe șoseaua București–Buftea–Crevedia–Bilciurești.

„Nuca siriană e greu de spart“, scrie ziarul elevetian *La Tribune de Lausanne*. Într-adevăr, anglo-gaulliștii înaintează foarte încet. De partea engleză se spune că generalii trupelor de atac vor să menajeze trupele franceze de sub comanda generalilor Dentz și Delhomme, și că tratează cu comandanții de pe front... O fi!

Pe celelalte fronturi nimic senzațional...

Întâlnirea de la Veneția ne-a fost lămurită: ea a avut de scop aderarea formală a Croației la Pactul Tripartit... Probabil că „evenimentul“ s-a ținut secret ca să se evite eventuale bombardări britanice...

Actul a fost semnat de poglavnicul Ante Pavelici, în Palazzo Ducale, cu mare alai, în prezența dansatorului Ciano, a lui Ribbentrop, a ambasadorului Japoniei la Roma și a miniștrilor României, Ungariei, Bulgariei și Slovaciei acreditați pe lângă Quirinal... Discursuri — în care s-a vorbit despre Europa Nouă dar nimic despre Rusia... Toate adeziunile precedente la Pactul Tripartit s-au făcut pe teritoriu german (la Berlin sau la Viena). Croația fiind prin definiție un satelit al Italiei, adeziunea ei s-a săvârșit pe teritoriu italian. Nemții lasă cu plăcere rolurile ridicole Italiei...

Roosevelt, pe baza împruturnicirilor ce le are, a hotărât „congelarea“ complectă, adică a ce mai scăpase până acum, a averilor sau avuturilor germane și italiene sau aparținând țărilor, sau supușilor acestora — ocupate de forțe germane sau italiene...

Regele Gustav al Suediei a împlinit 83 de ani. Cei mulți înainte!

Procesul matadorilor legionari s-a terminat târziu azi-noapte. Rezultatul n-a fost încă publicat. Mi se spune că cei aflați în Germania ar fi fost condamnați în lipsă la muncă silnică pe viață. Dintre cei prezenți condamnările au variat, pedeapsa cea mai mare fiind de 15 ani închisoare. Petrovicescu ar fi fost condamnat la 7 ani. Zozo Sturdza a fost achitată. Pentru dânsa și pentru C. Greceanu, Ministerul Public ceruse achitarea.

Am parcurs volumul publicat de un anume Toma Petrescu: *Conspirația Lojilor...* E o ignominie. Pune în sarcina Masoneriei Naționale prostiile și porcăriile Marelui Orient și publică de-a valma numele membrilor Lojei Naționale și Marelui Orient. Face cu noi și cu evreii din Marele Orient o salată în care nu se mai cunoaște nimic. Deși s-a cerut individului să publice toate numele, parcurg lista și nu găsesc nici pe Octavian Goga, nici pe Gh. Brătianu, nici pe Ică Antonescu... De ce o mai fi zgândărind regimul lucruri moarte, în folosul câtorva lichele și șantajști? *Conspirația Lojelor!* Ceva mai tâmpit nu se poate închipui! În România, Masoneria a fost o caraghioasă imitație din străinătate, dar fără scopurile sau vloga din străinătate. Noi, câțiva, am intrat în ea *ca să putem servi țara printr-însa în țările occidentale*, unde era într-adevăr o forță...

Marți, 17 iunie. Aflu dintr-un izvor sigur, din anturajul lui Antonescu, știri lămuritoare asupra călătoriei generalului la München și asupra evenimentelor în curs. Deși izvorul este de așa natură *încât nu-mi permite să mă îndoiesc de exactitatea informațiilor*, nu-mi vine să le cred... Le însemn totuși aci — și vom vedea dacă viitorul le va confirma...

Antonescu s-a înapoiat de la Hitler, nu numai cu Bucovina și Basarabia în buzunar, *dar și cu tot Ardealul afară de o strâmtă zonă la granița de vest*, care ar cuprinde orașele Oradea Mare, Careii Mari, Satu Mare și Sighetul Marmăției — lăsate ungurilor... Vom primi, în plus, Torontalul sârbesc, în care se va transfera populația românească din Timoc; apoi Pocuția (dincolo de Nistru) (??) și tot dincolo de Nistru, la sud o bună porțiune din Ucraina... Scriu, și mă întreb dacă sunt treaz!

Nu este exact că comandamentul trupelor germano-române din Moldova va fi pus sub ordinele mareșalului Reichenau, cum s-a zvonit.

De la Marea Neagră până la nordul Bucovinei, trupele germano-române vor fi puse sub comanda generalului Antonescu, care va avea sub ordinele sale pe general oberstul Ritter von Schobert. Generalul Antonescu este azi, marți, la Piatra Neamț la cartierul generalului von Schobert, care îi prezintă Statul său Major și pe diverșii comandanți ai unităților mai importante...

Intrarea în acțiune este hotărâtă pentru sfârșitul săptămânii...

Este adevărat că generalul Antonescu a voit să alcătuiască un Guvern național pentru vremurile solemne ce se prepară. N-a izbutit, în parte și din cauza îndărătniciei oamenilor politici pe care i-a solicitat — dar mai ales din cauza sabotării planului din partea lui Ică Antonescu, care vede în alcătuirea unui Guvern național o fatală diminuare a situației sale. Problema a fost discutată și la München și, din cauza greutăților întâmpinate de Antonescu în negocierile sale, s-a ajuns la hotărârea *să nu se schimbe nimic*, înainte de evenimente... Formula adoptată a fost: Armata a prezidat la pacificarea țării și la instaurarea politicii de colaborare cu Germania — armata să prezideze și la reîntregirea granițelor României renăscute...

Intrucât privește raporturile nemților cu Mișcarea Legionară, informatorul meu îmi povestește că Sima și ai lui au trimis Führerului, de ziua lui, o telegramă de felicitări. Hitler n-a răspuns. Sima a scris atunci o scrisoare, socotind că telegrama n-a sosit la destinație... Nici un răspuns, nici de data asta! Iar lui Antonescu Führerul a spus, că ține pe toți „domnii“ din lagărul de la Frankfurt/Oder la dispoziția lui... Generalul a mulțumit, a rugat însă pe Hitler să-i mai țină în Germania, căci nu vrea să se încurce cu „chestiunea lor“ acum când are atâtea probleme mai importante de rezolvat — dar îi va primi cu plăcere, *după*... Pare că schimbarea totală a nemților față de Mișcarea Legionară se datorește unui dosar remis de generalul Antonescu lui Killinger acum câțeva vreme, dosar din care s-ar fi desprins dovada că Mișcarea își îndrepta nădejdlile către Anglia... Acest dosar, ar fi determinat chiar pe Killinger să spună la Brașov *că Mișcarea Legionară s-a sinucis*...

Dacă informațiile de mai sus sunt exacte, nu ne mai rămâne decât să spunem: „Să ne ajute Dumnezeu!...“

În afară de aceste informații, n-am putut culege nimic... Totul e ermetic, nimic în ziare, nimic la radio — nimeni nu știe nimic... Dar vorbesc faptele: concentrările de trupe spre Moldova continuă în ritm febril, rechizițiile merg strună și ele — iar măsurile de camuflare a luminilor aplicate de aseară nu mai lasă îndoială asupra scopului: războiul bate la ușă!

Numai emisiunile de radio de la Londra mai continuă să vorbească de „bluff“ — iar cele de la Moscova sunt senine și nici nu pomenesc de conflict, de înarmare sau de o încordare a relațiilor sovietice cu Germania sau cu noi...

Radio-Londra a anunțat ieri că Statele Unite au închis toate Consulatele germane de pe teritoriul lor, precum și toate asociațiile sportive și culturale germane (ca de pildă bibliotecile populare) și că a invitat pe toți nemții împiegați în aceste instituții să părăsească teritoriul „Uniunii“ în cel mai scurt timp... Bineînțeles în ziarele noastre nici o urmă despre această veste...

Război, și din partea Americii?

Pe de altă parte Japonia continuă să se agite. Chestiunea Indiilor Neerlandeze, și mai ales intervenția eventuală a Statelor Unite în război... Amiralul Suyetsugu, președintele „Mișcării pentru apărarea Imperiului“, a rostit un mare discurs în care a declarat că intrarea Statelor Unite în război, ar fi imediat urmată de intrarea Japoniei în luptă...

În insulele Filipine, se anunță foamete... N-ar mai fi orez decât până la sfârșitul lui iunie, și noua recoltă nu poate fi folosită decât în noiembrie. Posibilități de import, aproape nu sunt... Aceste știri de foamete, ca și războiul Japoniei, par destinate să țină pe americani pe loc...

Ziarele de azi publică condamnările pronunțate în seara de duminică de Curtea de Casație Militară:

Horia Sima, V. Iașinski, N. Pătrașcu, C. Papanace, V. Trifa, D. Grozea, Ilie Gârneață, G. Sârbu, T. Borobaru și Corneliu Georgescu au fost osândiți, în lipsă, la muncă silnică pe viață;

Al. Ghica și colonel Zăvoianu la 15 ani idem;

Victor Biriș și dr Ilie Niculescu la 10 ani idem;

Radu Mironovici la 11 ani temniță grea, generalul Petrovicescu la 7, Maimuca la 5;

Lucă (Mihail) Sturdza la 5 ani închisoare corecțională și P. P. Panaitescu (fostul rector) la 6 luni.

Dr Al. Popovici, Tr. Brăileanu, ing. Ion Nicolau, dr Șerb. Milcoveanu, C. Greceanu și general de rezervă Dl. Mehedinți — au fost achitați. Despre Zozo Sturdza, nici o vorbă.

În fond, toate aceste condamnări nu prea au sens. O revoluție își găsește sancțiunile ei în modul cum se sfârșește. Dacă izbutește, cei care

au făcut-o devin eroi — dacă nu izbutește, protagoniștii ei dispar. Revoluție cu sancțiuni juridice postume și atât de întârziate, e lucru fără rost...

Se dezmint zvonurile de convocare a Parlamentului german...

În războiul acesta multe lucruri sunt de neînțeles. Francezii, care n-au apărât Parisul și linia Maginot, apără cu îndârjire Siria, unde au oprit pe anglo-gaulliști pe loc... Atitudinea francezilor nu e însă tocmai clară: generalul Delhomme, care comanda trupele oficiale în Siria, se înapoiază la București, cel puțin așa mi-a afirmat-o ieri Dem. Ghica, în curent cu toate secretele Legației Franței...

Agenția D.N.B. pretinde că Anglia vrea să creeze un Stat arab ce ar cuprinde Siria, Libanul, Transjordania și Palestina — Stat ce ar fi pus sub sceptrul Emirului din Transjordania, om supus intereselor britanice. Nuri Said Pașa, ministrul Irakului în Egipt, ar fi însărcinat să convingă pe arabi. În planul englezilor ar intra o autonomie pentru evrei în Palestina și o regiune din jurul muntelui Sinai de cedat Egiptului. Majoritatea arabilor din Palestina ar fi evacuați în celelalte provincii al noului Stat...

Italianii urmăresc îmbunătățirea raporturilor lor cu Turcia. Ambasadorul Italiei la Ankara are dese întrevederi, în acest scop, cu Sărăcăcioglu...

La Berlin și la Roma se studiază represalii împotriva măsurii blocării avuturilor germane și italiene în Statele Unite...

Duminică a avut loc la sala Wagram, la Paris, o mare întrunire a tineretului francez pe care cei de la Vichy vor să-l strângă în jurul marșalului Pétain și a politicii sale. Se pretinde că a fost însuflețire. Ședința a fost prezidată de dl Lamorand, subsecretar de Stat...

Camuflarea luminilor aseară a fost groaznică — nu se mai vedea nimic! Ieri a plouat, dar azi o să înceapă să urle bucureștenii, căci s-au închis, din cauza interzicerii luminatului, toate grădinile, restaurantele și teatrele! Câtă lume necăjită, câte pagube — dar așa e războiul. Ce să-i faci?

De ieri s-a declarat și Snagovul zonă militară și s-a interzis accesul publicului în pădure și la lac...

S-a înăsprit legea rechizițiilor: pușcărie pentru toți contravenienții, pentru toți chiulangii și toți învârtiții... Numai să se aplice cu dreptate!

Va apărea un decret-lege pentru demisionarea generalilor Vârtejanu și Aldea... Vârtejanu, numit Comisar Special la procesul Petrovicescu „et consorts” (și compania) — și cerându-i-se să facă Rechizitoriu în 4 zile, a refuzat față de teancurile de dosare despre care nu putea lua cunoștință în așa scurtă vreme... Despre Aldea se spune că ar fi refuzat să semneze Ordonanța definitivă...

Contractele de pomină între C.F.R. și Societatea Malaxa au fost reziliate — câte mai erau în ființă — deoarece zisa Societate a intrat în patrimoniul Statului... Dreptate târzie, dar totuși dreptate!

În fine!

Programul meu pentru organizarea de asociații agricole, program pentru care am scris și conferențiat atâta, program pe care mi l-a dat gata Ionescu-Sisești în 1931–1932 — va fi realizat! Generalul Antonescu a lansat astăzi un manifest către săteni, prin care *le cere* să se organizeze în obști de cultivatori, obști cărora Statul le va da mașini, vite etc. ca să se poată ajunge la o cultură rațională și în oropsita noastră țară!

Dacă Antonescu va aduce la îndeplinire acest mare plan, va fi făcut mai mult pentru Țara românească decât dându-i Basarabia și Bucovina înapoi!

De ce n-am avut și eu „norocul împrejurărilor”, căci cap am mai mult ca alții...

Doctorul Angelescu publică o scrisoare în *Curentul* în care, referindu-se la destăinuirile domnului Toma Petrescu privitoare la Masonerie, lămurește *că a făcut parte dintr-o asociație națională și creștină și că a aderat la ea* după stăruințele lui Octavian Goga (al cărui nume a fost omis în listele publicate de domnul Toma Petrescu)!! Măine va

publica și Vaida o scrisoare de lămurire a rostului său în Masonerie... (a aderat la Paris, în 1919, ca să obțină sprijinul puternicei Masonerii franceze pentru revendicările noastre naționale...). Eu unul nu voi polemiza cu domnul Toma... Dacă tot trecutul meu nu e o cheazășie suficientă pentru curățenia actelor mele — nu văd pentru ce aş mai vorbi...

Miercuri, 18 iunie. Bilanțul după-amiezii de ieri, realități și fantezii:

— *Radio-Moscova*, emisiune pe franțuzește, ditirambică pentru Axă și pentru bunii prieteni ai Sovietelor, germanii! Înjurături la adresa Angliei care vrea să tulbure apele între aliați (sic)!!!

— Decret-lege privitor la restricția întrebuințării vehiculelor automobile. Toate permisele de circulație anulate — altele de scos de la Subsecretariatul Armamentului, într-un termen de 5 zile...

— Hitler s-a întâlnit cu Stalin la Sofia!! Tocmai la Sofia! (mare fantezie).

— Generalul Delhomme s-a înapoiat din Siria în București (realitate), în trecere spre Vichy, unde va fi numit ministru de Război (probabil fantezie), ca și cum generalul Huntziger ar fi fost limojat, el omul lui Pétain!

— Ofițerii care au făcut parte din lojile masonice au fost trecuți în cadrul disponibil... Bietele loje masonice, seau pe ele! De notat că zișii ofițeri au fost autorizați de șefii lor ierarhici să se înscrie în lojele naționale...

Știrile din Berlin:

În capitala Reichului nu se discută prea mult raporturile dintre Germania și Rusia, care trec pe planul al doilea (!!!) față de încordarea dintre Statele Unite și Puterile Axei, încordare întreținută de întreaga presă, dezlănțuită împotriva ultimelor măsuri americane. Au fost închise 28 de Consulate și Consulate generale; au fost închise toate agențiile de vapoare și de turism... După cifrele americane valoarea avuturilor Axei, „congelate“, s-ar ridica la 2 500 000 000 de dolari (??). În Germania și în Italia s-au sechestrat, prin decrete apărute ieri, avuturile supușilor Statelor Unite. Presa germană pretinde că avuturile acestea, în țările Axei sau supuse influenței Axei, sunt de 4 ori mai mari (??) ca avuturile blocate în America... A apărut și la noi un decret pe baza căruia măsurile edictate în Germania *cu privire la capitalurile străine* se aplică și în România...

Cu toată indiferența *poruncită* a Berlinului în ce privește situația pe granița rusească, efervescența pe această graniță a ajuns la maximul ei și, la noi cel puțin, nu se mai face nici un mister că peste câteva zile, cu sau fără voia lui Stalin, trupele germano-române vor trece în Basarabia și în Bucovina...

Știrile unei tensiuni între Germania și Turcia sunt categoric dezmințite la Berlin și puse pe seama intrigărilor britanice.

Camuflare:

Ziarele de azi-dimineață anunță că generalul Antonescu se află în inspecție... în Oltenia și în Banat — ca să ascundă deplasarea sa la Piatra-Neamț...

Până și ziarele germane din provincie ridică osanale generalului Antonescu și-l laudă pe toate tonurile, comentând întâlnirea sa cu Führerul, la München...

De notat că și în Italia s-au schimbat boierii: revista *L'Europa Sud Orientale* publicase acum câțeva vreme un articol puțin plăcut pentru noi datorat propagandei ungurești; ultimul număr conține însă un articol al lui Gino Lupi, prin care se pun lucrurile la punct și se protestează împotriva încercării maghiare de denaturare a faptelor...

Am ajuns în fine la preț în țările Axei — de confruntat cu rezultatele vizitei lui Antonescu la München, înregistrate ieri în acest caiet...

Ducele a trimis lapte la Atena pentru copii... Minerva recunoască toare mulțumește cu recunoștință...

Cu prilejul împlinirii unui an, de la preluarea Puterii, mareșalul Pétain publică un manifest către francezi, plin de amărăciune, de duioșie dar și de nădejde — manifest în care arată tot ce s-a dres și câștigat de un an și cere tuturor să se strângă în jurul programului de refacere întreprins de Guvernul de la Vichy. Franța nu va pieri, dacă va ști să părăsească căile greșite din trecut și să pășească pe altele noi și sănătoase...

Lupte dârze la Sollum, în Libia. Englezii atacă viguros și au succese. Au mai puține în Siria, unde rezistența pe care o întâlnesc e neașteptată.

În Abisinia, deși „totul s-a sfârșit“ după cum a comunicat Londra de o lună, luptele continuă, disperate. Ultimele forțe italiene, răzlețe, nu se predau decât cu greu...

Între Anglia și Germania, bombardamente reciproce, fără mare efect... ca să nu se piardă contactul și... obiceiul.

Radio-Londra de aseară pretinde că pe granița rusească germanii *însceazează* o ofensivă ca să ascundă un mare atac împotriva Angliei...

Se poate să se plănuiască un atac și împotriva Angliei, dar pe granița rusească, nu e glumă... Se va vedea în curând!

Giurescu a fost numit administrator al Fundațiilor Regale... A fost totuși „omul“ Regelui Carol... Regimul procedează cu o logică uimitoare! Dar de ce pentru unii mumă și pentru alții ciumă? De ar alege barem pe cei mai buni!

Lefter, legionar de seamă, a fost destituit din postul de director general la *Monitorul Oficial*... Aș fi priceput acum 4 luni, după Rebeliune, dar după atâta vreme?

Primit ieri-seară vizita d-nei Stângă, soția fostului chestor legionar despre care s-a vorbit mult astă-iarnă... O femeiușcă drăguță, simpatcă, timidă: „Domnule Argetoianu, iertați-mi îndrăzneala, dar iată. Soțul meu a fost achitat și, când să-i dea drumul, judecătorul de Instrucție l-a reținut, fiindcă, spune dânsul, ar exista o reclamație a dvs., sau o declarație prin care-l învinuiți...” — I-am răspuns că n-am reclamat nimic, n-am declarat nimic împotriva soțului ei, pe care nu-l cunosc, nu l-am văzut niciodată, și împotriva cui n-am nimic de declarat... Am profitat de prilej, ca să mă plâng d-nei Stângă de atitudinea legionarilor împotriva mea, după câte le-am făcut pentru ei... Dânsa a recunoscut că aveam dreptate, dar a adăugat că *adevărații legionari* (și printre ei număra și pe Stângă) nu numai că nu aveau nimic împotriva mea, dar mă stimau și au fost dezolați de cele întâmplare și datorate elementelor indezirabile intrate în Legiune după septembrie...

În cele din urmă, m-am declarat gata să dau în scris că personal nu aveau nimic de împărțit cu camaradul Stângă...

Ora 12.

Filmul continuă să se desfășoare, într-o sală în care n-avem acces...

Dinu Brătianu *știe* că generalul Antonescu a plecat azi-dimineață să întâlnească pe Mussolini!...

Banatul, Oltenia? Asta să fie?

Joi, 19 iunie. Dimineață de apelpiseală... În fiecare zi scumpul nostru Conducător ne dă un pumn în ceafă. Acum vrea să ne ia și automobilele. Mă lupt să scap pe al meu, dar reuși-voi? Și, ca și cum n-ar fi fost de ajuns atât, am mai fost convocat și la Controlul Averilor, ca urmare la decretul prin care ni se confiscă tantiemele pe vremea cât am fost „demnitari”. Amicul meu Nicolau, foarte gentil, m-a pus să semnez o declarație, redactată de el, prin care afirm că de câte ori am fost ministru am demisionat din Consilii — iar ca președinte al Senatului *nu*, fiindcă legea nu mă obliga... După câte am priceput, dosarul meu nu va fi reluat decât în septembrie; până atunci, câte se pot întâmpla...

Plouă ca în noiembrie, de trei zile. Timp favorabil pentru a intra cu forțe motorizate în Basarabia și în Rusia!

Marele eveniment al zilei este încheierea „tratatului de amicitie” între Germania și Turcia... Deși, ambele țări *își rezervă pozițiile determinate prin tratatele lor anterioare* — nu încapă îndoială că prin noul tratat, Turcia evoluează sensibil în politica ei. Obligație reciprocă de neagresiune și de abținere a fiecăruia de la orice act dăunător celuilalt...

Pe lângă protocolul publicat, semnat la Ankara, se vor mai încheia și alte convenții economice, culturale, politice. E vorba să se încheie imediat o convenție privitoare la presă și la radiodifuziune...

La Berlin, zgomot mult în jurul acestui tratat, prezentat ca un mare succes diplomatic german și ca un insucces britanic. Și așa și este...

Guvernul german a publicat a 7-a „Carte Albă”, de la începutul războiului, cu documentele găsite la Belgrad. Scopul: explicarea evoluției politicii iugoslave care a dus la dezastru. Multe documente engleze și poloneze. Nu se vorbește — în telegramele berlineze ce dau seamă de publicație, cel puțin — despre documente rusești...

Roosevelt a explicat presei motivele care au determinat închiderea oficiilor germane: acțiunea lor *subversivă* trebuia înfrântă. La întrebarea „ce înțelege prin *subversiv*“, Președintele a răspuns că există mai multe definiții, dar n-a dat nici una. La o altă întrebare, dacă măsura se va extinde și la alte naționalități, Roosevelt a răspuns: „După împrejurări!“

În Statele Unite se face caz mare și se exploatează cu măiestrie torpilarea vasului american de comerț *Robin Moore*, torpilat acum câțva timp în Atlanticul de Sud...

Un avion *Lares* a decolat ieri-dimineață la Băneasa, spre Sofia, și s-a prăbușit după câteva sute de metri... Toți pasagerii, 12 la număr, și 3 împiegați au fost carbonizați... Oribil! Printre morți e și Voss, reprezentantul Presei germane, și Mănescu, atașatul nostru comercial...

Mănunchi de știri:

Radio-Budapesta anunță că negocierile germano-ruse s-au întreprins, dar că comisarii (??) au rămas pe loc... Unde?

Ministrul Bulgariei spunea aseară că rușii primesc toate condițiile Germaniei, afară de cedarea Basarabiei (!!) și că pe ziua de ieri perspectivele de pace erau crescute....

Radio-Londra a anunțat ieri că 120 de divizii germane erau gata pe frontul rusesc...

D.N.B. și italienii anunță victorie la Sollum, pe când englezii pretind un succes pentru ei... Fapt este că până acum britanicii au putut apăra granița Egiptului în care armatele Axei n-au putut pătrunde.

Corpul diplomatic (șefii de Misiuni), afară de miniștrii Germaniei și Italiei, au protestat la Ministerul de Externe împotriva faptului că nu sunt ținuți la curent cu „evenimentele“. Ce li se putea spune de la Externe, când nici Externele nu știu nimic?

Vineri, 20 iunie. După 3 zile de potop, de parcă era să ne înecăm cu toții, azi ne-am deșteptat pe soare și senin. Să se fi sfârșit urgia lui Dumnezeu?

Cu inima strânsă mi-am făcut ieri bilanțul:

Sunt de 6 luni amenințat de pistoalele legionarilor; Dacă scap de legionari, pot să cad strivit de cutremur, căci „ursul joacă prin vecini“;

Dacă scap și de cutremur, pot să fiu sfâșiat de bombele rusești;
Dacă scap și de bombele rusești, pot să mor de foame căci regimul
Antonescu, prin diferitele sale comisii, vrea să-mi ia tot ce posed;
Dacă-mi va mai rămâne o pâine — mai rămâne însă și tăvălugul
anilor (duc 70 în spinare), care nu iartă...
Numai perspective frumoase!
Amin. Plăcut sfârșit de viață!

Toată ziua de ieri am trăit drama automobilului. La vârsta mea și a
soției mele, cu toate amenințările sub care trăiesc, lipsa de automobil
ar fi însemnat pentru mine o claustratie completă. În fine mi s-a lăsat
uzajul mașinii mele, în București și pe o rază de 20 kilometri în jurul
orașului... Bodea prostii...

Generalul Delhomme a trecut prin București. Nici vorbă de numi-
rea sa ca ministru de Război și nici o legătură între plecarea sa de la
Beirut și războiul din Siria. A părăsit Siria *înainte* de începerea ostilită-
ților, pur și simplu fiindcă a fost înaintat general de divizie și că i s-a
dat un comandament în Franța — unde se duce...

Sevin, atașatul Aerului francez, e încă în București, deși nemții au
cerut rechemarea lui sub pretext că ar fi destăinuit la Atena locurile
unde se aflau concentrate în România forțelor germane aeriene. Sevin
a protestat și se zbate; până acum n-a fost rechemat... Sevin n-a destăi-
nuit nimic grecilor, pretinde el — dar a spus ieri lui Dimitrie Ghica că
nemții au 600 de avioane de vânătoare în România și că principalul
atac aviatic contra Rusiei se va da din Polonia și din Finlanda...

Situație neschimbată. Înfriguratele pregătiri de război și mai accen-
tuate. Apărarea pasivă a înăspriț sancțiunile privitoare la camuflarea
luminilor; de azi înainte nu se va mai face avertisment scris — de-
linvenții vor fi de-a dreptul trimiși înaintea tribunalelor militare (puș-
cărie și amendă)...

Radio-Londra a anunțat ieri că Germania cere Rusiei: cedarea
Ucrainei pe un timp nelimitat, retrocedarea Basarabiei și Bucovinei
către România, eliberarea Statelor Baltice și rectificarea granițelor lor
ca și ale Finlandei, controlul tuturor uzinelor industriei grele și a mi-
nelor de orice soi pe tot cuprinsul Rusiei — în fine demobilizarea și
dezarmarea a jumătate din Armata roșie...

În Germania și în Italia — și până la un punct chiar în Turcia — se face mare vâlvă în jurul tratatului germano-turc. Führerul a primit în audiență pe ambasadorul turc, care i-a remis o scrisoare autografă din partea Președintelui İnönü. Sărăcăcioglu și Papen au făcut declarații presei, și ministrul de Externe turc, după ce a mulțumit d-lui von Papen pentru toată activitatea sa, a confirmat că se va semna imediat o convenție pentru punerea presei și radiodifuziunii celor două țări la unison...

În Anglia și în Statele Unite, semnarea tratatului de la Ankara a produs enervare, și presa anglo-saxonă „fait bonne figure à mauvais jeu“... (își ascunde nemulțumirea). Incontestabil, tratatul germano-turc e un succes diplomatic și politic pentru nemți...

Finlandezii anunță că au început manevre cu armata lor, ca să ascundă că au mobilizat-o, toată...

Dl Schmidt, de la Banca Chrissoveloni, a sosit de la Berlin și spune că acolo rușii sunt considerați ca „mari inamici“, *dar că nu se vrea în acest moment războiul...* În schimb, Alecu Rioșanu îmi telefonează că *lucrurile merg strună* (după dorințele războinice ale generalului Antonescu) și că foarte probabil dejunul de duminică cu Regele, la Jockey-Cluj, (premiul Regal, masa anuală) nu va mai avea loc...

Ofensiva britanicilor la Sollum a fost respinsă cu pagube mari pentru aceștia — iată ce reiese ca bilanț adevărat al știrilor contradictorii date de o parte și de alta... O luptă cu forțe motorizate pe o temperatură de + 55° — trebuie să fi fost un adevărat infern!... Biata omenire!

În Siria, stare staționară...

În Germania (ca și în țările ocupate de aceasta: Norvegia, Danemarca, Olanda, Belgia, Franța neliberă, Iugoslavia și Grecia) precum și în Italia s-a cerut Statelor Unite să-și închidă Consulatele și să-și retragă personalul dincolo de granițe. Măsurile identice vor fi luate și împotriva societății *American Express Company* (Import și Export) și a agențiilor sale pe aceleași teritorii...

După cererea Guvernului german, ministrul Bulgariei la noi, Petrov-Ciomakov, a fost mutat la Tokio, unde bulgarii au creat o Legație. Ciomakov este fiul unei rusoaice, fosta mare maestră a Curții Reginei Eleonora (a doua soție a lui Ferdinand) și este căsătorit cu o englezoaică. Două surori ale lui Ciomakov, domnișoare de onoare ale Reginei actuale, au fost îndepărtate și ele, au sosit la București, și pleacă cu fratele lor în Japonia... Sunt toți învinuiți de „anglofilie” și de propagandă în acest sens... Pentru noi nu e nici o pagubă: Ciomakov nu ne iubea și vorbea de sus...

Se anunță un puternic cutremur în Iran. Epicentrul ar fi la 3 500 kilometri de noi, cam prin colțul de nord-est al Iranului...

Ziarele de azi-dimineață publică in extenso sentința prin care Tribunalul Militar a condamnat la 1 an închisoare și 2 000 lei amendă pe toți cei care în momentul Rebeliunii din ianuarie au semnat un manifest împotriva generalului Antonescu, acuzându-l pe dânsul și pe colaboratorii săi, că ar fi uneltele „judeo-masoneriei”... Considerentele sentinței sunt pline de date inexacte împotriva Masoneriei, confundând și ele Masoneria Națională cu cea internațională și cu Marele Orient...

Acum pricep toată înscenarea din ultima vreme împotriva inexistentei Masonerii românești și toate balivernele care s-au debitat în jurul așa-zisului „complot” (!!!) masonic...

D-na Pangal, mama vitregă a lui Pangal, locuiește la ministrul Justiției Coti Stoicescu. Petrecând aseară târziu la niște prieteni, s-a întors cu un taximetru acasă. Taximetrul era condus de un șofer tânăr, și lângă dânsul se afla un tovarăș. După ce d-na Pangal a coborât și a plătit mașina, șoferul i-a spus: „Știm că aici locuiește dl ministru al Justiției; sunt orele 2 noaptea; suntem amândoi legionari (!) și totuși nu v-am făcut și nu vă facem nimic! Vedeți că nu suntem așa de răi cum se zice!”

Poate să fi fost și doi glumeți?

Nou decret azi-dimineață: se rechiziționează toate magazinele de cereale, afară de cele ce servesc proprietarilor pentru strângerea propriilor lor recolte...

Așteptăm să se rechiziționeze și toate țucalele...

.....

Totul este întunecat, totul este cenușiu în fața mea; am senzația că totul se năruie, că mă îndrept cu pași repezi spre neant...

.....

Un controlor financiar vine să se certe cu mine asupra scăderilor de impozit pe care le-am cerut... Toate veniturile se duc, și fiscal te strânge tot mai tare de gât... Vai de viață! Poate e mai bine așa, ca să o regretăm mai puțin în clipa plecării...

.....

Luni, 23 iunie, Breasta. Înfrigurarea a ajuns vineri la București, la paroxismul ei. Simțeam cu toții că sorocul marilor hotărâri ajunsese la scadență... O zi-două, poate ceasuri ne mai despărteau de pasul decisiv. Toate informațiile mele confirmau părerea că până duminică vom fi în război...

Pe la amiază, m-a chemat Palatul Regal la telefon. Era colonelul Mardare care mi-a făcut cunoscut că, „dată fiind atmosfera generală și enervarea opiniei publice, nu era bine ca *cei mari* să benchetuiască pe când *cei mici* se luptau cu nevoile (argumentele mele din ziua Derby-ului, de care însă nu s-a ținut seama atunci) și că era mai bine să nu aibe loc dejunul de la Jockey-Club de duminică“. În acest sens, i se telefonase de la Sinaia. Am răspuns că dorințele Majestății Sale erau pentru noi, ordine. Am dat acest răspuns cu atât mai voios, cu cât fusese părerea mea de la început... Colonelul Mardare a adăugat că un aghiotant regal va veni la curse duminică, să remită câștigătorului Premiul Regal, în numele Regelui, pocalul obișnuit...

Am priceput că până duminică va începe dansul...

Ducându-mă pe la orele 6 la Jockey-Club, ca să decomand dejunul, am aflat că se tăiaseră telefoanele, la mai toată lumea. Nu mai încăpea nici o îndoială...

Înapoiat acasă am constatat cu plăcere că amândouă telefoanele mele funcționau. Am fost mirat de această favoare, în însușirea mea de

prigonit... Am încercat să telefonez la mai mulți prieteni: nici un răspuns, aparatele mute. Nu s-au lăsat aparate în funcțiune decât autorităților, funcționarilor superiori, medicilor creștini și câtorva favoriți (printre care și eu!!). Intrarea în război era, evident, iminentă...

Noapte fără somn. Am chibzuit cu nevastă-mea și cu fiică-mea. Eu vream să nu mă mișc din București, ele insistau să plec. Soția mea se aranjase cu d-na Negroponte să petreacă primele zile ale războiului la Afumați. Fiica mea trebuia să plece a doua zi dimineața, sâmbătă, la Breasta, unde își are fetițele. După multă ezitare, m-am hotărât și eu să plec cu dânsa. M-am hotărât fiindcă n-am văzut pentru ce să rămân în București, unde nu aveam nici o însărcinare, nici treabă, nici datorie de îndeplinit. M-am hotărât, nu atât de frica bombelor (sunt fatalist și nu mi-e teamă de o lovitură care să mă curețe; la vârsta mea, o zi mai devreme, sau o zi mai târziu...) cât de a gazelor. Bestiile de ruși, în ura lor împotriva noastră, și în lipsa lor de orice scrupule internaționale, ar fi în stare să ne verse iperită sau altă porcărie. O agonie în cele mai oribile torturi mă înspăimânta...

M-am hotărât. Alții și-au golit casele și și-au dus ce aveau mai prețios la țară. Eu am lăsat tot pe loc, mi-am făcut un geamantan pentru zece zile și am plecat sâmbătă la amiază, convins că duminică probabil nu se va mai putea trece. M-am înțeles cu nevastă-mea, să stea ea la Afumați și eu la Breasta până vom vedea *cum se prezintă afacerea*. Dacă rușii nu întrebuințează gazele, să ne înapoiem la București...

Am plecată sâmbătă la amiază, cu automobilul fiicei mele, scăpat nu știu cum de rechiziție, și seara de masă am fost la Breasta. Pe drum, nici o neplăcere...

.....

.....

Ieri toată dimineața am ascultat la Radio. Am aflat astfel trecerea Prutului, am ascultat manifestul generalului Antonescu (părți frumoase, dar prea lung și prea bombastic), manifestul d-lui Ică în numele Guvernului — peltea zemoasă și lipsită de autoritate; am luat cunoștință de decretul de mobilizare și de promovarea domnului Ică la rangul de Vice-președinte al Consiliului...

La amiază, ni s-a citit manifestul lui Hitler către poporul german (cu o jumătate de oră înainte, prinsesem câteva fragmente prin postul din Sofia), concis, precis, și fără garnitură literară ca al Antoneștilor — prin urmare mult mai impresionant...

Hitler arată „că Rusia a rupt și a trădat pactul de amiciție dintre cele două țări“.

Hitler mărturisește că și-a dat seama de la începutul războiului de reaua credință a Sovietelor, dar că Germania, în dorința menținerii păcii n-a reacționat cum ar fi putut împotriva călcărilor înțelegerii din 1939. În tratatul din acel an, sau mai bine zis cu prilejul aceluiași tratat, Germania și-a fixat „sferele sale de interes”. Ocuparea Lituaniei și a Bucovinei, războiul cu Finlanda — au jignit aceste sfere de interes... Reichul dorind o clarificare a situației a invitat pe dl Molotov la Berlin (astă-primăvară), și cu prilejul acestei vizite comisarul Externelor sovietic a pus Führerului patru chestiuni:

1) Care ar fi atitudinea Germaniei dacă Rusia ar trece dincolo de Prut;

2) Idem în cazul unui nou război cu Finlanda, care amenință (!) siguranța U.R.S.S.-ului;

3) Idem dacă Rusia ar garanta independența Bulgariei și ar instala garnizoane rusești în această țară pentru punerea în aplicare a acestei garanții (ocupare ce ar putea avea de scop și detronarea Regelui Boris);

4) Care ar fi reacția Germaniei în cazul ocupării unor porturi de-a lungul Strâmtoarelor de către forțele sovietice, pentru garantarea libertății navigației în Marea Neagră.

Hitler a răspuns lui Molotov:

La nr. 1. Garanția dată României *e generală*, și va juca în fața unui atac din partea oricui.

La nr. 2. Führerul nu vede ce amenințare (!) poate constitui Finlanda pentru Republicile Sovietice — dar că, în nici un caz, Germania nu va putea tolera un nou război în bazinul Mării Baltice.

La nr. 3. Bulgaria este un Stat suveran, și poate încheia orice convenție, *în cadrul legăturilor sale*. Pentru a da un răspuns precis la această întrebare, Führerul are nevoie să se consulte cu aliatul său (Italia).

La nr. 4. Hitler dorește ca și Rusia libertatea navigației Mării Negre — nu va putea însă tolera instalarea nici unei Puteri Străine pe malurile Strâmtoarelor...

Rusia și-a urmărit tot timpul politica ei de duplicitate, de la începutul războiului, tratând cu Anglia împotriva Germaniei, cum tratase cu Germania împotriva Angliei.

Interesant pentru noi: Hitler acuză Sovietele de a fi pus la cale Rebeliunea legionarilor, din ianuarie, pentru a răsturna pe Antonescu și a arunca România într-o stare de anarhie care să permită Moscovei să intervină... (Toată acțiunea elementelor comuniste în răzmerița legionarilor e aci dată pe față).

Din documentele găsite la Belgrad reiese clar că lovitura de Stat din Iugoslavia n-a fost pusă la cale numai de Anglia, ci și de Moscova, care

a promis avioane și arme sârbilor prin Salonic, și a încheiat un tratat de amiciție cu Iugoslavia, a doua zi după lovitura de Stat... Numai înaintarea rapidă a forțelor germane spre Salonic a împiedicat ajutorul rusesc făgăduit...

Mai spune multe Hitler; dar manifestul lui e de domeniul istoriei, și nu este locul să-l comentez aci, rând cu rând...

Două observații numai:

1) Afirmația lui Hitler că am cerut garantarea granițelor noastre de către Germania după lovitura din iunie trecut cu luarea Basarabiei și Bucovinei nu este exactă. N-am cerut atunci nici o garanție, cu atât mai mult (după cum mărturisește chiar Hitler) cu cât Germania ne-a sfătuit să primim ultimatumul rusesc și ne-a amenințat chiar cu atacul Ungariei și al Bulgariei în cazul în care ne-am opune. *Garanția germană ne-a fost oferită de Guvernul Reichului odată cu arbitrajul de la Viena, când ni s-a luat Ardealul...*

2) „Eufemismul“ întrebuițat de Führer, când vorbește de garanțiile Angliei și nu spune că le-a cerut *România* ci *Basarabia* (!?). O gentilețe la adresa noului și scumpului său aliat, generalul Antonescu...

În cuvântarea sa, Führerul anunță că armata germano-română de la Prut și Dunăre va fi condusă de generalul Ion Antonescu — iar armata germano-finlandeză de mareșalul Mannerheim...

Și o ultimă observație la manifestul generalului Antonescu. Făcând aluzie la cedarea Basarabiei și a Bucovinei din anul trecut — Conducătorul nostru, cu patima care-l caracterizează, vorbește de „trădătorii regimului trecut și de proasta lor politică“. *Proastă politică*, da. Am spus-o destul. *Trădare* însă n-a fost. Cum era să ne luptăm deodată cu Rusia, cu Ungaria și cu Bulgaria — acestea două din urmă susținute de Germania?

Mai puțin politicianism, mai puțină ură personală, domnule General — și mai multă obiectivitate și dreptate... Politică proastă, da, s-a făcut *mai ales* în toamna anului 1938 și în primăvara anului 1939 — dar de trădare și de lașitate să nu vorbim. Și-a ispășit Regele Carol greșelile, și le-am ispășit și noi, nu pe ale noastre, ci pe ale lui...

S-a hotărât evacuarea în masă a evreilor dintre Siret și Prut, și internarea lor în lagăre, în județul Gorj... Exagerat! Ni se umple Oltenia de jidani, atât ne mai trebuie... 7

Printr-un decret regal s-a interzis vânzarea sau cumpărarea oricărei vite, în viață sau tăiată — miei, oi, capre, porci, vite cornute etc... Mer-

gem bine — unde o să ajungem? Un articol al aceluiași decret dă de înțeles că armata germană de pe frontul nostru se va aproviziona numai de la noi... Vai de pielea noastră! Cu leu coborând „en vrille“ (vertiginos) și cu foametea, cine știe ce ne mai așteaptă...

Radio ne-a descris ieri marile manifestări de entuziasm ce au avut loc la București... Cântece și hora Unirii de la Piața Episcopiei și până la Piața Teatrului, flori la monumentul Regelui Carol I, defilare și aclamare la Legația Germaniei... Nimic de zis; protocolul patriotic cerea toate aceste manifestări. În sufletele oamenilor domnește mai multă grijă decât entuziasm...

Niciodată Breasta nu mi-a părut mai frumoasă ca anul acesta. Ploile abundente au fost prielnice vegetației. Parcul e o încântare, și florile se întrec ca niciodată, cu notele lor de lumină și de veselie... De ce nu mă pot bucura de tot ce văd? Natura impasibilă e indiferentă față de grijile și de nenorocirile oamenilor, dându-ne astfel o lecție de înaltă moralitate. Ce-i pasă Eternității de zbuciumul unei clipe?

Georgescu B. Ion, primarul Craiovei, Gogu Adam Popescu, ajutorul său și Nicu Defleury au venit aseară pe la ora 6 să mă vadă. Până atunci nu se știa nimic precis, despre ofensivele germano-române... Trupele noastre ar fi înaintat în Basarabia 50 kilometri, fără rezistență. Un aeroport din Basarabia (Ismail) ar fi fost nimicit. Kiev, Sevastopol și Odessa ar fi fost bombardate. De la noi numai Tecuciul... Dar nu erau știri oficiale, confirmate. Să dea Dumnezeu să fie bine!

Și Italia s-a declarat în stare de război cu Rusia Sovietică...

Ora 12. Primele știri ale războiului: B. Ion, primarul, îmi telefonează de la Craiova primele informații sosite de pe front. Încă în cursul nopții trecute, trupele noastre au ocupat Cernăuțiul, Chișinăul și Ismailul — fără mari rezistențe. La Bolgrad au fost lupte mai serioase. Odessa a fost bombardată cu escadrilele noastre, și am fi pierdut acolo 6 avioane. Aviația rusească a bombardat la rândul ei Iași, Galați și Tecuci, fără pagube. Grosul armatei germane, în Polonia ar fi întâmpinat ceva rezistență mai serioasă, dar a trecut peste... Aviația germană macină aeroporturile rusești, precum și trenurile cu muniții și formațiile motorizate pe drumuri...

Dumnezeu să ne ajute, și să țină tot așa! Bucureștii n-au fost încă atacați...

Britanicii au luat Damascul...

Bombardamente puternice pe coastele Angliei, cu avioanele. Și englezii au încercat o acțiune masivă împotriva portului Boulogne dar au fost respinși...

Marți, 24 iunie. Emisiunile radio de ieri-seară și de azi-dimineață nu ne-au adus nimic precis: „operațiunile în curs“. Am adoptat și noi metoda germană, de a nu da informații precise decât după sfârșitul unei operațiuni. Faptul că la emisiunea de azi-dimineață nu s-a spus nimic despre București, mă face să cred că Capitala noastră a scăpat până acum de bombardament.

În emisiunea germană de ieri am subliniat afirmația că „aviația germană e stăpână pe spațiul zonei de luptă, că aviața rusească e slabă, că aeroporturile inamice sunt sistematic distruse“. Încolo, și nemții nu spun decât „că luptele continuă cu succes conform planului stabilit“.

În afară de aceste știri laconice, presa și emisiunile Reichului insistă asupra următoarelor două puncte: scopul umanitar al războiului contra Sovietelor și potențialul de luptă al Germaniei.

Lupta împotriva Sovietelor este prezentată ca o nouă cruciadă contra comunismului. Germania în acest război nu apără numai interesele sale, ci ale omenirii întregi amenințată de flagelul comunist. În Anglia deși s-a declarat oficial că Imperiul Britanic va ajuta dictatura de la Moscova împotriva inamicului comun (cu imediata reticență că Anglia nu e în măsură să dea un ajutor eficace) — opinia publică e încă nedumerită. Hitler e vrăjmașul nr. 1, desigur, dar și bolșevismul e alt vrăjmaș, și englezul nu poate uita atitudinea Rusiei de la 1939 și până acum...

În Statele Unite, opinia publică pare buimăcită. Nici acolo, vrăjmașia împotriva lui Hitler și a hitlerismului nu va fi domolită, dar ura și scârba împotriva bolșevismului e poate și mai mare ca în Anglia. La Londra se exprimă nădejdea că noua cotitură a evenimentelor nu va schimba politica lui Roosevelt și se adaugă că Hitler și-a luat o mare răspundere primind război pe două fronturi. În celelalte țări neînfeudate Angliei sau Statelor Unite, războiul germano-rus e privit cu mare satisfacție. La Moscova se vorbește de campania lui Napoleon din 1812 și de Kutuzov...

În ce privește potențialul de luptă, presa și comunicatele germane dau amănunte cât de multe asupra atacurilor aeriene efectuate masiv în

Anglia (până în Scoția), asupra apărării antiaeriene din vestul Germaniei împotriva britanicilor, asupra luptelor înverșunate de la Sollum (unde englezii au suferit pierderi însemnate) — toate concomitent cu ofensiva contra Rusiei...

Trebuie mărturisit că de când e lumea nu s-a văzut un asemenea efort militar și o armată atât de formidabilă, ca cea pusă în linie în acest război de către Hitler...

Pentru binele nostru, să dea Dumnezeu să izbândească în planurile sale...

Am spus-o și o mai repet: între bolșevismul moscovit, cel german și cel românesc — căci între ele avem de ales — prefer pe cel german. Cel puțin nemții sunt oameni de ordine și civilizați...

Declarațiile lui Hitler privitoare la rolul de unealtă a Rusiei pe care l-a jucat Mișcarea Legionară, în Rebeliunea din ianuarie trecut, au făcut o adâncă impresie în toată țara. Și bruma de simpatie ce mai rămăsese pentru unele din îndrumările legionare s-a dus... Acum abia pricepem adevăratul rost al cuvintelor pronunțate de Killinger la Brașov: „Mișcarea Legionară s-a sinucis...” Adevăratul conducător al Mișcării din septembrie și până în ianuarie, a fost Grozea, omul Moscovei...

Ziarele sosite azi la Breasta îmi aduc textul notei prezentate de Ribbentrop la Moscova, ca lămurire a intrării Germaniei în război. E un adevărat rechizitoriu, în care duplicitatea, reaua credință și călcarea cuvântului dat sunt documentat expuse. Pentru noi, documentul e de o imensă valoare, fiindcă ne arată din ce am scăpat... Instinctiva mea teorie, confirmată în lipsă de informație precisă numai de raționament, sub care trăiesc de doi ani de zile — e pe deplin justificată. Fără rezistența Germaniei, Moldova ar fi fost copleșită...

În fine, bine că a revenit Hitler la „Mein Kampf”...

De la comunicatul nr. 1 de ieri-dimineață, n-a mai apărut altul. Aflăm ce putem, pe cale particulară și prin radiodifuziunile străine. Nemții au avut mari succese pe fronturile poloneze. O spun emisiunile germane și o confirmă cele englezești care recunosc inferioritatea vădită a aviației rusești. Radio Stockholm anunță că revoluția locală, înăbușită în Estonia, a reușit nu numai în Lituania, dar și în Letonia. Și adaugă că starea de asediu cu drepturi de reprimare pentru autoritățile

civile egale cu ale autorităților militare — a fost proclamată în toată Rusia, ceea ce ar dovedi că răzvrătirea se întinde...

Se pretinde că nemții au distrus deja 1 200 (!?) de avioane rusești.. O știre *D.N.B.* vorbește de doborârea a 35 de avioane sovietice, din 37 câte au atacat, în formație strânsă, un punct din Prusia Orientală...

Radu Romanescu, care a prânzit aseară la mine, Mitică Angelescu venit să mă vadă azi la amiază și I. B. Georgescu care mi-a telefonat la orele 14 — îmi confirmă ocuparea orașelor din Basarabia și că, până acum Bucureștii n-au fost atacați. În schimb, ar fi fost destul de tare bombardamentul Galaților... Ar fi fost bombardată și Constanța. *Radio-Londra* dă și Bazargicul și Balcicul ca bombardate, uitând că nu mai sunt românești...

Germania a însărcinat pe ministrul Bulgariei la Moscova cu ocrotirea supușilor săi. Ungaria și Slovacia au rupt relațiile diplomatice cu Sovietele, dar numai Italia le-a declarat război (în afară de beligeranți). Turcia s-a declarat neutră. Portugalia, deși anglofilă, e *sufletește* alături de noi în războiul întreprins împotriva comunismului. De asemenea, Spania, Elveția și Turcia — aceasta din urmă cu toată anglofilia ei... Punând chestiunea pe terenul exterminării comunismului, Hitler a fost foarte abil. Și Ribbentrop a fost abil, căci prin nota sa adresată Sovietelor, *nu declară război, ci precizează că Germania, ca să-și apere existența, ia măsurile necesare pentru a preveni atacurile rusești...* Așa se explică de ce Germania n-a trimis un prealabil ultimatum, cum s-a crezut că va face, și a pornit la război cu o simplă dar voluminoasă notă explicativă...

Cu prilejul reformei agrare se dăduse fiecărei episcopii (de orice rit creștin) și unor mănăstiri păduri destul de întinse (câte 500 hectare de fiecare). Mitropoliții și episcopii ca și mănăstirile și-au bătut joc de aceste păduri, date fără nici o noimă. Printr-un decret-lege apărut ieri, se lasă beneficiarilor veniturile, dar pădurile se trec în administrația Casei Pădurilor. Excelentă măsură...

9 seara. S-a sfârșit cu Rusia: i-a declarat și Slovacia război...

Miercuri, 25 iunie. Zi proastă... relativ. M-am sculat cu presimțiri rele, că voi primi vești proaste, și le-am și primit. Mi le-a telefonat Ion B. Georgescu primarul, și Gogu Adam Popescu, câteva minute după ce vorbise la telefon cu generalul Pichi Vasiliu¹, la București.

Rușii au bombardat ieri-seară la ora 7 Bucureștii, dar n-au nimerit nici un obiectiv important. Bombele au căzut toate la Dămăroaia... După spusele lui Vasiliu pare că rușii au aviatori nepricepuți și material prost, căci mai nicăieri nu nimeresc obiectivele. La Constanța bombele au căzut la Anadolchioi, la Râmnicu-Sărat în afară de oraș (căci au bombardat și Râmnicul Sărat). Mare parte din bombe nu explodează... Au bombardat și câteva sate din Ialomița...

Nu este adevărat că am ocupat Cernăuții, Chișinăul și Ismailul. Armatele noastre au trecut Prutul, dar întâmpină mare rezistență. Rușii nu fug și nu se predau, ci se bat. Și germanii înaintează greu în Polonia, dar înaintează, și ar avea și ei mari pierderi. Cu un cuvânt, nu se intră în Rusia ca în unt, cum s-a crezut la început... Dacă deșteptii ar fi publicat comunicate (comunicatul nr. 2 n-a apărut nici până acum), lumea nu s-ar fi ambalat pe știri false și optimiste...

Un singur lucru pare cert pentru moment: superioritatea aviatică germană față de cea rusească. Și e mult...

Să ne dea Dumnezeu sprijinul său...

Ieri, Șerban Geblescu a telefonat din București că în toată Rusia a izbucnit revoluția. Georgescu B. Ion îmi spune însă că în cele ce-i telefonează Bucureștiul, știrea nu se confirmă. Se confirmă numai revoluțiile din Lituania și Letonia.

Pare că până acum Finlanda n-a intrat în război, cu toată afirmarea din manifestul lui Hitler. Cel puțin așa pare să rezulte din știrile date prin radio, care sunt contradictorii. Cele de azi-dimineață afirmă că Legația rusească de la Helsinki și-a încărcat calabalâcul și pleacă. Dacă poate să plece în voia ei, e că războiul n-a fost încă declarat, și acest lucru (nedeclararea de război) îl afirma ieri nu mai știu care post.

Summer Welles, subsecretarul de Stat din Washington, declarase alaltăieri că pe baza legii neutralității, Republica Sovietelor intră în rândul țărilor democratice ce au dreptul să-și procure material de război în Statele Unite.

¹ Comandantul Jandarmeriei.

Ieri, dl Summer Welles și-a rectificat declarația, în sensul *că nu știe dacă Republicile Sovietelor vor putea fi numărate printre Statele democratice etc., etc.* Nu trebuie într-adevăr pierdut din vedere că opinia publică americană e hotărât contra comunismului și comuniștilor... Nici Roosevelt nu s-a pronunțat încă dacă va da sau nu concursul său Sovietelor. Declarația Germaniei de război împotriva Sovietelor a cam încurcat pentru moment lucrurile, în America.

Deși „proscris“, pare că lumea din Craiova nu m-a uitat... Primesc vizite întruna — chiar prea mult, și dimineața și după-amiază. Vin și cei câțiva refugiați din București, care se plictisesc în Craiova...

Joi, 26 iunie. În fine aseară ni s-a dat la Radio comunicatul nr. 2. Nu-mi prea place. „Operațiunile se desfășoară conform programului...” — o frază care-mi reamintește comunicatele austriace de pe vremea Marelui Război... Comunicatul confirmă bombardarea Galaților, a Constanței și a Sulinei. Câteva bombe au căzut și la Iași și Tulcea. În comunicat se afirmă că nu s-au făcut mari stricăciuni; la Iași și Tulcea, sau și în celelalte orașe bombardate? Forțele aeriene germano-române (tot comunicatul) au distrus 400 aparate inamice (nu 1 200 cum s-a spus), din care 30 au fost doborâte de români. Tânărul aviator Horia Agarici a doborât trei avioane, luptând singur cu o escadrilă inamică... Despre bombardarea Bucureștilor (Dămăroaia) — nici o vorbă...

Azi-dimineață mare emoție. Nervii noștri sunt „à fleur de peau” (foarte sensibili) și nu suportă nimic. La emisiunea de la ora 6,30, după o fanfară de trâmbiță, ni s-a cerut să trecem imediat pe unda scurtă (3.27). Imposibil să o prindem... Am văzut înaintea ochilor toate prăpastiile... Bucureștiul în flăcări, aparatul de emisie pe undă lungă distrus, și câte altele. Pe la ora 9½ m-a liniștit băcanul Janischevski: un ofițer german, prieten de al lui, a telefonat la București și a aflat că nu se întâmplase nimic, dar că nu se vor mai da emisiuni pe undă lungă nici dimineața nici seara, deoarece aceste emisiuni puteau fi folosite de inamic, ca informație.

Gogu Adam Popescu îmi telefonează conținutul comunicatului oficial german (ora 10). E cam așa: „De la Baltică la Marea Neagră, trupele noastre înaintează conform programului. Pierderile rușilor, în oameni și material, sunt *fabuloase* (chiar expresia comunicatului). Vom

da peste câteva zile numele localităților ocupate...". Doamne, Doamne numai să fie așa...

Tot Adam Popescu telefonează că de o oră Bucureștii sunt sub bombardament... Adam Popescu a avut legătură cu Direcția Telefoanelor. Toată lumea e prin beciuri... Suntem în mâna lui Dumnezeu!

Emoțiile de azi-dimineață au luat sfârșit la amiază: la ora 12 ½, *Radio-București* a început din nou să cânte, și la ora 13 obișnuitul radio-jurnal... La ora 3½ mi-a telefonat și nevastă-mea de la București, unde a petrecut noaptea. Bombardamentul a fost mai puțin teribil în realitatea lui de cât se așteptau oamenii... A durat 4 ore, de la ora 5 la ora 7 și de la ora 9 la ora 11. În cartierul nostru nimic... Au căzut câteva bombe în jurul Mitropoliei și pe strada Văcărești... La Radio nu s-a spus nimic despre acest prim bombardament rusesc (cel de alaltăieri cu bombele de la Dămăroaia a fost mai mult un zbor de recunoaștere decât un adevărat bombardament) ... Nevastă-mea, care a petrecut noaptea la București, mai rămâne până mâine în oraș și nu se înapoiază la Afumați — cea mai bună dovadă că bombardamentul n-a terorizat-o. Venise în București pentru nunta lui Nicki Chrissoveloni cu Dodoi Lakeman, ce are loc azi...

Primit și de la Filip o scrisoare, expediată ieri din București, plină de optimism și de entuziasm! Tanto meglio! O avea milă Dumnezeu de noi...

Vineri, 27 iunie. Ora 8,30 dimineața. Radio de aseară (ora 22½) ne-a informat că atacul de ieri al aeroplanelor rusești asupra Bucureștilor a ucis 3 persoane, a rănit ale 12 și dărâmat 6 case... Și nici un alt amănunt. Tot aseară ni s-a spus că și infanteria germană a pătruns adânc în teritoriul inamic...

Azi-dimineață la ora 6,30 și la ora 7,30 a vorbit postul de București ca de obicei; s-a cântat, s-au dat vești tresvite, s-au comunicat măsuri interne — dar nici un comunicat militar. Poate vom avea unul la amiază...

Explicația neamțului, transmisă nouă prin Janischevski, cu privire la tulburarea emisiunii de ieri-dimineață nu era prin urmare întemeiată. S-a întrerupt ieri-dimineață emisiunea probabil din cauza bombardamentului... Faptul că nu s-a întrerupt azi-dimineață, ne face să nădăjduim că a fost liniște la București... Sau că s-au obișnuit manipulanții de la radio cu avioanele...

Cutremure sensibile de pământ în Turcia, la Belgrad și în Maroc. Pare că în Maroc a fost serios de tot. Atât ne mai lipsește, să ne mai vină și așa o pacoste pe cap...

Ieri s-a instalat în parcul nostru un post de observație în vederea unui posibil atac aeronautic sau a unei căderi de parașutiști. Mi-a părut bine să văd că se iau și aceste precauții. Lângă Craiova, la Hanul Doctorului, pe aeroport s-au instalat un număr destul de însemnat de avioane, care ar putea atrage un eventual atac...

Faptul că nu se uită nimic și modul liniștit în care s-a făcut mobilizarea, fără zăpăceală și încurcătură de ordine — dovedește mari progrese față de 1916, și e în mare parte meritul lui Antonescu.

Și italienii trimit trupe pe frontul rusec. Ducele a trecut în revistă la Verona, cu mare alai după obiceiul italian, contingentele gata să plece. E probabil mai mult o colaborare simbolică...

Guvernul suedez a autorizat trupele germane din Norvegia să treacă prin Suedia spre Finlanda, după cererea Guvernelor german și finlandez. Soldații germani nu vor avea dreptul să coboare din trenuri pe teritoriul suedez...

Finlanda, luând act de atacurile aeriene rusești, a părăsit starea de neutralitate și a intrat în război. Asta aștepta și ea, să fie atacată, ca să nu apară ca „stat agresor“. Forme...

Ora 17. Nici azi nu s-a publicat comunicat asupra mersului ostilităților... Comunicatul nr. 2 a fost dat alaltăieri, și de altminteri nu spune lucru mare... Caut să prind ceva la Radio, prin diferite posturi, dar nu cad pe nimic precis. Noi tăcem, iar nemții povestesc „des prouesses“ (acte de vitejie!), bombardări, atacuri de aeroporturi și câte altele, dar nu dau nici ei precizări geografice...

Această stare de incertitudine e foarte enervantă... Mi-e inima cât un purice — nu cumva să dea kix invincibila armată germană...

Nu s-a publicat comunicat, dar în schimb, la emisiunea de la ora 14, Îcă Antonescu a citit un omagiu, pe care a vrut să-l facă mișcător fără să reușească, adus celor morți pentru „dezrobirea“ neamului... A vorbit de jertfă, de moarte, de pământ și de sânge — dar nici un cuvânt de victorie... Numai cuvântul „dezrobire“ putea fi interpretat în sens de nădejde... încolo, pelteaua era sinistă...

La orele 13½, iar soția mea la telefon. Au fost și astă-noapte la București 3 alarme... dar de data asta rușii n-au lăsat bombe ci... parașutiști! Sper că au fost prinși...

De la Craiova ne vine știrea că Regimentele 51 și 52 (?) de artilerie, ar fi fost decimate în Basarabia...

La telefon, soția mea mi-a transmis din partea lui Rioșanu *că e mulțumit*, dar Rioșanu e așa de optimist!

Radio de la orele 14 ne-au mai anunțat că rușii au bombardat orașul Kassa (Kaschau) în Ungaria și un tren accelerat plecat din Kaschau spre Budapesta... Kassa e lângă granița Slovaciei, și probabil că rușii au crezut că e în Slovacia... Vor declara oare și ungurii război Sovietelor?

De ieri, măsuri noi pentru corespondența poștală și telegrafică. De telegrafiat nu se mai poate telegrafia; scrisorile simple și recomandate permise numai pentru transmitere de acte, fără comentarii. Ne rămân cărțile poștale, și — celor care-l mai au — telefonul! Mulțumesc dinastiei Antonescu că până acum nu mi l-au luat!

Toată ziua circulă avioane peste capul nostru. Ce o mai fi și asta? Alt motiv de enervare...

Sâmbătă, 28 iunie. Am trăit ziua de ieri, până către seară, cu nervii încordați — mai rău ca în zilele precedente. Nici un comunicat nici ieri, nici o precizare cu privire la situația frontului contra rușilor... Faptul că optimistul Rioșanu era mulțumit, ca și știrile discutate date de emisiunile germane și române despre succesele locale și *nedeterminate* ale aviațiilor celor 2 armate, nu puteau să ne liniștească. Succese, succese... dar unde? Nu știam precis nici cât au înaintat germanii pe teritoriu rusesc, nici dacă trupele noastre trecuseră sau nu Prutul, căci contrariu tuturor zvonurilor de înaintare, comunicările oficiale erau contradictorii... Mai venise și știrea cu parașutiștii de la București, care mă turburase și ea; parașutiștii nu se întrebuintează în defensivă, ci în ofensivă... Atunci?

Către seară un mănunchi de știri a venit să ne mai liniștească. Am aflat că nemții au trecut de Lemberg și de Bialystock (știre confirmată indirect la orele 20 de emisiunea germană) și că trupele noastre înaintează în concordanță cu cele germane, a căror superioritate nu mai poate fi pusă la îndoială față de forțele rusești... Am răsuflat, și m-am

culcat cu atât mai voios cu cât, din izvor oficial, am aflat în același timp, că atacul aviatic de ieri-noapte nu produsese nici o stricăciune la București și că acolo atmosfera era excelentă și încrederea în victorie desăvârșită...

Azi-dimineață însă, iar una rece: emisiunea de la ora 6,30 și cea de la ora 7,30 n-au avut loc — postul București a rămas mut... A început să vorbească la ora 8: un copil a spus Tatăl nostru, crainicul a pomenit pe cei morți pentru țară și au urmat cântece... La ora 9,20 s-a reluat emisiunea și s-a desfășurat primul jurnal al zilei, cu știri (bune) de pe toate fronturile, dar despre București nu s-a spus nimic, deși nu încape îndoială că tăcerea de la ora 6,30 și de la ora 7,30 a fost pricinuită de un nou atac aerian... Până la orele 10½, când scriu aceste rânduri, n-am putut afla nimic despre acest nou atac...

Se împlinește un an de la pierderea Basarabiei și Bucovinei... Ce an de groază și de frământări sufletești! După pierderea acestor două provincii, pierderea Ardealului și a Cadrilaterului, revoluția de la 6 septembrie, dările în judecată atât de nedrepte pentru mine cel puțin (cu tot cortegiul lor de umiliri și de emoții), cutremurul, drama de la sfârșitul lui noiembrie (moartea văzută în față), claustrarea de două luni, răscoala de la sfârșitul lui ianuarie — în fine, războiul! Cum pot nervii unui om bătrân ca mine să reziste la atâtea încercări?

Să fi sfârșit Dumnezeu, cu mânia lui, odată cu încheierea anului? Numărați pe zile, am împlinit în martie 70 de ani; îmi simt însă pe umeri 80 — cel din urmă an poate fi socotit cât 10!

Și totuși: ferește-ne Doamne de mai rău! cine știe ce ne mai așteaptă...

Presa și emisiunile germane insistă mult asupra răscoalei Europei întregi împotriva bolșevismului și justifică prin această cruciadă anti-comunistă, războiul întreprins împotriva Sovietelor... Ieri-seară, după bombardamentele rusești pe teritoriul maghiar, a declarat război Moscovei și Ungaria. În războiul contra Rusiei sunt acum: Germania, România, Italia, Finlanda, Ungaria, Slovacia, Spania (cu un contingent) — iar Danemarca, Bulgaria și Croația au rupt relațiile diplomatice cu Sovietele. Elveția, Suedia, Turcia, Norvegia sunt simpatizante cu acțiunea germană. Anglia *declară* că va ajuta Sovietele, dar până acum a trimis numai o misiune la Moscova. Statele Unite sunt foarte rezervate...

Tactica germană (mobilizarea anticomunism) s-a adeverit foarte abilă. Noroc să ne dea Dumnezeu pe câmpul de luptă...

Luni, 30 iunie. N-am însemnat nimic pe ziua de ieri, fiindcă am trăit clipe de emoție prea intensă ca să mai apuc condeiul și am avut și toată ziua lume. *Je me suis laissé à la joie de vivre...* (M-am lăsat cuprins de bucuria de a trăi). Emisiunile germane, și apoi ale noastre, ne-au adus veștile oficiale ale nemaipomenitei victorii germane în Rusia... Manevra genială a Statului Major german, atacul pe sus prin Lituania spre Minsk — de unde credeam că ofensiva principală se îndreaptă prin Lemberg spre Kiev — a dat mai mult decât rezultatele prevăzute. În opt zile, puterea militară a Sovietelor a fost doborâtă! Numai în prima zi, de 22 iunie, 1 800 de avioane rusești au fost distruse, iar nemții n-au pierdut decât 35! La auzul miilor de tancuri, de aeroplan, de prizonieri, de tunuri — mi se părea că urmăresc un basm! Acum mi s-a lămurit totul. Noi n-am mișcat de pe Prut, formând pivotul de rezistență, cu nemții din Moldova, în jurul căruia s-a învârtit gigantică mișcare de încercuire pe la nord...

Așa se explică și lipsa de comunicate germane și laconismul rarelor noastre comunicate — al 3-lea, apărut sâmbătă nu depășise nici el „considerațiile generale“ — spre furia noastră...

Până aseară am mai aflat „că drumul Moscovei era deschis“, „că două mari armate rusești erau încercuite“, că Leningradul (Petersburgul) căzuse în mâinile germane...

Sunt încă buimăcit... Prăbușirea germană în 1918 ne-a dat emoții de mândrie în perspectiva întregirii României Mari; victoriile germane actuale ne salvează existența ca Stat, ne salvează viața fiecăruia din noi, ne salvează tot tezaurul nostru moral de popor cumsecade...

E cea mai mare victorie din toate timpurile, și rămâi tâmpit față de puterea acestui popor german, în stare să facă astfel de minuni... Aci nu mai este geniul unui singur om, ca pe vremea lui Napoleon, e avântul formidabil al unui neam întreg îndrumat de acela care i-a priceput menirea și i-a cântărit fără să se înșele potențialul! Adolf Hitler se așează azi printre cei mai mari eroi ai omenirii... „Heil Hitler!“ — și din toată inima recunoscătoare...

Radio-emisiunea New York, ascultată la Craiova aseară, a confirmat toate datele victoriei germane...

Ziua de Sân Petru, ziua de 29 iunie 1941, trebuie însemnată cu litere de aur în calendarul nostru! Nu îndrăznesc să conturez încă toate prevederile ce decurg din această nemaipomenită cotitură a istoriei. Pen-

tru moment, suntem salvați de ororile bolșevismului — și în genunchi, mulțumesc lui Dumnezeu și lui Hitler!

Cripps și misiunea engleză au sosit la Moscova... Ce să mai dreagă? În tot cazul, rușine să-i fie Angliei, pentru mâna de ajutor pe care o întinde comunismului în agonie...

Persoane sosite de la București afirmă că în afară de joi dimineața, n-a fost nici un atac aerian asupra Bucureștilor. Au fost numai alarme, dar neurmăte de atacuri. Îndată ce un avion trece spre noi linia frontului, tot sectorul dinapoi până la București e alarmat. De multe ori avioanele nu se îndreaptă spre Capitală, alteori sunt doborâte până să ajungă la ea, sau gonite. Și azi-dimineață pare să fie așa ceva, căci Radio-emisiunea Bucureștilor a fost mută...

La București, ni s-a telefonat aseară, că entuziasmul e de nedescris... Cred și eu!

Un ofițer sosit ieri în Craiova ne-a adus vestea că Matei Cantacuzino (primul soț al Ioanei Perticari) a fost ucis într-un raid asupra Moscovei!! Escadrila noastră a întâlnit 18 avioane rusești din care ar fi doborât 17... De la noi n-a căzut decât un avion, al lui Matei Cantacuzino. Matei era o secătură, era pasionat de aviație și curajos. Moartea lui răscumpără toate prostiile câte le-a făcut în viață...

B. Ion mi-a povestit ieri despre admirabila ținută morală a răniților din Creta, internați în Spitalul militar german din Craiova. Acest spital, instalat în 7 săli din Școala George Chițu (sunt vreo 350 de răniți) e perfect organizat. Medici, surori de caritate, aparatele cele mai moderne, săli de operație model — nimic nu lipsește. Un profesor de la Facultatea de Medicină din Berlin e în fruntea Lazaretului, și un alt chirurg celebru Schwartz — marele operator. B. Ion s-a dus cu directorul spitalului să viziteze bolnavii. *Toți sub 20 de ani*, mulți oribil mutilați. Întrebând dacă „se iau“ și oamenii sub 21 de ani, B. Ion a primit răspunsul că nu, *că toți parașutiștii erau voluntari...* În ochii lor, până și în ai celor mai grav atinși, licărea entuziasmul; toți se declarau în-

cântați, și gata să reînceapă... Cu astfel de material omenesc, și numai cu astfel de material, se pot înfăptui lucruri mari...

La Craiova, s-a transformat și liceul *Frații Buzești* în spital militar german — dar spital de boli venerice... Medicii germani sunt speriați de proporțiile acestor boli în binecuvântata noastră țară...

Știrea că Regele Mihai ar fi de 8 zile la Segarcea se dezmente.

Se dezmente, asemenea, și știrea că un avion rusesc ar fi aterizat tot la Segarcea și că pilotul său s-ar fi predat, istorisind orori de pe frontul bolșevic...

Ora 19, seara. Emisiunile de radio de azi nu ne-au adus nimic nou, de pe câmpul de luptă, în afară de ocuparea orașului Lemberg de către nemți. De data asta știrea e oficială; se mai zvonise o dată despre luarea Lembergului, dar știrea nu fusese confirmată oficial.

La București n-a fost nimic azi-dimineață. Tăcerea postului de radio se datorește capriciilor celor care tot schimbă orele de emisie...

La ora 2, Radio ne-a mai dat un comunicat ca să ne anunțe că 500 de judeo-comuniști din Iași au fost împușcați fiindcă, urmând sfaturile unor parașutiști sovietici căzuți din cer¹, au tras asupra trupelor româno-germane în trecere prin oraș... Se pune întrebarea: cu ce? N-a fost dezarmată toată lumea după evenimentele din ianuarie?

Să sperăm că n-au fost împușcați 500 de nenorociți (ce oroare, ce măcel) și că se spune numai așa, ca să „se învețe minte“ jidanii care n-au fost transportați în Gorj...

Dl Ică, interimar La Președinția Consiliului, a fost numit și la Externe (tot interimar) printr-un decret cu data de azi... Se uitase de acest minister în primul decret! S-a profitat de prilej, să se dea d-lui Ică și dreptul de a semna numiri... Până acum, le făcea el dar le semna altul...

Se zvonește că Papen, la Ankara, caută să îndrume, prin turci, o pace între Germania și Anglia... Dacă ar pricepe englezii! E numai un zvon, dar un zvon puternic căci a ajuns până la Craiova...

¹ Prinși și executați și ei!

E drept că la Craiova se răspândise azi-dimineață și zvonul că la orele 11 nemții vor intra în Moscova. *Radi-Londra*, emisiunea românească (orele 17,30), recunoștea însă că unitățile motorizate germane au ajuns spre Moscova la 280 km de Minsk, adică la jumătatea drumului... Din sursă oficială germană, nici o știre. Nu s-a confirmat în cursul zilei nici ocuparea Leningradului...

Alt zvon: Unele aeroplane care au atacat România s-ar fi ridicat din Bulgaria... De aci, mare supărare la nemți, de duplicitatea bulgărească și ca o consecință — promisiunea restituirii Cadrilaterului, către noi! Prea frumos, numai că toată povestea pare iverosimilă...

Marti, 1 iulie. Trăim încă din avântul știrilor minunate de duminică... Știm că armatele germane își desvârșesc zi și noapte victoria, dar n-avem amănunte.. Așteptăm cu încredere și răbdare viitorul comunicat al Marelui Cartier german și ne întrebăm dacă nu cumva îl va da din Moscova... Căci într-acolo pare că se îndreaptă armata de nord, care după Dunaburg a ocupat Vitebsk. Atât ni s-a spus; ni s-a mai spus azi oficial că Minsk și Lemberg sunt deja la „vest“ de front...

Nu știm dacă armata noastră a trecut Prutul. Atât numai: generalul Vasiliu a telefonat azi-dimineață lui Gogu Adam Popescu că peste 10 zile vom fi la Odessa... Mi-e frică să scriu, să nu fie cu ghinion...

Peste parcul din Breasta, în numeroase formațiuni, în 3, în 9, în 12 au trecut de la vest spre est vreo sută de avioane... Să vină avioane italiene, în zbor spre teatrul de război? La Craiova se pretindea că erau germane — dar de unde să vină pe linia Belgrad-București, atâtea avioane nemțești?

În aceste vremuri de smerenie, o singură pată: discursurile lui Ică Antonescu difuzate la Radio. Poate fi ceva mai „autofecal“ (vorba lui Al. Iliescu de la Olt) și mai scârbos? Da — răspunde ecoul, ale lui Ion Antonescu generalul, fiindcă le face tot Ică Antonescu și când suflă în trâmbița generalului se întrece pe el însuși...

Franța de la Vichy a rupt relațiile diplomatice cu U.R.S.S. Mai bine le rupea acum 10 ani, ar fi evitat poate pe Blum și catastrofa din anul trecut. Totuși, războiul acesta este extraordinar: după ce am văzut pe

francezi luptându-se contra francezilor în Siria, pe englezi alături de ruși împotriva Germaniei, poate că vom vedea și pe francezi alături de nemți împotriva Sovietelor!!!

Bătrânul Mannerheim, după ce s-a asigurat de victoria nemților asupra muscalilor, a dat drumul unui glorios manifest adresat finlandezilor — și a pornit spre Leningrad, dar n-a ajuns încă...

La vârsta de 82 ani, la New York, a murit Paderewski, formidabilul pianist, care a trăit destul să-și vadă Polonia „restituită“, și prăbușită din nou...

Câteva luni a fost chiar Președintele (prim-ministrul) reînțeleiatei Republici. Despre ce a făcut în politică, nu-mi aduc aminte — dar nu voi uita niciodată sunetele pe care le scotea din pian...

A murit și d-na Maria Baiulescu, la Brașov — ortodoxă notorie, naționalistă și femeie de bine și de bunt-simț.

Miercuri, 2 iulie. Postul de Radio-emisie București a difuzat azi la ora 14 un comunicat prin care se anunță că atacul aerian de aseară asupra Capitalei n-a avut nici un efect: nici o bombă n-a căzut asupra orașului propriu-zis, deoarece apărarea antiaeriană a dat rezultatele dorite. Nouă bombe au căzut la Tei, din care *numai una* a explodat, fără să atingă pe nimeni și fără să facă vreo pagubă. Cu prilejul acestui atac, artileria antiaeriană a întrebuințat obuze speciale *cu dâră roșie în aer, după ele, pentru rectificarea tirului*. Aceste dăre roșii au alarmat multă lume, și s-a născut chiar panică, socotindu-se că erau semnale date de complici inamicului... Autoritățile militare au fost năpădite de apeluri telefonice, prin care bieții oameni speriați, și înșelați prin iluzii optice, indicau până și imobilele din care se dau semnalele „trădătoare“... Comunicatul de azi pune lucrurile la punct și roagă pe cetățeni să nu se mai emoționeze de „dările roșii“... Un *aviz prealabil* ar fi fost mai nimerit.

E al doilea comunicat ce se publică cu privire la atacurile aeriene asupra Bucureștilor. Cel dintâi a fost privitor la atacul din ziua de 26 iunie, care a făcut — singur de altminteri — câteva victime.

În comunicatul de azi nu se spune câte avioane au atacat ieri. Din două una: sau au fost puține și neexperimentate, sau apărarea noastră

antiaeriană e bună. S-a spus că mai multe escadrile germane ne apără Capitala...

De pe frontul ruso-german, știri bune dar răzlețe, după metoda nemțească, care nu dă vederi de ansamblu decât după atingerea unui rezultat mai important. Acțiunea victorioasă a armatelor germane continuă de la vest spre est. Riga a fost ocupată. De asemenea și Luck, la nord-est de Lemberg. Smolensk a fost împresurat și bombardat (ieri, forțele germane trecuseră abia Berezina, atât de fatală lui Napoleon) așa încât nemții nu mai sunt decât la vreo 300 kilometri de Moscova... Linia ferată Tarnopol–Odessa a fost distrusă în mai multe locuri (important).

De pe frontul de la Prut — nimic. Metoda germană, sau n-am mișcat încă?

Un alt comunicat revine asupra atacurilor din spate „judeo-comuniste“ și previne pe amatori că pentru fiecare soldat german sau român lovit, se vor împușca „50 de judeo-comuniști“. Cum jidanii n-au arme, rămân comuniștii înarmați de Mișcarea Legionară... Să fie un mijloc întrebuințat de generalul Antonescu pentru a se „debarasa“ de foștii săi tovarăși de guvernare? Toate sunt posibile într-un regim care a suprimat legalitatea...

În Statele Unite, războiul germano-rus a produs mari nedumeriri sufletești. Până și Roosevelt se arată în ultima sa cuvântare mai puțin intervenționist. Hoover, într-un important discurs arată imposibilitatea morală de a se ajuta comunismul, iar Lindbergh descrie în altul babilonia creată de actualul război în care se vor vedea francezii luptând alături de germani contra comunismului, iar capitaliștii englezi și americani dând ajutor bolșevismului...

Mare șmecher a fost Hitler cu lovitura lui împotriva Moscovei...

În Franța se constituie un corp de voluntari care se va bate, alături de nemți (!!!) contra comunismului rusesc!

Puterile Axei și cele aderente la Pactul Tripartit au recunoscut „de jure“ Guvernul chinezesc de la Naking. O arvună dată Japoniei.. Nu e

exclus să vedem pe japonezi în Siberia și pe germani importând cauciuc din Indo-China!

Ionel Perlea a avut mare succes la Berlin, la Staats-Oper, dirijând „Aida”. Reprezentația s-a transformat într-o mare manifestație de prietenie germano-română!

Dl vice-președinte Mihai Antonescu a pedepsit cu reținerea lefii pe 10 zile pe un funcționar al Președinției care a dat la gazetă date biografice măgulitoare asupra personalității d-sale... „Nu e vremea acum de reclamă personală”, precizează nota oficială...

Mare șmecher mai e și dl Ică! Dar nu „în linia” lui Hitler...

Probabil că suma reținută, *cu un justificat spor*, a fost restituită funcționarului din „fondurile” Președinției... Iar noi, care n-am încurajat niciodată asemenea reclamă — la Comisie!

Joi, 3 iulie. Colonelul Lambru, șeful de Stat Major al Corpului I de Armată teritorial din Craiova, a venit aseară să ia masa cu mine. Îl pof-tisem ca să aflu prin el știri mai precise de pe front, reduse cum sunt aci la Breasta, la Radio, la gazete (răsuflate) și la zvonuri imposibil de controlat. Cu părere de rău am constatat că acest inteligent ofițer superior de Stat Major nu e mai bine informat decât mine. Nu știe nici el dacă am trecut Prutul sau nu. *Crede* mai mult că nu. Poate am ocupat câteva capete de poduri, dincolo în Basarabia. Despre Cernăuți, nu știe asemenea nimic! M-am consolată de ignoranța mea! Ca și mine, nici Lambru nu-și dă seama dacă imobilitatea noastră este conformă planului general german, în care acțiunea armatei române se încadrează — sau neputință... Trebuie să așteptăm de la evenimente lămurirea... Un lucru îngrozitor am aflat totuși de la Lambru: sunt temeri ca rușii să întrebuințeze gaze, iperită și fosgen... Corpul I a primit ieri un ordin ca toți ofițerii din acest comandament trimiși pe front să fie chivernisiți cu măști contra ziselor gaze. Precauție numai, sau crudă experiență? Înaintarea vertiginoasă a nemților care continuă, victoriile lor masive, mă fac însă să cred că utilizarea gazelor din partea rușilor, dacă există, n-a fost folosită cu succes. E o sabie cu două tăișuri: îndată ce rușii ar arunca gaze pe front, sau înapoi pe orașe, nemții, care sunt altfel utilizați în această privință, ar asfixia Moscova și Kremlinul... Totuși n-am dormit liniștit.

Aseară la 10½, *Radio-București* a anunțat o mare victorie germană la Bialystock. Bialystock fiind cu mult înapoi de Minsk și de Smolensk, e probabil vorba de una din armatele rusești încercuite de care vorbea comunicatul german de duminica trecută. *Opt sute* de care de asalt nimicite, tunuri, autovehicule, armament, cai și oameni uciși cu grămada — toate ororile războiului...

Iar forțele motorizate aleargă spre Moscova... Dă Doamne!

La Tokio, după sfârșitul marelui Consiliu de Coroană care a deliberat despre atitudinea Japoniei față de conflictul germano-rus, s-a dat un important comunicat. Japonia nu va sta indiferentă față de acest conflict, și e pregătită să-și determine acțiunea, în sensul Pactului Tripartit. Cu alte cuvinte: la pândă, și cu ochii pe Statele Unite...

A murit și bietul G. V. Bibescu... O agonie ce ținea de astă-toamnă a fost astfel curmată... Bietul băiat, cu toate cusururile lui era simpatic. L-a iertat Dumnezeu, să-l ierte și cei pe care i-a supărat! Marta, glorioasa Martă, se va liniști acum: rămâne pe viață principesă Bibescu. Familia Leonte trebuie să fie inconsolabilă...

Trimit Martei o carte poștală de condoleanțe — e singurul mijloc de comunicare care ne-a mai rămas...

Trec aeroplanele, trec toată ziua pe cerul Breastei, și mă înnebunesc... Lambru mi-a afirmat că avioanele care au trecut în masă spre est, alaltăieri, nu erau avioane italienești, cum am crezut, ci „Stuka” germane... De unde or fi venit?

Mi se comunică acum amănunte asupra percheziției legionare efectuate la Breasta în ajunul Bobotezei, astă-iarnă.

Ordinul de percheziție a venit de la Ministerul de Interne, a fost aprobat de parchetul militar din Craiova al Corpului I de Armată.

Delegația, semnată de colonelul Stavrache, pe baza telegramii cifrate nr... (de la Interne) a fost dată chestorului Vâlcu, preotului (!!) Pârvănescu de la Radovan și unui Trifănescu, șofer (!!)...

Prin câte am mai trecut și noi!

Ora 17. Înfrângerea rușilor de la Bialystock ia proporții de catastrofă. Radiodifuziunea de la orele 14, dă știri impresionante. Și cu acest prilej recapitulează pierderile sovieticilor de la 22 iunie la 1 iulie: 5 557 tancuri, 2 792 tunuri de mare calibru, 4 000 mitraliere ultimul tip, 4 770 avioane; 200 000 soldați uciși sau răniți, peste 160 000 prizonieri...

Nevastă-mea mi-a telefonat de la Rioșanu (București) că *toate merg bine* și că nemișcarea noastră pe Prut e conformă planului german...

Generalul Wavel care comanda armata anglo-franceză din Africa Septentrională și Orientul Apropiat a fost numit comandantul trupelor britanice în Indii. Ispășire pentru Creta, sau pericol în Indii? Căci depeșele *D.N.B.* tot vorbesc de tulburări adânci în populația indigenă, și mai e și posibilitatea (?) unei invazii germane prin Iran...

Titeanu a fost achitat de Comisia Specială Prezidențială de la Casație, pentru gestiunea fondurilor secrete de la Subsecretariatul Propagandei. Mai rămâne să fie judecat pentru afacerile făcute în complicitate cu Alboteanu. Acest proces e pendinte înaintea instanțelor ordinare și, pentru matrapazlăcurile făcute cu fostul său șef de cabinet, e domnul fost subministru arestat în prevenție, încă de astă-toamnă...

Vineri, 4 iulie, dimineața. Încă o noapte fără somn... Aseară la ora 8, Radio-București a tăcut, după ce s-a auzit în depărtare alarma în aparat — și n-a mai reluat emisiunea până la miezul nopții. Nevastă-mea, venită de la Afumați, îmi telefonase după-amiază de la Rioșanu și-mi spusese că petrece noaptea la București...

Azi-dimineață emisiunea a fost reluată normal.. Nimic despre alarma de aseară. Dar dacă s-ar fi întâmplat ceva la mine aș fi fost vestit, până la ora 9 când scriu aceste rânduri. Dă Doamne să nu se fi întâmplat nimic și în alte părți ale orașului!

În fine, am pornit și noi peste Prut... Ne-a spus-o ieri la ora 17½ o emisiune de la Berlin — a confirmat-o la ora 19,50 emisiunea germană de la București și posturile noastre românești azi-dimineață... Cu ajuto-

rul lui Dumnezeu înainte! Singurele amănunte date: am trecut Prutul *împreună cu germanii*, la nord și la sud. Unde, nu se spune. Se afirmă însă că tot frontul de la Marea Neagră la Marea Baltică înaintează și că sovieticii sunt în plină retragere... Poate că vom căpăta ceva precizări în cursul zilei de azi...

Pe lângă tensiunea nervoasă provocată de evenimentele războiului și de amenințarea aeriană a Bucureștilor, ne mai chinuiește și vremea. Am intrat ieri în secetă și cerul ne amenință în fiecare zi cu o ploaie sau cu o furtună... Dar ce să ne mai plângem noi: în jurul Lembergului nemaipomenite furtuni în iulie, cu zloată de zăpadă (care îngreunează enorm operațiunile militare) — iar la Sofia a fost un adevărat cataclism care a pustiit totul. Grindină ca oul de porumbel, oameni și vite ucise, case dărâmate, arbori dezrădăcinați... Pagube de milioane! Să nu ne plângem și să zicem: Doamne ferește-ne de mai rău!

Logica regimului:

La Radio s-a vorbit frumos despre G. V. Bibescu, arătându-se binele făcut de el automobilismului și aviației românești. Lăudatul este unul și același cu omul pus ieri la stâlpul infamiei, ca Mare Maestru al Lojei Naționale Masonice din România! Mai multă omenie și cinste sufletească, domnilor reformatori¹!

Ora 15. Pe la amiază m-am mai liniștit: am aflat de la București că n-a fost nimic aseară: alarmă, alertă care a durat cam mult — dar nici un avion inamic!

Emisiunile de azi dau informații generale, comentează victoria de la Bialystock, confirmă înaintarea spre Nistru — dar nici un amănunt. Metoda, sfânta metodă de exasperare a bieților noștri nervi lăsați pradă puterilor intunericii...

Generalul Wavell a fost înlocuit în Africa prin generalul Auchinleck, generalul pe care dânsul îl înlocuiește în Indii... Probabil că generalul Auchinleck s-a odihnit destul în Indii și că generalul Wavel are și el nevoie de repaus...

¹ Bibescu a fost insultat în pamfletul lui T. Petrescu, apărut sub auspiciile d-lui Ică Antonescu.

Achitat de dumnealor domnii de la Casație, Titeanu e judecat la Tribunal pentru fraudele săvârșite împreună cu Alboteanu. În ședința de ieri, Tribunalul a aprobat punerea provizorie în libertate a acuzatului, probabil sub influența sentinței domnilor de la Casație. Procesul nu s-a terminat însă ieri — în continuare la 14 iulie.

Sâmbătă, 5 iulie. Situația Rusiei trebuie să fie disperată, dacă s-a hotărât Stalin să vorbească la Radio... A spus — ce să spună? — că n-a provocat el războiul între Rusia și Germania, dar s-a lăudat totuși *că a câștigat aproape doi ani ca să-și înarmeze țara* (mai bine n-o înarma!) — apoi a făcut un călduros apel la rezistență și a cerut armatei să distrugă tot în retragerea ei, ca să nu găsească nimic vrăjmașul de ce s-ar putea folosi. Și a mai cerut bolșevicilor săi să înceapă un război de „guerilla“, în flancul și în spatele inamicului...

Germanii răspund la aceste îndemnuri că populația rusească va muri de foame dacă nu va avea cu ce să se hrănească, căci nu Reichul blocat pe mare de Anglia va putea procura muscalilor grâu din Argentina — iar în ce privește „guerilla“ experiențele făcute de alții nu sunt încurajatoare...

Până acum îndemnul lui Stalin au fost urmate de unii, respinse de alții. Știrile germane ne aduc vestea de totale devastări prin unele locuri din Ucraina și Rusia Albă. S-ar fi format „companii de distrugere“ conduse de militanți bolșevici, care dărâmă și strică tot, și ucid țăranii ce se opun. Pe de altă parte, în *armata înconjurată la Minsk* (și astfel aflăm că mai este o armată înconjurată la Minsk, în afară de aceea nimicită la Bialystock) vreo 20 000 soldați au trecut la nemți, după ce au ucis pe comisarii poporului care îi îndemneau la luptă și la distrugere...

Emisiunea de radio germană ne-a dat astăzi primele știri despre trecerea armatelor germane și române peste Prut. Înaintarea merge încet, din cauza drumurilor desfundate de ploii, dar trecerea a reușit de-a lungul întregului Prut — iar rușii se retrag pe tot frontul. Alte amănunte nu se dau...

Și Vaias mi-a telefonat de la București, „că merge bine“, dar că amănunte nu se cunosc... Vaias îmi mai confirmă că de luna trecută (moara Mareș) n-a mai căzut nici o bombă la București...

Rămânem în întuneric până la „proximul“ comunicat... Cel din urmă, nr. 3, a apărut acum opt zile, exact...

Nemții au trecut Berezina și cu grosul trupelor lor, în mai multe locuri. Fabricile de avioane, de muniții, de armament de la Smolensk au fost distruse prin bombardamentele germane.

Din toate știrile răzlețe ce se dau publicității, apare „că merge bine“ — dar nu ne putem face o icoană exactă despre starea lucrurilor...

Rusia ar fi cedat Kamciatka americanilor, ca să-și facă o bază de ravitaliere cu armament și muniții pentru Soviete. O fi oferit Stalin Kamciatka, dar nu-mi vine a crede că Statele Unite să o fi primit. Ar însemna război pentru acestea cu Japonia — și nu văd încă pe Roosevelt și pe anticomuniștii de la Washington „ravitaliând“ Sovietele...

S-a mai anunțat la Radio că Statele Unite au ocupat Islanda — ca bază de ravitaliere a Angliei. O asemenea ocupație e mai probabilă, ca a Kamciatcei.

Saydam, primul ministru turc, a făcut o expunere în Parlament, în care a subliniat importanța înțelegerii germano-turce, semnată în toată sinceritatea și cu dorința celor mai bune raporturi, de către Guvernul turcesc... Cine nu e gata să tragă limbi nemților învingători!... Dar să vedem până la sfârșit!

Duminică, 6 iulie. Deși s-au împlinit ieri opt zile de la publicarea comunicatului nr. 3, comunicatul nr. 4 nu a apărut nici azi... Continuăm să fim în ignoranța celor ce se întâmplă lângă noi. Deocamdată să ne mulțumim cu ce știm despre victoria germană care se amplifică pe zi ce trece. Chiar dacă nu ar fi lucrurile tocmai în regulă în Basarabia, știm că vin nemții de la nord și potrivesc toate. Acest gând ne împiedică să ne agităm și ne face să așteptăm cu încredere soarta noastră. Nu e vorba, la ofensivă n-am pornit în Basarabia decât de 3 zile, și vremea pe acolo a fost infamă. Apele și nămoalele trebuie să îngreueze grozav mișcările... La Radio, ni s-a spus azi să nu ne impacientăm, că lucrurile merg conform planului, că generalul Antonescu are ochiul pretutindeni *de la Cernăuți până în sudul Basarabiei*, și că în curând vom fi lămurii...

De *finală* nu mă mai îndoiesc acum, dar ar fi păcat să înregistrăm numai noi un insucces când până și armata ungară a ocupat ieri Stanislav și Kolomna! Ce dracului, n-am ocupat noi până acum nici măcar Reni, ca să o spunem?

Șerban Geblescu sosit ieri de la București a venit să dejuneze azi la Breasta și povestește că nici în Capitală nu se știe mai mult despre mișcările noastre ca aci în singurătatea mea. Dar toată lumea e plină de încredere... Bombardamentele nu mai sperie pe nimeni. Cele câteva bombe căzute asupra Bucureștilor au lipsit de precizie, și majoritatea lor n-a explodat. La Iași, din 98 bombe aruncate au explodat 8, iar 90 erau pline cu nisip și cu cenușă...

Și în Siria merg englezii încet de tot. Beirutul nici până azi n-a fost luat. Au luat în schimb Palmyra...

Luni, 7 iulie. Și azi, gazetele și emisiunile radiofonice sunt mute asupra acțiunii din Basarabia. La București — după câte ni se telefonează — nu este deloc deprimare, dimpotrivă toată lumea e convinsă că lucrurile merg bine. Se zice chiar că se fac mari pregătiri pentru „realipirea” Basarabiei și Bucovinei, care va fi sărbătorită cu mare alai...

Și de pe frontul german, știrile sunt iarăși mai puțin precise, dar atmosfera de victorioasă înaintare neschimbată. Ni se spune numai că forțele nemțești au atacat „linia Stalin” (?) și că rușii se predau cu miile...

Încolo, emisiunile radiofonice sunt pline numai de ororile găsite de nemți în localitățile ocupate... Infernul bolșevic e zugrăvit în culori îngrozitoare!

Să așteptăm. Într-o zi sau două vom avea poate vești senzaționale!

Radio de ieri:

Germanii atacă „linia Stalin” pe la Smolensk, care pare să fie deja ocupată.

De la începutul ostilităților s-au făcut peste 300 000 prizonieri ruși.

În ziua de 5 iulie au fost doborâte 280 de aeroplanе sovietice.

S-au mai predat, în regiunea Minsk, alți 50 000 de muscali...

Prietenul meu Bichi Lupu Kostaki a donat 10 hectare de pe moșia lui (Dealul Mare, jud. Tutova) pentru împroprietărirea unui soldat sau gradat inferior dintre cei care s-au distins în Basarabia... E un gest frumos, căci Lupu Kostaki nu e om bogat, și pământul lui e pământ strămoșesc...

DI Bova Scoppa, noul ministru al Italiei, a sosit și și-a prezentat scrisorile de acreditare la Sinaia. Nu știu de ce, în toate manifestările italiene e ceva comic. Pe când alții se bat și mor pe câmpul de luptă, ei fac discursuri...

A murit doctorul Nic Duma. De 50 de ani îl pierdusem din vedere. La Paris, pe când ne făceam cu toții studiile, el locuia cu cei trei frați Brătieni, Ionel, Dinu și Vintilă, în al 5-lea etaj dintr-o casă din rue Mazarine. Acolo, sus, pe când Ionel visa după dame și-și croia deja cariera, pe când Vintilă tâmpea cartea, iar Dinu se „prefăcea” că face ceva — Duma ținea menajul și îngrijea vlăstarele marelui Domn Brătianu, al căror trai îl mai îndulcea din când în când și G. Bengescu urcând într-o lungă găfâială cele cinci scări, cu borcane de dulceață și cu alte bunătăți în brațe... Prototip al devotamentului, Duma n-a profitat decât foarte puțin de ilustrele sale prietenii. A fost un om cumsecade, și nenorocit: a pierdut acum câțiva ani o fată, turbată de pe urma mușcăturii unui câine. Și altfel, n-a prea cunoscut zile bune...

Din generația noastră de la Paris, am rămas aproape singur, cu Dinu Brătianu și cu Nicu Filitti... Trist, oribil de trist!

Marti, 8 iulie. În fine, în fine, știri de pe frontul nostru! Un comunicat? Ferească Dumnezeu! Pentru generalul Antonescu, dacă muscalul e inamicul nr. 1, noi valahii suntem inamicul nr. 2! Pe noi să ne liniștească cu o vorbă bună? Mai bine piară Ică, decât așa ceva!...

Ne-a liniștit aseară Marele Cartier German care a difuzat știrea „că armatele româno-germane au ocupat Cernăuțiul, au ajuns pe Nistrul superior unde au luat contact cu armata ungară — iar în Basarabia, după ce au respins contraatacurile inamicului, sunt în urmărirea sovieticilor care se retrag cu mari pierderi...”

Uf!

Azi-dimineață am putut telefona lui Filip, la București. După ce mi-a spus că în București „e liniște” (adică, că n-au mai venit avioane rușești), mi-a mai precizat că *știrile* (de pe front) sunt *foarte* bune...

Uf, și iarăși uf!

Un prieten îmi scrie de la București, pe data de 5 iulie:

„Liniște în Capitală, scumpete ceva mai accentuată, dar multă încredere. Atacurile aeriene au fost de o slăbiciune neprevăzută și ne-au

răpit ocazia de a fi și noi, cei de aci, eroi. Singura plictiseală în timpul unui atac aerian provine din faptul că nu e voie să circuli pe stradă, lumea fiind presupusă a sta în adăposturi. Se pare că rușii nu au aparate de bord pentru zburat noaptea, căci nu se orientează bine. Se presupune că ei vin direct Odessa–Cadrilater, taie Dunărea și se rătăcesc prin Vlașca sau Ilfov. Numai astfel se explică faptul că într-o seară au stricat bombele pe un sat (Vidra, sau Drăgănești) care nu constituia o țintă de război, dar care, în raport de poziție cu Dunărea le-a părut rușilor că trebuie să fie Bucureștii. În totul au venit de 2 ori într-o noapte și câte o dată în alte trei zile, uneori fără să lase bombe. Chiar calitatea bombelor, zvărlite numai la periferie, lasă mult de dorit. Din 9 bombe aruncate pe un teren viran (lângă cărămidăria Mareș), a explodat una singură. Acum însă, când sunt încheștați în luptă pe tot frontul, nu mai au răgaz de excursii pe la noi.

De pe front, veștile sunt excelente. Moralul și armamentul trupelor sunt la înălțime. Am mobilizat, după pilda nemților, numai soldați tineri la care entuziasmul nu este scăzut de grijile de gospodărie și de copii...

Se pare că rușii luptă cu mare îndărătnicie, printre ei existând mulți comandanți fanatici, care știu că e mai bine să moară pe loc, — și mor. De aceea și germanii au trebuit să facă un serios efort ca să-i căsăpească. Stalin a lansat un vibrant apel ordonând să nu se lase un fir de iarbă intact în urmă. Radio-Moscova a anunțat că-și va continua emisiunile din altă stațiune...

O rudă a mea s-a împrietenit cu un ofițer aviator neamț. Acesta spunea că francezii au voit să lupte, dar au avut un armament prea inferior, ceea ce i-a descurajat; că rușii au armament bun¹ și luptă dârz — aviație multă, dar inferioară. În Cehoslovacia nemții fabrică bombe de 3 500 kg. Zisul ofițer adăuga că pentru prima oară în acest război este un adevărat război terestru²; că el, pilot pe „Stuka“, a crezut că înnebunește până s-a deprins cu zgomotul sirenei în momentul picajului, căci atunci se dă drumul la o sirenă pe fiecare avion, care face un zgomot ce îngheață pe cei de jos, dar care rupe și nervii aviatorului...

Lacurile de lângă București au fost secate, pentru ca luciul apei să nu ajute pe ruși la descoperirea orașului, în timp de noapte“...

¹ (?)

² Vrea să zică ofițerul „război de mișcare, de manevră“. A fost și în Franța...

Ora 16. De rușinea nemților, mai comunicativi, s-a dat aseară „Comunicatul nr. 4“, prin care ni se confirmă știrile date de Marele Cartier german, complectându-se în parte. Ziarele sosindu-ne cu 24 ore întârziere, l-am aflat prin radiodifuzare la emisiunea de la orele 13...

Am fost astfel oficial puși în cunoștință că Cernăuțiul a fost ocupat în ziua de 5 iulie (și nu ni se spune decât în ziua de 8! De ce?), că întreaga Bucovină e în stăpânirea noastră, *că pe Prutul inferior și în Deltă continuăm cu succes urmărirea inamicului*, că pe frontul nostru au fost doborâte 121 de avioane inamice (din care 74 de noi), că am pierdut 9.

Probabil că faptul că nu am putut elibera încă Basarabia l-a făcut pe Antonescu să tacă prosteste. N-am însă grijă de sfârșitul operațiunilor de pe „*Prutul inferior*“...chiar dacă nu i-am goni noi (ceea ce, cu ajutorul nemților îmi pare improbabil) se vor retrage ei dincolo de Nistru, căci altfel riscă să fie tăiați pe la spate de forțele germane de la nord. Acestea înaintează într-adevăr spre Kiev, iar și mai la nord, au atacat și vor străpunge „linia Stalin“, după cum se anunță la emisiunea radiofonică de la orele 14... „Linia Stalin“ reprezintă, după cum se spune, ultima rezistență a Sovieticilor...

O escadrilă română a doborât 23 de avioane inamice, și n-a pierdut nici un aparat! Bravo!

Diplomații sovietici din diferitele țări care au rupt relațiile sau au intrat în război cu Rusia, au fost îndreptați spre Turcia, prin Bulgaria, unde vor fi schimbați cu diplomații țărilor beligerante din Moscova. Sunt peste 1 700, care se îndreaptă spre Turcia, și din cauza împrejurărilor călătoria va fi anevoioasă și lungă... De l-am vedea scăpat și pe bietul Gafencu și pe ai lui; cu Moscova nu se știe niciodată...

Nemții au început să dea pe față nemaipomenitele orori și cruzimi pe care le descoperă pe urma sovieticilor, în orașele pe care le ocupă. Se face omului părul măciucă, și atâta sălbăticie nu putea fi nici măcar închipuită

În Statele Unite, unanimitatea împotriva oricui ajutor de dat Sovietelor. În schimb, Edenicul Anthony, într-un discurs la Leeds, a făgăduit Moscovei tot ajutorul Angliei! Să-i fie rușine, deși sunt mai mult vorbe decât intenții serioase...

În Abisinia, ultimele retranșamente italiene s-au predat... Englezii nu sfârșesc însă ușor cu Siria, unde situația e aproape neschimbată și rezistența francezilor lui Dentz — dârză...

Două decrete.

Printr-unul se modifică Statutul Casei Regale în sensul că pretențiile patrimoniale ale Statului față de Casa Regală, sau față de unii foști membri ai Casei Regale (citește Carol și Nicolae), sau pretențiile acestora între ei sau față de Stat — vor fi judecate de Colegiul Prezidențial al Curții de Casație...

Prin altul, se reglementează conferirea decorațiilor de război, dându-se inițiativa și răspunderea comandanților de unități, de la Regimente până la Armată, și se arată *precis* categoriile de fapte ce urmează să fie recompensate. Decretul este excelent; să sperăm că mulțumită lui, nu vom mai avea să roșim, ca în 1916–1917, de numiri scandaloase sau fără nici un rost (între altele decorarea d-lui Antonescu, care n-a văzut frontul, cu „Mihai Viteazul“...)!

Miercuri, 9 iulie. Azi la ora 12, emisiunea Radio-București, de obicei consacrată muzicii, a început prin fanfara anunțatoare de evenimente importante, și imediat ne-a dat știrea *că Berlinul anunță* (!!!) „că armata condusă de generalul Antonescu, a ajuns în Basarabia la Nistru, la vechiul hotar al României — fără alt comentariu. Am așteptat cu înfrigurare emisiunile de la orele 13 și 14, pentru amănunte complementare... dar, decepție, nu ni s-a mai spus nimic! Știrea nu poate fi însă de domeniul fanteziei, căci presupun că emisiunile de la Radio sunt controlate, și că „fanfara bucuriei“ nu e la discreția domnilor din strada Berthelot... Mai adaug că Georgescu B. Ion mi-a telefonat pe la ora 11 „că știrile sunt excelente“ (nu știa nici el *precis ce*) și că primise ordinul să pregătească *o chetă* în oraș pentru ziua intrării trupelor noastre în Chișinău, *intrare iminentă*. Iar azi-dimineață la orele 7,30, se comunicase la Radio că în fiecare zi sunt ședințe ale Consiliului de Miniștri pentru reorganizarea Autorității românești de Stat în *Bucovina și Basarabia*...

Să așteptăm emisiunile de la orele 17,30 și 20 — poate că ne vor lămuri!

La București continuă să fie liniștite, avioanele rusești n-au mai venit.

Escadrila care a doborât 23 de avioane inamice, fără să piardă unul, e escadrila nr. 53 comandată de căpitanul Georgescu Emil...

De pe frontul germano-rus, mizilicuri — dar mizilicuri destul de importante și îmbucurătoare. Probabil că și acolo e o mare acțiune în

curs, și după metoda nemțească se așteaptă rezultatul ei pentru a se da un comunicat rezumativ...

Până atunci noi fierbem în oală seacă, ca niște nenorociți valahi ce suntem!

Se vorbește de un ultimatum trimis de ruși... japonezilor; Moscova ar cere Guvernului din Tokio să se pronunțe pe față dacă înțelege sau nu să respecte ultimul pact de neagresiune încheiat cu prilejul trecerii lui Matsuoka prin Capitala sovietică. Dată fiind situația Rusiei, e puțin probabil că întrebarea, dacă întrebare a fost, să aibă, caracterul unui ultimatum. Dar e natural ca atitudinea de pândă a Japoniei să îngrijoreze pe ruși...

Ieri-seară trebuia să vorbească la Radio din Moscova, Litvinov. În emisiunile pe care le putem prinde aci la Breasta, n-am găsit nimic despre această cuvântare. Evit să prind Londra și Moscova, fiindcă spun minciuni, și mă enervează.

Mare vâlvă în jurul ocupării Islandei de către forțele navale americane. Berlinul și Roma urlă și declară că această ocupare a unei insule în afara emisferei americane, și în plină zonă de operațiuni militare germane, e menită să atragă Statele Unite în război, punând opinia publică transoceanică față de un fapt îndeplinit... Din jurul lui Roosevelt se răspunde că forțele navale americane înlocuiesc forțele navale britanice, menite să apere transporturile dintre cele două continente și că această înlocuire a fost făcută cu consimțământul Guvernului islandez. Nu încapă însă îndoială că la prima ciocnire între forțele americane și cele germane, situația va deveni delicată...

Incidentul bombardării vasului „St. Didier”¹ continuă să plictisească rău pe turci. Pe de o parte englezii sunt „aliați” lor — pe de alta Guvernul din Ankara s-a angajat să ia armele împotriva oricărui agresor al teritoriului turcesc... La Berlin se speră că acest incident va duce la o evoluție și mai pronunțată a Guvernului turcesc... Turcii ar trebui să-și

¹ Vasul francez „St. Didier” a fost bombardat și scufundat de englezi în portul turcesc Adalia, de pe coasta meridională a Asiei Mici.

dea seama că după campania din Rusia va veni rândul lor, și ar face mai bine să se înțeleagă de pe acum și definitiv cu Germania. Mai bine o ocupație amicală decât un război cu toate ororile lui, război al cărui deznodământ nu poate fi decât unul...

Joi, 10 iulie. Din emisiunile de radio, din ce pot afla prin telefon la Craiova și la București, rezultă că pe tot frontul, de la Baltica la Marea Neagră, se înaintează metodic. Se zice că am ocupat întreaga Basarabia, și Chișinăul, dar *oficial*, la Radio — încă nimic... Pregătirile de reocupare administrativă sunt însă atât de active, încât nu încape îndoială că *merg bine* — și m-am liniștit și eu... Persoanele cu care am putut vorbi la București nu știau însă nimic precis. Și ocuparea Cernăuților a fost oficial comunicată numai după 3 zile... La Craiova, prietenii mei de la Primărie și de la Prefectură sunt categoric afirmativi. Tot de la ei aflu că nemții au trecut de Kiev, la sud și la nord fără să ocupe încă orașul...

Despre discursul lui Litvinov la Radio, emisiunile noastre ca și zia-rele din București sunt încă mute. Atât am putut afla, că a vorbit pe englezește, pentru America... Mobilizarea lui Israel... Slabă nădejde, dacă atât a rămas Sovietelor!

În Siria, generalul Dentz, sleit printr-o luptă eroică de o lună împotriva unui adversar de zece ori mai puternic — a cerut armistițiu. Presa franceză, ca și a Axei, laudă rezistența Franței coloniale, care a salvat onoarea țării și adaugă că lupta va continua dacă condițiile armistițiului nu vor fi onorabile...

În jurul ocupării Islandei, presa celor două lumi continuă gălăgia ei. Churchill pretinde că trupele britanice aflătoare în Islanda vor rămâne pe loc — în opoziție cu afirmările de la Washington că contingentele americane sunt menite să înlocuiască pe cele englezești.

Presa Axei subliniază faptul că ocuparea Islandei trebuie considerată ca o *agresiune* a Statelor Unite împotriva Europei... Și dă-i comentarii....

Bujoiu, fostul ministru, în treacăt prin Dolj, s-a oprit azi-dimineață la Breasta. Deși sosit ieri din București, n-are nici dânsul *preciziuni*

asupra ocupării întregii Basarabii, dar crede că suntem la Nistru... Cum ar putea Antonescu să ne facă plăcerea unei vești bune! O ține pentru el, cât va putea mai mult!

Bujoiu mi-a adus o serie de vești interne și personale. Numirea lui Bușilă la Ministerul Comunicațiilor e sigură și va avea loc îndată după „comunicatul victoriei”. Felicitat de Bujoiu, Bușilă l-a rugat să fie discret, să nu-i compromită numirea. Generalul Voiculescu (subsecretar la Muncă) a fost numit guvernator, sau director, sau așa ceva (se țin și aceste numiri secrete) în Basarabia, și Rioșanu în Bucovina. Antonescu vrea să acorde Basarabiei și Bucovinei un fel de autonomie administrativă provizorie până la repararea ruinelor pricinuite de bolșevici... Se zice că Cornățeanu va fi însărcinat cu redresarea agricolă, și încă cineva cu cea administrativă...

Din câte a putut afla Bujoiu, în Bucovina nu s-ar fi găsit lucrurile prea rău. Nicu Mavrocordat pretindea chiar că la el, la Crasna, a găsit în fabrica sa de cherestea mai mult material decât lăsase... Dar date sigure, n-a putut căpăta nimeni până acum... Să ne fi ocrotit Dumnezeu?

Tot de la Bujoiu — și de la nevastă-mea — aflu că bietul Aldea Cerkez (fiul Ivonei Burileanu) a căzut prizonier, cu avionul său, în rândurile sovietice. Nenorocitul! Vai de el, și de toți prizonierii noștri, în mâinile sălbaticilor! Și Vintilică Brătianu, unicul fiu al lui Vintilă, aviator și el, a căzut mortal rănit, dar în rândurile noastre. Nu e nici o speranță să fie scăpat... În București, presă excelentă pentru generalul Antonescu — detestabilă pentru dl Ică...

Vineri, 11 iulie, dimineața. Agenția D.N.B. a publicat aseară un comunicat de la Berlin prin care se precizează că armata germano-română sub comanda „învingătorului general Antonescu” (sunt propriile expresii ale comunicatului) a ajuns la *Nistrul inferior*, respingând pe bolșevici dincolo de vechea graniță. Din acest comunicat s-ar părea că n-am ajuns încă și pe Nistrul mediu, și că n-am ocupat încă Chișinăul... Azi-dimineață m-am sculat prea târziu și am scăpat emisiunea București de la ora 6½-7½. Vom vedea ce ni se spune prin radiodifuziune de la ora 12 încolo.

Miercuri seara la ora 10 a fost o nouă alarmă la București, dar fără bombardament.

O divizie italiană motorizată a trecut azi-noapte prin gara Craiova, în drum spre front. Autoritățile din Craiova au primit ieri un ordin con-

fidențial prin care li se puna în vedere să nu tolereze vreo eventuală manifestație legionară la trecerea aliaților noștri prin gară. Din acest ordin rezultă că generalul Antonescu, cu toate preocupările acțiunii din Basarabia, nu-și pierde din vedere foștii săi tovarăși de Guvern și că ura sa rămâne neîmpăcată...

Dacă soarta bietului Gafencu este încă incertă, a d-nei Nușeta, simpatice sa soție, este asigurată: Excelența Sa a sosit la București, cu un formidabil „apropont“, două zile înainte de declararea războiului... Vorba francezului: „Mauvaise herbe ne périt pas...!“ (Iarba rea nu piere).

Chemarea tineretului la „Muncă de folos obștesc“ — care face obiectul ultimei decizii ministeriale a generalului Closetti nu e o idee nouă, nici o idee proastă. Totul depinde însă de modul cum ideea va fi pusă în practică și de controlul moral la care cetele de tineri vor fi supuse. În Germania încercarea a dat bune rezultate fiindcă exista o ideologie socială și politică în care s-a încadrat acțiunea. Dar la noi? Să nu se refacă iar cuiburile legionare abia dizolvate. Și dacă ar fi numai cuiburi cu adevărat legionare n-ar fi nimic — dar recentul trecut ne arată că sub haina legionară se ascunde azi propaganda și acțiunea comunistă...

Sâmbătă, 12 iulie. Suntem tot fără precizări de pe fronturi... Probabil că armatele se regroupează, după istovitoarele bătălii de la Bialystock și de la Minsk, în vederea unei noi acțiuni. Poate chiar că această acțiune să fie în curs... Nici la București, nu știe nimeni nimic. Nu se știa ieri nici măcar dacă întreaga Basarabie a fost reocupată, dar pare probabil. Lumea nu știe nimic, dar e optimistă și întreaga atmosferă e atmosferă de biruință. Despre Cernăuți și Bucovina, au început să vină știri mai precise. Rușii au devastat mult, dar n-au distrus cât se aștepta, căci au trebuit să părăsească Bucovina la repezeală. Pentru refacerea Basarabiei, Guvernul cere concursul tuturor, mai ales al industriei...

Dacă nu vin știri de pe frontul rusesc, germanii fac în schimb bilanțul bătăliilor date până acum, și acest bilanț e formidabil. Peste 7 000 care de asalt, peste 6 000 avioane, peste 2 000 tunuri grele, au fost distruse sau luate. Ca material omenesc, se socotește că rușii ar fi pierdut peste un milion de oameni — din care 400 000 prizonieri, restul morți, răniți, dispăruți...

După calculele germanilor, sovieticii n-ar mai avea decât maximum 2 000 de avioane intacte...

Și ieri și alaltăieri seară, ca și miercuri alarmă în București — dar în nici una din aceste seri avioanele rusești n-au ajuns asupra Capitalei. Explicația este simplă: îndată ce avioane înamice trec liniile frontrului se dă alarma — am mai spus-o — fără să se cunoască intențiile agresorilor, care de cele mai multe ori sunt mărginite la simple recunoașteri. Se mai spune că aviatorii ruși sunt foarte puțini experți, în operațiunile de noapte mai ales. Vin de obicei de la Odessa peste mare, trec cum pot peste Dobrogea, urmează Dunărea și se îndreaptă spre nord către București pe care-l confundă pe întuneric cu alte localități. Așa se explică bombele aruncate la Drăgănești, la sud și la Tâncăbești, la nord de București. Ceea ce e mai puțin explicabil e că mai toate bombele nu fac explozie...

Numai de n-ar învăța meseria lor și de n-ar găsi, cine știe pe unde, bombe încărcate cum trebuie...

Guvernul francez a respins condițiile engleze de armistițiu în Siria. Lupta va continua și se va termina probabil prin cucerirea provizorie a Siriei de către forțele britanice.

Guvernul din Vichy a găsit mai ales 3 condiții inadmisibile: emanciparea imediată a Siriei, negocierea cu gaulliștii și amnistia lor. În comunicat, se spune textual că generalii Catron și de Gaulle sunt trădători și că urmează să fie tratați în consecință.

În toată Franța, înscrieri numeroase în legiunea de voluntari destinată să lupte pe frontul de Răsărit împotriva bolșevicilor.

Nemții sunt încântați de atitudinea francezilor, care, prin hotărârea de a rezista englezilor în Siria și de a lupta contra rușilor alături de forțele germane, dau dovadă de lealitatea lor și se încadrează în planul unei Europe noi... Ca să-și arate mulțumirea, nemții au mai eliberat 500 000 de prizonieri francezi, subliniind că o asemenea eliberare din partea învingătorului, înainte de încheierea păcii e fără precedent... Sunt și 500 000 de guri mai puțin, de hrănit.

Duminică, 13 iulie. De zece zile trăim tot cu ochii pe cer. Ploi violente, altele mai domoale, furtuni cu amenințare de grindină — de toate. Aceste emoții agricole ne mai lipseau, că alte motive de enervare

nu aveam. În fine, de ieri-seară barometrul în urcare și azi o zi splendidă. Pare că seria potoapelor s-a sfârșit. Suntem în plin secerat, așa încât soarta noastră e pe o muchie de cuțit...

De pe front, tot numai mizilicuri. Așteptăm cu înfrigurare încheierea capitolului în curs. Din câte aflăm, rezultă că lucrurile merg bine și trebuie să ne mulțumim deocamdată cu atât... Știm că suntem stăpâni în Basarabia, dar nu ni se confirmă nimic. Poate că Antonescu vrea să fie întâi sigur că rușii nu mai pot reveni — sau poate că nemții nu ne lasă încă să procedăm oficial la o re-anexiune...

Trupele germane înaintează pe tot frontul. Tancuri multe, trenuri încărcate, autovehicule se distrug zilnic inamicului — cu duiumul. S-au distrus și linii ferate, poduri etc. pe drumul sovieticilor în retragere. Pe frontul finlandez, s-a străpuns „linia umedă“, o linie de apărare analogă cu „linia Stalin“.

Ca de obicei, înfrângerea a avut drept consecință înlocuirea „șapilor ispășitori“. Moscova a trimis în locul comandanților învinși pe cei trei mareșali ai ei, Voroșilov, Budionnâi și Timoșenko. Fiecare a primit comanda unei treimi a frontului. În fața noastră a fost numit mareșalul Budionnâi...

În război, ca și la alegeri, „corentele“ nu se schimbă însă...

Rușii cer Angliei crearea unui front în Apus!!!

S-a aliniat și Portugalia în frontul anticomunist. S-a creat o legiune de voluntari. Deocamdată, fiind destui combatanți pe front, Legiunea portugheză va rămâne pe loc, gata însă de plecare, dacă va fi nevoie. E mai mult o manifestare morală din partea Portugaliei, manifestare importantă însă, date fiind legăturile acestei țări cu Anglia...

Muntenegru s-a proclamat independent, a anulat toate legăturile sale legale cu Iugoslavia și a cerut Regelui Italiei să-i desemneze un Regent...

Dacă Anglia a trimis o misiune militară la Moscova, au trimis și Sovietele una la Londra. La sosirea acestei misiuni pe malurile Tamisei, comuniștii englezi s-au dedat la mari manifestații, cu pumnii încleștați. Și la New York s-au adunat comuniștii și au cerut decapitarea... lorzilor

englezi! În mare încurcătură au intrat cele două State capitaliste și plutocratice! U.S.A. și Anglia luptând alături de bolșevici, iată ce n-aș fi crezut să văd niciodată!

În Franța, în schimb — în Franța lui Blum — politica anticomunistă și antidemocratică se conturează pe fiecare zi mai mult. O serie de vedete ale defunctului Front Popular au fost lovite zilele acestea prin diferite măsuri. Multora li s-a retras cetățenia franceză. Printre acestea, fostul ministru al aerului Pierre Cot, și putoarea puturilor Gaultur, zis Pertinax! De asta îmi pare bine, căci prea era mare lichea!

Știrea rănirii grave a băiatului lui Vintilă Brătianu s-a lămurit în sensul că nu e vorba de răni mortale, ci de o fractură a ambelor picioare (ca urmare a unui accident) ce nu pune viața în pericol. Cu atât mai bine. Despre Aldea Cerkez, căderea lui la bolșevici e din nefericire confirmată...

Journal de Genève publică două documente sovietice din 1939, procurate de ziaristul Henri Ruffin, documente ce pun în evidență duplicitatea lui Stalin în tratativele lui din acel an cu Puterile europene. Primul document este protocolul dării de seamă făcute de Stalin la Sovietul Politic Suprem chiar în seara zilei în care a semnat cu Germania. Dictatorul Roșu explică tovarășilor săi că o convenție cu Franța și cu Anglia ar fi împiedicat Germania să intre în război — pe când convenția semnată cu Guvernul Reichului va determina pe Hitler să atace Polonia și să dezlănțuiască astfel războiul european, *mulțumită căruia revoluția comunistă se va putea întinde asupra întregului continent*. Rusia va trebui să-și întărească armata și să aștepte momentul în care Puterile occidentale vor fi pe deplin mistuite și sleite. Atunci va suna ceasul bolșevismului...

Acest document confirmă întocmai punctul de vedere pe care l-am susținut tot timpul, nu pe baze de informații, ci de bun-simț...

Al doilea document e din noiembrie 1939. E o circulară trimisă tuturor nucleelor comuniste din Europa și conține un întreg program de pregătire al acestor celule *în vederea zilei decisive*...

A sosit și ziua decisivă, dar nu cum o aștepta Moscova!

Luni, 14 iulie. Ieri 13 a fost o zi mare: la amiază ni s-a difuzat de la București comunicatul Marelui Cartier german! Și așa am aflat com-

plectarea marilor victorii de la Bialystock și de la Minsk... „Linia Stalin“ străpunsă în toate punctele ei principale, frontul mutat la 200 kilometri est de Minsk, în Basarabia rușii respinși până la Nistru și dincolo de Nistru, Vitebskul ocupat, Leningradul amenințat de la sud, Kievul gata să fie luat, care de asalt, avioane etc. distruse sau capturate cu sutele și cu miile...

În ce privește Basarabia, comunicatul spune „pe un larg front“, așa încât nu se poate pricepe bine dacă s-a ajuns la Nistru pe toată granița noastră sau numai *pe un larg front*. Cu atât mai mult că Marele nostru Cartier e mut... Chiar dacă n-ar fi încă *toată* Basarabia curățită, nu face nimic. *Va fi*. Căci chiar de ar rezista sovieticii în fața noastră, i-ar tăia nemții pe la spate venind de la Kiev.

Heil Hitler!

După informațiile germane, la Moscova ar fi început panica. Ambasadele engleză, americană și japoneză, ca și Misiunea militară britanică s-ar fi mutat la Nijni Novgorod. Ca să înșele opinia publică anglo-americană (ce naivitate!), Sovietele au autorizat un serviciu religios la o catedrală ortodoxă din Moscova unde s-au făcut, din ordin, rugăciuni pentru victoria Rusiei Sovietice... Ca și cum lumea întreagă n-ar ști nimic despre bisericile transformate în grajduri și despre cei 1 100 de preoți catolici găsiți de nemți masacrați, în Lituania...

Și în Belgia, atât în provinciile valone cât și în cele flamande, se constituie legiuni de voluntari pentru combaterea bolșevicilor... E o adevărată cruciadă a întregii Europe împotriva comunismului, pe care — am impresia — anglo-americanii îl ajută ca funia pe spânzurat...

Divizia, sau diviziile italiene, ce trebuiau să treacă joia trecută, noaptea, prin Craiova — n-au trecut. N-au trecut nici până azi... Să fi luat alt drum — sau le-a interzis Hitler accesul frontului ca să nu-l demoralizeze?

În schimb, s-a mobilizat și se expediază în Basarabia Divizia noastră, a II-a, din Craiova, compusă din Regimentele 1 Dolj, 26 Rovine, 31 Calafat. În satul nostru e jale mare la muieri și bătrâni — dar tinerii pleacă cu însuflețire... Probabil că această divizie e destinată să acopere dosul frontului de operații...

Guvernul a luat o măsură foarte bună: succesiunile celor căzuți pe front au fost scutite de plata taxelor fiscale...

Consiliul de Miniștri prezidat de Dogele Ică s-a ocupat de acțiunea politică în Basarabia și Bucovina, care trebuie să urmeze acțiunii militare. Această acțiune va avea două țeluri:

1) Debolșevizarea ținuturilor și repararea stricăciunilor pricinuite de ocupația sovietică;

2) O serie de noi alcătuiri administrative, pentru asigurarea unei mai bune colaborări a diferitelor organe de Stat, pe bază de descentralizare.

Nimic de zis asupra primului punct. Întrucât privește pe al doilea, așa cum l-a expus Dogele, e simplă poezie. Parcă aud vechile programe liberale...

La toate acestea se mai adaugă — dar nu se dau precizări, o reformă agrară în cele două provincii, pentru naționalizarea lor și exoflisirea elementelor străine... Prigoana ovreilor e modă. A slavilor, de diferite vițe, e însă altceva. Să nu uite cei cu răspunderea de azi, că pentru noi, *pericolul nu-l reprezintă slavii dinăuntru, ci cei din afară*. Cele câteva milioane de români nu vor putea rezista zecilor de milioane de slavi din jurul lor, decât printr-o alianță atât de intimă cu Germania, încât să facem *un tot* cu ea, un tot de interese economice și *politice*. Am mai spus-o și altă dată...

Un alt Consiliu de Miniștri, special, a fost ținut sâmbătă după-amiază pentru fixarea prețului grâului din recolta nouă. Prețul s-a fixat, dar nu se va da în vileag decât în cursul acestei săptămâni... Ca să se mai încurce agricultorii în tranzacții ce vor trebui apoi revizuite sau anulate! Guvernul actual caută parcă cu lumânarea toate prilejurile de a plictisi lumea. Și apoi principiul ocultismului...

După ce au rezolvat problema grâului, Guvernul s-a dus „in corpore” să primească un tren de răniți în gara Băneasa. După ce au înfruntat pe bolșevici, bieții noștri ostași au trebuit să mai înfrunte și pe menșevici...

Oltul s-a revărsat ca niciodată în urma ploilor din ultima decadă. Oltenia e de alaltăieri complect tăiată de Muntenia. Apele au trecut peste platforma podului de cale ferată de la Slatina. Nu se poate trece

nici peste podul de la Stoenеști (Șoseaua Caracal-Roșiori), nici peste cel de la Slatina (șoseaua națională), nici peste cel de la Râmnic. Nu mai putem comunica cu Bucureștii decât prin avion... Am 70 de ani, și de când sunt n-am mai pomenit așa ceva — și nici n-am trăit să văd inundații *în iulie*. Din fericire, de ieri-dimineață timpul s-a pus pe frumos și pe secetă.

Marți, 15 iulie. Din păcate 14 nu e 13. După bucuria știrilor de pe frontul german (străpungerea „liniei Stalin“, înaintarea frontului cu 200 de kilometri spre est) comunicate duminică 13, ieri au avut știri mai îngrijorătoare, de la noi. Rușii au dat sâmbătă 12 un contraatac în Basarabia, teribil. Pare însă că l-am oprit și că am respins chiar pe inamic spre Nistru, dar am suferit mari pierderi. Generalul Antonescu a citat în ordinea de zi pe armată Aviația română, Diviziile 21 și de Gardă și ostașii corpului 5 de Armată, care „au bine meritat de la Patrie“. Bucureștiul s-a umplut de răniți, spitalele sunt pline...

Tăcerea Marelui Cartier nu era indiferență din partea comandamentului, nici răutate: n-aveam nimic bun, nici definitiv de anunțat... Fac amendă onorabilă generalului Antonescu și adaug, să ne ajute Dumnezeu!

Chișinăul pare că nu e încă ocupat. Luptele în Basarabia sunt de o dârzenie nemaipomenită. Sovieticii apără palmă cu palmă pământul cotropit de ei; luptă până la ultimul om, baricadați prin case și ascunzișuri și au presărat tot locul cu lucrări de apărare și rezistență. Când se retrag distrug tot ce pot. Ridică șinele de pe calea ferată, le fac mormane și le aruncă în aer cu dinamită, așa încât nu mai sunt de întrebuințat. Același procedeu pentru deteriorarea macazurilor și plăcilor turnante... Toată rețeaua din Basarabia și Bucovina e de refăcut...

Îndârjirea rușilor e îndreptată mai ales contra noastră. Și când mă gândesc că ni s-a reproșat că am cedat față de ultimatumul de anul trecut, și că am fost tratați de trădători fiindcă n-am intrat în război, căci am fi pătruns în ruși ca în unt!!! Acum, alături de nemți, cu imensul front victorios al acestora, fără grijă din altă parte — abia ținem puhoiul în cale! Ce ar fi fost anul trecut, față de *întreaga armată sovietică*, cu ungurii și cu bulgarii în spate, și cu Germania indiferentă de soarta noastră! Dacă nu ne-am fi supus anul trecut, Stalin ar fi ajuns în Timișoara, și toată țărișoara noastră ar fi fost ruinată. Nu mai vorbesc de noi, nenorociții, „burjuii“ români...

Tot ieri-dimineață am aflat de bombardarea Ploieștilor, de duminică seară. Șase avioane sovietice au lăsat mai multe bombe în periferia

orașului. Dintre ele, unele n-au explodat, altele au nimerit rezervoarele de la rafinării. Trei din aceste rezervoare au luat foc... Din cele 6 avioane care au pătruns până deasupra Ploieștilor, 4 au fost doborâte de A.C.A. românească... Bombardamentul s-a repetat și în ziua de ieri, după câte mi-a telefonat pe la orele 4 ministrul Comunicațiilor, Bușilă. Rezultatele nu le știu, nu le știa nici el. Atât știa, că de dimineață până la ora la care-mi telefona, Ploieștii sunt contiuu bombardați... Ce fac escadrilele de vânătoare germane? Nu-și apără benzina?

Bușilă îmi telefonase ca să-mi spună că nevastă-mea¹ plecase chiar în acel moment la Sinaia... Presupun că a dat prin Târgoviște...

Deși rușii distrug cât pot în retragerea lor, nu parvin să strice tot. Bușilă a spus lui Gogu Georgescu (Capelmaistrul), care a petrecut ziua de ieri cu noi și mi-a povestit-o, că trupele noastre au găsit dincolo de Prut mari aprovizionări de făină și de carne conservată. Nu îndrăznesc însă să se atingă de aceasta din urmă de frică să nu fie otrăvită...

Țăranii basarabeni sunt toți aprovizionați cu mălai... Bine că le-au lăsat rușii și atât...

Schulemburg, ambasadorul Germaniei la Moscova, cu tot personalul său și cu vreo 100 de nemți a sosit la granița ruso-turcă din Caucaz... Emisiunea de Radio germană care ne anunță faptul e mută asupra reprezentanților celorlalte țări beligerante. Să sperăm că Schulemburg a luat cu el cel puțin pe Gafencu cu care era prieten personal, și pe ai noștri...

Englezii au renunțat la clauzele politice pe care voiau să le impună francezilor în Siria și generalul Dentz a semnat cu ei un armistițiu pur militar, fără nici o clauză politică... Armata franceză va fi repatriată, acordându-i-se toate onorurile. Armistițiul n-a fost semnat cu gaulliștii, ci de generalul de Verteilhac, în numele lui Dentz, cu generalul englez. Semnătura a avut loc la St. Jean d'Acre... După 35 de zile de rezistență eroică din partea francezilor, s-a terminat și campania din Siria... Un succes incontestabil pentru britanici. *Dar toamna se numără bobocii...*

Revărsarea Oltului a întrecut toate inundațiile acestui râu de până acum. Toată valea e transformată într-un lac... Comunicațiile n-au pu-

¹ Soția mea a petrecut 3 săptămâni la Afumați la Negroponte și acum se mută la Sinaia cu fiu-său Ion și cu copilul acestuia...

tut fi restabilite nici până acum. Recolte, gospodării, case au fost rulate — vite numeroase au fost ucise. Gogu Georgescu povestea ieri că apele au venit atât de repede în noaptea de sâmbătă spre duminică, încât nu s-a putut scăpa mai nimic. La vecinul său de moșie Ionel Marian (Piatra), puhoiul a luat 600 de oi și 200 de porci...

Din fericire de duminică dimineața vremea s-a schimbat. Norii au dispărut și s-a pus, pare-se, pe secetă. Mulțumim lui Dumnezeu că putem să ne terminăm seceratul. Se crede că mâine, miercuri, se va putea restabili comunicația pe calea ferată pe la Slatina — căci apele Oltului sunt în scădere...

Miercuri, 16 iulie. Aseară ni s-a comunicat la Radio că în noaptea de 14 spre 15, avioane rusești au aruncat bombe incendiare asupra Bucureștilor, între orele 22 și 24. Mai multe începuturi de incendii au fost imediat stinse, unde a fost nisip. Unde n-a fost, au stins pompierii. Un mort și mai mulți răniți, prin schijele obuzelor apărării antiaeriene. Un avion a fost doborât... Atât am priceput, căci abia am putut auzi emisiunea, așa hârâia aparatul. Într-adevăr, de unde credeam că o pornise pe secetă, s-a dezlănțuit aseară o formidabilă furtună, la apus de Breasta, furtună care n-a ajuns până la noi decât sub forma câtorva picături de ploaie. Azi cerul e din nou senin...

De pe fronturi, succese germane continue, la est de Vitebsk și la Jitomir spre Kiev mai ales. De pe frontul nostru din Basarabia, continuă tăcerea...

Aflăm aci în Tebaida noastră cu întârziere stricăciunile făcute de potopul de deunăzi. Linia ferată București—Craiova nu a fost întreruptă numai prin revărsarea Oltului, ci și prin a Argeșului, a puhoaielor dintre Argeș și Olt... Aseară a plecat primul tren din Craiova, care spera să ajungă la București, cu 5 transbordări între Piatra Olt și Pitești... La Copșa Mică, linia a rămas pe o bună distanță în aer, balastul și terasamentul fiind luate de ape. Pe linia Jiblea—Câineni, circulația a fost întreruptă printr-o stâncă mare prăbușită pe linie. Astea le-am aflat ieri la Craiova — dar mai sunt desigur și altele. Ce ghinion avem și noi, să pornim la război în singurul iulie ploios pe care l-a cunoscut țara noastră de 50 de ani încoace... Ce trebuie să fie circulația motorizată în Basarabia!!!

Ieri, la Radio, s-a repetat — la amiază și seara — comunicatul privitor la bombardamentul Ploieștilor cu următoarea rectificare: cele 4 avioane sovietice, din 6, care au fost doborâte, au fost doborâte de o escadrilă de vânătoare germană, *iar nu de A.C.A. românească...* Ca să se știe... Prefer așa, căci absența escadrilelor de vânătoare nemțești mă îngrijorase...

Sovietele au încheiat un pact de ajutor mutual cu Anglia, prin care ambele Puteri s-au obligat să lupte împreună, să se ajute *și să nu încheie pacea decât împreună*. Să se ajute. Rușine pentru capitalismul britanic, și atâta tot. În ce privește pacea, Germania nu o va încheia nici cu Stalin, nici cu comunismul, ci cu o Rusie reînnoită ce nu va avea nimic comun cu pactul neputincioșilor de azi...

Negocierile s-au încheiat foarte repede, toată discuția n-a durat decât două zile. Se zice că această rezezeală a fost cerută de Soviete, ca să influențeze prin Pactul semnat opinia publică rusească, dezamăgită prin înfrângerile suferite. În Ucraina cel puțin, pare că o mișcare de revoltă împotriva comuniștilor a și început. După știrile primite la Berlin, la Kiev au fost mișcări serioase vineri și duminică. Vreo zece mii de oameni au manifestat tumultuos și au încercat să cucerească sediul Sovietelor. Armata roșie a intervenit însă și a putut împrăstia mulțimea. Peste 1 000 de persoane ar fi fost ucise... Mișcări analoge ar fi avut loc și la Odessa și la Harkov. Și în armată disciplina și coeziunea scad cu fiecare înfrângere...

Presa germană califică pactul anglo-sovietic drept *un atentat împotriva Europei*.

Ne vin cifre fantastice cu privire la propaganda Kominternului în Franța. De când Guvernul francez a rupt relațiile cu Sovietele și de când Germania a intrat în război cu ele — ceea ce a avut drept urmare expulzarea Ambasadei rusești din Paris, și a agenților acoperiți sovietici — s-au identificat aproape 30 000 agenți bolșevici răspândiți pe tot teritoriul francez și plătiți de Komintern. Din aceștia aproape 25 000 au și fost arestați. La fosta Ambasadă sovietică s-au găsit urmele unui post de emisie, documente revelatoare și broșuri de propagandă... Pe lângă fosta Ambasadă, foarte numeroasă, mai funcționau 180 de „agenți comerciali”, ce se bucurau toți de imunitățile diplomatice și de exterritorialitate...

De când a izbucnit războiul cu bolșevicii ateï, raporturile dintre biserici și Guvernul nazist s-au încălzit grozav, în Germania. S-au dat autorizații cu zecile pentru construirea de biserici noi, autorizații cerute de ani de zile, dar nerezolvate. Presa germană stigmatizează fărădelegile săvârșite de Moscova împotriva bisericii catolice mai ales, și laudă spiritul de jertfă și de colaborare de care reprezentanții bisericilor au dat dovadă în războiul cu Rusia. Preoți, pastori și călugări s-au prezentat la serviciul militar, ori s-au angajat ca voluntari în număr mare, și s-au purtat eroic. Un comunicat oficial arată că 350 preoți și călugări catolici și peste 1 700 pastori, au fost deja decorați cu Crucea de Fier...

De unde sare iepurele! Înainte de război Hitler se angajase aproape într-un „Kulturkampf“ cu reprezentanții bisericilor, și iată-l acum devenit mai „pravoslavnic“ ca oricine...

Comunicatul citat mai sus afirmă cu satisfacție că și printre parașutiștii care au cucerit Creta au fost un număr destul de însemnat de tineri preoți... Oameni cu vocație, se vede!

Bușilă a telefonat astăzi soției sale, bolnavă de apendicită în Craiova, că linia Slatina-București nu va fi gata decât la 25 iulie!

Tot dânsul a mai telefonat că dl Ică i-a spus la orele 12 *că știrile din Basarabia sunt foarte bune...* Mi s-a umflat inima, căci era cât un purice față de persistentul mutism al emisiunilor de radio. Acest mutism, lucru ciudat, se mărginește la sectorul nostru, căci despre celelalte părți ale frontului se vorbește destul. Azi la orele 14, s-au redat însă în rezumat laudele publicate de presa berlineză la adresa generalului „recuceritor de țară“... Mutismul Guvernului nostru ar fi justificat (?) de mersul operațiunilor militare, care continuă, greu, dar cu succes.

La București au fost alarme și noaptea asta, dar fără urmare. Incendiile provocate în noaptea de 14 spre 15 nu par să fi fost lucru mare...

Nevastă-mea îmi telefonează de la Sinaia (unde a ajuns cu bine și cu tot calabalâcul) că și acolo sunt alarme în fiecare zi, dar neurmăte de vreun atac...

În pactul de armistițiu pe care l-au semnat cu englezii în Siria, francezii și-au rezervat toate drepturile lor politice asupra acestei provincii. Nu e vorba, toate se vor hotărî la pace, de cei care vor hotărî pacea...

Joi, 17 iulie. Trăim într-o stare de încordare nervoasă de nesuferit. Abia se mai liniștise puțin coarda frontului și a războiului, ne-a căzut alta pe cap. După trei zile de vreme senină, ieri și alaltăieri-seară vijelii înspăimântătoare. Cea de marți-seară s-a abătut la Gemeni (Mehedintți), la moșia fiicei mele, cu o grindină formidabilă care a distrus tot, până și porumbul. Fiica mea avea o recoltă superbă — e pentru dânsa o pagubă de 2 milioane... La Breasta vijelia s-a lăsat cu ploaie, dar fără grindină. Ieri pe la ora 5 a început iar să se înnoreze. Ceasuri întregi am stat cu ochii pe cer privind cum se apropia continuu de noi, dezastrul. Dar numai pe la ora 10 noaptea a izbucnit furtuna. În pat, mă întrebam ce am să mai găsesc în picioare a doua zi. Din mila lui Dumnezeu, furtuna s-a lăsat numai cu ploaie, și n-a făcut stricăciuni... Barometrul e însă tot jos, nu vrea să se urce deloc. În opt zile a coborât cu 10 linii și se menține la acest nivel scăzut.

.....

.....

Cu tot timpul rău, trupele germane sunt în continuă înaintare pe frontul rusesc și semne de descompunere tot mai vădite în armata sovietică... De pe frontul Basarabiei, nici o știre, și azi-dimineață la prima emisiune radiofonică. Răbdare, nădejde și... tutun!

Nemții afirmă că de la începutul ostilităților și până acum, au doborât 7 182 de avioane rusești...

O știre americană: autoritățile din Moscova sunt în evacuare la Kazan, pe Volga, la 500 kilometri de Capitală. La Moscova n-ar fi rămas decât Ministerul de Externe și corpul diplomatic. După știrile germane evacuarea se face la Nijni-Novgorod. Știrea americană e poate menită să înșele pe nemți; e cu atât mai dubioasă cu cât se afirmă că corpul diplomatic a rămas la Moscova — or corpul diplomatic e de obicei primul evacuat.

Și diplomații italieni din Moscova au ajuns la granița turcească. Despre ai noștri, continuă să nu se spună nimic...

Orele 16. În fine, o mare și bună știre de pe frontul nostru! Trupele noastre au ocupat Chișinăul astă-noapte! Știrea mi-a fost comunicată telefonic la ora 12 de Gogu Adam Popescu și a fost confirmată la Radio, la emisiunea de la orele 14! De câte ori nu s-a zvonit că Chișinăul

a fost ocupat! Chiar a doua zi după trecerea Prutului! În realitate au fost lupte grele, care au ținut 15 zile, până am ajuns în capitala Basarabiei. Pare că Chișinăul a fost atins de armatele care veneau de la nord, dinspre Bucovina, căci informația de la Radio — informație nu comunicat — precizează că forțele noastre au intrat în Chișinău și ocupă întreaga Basarabie septentrională și mijlocie... Slavă Domnului, slavă Domnului! Curățirea restului Basarabiei e acum o chestiune de zile...

O piatră mi s-a luat de pe piept. Nu mai suntem în întuneric!...

Dacă *în general* și în ce privește Basarabia (până vom afla și de acolo amănunțele banditismelor bolșevice) ne putem lăsa în scările bucuriei — din Bucovina ne vin precizări oficiale ce ne umple sufletul de jale...

Pe acolo totul e răvășit. La Cernăuți sute de case au fost jefuite, dărâmate sau incendiate. Uzina de electricitate, uzina de apă, au fost distruse. Magazinele devastate, fabricile puse în imposibilitatea de a lucra... Pe ulițe, lume puțină, afamată (înfometată) și în zdrențe!

De pe frontul germano-rus, vin tot știri liniștitoare și îmbucurătoare. Arma aeriană germană e stăpână absolută a aerului și a distrus mai toate căile de comunicație în dosul frontului rusesc, pe sute de kilometri. Trupele sovietice nu mai pot fi transportate pentru o încercare de constituire a unui nou front. O unitate de comandament, tactică, nu mai există la ruși, căci prin diferitele încercuiri, urmăriri, retrageri, unitățile lor au fost atât de încurcate încât nu se mai pot regăsi și regrupa. Apoi distrugerea totală a serviciului sovietic de informații, a cablurilor de legătură, a birourilor de comandament a sporit și mai mult încurcătura. Ofițerii prizonieri mărturisesc că 36 de ore după începerea ostilităților, serviciul rus de informații nu mai exista...

Formidabila escadrilă Mölders a doborât al 500-lea avion rusesc (în total, cu celelalte fronturi: 1 200) și n-a pierdut decât 3! Mölders personal a doborât pe front 105 avioane, ceea ce, cu cele 14 pe care le-a doborât în Spania pe timpul războiului civil, face un total de 119 avioane doborâte... Fantastic!

Și printre cazacii de la Don se zice că ar fi izbucnit revolta... Vin toate, la timpul lor!

La posturile de radio engleze și americane, în loc să se cânte „Internațională“, imnul oficial al noului aliat, s-a dat ordin să se cânte „Les bateliers de la Volga“!!! (Luntrașii de pe Volga). Tipic și simptomatic pentru frăția de cruce dintre capitaliștii „per excelentiam“ și comuniști!

În fine, a trecut granița turcească și Gafencu cu tot personalul Legăției noastre... Îmi pare bine pentru Gafencu, și-mi pare bine să constat că sovieticii tot mai au puțină rușine... Poate că nu vor merge nici până la întrebuintarea gazelor...

În opinia publică, în Statele Unite, luptă mare pe terenul politicii de război... Pare că neintervenționiștii sunt în câștig față de Roosevelt...

Vineri, 18 iulie. Marele nostru Cartier a publicat astăzi comunicatul nr. 5. Trei rânduri. Dacă nu mă înșel, ultimul comunicat, cel cu nr. 4 a apărut acum două săptămâni. Un mai mare dispreț al opiniei publice nici nu se poate concepe. Marele Cartier german publică un comunicat pe zi. Faptul că nu avea victorii de anunțat nu e o scuză pentru dl Antonescu. Trei rânduri să ne liniștească, să ne spună că luptele sunt în curs, că sunt grele, că nădejdea era cu noi — ar fi fost de ajuns. Dar pentru aceasta ar fi trebuit ca sufletul generalului nostru să nu fie plămădit numai în venin și fiere...

Comunicatul ne spune că masivul Corneștilor, „cheia strategică a Basarabiei“ (?), e în stăpânirea noastră, că am ocupat Hotinul, Soroca, Orheiul și Chișinăul, precum și întreaga Basarabie de nord și de mijloc.

Și noi care credeam că tocmai în sudul Basarabiei ajunsesem la Nistru! pare că acum, și ocuparea ultimei părți a ținutului de peste Prut nu va mai întârzia. Să vedem cât, căci mai e un alt masiv la sudul Chișinăului, mai înalt și mai important ca al Corneștilor...

Rușii au rezistat în mod neașteptat în centrul Basarabiei. Pentru cucerirea Chișinăului, luptele au ținut 15 zile. Armata noastră s-a purtat de minune. Nemții spun: „armată admirabilă, dar comandament slab“. Să nu afle Antonescu, că trece cu englezii...

O luptă gigantică e în curs de sus de la Plotzk până mai jos de Kiev. După străpungerea „liniei Stalin“, rușii au strâns toate rezervele lor și le-au aruncat împotriva inamicului. Comunicatele germane subliniază că 9 milioane de oameni se încaieră pe un front imens. De când e lu-

mea nu s-au văzut lupte de o asemenea proporție... Germanii prevăd o ultimă și mare victorie care va determina cursul istoriei pentru veacuri...

Azi s-au împlinit 3 ani de la moartea Reginei Maria. Parcă au trecut 3 veacuri, atâtea s-au întâmplat de atunci...

Au apărut decretele cu noul regim al grâului. Comerțul liber, dar sub controlul Comisiei Centrale a Cerealelor și comisiilor județene cărorora trebuie să se comunice toate tranzacțiile. Prețul: 110 000 lei vagonul. Măsurii mai serioase pentru culegerea datelor statistice. La prima citire legea îmi pare chibzuită.

Prințul Konoye a demisionat ieri ca să-și refacă Cabinetul fără unii reprezentanți ai partidelor. De la Tokio se telegrafiază că până diseară noul Cabinet Konoye va fi reconstituit.

Cu prilejul aniversării revoluției spaniole, generalul Franco a ținut o cuvântare în fața Consiliului Superior al Falangei prin care, sub cuvânt de combatere a comunismului, se dă definitiv și fără rezerve de partea Axei.

În anunțurile mortuare ale *Universului* citesc pe al lui Horia Zelea Codreanu „*omorât duminică*“. Cine l-o fi omorât? Horia Codreanu, frate mai mic al lui Corneliu era o secătură. În disperarea lui de om care se îneacă, Regele Carol îl convocase la ultimele două Consilii de Coroană (cu prilejul arbitrajului de la Viena), spre marea indignare a lui Iorga și spre scârba noastră a tuturor... Dar repet: cine l-o fi omorât? Legionarii? Știu că nu puteau să-l sufere...

Sâmbătă, 19 iulie. Emisiunile de radio germane și române nu ne-au dat aseară și azi-dimineață decât o singură veste, de ordin general: lupte îndârjite pe tot frontul care se desfășoară în favoarea nemților... Să așteptăm cu încredere și cu răbdare sfârșitul.

Stalin a reînființat printr-un ukaz comisarii politici pe lângă fiecare unitate, pe lângă fiecare comandament. Acest sistem de control sovietic

tic fusese desființat acum doi ani. Reînființarea lui e viu comentată, până și în presa americană. Măsură disperată în ceasul înfrângerii, sau lipsă de încredere în comandamentele militare — fie una, fie alta, hotărârea Moscovei e o mărturisire de neputință...

Noul Cabinet Konoye a fost constituit aseară. Telegramele ne informează că noul Guvern se deosebește de cel vechi numai printr-o înțărare a principiului de autoritate de Stat și că politica Japoniei rămâne neschimbată.

După telegramele de ieri s-ar părea că oarecare neînțelegeri s-ar fi ivit între Guvernul Churchill și Parlament. Se vorbește de o remaniere a Ministerului. Churchill rămâne omul de încredere al întregului Imperiu, dar sunt și nemulțumiri care-și fac drum...

Nu știu pentru ce (ca să nu afle rușii!!?), ziarele sunt mute asupra dezastrelor produse de potoapele de ploaie și de grindină.

Prăpădul a fost mare, și aflăm cu țârâita din amănuntele lui. Grindina de marți-seara trecută a ras recolta de la Gemeni, a prăpădit tot de la Gemeni prin Risipiți și până la Afumați. Aci s-a transformat într-un adevărat ciclon. Lui G. Dinopol i-a distrus nu numai toată recolta, dar și casa și acaretele... La Brânceni, în Teleorman, puhoiul apelor a luat toată recolta de pe moșiile Vârvorenilor; pe valea Oltului, sate întregi au fost luate de ape...

Duminică, 20 iulie. După două zile de vânt istovitor de la vest, care de obicei aduce seceta și vremea frumoasă, azi tot cerul e înnorat și amenință a ploaie. Tot e bine, căci e Sf. Ilie, și ar fi putut să vină cu fulgere și trăznete. Ieri-seară am terminat tot seceratul, cu emoții dar fără pagube. Doamne ajută!

Emisiunile radiofonice ne-au adus ieri vestea îmbucurătoare că trupele germano-române „au trecut Nistrul în mai multe puncte“. Probabil că planul comandamentului nostru e să coboare pe dincolo de Nistru

spre Odessa și să învăluiască armata sovietică din sudul Basarabiei. Planul e îndrăzneț și dacă — cum e probabil — reușește, nu mai rămâne rușilor decât să se predea sau să piară cu toții în lupte disperate. Cum au pornit-o, spre mirarea tuturor, această ipoteză e mai probabilă...

De pe restul frontului, ni s-au comunicat succese germane continue dar de amănunt. Așteptăm știri decisive. Alaltăieri seară se dăduse ocuparea Smolenskului, ceea ce ne cam decepționase, căci îl crezusem ocupat de mult, după cum ni se anunțase într-un comunicat. Ieri am fost informați că Smolenskul a fost ocupat în ziua de 16...

Se spune că Divizia italiană, așteptată de mai bine de o săptămână, va trece azi sau mâine prin Craiova, și că vor mai trece prin aer 400 de avioane... Până la ora care scriu (10 diminența) n-a trecut nici unul...

Generalul Antonescu a dat un manifest îndreptat către bucovineni și basarabeni. Deși cam bombastic, e bun. Le promite toate fericirile, și le făgăduiește că se va ocupa personal de reorganizarea celor două provincii și de binele lor „până la moarte“ (?).

În schimb a vorbit ieri la Radio „boborului“ dl Ică în cadrul comemorării intrării trupelor noastre în Chișinău. Ca de obicei, „cuvântul“ d-lui Ică a fost o nenorocire. Însemnez aci această perlă: „Limba română buciună (?) de 2 000 de ani pe coamele Carpaților!“ Dar bine onorată corcitură țigănească, nici atât nu știi, că acum 2 000 de ani, dacă existau coamele Carpaților, nu existau nici buciune, nici limbă românească? Eforturile oratorice la care se dedă zilnic dl Ică sunt din ce în ce mai penibile...

Toată ziua de ieri a fost consacrată marilor evenimente de peste Prut. Te Deum la Patriarhie, impunător, transmis prin posturile de Radio — alte Te Deum-uri în fiecare oraș, discursuri (mai toate proaste), conferințe etc. Bine intenționată, comemorarea n-a fost la înălțimea faptelor. Face omul ce poate, și cei doi organizatori ai acestei comemorări dl Ică și profesoarele Petrovici-Fifi, pot puțin.

Azi e comemorarea — a 14-a — a morții Regelui Ferdinand. Ieri a fost celebrat la Curtea de Argeș un mare parastas, slujit de episcopul Dionisie al Ismailului, asistat de arhiereul Antal. Au asistat inevitabilii cavaleri „ai Ordinului Mihai Viteazul“ (perimați definitiv în urma fap-

telor războiului actual) și din partea Regelui, colonelul Mardare. Ar fi putut să se deranjeze Majestățile Lor în persoană...

Azi în toată țara, se va celebra un parastas în amintirea Regelui Ferdinand și a Reginei Maria...

Prin telegramele de aseară aflăm că dl Matsuoka nu mai face parte din noul Minister Konoye... În locul său a fost numit un amiral. De ce o fi fost debarcat? Fiindcă a semnat pactul cu Sovietele și i-ar fi fost greu să-l rupă? Sau — poate — fiindcă nu era de acord cu Konoye asupra eventualelor intervenții pe care le așteptăm cu toții?

Din declarația noului Guvern rezultă că politica japoneză rămâne mai strâns legată de a Axei ca oricând, că prima grijă a Guvernului va fi să termine războiul cu China, spre a-și recâștiga libertatea de acțiune, și că această acțiune va fi determinată de atitudinea Statelor Unite...

Luni, 21 iulie. Bușilă, noul ministru al Comunicațiilor, ne-a adus ieri la Breasta pe buna noastră prietenă, d-na M.M. Cu acest prilej, ne-a povestit multe.

În cursul luptelor pe Prut, pare că am trecut printr-un moment critic. Pe Prutul inferior, noi am stat pe defensivă, n-au făcut nici o încercare de înaintare. Ne-am mulțumit cu un cap de pod în Fălciu, iar în direcția Galați-Reni, nici cu atât. La un moment dat rușii au pornit o ofensivă extraordinar de puternică în direcția orașului Huși. Proporția dintre trupele române și cele rusești era de la 1 la 3. Câteva ceasuri cei 150 aviatori români instruiți recent de nemți au ținut singuri piept trupelor sovietice pe care le-au bombardat așa de bine încât le-au ținut pe loc, până a sosit ajutorul german — mai ales avioane Stuka — și a restabilit situația... Din aceste lupte care au durat câteva zile, nemții au rămas cu o admirație adâncă pentru soldatul român. Generalul Schobert nu pierde un prilej să aducă cele mai mari laude românilor; s-a legat pe front o înfrățire între soldații germani și români, înfrățire pecetluită prin admirația celor dintâi pentru felul magnific în care au luptat și au murit românii. Căci au murit mulți de tot, și la Huși, dar mai ales în Basarabia cu prilejul curățirii dealurilor de la Cornești, presărate de mici posturi de mitraliere, camuflate, ce deschideau focul pe nevăzute și pe neașteptate. Au mai fost și șosele minate pe lungimi de kilometri, și coloane întregi au fost aruncate în aer. Așa a pierit un regiment de infanterie întreg, altul de artilerie. Divizia de Gardă a pierdut mai mult de 60% din efective. Era Divizia lui Carol și era compusă aproape toată

din bucureșteni. Citarea pe ordin de zi a anumitor unități, de către generalul Antonescu, se referă mai ales la luptele de la Huși în care românii *singuri* au rezistat neclintii în fața unui inamic de trei ori mai numeros și bine, foarte bine, înarmat — și de o nemaipomenită dârzenie la atac.

Germanii, ca și noi, am avut în acest război două mari decepții: întâi, am crezut că imediat ce vom declara război rușilor va izbucni revoluția la ei, ceea ce nu s-a întâmplat — și al doilea, am subprețuit pregătirea militară a rușilor. Anul trecut, când rușii au ocupat jumătate din Polonia, au trimis soldați cu pușca legată cu sfoară, cu tancuri care sunau a cutie de conserve. Tot trupe de aceeași proastă calitate au ocupat vara trecută Basarabia. În actualul război, rușii s-au prezentat însă foarte bine înarmați. Aviație foarte multă, dar inferior calitativă mai ales în ce privește elementul omenesc, nemților. Artilerie multă și bună. Soldatul rus se luptă cu îndârjirea sălbaticului. În 1918 actualii soldați ruși erau în vârstă de mai puțin de 5 ani; au crescut în ideile și în mediul revoluției și-și închipuie că ei posedă raiul, că restul Europei este barbar, și că, dacă se predau vor fi uciși. În spate stau ofițerii și comisarii care-i omoară dacă fug, sau îi închid în cazemate ca să nu poată fugi. Li se mai spune că dacă se lasă să fie luați prizonieri, familia de acasă va fi omorâtă. Atunci ei se luptă cu sălbăticie; nemții și românii trebuie să-i curețe din fiecare tranșee, din fiecare groapă, din fiecare cuib de mitraliere. Utilizează o tactică nouă, eficace: câmpul de bătaie e presărat cu mici gropi camuflate în care se ascund cu mitralierele și alte arme automate. Trag ai noștri cu tunul cât pot, apoi înaintază. Dar tunul n-a putut distruge toate cuiburile și din ele rușii rămași vii deschid focul și curăță... De aceea avem pierderi mari, și înaintăm greu. Spitalele din București sunt deja pline de răniți. Este cert că germanii vor învinge, dar au și ei pierderi mari. De altminteri, moralul trupelor noastre este excelent... Și apoi acum lucrurile merg, merg bine de tot.

Bombardamentele Bucureștilor n-au făcut mari stricăciuni. Nici la Galați, unde se bombardează mai mult cu tunul, nu s-a stricat mult. La Constanța s-a găurit o magazie, s-a luat colțul unui siloz — nu s-a dărâmat lucru mare. Mai mult au suferit Ploieștii, unde a ars rafinăria Orion, și aceea mai mult prin neprevăderea noastră. Cele 6 avioane despre care s-a vorbit, au venit *din spre Predeal*¹ — trei camuflate în avioane românești și trei în avioane germane. Nimeni n-a tras asupra lor, iar ele, nestânjenite, au tras cu mitraliera asupra publicului adunat

¹ Probabil că au luat drumul Marea Neagră-Bărăgan-Vrancea-Brașov-Predeal, ca să evite barajele de la Buzău. Adoptarea acestei rute explică și alarmele de la Sinaia, despre care mi-a telefonat nevastă-mea cu mirare...

în piață și au lăsat vreo 80 de bombe din care numai câteva au explodat. Una din acestea a aprins un rezervor la rafinăria Orion, și incendiul s-a întins la întreaga rafinărie *căci nimeni n-a intervenit să-l stingă*. Era duminică, și nimeni nu era la postul său, *căci nimeni nu mai credea într-un atac rusesc*. Comandantul escadrilelor de vânătoare germane nu era în Ploiești; comandantul pompierilor germani la un chef — al pompierilor români la altul... Focul a durat 24 de ore până a putut fi stins. A ars un milion de litri de benzină, au ars 55 vagoane cisterne... Raportată la Marele Cartier german, incuria comandanților de la Ploiești ar fi înfuriat pe Hitler; s-au luat sancțiuni severe — unii ofițeri au fost aspru pedepsiți și mutați, alții deferiți curților marțiale. Bușilă pretinde că situația generalului Speidl e grav compromisă — unii vorbesc chiar că s-ar fi sinucis...

După acest atac din ziua de 13, a mai fost unul reușit zilele trecute: o bombă a căzut într-un rezervor al rafinăriei Vega, l-a găurit, dar nu a explodat... Artileria antiaeriană veghează acum așa cum trebuie. Veghează chiar atât de bine încât a doborât un avion german, luându-l drept rusesc camuflat... S-au luat în fine măsurile ce ar fi trebuit să fie luate de la început: avioanele germane și românești se vor semnaliza prin rachete speciale, când trec asupra unui câmp de tragere, și zborurile lor vor fi dinainte anunțate bateriilor de tragere.

Lângă Ploiești, pe drumul Buzăului, nemții au construit un Ploiești în decoruri artificiale, pe care noaptea îl lasă puțin luminat, astfel că rușii vin acum aproape în fiecare noapte și-l bombardează, iar a doua zi posturile de Radio engleze și rusești anunță că Ploieștii sunt în flăcări. Căci nemții după fiecare bombardament dau drumul la puțină benzină în orașelul-fantomă, care arde, astfel încât aviatorii ruși văd cu ochii incendiul și pot raporta că au avut mare succes. Se pare că nemții au construit câteva câmpuri cu sonde artificiale, ca să poată fi bombardate în liniște de aviația inamică...

.....

.....

La Iași a fost măcel mare; n-au fost uciși numai 500 de evrei, cum s-a spus, ci mai multe mii. Ai noștri prinsese o misivă a rușilor către comuniștii și evreii din Iași, prin care aceștia erau încunoștințați că atunci când se va da semnal cu rachete de la Prut să înceapă și ei „rivoluția“ la Iași, pentru ca românii și germanii să fie prinși între două focuri. Cu mai multe zile înainte se trimiseseră arme comuniștilor, prin parașute (!?). Noi n-am mai așteptat să dea rușii semnalul, ci l-am făcut noi, ca din cele două atacuri să nu se producă decât unul. Și s-a produs:

din casele evreilor, ba chiar din casele românilor ocupate cu forța de comuniști și evrei (?) înarmați, au prins să curgă gloanțe, asupra trupelor românești și germane. Au fost chemați nemți specialiți în deparazitare care au ucis din casă în casă toată familia celui găsit cu vreo armă. Alții au fost culeși, aduși la Prefectură și împușcați acolo. La Prefectură, evreii au început să dea bani ca să scape. Nemții au surprins un ofițer „de ai noștri“ în momentul când încasa o sumă, și l-au împușcat pe loc... Alți evrei au fost imbarcați în vagoane, în vagoane de marfă, și înghesuiți ca sardelele au fost plimbați o săptămână fără să se deschidă vagonul (oribil!). Din vagoane n-au mai ieșit decât câțiva vii, cei mai rezistenți. Cum există dovezi certe că evreii au favorizat pe toate căile acțiunea rusă, bărbații lor au fost ridicați din toate satele și târgurile moldovenești și internați în lagăre sau dați la munca câmpului¹.

Despre Horia Zelea Codreanu, Bușilă îmi povestește că a fost ucis de un sergent de oraș, pe la Tei. Probabil că Codreanu era beat, și somat să se legitimeze, a refuzat și a insultat pe sergent, care a tras... Însmormântarea lui a dat loc la manifestații gardiste. Mai întâi, însmormântarea s-a făcut „*in verde*“ — adică dricul și femeile erau îmbrăcate în verde (bărbații însă nu). Deși nu se dăduse voie decât familiei să asiste la funeralii, au năpădit la cimitir o sumă de „legionari“ și au ascultat discursul bătrânului Zelea care a afirmat că generalul Antonescu „i-a ucis băiatul“. În ajun Ică făcuse o vizită de condoleanțe bătrânului, iar sergentul fusese arestat. Slăbiciune... La însmormântare tot dl Ică a hotărât ca Guvernul să fie reprezentat, și după refuzul ministrului de Interne, general Popescu, a fost delegat ministrul Sănătății! Slăbiciune, slăbiciune! Manifestarea legionară a impresionat rău opinia publică... și pe Bușilă!

.....

.....

În Bucovina și în Basarabia liniile ferate (dărămate de bolșevici, după ce le lărgiseră conform tipului rusesc) se refac repede. Până la Cernăuți s-au refăcut deja, în 15 zile. Au lucrat zi și noapte, un regiment român de C.F.R. și 12 companii de pionieri germani. Și în Basarabia, s-a refăcut linia până la Călărași (podul de la Ungheni a scăpat intact) și în curând se va ajunge până la Chișinău.

Liniile se refac pe dimensiunile noastre, normale. Tot așa și în regiunile din Polonia și Ucraina, ocupate de germani.

¹ Au fost aduși până în Oltenia și dați la muncă. Se da acestor nenorociți 300 gr pâine pe zi, o ceapă și 30 gr legume. Și nici un salariu. Nu e vorbă că nici nu muncesc lucru mare. Dar procedeul e sălbatic și e o rușine pentru noi!

La o rafinărie din Bucovina (Lujani?) s-au găsit 150 vagoane de zahăr; la Cernăuți 22 vagoane de carne congelată, 4 vagoane de săpun. În Basarabia ocupată de trupele noastre s-au găsit două fabrici de ulei intacte. Recoltele n-au putut fi stricate nici în Bucovina, nici în Basarabia, și sunt bune. Cam 5% din locuri n-au fost cultivate. Grâul e frumos, nu e încă copt. Porumbul de asemenea, dar n-a fost prășit a doua oară...

La Cernăuți, au fost devastate mai ales prăvăliile. Nu mai e nici una. Nu e un restaurant. Rioșanu a deschis 3 popote și dă oamenilor de mâncare cu 35 lei masa. Populația Cernăuților e foarte redusă. Căci au fost evacuați toți nemții, *apoi cei mai mulți ovrei au plecat odată cu rușii*. Și din orașele basarabene, reocupate, s-au dus mai toți ovreii cu rușii. Sunt unele orașe complet pustii... La Soroca, la Bălți, nu mai e nimeni...

Cine s-a purtat foarte bine, a fost Marina noastră! Nu numai în Marea Neagră, dar și pe Dunăre. Zilele trecute a mai scufundat dincolo de Reni un submarin rusesc, și a capturat unul intact... Ca și Aviația, rudimentara noastră marină și-a câștigat loc de onoare în aceste eroice lupte...

Bușilă mi-a mai povestit multe despre dezastrele suferite de căile ferate prin ultimele ploi. În nenumărate locuri balastul și chiar terasamentele au fost luate de ape... Pe linia Craiova–București, stricăciunile mai mari sunt la Golești și la Pârvu. Linia nu va fi complet reparată decât la sfârșitul săptămânii...

Se pare că la ruși, în uzinele militare, sabotajul e în floare. Cel puțin în ce privește bombele. Așa la Ploiești din peste 100 de bombe n-au explodat decât 4. La București aceeași porție. O bombă neexplodată, căzută în Capitală, a fost demontată și s-a găsit că de la focosul ce se aprinde la contactul cu pământul și până la cutia cu explozibile la care vine scânteia de la focos, în loc să fie o țevă, ca să vină focul, era montată o vergea de fier, *plină*, astfel că focosul lua foc dar nu putea provoca aprinderea explozivelor...

Pe zidurile Bucureștilor s-a placardat de câteva zile următoarele cuvinte:

„Români aveți încredere. *Nici o brazdă nu se uită!*“ Probabil că ungurii au fost foarte încântați de acest eveniment...

Un prieten din București îmi scrie:

„La noi nu există mai mare plăcere decât să asistăm seara la vizita avioanelor rusești. Stăm pe balcon și ascultăm tăcânitul mitralierelor și oftatul tunurilor. Sus pe cer, mici nori albi fixează sfârșitul călătoriei unui obuz. Și începe feeria. De jos pornesc în chip de artificii obuzele „trasante“, adică luminoase, care se țin unele de altele ca măgelele înșirate pe un fir nevăzut, până sus de tot, de arată țințașilor direcția loviturilor și le permite să o corecteze. Aceste obuze luminoase ce trag urme de toate culorile, la care se adaugă rachetele ce se aprind pe cer ca niște sori efemeri, se întretaie pe cerul întunecat, aruncă frânturi de zi în noapte și se joacă cu toate nuanțele... Dar și această plăcere a încetat, căci rușii au treburi mai serioase acasă la ei, și nu mai au timp să vină la noi...”

Cum se vede, bucureștenii au devenit poeți și... optimiști!

La București se spune că germanii sunt foarte indispuși contra bulgarilor, care manifestă simpatii pentru ruși și mai ales pentru comunism; toate atacurile aeronautice asupra Capitalei, asupra Ploieștilor, asupra Buzăului, vin dinspre Bulgaria, unde nu s-a luat nici o măsură ca să fie oprite. Se povestește că germanii vor dezarma pe bulgari și vor ocupa serios litoralul Mării Negre, ca să oprească o eventuală debarcare a rușilor... Vorbe!

„Linia Stalin“ e unică de la Leningrad la Kiev. De aci, ea s-ar bifurca: o ramură ar merge pe Nipru iar cealaltă în jos de-a lungul Nistrului...

Stalin a preluat portofoliul — sau mai bine zis Comisariatul — Apărării Naționale, având ca ajutor pe mareșalul Timoșenko, căruia i s-a luat astfel comanda armatei Centrale... Semn că lucrurile merg rău pentru Soviete.

Ieri a avut loc la Bran, în bisericuța de lemn transportată de Regina Maria de la Lueș, un parastas pentru defuncții Suverani, la care au asistat Regele Mihai, Regina Elena și A. S. Imperială Principesa Ileana. Locul lor ar fi fost însă la Curtea de Argeș...

La Curtea de Argeș s-a dus, tot ieri, generalul Antonescu și a depus o coroană pe mormintele Regelui și Reginei. Bine și atât...

În Bucovina s-au găsit 123 de locomotive (cedate anul trecut de noi) în stare bună, dar fără osii, osiile fiind trimise la Lemberg să fie lungite pe măsura liniilor rusești. Aceste osii ne sunt restituite de nem-ți, și vom recupera astfel locomotivele în stare de funcționare.

Ne certăm însă cu ungurii. Vagoanele cedate de noi anul trecut au fost găsite parcate pe un teritoriu cucerit de unguri și liftele de la Budapesta vor să le considere pradă de război. Am încredințat afacerea spre rezolvare, prietenilor noștri, germanii...

Ungurii se mai ceartă cu noi și pe o cantitate de zahăr. Uită grofii că noi am lăsat anul trecut 1 500 de vagoane de zahăr rușilor, care ni l-au luat cu japca...

În Anglia, Ministerul Churchill a fost remaniat. Mai importante schimbări: Duff Cooper a trecut de la Propagandă la Ministerul pentru Ducatul de Lancastre, și a fost însărcinat cu coordonarea intereselor britanice în Extremul Orient. În locul lui, la Propagandă, a fost numit ministru Butler, până acum subsecretar la Foreign Office...

Marti, 22 iulie. Radio-București a anunțat ieri că trupele germano-române, care au trecut Nistrul, urmăresc pe „inamicul bătut“ care se retrage.

Radio-Roma anunța azi-dimineață că trupele noastre au încercuit pe sovietici în sudul Basarabiei și că au ocupat Reni, Cahul și Ismail. Această știre n-a fost confirmată de emisiunea noastră.

Astă-primăvară, a venit Radu Mandrea la mine să se plângă că elemente bune (cu el în frunte...) care au făcut totdeauna politică germanofilă sunt înlăturate, în actualul regim și neîntrebuințate. Se cita pe el, pe Garoflid, pe Gr. Carp, pe Gigurtu (!), pe mai mulți alții — și mă cita și pe mine. Mandrea mi-a propus atunci să iau eu inițiativa unei grupări a tuturor acestor elemente și să încerc apoi să o pun în slujba Guvernului actual și să o apropii de Antonescu. Mandrea sublinia că între general și țară e un gol și că gruparea la care se gândea ar fi putut să-l umple.

Fără a descuraja pe Mandrea, i-am expus că golul despre care vorbește trebuie umplut printr-o acțiune *vie*, pornită de jos în sus, și că pentru moment, față de nesiguranța și dibuielile lui Antonescu pe terenul politicii interne, nu-mi puteam da seama care putea fi această ac-

țiune. Nu i-am ascuns însă că o acțiune *de sus în jos*, o acțiune artificială și de „comitete“, n-ar reuși mai bine ca cea întreprinsă de Regele Carol cu F.R.N.-ul. L-am sfătuit pe Mandrea să mai aștepte, căci momentul înființării unui nou partid nu-mi părea oportun; dar să ia contacte cât de multe și să prepare un stat-major în vederea zilei de mâine.

Încât mă privea pe mine, i-am declarat că eram prea bătrân, că trecusem prin prea multe, mai ales în vremea din urmă, că nu mai eram eu omul de vlagă care să întreprindă răscolirea maselor. Acest om nu trebuie căutat; el se va ivi de la sine dacă cumva ar fi unul printre noi. Pentru perioada pregătitoare, i-am recomandat pe Garoflid, nu că-l socoteam organizatorul ideal, dar era om fără pată, constant în anumite doctrine și care putea fi un îndrumător al unor începuturi...

Mandrea m-a ascultat numai în parte, căci, împreună cu prietenii lui și cu Garoflid în frunte nu s-a mulțumit la lucruri pregătitoare, ci au și întemeiat, cu oarecare alai (dar nu destul pentru pornirea unei asemenea acțiuni) „Liga pentru dezvoltarea Economiei Naționale“. Garoflid a adresat o scrisoare-program lui Ică Antonescu; acesta i-a răspuns politicos, și „Liga“ a luat ființă cu Garoflid ca președinte și vreo 20 de vicepreședinți, pe secții!! Mai toți băieți buni (printre ei și câteva capre râioase), dar incapabili să determine un curent. „Un coup d'épée dans l'eau“ (Tentativă inutilă), mi-e frică... Nu cu cocoșei ca Mandrea, Gîgurtu, Penescu-Restsch și Gogori Carp se poate pune opinia publică în mișcare. Au plecat domnii cu stângul, și la un moment prost ales... Nu „Liga“ lui Garoflid va putea înlocui pentru Antonescu, Mișcarea Legionară... Păcat de eforturile ce se fac degeaba!

Pe lângă escadrila Mölders, a mai fost o escadrilă germană sărbătorită zilele acestea: escadrila Lützow, care a doborât și ea 1 200 de avioane inamice! Formidabil!

Populația Italiei a trecut de 45 de milioane... Se înmulțesc macaronarii ca păduchii...

În Germania și în toate țările ocupate de Axă, sau aliate, certitudinea Victoriei se manifestă prin litera *V* ce se afișează pretutindeni, pe edificiile publice, pe geamurile prăvăliilor, pe tramvaie, pe autobuze. Litera apare pretutindeni, în negru, în alb, în alb și roșu (culorile

Reichului) iar noaptea, luminoasă. Pe turnul Eiffel, un imens V luminos domină spațiul parizian...

Victoria o vedem cu toții; am vrea să vedem și Pacea, și V-ul înlocuit printr-un strălucitor P...

Prințul Konoye, după ce și-a refăcut Guvernul, s-a dus la templul Ise să primească binecuvântarea De Sus. Templul Ise e cel mai venerat sanctuar din Japonia; e închinat zeiței Amaterasu, din care se trage Dinastia Imperială... Acest amestec de misticism și de realism, de respect evlavios al tradiției naționale și de pasiune pentru modernismul european — transformă mai totdeauna problemele politice în Japonia, în enigme greu de dezlegat. Și de multe ori deznodământul ne pare neprevăzut...

Ziarele ne aduc la cunoștință că dl Ică s-a plimbat ieri pe podul Moșoiaiei, fără agenți după el și neînsoțit. Ilustrul bărbat s-a coborât în mulțime ca să dovedească că legionarii l-au iertat și că „între Guvern și *bobor* e cea mai strânsă legătură“. E chiar formula dată de ziare... Ce a ajuns dl Ică — dar ce am ajuns și noi!

Primul ministru bulgar, dl Filov și ministrul de Externe Popov sunt în vizită la Roma unde au fost primiți pe rând de Ciano, de Duce, de Regele-Împărat și de soldatul necunoscut. Pentru ce vor fi venit să se mai milogescă, ei milogi la alți milogi?

Fiul lui Stalin, locotenentul Iacob Stalin, s-a predat împreună cu alți ofițeri și cu trupele lor generalului Schmidt — undeva la est de Vitebsk. Junele Stalin (e născut la 1908) a declarat că orice rezistență față de germani fiind inutilă, s-a predat. După legea sovietică, care impune execuția familiilor celor care se predau sau cad prizonieri, tata Stalin ar trebui trimis pe lumea cealaltă.

Gestul fiului marelui dictator, dovedind încrederea pe care chiar cercurile cele mai apropiate de Kremlin o au în puterea de rezistență a Sovietelor, va impresiona adânc pretutindeni...

Se fac chete pentru ostași. Au venit și la mine și am dat. E o nenorocită idee. Armata, soldații, nu trebuie nici întreținuți, nici răsplătiți din

mila oamenilor. Prin impozitele enorme pe care le plătim dăm obolul nostru, și mai mult decât putem, armatei și apărării țării. Statul prin urmare să acopere din veniturile sale toate cheltuielile necesitate de apărarea națională. Dacă veniturile Statului nu sunt suficiente, să se mărească, să ni se ia tot, *dar prin lege* nu prin cerșetorie. Nu e demn. Aș fi priceput o chetă pentru devastații din Bucovina și din Basarabia — dar pentru armată, *nu*.

Ieri s-a inaugurat la Șoseaua Kiseleff, în casa escrocului Wieder, expoziția masonică. Adică expoziția obiectelor și documentelor găsite în lojele Marelui Orient. Un fapt divers. A asistat însă dl Ică, *tot Guvernul* și nelipsită d-na Antonescu la inaugurare. Acesta e un fapt grav. Masoneria, în România, a fost un caraghioslăc fără ecou. A-i da o asemenea importanță, înseamnă o putere de cântărire a lucrurilor îngrijorătoare pentru celelalte probleme de guvernământ!

Doamne, pe ce mâini ne-ai dat!

Prin diferitele străpungeri și învăluiri, armatele sovietice au fost tăiate și izolate unele de altele, așa încât nu mai există unitate de comandament. Rămășițele armatelor sovietice, reformate în noi unități duc lupte aprige dar locale, cu totul autonome unele de altele. Armatele germane și aliate urmăresc acum distrugerea lor pe rând. Așa ne spune comunicatul Marelui Cartier german, care nu dă însă o precizare...

Ca represalii pentru bombardamentele capitalelor țărilor aliate, România și Finlanda, aviația germană a bombardat sever Moscova, pentru prima dată ieri. Comunicatul german pretinde că s-au obținut serioase rezultate distrugându-se gări și fabrici militare și provocându-se incendii considerabile în oraș. Civilizație...

Miercuri, 23 iulie. Bușilă ne-a comunicat aseară la telefon ocuparea Renilor, Cahulului și Ismailului. Uf, și Ura! Să sperăm că în cursul zilei de azi ni se va da știrea și la Radio — cu garnitură. Din știrile de ieri, lipsite însă de precizări, rezultă că rușii sunt pretutindeni în plină retragere, probabil și în Basarabia. Nemții continuă să ia sau să distrugă material enorm de la sovietici...

Dovadă că merge bine, e că s-a demobilizat Divizia a 2-a (Craiova), pusă pe picior de război și gata să fie expediată săptămâna trecută. Rechizițiile sunt restituite și oamenii trimiși la vatră.

Se spune că cu prilejul înmormântării lui Horia Zelea Codreanu au fost uciși mai mulți legionari care au căutat să pătrundă cu sila în cimitir, unde în principiu nu fusese admisă decât familia... Acțiunea legionară, cât a mai rămas, continuă să fie împletită cu moartea... Nu e bine.

Avioanele sovietice au apărut luni seara din nou la București. A căzut o bombă la Pantelimon... Nu e lucru mare. Dea Dumnezeu tot așa să fie, sau și mai puțin!

Roosevelt a cerut votarea unei legi prin care să se sporească serviciul militar (actualmente fixat la 12 luni). Pe această chestiune se dă mare luptă în Statele Unite, unde numărul neintervenționismului în război a crescut sensibil de când a început „cruciada anticomunistă“...

În unele lucruri nemții sunt mari copii, dar și când e vorba de o copilărie — mari organizatori. Presa, emisiunile radiofonice, cuvântările de propagandă — toate s-au aruncat acum pe simbolismul literei *V* afișată pretutindeni, ca și cum această literă și nu avioanele de la Minsk sau soldații de la Smolensk, ar fi menite să dea VICTORIA forțelor germane...

Un decret-lege hotărăște că *toate* oleaginoasele produse anul acest vor fi vândute *numai* Societății „Solagra“. „Solagra“ va distribui mai întâi fabricilor noastre produsele ce le sunt necesare pentru fabricarea uleiului — iar restul va fi exportat în Germania. După cum se vede, regimul actual e mai tare în afaceri ca al lui Urdăreanu care n-ar fi îndrăznit niciodată să creeze un asemenea monopol... Heil Hitler!

Prefectul Doljului, colonelul Petroianu, a primit înștiințarea că navigația românească a fost restabilită *pe toate brațele la gurile Dunării*.

Ar rezulta că rușii au părăsit acele maluri... Dar nici un comunicat oficial nu ne-o spune. De ce?

Joi, 24 iulie. Azi, parastas de 7 ani de la încetarea din viață a iubitei mele mame. Vom pomeni și pe tată-meu, împlinindu-se anul acesta 100 de ani de la nașterea sa (5 ianuarie 1841). În ianuarie, din cauza evenimentelor, n-am putut veni la Breasta să fac o slujbă. O fac acum...

Nu mă pot împăca cu fuga vremii, și cu dispariția ființelor scumpe... Zi de reculegere. E o vreme dumnezeiască.

Moscova a fost bombardată de nemți, pentru a doua oară, alaltăieri-seară. S-au nimerit și distrus multe obiective militare și feroviare.

Nemții anunță succese mari pe toată linia, dar nu dau precizări în ce privește înaintarea. Ei vorbesc numai de liniile ferate și de trenurile distruse de către avioanele lor. Pare că acțiunea în curs se va termina pe la sfârșitul săptămânii. Comandamentul nostru continuă să fie mut. Se vorbește de descurajarea și de debandada trupelor sovietice, dar noi constatăm că rezistența lor îndârjită continuă...

Gafencu, și întreg personalul Legației noastre din Moscova, a sosit alaltăieri, marți, la București. *Il vient de loin...* (Vin de departe...)

Mareșalul Timoșenko, care fusese numit adjunct al lui Stalin în calitate de ministru, adică de comisar al Apărării Naționale, a fost înlocuit prin tovarășul din fruntea Poștelor și Telegrafelor. La Berlin se vede în această schimbare o sancțiune pentru înfrângerile suferite de Armata roșie...

În Germania se face mare caz de declarațiile fiului lui Stalin care dovedesc descurajarea ce domnește pe frontul bolșevic...

I.B. (Illustrirter Beobachter), foaie populară nazistă, publică un instantaneu al trinomului Carol-Urdăreanu-Lupeasca, instantaneu luat la Cuba, într-un restaurant de lux. E primul document ce-mi cade sub ochi de la plecarea Regelui. Fața Regelui și a lui Urdăreanu sunt neschimbate, parcă nimic n-a trecut peste ei. Doamna Duduia apare slăbită, cu fața cam trasă. Dar e plină de scule, și elegantă... Fericiți oameni... Or fi fără suflet?

Vineri, 25 iulie. Slavă și recunoștință gazetarilor străini! Mulțumită lor am ajuns și noi valahii disprețuiți de generalul Antonescu-Bona-partă să aflăm ceva și să ne mai liniștim sufletele. Ieri, la Cernăuți, unde a fost să plimbe pe Mihăiță Blegul, generalul a convocat pe gazetarii străini — poftiți și ei în Bucovina recucerită — și le-a spus: „*Până în două-trei zile nu va mai fi picior de muscal în Basarabia...*“. Va să zică, merge. Atât vrem să știm și noi — dar dospitul în venin și fiere, pentru nimic pe lume nu ne-ar fi spus-o... De ce atâta mister?

În Rusia, „pe tot frontul se înaintează“, a spus comunicatul german de aseară și a adăugat că până la sfârșitul săptămânii (mai avem două zile) evenimente de cea mai mare și „istorică“ importanță, vor fi înregistrate... Ocuparea Moscovei?

Și italienii au avut în fine un mare succes: au prins un convoi în strâmtoarea Siciliei și au scufundat mai multe vapoare mari, vreo două crucișătoare și un număr respectabil de avioane.

Nemții, între timp, au doborât 54 de avioane engleze pe coasta Mânecii, într-o singură zi.

În Abisinia, deși englezii au anunțat până acum de trei ori că s-a sfârșit cu italienii — aceștia tot mai rezistă prin regiunea din jurul orașului (!) Gondar...

Rușii au înnebunit, sau sunt proști și confundă țările și orașele: au bombardat Rusciucul și Plevna... în Bulgaria!

Despre Timoșenko se spune că a fost omorât. Înlocuitorul său se numește Tiresitin, sau așa ceva...

Până unde poate merge patima omenească — și prostia:

Un jidan american, Theodor (!) Kaufmann, președintele *Ligii americane pentru Pace*, a scris o carte prin care propăvăduiește desființarea Germaniei și a poporului german. Germania ar urma să fie împărțită: Berlinul s-ar da Poloniei, Dresda și Viena Cehoslovaciei, München (!) și toată partea de vest Franței, iar partea de nord și Hamburgul — Olandei! În ce privește poporul german, toți soldații, toți bărbații și toate femeile sub 45 de ani ar fi *sterilizați*! Pentru „operațiile“ necesare s-ar concentra 20 000 de medici! Și astfel, după 2 generații, poporul german ar fi șters de pe fața pământului!

Că un idiot poate scrie asemenea lucruri nu e de mirare: e de ajuns să aibă parale. Ce e mai simptomatic însă, e că mai toată presa americană aprobă și comentează favorabil aceste năzbâtii...

După cele două bombardamente suferite de Moscova pe rând din partea aviației germane, a mai avut loc un atac tot atât de puternic în a 3-a zi. La acest atac, ca și la cele precedente, au participat 100–150 de avioane. Apărarea antiaeriană a fost nulă, și distrugerile pricinuite de nemți, enorme.

Azi la amiază, la Radio, s-a început prin a ni se spune câte ceva din Basarabia. Se vede că generalul Antonescu a avut scaun favorabil... Am aflat că trupele sovietice fugărite lasă pe urma lor un material de război atât de considerabil, încât n-a putut fi până acum inventariat. Un convoi de ambarcațiuni, pline de ruși, ce cobora din Nistru în Liman, a fost atacat de avioanele noastre și în mare parte înecat. Avioanele s-au înapoiat nevătămate la bazele lor...

În Dobrogea, sovieticii au lăsat câțiva parașutiști însărcinați să arunce în aer podul de la Cernavoda... au fost bineînțeles prinși...

Intemperiiile care, în anul acesta apocaliptic, au devastat Japonia, par să fi fost teribile. Pe lângă ele, ce am suferit noi se înfățișează ca o simplă glumă. Peste 13 000 de case au fost distruse în regiunea Tokio. Yokohama e sub apă, și mai bine de 150 000 de oameni sunt fără adăpost...

Se duc tratative serioase între Franța și Japonia pentru apărarea Indo-Chinei. Pare că francezii au forțe insuficiente în domeniul lor din Extremul Orient, și că japonezii sunt gata să coopereze pentru salvarea lui. Numai că odată ce vor „sări“ în Indo-China, e puțin probabil să mai plece...

Dar când toate se dărâmă, ce importanță mai are Cambadjul și Anamul pentru Franța cu Tonkin cu tot?

Sâmbătă, 26 iulie. Înainte să se împlinească termenul fixat la Cernăuți de generalul Antonescu — și știrea, copleșitoare știre, a eliberării

întregii Basarabii a sosit! Azi-dimineață a apărut comunicatul nr. 6 al Marelui nostru Cartier care ne vestește că întreaga Basarabie a fost curățită de ruși, că războiul dus de trupele româno-germane pentru alungarea cotropitorilor de pe pământul românesc a luat sfârșit, *și că trupele noastre au pătruns adânc dincolo de Nistru!*

Ura! Ura! Ura! Slăvit fie numele tău, Doamne!

Alte știri ne informează că în ultimele zile retragerea trupelor sovietice spre Nistru a fost o adevărată debandadă, și că un enorm material abandonat de fugari încurcă toate drumurile...

Am mai rămas cu amenințarea bombardamentelor aeriene. De nu ne-ar juca astea un renghi. Mă gândesc la posibilitățile de întrebuințare a gazelor toxice: bolșevicii sunt în stare să facă orice și nu cunosc legile...

De ieri s-a reînființat postul de observație aeronautic, în parcul nostru. Presupun că e o precauție, față de bombardările săvârșite de ruși în teritoriu bulgăresc. Dacă au confundat Rusciucul cu Bucureștii, ar putea să confunde și Craiova cu Ploieștii...

La Craiova circulă o sumă de zvonuri. Astfel se spune că în Bulgaria ar fi izbucnit revoluția și că trupele noastre ar fi intrat în Cadrilater, împreună cu trupe germane, pentru a înăbuși mișcarea comunistă; zvoniiștii explică astfel bombardările de la Rusciuc și Plevna — la Rusciuc pentru dărâmarea podului, iar la Plevna pentru distrugerea concentrărilor de armată antibolșevice...

Se mai spune că nu am trecut și că nu vom trece Nistrul decât cu 6 divizii — mai mult simbolic — și că restul armatei va fi demobilizat...

Se spune în fine că Zăvoianu, Boeru și alții amestecați în omorurile lui Iorga și Madgearu au fost osândiți la moarte — 14 în tot — și că recursul lor în grație ar fi fost respins de generalul Antonescu (mai exact de Rege)... Această din urmă știre a fost dată lui Gogu Adam Popescu de către generalul Vasiliu, comandantul Corpului de Jandarmi. După câte știam, Boeru era printre cei scăpați peste graniță...

Presa din Berlin și în general a Axei comentează pe larg și face mare caz de înțelegerea franco-japoneză privitoare la Indo-China — înțelegere încheiată și comunicată azi-dimineață, prin câte o declarație făcută la Tokio și la Vichy. Înțelegerea urmează să mai fie complectată

prin încheieri de amănunt lăsate la hotărârea unei comisii mixte ce se va întruni la Hue, capitala Anamului.

Importanța pe care o dă Berlinul acestei înțelegeri, dovedește că prevederile mele — anume că Germania, odată aparatul sovietic de Stat dărâmat, își va întinde tentaculele până la cauciucul indo-chinez și la bumbacul chinez — erau întemeiate.

Indo-China devine acum centrul preocupărilor beligeranților. Puterile Axei vor să se agățe de acest punct strategic și economic de primă importanță, iar Anglia și U.S.A. vor să le împiedice. Se zice că deja o armată a lui Cian-Kai-Shek e în drum spre sud, spre Indo-China.

Pe de altă parte, Statele Unite au interzis orice export de petrol sau derivate spre Japonia, au sechestrat vapoarele încărcate în porturile americane, vapoare destinate porturilor japoneze și au declarat „înghețate“ toate avuturile japoneze. Aceste avuturi s-ar ridica la 130 milioane dolari. În Japonia, americanii au și ei solduri în valoare de circa 217 milioane dolari. E probabil că la rândul lor, japonezii vor bloca avuturile americane...

Pentru japonezi, lipsa de petrol va fi o încercare grea... Să nu meargă după benzină în Indiile Neerlandeze...

Nori grei se strâng în Extremul Orient. Dar nu acolo se va hotărî victoria finală.

Duminică, 27 iulie. Pe tot frontul rusesc trupele germane și aliate înaintază vijelios. Sovieticii sunt înfrânți pe toată linia, materialul capturat sau distrus e imens. În ultima săptămână au fost distruse peste 1 000 de care de asalt rusești. Prizonierii mărturisesc că armata sovietică deja lipsită de conducerea unitară, mai duce și lipsa de hrană și de muniții. Descurajarea a intrat în rândurile trupei... La Moscova, au început să se formeze „comitete cetățenești“ care sub pretext de apărare a orașului se încurcă între ele... Comuniștii moscoviți declară că rezistența orașului va uimi lumea (!?) și că Moscova va fi un nou Madrid...

Postul de emisiune din Moscova a tăcut câteva zile, fiind lovit de o bombă germană. Reparat, și-a reluat emisiunile până va fi din nou redus la tăcere... Postul radiofonic din Leningrad a anunțat arestarea soției lui Moruzov¹, subsecretar de Stat al Aprovizionării... care „nu mai este ce a fost odată“. (Era prezidenta operelor de asistență din Moscova). A intrat debandada în cetate...

¹ O fi neam cu Moruzov al nostru, de tristă și tragică amintire?

Generalul Galicov, șeful Misiunii militare sovietice la Londra, a plecat la Washington spre a lua contact cu Președintele Roosevelt și a vedea ce ajutor poate obține Moscova din America...

Într-o cuvântare ținută de marchizul Ito la Tokio, cunoscutul bărbat de Stat japonez a declarat că țara sa e pacifică, că forțele japoneze ce ar debarca în Indo-China nu au mai multe intenții de cucerire ca cele americane care au intrat în Islanda. Tratatul încheiat cu Franța prevede respectarea desăvârșită a drepturilor de suveranitate ale acestei țări asupra posesiunilor sale din Extremul Orient. În ce privește blocarea capitalurilor japoneze în Statele Unite, dl Ito a declarat că această măsură nu va avea nici o influență asupra situației economice a Japoniei. Ea era prevăzută. La Tokio a fost mirare că n-a fost pusă în aplicare o dată cu blocarea capitalurilor celorlalte țări semnatare ale Pactului Tripartit, Germania și Italia...

După știri sosite din Moscova prin Ankara, Stalin ar fi hotărât să se arunce într-o propagandă deșăntată în scop de a determina o revoluție socială în Anglia și în Statele Unite. Dacă e vorba să piară Statul sovietic din Moscova, apoi să se prăbușească lumea întreagă. Stalin crede că situația ar fi foarte favorabilă pentru o revoluție comunistă, atât în Anglia din cauza suferințelor războiului, cât și în Statele Unite din cauza exasperării straturilor muncitorești prin dictatura lui Roosevelt. Bolșevicii vor însărcina cu această propagandă multiple *comisii de cumpărare* pe care le vor expedia în cele două împărății anglo-saxone. Aceste comisii vor lucra pe bază de instrucțiuni speciale, în afară de controlul ambasadelor sovietice. În fruntea lor, ca să le îndrumeze, va fi numit Litvinov, deoarece Stalin crede că acest ilustru jidov e omul indicat, prin multiplele sale relații, înnodate pe vremea cât a fost ministru de Externe. *Il faut espérer qu'il trouvera à qui parler...* (Trebuie să se tragă nădejdea că va găsi cui să vorbească...).

Nemții au forțat să amerizeze și au capturat unul din marile avioane noi englezești, cu 4 motoare. Au putut să remorcheze intact avionul într-un port al Măneicii și să-l demonteze. Perfecționările tehnice ale acestui avion vor fi folosite de constructorii germani...

Superioritatea tehnică aeronautică se menține atât pe coastele Mânecii cât și în Africa, în favoarea Germaniei. În ultima lună pentru 10 avioane pierdute, germanii au doborât 100...

Atât Anglia cât și Alexandria în Egipt și Suezul au fost mai greu bombardate de la izbucnirea războiului germano-sovietic, ca înainte.

Avut și azi-dimineață vizita ministrului Bușilă, venit la Craiova să-și ia nevasta¹. Bușilă mi-a povestit următoarele:

Asupra situației generale a frontului dincolo de Nistru, nu știe nici el — ca și întreg Guvernul, afară de dl Ică probabil — nimic precis. Formula lui e „că merge greu dar bine“. Crede că Moscova va cădea în curând. Probabil că nemții au trecut mult de Kiev; ei ocolesc obstacolele, pe care le distrug apoi — la curățire. Obiectivul trupelor noastre e Odessa. Întințăm mai ușor acum deoarece rezistența rusească a slăbit. Nu știe câte divizii au trecut Nistrul...

În cursul luptelor pentru cucerirea Basarabiei, Regimentul 6 Mihai Viteazul și încă unul au fost nimicite. Comandanții au fost dați în judecată, căci catastrofa s-a datorat dispozitivelor lor stupide de luptă...

Ungurii au publicat articole în două ziare prin care arătau că armata ungară „a salvat Basarabia“ (unde n-a călcat picior de honved!!!), căci soldații români au dezertat sau au fugit... Generalul Antonescu a trimis la Budapesta o notă foarte dură, prin care, între altele, sublinia *că nici un șef de Guvern român n-a trebuit să se sinucidă din cauza politicii sale antinaționale*, și că nimeni la noi nu s-a milogit la Marile Puteri pentru teritorii asupra cărora nu avea nici un drept... Bardossy a răspuns lui Antonescu printr-o notă de scuze, arătând că articolele cu pricina au apărut în două ziare de provincie care au scăpat cenzurii... Bușilă crede a ști că raporturile dintre Ungaria și Germania sunt cam încordate — ca și cele dintre Germania și Bulgaria de altminteri. După unele versiuni, germanii ar urmări dezarmarea armatei bulgare, bănuită de simpatii comuniste. Și n-ar fi exclus să ni se redea Cadrilaterul. Dar toate acestea sunt știri care circulă printre membrii Guvernului, fără să fi fost confirmate. Despre mișcări revoluționare în Bulgaria, nu se știe nimic — și probabil că nu sunt.

Ordinul de zi, prin care generalul Antonescu a citat mai mulți aviatori și unități de aviație, a fost dat ca răspuns la infamiile ungurești.

¹ D-na Bușilă s-a îmbolnăvit grav în ziua de 14 iulie după ce a dejunat la Breasta și a fost nevoită să se oprească la Craiova, la vară-sa, d-na dr. Mateescu. S-a crezut întâi că avea apendicită, dar în cele din urmă s-a constatat o ușoară infecție septicemică...

Iar aceste infamii n-au fost date în vileag ca să nu se întărească și mai mult opinia noastră publică...

Stricăciunile în Basarabia sunt mult mai impresionante ca cele din Bucovina. Tot ce e clădire a fost dărâmat. În Chișinău 70% din case nu mai sunt nici măcar reparabile. Autoritățile n-au unde să se adăpostească. Stau toate grămădite într-o sală a „Propagandei Comuniste”, rămasă din întâmplare pe trei sferturi în picioare. Oamenii, câți mai sunt, stau și petrec noaptea pe un scaun, în fața ruinelor ce au mai rămas din ce fuseseră casele lor... Străzi întregi au fost doborâte cu dinamită... Prin sate, pe unde au trecut trupele bolșevice, aceeași distrucție. În orașe nu se găsește nimic de mâncare; sătenii însă, au mai toți provizii pe care au izbutit să le ascundă. Recoltele sunt intacte și frumoase, pe unde nu le-au stricat tancurile și trupele. Erau prea verzi ca să fie arse. Dar lipsesc uneltele pentru secerat...

Drumurile, mai ales drumurile de fier, toate distruse. Se refac pe capete, și merge bine căci lucrează și armata și civilii.

La București și la Ploiești, alarme în toate zilele, dar fără bombardamente. La Giurgiu, în jurul unei cazărmi, s-au găsit 53 de bombe, toate neexplodate...

Vineri a avut loc la București un Consiliu Economic. Au luat parte toți miniștrii sub președinția d-lui Ică. Un comunicat înșiră problemele discutate, fără să dea nici o soluție... Rahat cu apă rece!

Cu ocazia înmormântării lui Horia Zelea Codreanu au fost arestați la cimitir peste 200 legionari. Erau toți înarmați. Acest fapt a provocat publicarea unui nou decret privitor la portul armelor. S-au anulat toate permisele existente și trebuie să o începem d'a capo...

Nici o confirmare sau dezmințire cu privire la cele 14 condamnări la moarte (cu Zăvoianu în frunte). Nici Bușilă nu știa nimic...

Țara întreagă înjură de-l spurge pe dl Ică Antonescu. Ca să-i facă o situație, generalul-Conducător a dat un interviu unei gazete germane, în care face portretul colaboratorului său, sub culori de neînchipuit. Din vechilul și ciracul lui Gheorghe Brătianu scoate un mare om de Stat! „Opera d-lui Ică la Ministerul de Justiție“... Îți vine să râzi, sau mai bine să plângi! Și au tâmpit o lume, azi la Radio, cu citirea acestui interviu... Au înjurat oamenii și mai rău!

Zvonuri despre arestarea lui Göring... Probabil răspândite de Londra și de amicii Londrei...

Luni, 28 iulie. Știrile de pe front, comunicate azi-dimineață prin radiodifuziune arată că înaintarea forțelor germane merge metodic. Pentru moment se curăță tot terenul cucerit, se capturează sau se distrug ultimele forțe inamice încercuite sau despărțite de grosul armatei, se organizează etapele refăcându-se căile ferate, podurile, drumurile — și se regroupează unitățile în vederea noului salt. Avangarde au ajuns de parte în teritoriul inamic, iar aviația e în plină acțiune de distrugere pregătitoare în dosul inamicului. Moscova e zilnic bombardată, și legăturile ei feroviare sunt sistematic distruse...

Prin orașele Basarabiei, derbedei și comuniști lăsați în urmă de forțele sovietice atacă pe neașteptate ofițerii și autoritățile noastre. Bușilă îmi povestea că într-o singură Divizie, au fost omorâți astfel 8 comandanți de batalion... Jandarmeria și soldații noștri „fac acum curățenie“. Evrei și presupuși comuniști sunt împușcați cu zecile... Dintr-un exces într-altul! Refacerea morală a Basarabiei va fi tot atât de grea ca refacerea ei materială...

Pare că toate incursiunile avioanelor ce vin asupra Bucureștilor și Ploieștilor pleacă din Sevastopol și trec peste mare. Ar trebui distrus cât mai repede și acel cuib de piraiți.

Acum aflăm că porturile din Indo-China au fost ocupate de japonezi încă de acum opt zile, în perfectă înțelegere cu francezii, de altminteri. Toată presa mondială nu se ocupă aproape decât de această ocupare. La Berlin se spune că s-a evitat astfel „o nouă Sirie“ — și că suveranitatea Franței asupra Indo-Chinei nu e nici măcar pusă în discuție. Acțiunea japoneză e o acțiune de „securitate“, întreprinsă de comun acord cu Puterile Axei și cu Franța.

Blocarea creditelor japoneze în U.S.A. a fost determinată de această ocupare a Indo-Chinei. Se pare că deocamdată Washingtonul nu va lua alte măsuri de coerciție față de Japonia.

Marți, 29 iulie. Ziarele de azi ne aduc vești de încordare mare în America. Comisia Apărării Naționale a Senatului din Washington a votat cu 9 voturi contra 1 proiectul de prelungire a serviciului militar, cerut de Roosevelt. Flota americană din Hawai a plecat pentru o destinație necunoscută. În cercurile americane se crede că tensiunea dintre U.S.A. și Japonia va duce repede la conflict armat și că greutățile ivite în ultimele 15 zile nu vor putea fi înlăturate pe cale pașnică...

Pe frontul rusesc, germanii și aliații lor continuă să înainteze, iar sovieticii suferă zilnic pierderi enorme, în material și în oameni. Craicul occidental al „liniei Stalin“, de-a lungul Nistrului, a fost cucerit și distrus. Lupte grele se dau deja în jurul orașului Viasma, dincolo mult de jumătatea drumului dintre Smolensk și Moscova. Moscova, pe trei sferturi evacuată de administrațiile sovietice, e greu bombardată în fiecare zi.

Ziarele sunt pline de descrieri din Bucovina și Basarabia. În Basarabia mai ales aproape tot ce a putut fi distrus, a fost distrus. Un asemenea vandalism e fără precedent în istoria modernă a lumii. Suntem o țară săracă, numai noi știm cum am scos banii necesari înarmării noastre. De unde vom mai putea noi găsi sutele de milioane și miliardele necesare refacerii acestor două provincii? Victoria are de data asta pentru noi un gust amar și, cu toată silința pe care ne-o dăm, nu izbutim să ne bucurăm de recucerirea pământului ce ne-a fost smuls anul trecut... Pierderile în oameni au fost enorme, *și ne mai gândim și la ziua de poimăine, căci slavii sunt puhoi, și noi, o mână de oameni!*

Nenorocitul de Pântea, prapurcicul făcut general și ministru de Război basarabean, în 1918, a fost ucis la Chișinău. În momentul în care a vrut să intre în casa lui, o mină a explodat, a dărâmat casa și l-a ucis pe el!

Regimentul care a fost distrus împreună cu Regimentul 6 Mihai Viteazul — este Regimentul de infanterie 11 Siret...

Generalul Dăscălescu, care a făcut minuni cu divizia lui, a fost decorat pe loc cu Mihai Viteazul, de către generalul Antonescu.

Revoluția din Bulgaria nu se confirmă — dar *e fierbere*, peste Dunăre. Bolșevismul s-a infiltrat adânc, nu numai în populație, dar și în

armată. Se vorbește tot mai serios de intenția Germaniei de a dezarma armata bulgară. Prieteni care vin din București îmi povestesc că au întâlnit trupe germane îndrepându-se spre Giurgiu... Se afirmă că vizita lui Filov și Popov la Roma nu e străină de noua situație din Bulgaria, și că Guvernul din Sofia ar cere ajutorul Italiei...

Arestarea lui Göring pare să fi fost o simplă invenție a oficinelor din Londra și New York. Simplă dar de prost gust...

S-au comemorat la București 10 ani de la moartea lui Paulescu, cel cu Cahalul. Comemorarea a fost organizată de „generația naționalistă din 1922” cu Dănulescu, subsecretarul de la Muncă în frunte. O lume enormă, generația din 1922, crescând spontan. Această sporire îmi reamintește sporirea automată și anuală a „victimelor din 2 decembrie (1852)” în Franța. De unde, pe la 1910 (când eram la Legația din Paris) ar fi trebuit să fie toți năpăstuiții din 1852 morți — *erau de cinci ori mai numeroși ca în 1860*. Toți clienții pe care politicienii radicali nu-i puteau satisface, erau vărsați la „Victimele din 2 decembrie” și înzestrați cu o pensie...

Ziarul *Soldatul*, destinat frontului, publică un nou jurământ „de credință”, adresat de generalul Antonescu lui Hitler... Era nevoie?

Azi-dimineață la Radio s-a confirmat știrea executării lui Zăvoianu și a altor 6 necunoscuți — condamnați la moarte pentru uciderile de la Jilava și de a doua zi. Executarea a fost îndeplinită ieri... De? Cine i-a pus?

Printre cei executați e și fiorosul Crețu, care s-a lăudat că a împușcat 17 inși cu mâna lui...

Au mai fost condamnați și alți 9, dar în lipsă, fiind fugiți. Printre ei, ucigașul lui Madgearu, și Grozea șeful comuniștilor din Legiune...

Ce a ajuns biata noastră țară... Trist, trist, trist...

Vineri, 1 august. Sinaia. Am plecat alaltăieri, miercuri dimineața, din Breasta la București ca să mă înfățișez ieri înaintea Comisiei de Cercetare a mânăuirii fondurilor Ministerului de Interne.. O ploaie torrențială, care în unele locuri s-a transformat într-o adevărată rupere de nori, desfundase în nopțile precedente tot drumul. Mai ales de la Ca-

racal și până la Alexandria, am mers printr-o baltă aproape continuă. Am pus 7 ceasuri, de la Craiova la București, deși cei 86 kilometri de minunată șosea asfaltată de la Alexandria până în Capitală au fost străbătuți în 5 sferturi de ceas... Pe valea Neajlovului, pe a Argeșului — mai ales la Buda lângă Bragadirul — am putut constata dezastrele inundațiilor de acum trei săptămâni. La Buda, casele de pământ bătut stau cocoțate pe stâlpii lor, căci apele luaseră toată tencuiala și paiantele, până la o înălțime de un metru, un metru jumătate. Pe toate gardurile stau încă aninate paiele de grâu și de orz aduse de puhoi...

Am găsit Bucureștiul gol și sinistru. Circulație foarte redusă de vehicule — iar oamenii, numai mutre nenorocite și obosite. O căldură umedă, de nesuferit. Seara a fost și mai rău, căci nu s-a răcorit și s-a mai adăugat cea mai cumplită beznă impusă de frica aeroplanelor rusești. Am petrecut o noapte groaznică, a curs apa de pe mine learcă. N-am putut să dorm de căldură și de grija ca nu cumva a doua zi la ora 4, când eram convocat la Comisie să nu vină o alarmă și să mă pironească în casă — că îndată ce sună alarma nu mai poate circula nimeni, sub pedeapsă de imediată arestare...

Din fericire, alarmă n-a fost, cât am stat în București, și ieri la ora 4 m-am putut duce în isihie la Senat. Noua Comisie, prezidată de consilierul de Casație Căpățână, e compusă din oameni de treabă de o desăvârșită omenie și politețe. Se jenau de funcțiile pe care le exercitau față de mine. Președintele Căpățână, pe care-l vedeam pentru prima dată, e un om delicios, mi-a plăcut mult, și mi s-a părut că și eu i-am plăcut. Am spus tot ce aveam de spus; am avut impresia că multe lucruri au interesat adânc Comisia — altele au amuzat-o. Poate mă înșel, dar am plecat cu credința că vor clasa afacerea...

O zi plină. Dimineața o petrecusem luptându-mă cu armata să-mi scap automobilul pe care deșteptii veniseră să mi-l ia din garajul Ciclop, unde-l adăpostisem. Mi l-a scăpat generalul Mazarini, gata încolonat să fie expedit la Iași... De-aș putea să-l mai scap o lună-două, cât ține vara...

La București mă aștepta o veste tristă (una mai mult). Bietul Finkelstein, omul de treabă, și ovreiul meu de casă fusese ucis trei zile înainte. Încercase să se agațe de un tramvai care pornise: a alunecat, a căzut și a fost călcat de un automobil... Evreu băștinaș, cu sentimente românești, s-a ținut de mine 20 de ani, ca omul cel mai credincios... Fie-i țărâna ușoară! El, cel puțin, a scăpat de griji...

Sosit la Sinaia azi, de dejun, unde am găsit un timp splendid — dar orașul mort. N-am văzut un asemenea aspect de jale, în plin sezon, în Sinaia, niciodată. Parcă am fi în noiembrie, și încă și mai rău. Hotelul Caraiman și al Băilor sunt transformate în spitale; Cazonul e închis. Se va instala un spital și la Palace-Hotel, într-unul din etaje. Aproape toate prăvăliile închise; vilele, jumătate goale. Nici un ovrei n-a mai fost tolerat anul acesta în Sinaia: ieri a fost expulzată o fetiță de 3 ani, care se afla la vila Giani cu o „nurse“ germană... Ce bestialități!

Puțina lume ce se mai plimbă prin parc și pe Bulevardul Ghica pare să vină de la o înmormântare. Fiecare oftează și toate mutrele sunt sinistre. E o jale. Și de la mine din vilă (am găsit pe Poulet Ghika, pe Alecu Zănescu, pe Grigore Duca cu nevastă-sa, oaspeți ai soției mele) a dispărut orice veselie... „Nous vivons tous des journées d'angoisse“ (Trăim cu toții zile de neliniște) — o asemenea atmosferă de victorie este iarăși un lucru nemaipomenit. Dar fiecare se gândește la prigoana zilnică, la mizerie, la ziua de mâine... Și cum ar putea fi altfel?

La Berlin, după toate știrile sosite până acum, se constată că distrugerea armatelor sovietice continuă în mod metodic. Până ieri, se înregistraseră mai bine de 9 500 avioane rusești distruse. Cercul înconjurător se strânge din ce în ce în jurul armatelor rusești care merg spre o pieire sigură.

În ce privește modul cum se desfășoară operațiunile germane pe frontul de est, se subliniază la Berlin că ele nu se execută mai încet decât s-au desfășurat anul trecut operațiunile pe frontul de vest — însă spațiile întinse de pe frontul oriental necesită mai mult timp pentru realizarea planurilor Comandamentului Suprem.

Probabil că în momentul de față se reorganizează tot frontul în vederea unui salt înainte. Germanii sunt metodici, și nu pornesc până nu au toate munițiile, tot aprovizionamentul, toate unitățile „à pied d'oeuvre“ (la îndemână). Se gândește cineva ce formidabile cantități de benzină sunt necesare pentru aviație și pentru trupele motorizate?

Că e o scurtă pauză în ofensivă, o dovedește și faptul că generalul Antonescu a părăsit pentru câteva zile frontul și e la Predeal, unde se odihnește. Bușilă mi-a spus ieri la București că l-a văzut alaltăieri, și că e foarte mulțumit. Tot Bușilă mi-a mai spus, confidențial, că se pregătește o mare ofensivă care trebuie să se termine cu ocuparea Lenin-gradului, Moscovei și Harkovului... Kievul nu va fi atacat ca să nu fie distrus, de dragul ucrainenilor...

Vizita d-lui Hopkins (omul de încredere al Casei Albe) la Moscova e urmărită cu mult interes la Berlin. Se crede că dl Roosevelt n-a făcut decât un gest de aparentă mărinimie, răspunzând în modul acesta la cererile disperate de ajutor ale Uniunii Sovietelor. Acest ajutor apare însă ca foarte îndepărtat, căci Guvernul american a declarat în repetate rânduri că nu poate fi vorba de o extindere a ajutorului dat Angliei și asupra Sovietelor și că toate materialele pe care acestea le vor primi din partea Statelor Unite, vor trebui imediat plătite.

Pare în același timp că dl Churchill este acela care a insistat ca dl Hopkins să fie trimis la Moscova, spre a liniști cel puțin în modul acesta pe conducătorii sovietici. Se crede de asemeni că dl Hopkins ar avea intenția să convingă pe bolșevici să întreprindă o acțiune împotriva japonezilor.

Situația în Extremul Orient continuă să fie încordată. Declarațiile prințului Konoye că Japonia trebuie să fie gata pentru orice eventualitate și că Guvernul japonez face tot posibilul ca să mobilizeze în cea mai mare grabă toate forțele sale — sunt o dovadă concludentă despre această încordare.

Acordul încheiat între Anglia și mareșalul Ciang-Kai-Shek n-a surprins pe nimeni. El e o continuare directă a politicii antijaponeze a Guvernului din Londra.

Nici acordul anglo-rus n-a surprins. Interesantă clauza prin care Sovietele renunță la orice pretenție asupra teritoriilor din fosta Polonie... Despre Țările Baltice, despre Finlanda, despre Basarabia și Bucovina — nici vorbă!

După ce au rupt relațiile cu Finlanda, englezii au bombardat Petsamo, portul finlandez la Oceanul Înghețat... Au bombardat în același timp și coastele de nord ale Norvegiei... Germanii au doborât vreo 40 de avioane britanice, în acele regiuni — și altele vor mai fi doborâte...

Maniu a trimis un nou memoriu lui Antonescu, în care arată că trecerea Nistrului de către trupele românești a fost o greșeală (aceeași observație a făcut-o și Radio-Londra), că în nici un caz nu trebuie să ocupăm și *să păstrăm* o palmă de pământ dincolo de Nistru (are dreptate), atât pentru că ni s-ar putea considera noile achiziții, ca compensații pentru pierderea Ardealului, cât și fiindcă *nu trebuie să supărăm democrațiile occidentale. Nu trebuie să provocăm Anglia*. Maniu e convins că pacea se va încheia repede (la toamnă!!) și că va fi o pace de

compromis. Maniu mai e convins că după pace va fi o revoluție generală, în mai toate țările, dar desigur în Ungaria. Trebuie să ne păstrăm armata intactă, căci ne vor chema „grofii“ să-i scăpăm, *și atunci va fi prilejul să ne reluăm Ardealul...*

Nu știu dacă a fost un răspuns la acest memoriu, dar alaltăieri, dumeilor domnii Leucuția, Răchițan și Ilie Lazăr — toți „benjaminii“ lui Maniu, au fost arestați...

În Basarabia și în Bucovina, au luat nemții în mână direcția administrativă. Pe deasupra generalului Voiculescu și a lui Rioșanu, taie și spânzură dl ministru de Stat Pflaumer. Nimeni nu poate trece în Basarabia sau în Bucovina decât cu „Ausweiss“ german. Și e natural să fie așa: ai noștri nu fac decât să se certe. Generalul Voiculescu pretinde că este pe deasupra și a lui Rioșanu; acesta a protestat, a reclamat la general (îl persecută Ică, care nu-l poate suferi) și a obținut titlul de „reprezentant personal al d-lui general Antonescu“...

Radio-Moscova a declarat că sovieticii nu mai bombardează Bucureștii, *fiindcă toți boierii au fugit și că nu vor să ucidă numai pe săraci...* La Statul Major se crede că nu mai vin fiindcă nu mai au cu ce — iar unii pretind că bombardamentele Bucureștiului n-au fost niciodată serioase, ci numai diversiuni, ca să permită parașutiștilor să cadă aiurea... De fapt, au căzut destui parașutiști (vreo 12 au fost prinși și zilele trecute, pe Bărăgan) — mai toți propagandiști, vorbind curent românește...

Max Dormoy, fost ministru de Interne sub Guvernul Blum, a fost ucis prin explozia unei bombe ascunsă în casa în care sta la Avignon, unde avea domiciliu forțat. A avut un moment de glorie, când s-a luptat la St. Denis, cu răzvrățiții lui Doriot. Trec toate...

Trec toate și se schimbă toate... Turcii au doborât un avion al bunilor prieteni englezi — avion care îndrăznise să facă o recunoaștere pe teren turcesc...

Despre Marta Bibescu am aflat ieri la București că a expus trei zile la Mogoșoaia cadavrul nenorocitului G.V.B., și că în fiecare zi l-a îmbrăcat altfel: într-o zi în aviator, în alta în cavaler de Malta și a treia zi în uniformă de maior sau de colonel, căci nu mai știu ce grad avea...

Lipsă de gust: a făcut și face pe văduva neconsolată — când toți știu ce a fost între ei... Elenuța Leonte s-a curățat de moștenire!

Văzut la București pe Șoneriu, care a fost la Cernăuți, și la el la Herța — și povestește lucruri interesante. La Cernăuți dărâmarile nu sunt importante. Prăvăliile devastate și de multe ori incendiate și cartierul din jurul Sinagogei celei mari distrus (împreună cu Sinagoga) de nemți. Rușii au plecat în așa grabă — pare chiar în noaptea în care a pornit o ofensivă germană — încât n-au avut vreme să distrugă. Hotelurile (Palace și Vulturul Negru) sunt intacte, cu veselă, lenjerie și tot dichisul neatins. A rămas chiar personalul de serviciu de pe vremea rușilor, personal care de altminteri era același de pe vremea noastră, dinainte de 1940. Nici unul din marile edificii publice n-a fost atins. În casele particulare, de asemenea, foarte puține stricăciuni. La profesorul Vântu, s-a găsit tot, nu lipsea nimic. În sufragerie, pe un scaun tunica ofițerului care locuia acolo, masa pusă și un dejun pe jumătate consumat, ceea ce arată repeziciunea cu care au plecat domnii, de groaza sosirii trupelor germane. Șoneriu a fost și în casa lui Paul Verona, și la Sauciuc Săveanu — nicăieri nu lipsea nimic... La Verona, când au intrat în salon au dat de ramele fostelor tablouri care încadrau însă portretele lui Lenin, Stalin, Kalinin, Vorosilov etc. Uitându-se mai de aproape au constatat că zisele portrete fuseseră lipite pe pânzele de valoare agățate pe ziduri, pânze care au fost astfel toate salvate.

Și Ionel Bombă mi-a confirmat că edificiul Băncii de Credit a avut foarte puțin de suferit, că fabrica de zahăr de la Lujani ca și cea de la Juricica sunt neatinsse și că numai cea din Crisciatic a fost distrusă.

Se poate ca sovieticii să nu fi avut timpul să distrugă, se poate însă să fi fost la Cernăuți oameni mai cumsecade, căci nu numai că, casele n-au prea avut de suferit, dar și din punct de vedere edilitar s-au găsit ameliorări față de stările dinainte de ocupația rusească. Astfel, Grădina publică și piața Unirii au fost frumos amenajate și întreținute cu grijă; la toate răscrucile din centru s-au instalat aparate automate de semnalizare — și în general, toată ținuta orașului părea ireproșabilă.

În schimb, ai noștri cum au venit s-au pus pe jaf¹. Șoneriu a văzut soldați ieșind dintr-o drogherie pe jumătate jefuită, cu buzunarele pline

¹ Probabil că de aceea au luat nemții administrația în mână...

de cutii cu vax, cu unsori de tot felul, cu tuburi de paste. Văzând în față o ceasornicărie, soldații au aruncat cutiile și au dat năvală să-și umple buzunarele cu ceasornice, cu lanțuri, cu fel de fel de obiecte mai prețioase decât cele găsite în drogherie...

La Herța, Șoneriu și-a găsit casa intactă, și tot așa și Paul Verona. Intacte ca clădire, dar toată mobila șterpelită... Vechiul administrator rămas acolo le-a spus și unuia și altuia (casele sunt vecine) că atât timp cât au fost rușii nu se luase nimic — cum au plecat bolșevicii însă, s-au năpustit românii și au spart și luat tot... Șoneriu avea în șopru trei trăsură; muscalul a pus lacăt la șopru și nimeni nu s-a atins de nimic. Cum au sosit românii, a venit un ofițer, a spart lacătul și înhămând cai la trăsură, a plecat cu ele...

În Basarabia în schimb, sovieticii s-au purtat ca sălbaticii și au distrus tot ce au putut. Chișinăul, Bălți, Soroca, aproape nu mai există. Dar și aci au fost excepții. Generalul Dombrovski a găsit, spre pildă, totul în bună stare, la moșia lui...

Țăranii n-au fost pretutindeni năpăstuiți, cum se scrie la gazete. În cele mai multe locuri rușii i-au lăsat stăpâni pe pământurile lor și le-a mai permis să cotopească și pe ale celor plecați și pe ale „boerilor”. Acum, Statul român vine să le ia pământurile astfel cotoprite și țărănimea mârâie, în multe locuri...

Însemnez și eu aci cele ce mi s-au povestit, așa cum mi s-au povestit...

Să dea Dumnezeu să nu fie așa!

Sâmbătă, 2 august. Sinaia. Ministrul Statelor Unite pretinde că nemții s-au poticnit la Smolensk, că rușii opun o rezistență pe care armata germană nu o poate învinge... Eu nu cred, eu cred că nemții se reformează pentru un nou salt — de aci încetinirea înaintării lor. Dar am întrebat pe dl Günther: „D-ta te bucuri de acest fapt? Ai fi mulțumit dacă nemții n-ar înfrânge pe comuniști?” Dl Günther s-a cam fâstăcit și mi-a răspuns că americanii nu pot suferi pe comuniști, care chiar până acum în urmă le-au sabotat fabricile de muniții și armament — cu concursul foștilor lor prieteni, germanii, de altminteri — *dar că Hitler trebuie învins...* Alandala! Nenorociții ăștia de capitaliști anglo-saxoni nu mai știu pe unde să scoată cămașa!

Fiul mareșalului Keitel a fost ucis pe frontul rusesc... Avea gradul de locotenent.

Mi se spune că Lucă Sturdza (fostul ministru de Externe legionar) a fost eliberat și trimis pe front. Faptul nu mi-a fost însă confirmat...

La moșiile lui Neagoe și Șerban Flondor, la Grigorcea (Carapciu) și la Nicu Mavrocordat (Crasna) — toate în Bucovina — nu s-a dărâmat nimic, nu s-a tăiat un pom. Au fost numai devastate casele, și încă nu se știe ce au luat bolșevicii și ce au luat capitaliștii români... În schimb, orașul Storojineț în vecinătatea acestor moșii, a fost incendiat și complet distrus...

Duminică, 3 august. La emisiunea de radio de seară ni s-a anunțat că o luptă mare e în curs, în Ucraina, la 250 kilometri sud de Kiev. De mirare, căci ar fi lângă noi, și generalul Antonescu e la Predeal. Poate o fi plecat ieri pe front, fără să o știm noi, aci la Sinaia.

Henri Catargi, mareșalul, care e cam zaharisit, are mania telegramelor. A telegrafiat lui Hitler, lui Mussolini etc. cu fiecare prilej. După cucerirea Chișinăului, a telegrafiat generalului Antonescu felicitându-l și a terminat cu cuvintele: „Trăiască generalul Antonescu, trăiască Sfântul Anton *care regăsește obiectele pierdute!*“ Antonescu, pricepător de glumă (!!) cum îl știm, a trebuit să facă mare haz...

Căci glumește și el, și cu cât duh... Alecu Rioșanu i-a cerut acum în urmă un portret. Mai avea o colecție, cu dedicații prietenești, dar n-avea pe general „în Conducător“. „Mă, Alecule, i-a spus Antonescu, dacă ți-oi da unul, am să scriu pe el *haisictir!*“ — „Bine, scrie...“ i-a răspuns Rioșanu. Și a primit astfel o frumoasă fotografie cu următorul lapidar autograf: „H.S., general Antonescu!“

Când au sosit primele detașamente românești la Chișinău, au fost primite de o delegație de cetățeni la barieră care se îmbrăcaseră în uniformă F.R.N. și purtau în alai... portretul Regelui Carol! Românii din Chișinău nu aflaseră încă despre schimbarea de regim din România... Probabil că tot astfel, la 200 kilometri de front, rușii nu știu că armatele lui Stalin au fost bătute și că nemții sunt gata să intre în Moscova...

Regina Elena mi-a trimis vorbă prin nevastă-mea că ar vrea să mă aibă la dejun. Foarte mișcat de această atenție, am mulțumit călduros,

dar am rugat-o să nu mă invite: aş compromite-o faţă de Antonescu — şi m-aş compromite şi eu faţă de el, şi s-ar pune din nou cu prigoana pe mine.

Raporturile dintre Regină şi Rege pe de o parte şi Antonescu de alta, sunt reci, şi neplăcute. Regina Elena e cât se poate de montată împotriva vagmistrului: de trei ori a trecut prin Sinaia, de la front la Predeal, de la începutul războiului, şi n-a găsit un minut să se oprească să pună familia Regală în curent cu evenimentele... Regina Elena a vrut să ia direcţia spitalelor militare din Sinaia — şi generalul s-a opus... Sunt lucruri pe care o femeie nu le iartă!

N-au lăsat pe Regină să se amestece în spitale, dar în schimb au dat Adinei Voroniecka însărcinarea să conducă spitalul Crucii Roşii (hotel Caraiman) fără să consulte Centrala Crucii Roşii. Costinescu e furios, damele de la Spital şi din Sinaia se înjură cu Adina, care a înnebunit de tot. Acum nu mai e principesa Voroniecka ci *doamna Take Ionescu* — din nou!!!

Bietul Voroniecki, suferă, pentru o pâine. Adina l-a instalat în vila lui Take, într-o odaie mică, cu un pat mititel... Un prieten se mira cum putea dormi în acel pat minuscul, fiind om voinic şi-i spunea: „Vous devez vous coucher en chien de fusil!“ (Trebuie să vă culcaţi ghemuit) — „Dites en chien tout court...“ (Spuneţi ca un câine, pe scurt).

A găsit dulcea Adină sat fără câini, şi-şi face de cap...

Barbu Catargiu a petrecut 4 zile la München, unde a fost invitat la marea alergare anuală „Braune Band“ — şi povesteşte din cele văzute şi auzite. A văzut acolo pe Principesa de Hohenzollern (soţia marinarului), pe Goebbels, pe Auner (consulul nostru, mare industriaş foarte informat), şi pe alţii. Atmosferă liniştită dar nedumerită, lumea cam sătulă de război şi plictisită că nu vede, nu sfârşitul, dar măcar „începutul sfârşitului“... Victorii, victorii, dar nici una nu duce la pace... „Wir werden uns zum Tod siegen...“ (Vom câştiga până vom muri!) îi spune Auner. Sărăcie, privaţiuni, ordine perfectă. Se mănâncă mediocru, dar se mănâncă. Venise la München şi Bossy de la Berlin. Ungaria stă foarte rău cu Germania. Spiritul grofilor nu se împacă cu al naziştilor. Şi cu Italia s-a cam stricat căruţul Budapestei... Bun pentru noi.

Nemţii sunt furioşi pe italieni, care îi încurcă. Apoi mai sunt şi pungaşi şi vând în Elveţia din cărbunii pe care Germania îi transportă cu atâta greutate în Italia... Şi inflaţia monetară deşănţată pe care Guvernul italian o face supără mult cercurile politice şi economice din Berlin... Noi avem o atmosferă excelentă.

La München erau și francezi sportivi, printre care cunoscutul proprietar de cai de curse Boussacq și... antrenorul lui Rotschild! Foarte mulți cai francezi au fost „preluați” sau „cumpărați” (cu banii francezilor) de nemți. Mai toți caii ovreilor... Boussacq și alții au povestit lui Catargiu despre Paris. Acolo „viața” s-a reluat într-o măsură neașteptată, și *banii curg*. Toate fabricile în funcțiune, chiar cele care închisese înainte de război. Parisul plin. Mulți nemți care varsă bani cu nemiluita. Teatrele, restaurantele, „boatele” — pline. În fiecare zi se deschide un teatru sau un restaurant nou... Cursele au reînceput la Longchamps, Auteuil, Maisons Lafitte și se joacă sume fantastice... Cu un cuvânt Parisul a renăscut din cenușă...

Călătoria de la București la München se face cu vagon-lit București-Budapesta, apoi tren direct (ziua) Budapesta-Wien (Ostbahnhof) și vagon-lit (Mitropa) Wien (Westbahnhof)-München. Toate bune, dar lipsă totală de hamali și de trăsuri sau automobile, așa încât trecerea de la o gară la alta, sau transportul de la gară la hotel e o nenorocire...

Poulet Ghica a stat mult de vorbă cu Gafencu. Grégoire al nostru e încă siderat de puterea armamentului rusesc. El spune că a trimis într-una rapoarte prin care a insistat asupra forței armatei bolșevice și a arătat cât de grea ar fi o campanie împotriva ei. Din fericire materialul omenesc, mai ales cel tehnic și cadrele, e inferior mult celui german, altfel...

Gafencu povestește că a fost foarte bine tratat. De unde Schulemburg și nemții au fost izolați chiar din ziua declarației războiului, el a fost lăsat liber 3 zile și chiar Molotov l-a chemat și a vorbit prietenește cu dânsul... A treia zi a fost transportat cu toată Legația, într-un sat, la vreo 100 kilometri de Moscova — apoi la granița turcească, unde a așteptat sfârșitul negocierilor pentru schimbul diplomaților. Călătoria dintâi, organizată la repezeală au făcut-o în vagoane de clasa a III-a — dar de la satul al cărui nume Ghica l-a uitat, și unde diplomații români au fost foarte bine găzduiți, până la graniță — tren cu vagon-lit și vagon-restaurant. O dată cu Gafencu au sosit la graniță și bagajele sale, în 22 deăzi...

Nu este exact că copoaica de Nușeta sosise la București cu câteva zile înainte de 22 iunie, cum mi se spusese. O expediase Gafencu, la Berna, prin Germania, cu două săptămâni înainte de declararea războiului, și la Berna e și acum. Gafencu face demersuri să fie lăsat și el să meargă acolo, să se odihnească...

Până acum trei zile Gafencu nu văzuse pe generalul Antonescu — dar avusese o audiență de 2 ore la dl Ică căruia nu i-a putut povesti nimic, fiindcă timp de 2 ore n-a vorbit decât dl Ică!...

Marti, 5 august. Breasta. Părăsit Sinaia ieri-dimineață la ora 8, sosit la București la ora 10, de unde, după ce am expediat câteva afaceri, văzut câțiva prieteni și îmbucac ceva la Filip — am plecat la ora 1 spre Breasta cu doamnele Costescu (Elena și fiică-sa Mariuca). Am sosit la Breasta la vreme, la ora 6½ — căci pe la ora 7½ s-a dezlănțuit o ploaie diluviană! A plouat cu întreruperi toată noaptea. Așa vară n-am mai văzut! Azi, bate vântul din apus și pare că timpul caută să se îndrepte — dar barometrul e tot jos...

Am părăsit Sinaia cu bucurie, căci dacă Bucureștii în aceste vremuri sunt siniștri, Sinaia, cu tot timpul frumos și cu decorul ei de verdeață, mi s-a înfățișat și mai sinistră...

De la Alexandria încoace, am ieșit din atmosfera de război, și răsuflăm iarăși...

Deși reluarea ofensivei germane pe frontul de est, pe care mi-a anunțat-o Bușilă de vineri, pe care Radio-Londra a trâmbițat-o duminică dimineață și pe care mi-au confirmat-o „știutori” din București — pare un lucru cert, suntem în întuneric, căci date precise n-are nimeni, și nu se dau... La Radio și în gazete se spune că trupele germane și aliate înaintază, *conform planului*, cu succes. Și atât...

La București, din izvor *aproape* sigur, am aflat că trupe germane ar fi intrat în Bulgaria și ale noastre în Cadrilater, pentru stăvilirea mișcărilor comuniste. O afirmă și Emil Grigorescu, inspectorul nostru administrativ din Dobrogea, în ce privește trupele românești, și mi-a povestit la Sinaia și Alexandru Rănescu (rechiziționat la Cenzura Poștii din București) că a citit o carte poștală de la un soldat care scria: „Am trecut cu bine granița bulgărească și mă aflu sănătos...” Cu toate astea, *oficial nu se dă nimic* cu privire la o asemenea mișcare de trupe...

Tot la București, și de data asta din izvor guvernamental, mi s-a spus că Direcția Căilor noastre Ferate ar fi fost însărcinată cu facerea unui plan pentru sporirea și refacerea gărilor de triaj din Cluj, Sf. Gheorhge și alte localități din Ardealul ocupat de unguri — *și că însărcinarea ar fi fost dată de nemți*. La observația noastră că localitățile în chestiune nu mai făceau parte din teritoriul României, nemții ar fi răspuns: „Faceți cum vă spunem noi — și nu vă ocupați de ce e

azi...". Cu toată seriozitatea informatorului meu, nu-mi vine să cred cele spuse de el; dacă totuși sunt adevărate, să strigăm: ura!

Mi-am terminat tot treieratul, așa încât ploaia de ieri nu mi-a făcut nici un rău, și mi-a făcut bine la porumb...

Miercuri, 6 august. Sărbătoarea „Schimbării la față“. Dar de pe front, nici o schimbare... Continuăm să nu știm lucru mare. Din câte ni se spune la Radio, pare că luptele decisive și finale între forțele germane și ce a mai rămas din armatele sovietice se dau în jurul Smolenskului, și la sud de Smolensk până la Marea Neagră. Pare că unitățile armatei rusești, decimate, cu elementele motorizate tocate, cu aviația aproape nimicită sunt împresurate pâlcuri-pâlcuri și distruse sau capturate. Pare, căci un tablou precis de ansamblu nu ni se dă... Despre diviziile românești, barem, nu știm absolut nimic. Se spune *că e bine* și *că înaintază* „conform planului“. Să ne mulțumim și cu atât.

Pare de asemeni că aviația germană ar fi făcut mari ravagii la Moscova. Azi-dimineață s-a radiodifuzat că mai toate marile uzine militare, concentrate în jurul Capitalei sovietice, peste 200 la număr, ar fi fost distruse sau puse în imposibilitate de a lucra. La București, rușii n-au mai bombardat de mai bine de 12 zile. Sau nu mai pot — sau pregătesc ceva în stil mare. Vom vedea...

La 15 mai 1919, generalul Greenby, șeful unei Misiuni militare britanice, a rostit într-o alocuțiune ținută la Coțmani următoarele cuvinte: „Astăzi nu apărați cu piepturile ostașilor români cauza dvs.; *apărați cauza Europei întregi contra primejdiei distrugătoare a bolșevismului...*“

Am trăit să citesc acum în marele ziar englez *Times* un articol prin care se declară că Rusia Sovietică *e menită să mențină ordinea în sud-estul Europei...*

Unde poate duce patima omenească!

Se zică că holera a izbucnit în armatele lui Ciang Kai Shek... Norocul japonezilor, dacă o fi adevărat!

În ce privește Extremul Orient, încordarea se menține între U.S.A. și Japonia, dar deocamdată nimic mai mult...

Se vorbește de cedarea Vladivostokului Statelor Unite, ca bază navală...

Nu pricep de ce nu ocupă japonezii Vladivostokul. Sunt convins că de ar face-o, americanii n-ar declara război.

După furtuna și ploaia diluviană de luni seară, ieri a bătut toată ziua un vânt puternic. Azi vreme minunată. E răcoare ca în mai...

La Berlin se afirmă că Winston Churchill a zburat în Canada — unde ar fi și sosit — ca să se întâlnească cu Roosevelt. Întâlnirea va avea loc fie în Canada, fie pe vasul „Potomac“, iahtul Președintelui american.

Nici Londra, nici Washingtonul n-au confirmat știrea. Ba la Washington s-a spus chiar că nu se știe nimic despre o călătorie a lui Churchill în America...

Joi, 7 august. Ieri-seară la radioemisiunea de la ora 5½, „taratata“! — trâmbița ne-a chemat la „știri senzaționale în legătură cu războiul“. Moment de emoție! Am crezut că ni se va anunța ocuparea Odessei.. Nu ni s-a anunțat nici ocuparea Odessei, nici a Kievului, nici a Lenin-gradului și cu atât mai puțin a Moscovei! Dar ni s-a dat un foarte clar și amănunțit expozeu asupra rezultatelor obținute până acum, pe frontul rusesc, specificându-se situația armatelor, numele generalilor comandanți, prada luată, armamentul rusesc distrus — pierderile totale suferite de ruși...

Întregul expozeu dovedește destoinicia comandamentului și trupelor germane, care au făcut într-adevăr minuni — dar mai dovedește și puterea de rezistență a trupelor sovietice...

În șase săptămâni s-a distrus puterea ofensivă a Sovietelor; intrăm acum în faza a doua a războiului: distrugerea puterii defensive. Nu e vorbă, distrugându-se puterea ofensivă, s-a dăruit și o bună parte din puterea defensivă; dar mai e de luptat. Cel puțin, acum nu mai suntem în întineric. Știm că lupta va mai fi încă lungă și grea — dar mai știm că victoria finală nu mai poate scăpa germanilor.

Din comunicatul, atât de lămurit, de ieri — un punct rămâne confuz. S-ar părea că dincolo de Nistru, armata germano-română (cu contingent român redus) nu mai e sub comanda lui Antonescu, ci a generalului Schobert. Informații ulterioare ne vor lămuri.

Generalul Antonescu a fost decorat de Führer cu Crucea de Fier. Cu prilejul sosirii trupelor italiene la nordul frontului nostru, generalul Antonescu s-a pupat și hiritisit cu generalul macaronarilor, mărturisindu-i încredere și supunere. Italianul ne-a asigurat de victorie, grație protecției Ducelui. Până acum nici un italian n-a fugit de pe front...

Cu cât ne batem vârtos împreună cu nemții împotriva vrăjmașului comun, pe când „fratelli” se mulțumesc să ne aplaude, cu brațele încrucișate — cu atât raporturile dintre italieni și noi se încălzesc. O să ajungem să spunem că „ei și noi” am scăpat lumea de bolșevism... Latinitatea nu-și pierde niciodată prilejul să se umfle în pene! Regretabil!

Presa germană subliniază faptul că generalul Antonescu este primul străin decorat cu Crucea de Fier în gradul de cavaler. Italienii pot fi mulțumiți...

Trei comandanți de mari unități germane, de pe frontul Nistrului, au fost decorați cu Ordinul Mihai Viteazul. Iată trei cruci bine plasate...

Azi, ni s-a dat la Radio bilanțul pierderilor rusești până în ziua de 3 august: 900 000 prizonieri, 13 500 care de asalt, 10 500 tunuri, 9 500 avioane. Cifrele sunt rotunjite și aproximative — sub realitate... Marele Cartier german evaluează numărul morților sovietici la 3 milioane! E înspăimântător! Dar liniștitor...

În porturile Mării Negre au fost scufundate multe vase sovietice. Un vapor de 8 000 tone, altul de 5 000 — în total vreo 20 000 tone — numai în zilele trecute...

Churchill a sosit în Canada. Întrevederea cu Roosevelt va avea probabil loc la New Brunswick (Canada) pe bordul iahtului „Potomac”.

Se vorbește de înlocuirea lui Cordell Hull, secretarul de Stat american, a cărui demisie nu mai poate fi ocolită, din cauza stării sănătății sale. În locul său ar fi să fie numit Stimson, actualul ministru de Război. Acesta fiind un personaj șters, Secretariatul de Stat ar urma să fie condus de fapt de Roosevelt și de Sumer Welles (subsecretarul) — ca și până acum. Stimson ar urma să fie înlocuit la Război de către Willkie...

Generalul Antonescu a rămas în fruntea armatei germano-române și dincolo de Nistru: o știre difuzată azi la amiază ne anunță capturarea unui însemnat număr de care de asalt sovietice, efectuată de către o brigadă de cavalerie românească din armata germano-română comandată de generalul Antonescu (comunicat german). De altminteri, din câte am putut să aflăm la București, nemții au pe Antonescu în mare stimă ca militar și decorarea lui cu Crucea de Fier o dovedește.

Radio-Londra răspândește tot felul de știri false, cu privire la războiul germano-sovietic. În ce ne privește, se difuzează că nemții ne-au luat cu forța în lupta lor împotriva Sovietelor, că în țară e stare de revoluție împotriva vexațiilor germane, că s-a cerut darea Guvernului în judecată etc. Radio-București a răspuns azi prin cuvenita dezmințire și punere la punct — și a făcut-o în mod drastic. Se insistă, cu drept cuvânt, asupra popularității războiului împotriva bolșevicilor și asupra faptului că de 4 luni nici o cereală n-a mai fost cumpărată de nemți, precum și asupra numirii generalului Antonescu în fruntea unei armate germano-române — numire ce dovedește respectul Germaniei pentru suveranitatea României, pe care, după englezi, Hitler, ar fi călcat-o în picioare...

La Cernăuți s-a restabilit curentul electric pretutindeni și tramvaiele au reînceput să circule. Dovadă că Uzina electrică din Capitala Bucovinei n-a fost atât de radical distrusă de bolșevici, cum s-a zis.

Rioșanu a semnat un decret teribil împotriva ovreilor, probabil din ordinul altora. Îmi pare rău de el...

Vineri, 8 august. Regimurile totalitare sunt, ca toate tiraniile, regimuri de moravuri oculte: oamenii de rând nu află evenimentele ce nu se petrec în imediata lor apropiere decât în măsura și în timpul socotite oportune de stăpâni. Astfel, deși am trecut prin București luna trecută (4 august), nu mi-am dat seama că ovreimea din Capitală a trecut în acea zi și în ajun printr-o panică de nedescris. Comisari de poliție, și alți emisari, au mers din casă în casă la ovrei și i-au prevenit că vor fi toți ridicați și expediați fie în lagăre, fie la muncă obligatorie, oriunde va fi nevoie. Până în Basarabia, unde toți erau convinși că vor fi împușcați... În fine, după 3 zile de chin, a apărut ordonanța pe care am citit-o fără să-i pricep rostul, prin care toți ovreii erau chemați să se prezinte Auto-

rităților militare, cu hârtiile lor, în serii (după litera inițială a numelui) la diferite date fixate până la jumătatea lunii septembrie. Aflu acum că a fost o neînțelegere, un abuz de putere, nu sunt bine lămurit dacă din partea autorităților civile sau din a celor militare — dar fapt e că nu se prea știe cine a dat primele ordine. Sau a intervenit generalul Antonescu? Fapt e, că după ce ovreii au fost terorizați de moarte, toată lumea se leapădă de răspundere, și unul aruncă inițiativa măsurii asupra altuia. Toată lumea acuză însă pe Ică Antonescu, devenit atât de odios opiniei publice, încât toate porcăriile i se aruncă în spinare...

Cu aceeași întârziere aflăm:

Că Hitler a venit în persoană pe frontul nostru și a decorat cu mâna lui pe generalul Antonescu;

Că mai multe divizii italiene (cel puțin două, una motorizată, alta de infanterie) au sosit pe frontul dinspre Nistru și Bug și că de ieri-dimineață au intrat în luptă (să sperăm că nu vor da dosul cu inamicul);

Că am ocupat Rasdelnaia, ultima stație mare feroviară pe linia spre Odessa — deoarece în această localitate am liberat 2 000 de români, deportați acolo (ne-o spune o dare de seamă relativă la samavolniciile bolșevice din timpul ocupării Basarabiei);

În fine, că generalul ce comandă trupele italiene pe frontul nostru se numește Messe, și că generalul Antonescu i-a făcut o lungă vizită după care a tras cunoscutele telegrame lui Mussolini și lui Ciano...

Nu s-ar putea spune dacă moartea lui Bruno Mussolini, cel mai tânăr fiu al Ducelui, trebuie considerată ca o nenorocire sau un noroc pentru acesta. Cred mai mult ca un noroc: căderea căpitanului Bruno, la datorie, pe când încerca un avion nou, ca orice alt ofițer-aviator, va consolida popularitatea lui Mussolini, pe care evenimentele de pe fronturile italiene și privațiunile dinăuntru, o clătinase rău. Italienii sunt oameni sensibili, și un eveniment relativ mărunț poate avea consecințe neprevăzute... Bruno Mussolini era o figură îndrăzneată și simpatizată. Dacă ar fi murit fiica lui Mussolini, cu Ciano cu tot, efectul n-ar fi fost același — căci fiica și ginerele Ducelui sunt urâți de toată lumea în Italia...

Regele Victor Emmanuel a trimis o călduroasă telegramă „vărului său“ (Ducele e decorat cu Ordinul Sf. Anunciade) — iar din toată lumea Axei s-au trimis la Roma condoleanțe ca pentru un fiu de împărat...

Anunțată și dezmințită de agențiile telegrafice din cele două părți ale baricadei, sosirea lui Churchill la New-Brunswick nu este oficial nici confirmată, nici infirmată, la Londra și la Washington. Zilele ce vin ne vor lămuri asupra acestei senzaționale întrevăderi...

Replica noastră, la bazaconiiile repetate de Radio-Londra, a primit cea mai largă publicitate în presa noastră și în presa Axei. Toate ziarele noastre o reproduc, adăugând cuvinte de indignare. Francezul zice: „qui veut trop prouver, ne prouve rien... (cine vrea să dovedească prea mult nu dovedește nimic).

Încă o amintire și o tradiție care se duc... Palatul Regal din Șoseaua Kiseleff a fost dat „în folosință“ Ministerului Educației, ca să-l folosească în interesul studenților... De Palatul din Kiseleff, era legată amintirea anilor buni și răi petrecuți acolo de Principesa Elena. Tradiția unor vremuri scurte, dar istorice, se șterge astfel. Și de ce în interesul studenților? Studenții încep să ne plictisească, să ne mai slăbească cu ei regimul tuturor contradicțiilor...

Colonelul Lambru îmi mărturisește că încetinirea operațiunilor pe front se datorește faptului că comandamentele nu vor să mai expună trupele la marile pierderi pe care le-au suferit la începutul ofensivei. Lucrările de apărare ale sovieticilor sunt într-adevăr foarte numeroase și foarte abil dispuse, așa încât atacurile prin surprindere ne-au nimicit, și nouă și nemților, mulți soldați... Nu se va mai înainta de acum înainte decât pe teren total curățit...

Duminică, 10 august. Merge, merge, merge! O mare victorie germană a fost anunțată ieri la Radio. În Ucraina, în bucla Bugului, 25 de divizii rusești au fost nimicite! Sute și sute de care de asalt, aproape 2 000 de tunuri, peste 5 000 de automobile, 10 300 prizonieri, aprovizionări și muniții au căzut în mâinile nemților. Comandanții Armatelor VI și XII sovietice sunt printre prizonieri... La nord, altă victorie mai mică, dar importantă și ea. 35 000 de prizonieri și mult material...

În fiecare zi postul de radiodifuziune București ne pisează cu telegramele de felicitări primite de generalul Antonescu pentru decorarea

sa cu Crucea de Fier (în gradul de Cavaler, să nu uităm!) și cu răspunsurile decoratului...

Generalul a mai fost decorat și cu Mihai Bravul cl. II (la gât) — dar pentru această distincție n-a fost felicitat de nimeni. E actualmente singurul decorat cu Mihai Bravul cl. II. Mai e Prezan (Averescu a murit...) cu cl. I.

Radio-Londra a anunțat aseară că trupele germano-române sunt la Odessa și că rușii au bombardat Berlinul cu niște avioane extraordinare, pe care englezii le descriu cu lux de amănunte. Germanii pretind că avioanele sovietice n-au putut ajunge nici la periferia Berlinului, și că au fost izgonite...

După două zile răcoroase ca în mai, dar frumoase, astăzi iar plouă. Să fi schimbat războiul clima noastră? Loviturile de tun și exploziile ar trebui să gonească norii, nu să-i adune...

Luni, 11 august. Știrea cu cele 25 divizii sovietice nimicite în bucla Bugului, pe care am înregistrat-o ieri aproape fără să o cred, s-a adevărit. E o formidabilă victorie în jurul căreia însă emisiunile radiofonice și presa noastră nu fac nici a o suta parte atâta vâlvă cât în jurul decorării generalului Antonescu cu Crucea de Fier! E o adevărată întrecere în platitudine și în platitudini, probabil puse la cale de inefabilul Ică. Din comentariile publicate cu tot luxul amănuntelor, aflăm însă că n-a venit Hitler pe frontul nostru să decoreze pe Fiereveninescu, ci a zburat acesta însoțit de Ioanițiu, șeful Statului Major și alții, la Cartierul General al mareșalului von Rundstedt (care comandă centrul Armatelor germane, spre Smolensk) și acolo a venit cu alt avion și Hitler însoțit de mareșalul Keitel... Mă miram și eu!

Moscova a fost bombardată pentru a 15-a oară, consecutiv, în noaptea de 9 spre 10 august. Peste o sută de avioane (cam atâtea vin de fiecare dată) au aruncat bombe grele și bombe incendiare, pricinuind mari dărâmări și incendii în fabrici și în instalațiile militare...

Marți, 12 august. Prin încrederea unui ofițer de Stat Major, am putut citi două broșuri publicate acum în urmă de Marele Cartier și destinate comandamentelor și ofițerilor noștri. Aceste broșuri sunt secrete

și intitulate: „Ordinele Marelui Cartier General cuprinzând constatările și observațiile d-lui general Antonescu cu prilejul inspecțiilor făcute pe front“ — și „Constatări și învățăminte rezultate din operațiunile întreprinse până în prezent în războiul cu U.R.S.S.“. Citirea ambelor broșuri este edificatoare. Din ele rezultă, contrariu trombonadelor preamăritoare de la Radio și din presă, că în linia de luptă s-au comis greșeli și imprudențe din partea noastră, iar că la spatele acestor unități de luptă domnește haosul, destrăbălarea și incapacitatea... Concluzia acestor citiri e că la noi nu s-a schimbat mult din ce a fost (s-a completat armamentul, atât), dar că puterea rusească e și ea cu picioare de argilă... Oamenii noștri s-au bătut bine, desigur, în marea lor majoritate, dar n-au găsit în fața lor o armată serios organizată, căci altfel am fi fost bătuți...

Cum e puțin probabil ca aceste destăinuiri confidențiale să fie date vreodată publicității, reproduc aci câteva pasaje din ele.

Din broșura nr. 1:

„Dl general Antonescu a asistat la trecerea Prutului de către Divizia 35 în regiunea Moreni-Prisăcani și cu această ocazie a făcut o serie de constatări care trebuie să formeze obiectul unei atenții deosebite pe viitor, pentru ca insuficiențele constatate să nu se mai repete cu nici un chip.

1. Trecerea s-a făcut fără nici o protecție de aviație deși comandamentul avea la dispoziție forțe aeriene foarte importante care în ziua de 2 iulie nu erau nicăieri prea angajate.

2. Trecerea s-a făcut de asemenea fără să se asigure în prealabil adunarea principalelor elemente care sunt cu totul indispensabile reușitei unei asemenea operațiuni.

Artileria antiaeriană, de care se dispunea pentru apărarea trecerii, nu sosise în dispozitiv până la data când trecerea s-a executat. Artileria de câmp și grea, în momentul trecerii, nu dispunea decât de un divizion artilerie de câmp și o baterie artilerie grea, pentru sprijinul trecerii. De asemenea nu sosise până în momentul trecerii batalionul de pionieri cu echipajele de punți de asalt, primul element care trebuia să servească trecerii peste râu prin ambarcațiuni. În lipsa punților de asalt, trecerea s-a făcut cu bărcile companii de poduri, care constituie un material greu de manevrat.

În momentul trecerii, transmisiile Diviziei nu erau întinse nici între Divizie și unitățile în subordine și nici între Divizie și Armată.

4. În zona de trecere, și anume în satele Moreni și Prisăcani, unitățile de infanterie erau masate în loc să fie dispersate într-un dispozitiv articulat, dar camuflat și împrăștiat în sat. Strigăte și comenzi cu voce tare, deși țărmlul inamic era numai la 100–150 metri de sat.

5. Trupa care mărșăluise toată noaptea nu avusese, până la ora 4,30 când s-a executat trecerea, decât 1–2 ore de somn. Până la aceeași oră, nu mâncase decât un sfert de pâine, bucătăriile nefiind sosite. Dl general Antonescu atrage serios atenția comandanților de a se da o deosebită atenție odihnei și hranei trupelor și animalelor. O trupă extenuată prin marșuri prelungite și nemâncată, nu este capabilă să mai facă nici un efort. Trecerea Diviziei 35 a reușit pentru că inamicul nu era prezent. Dacă însă inamicul ar fi opus cea mai mică rezistență, în felul cum a fost pregătită și executată, trecerea Diviziei 35 ar fi putut eșua complet. (Nr. 234 din 2.VII. 1941).

Mai departe:

a) Toate trenurile regimentare și formațiunile de servicii erau împrăstiate¹ în zonă de culturi, cu caii lăsați să pască liberi și să distrugă ogoarele țăranilor, muncite cu atâta trudă, pe o zonă de câteva sute de hectare. Toate culturile erau călcate în picioare și distruse, așa cum pe vremuri făceau hoardele sălbatice. Munca și averea țăranilor călcate în picioare și averea națională distrusă din indolența și nepăsarea celor mari și mici care priveau spectacolul, fără a lua nici o măsură. Acolo unde furajele nu sosiseră, trebuia să se cosească o porțiune de teren care să fie plătită proprietarului, iar nu să se devasteze zone întregi.

Dl general Antonescu ordonă să se ia măsuri și să se instituie de îndată o comisie care să evalueze pagubele și să achite în contul celor vinovați, stricăciunile — iar comandanților coloanelor și formațiunilor de servicii vinovați, precum și comandantului Batalionului de Pionieri care s-a pus în panică², să li se aplice art. 58.

b) Coloanele și serviciile continuă să se miște fără nici o ordine. Coloanele de zeci și sute de trăsură merg una după alta, atunci când s-a dat ordine ca să nu se vadă decât grupe de câte 5–6 trăsură la intervale de 50 m grupă de grupă (din cauza riscurilor de bombardamente aeriene).

c).....

d) Oamenii izolați forfotesc în toate părțile peste câmp și drumuri, fără nici o treabă precisă. Trupa a scăpat din mâna ofițerilor care nu se interesează de spate, ceea ce înseamnă începutul debandadei și care ar putea fi cauza panicilor la cel dintâi bombardament aerian sau terestru.

e) Serviciile „hipo“ și „auto“ funcționează fără nici o ordine, căruțele izolate sunt într-un continuu marș fără a se ști cine le-a trimis și

¹ Este vorba de constatările generalului Antonescu însuși...

² Se referă la alt fapt, citat mai sus în broșura Statului Major.

pentru ce le-a trimis. Camioane trimise la distanțe de câteva zeci de kilometri să transporte câteva kg de material. Funcționarea serviciilor, până la trenurile de luptă inclusiv, trebuie fixată cu plan și socoteală. Trebuie trimise unități constituite, sub comandă de ofițeri sau reangajați, care să facă anumite transporturi de aprovizionări și evacuări. În această forfoteală neorganizată și neștiută chiar de șefii din spatele frontului, trupa și animalele sunt extenuate până la scoaterea lor din serviciu, de la începutul operațiunilor și fără rost.

f) Oamenii sunt murdari, nespălați, nebărbieriți și în cea mai destrăbălată ținută posibilă. S-au văzut între orele 10–12 într-o zi călduroasă și cu soare, aproape toți oamenii cu mantale, unele deschise, gulere ridicate — alții complet dezbrăcați etc. Se interzice în mod categoric portul mantalei, atât la ofițeri cât și la trupă, afară de caz de ploaie. Atât unitățile cât și serviciile, precum și orice detașament de lucru, trebuie să fie toți în aceeași ținută ordonată de șeful respectiv.....

g) Animalele nu sunt îngrijite, sunt extenuate în marșuri fără rost — caii nu sunt adăpați și hrăniți la timp, iar alții sunt cu noroiul uscat pe ei de două zile... Hrana oamenilor și a animalelor trebuie asigurată oricare ar fi operațiunile în curs. De reușita organizării spatelui, a aprovizionărilor și evacuărilor, depinde în cea mai mare parte reușita operațiunilor.

Printre cei care s-au grăbit devastând culturile au fost și oameni din coloana de transport muniții de sub comanda căpitanului Negreanu. De asemenea din Regt. 1 Grăniceri și din Batal. 1 Pionieri (căpitan Naum). Se va face o severă anchetă și ofițerilor vinovați li se va aplica art. 58.

h) S-au văzut cirezi de vite, printre care vaci cu lapte, urmând unitățile. Numai Marile Unități au dreptul de a avea parcuri de vite, care de altfel trebuie organizate. Unitățile nu au dreptul să poarte vite după dânsese. Se va controla cu severitate să nu se taie vaci cu lapte și viței, așa cum de altfel s-au dat nenumărate ordine.

i) La Șoimul, la postul de comandă, era un haos din cauza zgomotelor și a activității neorganizate. Într-o tranșee de câteva zeci de metri se aflau patru centrale telefonice în care ofițerii și trupa țipau la disperare, fără ca în realitate să se poată înțelege cu unitățile în subordine. Toată lumea se agita, striga și dădea ordine. Dl general Antonescu a comparat acest post de comandă cu o casă de nebuni. Fără calm, liniște, ordine și transmisiuni bine organizate, nu se poate comanda.

Pentru aceste nereguli... s-a ridicat comanda comandantului Marii Unități și s-a scos din funcție șeful de Stat Major“.

.....

.....

Din broșura nr. 2, lăsând la o parte cele relative la organizarea ofensivei și defensivei (din ambele broșuri, ar trebui citat tot, și n-am răbdare să scriu atât...) voi reproduce numai câteva note informative asupra dotării, echipării și hrănirii armatei sovietice, care explică în bună parte succesele noastre și ale germanilor, dar și întârzierea victoriei finale:

„1. Dotare

a) Forțele sovietice dispun de un material bogat, armament modern și variat, vehicule cu tracțiune mecanică la majoritatea eșaloanelor — până la regiment inclusiv — și în special la formațiunile de servicii.

b) Unitățile care au apărut pe frontul român au fost dotate cu armament complet; se constată că toate subunitățile dispun de arme automate (pușcă-mitralieră, pistol-automat, arme ușoare).

c) Formațiunile motomecanizate au care de luptă mici și mijlocii, de construcție și modele variate, unele de construcție veche.

Ele sunt constituite de unități de elită, încadrate cu personal selecționat și bine instruit.

Nu a fost semnalată pe frontul nostru — până în prezent — apariția unor tancuri grele, de 30 sau 50 tone. În ultimul timp, pe Nistru, și-au făcut apariția pentru prima dată, carele amfibii.

d) S-a constatat o întrebuințare largă a munițiilor de tot felul și chiar o risipă de foc de infanterie. Aceasta se datorește faptului că unitățile sovietice au format depozite mari în apropierea frontierei noastre, astfel că problema aprovizionărilor a fost simplă. Situația se prezintă în condiții deosebite din momentul când unitățile sovietice sunt obligate să opereze înapoi în spații nepregătite.

e) Aviația dispune de un material variat, de toate categoriile. Încadrarea e neomogenă și cu caracter de improvizare.

2) Echipare.

Pe frontul român prizonierii ruși se prezintă în bune condițiuni, sub acest raport.

Chiar și soldații de origine română (basarabeni și bucovineni) au fost echipați cu haine și încălțăminte nouă.

Materialul este însă de proastă calitate. Se constată lipsa parțială a micului echipament (rufe).

3. Hrana.

Pâinea găsită asupra prizonierilor ruși din Basarabia și Bucovina, cât și în depozitele de la Cernăuți, e de bună calitate (pâine neagră integrală, de greutate 7–800 grame).

Carnea e rară — asemenea și colonialele.

Unele unități au dus totuși lipsă de alimente (2–3 zile), ceea ce dovedește că serviciile de aprovizionare funcționează defectuos“.

Deși vreau să mă mărginesc a cita din broșura nr. 2 numai note privitoare la armata sovietică, voi adăuga câteva însemnări relative la armata noastră, în legătură cu funcționarea serviciilor, lăsând restul oricât ar fi de interesant și de întristător — în seama altora...

„S-a constatat că funcționarea serviciilor în cadrul Armatelor noastre și a celorlalte Mari Unități, lasă foarte mult de dorit, astfel:

a) Sunt aprovizionări trimise și sosite de care unitățile nu știu, sau care stau nedistribuite zile și nopți, deși unitățile au absolută nevoie de ele.

Șefii de servicii și statele-majore nu cunosc precis nici situația materială și nici modul cum funcționează în realitate serviciul respectiv și se mărginesc numai a se plânge de lipsuri, de greutate etc, fără a lua toate măsurile și a face eforturile impuse de situație.

b) Mijloacele de transport și aprovizionare sunt prost întrebuințate și din această cauză nu vor fi niciodată suficiente pentru a face față nevoilor.

După cum s-a arătat mai sus se întrebuințează camioane sau căruțe izolate pentru a transporta câteva kilograme de material, uneori inutil, în loc să se facă transporturi organizate.

c) Unități detașate care nu au mijloace de a se aproviziona și întreține. Astfel o companie de transmisiuni aflată la Iași primește pâinea de la Bârlad, în loc să fie pusă în subzistența unei unități din Iași — iar alta de la Fălciu se aprovizionează din Iași. Cu acest sistem, oricâte mijloace de transport am avea, nu ne vom putea aproviziona, și tot aceasta este cauza acelei forfotei perpetue și inutile care se vede pe zonă, cu delegați, căruțe de aprovizionare ș.a.

d) Armatele au cerut vin la București, când în zonele lor se găseau regiuni viticole, iar armatele aveau destule fonduri ca să se procure pe loc ce cereau de la București.

Toată lumea cere și nimeni nu încearcă, sau nu găsește necesar, să satisfacă nevoile mai întâi prin mijloacele proprii.

Peste tot lipsește inițiativa.

Se fac cereri și se așteaptă rezultatul și dacă acesta nu vine, comandamentele se mulțumesc să spun că au cerut și nu s-a dat.

e) Lipsă de coordonare. Astfel au fost Mari Unități care aveau surplus de unele aprovizionări, iar altele duceau lipsa acestora. Era sarcina autorității superioare să coordoneze.

Există o inerție a serviciilor care trebuie învinsă.

O rațională exploatare a resurselor locale va duce la micșorarea imensului număr de vagoane necesitate de transportarea aducerilor din interior.

În acest fel s-ar putea acoperi, de exemplu, nevoile de păioase ale armatelor, întrucât transportul acestora din interior necesită de trei ori mai multe mijloace decât celelalte subzistențe“.

.....

.....

J'en passe, et des meilleures (Trec peste acestea, și este mai bine așa)... Toate acestea nu le spune un critic rău voitor, le afirmă însuși Comandantul suprem al Armatei, generalul Antonescu...

Citirea broșurilor Marelui Cartier, oricât de penibil ar fi conținutul lor, nu m-a demoralizat: dimpotrivă. Mi-am dat seama cât de slabi trebuie să fie rușii, ca să-i batem și noi, cu toate lipsurile și cusurile armatei noastre...

Ieri am avut la Radio, cu repetiție, discursurile lui Ică și general Stoenescu, ministrului Finanțelor, menite să aducă banii contribuabililor la împrumutul „Întregirii“, care a fost lansat tot pe ziua de ieri. Cuvântarea lui Stoenescu a fost banală dar cumsecade, a fost ce trebuia să fie. Apelul lui Ică către „boborul român“ a fost oribil. Te întrebi cum acest dobitoc poate reuși atât de bine în înșirarea celor mai bombastice caraghioslăcuri, care evident nu au nici un sens, dar în care predicatul se acordă totuși cu subiectul. De când există România nu s-a manifestat un asemenea Cațavenc. Acest căcat cu ochi e cioclul regimului Antonescu: infectează tot și distruge până la ultima adiere de simpatie cu străduințele spre bine ale bietului general...

Împrumutul în sine e bine plănuț. Prima rambursare e o inovație fericită. Rambursarea cu premii mari și mici — o măsură bună, fără să fie o inovație.

Tipul de obligații rezervate țăranimii, cu premii speciale — mașini agricole și vite — e și el ceva nou.

Din nenorocire, cred că împrumutul nu va avea succes, fiindcă nimeni nu mai are încredere într-un Guvern care a despuțat lumea prin simple decrete. Așa încât se va reveni probabil la împrumutul forțat,

idee ce fusese adoptată acum 2 săptămâni, și apoi, provizoriu, abandonată.

Știrea uciderii lui Pântea din Chișinău nu era exactă: îi citesc numele în gazetele de ieri, în fruntea unui comitet înființat în Capitala Basarabiei. De ce se dau oare știri false, când nici un interes special nu le dictează?

În schimb se adevărește că generalul Dentz și 35 de ofițeri francezi au fost internați de englezi, în Siria.

Sovieticii continuă să arunce parașutiști în Moldova. Vreo 6 au fost prinși în jurul Podului Iloaei. Erau îmbrăcați în uniforme românești. Alții sunt în costum civil. Misiunea lor e să se facă nevăzuți, după ce cad, și apoi să se strecoare și să saboteze, un pod, o linie ferată sau altă lucrare de interes strategic. Asupra lor se găsește dinamită și mulți din ei sunt români din Basarabia, bolșevizați... Trist!

Asupra căderii parașutiștilor în Moldova, comandamentul Corpului 4 de armată, dă următoarele amănunte¹:

„Cu ocazia raziei ordonată în noaptea de 2/3 august, o poteră formată din șeful secției jandarmi Podul Iloaei, împreună cu 7 jandarmi și mai mulți locuitori și premilitari, au surprins la ora 4 dimineața într-un lan de floarea-soarelui, la distanță de 4 km de Podul Iloaei, doi parașutiști îmbrăcați în uniformă militară românească. Fiind surprinși au tras focuri în jandarmi. Jandarmii făcând uz de armă au împușcat pe unul în umărul stâng și maxilarul drept, iar al doilea fiind lovit a încercat totuși să fugă, dar a fost întâmpinat de un țăran din poteră. Văzându-se înconjurat și-a tras un foc de revolver, murind pe loc.

Parașutistul rămas în viață a declarat următoarele:

Se numește Nicolae Ștefanovici Perlov, iar cel mort se numește Munteanu Grigore (!), de loc din Chișinău și era șeful parașutiștilor în număr de 6 ce au fost lansați din avion în ziua de 24 iulie pe Dealul Mare, lângă pădurea Nadârjac. Munteanu este moldovean (!!!). Parașutistul Nicolae Ștef. Perlov este de loc din Odessa și de origine rusă.

Cei 6 parașutiști au fost toți prinși și au mărturisit că trebuiau să pună dinamită la calea ferată, dar nu izbutise încă (?). Asupra lor s-au

¹ Notă informativă comunicată mie confidențial de colonelul X de la Statul Major.

găsit revolvere, cuțite mari, granate, dinamită (în tot circa 6 kilograme), rachete, o hartă militară rusească, o busolă, un carnet de însemnări zilnice despre activitatea fiecăruia. Parașutistul Perlov a mai declarat că în Moldova au fost lansați parașutiști în următoarele puncte:

12 parașutiști	la Schitul Stavnic, pădurea Voinești, județul Iași;
6 parașutiști	la Mândrești — Roman;
12 idem	la Barticești, tot Roman
12 idem	la Buhăești, jud. Vaslui;
8 idem	la Oșloveni, jud. Neamț.

Cei 12 parașutiști de la Voinești au fost coborâți în 2 rânduri și la 6 și la 10 iulie. Ei aveau misiunea de a trece Siretul pentru a ajunge la linia ferată Roman-Pășcani și să distrugă tunelurile (!) și podurile. Cei-alți parașutiști aveau misiuni analoge pe alte porțiuni de cale ferată.

După terminarea misiunii, toți trebuiau să se adune la Prut spre Postuleni (jud. Iași) pentru a trece prin Basarabia spre Rusia.

Ar mai fi pregătiți — adaugă Perlov — circa 360 parașutiști dintre care 16 femei. Toți sunt îmbrăcați în haine militare românești; jumătate din ei sunt români (bravo! trăiască dezrobirea neamului).

Inspectoratul Jandarmi Constanța raportează că Mișcarea Legionară pare a fi început să „activeze” din nou. Elementele legionare ce au fost identificate, sunt macedonene, din populația evacuată din Cadrilater în Tulcea și Constanța... S-a intervenit la București pentru internarea în lagăre a elementelor mai compromise...

Și în Suceava se semnalează elemente legionare care propovăduiesc dezordinea. Sunt mai toți șoferi, muncitori, lăcătuși. Iar Mișcarea Comunistă care ridică nasul sub căciula legionară...

Miercuri, 13 august. Bătălia de la Uman (?) în care s-au distrus Armatele VI și XII bolșevice și despre care nu s-a mai vorbit după ce a fost anunțată și confirmată (pentru ce? oare nu trebuiau rușii să o afle?) — așa încât m-am întrebat dacă nu fusese de domeniul fanteziei, este totuși reală și foarte reală. Căci ni se dau la Radio declarațiile generalilor Ponegelin comandantul Armatei a XII-a și Kirilov comandantul Corpului XIII de tiraliori, amândoi căzuți prizonieri în acea luptă. Generalii sovietici declară că, cu multe zile înainte, și-au socotit soarta

pecetluită și au informat Moscova despre sigura nimicire a armatelor lor înconjurate de pretutindeni de forțe peste care nu se putea trece...

De altminteri buletinele germane sunt iarăși foarte succinte: probabil că lupte importante sunt iarăși în curs. Radio Londra e pesimist asupra soartei Ucrainei și mărturisește că nemții au ajuns la sud pe Nipru și la Marea Neagră...

Ziarele de ieri publică două comunicate. Printr-unul se dă o nouă dezmințire noilor știri false și tendențioase radiodifuzate din Londra, anume că noi românii am fost decimați în luptele cu rușii, că în țară actele de sabotaj sunt zilnice, că în fine între germani și români ura și ciocnirile sunt în floare. Al doilea comunicat e privitor la parașutiști: se oferă o primă oricui va semnala, va prinde sau va ajuta să prindă un parașutist sovietic căzut din cer. Se vede că vizitele domnilor atârnați de o umbrelă s-au întetit... Până acum n-au făcut însă mare rău. E un sport oarecum inofensiv...

Japonia dezmințe că ar fi comunicat la Moscova revendicări cu privire la concesiuni economice în Siberia și în Sahalin sau la cedarea portului Vladivostok — sau că ar fi protestat în prealabil împotriva stabilirii unor baze americane pe coasta Siberiei. Purtătorul de cuvânt al Japoniei mai adaugă că un import de armament american prin Vladivostok ar fi considerat la Tokio ca un trafic normal. De cine își vor fi bătând joc japonezii? Ei pretind că știrile privitoare la Siberia au fost lansate de englezi ca să dovedească prin ele că Japonia a renunțat la campania și la revendicările ei din sud, din China.

Probabil că dezmințirea de la Tokio are de scop să restabilească situația față de China — căci altfel ar fi prea boacăna...

Regele a primit în audiență pe noul ministru al Croației, un domn Bulat. O fi rudă cu Bulat al nostru din Craiova, un fel de semi-escroc, soțul unei bune dentiste? cu acest prilej Mihăiță i-a tras un discurs în care a renegat tot ce tată-său și bunicu-său au spus timp de două decenii și mai bine... Puțină rușine, Măria Ta!

O escadrilă sanitară pilotată de madame și-a făcut datoria în Basarabia, transportând răniți... Ce timpuri ciudate trăim!

Vineri, 15 august. Uspenia! Aseară la ora 11 clopotele au sunat o jumătate de ceas: e azi hramul bisericii și s-a făcut priveghere târziu. Lume multă ca niciodată. Evlavie sau superstiție? Cine poate ști... ce s-ascunde în sufletele oamenilor necăjiți!...

Odessa e încercuită de români — Nicolaev de nemți. Trupele încercuite caută să fugă pe mare, dar avioanele germane bombardează vapoarele și le îneacă...

Pe Nistru, nemții au ocupat minele din regiunea Krivoi-Rog, care produc anual 19 milioane de tone minereu de fier, adică 61% din producția Rusiei...

Prăbușirea Ucrainei occidentale, adică până la Nipru e socotită la Berlin o chestiune de ceasuri, sau de zile.

Thailanda (fostul Siam) a refuzat oficial protecția britanică, care îi fusese oferită și Guvernul său s-a declarat neutru și hotărât să apere țara împotriva oricărei încălcări a neutralității ei. Interesant argumentul că până acum protecția Angliei a dus la prăbușirea țărilor care au acceptat această protecție...

Legea prelungirii serviciului militar a fost votată de Camera din Washington cu 1 vot majoritate, deși Partidul Democrat dispunea de o însemnată majoritate guvernamentală. Roosevelt și prietenii săi nu sunt mulțumiți. De când Germania a intrat în război cu Rusia Sovietică, numărul partizanilor unei intervenții armate, care ar duce pe americani alături de comuniști, a scăzut mult.

Sâmbătă, 16 august. Ținută până a avut loc — ascunsă, ca să nu excite curiozitatea avioanelor și submarinelor germane, călătoria lui Churchill peste ocean s-a îndeplinit cu bine. Premierul britanic s-a întâlnit cu Roosevelt pe iahtul „Potomac“, cum se plănuise și „conversațiile“ au ținut 3 zile. La sfârșitul lor, cei doi conducători anglo-saxoni au făcut „o declarație comună“ în care înșiră planurile lor, după victoria engleză și încheierea păcii. Prin această declarație se aduce la cunoștința lumii că nici Roosevelt, nici Churchill nu doresc o schimbare a frontierelor Statelor europene (pe baza celor din 1919 sau din 1939) decât întrucât însăși popoarele în joc ar dori anumite modificări (?) —

că Anglia și Statele Unite se străduiesc pentru o pace care să excludă în viitor războiul și că, din punct de vedere economic, cele două mari puteri anglo-sanxone vor avea grijă de existența Statelor sărăcite de război. Pentru atingerea unei asemenea ere de fericire, diferitele țări azi subjugate sau neutre trebuie să fărâme jugul dictatorilor și să lupte pentru libertate...

Probabil că în afară de aceste teze de ordin general s-au mai discutat pe „Potomac” și alte probleme mai reale și mai actuale precum: ajutorul american (considerat de Anglia ca insuficient), colaborarea (!!!) cu bolșevicii, situația în Extremul Orient, atitudinea față de Franța etc. Dar despre acestea „declarația comună” nu spune nimic.

Presa germană și cele afiliate, bagatelizează întrevederea, compară declarațiile lui Roosevelt cu ale lui Wilson în 1912 — și înjură pe Churchill... Toată vâlva pe care și Berlinul și Roma o fac în jurul declarațiilor de pe „Potomac”, dovedește însă că cercurile conducătoare germane își dau seamă despre importanța lor. Nemții nu pot într-adevăr să nu-și dea seama că, deși merg de doi ani din victorie în victorie, n-au făcut un pas pentru câștigul războiului. Și victoriile continue obosesc, dacă nu sunt urmate de efecte vizibile pe câmpul păcii. Descurajarea vine repede și după ea, prăbușirea. De nu s-ar descuraja nemții noștri până vor fi isprăvit cu Rusia...

Statele Unite au hotărât să trimită o misiune la Moscova pentru a întreba pe Stalin ce ajutor așteaptă de la ele. Dacă e o formă de amânare — nimic de zis. Altfel, cruci și dumnezei!...

Bazinul de la Krivoi-Rog, la est de Bug, ocupat de armatele germane, conține minereurile cele mai bogate în fier din Europa (70% fier). Bazinul are 90 kilometri lungime pe 6–7 lățime și după estimările geologilor întinderea stratului e mare. Bogăția e estimată la un volum de 800 milioane tone, din care abia în ultimul an s-a ajuns la o exploatare de 19 000 tone. Pentru industria de război rusească lovitura e grea.

Și mare e și lovitura dată de nemți Sovietelor prin distrugerea uzinelor aviatice din Moscova. Aceste uzine reprezintă 50% din producția totală a Rusiei. Alte fabrici mai sunt la Nijni Novgorod, la Tula, la Harkov și pe Doneț.

De zece ori pe zi ne pisează stăpânirea la Radio cu împrumutul „Întregirii“, sau cum dracul îi zice¹. Probabil ca să dezguste lumea de el. Antonescu a pus pe toți miniștrii să vorbească în șir. Ică a fost o nenorocire, am spus-o deja — ceilalți banali și cu slăbiciuni demagogice și ei. Singurul care a vorbit bine, simplu și fără pretenție, spunând lucrurile ce trebuiau spuse — a fost Bușilă.

Printr-un decret-lege s-a creat o Direcțiune Generală a Refacerii (?) pe lângă Ministerul Lucrărilor Publice... În fruntea acestei direcțiuni a fost numit un constipat, inginerul Ion Mihalache (nimic comun cu domnul de la Topoloveni). Cu înmulțirea birourilor și formelor nu se face treabă, dar se cheltuiesc banii contribuabililor...

Contribuabilii încep să mârâie. Ieri la biserică, primarul și preotul nostru au cerut oamenilor să subscrie pentru soldați, să subscrie la împrumut — să tot subscrie... Să-i fi auzit pe toți: „Dar bine, domnule, unde merg banii adunați cu birurile grele pe care le plătim?“ Aveau dreptate bieții oameni, dar ce să faci numai cu dreptatea?

Marti, 19 august. Sunt îngrijorat de soarta lui Rioșanu, salvatorul meu din ghearele legionarilor. N-am amănunte, dar știu că a fost operat la Cernăuți de piatră la rinichi. Amza Jianu a fost adus de la București cu avionul generalului Antonescu. A treia zi după operație hemoragie renală gravă. Amza Jianu a fost din nou adus cu avionul, și o nouă intervenție a avut loc. Presupun că hemoragia n-a putut fi oprită, căci Amza a scos rinichiul... La București, după câte-mi spune Radu Romanescu care a dejunat astăzi la Breasta — sâmbătă seara toată lumea da pe Rioșanu drept pierdut... Dar lumea exagerează și mă rog la Dumnezeu să-l scape pe bietul Alecu al nostru...

Führerul a decorat cu Crucea de Fier (crucea simplă de cl. I, nu în gradul de cavaler, ca pe Antonescu) pe generalul de Armată Petre Dumitrescu, pe generalul Avramescu, succesorul lui Vârtejeanu în capul vânătorilor de munte și pe generalul Racoviță, comandantul unei divizii de cavalerie. Decorațiile au fost remise pe front, cu discursuri, de către generalul von Schobert. E răspunsul la decorarea celor trei generali germani cu Mihai Viteazul, decorare însemnată în aceste notițe.

¹ Al „Reîntregirii“ (nota ulterioară).

Prințul Nicolae a subscris — și scris lui Ică — 500 000 lei la împrumutul Reîntregirii. Proportional, ar trebui să subscriu și eu 5 lei. Din nenorocire toată averea mea e sub sechestru, pentru cele 60 milioane pe care le-am furat de la Interne în 1931...

Nimic nu e nou sub soare. Falsul Ploiești construit în decoruri pe Teleajen pentru a înșela pe aviatorii ruși și care ne-a făcut să admirăm ingeniozitatea nemților a fost precedat de un fals Paris construit în 1914 la Conflans, la îmbucătura râului Oise în Seina. Găsesc într-o veche *Illustration* amuzantul dispozitiv de decoruri și de jocuri de lumini menit să înșele aviața germană...

Regimentul 52 Artilerie a revenit la Craiova, în refacere. E unul din regimentele decimate în Basarabia...

La Moscova, se zice că s-a terminat un Stalin-Palace subteran în care dictatorul roșu, gonit de bombe din Kremlin, va primi pe delegații Angliei și Statelor Unite pentru a discuta cu ei ajutorul ce aceste două Puteri vor trimite Sovietelor... după sfârșitul războiului.

În noaptea de sâmbătă spre duminică a mai fost o alarmă la București și câteva bombe au căzut, fără efect, la... Buftea! Avioanele rusești nu mai veniseră de trei săptămâni...

Miercuri, 20 august. Pe frontul rusesc operațiunile merg încet, dar sigur. Nu se mai dă năvală, ca să se evite pierderi de oameni, căci muscalii, deși se retrag pe toată linia, deși sunt ca și în debandadă, continuă să se apere individual și în mici formații cu îndârjire.

În ultimele opt zile Sovietele au pierdut un material considerabil și oameni mulți. Nemții și aliații lor sunt stăpâni pe toată regiunea de vest de Nipru — și odată acesta trecut, puțin îi va mai desparte de bazinul Donețului. Indată ce nemții vor fi stăpâni pe bazinul Donețului (al Kri-voi-Rogului a fost deja cucerit) — soarta Rusiei va fi pecetluită.

Ocuparea Nicolaevului și încercuirea Odesei, cu bombardarea portului său, au dat o lovitură de moarte puterii rusești în Marea Neagră. Dacă portul militar al Rusiei pe această mare e Sevastopolul, șantierele

ei navale sunt la Nicolaev și Odessa. Ce a mai rămas din flota sovietică la Sevastopol nu se va mai putea repara sau ravitalia... La Nicolaev, nemții au capturat un vas de linie de 35 000 tone, un crucișător de 10 000 tone și alte 4 vase mai mici. Cu ce s-a mai distrus în Odessa și în larg, nu trebuie să mai rămână mult din flota lui Stalin din Marea Neagră...

Ieri a împlinit violonistul Enescu 60 de ani. Acest mare eveniment a fost celebrat prin Radio-București. S-a consacrat virtuosului eminent, excelentului dirijor și mediocrului compozitor o oră, de la ora 18 la ora 19. A vorbit I. Simionescu și s-a înecat tot timpul cât a vorbit, căci îl apucase tusea.

Enescu a fost celebrat și la Radio-Londra — de Tilea! A vorbit și pransesa Callimaki despre popa Gheorghe, tatăl maestrului, dintr-un sat vecin cu o moșie a Callimakilor, în Botoșani. Am aflat cu acest prilej că sala în care se dau de obicei concertele filarmonice în Londra, a fost distrusă de bombe. Concertele continuă însă, dar s-au mutat la Albert-Hall, încă neatins...

Tilea a încheiat prin făgăduiala că Anglia ne va da o Românie mare. Deocamdată vedem pe Churchill mână în mână cu Stalin...

Joi, 21 august. Pe când un grup de armate germane curăță, împreună cu trupele noastre, ținutul dintre Bug și Nipru până la Mare — alt grup a dat o mare bătălie în preajma orașului Gomel, dincolo de Nipru, la nord de Cernigov (mare nod de căi ferate pe linia Brest-Litovsk-Bransk) — bătălie în care 17 divizii de infanterie, două divizii blindate, 2 aeronautice și 1 motorizată au fost nimicite. S-au luat 700 tunuri, 170 care de luptă, 2 trenuri blindate și s-au făcut 78 000 prizonieri...

Odessa continuă să fie sub focul neîntrerupt al aviației germane, care a mai scufundat nu știu câte vase. Ocuparea Odesei de către trupele noastre e o chestiune de puține zile. Forțele noastre înaintează încet fiindcă tot terenul este minat.

Pe frontul de nord, sovieticii dețin încă Reval (în Estonia) și Hangoe (peninsula în Finlanda). Forțele germane ar fi ajuns la 25 kilometri de Petersburg.

Pe frontul din apus — nemții afirmă că au doborât 72 avioane engleze în ultimele 4 zile...

În anul cât au ocupat Chișinăul, rușii au ridicat o statuie „generalului” Kotovski, orginar din Hâncești. Acest Kotovski a fost condam-

nat în 1905 pentru tâlhărie la drumul mare. Eliberat, a ajuns general și șef al Cavaleriei sovietice... Prin câte înjosiri a trecut și neamul nostru!

Un prieten îmi scrie din București:

„Boală în Guvern: Ică Antonescu s-a operat la amigdale și e bine, Rioșanu s-a operat la rinichi (avea piatră) și a fost rău: atât de rău încât a fost vizitat la Cernăuți — unde s-a operat — chiar de surorile lui cu care nu mai vorbea de ani de zile¹. Pare că acum merge mai bine².

Versiuni de plecare a lui Ion Marinescu și înlocuirea lui la Economia Națională fie prin Manolescu-Strunga (!!)³, fie prin Grigore Carp. Se vorbește că și Cancicov va intra în Guvern ca un fel de dictator economic, cu grad de vice-președinte de Consiliu (ce va zice Ică?) și titular la Finanțe.

Se concretizează știrea că noi ne oprim la Odessa, unde generalul Șteflea va fi numit guvernator. Ba se vorbește chiar că vom demobiliza parte din armată și vom păstra strictul necesar pentru ocuparea părții noastre de peste Nistru...

Acțiunile lui Antonescu (generalul) la Hitler au crescut în cel mai îmbucurător mod. Apreciat ca militar excelent, iubit ca aliat leal. Se spune că la 22 iunie, la declararea războiului, noi aveam trupele masate la Prut, dispuse pentru ofensivă, gata să facă 7 capete de pod — iar din Basarabia informațiile precizau toate că trupele ruse fugeau în debandată. Generalul Antonescu a voit să treacă Prutul, dar a fost oprit de germani care spuneau că nu e nevoie, că dâșșii fac o manevră strașnică la Minsk, de pe urma căreia forțele nemțești vor executa o mișcare învâluitoare a trupelor rusești care vor cădea ca muștele. Dar manevra nu a reușit nemților la Minsk. Mișcarea învâluitoare nu s-a putut efectua; trupele ruse mor dar nu se predau — iar cele din Basarabia, care la început au fugit, s-au reîntors, au ocupat poziții bune, așa că atunci când nemții ne-au dat voie să atacăm am avut mari greutăți. De unde la început am fi putut să-i fugărim până la Odessa fără pierderi mari, căci rușii se retrăgeau, am întâmpinat binecunoscutele dificultăți. Budionnâi a masat forțe mari și a atacat în direcția Hușilor și Bârladului, cu scopul să ajungă la Carpați și să ne separe de nemți. Atunci s-a văzut lealitatea generalului și vitejia disprețuitoare de sacrificii a soldatului nostru. Au murit mulți, dar au luptat admirabil și au oprit puhoiul ru-

¹ Numai cu una.

² Veste confirmată și de nevastă-mea, azi-dimineață, la telefon.

³ Sa o văd și p-asta! Escrocul e foarte bine cu nemții... Fac afaceri împreună!

sesc, aducând mari servicii și nemților. Se zice că Hitler a venit de l-a decorat pe general în țară, cu toate precizările oficiale contrare. Unii spun că a venit la Leorda (lângă Botoșani), alții pretind că a venit în Basarabia și când s-a dat jos din avion și s-a întâlnit cu Antonescu l-a îmbrățișat cu o căldură atât de evidentă, atât de frățească, încât toți ce prezenți au fost impresionați.

La trecerea Prutului s-au comis inevitabilele greșeli de către anumiți generali, printre care Șova și Leventi. În schimb, generalul Dăscălescu a strălucit în mod deosebit, așa că generalul l-a decorat pe front.

În lupte s-a remarcat cât de bună artilerie avem noi. În general nemții au înlocuit artileria grea cu „Stuka”. Noi însă avem artilerie Skoda, excelentă, și artileriști foarte bine antrenați. Nemții au fost atât de încântați de artileriștii noștri încât ne-au dat tot materialul de artilerie, la fel cu al nostru (tot de la Skoda), pe care l-au luat cu ocazia dezarmării armatei bulgare¹. Căci armata bulgară a fost dezarmată, deoarece în Bulgaria începuseră mișcări rusofile, recte comuniste. Așa am căpătat artilerie pentru două divizii, și pe gratis, și de la bulgari!

În schimb, în Bucovina, nemții pun mâna pe tot ce e fabrică și comerț. Au trimis la Cernăuți pe unul Pflaumer, specialist în acaparare, care operează pe față. Guvernul nostru trimisese în Bucovina echipe de economiști, juriști și agronomi — un Guvern în miniatură — care să guverneze la fața locului, iar nu de la București. Ei bine, acest Guvern mititel s-a înapoiat în București deoarece nu putea face nimic la Cernăuți din pricina lui Pflaumer, întru toate dictator.

Un neamț de seamă din București spunea că în curând vor astupa și ultimele două găuri de șoarece din Europa (făcea aluzie la Elveția și Suedia). Se vede că nu mai au nevoie de aceste State care le serveau pentru operațiunile financiare cu celelalte continente...“.

Sâmbătă, 23 august. Ieri s-au împlinit două luni de la intrarea Germaniei și a noastră în război cu Rusia. Mulți sunt dezamăgiți, căci credeau că Rusia va fi cucerită într-o lună. Eu unul n-am crezut-o nicio dată căci cunoșteam formidabilul armament al Sovietelor și puterea defensivă pe care o constituie, orice s-ar spune, enormitatea Rusiei, masele de trupe și greutatea de transport într-o țară fără șosele. Găsesc dimpotrivă că rezultatele realizate în aceste două luni sunt extraordinare și ne asigură victoria finală până la începutul iernii. Marele Car-

¹ Socotesc știrea fantezistă, dar o înregistrez ca să nu stric tabloul corespondentului meu, care rămâne cu răspunderea...

tier german ne-a dat ieri date edificatoare: 1 200 000 prizonieri, 2 600 000 până la 2 800 000 morți sau răniți, 11 250 de avioane prăbușite sau distruse pe pământ; 14 500 care de asalt și 14 000 tunuri capturate sau dărâmate — față de pierderi neînsemnate în rândurile nemților și ale noastre, iată bilanțul a 60 de zile de lupte.

Clevetitorii se miră că cele 3 orașe însemnate din apropierea frontului, Petersburgul, Kievul și Odessa n-au fost încă luate. Germanii n-au urmărit însă nici de astă-dată „ocupări de orașe“, *ci distrugerea armatei bolșevice*. Or, în două luni, cu prizonieri, cu morți, cu răniți — *cinci milioane* de muscali au fost scoși din luptă, cu întreg materialul de război aferent. Date fiind contingentele rusești, acest material de oameni și de unelte (cel mai bun al armatei, reprezentând forțele de șoc) — nu se mai poate reface.

Și nu vor fi luat încă nemții cele trei orașe — dar au ocupat teritorii mai întinse decât întreaga Franță sau Germanie (cu toată lipsa căilor de comunicație) și trupele lor au pătruns în inima țării vrăjmașe la o adâncime de peste 1 000 kilometri...

Să fim mulțumiți, și cu Dumnezeu înainte!

A fost ocupat și Chersonul, la gura Niprului. În curând Crimeea va fi izolată și bazinul Donețului atacat...

Consulatele Cubei, în Germania și în Italia au fost închise. Personalul lor e acuzat că făcea spionaj în contul Angliei.

Ungurii au scos „Lupoaica“ dăruită nouă de orașul Roma și așezată pe piața cea mare din Cluj. Italienii, care au delegați în Comisia Mixtă din Cluj, au putut constata — cu plăcere, probabil — faptul, și au mai putut constata că acuzația adusă împotriva noastră cum că am fi doborât, noi, monumentul Regelui Matei Corvin era o sfruntată minciună a propagandei maghiare... După cum minciună a fost știrea dată tot de această propagandă, cum că trupele ungurești au cucerit Basarabia și au ocupat Odessa. Pentru Basarabia, Antonescu a trimis la Budapesta drastica adresă cunoscută — pentru Odessa, trei emisiuni consecutive ale postului de Radio-București au dezmințit faptul și au *precizat* că nici un soldat maghiar nu se află în preajma marelui port rusesc, asediat numai de forțe române și germane. Ce porci!

Un important Consiliu de Miniștri a avut loc acum trei zile, sub președinția domnului Ică. Comunicatul ne spune că s-a discutat chestiunea punerii în retragere a profesorilor universitari și că s-a constatat că nici un profesor n-a fost scos la pensie decât pe motive obiective și în conformitate cu legea și cu avizul Consiliului de rectori. S-a mai stabilit că bunurile ovreiești expropriate nu vor fi scoase la licitație, deoarece Statul nu trebuie să facă o *afacere* din această mutație de proprietate, ci un instrument de naționalizare și de recompensă pentru cei care au apărât țara în actualul război... S-a mai hotărât suprimarea taxei de 20% asupra valorilor mobiliare *nelegal* impuse cu această taxă, în iulie trecut. „Mieux vaut tard que jamais“ (Mai bine mai târziu decât niciodată) — dar mai bine se gândeau înainte de a impune valori scutite *de orice impozit*, prin chiar prospectul lor de emisiune. Cum să mai aibă lumea încredere în făgăduielile prospectului actualului împrumut în curs de subscriere?

Luat aseară masa la Rasnic, la Seulescu. George Seulescu și soția lui Annie au clădit acolo o delicioasă vilă în stil românesc „corectat“ — și primesc cu prietenie și masă bună. Șoseaua, de la Breasta la Rasnic, e o nenorocire...

Sâmbătă seara. La orele 14, ni s-a dat astăzi comunicatul Marelui nostru Cartier, nr. 7. În două luni de zile 7 comunicate, adică nici unul pe săptămână, nu e mult. Dar ce-i pasă fiului norocului de opinia publică românească!

Comunicatul ne aduce la cunoștință că trupele noastre au împreșurat Odessa — ceea ce știam deja — că sunt la 15 kilometri de oraș din toate părțile, că s-au distrus toate lucrările betonate care apărau cel mai de seamă port al Rusiei și care au costat *10 miliarde de ruble*, că toate fortificațiile dintre Nistru și Nipru și de-a lungul Nistrului au fost dărâmate și ele — că în fine un însemnat material de război încă în inventariere a căzut în mâinile noastre.

Deși pentru prima dată în istoria noastră am cucerit temeinic teritorii în afară de granițele noastre legitime, trâmbița victoriei n-a sunat înainte de difuzarea comunicatului nr. 7, cum a sunat până acum pentru știri mai puțin impresionante. Uitare, sau intenție?

Ni s-a mai spus azi la Radio că, pentru orice act de sabotaj industrial *s-ar mai comite*, vor fi împușcați 20 ovrei comuniști și 5 creștini

comuniști... Dar ce acte de sabotaj au fost comise până acum nu ni se spune...

Duminică, 24 august. Fapt divers fără importanță: generalul Antonescu a fost înaintat Mareșal și totodată decorat cu clasa I a Ordinului Mihai Viteazul. Ridicarea lui la grad de Mareșal, ca și înaintarea în cel mai înalt grad al Ordinului Mihai Viteazul, era o consecință a evenimentelor care l-au pus în capul Statului și în fruntea Armatei. Dar tocmai fiindcă aceste cinstiri erau naturale, sigure, inevitabile și chiar justificate, era mai elegant din partea generalului să mai aștepte; să aștepte până la sfârșitul războiului. Hitler a cucerit Europa și nu s-a proclamat Mareșal, ca Pilsudski. E drept că Mussolini n-a cucerit nimic și s-a proclamat „Prim“ mareșal al Italiei. Să nu uităm că printre slavi, polonezii se consideră ca latini și că tot astfel ne socotim și noi latini printre corciturii...

Cruzimi inutile. Un grup de ofițeri și soldați sovietici, cu un inginer în frunte, însărcinați cu distrugerea podurilor și lucrărilor tehnice înapoia frontului inamic, a fost capturat la Soroca după retragerea rușilor. Acești oameni au fost judecați de o curte marțială, osândiți la moarte și împușcați... Misiunea lor se încadra perfect în conducerea normală a războiului, și nu văd de ce acești prizonieri de război au fost tratați ca bandiți... După cum n-am putut pricepe pentru ce toți evreii din România, până și cei mai cunoscuți ca cumsecade, trebuie să plătească crimele săvârșite de șleahta comunistă și perciunată din Iași...

Și Regina Elisabeta a subscris 500 000 lei la împrumutul „Reîntregirii“. În plus, a deschis o casă de convalescență pentru ofițeri răniți, la Banloc. Pe spezele ei, bineînțeles. În scrisoarea pe care a adresat-o d-lui Ică vorbește cu recunoștință despre generalul (pardon, mareșalul) Antonescu, pe care-l califică de „animatorul“ refacerii Țării. Eu, care-i cunosc sentimentele, îmi închipui cât a trebuit să o coste această plătitudine...

„Plus ça change et plus c'est la même chose“ (Cu cât se schimbă mai mult, cu atât mai neschimbat rămâne totul.) e o axiomă care nu se dovedește nicăieri atât de adevărată ca la noi. Regimul nostru zis parlamentar a fost caracterizat prin potopul de legi supuse Adunărilor Legislative. De când avem un regim totalitar, numărul decretelor-lege e

și mai mare. Un domn de la Consiliul Legislativ îmi spunea deunăzi că 700 de proiecte de legi așteaptă avizul „urgent” al Consiliului. În acest noian de legi, e câteodată și una bună. Astfel e legea promulgată de ieri, privitoare la regimul invalizilor și accidentaților de război. Regimul invalizilor și al mutilaților, după războiul din 1916–1917, a fost o rușine. Pensii de mizerie au făcut din acești oameni care s-au jertfit pentru țară niște nenorociți milogi. Prin legea nouă se prevede obligativitatea Statului să procure invalizilor mijloace de existență cu concursul întreprinderilor și particularilor care și-au scăpat avutul mulțumită sacrificiilor celor care au purtat armele împotriva vrăjmașului și au căzut răniți. În același sens vor fi puși în posibilitate să-și câștige viața și urmașii celor morți în război.

Vechiul regim al invalizilor de război nu se ocupa de cei loviți în dosul frontului prin bombardamentele aeriene. Tehnica războiului a schimbat fața lucrurilor și noua lege prevede și ajutorarea victimelor civile pe care le asimilează cu cele de pe front. Toată economia legii e bună.

Șerban Geblescu a sosit ieri după-amiază la Craiova, venind cu avionul din București. A făcut drumul cu generalul Vasiliu, comandantul Jandarmeriei, care fusese în ajun la Tighina. Generalul povestea că luptele pentru cucerirea Odessei au fost foarte grele, că a trebuit să punem în linie peste 200 000 oameni. Acum toate fortificațiile au fost cucerite, s-a ajuns la marginea orașului și se așteaptă să se vadă dacă nu se va preda. Dacă nu se va preda, — ordinele sunt date — se va trage cu tunul în case, și se va trece la baionetă...

Tot Geblescu ne-a adus știri bune de la Rioșanu: a scăpat. Dar a văzut moartea de aproape...

Ultimul atac al aviației rusești asupra Bucureștilor a fost fără efect. Din câte se spune, pare că și pe front aviația rusească e tot atât de slabă: efectele ei ar fi aproape nule.

În Marea Neagră ar mai fi rămas de partea sovieticilor un crucișător, două contra-torpile și 30 de submarine. Așa spun nemții la Radio...

Luni, 25 august. Se zice că Antonescu este hotărât contra anexiunii oricărui teritoriu dincolo de Nistru. Numai să fie așa, căci actele de

guvernământ dezmint această sănătoasă concepție. Astfel s-a creat o administrație transnistreană; în fruntea ei a fost numit Alexianu¹, pe ziua de 22 curent. Teritoriul dintre Nistru și Bug a fost împărțit în 10 districte. Alături de Alexianu „Împuternicitul generalului (azi mareșalului) Antonescu“ (aceeași titulatură ca pentru generalul Voiculescu în Basarabia și Rioșanu în Bucovina) au fost create mai multe consilii tehnice (administrativ, agricol, financiar, economic, cultural etc.). Rezidența „Împuternicitului“ a fost fixată la Tiraspol, care a devenit astfel capitala ținutului transnistrean. S-a creat o presă locală; la Radio și în ziarele noastre se documentează zilnic *drepturile noastre* asupra acestui ținut, iar numărul românilor de dincolo de Nistru sporește cu fiecare articol sau difuziune...

Regele Mihai a vizitat alaltăieri Tiraspolul. Primit în gara Tighina — sau mai bine zis pe locul unde a fost gara Tighina, căci a fost rasă de ruși — de către mareșalul Antonescu, Regele a trecut Nistrul cu automobilul. La Tiraspol, după ce a pășit la revista armatei și a asistat la înmormântarea aviatorului militar Popișteanu, comandantul unei escadrelor, căzut la datorie (decorat pe catafalc cu Mihai Viteazul și Virtutea Aeronautică), Regele a primit delegații de români transnistreni *care l-au aclamat ca pe Regele lor și au mulțumit armatei române că i-au dezrobii*. Mareșalul Antonescu era prezent, și n-a dezaprobat nimic. „Qui ne dit rien, consent“ (Cine nu spune nimic, consimte). Dar nu e totul să cucerești, trebuie să și păstrezi...

Radio-Londra comite infamii. Ieri după-amiază a făcut apel pe românește la toți muncitorii noștri, dându-le sfaturi *cum să saboteze toate muncile* și să *ucidă* pe nemți! O conferință revoluționară comunistă, cum nici Moscova n-a făcut-o până acum...

Anglia trebuie să se stimtă foarte slabă ca să recurgă la asemenea metode și să-și uite de regimul ei capitalist ca să se arunce în brațele celui mai deșănțat bolșevism.

Aș pune o întrebare britanicilor. Să admitem victoria lor. Ei declară că nici un Stat, din cele mici, nu-și va pierde libertatea și granițele. Dar cum vor face cu rușii? Dacă nici nemții, cu formidabila lor armată, nu vor fi fost în stare să-i bată (cum nădăjduiesc cei de la Londra), apoi îi vor ține oare în loc cele 3-4 divizii pe care le-ar putea trimite Anglia împotriva lor, după X luni de pregătire?

În Europa nu se pune astăzi decât o singură problemă: salvarea continentului de bolșevism. *În această luptă*, englezii ar trebui să fie

¹ Profesor universitar, fost rezident în ținutul Bucegi.

alături de nemți, *căci numai Germania ne poate scăpa pe toți de prăbușirea în ignominia Moscovei.*

Despre numirea cam pripită a lui Antonescu ca Mareșal al României se spun multe. Se zice că ar fi cerut-o nemții... Hitler ar fi atât de „ambalat“ în ce privește pe Conducătorul nostru, i-ar fi atât de recunoscător pentru sfaturile militare și colaborarea sa strategică, încât ar dori să-l ridice la demnitatea de Mareșal al Reichului... Dar pentru aceasta trebuia să fie întâi Mareșal al României...

Din tot ce se află, rezultă cu siguranță că prietenia lui Hitler pentru Antonescu este o realitate, chiar dacă n-ar merge până la conferirea gradului de Mareșal german. Facă cerul ca din această prietenie să tragă țara foloase, cu, ori fără galoane pe mânecile Conducătorului ei...

Populația ucraineană de pe valea Ceremușului (Bucovina) este îndemnată să se pregătească pentru răsturnarea oricărei autorități străine, de formare a Statului ucrainean independent la care propagandiștii susțin că va trebui să alipească și partea de nord, ruteană, a Bucovinei. În acest scop se răspândesc numeroase manifeste aduse probabil din Galiția.

Propagandiștii mai de seamă par a fi rutenii plecați de la noi, ca să se înscrie în Galiția în armata ucraineană, ce se organizează de nemți, și care se înapoiază acasă, pentru un motiv sau altul, cu buzunarele pline de manifeste.

Mai mulți din acești indivizi au fost arestați.

În ziua de 18 august, la ora 7 seara a avut loc un incident la frontiera româno-ungară la nord de Întorsura Buzăului, la punctul Podul Bărbatului. Mai multe căruțe ungurești însoțite de soldați-grăniceri unguri au trecut granița, să fure fân. Grănicerii români au deschis focul. Grănicerii unguri au răspuns fugind cu fânul peste frontieră.

N-au fost morți. Fânul a fost restituit. Incidentul s-a aplanat...

Pe la Buzău, pe la Râmnicul Sărat, spre Ploiești, la Constanța — avioane rusești mai aruncă din când în când bombe, fără nici un rezultat. La Constanța, o bombă a trecut într-un bloc prin 4 planșuri de beton, fără să explodeze...

Mai cad din cer, pe ici-colo, și câțiva parașutiști, baloturi cu explozive și manifeste comuniste. Mai mult distracție decât altceva...

Se pare că cu ovreii, stăpânirea a lăsat-o mai moale. Ordinul ca toți ovreii din Moldova să poarte insigna sionistă, nu se prea aplică. Și cu trimiterea la muncă de interes obștesc, se mai fac excepții — multe — și măsura nu se mai execută cu rigoarea de la început. Asta e soarta măsurilor nesăbuite și excesive...

În noaptea de 14 spre 15 august, calea ferată dintre Tulcea și Cataloi a fost minată și aruncată în aer pe o porțiune de 50 de metri. Și în alte locuri s-ar mai fi întâmplat acte de sabotaj. Ele au determinat drasticul comunicat radiodifuzat prin care se anunța că pentru orice sabotaj vor fi împușcați 25 de comuniști (20 evrei și 5 creștini)... Poate că comunicatul să fi fost provocat și de propaganda bolșevică de la Londra!

La Suceava a fost arestat elevul (!!) de liceu Mircea Moldoveanu și unchiul său Octav Sireteanu. Amândoi făceau propagandă legionară și la locuința lor au fost descoperite: *o pușcă rusească*, un încărcător de armă automată, echipament și material *de origine rusească*. În plus suma de lei 17 000, proveniți din cotizații...

Presa din Statele Unite publică un fel de plan de război Churchill-Roosevelt, așa cum ar fi fost întocmit cu prilejul faimoasei întrevăderi.

Indiscreții asupra acestui plan, toate mai mult sau mai puțin identice, au fost publicate din diferite părți — întărindu-se astfel caracterul lor de autenticitate.

Planul Churchill-Roosevelt s-ar întemeia pe următoarele puncte:

1. Lupta până la ultimul soldat sovietic, nelivrându-se arme Sovietelor decât în măsura pierderilor suferite de acestea;
2. Speranța în dificultățile alimentare ale Europei;
3. Speranța în suferințele și oboseala țărilor învinse și ocupate;
4. Speranța într-o oboseală eventuală a națiunilor semnatare ale Pactului Tripartit;
5. Prelungirea și extinderea conflictului la maximum posibil;
6. Angajarea cât mai complectă a Japoniei în China, prin furnizarea de arme marelui Ciang-Kai-Shek; menținerea amenințării neîn-

tate a unui triplu atac anglo-sovieto-american asupra Japoniei, pentru a o împiedica de la orice acțiuni;

7. Ocuparea Iranului, Turciei, Dakarului, insulelor Azore, a insulelor Capului Verde și eventual a Thailandeii și

8. Concentrarea într-un punct al globului, care ar putea să fie și Indiile britanice, a unei mase de atac anglo-nord-americane — masă ce ar fi aruncată în cumpănă la momentul prielnic pentru a sprijini armatele sovietice.

Chestiunea Iranului e la ordinea zilei de mai multe săptămâni. Împăratul Iranului a declarat solemn că de va fi atacat se va apăra — iar la Ankara s-a spus fățiș că toată simpatia Turciei e cu Iranul, care a fost viu îndemnat să reziste. Dacă știrea atacului concomitent anglo-sovietic se confirmă, un nou teatru de război se va crea, *poate* în favoarea Angliei, dar desigur că nu în a Sovietelor, și în nici un caz în detrimentul Germaniei.

După ocuparea regiunii miniere de la Krivoi-Rog și Nicopol, înaintarea trupelor germane de la cotul Niprului s-a îndreptat asupra regiunilor industriale ucrainiene binecunoscute de pe Nipru, cu orașele Dniepropetrovsk și Zaporje, regiune cunoscută sub numele de Dniepr-Kombinat.

Această regiune este cea mai importantă după bazinul Donețului, din toată Ucraina.

Aci se găsește un centru important al industriei de fier și alte minerale, care își datorește existența vecinătății sale cu regiunile miniere de la Krivoi-Rog, cu regiunile unde se găsește mangan de la Nicopol și cu bazinul carbonifer de la Doneț.

Din punct de vedere al comunicațiilor această regiune este de asemenea favorizată, căci Niprul se varsă direct în Marea Neagră.

Dat fiind că aci se fabrică tot felul de produse, ca oțelul călit, oțelul pentru unelte și tablă laminată pentru construirea de vagoane, de automobile și de avioane — pierderea acestei regiuni înseamnă o paralizare serioasă a industriei sovietice, căci toate celelalte industrii în legătură cu a fierului sunt atinse.

La Dnieprogersinov și Dniepropetrovsk se mai găsește o importantă industrie de armament.

La Zaporoje există uzine pentru motoare de avion și o uzină de aluminiu care produce aproape jumătate din toată producția sovietică.

În plus, toată regiunea Niprului este un centru foarte important pentru producerea energiei electrice din Ucraina. Marile centrale electrice

din Zaporoje și Dnieprogerșinov furnizează curent nu numai Kombinatului Dnieprului, ci și regiunilor miniere de la Krivoi-Rog și Nicol, ca și unei părți din bazinul Donețului.

Centrala hidroelectrică de la Zaporoje, cu o capacitate excepțional de mare, este considerată de sovietici ca fiind cea mai mare din Europa și reprezintă unul din punctele de atracție ale turneelor „Inturistului” în Ucraina.

Prin construirea unui baraj de 760 metri lungime nu s-a căutat numai să se îndiguiască apa — ci să se ridice și nivelul fluviului astfel încât chiar marile vapoare să poată naviga prin acele părți ale Niprului, impracticabile încă acum câțiva ani.

Manfred von Killinger a trimis lui Antonescu o scurtă, dar simțită telegramă de felicitare pentru înălțarea sa la gradul de Mareșal. Ministrul Germaniei termină telegrama prin cuvintele: „Mândria cu care România vă privește este și mândria noastră!”

Americanii au trimis rușilor, *prin Vladivostok*, două vapoare-cister-nă încărcate cu benzină... Să vedem reacția Japoniei...

Marți, 26 august. Intrarea englezilor în Iran e confirmată... Probabil că britanicii, sub pretext de ajutorare a Sovietelor (!), vor să pună mâna pe petrolurile persane. „Les affaires sont les affaires” (Afacerile sunt afaceri) — și nu trebuie lăsate nemților.

De pe front, înaintări germane și succese mărunte. De la Odessa, nimic.

Concurs de platitudine în presa română față de Antonescu, cu pri-lejul înaintării sale la gradul de Mareșal. Oficiosul Guvernului, *Unirea*, merge până la a declara că „România a început de la Antonescu”! Nu le e rușine, măgarilor?

Filip mi-a telefonat aseară că a apărut un decret-lege prin care se modifică cel care ne spolia de tantiemele legal încasate în anii din urmă. Aștept să-l citesc. Trebuie să fi rămas o perfidie între rânduri. Și

chiar dacă nu, ne vor curăța escrocii pe altă cale... Nu *România*, ci *anarhia*, a început de la Antonescu...

Miercuri, 27 august. Atacul Iranului e acum oficial. Sub pretexte ridicole, Iranul a fost atacat în același timp dinspre Irak de britanici și dinspre Caucaz de sovietici. Presa germană țipă și înjură pe englezi, întrebându-i pentru ce calcă dreptul ginților și libertatea unei națiuni independente. I s-ar putea răspunde că pentru aceleași motive pentru care Germania și Italia au călcat drepturile și libertatea Iugoslaviei și Greciei, ca să nu mai vorbim de Danemarca, Norvegia și Olanda...

Se pare că forțele ce s-au năpustit asupra Iranului nu trec de 6–7 divizii de fiecare parte. Pentru Iran e mult și asta. E probabil că forțele persane vor rezista cât vor putea, mai mult pentru a scăpa fața; e de asemenea probabil că englezii urmăresc înainte de toate ocuparea zonei petrolifere iranene. La Teheran domnește liniște; Turcia se declară neutră, în noul conflict. Pentru războiul germano-rus, noul conflict nu are mare importanță; ajutorul ce l-ar putea da englezii rușilor, prin Persia, e problematic și nu va fi eficace (?) decât prea târziu. În schimb, campania din Iran va mai sustrage forțe sovietice de pe frontul german...

Și în cursul iernii, nemții vor mătura pe englezi din Egipt, din Palestina, din Siria și din Irak și îi vor ataca pe la spate, în Iran...

A murit Rabindranath Tagore, indianul sfânt, talentat și banal. Rabindranath Tagore, al nostru, zis și Emil Fagure, adică Honigmann — care nu e nici sfânt, nici talentat, dar cât se poate de banal, mai trăiește încă. Pe unde? Dracul știe! În tot cazul n-a putut fi prins în România pentru muncă de interes obștesc!

Toate școlile primare din Basarabia vor fi deschise pe ziua de 1 septembrie, iar liceele și gimnaziile numai în parte, pe la 15. Bucuria copiilor valahi! Și un record pentru administrația noastră...

De pe front:

Ultimele capete de pod pe Nipru, pe care rușii contau ca să mai întârzie înaintarea germană, au fost luate de nemți cu mari pierderi pentru sovietici.

Comunicatul german de azi-dimineață anunță că toate contraatacurile rusești au fost sfărâmate și că s-a capturat un însemnat material de război. Același comunicat mai spune că acum începe cucerirea Ucrainei orientale (Donețul, Harkovul) și izolarea Crimeei și a coastelor Mării de Azov.

Pe frontul de nord, a fost cucerit orașul Luga (pe linia Petersburg-Dvinsk), centru important comercial cu fabrici de lemnărie, cu uzine metalurgice și chimice. Pentru cucerirea orașului au fost distruse mai bine de 200 mine și 120 de cazemate betonate și blindate. Au fost distruse 54 care de asalt rusești și luați 10 000 prizonieri cu 47 de tunuri.

Orașul Cernigov, la sud de Gomel, a fost viu bombardat. O companie de care de asalt germană a distrus trei trenuri cu muniții și benzină...

Toate frumoase, dar merge încet...

Cu prilejul vizitei gazetarilor germani invitați de Guvernul român, von Killinger a dat o recepție la Legația germană. În prezența Ad Interimului Ică-Pică-Fică, ministrul Germaniei a ținut o cuvântare, în care a preamărit România, colaborarea germano-română și pe mareșalul Antonescu. Mai ales pe Antonescu. Killinger a încheiat: „Mai există încă câțiva, foarte puțini la număr, adversari ai acestor oameni¹; „ei sunt pigmei (!!!) față de gigantul care s-a distins acum (!!!) și ca, comandant de căpetenie al oștirii pe câmpul de luptă. *El ar fi în situația de a nimici pe acești adversari, însă perfectă sa spiritualitate (?) și ținută de om de Stat îl oprește de la aceasta...*”

Dacă legionarii care au mai rămas (pigmeii!) nu sunt mulțumiți, e că sunt greu de satisfăcut...

Joi, 28 august. Între Smolensk și lacul Ilmen, Armata a XXII-a sovietică a fost nimicită. Sunt 34 000 prizonieri, 457 tunuri luate și peste 40 000 bolșevici rămași pe teren — morți și răniți.

Linia ferată Petersburg-Moscova, arteră esențială pentru aprovizionarea Capitalei de nord și scurgerea spre sud a produselor fabricate (armament, motoare etc.) în jurul ei, a fost atacată și în parte distrusă de nemți.

Pe Niprul inferior a fost ocupat și orașul Berislav. Până la Marea de Azov nu mai e decât o săritură și Crimeea va fi tăiată și izolată de

¹ Killinger a cuprins și pe dl Ică, în laudele pe care le-a adresat mareșalului Ionel.

continent. Pe Marea Neagră și în Baltică mai multe vase rusești au fost scufundate.

Ca toate îndeletnicirile omului, arta războiului a făcut de trei veacuri progrese (!!) uimitoare. Până la Ludovic al XIV-lea, războiul era o învălmășeală, un masacru individual fără mare concepție de ansamblu. Unii se dezgustau mai repede și plecau, dacă nu erau uciși, și ceilalți erau declarați victorioși. Sub Ludovic al XIV-lea s-au inventat cazărmile, fortificațiile complicate — sistem Vauban — și armatele regulate. Sub Napoleon s-a sporit numărul combatanților și mobilitatea lor. Sfârșitul secolului al XIX-lea („le stupide XIX-me siècle“, cum l-a poreclit Léon Daudet) și începutul celui de-al XX-lea (războiul 1914–1918) au găsit detestabila formulă a *națiunilor sub arme*. Cu războiul actual am intrat în porcăria „războiului tehnic“, cu infamia de aviație care lovește în toate rândurile populației, în femei, în copii, în bătrâni, ca și în soldații de pe front. Mai rămâne o ultimă perfecționare de realizat: războiul civil concomitent cu cel de pe așa-zisul „front“. Oamenii se vor ucide unii pe alții, ca fiarele, pe tot întinsul țărilor și continentelor... Trăiască progresul!

Pierre Laval și Marcel Déat au căzut ieri la Versailles victimele unui atentat comunist. Deși rănile sunt grave, pare că amândoi vor scăpa. Atentatul e stupid, ca toate actele teroriste. Ucigașul a fost arestat și identificat. Pare că voia să protesteze împotriva asprelor măsuri luate în ultima vreme împotriva comuniștilor și propagandei comuniste în Franța. Ce a câștigat? După actul său se vor lua măsuri și mai drastice. Interesant de însemnat că toată presa franceză vorbește de mâna înarmată „de mișelia bolșevică a Angliei și Rusiei“

Vineri, 29 august. Comunicatele germane de ieri ne anunță succese mărunte pe tot frontul rusesc. Pe ziua de 27 au fost doborâte 127 avioane sovietice; au fost bombardate și distruse linii ferate, gări, automobile numeroase și luați prizonieri...

Nerăbdarea noastră nu este însă mulțumită cu atât. Am vrea să vedem mai iute pe ruși la pământ; avem impresia că nemții s-au cam poticnit, și că, cu toate pierderile suferite, bestiile se apără cu o nemaipomenită îndărjeală — și rezistă.

Judecăm cu nervii, și n-avem nervi destul de tari. În realitate, până acum, *pe continent* Germania e absolut stăpână pe situație, și poporul german a scris în Istorie cea mai minunată epopee din câte s-au văzut de când e lumea. În doi ani, a ocupat Norvegia trecând peste Marea stăpânită de inamic și a distrus în două luni aparatul militar al Franței, pe care a cucerit-o din Flandra până la Pirinei — fapt fără precedent. La sud, după ce a cucerit Iugoslavia și Grecia și debarcat în Africa, ne-a dat minunea din Creta. La est, în două luni a înfrânt colosul moscovit și s-a înstăpânit peste regiunile cele mai bogate ale Rusiei... Armata germană e în plină manevră; trebuie să avem încredere în ea, *și să avem răbdare*.

Noi nu avem perspectiva necesară ca să judecăm evenimentele. Victoriile marelui Napoleon, Austerlitz, Jena, și atâtea altele pe care posteritatea le-a judecat în lumină de epopee și de apoteoză, n-au impresionat probabil pe contemporani — cum pare a reieși din memoriile timpului — mai mult decât ne impresionează pe noi campaniile hitleriene din Norvegia, din Flandra, din Balcani și din Rusia. Contingentele mărunte care ne sar în ochi, ne tulbură vederea. Numai după ce aceste contingente vor fi uitate, se vor contura în liniile lor mari actele istorice ale căror martori orbiți suntem...

Timpurile napoleoniene pare că se repetă. Față de epopeea europeană, scrisă de astă-dată de Adolf Hitler și de nemți — se ridică dârză și neînvinsă aceeași Anglie neîmpăcată și tenace. *În afară de Europa, stăpânirea e tot a ei...* Ocuparea Siriei și a Iranului sunt ultime și recente dovezi. Singura deosebire e că Hitler nu își va găsi mormântul în Rusia, ca Napoleon — și atât ne ajunge, nouă românilor...

Fiind neocupat aci la țară, am redeschis un volum din Anatole France. Subtilitățile și analizele care mă încântau în tinerețe m-au plictisit. În vremurile de azi, nu mai putem suporta metode de criticism neînduplecate „qui coupe des cheveux en quatre, à jet continu“ (care taie mereu firul în patru). Dacă mai cerem ceva literaturii și filosofiei — îi cerem sinceritate și naivitate, și tot ce trece prin alambicurile cerebrale ne plictisește. Lumea a îmbătrânit, și a citit prea mult...

Am găsit totuși, în „Le lys rouge“ (Crinul roșu) o lapidară și frumoasă condamnare a utopiilor care otrăvesc tineretul nostru:

„... De ce ne condamnați să suportăm tristețea sălbatică pe care o generează egalitatea? Naiul lui Daphnis n-ar mai suna cum trebuie dacă el ar fi făcut din șapte țevi de trestie egale între ele. Dumneavoastră vreți să distrugeți frumoasele armonii dintre stăpân și dintre slugile

sale, dintre aristocrat și dintre meseriași. Oh, dumneavoastră sunteți un barbar, domnule Choulette. Dovediți milă față de cei nevoiași și nu aveți deloc milă pentru divina Fumusețe pe care vreți s-o exilați de pe această lume. Dumneavoastră o alungați, o repudiați dezgolită și plângătoare. Dar să fiți sigur de un lucru și anume: ea nu va mai vrea să rămână pe pământ când bieții oameni mărunți și săraci vor fi cu toții slabi, plătânzi și ignoranți. Oh! a dori să desfaci, să descoperi grupurile umane formate în mod ingenios și pe care le alcătuiesc în cadrul societății oamenii de diferite condiții, atât cei umili cât și cei mari, acest lucru înseamnă că ești dușmanul neamului omenesc“.

Mai bine și mai precis nu s-ar putea spune... Dar cine pricepe?

La Teheran s-a schimbat Guvernul și noul Guvern a hotărât să înceteze ostilitățile, și să se supună pașnic dublei ocupații britanice și sovietice...

La Berlin se pretinde că englezii urmăresc detronarea actualului Șah, Rizakhan, ale cărui convingeri și îndrumări naționaliste nu convin Cabinetului din Londra...

Rămâne de văzut cum se vor înțelege englezii cu rușii pentru împărțirea Iranului. Nu poate conveni englezilor ca sovieticii să se apropie prea mult de Indii... Chiar dacă Persia ar deveni — la primăvară — o cale de ajutorare a Rusiei, e probabil că anglo-americanii nu vor ajuta Sovietele decât *cu țârâita* și în așa măsură ca să poată, eventual, rezista cât mai mult nemților, *dar nu ca să-i învingă* — ceea ce ar fi de altminteri greu, ca să nu zicem imposibil. Transporturile către Rusia, în stil mare, vor fi de altminteri foarte anevoioase, imposibile chiar, fie și la primăvară. Baze aeriene în Iran ar putea fi instalate, dar ca să fie periculoase ar trebui ca englezii să dispună de foarte multe avioane și să n-aibă nevoie de ele în Anglia...

Până la primăvară, să sperăm însă că nu va mai rămâne lucru mare din Puterea Sovietică!

Sâmbătă, 30 august. La Radio, ieri, la orele 14, trâmbița victoriei! Am crezut că ni se va anunța ocuparea Odesei... Aș! Ni s-a citit comunicatul nr. 8 care se mărginește la comunicarea faptului că aviația noastră a doborât alaltăieri 30 de avioane rusești, pe când tariful zilnic e de 5 până la 10. E foarte frumos, desigur, dat fiind că flota noastră aeriană nu trece de 300 aparate. E ca și când flota aeriană germană ar fi doborât 1 500 sau 2 000 de avioane într-o singură zi. Pricep că un asemenea

succes să fi făcut obiectul unui comunicat, dar de ce „trâmbița victoriei”? Multă lume ar putea să creadă că se acoperă astfel o înfrângere, sau un dezastru — fie și mic. Să sperăm că nu e așa... Am doborât 30 de avioane și n-am pierdut decât 2.

În Franța, acțiunea contra comunismului ia proporții. Au fost condamnați câțiva la moarte. Arestări pe capete. Nici un imprimat nu mai poate intra în Franța din Elveția decât pe la Aunemasse, unde se face un triaj serios. Mii de manifeste comuniste veneau din Elveția și se răspândeau în toată Franța. Atentatorul de la Versailles, un anume Paul Colette, s-a dovedit comunist, înscris într-o celulă de la Havre. Se crede că firele unui vast complot, ce avea drept scop uciderea mai multor miniștri, au fost găsite. Formațiunile comuniste, în care s-au înscris ca ultimi voluntari Anglia și Statele Unite, ridică capul pretutindeni. Să nu-l ridice și la noi, sub haină legionară — cu prilejul aniversărilor de anul trecut, care se apropie...

Revalul a fost ocupat de nemți. În port, în gară, un cimitir de vase și de care de asalt. În Baltica, rușii n-au mai rămas decât cu Hangö împresurat și cu Kronstadtul. Flota a fost nimicită. Estonia fiind acum complet, curățită, Petersburgul va fi și el în curând luat. Pe tot frontul rusesc, succese germane.

Cei de la Berlin pretind că Stoiadinovici, fostul prim-ministru germanofil din Iugoslavia, ar fi internat în insula Meuritus. Stoiadinovici a fost ridicat în martie, din locul în care se afla cu domiciliul forțat, și livrat englezilor.

În toate zilele, un post clandestin de Radio ne vorbește pe românește. Se crede că din Londra. Alaltăieri ne-a spus că generalul Ciupercă a fost împușcat cu mâna lui de Antonescu... Și asemenea bazaconii sunt crezute de unii proști. Și așa în toate zilele...

Duminică, 31 august. Întâlnirea lui Mussolini cu Hitler, la Marele Cartier al acestuia pe frontul oriental, este viu comentată de presa lumii întregi. Ducele a petrecut 4 zile pe front, de la 25 la 29 august; cei doi

dictatori au avut lungi conversații în „tête à tête“ (între patru ochi) și au luat parte la mai multe conferințe la care au asistat și Ribbentrop și ambasadorii respectivi din Berlin și Roma, precum și generalii Keitel și Brauchitsch. După întrevvedere s-a dat un comunicat foarte sobru, deși e sigur că principalele probleme ale momentului și ale viitorului au fost discutate. Pare că se plămădește ceva cu Turcia. Un comunicat berlinez ne informează că discuțiile începute acum câțva timp cu Guvernul turcesc s-au terminat; la radio și în presa Axei tonul față de Turcia e foarte amical. Să adere și Turcia la Pactul Tripartit? Un front germano-turc față de Siria și de Irak ar fi un răspuns bine venit — pentru noi — la invazia Iranului din partea englezilor și rușilor...

În legătură cu această ipoteză s-ar explica trecerea de numeroase trupe germane spre Giurgiu și Dunăre — trecere pe care mi-o confirmă mai mulți prieteni veniți de la București. Trecerea trupelor germane spre Dunăre ar putea însă fi explicată și prin stările cam tulburi din Bulgaria, unde comunismul nu încetează de a se afirma...

Ziarele germane și italiene subliniază faptul că Hitler și Mussolini, în afară de un dejun de gală, și-au luat toate mesele pe front, din cazonul trupei. Mussolini a inspectat, pe zonă, trupele italiene — și cu un aeroplan, pe care l-a condus chiar el, a zburat peste liniile înaintate de luptă...

Aceleași ziare subliniază deosebirea dintre întrevdereea Roosevelt-Churchill și întrevdereea Hitler-Mussolini. Pe când cea dintâi a avut loc într-un gloc adăpostit și apărat de o flotă întreagă — cea de a doua s-a săvârșit pe câmpul de luptă în mijlocul soldaților. Pe când cei doi anglo-saxoni au terminat printr-un comunicat megaloman, prin care hotărâsc soarta lumii pe bază de formule imprecise — cei doi șefi ai Axei nu afirmă decât hotărârea victoriei și nădejdea unei organizări raționale a popoarelor Europei. Întâlnirea Hitler-Mussolini, deși poate fi considerată ca un răspuns la întâlnirea Roosevelt-Churchill, va fi totuși bogată în consecințe. Căci fiecare întâlnire a celor doi dictatori a fost până acum urmată de evenimente senzaționale în evoluția războiului. E probabil că așa va fi și de astă-dată.

Radio-Londra a întrebat zile în șir: unde e Göring? lăsând să se înțeleagă că șeful Aviației germane a fost ucis sau cel puțin mazilit. Comunicatele germane ne vestesc acum că Mussolini s-a oprit la Marele Cartier al Reichsmareșalului Göring și că a avut o lungă conferință cu dânsul...

Generalul Nedici a format un Guvern la Belgrad, după cererea comandantului armatei germane de ocupație. Ministerul e format cu oameni necunoscuți peste graniță, și poate și în Serbia.

Cu prilejul ocupării Viborgului, mareșalul Mannerheim, care fusese deja decorat cu Crucea de Fier în ultimul război, a fost numit și el — ca și Antonescu — cavaler al aceluiași Ordin. Cu o telegramă calduroasă din partea Führerului. Mannerheim n-a fost însă decorat, ca Antonescu, de mâna lui Hitler!

Cu prilejul ocupării Revalului și a Baltisch-portului, nemții au scufundat 27 vase de transport și au avariat grav 30. Aproape toată flota sovietică din Baltica. În sectorul de nord al frontului, (spre Petersburg) se constată prin prizonierii luați că trupele sovietice sunt în mare parte alcătuite din copii de 15–16 ani, fără nici o instrucție militară... S-a găsit un ordin al generalului Timosenko (pe care unele informații greșite îl dau drept revocat sau chiar ucis) — ordin care dispune împușcarea pe loc a oricărui ofițer ce ar raporta că hrana trupei e insuficientă sau că armamentul și munițiile lipsesc... Trupele rusești sunt duse numai cu teroarea, dar sunt duse...

Dansatorul Ciano a fost operat. Nu i s-a tăiat însă membru grație căruia și-a făcut cariera, ci numai amigdalele lui spurcate. Păcat!

Prințul Konoye a adresat un mesaj Președintelui Roosevelt. Prin acest mesaj, care a fost remis Președintelui de către ambasadorul Japoniei la Washington, primul ministru japonez a expus punctul de vedere al țării sale, care vrea să fie pașnic, în actualul conflict. Asupra conținutului acestui mesaj, ca și asupra efectului obținut, cancelariile nu spun încă nimic. Mesajul a fost remis în ziua de 28 august.

Starea lui Laval e destul de gravă, dar se crede că va scăpa. A lui Déat e mult mai bună. Goana împotriva comuniștilor a luat în Franța un ritm accelerat. Arestări numeroase. Condamnări — vreo 4 la moarte.

În Franța, comuniștii împrumută haina gaulliștilor, după cum la noi au îmbrăcat haina legionarilor...

Guvernul oferă 10% uium pentru treieratul grâului în Basarabia și transportul gratuit al mașinilor până în ținuturile recucerite. Proprietarii noștri de mașini agricole nu se înghesuie însă, deși aceste condiții sunt avantajoase, *fiindcă nu se garantează transportul mașinilor înapoi*. Măsuri pe jumătate; așa se iau toate la noi...

Doctorul Grigore Popescu, care vine de la București, îmi spune că Împrumutul merge prost. Probabil că se va recurge la împrumut forțat...

La Odessa merge foarte greu. Ai noștri au pătruns în mahalalele orașului, dar fiecare casă trebuie cucerită. Sovieticii se apără dârz și preferă să moară pe loc decât să se predea! Ce ciudat!

O nouă lege pentru circulația automobilelor e în curs de pregătire. Unii spun că se va înființa o taxă de 300 lei pe zi pentru circulația automobilelor scutite de rechiziții, alții pretind că se va interzice complet circulația automobilelor particulare...

Numărul răniților de la Odessa crește. Azi-noapte a sosit un transport și în Craiova.

Marți, 2 septembrie. Ieri la ora două am deschis Radio și ca o lovitură de trăznet m-a lovit știrea morții lui Alecu Rioșanu, la Cernăuți... Am rămas tâmpit! Mi se telefonase în cursul săptămânii trecute că Rioșanu era în afară de orice pericol, în plină convalescență. Atâta lume trăiește cu un rinichi! Telegrafiasem numaidecât la Cernăuți bucuria mea și adăugasem cele mai calde urări de Sfântul Alexandru...

N-am cuvinte să spun cât m-a abătut groaznica veste. Mă întreb ce s-a întâmplat? Probabil că și al doilea rinichi era obturat de un calcul, și s-a blocat. Sau cine știe... Cine ar fi crezut, acum 9 luni, când m-a scăpat de la moarte că va muri el înaintea mea — și încă așa de repede — înaintea mea care duc 70 de ani pe umeri...

Dacă ar fi fost copilul meu, moartea lui Rioșanu nu m-ar fi îndurerat mai mult. De ieri, nu mă mai pot gândi la altceva — mă simt ca pierdut. Rioșanu devenise pentru mine simbol de viață; când îl vedeam, recâștigam încrederea în ziua următoare — și așa a fost luni de zile, pe vremea groaznicelor ceasuri de astă-iană... Era așa de vesel, așa de încrezător în soartă, încât prezența lui ne da puteri la toți, la toți oproșiții regimului. Ce ne facem noi fără Alecu al nostru?

Și pentru Antonescu e o mare pierdere. Rioșanu era singurul om care vorbea generalului sincer, cinstit și fără ascunzișuri; Mareșalul nu mai rămâne decât cu lichele la ureche...

Înmormântarea are loc astăzi la București. Am rugat prin telefon pe nevastă-mea, care merge, să depună o frumoasă coroană pe sicriul nenorocitului nostru prieten.

Ciudat. Toată ziua de duminică și ieri-dimineață am fost pradă unei adânci depresii, „je broyais du noir“ (vedeam totul în negru). Parcă mă apăsă o piatră grea pe piept și eram sigur că știrea unei mari nenorociri era pe drum. Telepatia există... Mărturisesc însă că nu m-am gândit un moment la Rioșanu, ci la front: mă așteptam la o catastrofă, fie la Odessa, fie aiurea. Am deschis cu emoție postul de Radio și dimineața și la amiază; dimineața, nici o știre de pe front — semn rău; la amiază, prima veste, moartea lui Rioșanu... Lucru și mai ciudat, după aflarea acestei știri, încordarea nervilor mei a încetat brusc. M-am simțit foarte nenorocit, dar liniștit...

Incapabil însă, până azi-dimineață, să citesc un cuvânt sau să scriu un rând...

.....

.....

Plouă de azi-noapte, plouă ca în noiembrie — o ploaie rece, mărunță și tristă. Vara ne-a sosit în acest an nefast cu o lună întârziere; toamna în schimb ne cade pe cap cu o lună înainte. Pentru operațiunile militare din Rusia e o nenorocire.

Plouă, plouă rece de tot, și în sufletul meu...

Știri de la Paris: Laval e mai bine. Se pare că scapă.

Gabrielescu, care a fost ieri pe la mine, îmi spune și el că trupe germane trec prin Craiova spre Dunăre... (aceeași știre mi-o dăduse doctorul Popescu, cu privire la direcția Giurgiului). La Lipsca, s-a inaugurat târgul anual. La inaugurare, pe lângă autoritățile germane, au asistat miniștrii și ambasadorii Puterilor axiste și în frunte a fost ambasadorul Turciei, care a și luat cuvântul în numele colegilor săi și a preamărit *prietenia tradițională dintre Germania și Turcia*... Toate drumurile nu mai duc azi la Roma, ci la Berlin!

Marți, după-amiază. Fiindcă generalul Antonescu îmi telegrafiasse de Sf. Constantin (eu nu-l felicitasem de Sf. Ion), am socotit ca o datorie de politețe să-l hiritisesc de înaintarea sa la gradul de Mareșal.

La telegrama mea: „Salut în noul Mareșal al României siguranța zilei de azi și nădejdea zilei de mâine“ — Antonescu îmi răspunde prin telegrama primită azi, cu întârziere (din vina poștei rurale).

Nemții au scufundat pe Nipru 26 de monitoare și canoniere fluviale. Ce or fi avut de gând sovieticii cu monitoare și canoniere pe Nipru? Să fi priceput din vreme că frontul va ajunge într-o zi pe acest fluviu? E formidabil ce risipă de material au făcut acești oameni. Numai în ziua de 31 august, nemții au doborât peste 100 avioane rusești...

Generalii germani Riller von Schobert și Hansen au fost decorați cu Mihai Viteazul cl. III. *Monitorul* de ieri publică motivarea acestor decorații.

Prințul Franz Josef de Hohenzollern, comandor al Marinei românești „à la suite“ a fost înaintat contra-amiral idem. Nepotul său Friedrich Wilhelm (fiul Fürstului) a fost numit sublocotenent „à la suite“ într-un batalion de Vânători de munte.

Bunele tradiții rămase de la Regele Carol al II-lea sunt, după cum se vede, respectate de Regele Mihai.

Aniversarea luării Griviței (30 august) a fost celebrată și anul acesta cu alai, la Plevna. Ministrul nostru la Sofia, Caranfil, a asistat la slujba religioasă și a răspuns la discursul rostit de un bulgar care a subliniat înfrățirea (!) româno-bulgară și a vorbit de recunoștința prazului. Bine că cel puțin a vorbit de ea.

Au fost vizitate la Poradim casa în care a locuit Domnitorul Carol, transformată în muzeu precum și fostul Cartier al Marelui Duce Nicolae — din care au făcut rușii alt muzeu. Un pat modest de fier, un spalător parșiv, o masă și câteva scaune — iată tot ce conține Muzeul Carol. Muzeul Nicolae e mai bogat; mobilă luxoasă, icoane, vitrine cu uniforme — ca pentru un vlăstar de Împărat...

Vineri, 5 septembrie. Sinaia. Am părăsit Breasta ieri-dimineață, după 2 luni și 1/2, aproape, de tihnă, de liniște și de reculegere. Oribila vreme și frigul care s-au năpustit asupra noastră de luni-dimineața, și

tragicul sfârșit al lui Rioșanu au otrăvit ultimele mele zile de odihnă. Această lungă ședere la țară mi-a făcut un bine enorm: de multă vreme nu m-am simțit așa de bine cu sănătatea, și chiar moralul deși lasă încă mult de dorit, e mai bun.

Plecat la ora 5 dimineața, am sosit în București cu automobilul, și cu doamnele Costescu, la ora 10½. Găsit casa plină de lucrători, un adevărat șantier. Reparațiile stricăciunilor provocate de cutremurul din octombrie trecut mă vor costa peste 300 000 lei. Pacoste peste pacoste...

Bucureștiul tot atât de trist, de deprimat, de ostil, ca acum o lună.

Dejunat cu nevastă-mea, venită de marți din Sinaia pentru înmormântarea lui Rioșanu — la Filip. La orele 17 pornit cu dânsa, cu fiu-său Ion și cu Elisabeta Ghica la Sinaia, unde am ajuns la orele 17½. Aci am găsit iarna. Un frig de noiembrie. Cerul acoperit. A nins în Valea Rea, în fund pe munți... Dintr-o bucurie într-alta anul acesta...

Înmormântarea lui Rioșanu a avut loc miercuri, alaltăieri. Slujba s-a făcut la biserica Boteanu — biserica Rioșenilor, în care bietul Alecu s-a căsătorit cu Sonia Economos, acum 10–12 ani, nu mai țin minte. Lume enormă, profuzime de flori. Aproape tot Guvernul în ființă, afară de Mareșal, reținut pe front. A fost d-na Antonescu și nelipsitul Ică, deși nu putea suferi pe Rioșanu. Discursuri: au vorbit cu suflet, generalul D. Popescu, ministrul de Interne, prefectul județului Cernăuți și primarul Cernăuților. Nevastă-mea a zărit și pe C. Greceanu și pe Radu Meitani — legionari cunoscuți...

În cele câteva ceasuri pe care le-am petrecut la București, n-am văzut pe nimeni în măsură să-mi dea precizări asupra bolii și morții prietenului meu. Tot felul de zvonuri: ba că l-a ucis șocul transfuziei de sânge, deconsiliată de Amza Jianu, dar impusă de medicii bucovineni — ba că n-a avut piatră la rinichi, ci cancer — ba că și-a bătut joc de el medicul curant, Filipovici. Nici unul din aceste zvonuri nu par întemeiate pe ceva solid. Singurul lucru cert și bizar e că Rioșanu și-a avut luciditatea cerebrală completă, până la sfârșit — ceea ce exclude uremia și coma uremică...

Leni Flondor a spus nevesti-mii că în ultima săptămână a vieții sale, Rioșanu a chemat pe colonelul Elefterescu (aghiotantul Conducătorului) și l-a rugat să-i spună lui Antonescu cât rău îi face, lui și regimului său, dl Ică. De altminteri, am fost înspăimântat de ura dezlănțuită în București împotriva acestui domn. În cele câteva ceasuri, cât am stat în oraș, n-am văzut un om — chiar dintre cei ce n-aveau nimic de împărțit

cu Ică, care să nu-l înjure. Mi se spune că îndată ce se va termina cu Odessa și se va reîntoarce în Capitală, Antonescu își va remania Guvernul și se va despărți de Ică al lui, sau îl va pune mai în umbră. Nemulțumirea generală a ajuns până la urechile Mareșalului, și l-ar fi pus pe gânduri... Să nu cădem pe mai rău...

Barbu Slătineanu, colonel inteligent în măsură de a afla multe la Ministerul Armamentului unde e director — mi-a povestit ieri că, cauza încetinelii cu care înaintează nemții în Rusia, e datorită dificultăților transporturilor. În afară de muniții, de hrană și de benzină, nemții trebuie să aducă din Germania până și apa pe care o beau, de teamă ca apa din Rusia să nu fie otrăvită. Până nu se vor fi refăcut *cu cale normală* toate liniile ferate necesare transportului, înaintarea nu va progresa mult. Slătineanu crede că odată ce nemții vor fi înstăpâniți pe Petersburg, Moscova și Doneț — cu Harkov — războiul va fi virtual sfârșit, căci sovieticii nu vor mai avea nici un mijloc de ravitaliere. Până în regiunea Donețului există o conductă de petrol ce vine de la Baku. După câte știe el, nemții vor merge până în Caucaz.

Cu Odessa problema este foarte grea fiindcă rușii au masat acolo tot armamentul lor din Basarabia și Ucraina meridională — cât a scăpat de distrugere — în nădejdea să-l îmbarce și să-l transporte la Rostok sau aiurea. Îmbarcarea fiind imposibilă, din cauza aviației germane, sovieticii au pus în poziție la Odessa sute de baterii antiaeriene, așa încât nici aviația noastră, nici cea germană nu pot zbura deasupra orașului. Nu sunt decât două soluții: sau abandonarea asediului, lăsând orașul să se predea prin foame după ce se vor fi sfârșit proviziile — sau distrugerea lui prin artileria grea...

Aviația noastră s-a purtat strălucit în tot cursul războiului și a provocat admirația germanilor. Cu 7 escadrile, căci atât avem — adică cu 80–90 de avioane — am doborât 433 de avioane inamice și n-am pierdut decât 12...

Întrevederea scurtă cu Cecropid, care e în contact continuu cu nemții. Și el crede — din câte a aflat — că turcii se vor declara în curând cu nemții, și că la iarnă va începe o ofensivă germano-turcă prin Siria în direcția Irakului și Iranului. Pozitiv, nu știe însă nimic. Mi-a confirmat trecerea continuă de trupe nemțești spre Dunăre. Dar poate să fie și pentru susținerea Guvernului bulgar, ce pare că luptă serios cu curentul comunist, foarte activ peste Dunăre. La Varna a trebuit să se ia

cu asalt un post clandestin de emisiuni radiofonice, apărat cu mitraliera de un mănunchi de „tovarăși“. La Sofia s-a promulgat o nouă lege pentru „apărarea ordinii și siguranței Statului“ — lege prin care nu numai atentatele teroriste, dar și propaganda comunistă, sunt pedepsite cu împușcarea...

Tot Cecropid mi-a spus că Neubacher pleacă. Nu se înțelege cu Killinger. Acesta face politică sinceră, hotărâtă și inteligentă alături de Antonescu împotriva legionarilor — pe când nenea Neubacher o mai scaldă. După cererea lui Antonescu, Conradi a fost definitiv eliminat din România. În concediu până acum, prietenul teroriștilor legionari (adică a comuniștilor) vine zilele acestea în București să-și ia boarfele și să se facă nevăzut. Odată cu el, au fost trimiși peste graniță și alți camarazi, care se scăldau și ei în apele lui Conradi...

Situația lui Marinescu la Economia Națională e pecetluită. Dovedit incapabil, va fi înlocuit — dar nu se știe prin cine. Odată cu el va cădea și Negel, om de treabă, care face ce poate, dar nu poate mult.

Cecropid mi-a spus că până acum s-ar fi adunat „benevol“ (adică prin constrângere nelegală) circa 20 miliarde pentru Împrumut... Nouă, proprietarilor agricoli, ni se va cere între 200 și 400 lei de hectar... Dar de unde să-i scoatem? Până la urma urmelor, tot Banca Națională ne va da paralele, căci ne vom împrumuta noi ca să împrumutăm Statul...

Se zice că Lucă Sturdza a fost scos din pușcărie și trimis pe frontul... finlandez, împreună cu alți legionari care au constituit o legiune pe acel front...

Ce o mai fi și asta?

Cursele au reînceput duminica trecută la Băneasa. Fără automobile, fără autobuze, fără chef — lumea a venit. Beneficiul zilei: șapte sute și ceva de mii de lei...

Cretzeanu (G.) și Resmeriță (secretar general la Finanțe) au arătat lui Barbu Catargiu ordinul confidențial trimis la toate administrațiile financiare pentru Împrumut: proprietățile rurale până la 10 hectare, vor

fi taxate cu 100 lei de hectar, iar de la 10 la 500 cu 200 lei. Peste 500 hectare, 400 lei de hectar. Pădurile în exploatare, 1 500 hectarul. Grădinile de zarzavat 2 500. Imobilele urbane cu o sumă reprezentând impozitul anual. Veniturile în titluri, rentă sau acțiuni cu 35% din valoarea cupoanelor plătite în ultimul an. Rezmeriță a adăugat că aceste instrucții confidențiale vor fi schimbate peste câteva zile în lege...

Chestorul din Sinaia, Vintilă Popescu, mi-a făcut o vizită și cu acest prilej mi-a spus numele șefului bandei care a făcut percheziție în vila mea în septembrie trecut: îl cheamă Cârciumar, a fugit din țară și e condamnat în lipsă la muncă silnică pe viață.

Sâmbătă, 6 septembrie. Am pus steaguri — așa e porunca. Un an de la suirea lui Mihăiță pe Tron — adică mai exact, un an de la izgonirea lui Carol, de la rușinoasa izgonire a lui Carol.

Prin câte am trecut în acest an! Mi se face părul măciucă când mă gândesc... Dar acum un an înghițisem rușinile naționale cu Basarabia, cu Ardealul și cu Cadrilaterul, și o nădejde de liniște și de mai bine încolțise în sufletul tuturor. Tragedia noastră n-a început decât mai târziu, în octombrie și în noiembrie. Ce tragedie! Mulțumesc lui Dumnezeu că am scăpat teafăr, și-l rog să-mi îngăduie să mor liniștit... Atâta cer, căci acolo am ajuns!

Pare că nemții au hotărât să intre în Petersburg. Lupte mari sunt în curs la sud și la nord de fosta capitală a Țarilor. Armata lui Voroșilov e greu atacată la est de linia ferată Petersburg—Moscova. În Petersburg s-au luat măsuri disperate de apărare.

De la Odessa nimic nou. Și acolo apărarea continuă disperată, iar atacurile noastre care ne-au costat până acum atâta lume, au devenit mai prudente...

E probabil că nemții au hotărât să o isprăvească cu Petersburgul ca să pună mâna pe uzinele Putilov, pe fabricile locale de armament și mai ales pe șantierele navale. Rusia posedă în tot 10 șantiere navale: 5 la Petersburg, 2 la Nicolaev, 1 la Sevastopol, 1 la gura Volgăi (pentru Marea Caspică) și 1 la Vladivostok. Nicolaevul fiind deja ocupat de germani, cu ocuparea Petersburgului, posibilitățile de construcții navale ale Sovietelor ar fi reduse cu 70%.

S-a îndreptat vremea. Azi e soare frumos și s-a mai încălzit.

Presa germană și cea turcă fac mare zgomot în jurul articolului amiralului american Stirling, prin care se recunoaște Sovietelor dreptul de stăpânire asupra Strâmtorilor. Nemții pretind că articolul este inspirat și oglindește politica lui Roosevelt. Turcii cer dezmințiri categorice... Am impresia că această campanie, în care se exagerează importanța unor vederi personale, are de scop facilitarea politicii turcești. Oameni bine informați nu sunt de părerea mea și cred că turcii nu vor merge nici cu englezii, nici cu nemții. Evident, pacea și neutralitatea sunt cele mai frumoase lucruri — numai *să te lase* să te bucuri de ele...

Prat, care a fost ministru la noi sub Carol și a trebuit să plece cu scandal — e acum silit să plece tot cu bucluc și de la Ankara, unde fusese numit. Prat, care e însurat cu o femeiușcă frumușică și drăguță (a se cere avizul lui Julie Ghica...), născută de Leusse, s-a mai încurcat la București cu fata lui Colibășanu, pe care a numit-o secretara lui personală și a luat-o cu dânsul la Ankara. La Ankara, Prat a cerut acum în urmă unui coleg care da un bal să invite și pe d-ra Carmen. Colegul a răspuns că o va invita când va da o recepție „entre hommes“ (la care vor lua parte numai bărbați)... Ceartă, schimb de cuvinte dezagreabile. Ministrul Spaniei la Atena, refugiat la Ankara și care pândea locul lui Prat, a făcut un raport la Madrid, arătând purtarea zezzecului. Rezultatul: Prat a fost mutat la Teheran, iar fostul ministru la Atena i-a luat locul...

A apărut decretul-lege pentru noua organizare a Basarabiei și a Bucovinei. În fruntea fiecărei provincii, un guvernator, cu atribuțiuni foarte largi și cu autoritate mare.

Bugete separate. Toate veniturile Statului încasate în provinciile realipite vor fi întrebuințate numai în aceste provincii. Situația diverselor categorii de cetățeni e pusă la punct în lumina evenimentelor întâmplate de un an. Județul Hotin a fost anexat la Bucovina. În Basarabia s-a creat un județ nou, Chilia.

Ziarele anunță pentru săptămâna viitoare legea privitoare la „contribuțunea de război“, cum va fi numit Împrumutul „Reîntregirii“, după ce va fi transformat în împrumut forțat. Pe ziua de ieri a fost suspendată legea rechizițiilor care va reappare, modificată, odată cu Legea

„Contribuțiunii de război“. E vorba de noul regim al automobilelor... Iar ni se va da la cap! Știrea mă tulbură mai ales azi, căci m-a apucat iar guta la un picior! Vai de noi!

Generalul Rosetti-Closetti, bine intenționatul ministru al Instrucției, a trimis o circulară la toate Univeristățile, care a fost pusă în vedere fiecărui profesor, prin care se cere ca cei dintre aceștia ce nu poartă barbă, *să se radă în fiecare zi!!!* Ministrul explică, că unii profesori au barbă neagră și deasă, și când sunt nerași au aspect de țigani... ceea ce este contrar „demnității învățământului“!! Profesorul care mi-a povestit acest caraghioslăc — om obiectiv și cu scaun la cap — recunoștea totuși că Rosetti nu e un prost ministru și că pensionările făcute acum în urmă în corpul învățământului superior au fost foarte bine chibzuite. Au fost scoși legionarii, care în loc de învățământ făceau politică, și cei vădit incapabili.

Se vorbește mult de o afacere de spionaj în favoarea Angliei, în care sunt implicați directorul Popovici și doi englezi de la *Unirea* și directorul Georgescu de la „Româno-Americană“. S-a spus chiar că Popovici și englezii au fost împușcați, ceea ce nu corespunde adevărului. Toți sunt arestați și încă la instrucție. La Popovici s-au găsit 60 milioane lei. Întrebat despre proveniența lor, Popovici a răspuns că erau bani depuși de funcționarii englezi ai Societății în momentul plecării lor din țară — pe când cei doi englezi au declarat că erau bani destinați propagandei *românești* (!!!) în Ardeal! Afacerea părea serioasă. Se pretinde că bombardarea rafinăriei *Orion*, sau cel puțin lipsa de orice zel pentru stingerea incendiului, nu e străină de activitatea acestor agenți britanici... O fi?

Mihalache, în calitatea sa de căpitan sau măcar în rezervă, a fost concentrat de la începutul războiului la Marele Cartier și a stat și stă nelipsit lângă Antonescu. Întrebată de cineva dacă și-a schimbat părerea asupra rezultatului final al războiului (Dl Jean Mihalache e anglofil notoriu, în calitatea sa, nu de căpitan, ci de democrat), ȋoapa de la Topoloveni ar fi răspuns *că nu*.

Ghelmegeanu a fost erou. A mers cu regimentul lui până la Nistru... Apoi a fost detașat la un Stat Major la Chișinău și acum e la Statul Major Sedentar din București. Ralea, care-mi povestește aceste știri, îmi

mai spune că a întâlnit pe Ionescu-Sisești și pe Mitiță Constantinescu care i-au istorisit suferințele lor de astă-iarnă. Ionescu-Sisești avusese nenorocul să dea afară din slujbă, ca ministru al Agriculturii, pe faimosul Boeru, asasinul lui Madgearu. Acest Boeru urmase cursurile Școlii de Agricultură și nu fusese în stare să-și treacă examenele. Căzuse de mai multe ori și la Sisești. În cele din urmă și-a luat o licență agronomică la Iași. Ionescu-Sisești l-a prins cu mâna în sac, în Cadrilater, unde era funcționar, și l-a destituit. Boeru și acoliții săi, l-au urmărit pe Sisești din noiembrie până la sfârșitul lui ianuarie și bietul om n-a putut să scape decât ascunzându-se...

Mitiță Constantinescu povestește că în timpul prigoanei a dormit în 42 de paturi... În noiembrie a fugit din București, cu un automobil puternic, spre Brașov. Fiindu-i frică să fie prins în curbele dintre Posada și Sinaia, căci știa că legionarii se luaseră după dânsul — s-a oprit în Câmpina, a abandonat automobilul său și s-a ascuns la un prieten, unde a petrecut noaptea. A doua zi, și-a lipit o pereche de mustăți (!!) și prin drumuri dosnice a părăsit Câmpina cu o mașină locală și a ajuns astfel lângă Brașov, unde un sas recunoscător l-a ținut câteva săptămâni. Apoi s-a ascuns pe lângă Valea Călugărească, și în fine în mahalalele Bucureștiului, schimbând într-una casa...

Nemții sunt furioși împotriva italienilor, pe care îi acuză că nu fac decât să-i încurce. Ciordaș, atașatul nostru de presă la Berlin, a fost deputat frontist și băiat inteligent — care a fost menținut în post mulțumită legăturilor sale cu Legația germană din București — îmi confirmă cele raportate de Barbu Catargiu de la München, și mai adaugă și altele.

Nemții pretind că italienii i-au împiedicat să atace Rusia din aprilie și să piardă trei luni, fiindcă n-au fost în stare să lichideze pe greci și pe sârbi, și că a trebuit ei, nemții, să facă războiul din Balcani în loc să păsească împotriva Sovietelor. De asemenea, n-au fost în stare să-și apere coloniile din Africa și ei, nemții, trebuie să imobilizeze în Libia armată și aviație... Un înalt funcționar de la Propaganda germană a arătat lui Ciordaș o copie după un ordin al comandamentului italian din Belgrad, prin care se aducea la cunoștința populației *că orice sârb surprins că râde când se întâlnește cu un ofițer italian va fi condamnat la 2 ani de închisoare!!!* În ce hal au ajuns! Neamțul de la Berlin se topea de râs¹...

¹ Copia acestui ordin a circulat și la București, după câte îmi spune Ralea.

Tot Ciordaș afirmă că sentimentele lui Hitler față de Mussolini s-au răcit și că „omul iubit“ este acum Antonescu. La Legația germană, totul este numai cu Antonescu și dacă legionarii ar încerca cea mai ușoară mișcare împotriva lui, „nu armata română, ci armata germană îi va împușca până la unul...“. Ar fi chiar vorbele lui Killinger...

Ciordaș mai povestește că legionarii refugiați în Germania, vreo 400 la număr, se află acum internați la Charlottenburg în hotelul Stuttgarterhof, unde sunt păziți de armată, n-au voie să vadă pe nimeni, nici să iasă în oraș. Sunt duși sub escortă la baie și înapoiați în pușcăria lor. *Ciordaș i-a văzut cu ochii lui.* Subliniez fiindcă asupra soartei legionarilor din Germania s-au spus multe și de tot felul...

Până acum 8 zile, corpul expediționar italian pe frontul rusesc a avut 4 morți și 4 răniți... Ceea ce nu împiedică comunicatele din Roma să anunțe năpraznicele acțiuni ale macaronarilor, pe Nipru...

Mătă, fostul deputat basarabean, și dacă nu mă înșel și subsecretar de Stat, care a rămas în Basarabia după ocupația rusească, a fost numit de bolșevici directorul unei regiuni silvice. La retragerea sovieticilor din Chișinău, ei au înțeles ca toți funcționarii să plece cu dâșii, peste Nistru împreună cu soțiile. Mătă s-a supus și a plecat cu rușii, dar nevastă-sa nu, și a declarat că rămâne în Chișinău: a fost împușcată pe loc. Fostul deputat țărănist Leancă, rămas și el în Basarabia anul trecut, a fost deopotrivă deportat și se crede că a fost ucis și el. O soartă și mai tristă, fiind și mai nemeritată, a avut-o profesorul Moroșanu, tot din Chișinău. Geolog cunoscut, om de știință și cumsecade, Moroșanu a avut totdeauna oroare de politică și nu s-a ocupat decât de catedra lui. Toate partidele l-au solicitat, de la 1919 încolo — le-a refuzat pe toate și n-a primit nici o însărcinare politică, sau demnitate. Legat de catedra lui a rămas anul trecut în Chișinău. La alegerile din primăvara trecută s-a pomenit cu reprezentantul Sovietelor care i-a spus că va fi ales deputat, unul din cei trei deputați ai Chișinăului. Moroșanu a refuzat, a declarat că n-a primit niciodată vreo însărcinare politică, și că înțelege să fie profesor și nimic altceva. Bolșevicul a răspuns scurt că așa era ordinul de la Moscova, și că va fi deputat — și a fost. Nu și-a exercitat mandatul, dar la retragerea rușilor a fost somat să plece cu ei, ca fost deputat. Și aci Moroșanu s-a opus, a invocat iarăși catedra lui și a spus că el rămâne la Chișinău; cum a rămas după retragerea românilor, așa va rămâne și după a rușilor... Numai că rușii l-au împușcat imediat!

Masacrele de ovrei, la Iași, în Moldova, în Basarabia, au fost oribile — a fost ceva inuman și nedemn de veacul nostru de cultură. De departe, la Breasta, n-am avut decât un ecou foarte slăbit al celor ce s-au întâmplat. Oameni de bună credință, *care au fost acolo*, îmi povestesc lucruri de necrezut și care dovedesc că suntem încă foarte jos pe scara umanității. La Iași, nu s-au ucis și legionari sau comuniști creștini, cum s-a spus; s-au ucis numai ovrei și în modul cel mai barbar. Măcelul a fost provocat de legionari; câțiva din ei au tras de la câteva ferestre, în stradă, fără să nimerască de altminteri pe mai nimeni — numai un maior german a fost atins. Alți legionari au început să strige pe stradă: „Ovreei trag în armată și în nemți!” Atât a fost de ajuns și s-au aruncat cu toții pe ovrei. Casă după casă, S.S. germani, soldați români, legionari, și toată pleava Iașului au scotocit tot, au scos familii întregi cu bătrâni, femei și copii și i-au măcelărit fără milă. Au fost astfel uciși peste 7 000... Restul a fost încolonat și dus la gară. Convoaie de oameni în zdrențe, bătrâni cu părul alb, bolnavi au fost împinși ca vitele. Când se poticnea unul și cădea, pleava de derbedei se năpustea asupra lui și-l sfârșea cu lovituri de bătă... În fine, la gară, supraviețuitorii au fost încărcăți în vagoane de marfă, unii peste alții, câte o sută sau două de vagon. În prealabil podeaua vagoanelor fusese înecată în creolină... Vagoanele au fost apoi ermetic închise și nenorociții au fost astfel plimbați 4 zile, fără apă și fără hrană... Când s-au deschis vagoanele, o duhoare pestilențială a ieșit din ele, căci cadavrele și excrementele făcuseră masă cu cei vii! Oribil, oribil! La Ștefănești, în județul Botoșani, avocatul Darie a văzut sute de cadavre în marginea târgului. Șonerieu îmi povestește că la Herța au fost luați întâi 200 — apoi au venit militarii și au luat restul. I-au împins pe toți, pe jos, cu o legăturică în mână peste Prut și i-au dus și mai departe peste Nistru. Cădeau bătrânii și nevolicii și erau împușcați pe loc. În Ucraina nemții nu i-au primit și i-au trimis peste Nistru înapoi. După câteva drumuri încolo și înapoi, nenorociții care au mai scăpat vii, au fost închiși în Edineți (locuitorii din Edineți fusese mai de mult evacuați în Ucraina și primiți acolo de nemți) unde sunt pe cale de a muri de foame. La Noua Suliță, s-au stropit casele cu petrol, li s-a dat foc, iar ovreei care căutau să scape erau împiedicați de trupă, și aruncați înapoi în văpaie...

Moldovenii cu care am vorbit pretind că în Moldova, Basarabia și Bucovina nu mai sunt ovrei: au fost toți omorâți sau goniți peste graniță... Procedee sumare și inumane pe care mi-e frică că le vom plăti într-o zi scump...

Orașele din Basarabia și târgurile, în mare majoritate locuite de ovrei, sunt goale. Chișinăul a scăzut la 8 000 de locuitori...

Ion Petrovici a inaugurat conferințe culturale la Radio și a scos un volum de schițe sociale și filosofice — ca să se impună atenției opiniei publice și mai ales stăpânirii. Probabil că în schițele sale dezvoltă principiile, pe care în calitate de „con-filosophe“ al lui Bergson¹, le-a expus la Sorbona, asupra *neantului*. După Petrovici, neantul se împarte în trei: neantul absolut, neantul relativ și neantul mixt! A uitat un al patrulea neant: personalitatea lui...

Vălvă mare peste ocean. Un submarin necunoscut a torpilat în Oceanul Atlantic, pe drumul ce duce spre Islanda, un crucișător american, „Gren“ sau „Greer“... Cei pentru război, țiță, în Statele Unite; ceilalți caută „să explice“ întâmplarea prin asemănarea acestui vas cu cele similare vândute Angliei... Ce va mai ieși și de aci?

Pe baza unei noi legi care-l autorizează să rechiziționeze orice vas străin în porturile americane — Roosevelt a sechestrat transatlanticul *Normandie*, faimosul *Normandie*, fala francezilor...

Duminică, 7 septembrie. Mihail Ralea a fost poftit la un dejun la ministrul Elveției, de Wek, împreună cu ministrul Statelor Unite, Günther și cu ministrul Franței, Truelle. Deși acesta este trimisul marelui Pétain, sufletește este alături de englezi și de americani, ca toți francezii. Cele vorbite în această întrunire intimă (Ralea e considerat din ai lor) nu sunt lipsite de interes, fiindcă oglindeau părerile și convingerile Londrei și Washingtonului. Günther e convins că războiul se va sfârși peste 6 luni, prin înfrângerea Germaniei, din cauza lipsei de benzină. Și aci iar intervin calculele care le-am auzit în 1938, 1939 și 1940... Germania a intrat în război cu o producție anuală de 2 500 000–3 000 000 tone de benzină sintetică și cu o *posibilitate de transport* din România de circa 3 000 000 tone pe an. Actualmente aceste cifre trebuie sporite. Germania produce anual 6 000 000 tone² de benzină sintetică, iar din România se poate scoate circa 4 000 000 tone pe an, căci numărul cisternelor de care poate dispune armata germană s-a mărit. Aceste 10

¹ Așa l-a salutat Petrovici pe Bergson, acum câțiva ani, la Paris!

² Această cifră corespunde cu informațiile Statului nostru Major.

milioane de tone anuale nu reprezintă nici jumătate din cantitatea de 24 000 000 tone necesară Germaniei pe an. Dacă până acum armata germană n-a dus lipsa benzinei, e că în fiecare an n-a dus război decât câteva luni, și a mai avut și rezervele. Rezervele sale, căci a intrat în campanie cu un stoc de 12 000 000 tone, și rezervele altora, ale francezilor, belgienilor și olandezilor de la care a luat alte 12 000 000 tone. Războiul continuând fără oprire, rezervele germane vor fi repede epuizate și Hitler va trebui să se supună... Așa cred americanii și englezii. Günther recunoștea că armata rusească a pierdut 60% din efectivele și materialul ei. Americanii nu vor victoria comuniștilor, care de altminteri este exclusă. Vor numai ca sovieticii să reziste cât mai mult, ca să se uzeze germanii. Ei socotesc pe Stalin ca pierdut; cerând ajutor Angliei și Americii, dictatorul roșu a declarat că primește dinainte toate condițiile ce i s-ar impune pentru acest ajutor. E gata să dea americanilor și englezilor toate resorturile de conducere în Rusia, toate garanțiile posibile. Roosevelt și Churchill, înainte de a făgădui Moscovei asistența anglo-americană, au cerut lui Stalin angajamentul să respecte (!!) granițele vechi ale Statelor vecine și dreptul fiecărui Stat de a-și determina regimul politic și social. Stalin a primit ambele condiții, și nu va putea să-și calce cuvântul, fiindcă până la pace nu va mai rămâne decât 10–15% din armata bolșevică. Și Günther a adăugat: „Credeți dvs. că America pregătește o armată formidabilă ca să treacă în Europa? Doamne ferește! Va trece în Asia și prin Siberia va ține pe ruși în respect. Sovietele nu vor putea reconstitui forța lor militară înainte de 10–15 ani. O armată, dată fiind tehnica modernă, are nevoie de ani îndelungați pentru echiparea ei. Noi, în Statele Unite avem un potențial industrial de 6 ori mai mare ca al Germaniei, și până acum, în 2 ani de zile, n-am putut încă ajunge la producția ei!...”

America și Anglia nu vor o hartă nouă a Europei, ci un regim care să împiedice pe viitor orice posibilitate de război. O lume nouă își așează temeliile, da, dar această lume trebuie să fie o lume pașnică, care să-și vadă de treabă... Sunt 4 popoare: germanii, italienii, rușii și japonezii care trebuie puși cu botul pe labe și împiedicați să mai facă nebunii... Nimeni nu se gândește la dezmembrarea țărilor lor, dar aceste popoare trebuie puse în imposibilitate de a mai aprinde focul în Europa și în lume. Anglo-saxonii se gândesc la un fel de federalizare a Statelor Europei, cu un Consiliu Central la Viena spre pildă — Consiliu în care fiecare nație ar fi reprezentată. Nici o țară n-ar mai avea dreptul să aibă armată, numai Consiliul ar avea la dispoziție 7–8 000 de soldați cu care

¹ Prețioasă mărturisire.

ar face poliția întregii Europe. Nu e admisibil ca pentru un conflict între Lituania și Letonia, de pildă, să se încingă un război general...

Vorbind despre situația noastră, Günther a spus: „La Washington și la Londra s-a înțeles până la un punct politica generalului Antonescu. Sunteți sub călcâiul nemților și aveți pe ruși de vecini. Noi suntem oameni înțelegători, totuși sunt lucruri pe care nu le mai înțelegem. Sunt două lucruri pe care dvs., românii, (se adresa lui Ralea) le veți putea cu greu explica: 1) pentru ce ați trecut dincolo de Nistru — și 2) masacrele oribile de ovrei! Toată lumea a priceput trecerea Prutului și recucerirea Basarabiei — dar trecerea peste Nistru a fost o greșeală mare, căci prin acest gest v-ați solidarizat cu politica imperialistă și nebună a d-lui Hitler... Cât despre ovrei, ce să mai spun — va fi greu să convingeți lumea civilizată că mai faceți parte din rândurile ei!“

Cam sever, dar drept.

Din toată conversația s-a desprins — spune Ralea — că între Washington și Londra pe de o parte și Moscova de alta, solidaritatea e numai aparentă. Anglia și U.S.A. vor să folosească Sovietele ca instrument de uzură împotriva Germaniei și atâta tot. Să nu le scape instrumentul din mână!

În U.S.A. a început o serioasă campanie de presă în favoarea lui Carol, „victima lui Herr Hitler“. Pare că se cheltuiesc sume însemnate în această direcție. Se spune chiar, că prin mijlocirea Președintelui Mexicului, Carol ar fi avut o întrevedere cu Roosevelt pe care l-ar fi cucerit... Se mai spune că americanii pregătesc lui Carol o călătorie în Anglia, unde opinia publică și cercurile guvernamentale îi sunt încă ostile...

Ralea știe de la Lupu, care a fost de față, că Maniu a avut o întâlnire cu Günther pe această chestiune, la Brașov, la Mihai Popovici acasă. Dl Preșident a reclamat americanului împotriva propagandei ce se duce în Statele Unite în favoarea fostului Rege a cărui revenire pe Tron ar fi cel mai mare dezastru. Asupra convorbirii, Maniu a fost ca de obicei discret — dar interpretul (căci Maniu și Günther nu întrebuințează aceleași limbi) a povestit tot. Günther ar fi declarat că nu are nici o cunoștință despre *cine* finanțează campania carlistă din America și s-a arătat foarte rezervat cu privire la vreo reacție din partea sa. Ca încheiere ar fi spus lui Maniu: „De, Domnule Maniu, d-ta nu poți înțelegea o dinastie în România, și apoi — ai 70 de ani!“¹

¹ Nu-i are încă, dar nici departe nu e.

Cu prilejul unui an de guvernare, care s-a împlinit ieri, mareșalul Antonescu a dat drumul unei proclamații către țară, în care se laudă cu ce a făcut și făgăduiește că va mai face...

Maximul de bine ce se poate spune despre această proclamație e că nu depășește limitele banalității...

Publicată pretutindeni, proclamația a fost citită la orele 14 la Radio de dl Ică, care a adăugat o kilometrică expunere despre înfăptuirile regimului de la septembrie 1940 și până azi. Nesfârșita peltea, care a plictisit pe nenoriciții auditori ai difuziunilor radiofonice, nu spune nimic despre isprăvile și banditismele legionarilor, care au înflorit sub egida generalului Antonescu. Din bilanț lipsesc uciderea lui Iorga și a lui Madgearu și sutele de miloane furate, și masacrele oribile...

Singurul miracol pe care l-a săvârșit generalul Antonescu e că a făcut din Ică Antonescu om mare...

Guvernul Reichului publică un comunicat privitor la scufundarea vasului american „Greer“. Comunicatul pretinde că un submarin german a fost atacat de un vas a cărui naționalitate n-a putut fi stabilită (?) și că submarinul a ripostat, în situație fiind de legitimă apărare...

Toată lumea vorbește în Sinaia despre un atentat săvârșit la Președinția Consiliului, în București. În realitate a fost un accident. Dl Ică trăind sub teroarea unui asasinat a umplut Președinția de soldați, de mitraliere, de grenade și alte explozive. O grenadă, greșit manipulată, a explodat și a rănit câțiva oameni. Se zice chiar că ar fi ucis vreo 2–3.

Dar câte nu se mai spun azi în Sinaia! Că toți miniștrii au dormit de vineri spre sâmbătă 6 septembrie la Președinția Consiliului, nebuni de frică să nu fie asasinați, că legionarii au încercat nu știu unde să facă nu știu ce, că rușii au reluat Nicolaevul etc., etc. ...

A murit aci, în Sinaia, la Park-Hotel, Langa Rășcanu, fostul meu coleg la Legația din Roma. A murit ieri-dimineață, subit, de inimă. Tre-cusem împreună examenul de secretar de Legație. Om tihnit și bun, era un deprădăcinat. Căsătorit întâi cu o olandeză, s-a despărțit de ea, și ca ministru la Atena — unde a stat mult timp — s-a căsătorit din nou cu o grecoaică, așa încât a devenit jumătate grec. Construia o casă frumoasă la Atena, de care evenimentele l-au despărțit. A murit singur: nevastă-sa, bolnavă și ea, se găsește la Roma. De Langa-Rășcanu sunt

legate amintiri din frumoasa mea petrecere la Roma... Se duc toate și toți!

Luni, 8 septembrie. Azi-noapte au fost trei alarme la București. Avioane rusești au venit în trei rânduri, dar au fost împiedicate prin tiruri de baraj să pătrundă până deasupra centrului orașului. O bombă a nimerit fabrica de țesături *Sylva*, spre Pantelimon și a distrus-o. Alta a căzut pe o casă în Șoseaua Mihai Bravul. Victime omenești nu par a fi.

Bombardarea Bucureștilor în a 3-a lună a războiului nu era în program... Dar câte lucruri n-au fost în program!

Rado-Londra a anunțat ieri că avioane britanice au sosit în Crimeea și că au și apărut pe frontul de la Odessa. Reprezentanții financiarilor din City, alături de bolșevici, împotriva civilizației europene — să le fie de cap!

D-na Roosevelt-Delano, mama Președintelui, a încetat din viață. Era o femeie inteligentă și foarte dinamică. La Expoziția din New York se înamorasese de lăutarii români și devenise protectoare a lui Gusti și a României. Fiul său, Președintele Franklin R. ținea foarte mult la ea; dânsul trebuia să rostească un mare discurs asupra situației politice. După incidentul cu crucișătorul *Greer*, cuvântul Casei Albe era așteptat de lumea întreagă. Din cauza decesului doamnei Roosevelt, cuvântarea a fost amânată.

Văzut pe Dinu Brătianu. E dezorientat și pesimist. N-are nici o încredere în Antonescu ca om politic și se teme că nu va putea stăpâni situația... Crede că nemții vor înfrânge rușii, dar nu pe englezi...

Miercuri, 10 septembrie. Plouă cu găleata de aseară, fără oprire. Umezeala și deznădejdea îmi copleșesc sufletul. Mai mă plictisește un blestemat de guturai, care la mine se manifestă mai rău ca o boală, și mă mai doare și piciorul stâng (gută?) de nu pot să umblu...

Și ziarele și Radio continuă să nu ne dea nici o știre de pe frontul de la Odessa și de pe sectorul central... În schimb, telegramele și radio-

difuziunile germane *exagerează* succesele de pe sectorul septentrional și fac din încercuirea definitivă a Petersburgului un caz atât de mare, ca și cum acesta ar fi scopul războiului. Mi-e teamă că ne-am poticnit la Odessa și că rușii au oprit ofensiva și pe sectoarele de la Smolensk în jos... Mai mult decât lipsa de știri din sud, mă impresionează vâlva pe care nemții o fac în jurul succeselor din nord: nu e în obiceiul lor să se laude, și dacă o fac, să nu fie din dorința de a compensa alte știri rele. Sunt în întuneric: aparatul meu de aci nu poate prinde Londra sau alte posturi străine, și Sinaia fiind goală n-am putut întreba pe nimeni...

Am însă impresia netă că „blitzkriegul“ s-a terminat, că rușii rezistă în mod neașteptat și că războiul cu ei va ține mult... Vom avea un front germano-rus și la iarnă, cu toate mizeriile lui și bombardarea Bucureștilor la discreție...

Poate că boala și vremea îmi întunecă azi sufletul... Să dea Dumnezeu să iasă mâine soarele și să ne vină vești bune...

A murit d-na Mavrodi, fostă primă Doamnă de Onoare a Reginei Maria, pe care a servit-o peste 30 de ani. Carlistă înfocată, a fost singura damă de onoare pe care Regele Carol a menținut-o cu leafă și casă, după urcarea lui pe Tron. A fost o femeie simpatică, cumsecade și ștearsă. Fiică-sa mai mare ține pe generalul Gh. Manu. Fiul său George a plecat prin Turcia spre Anglia, înainte de intrarea noastră în război...

Joi, 11 septembrie. Un vânt rece a măturat peste noapte norii. Azi-dimineață ne-am sculat pe un soare frumos, dar un soare cu dinți. Munții, Gepii ca și cei din dosul Piscului Căinelui sunt acoperiți cu zăpadă — un strat foarte subțire de altminteri. Să se fi sfârșit cu ploile? Nu cred, căci barometrul nu se urcă. Guturaiul m-a lăsat, în schimb picioarul mă supără rău: e un mic atac de gută, hotărât.

De pe frontul nostru, ziarele și Radio continuă să fie mute. Nemții continuă să facă mare vâlvă cu Petersburgul. Acalmia de pe frontul central și meridional ar fi datorită, după unele informații, vremii oribile, mișcărilor de trupe (reîntregirea unităților) și re aprovizionării cu muniții și benzină...

Succese rusești în spre Niprul inferior, cum au fost anunțate de unii nu par să fi fost, dar ritmul succeselor germane în această regiune a scăzut mult.

Cu noi, la Odessa, nu mai știm ce se întâmplă. Din izvor german aflu că Odessa e pe punctul să fie luată. Pe de altă parte, din cercuri ne-oficiale dar ca și, aflu că s-a luat comanda generalilor Ciupercă și David Popescu, care până acum treceau drept cei mai buni... În locul lui Ciupercă ar fi fost numit Iacobici. Dacă este adevărat, cine-l va înlocui în fruntea Ministerului Apărării Naționale?

Izolată cum sunt aci la Sinaia, știrile îmi cad cu picătura. Cecropid mi-a telefonat ieri că pe frontul rusesc toate merg bine, și că e numai o întârziere la mijloc, întârziere datorată îndârjirii rușilor în luptă, îndârjire pe care nu s-a contat în planul inițial...

Barbu Catargiu a aflat ieri la București de la Joldea-Rădulescu¹ că mareșalul Antonescu va fi în curând numit „mareșal al Reichului german” și că, cu acest prilej se va anula arbitrajul de anul trecut de la Viena, dându-se Ungariei în schimbul Ardealului — Bosnia și Herțegovina!!! Poate și Croația, căci acolo lucrurile merg prost de tot. În Croația ura împotriva italienilor — cu toate ditirambele Poglavnicului — e în continuă creștere și situația ar fi din cele mai nesigure, căci și comunismul e în plină floare. Trebuie să fie ceva, căci altfel nu se explică pentru ce Ducele de Spoleto, desemnat de atâtea luni Rege al Croației, n-a pus încă piciorul în noul său Regat...

Din altă sursă aflu — ca o confirmare a sentimentelor de ură dintre croați și italieni — că pe frontul oriental trupe italiene și croate s-au încăierat. Între ofițeri din cele două armate s-ar fi încins o bătaie și la Dângeni, la un chef prezidat de Prensul Mavrocordat și soția sa Rose (ex Nanu), alcoolici de frunte.

Ion Lahovari, fiul soției mele, și secretarul meu Hintz au fost mobilizați pe ziua de ieri. Până acum nu fuseseră chemați, fără nici o intervenție în acest sens. Amândoi sunt sublocotenenți de rezervă: un semn că avem nevoie de carne de tun suplimentară...

Della Porta pretinde a ști că turcii merg cu englezii. Nu cred. Dimpotrivă, cred că vor merge cu nemții — dar mai știi? Dacă turcii ar merge cu englezii s-ar mai crea un nou front în Balcani, și ar fi prost pentru noi... Dar mai poate fi ceva bun pentru noi?

¹ Fost secretar general al Ministerului Muncii sub generalul Voiculescu, actualmente directorul ziarului oficios *Unirea*.

În cercurile maghiare, ca și în cele germane — oarecare preocupare de succesiunea lui Horthy. Unii vorbesc de fiul lui Horthy, alții de arhiducele Otto, alții în fine, de arhiducele Albrecht... Cert este că Horthy a început să cam îmbătrânească...

Englezii au ocupat Spitzbergul. Germanii spun că, dacă Spitzbergul ar fi avut vreo importanță strategică, sau alta — l-ar fi ocupat ei, de mult.

Iranul a primit toate condițiile Angliei și Rusiei. Sovieticii vor ocupa partea de nord a Iranului, englezii pe cea meridională cuprinzând regiunile petrolifere — iar între ruși și englezi vor rămâne stăpâni iraniienii, pe partea de mijloc a țării lor...

Negocieri „economice“ germano-turcești au început la Ankara și merg bine. Presa bulgară le dă o mare importanță și crede că vor duce și la înțelegeri definitive pe alt teren. În opoziție cu părerea italienilor...

Cunoscutul gazetar berlinez Megerle e oaspetele nostru. Pentru ce o fi venit?

O escadrilă românească, condusă de căpitanul Pârvulescu, a doborât pe Nistru o escadrilă sovietică. Din 15 avioane rusești au fost doborâte 14... Frumos!

A murit Cocuța Eremia, născută Mendel, aci la Sinaia. Soră cu Edgard Mendel, decedat atât de tragic acum câțiva ani (tumoare fulgerătoare la creier), era o femeie foarte cumsecade; o prietenă a soției mele și a clanului ei. Biata femeie a murit de inimă rea: n-a putut suporta oribila prigoană la care sunt supuși și ovreii cumsecade, pentru fărădelegile pleavei jidănești comuniste...

Prea dă mâna regimul cu moartea; există o dreptate și toate se plătesc. Numai de nu le-ar plăti cei răspunzători pe spatele nostru care nu avem nici o vină...

Vineri, 12 septembrie. Începem să dezlegăm enigma și să aflăm pentru ce de 10 zile nu ni s-au mai dat știri cu privire la sectorul central al frontului rusesc. Sovieticii au adunat acolo forțe considerabile și au dat o vigoasă contraofensivă, *cu rezultate*. Ei vorbesc de 8 divizii germane nimicite, de 50 de sate recucerite... Probabil că exagerează, *dar ceva a fost*, căci altfel buletinele germane n-ar fi amuțit. Acum încep iar să vorbească. Ieri-seară, pentru prima oară ni s-a spus oficial că contraofensiva rusească pe sectorul central al frontului a fost respinsă, că s-au făcut mai multe mii de prizonieri, că s-a luat material de război etc. *Pare* că situația s-a restabilit, așa sună informațiile neoficiale, căci cele oficiale sunt încă laconice. Probabil că rușii au vrut să creeze o diversiune, ca să degajeze Petersburgul și Odessa, *dar ca rezultat final*, n-au reușit... De la București mi se telefonează că *acum* știrile sunt bune... Dea Dumnezeu să fie, dar lupta apare tot mai grea, rușii rezistă dârș și este evident că nu se va sfârși cu ei în toamna asta...

La noi s-a concentrat masiv și se trimit trupe peste Nistru... Doamne, ce ne mai așteaptă!

Să sperăm că ni se vor da știri precise; sistemul ascunderii eșecurilor nu e bun — căci imaginația lucrează și știrile cele mai neverosimile își fac drum... După cât pot afla, în cercurile diriguitoare de la București nu pare să fie îngrijorare. Cecropid mi-a telefonat aseară — el e în contact zilnic cu nemții — să nu am nici o grijă. Parcă ar fi posibil!

Știre importantă: în Japonia s-a constituit un Cartier General, sub comanda nominală a Împăratului, dar efectivă a generalului Iamagata. Acest Cartier General va îndruma toate operațiunile civile și militare în Japonia, Coreea, Formosa și în mările Nordului spre Siberia... Mi-roase a pulbere!

Stoianovici îmi telefonează că probabil procesul meu pentru fondurile de la Interne (cu cele 60 milioane delapidate!) va fi clasat până la sfârșitul lunii. Față de toate de câte mă tem, aceste procese și anchete au ajuns să-mi fie indiferente...

Ieri am avut soare toată ziua. Și azi e frumos, dar ceva înnorat. Frig ca în noiembrie — și abia-mi trag piciorul. Tristă bătrânețe!

Regina Elena a mărturisit soției mele că soru-sa și cumnatu-său Spoleto nu vor să meargă în Croația. Croații n-au nici o poftă să-i primească. În Italia, toată lumea e contra întronării unui Principe italian într-o țară ostilă — chiar și Regele. Numai Mussolini e pentru, cu încăpățănare. Deocamdată lucrurile stau baltă...

De pe front, trec zilnic prin gara Sinaia trenuri cu răniți. Ieri a trecut unul cu destinația Arad... Să se fi umplut deja toate orașele noastre?

Correspondentul berlinez al ziarului *Universul*, de obicei bine informat, dezmințe în buletinul său de azi, *categoric*, contraofensiva rusească de pe sectorul central al frontului. „E pur si move...” — zicea Galileo! Dezmințirea de azi are mai mult valoarea unei afirmări că diversiunea încercată prin această contraofensivă care a fost jugulată, n-a reușit.

În gazetele de azi au început să reapară știri înregistrând succese locale destul de însemnate pe acest sector central al frontului, despre care nu s-a mai vorbit zece zile...

Efortul german se poartă acum în sectorul de nord. De acolo vin știri despre mari succese. Petersburgul ar fi în flăcări... Prin ocuparea celor două puncte: Schlüsselburg și Tsarskoe-Selo, încercuirea a devenit completă și milioanele de locuitori din Petersburg expuse să moară de foame...

Regentul Horthy, invitat de Führer, a petrecut zilele de 8, 9 și 10 la Marele Cartier german. Întrevederea a trebuit să aibe importanța politică, căci pe lângă generali, au fost de față Bardossy din partea ungarilor și Ribbentrop din partea nemților...???

Horthy a primit crucea (un cavaler) Ordinul Crucea de Fier și a vizitat, la cartierele lor și pe Brauchitsch și pe Göring. Comunicatul dat după această întrevedere este laconic.

Agencia D.N.B. ne informează că Germania este pregătită și pentru o campanie de iarnă în Rusia, dar adaugă, că până în iarnă mai sunt două luni și că evenimentele decisive în acest răstimp nu sunt excluse...

Roosevelt, care își amânase discursul pe marțea trecută și apoi pe ieri, a vorbit aseară. Ziarele noastre sunt mute asupra acestei cuvântări. Să așteptăm...

Un cutremur destul de însemnat a avut loc luni seară în Turcia. Ar fi fost peste 500 morți. Cutremurul a fost slab simțit și în București. La Sinaia n-am simțit nimic.

Abia zilele acestea am aflat că bombe rusești au atins acum o lună podul de la Cernavodă, distrugând conducta de petrol la cele două capete ale podului. Alte stricăciuni n-au fost; totuși reparațiile au durat până acum, și trecerea pasagerilor s-a făcut numai prin transbordare. S-a constatat că avioanele sovietice au operat nestânjenite: postul nostru de alarmă a fost lipsă. Personalul postului era pe la treburi și pe la plăceri, convins „că rușii nu vin“. Dar pentru o dată rușii au venit. S-a făcut anchetă și s-au luat sancțiuni.

Generalul Ciupercă ar fi fost înlocuit în comandamentul său fiindcă ar fi refuzat concursul forțelor germane. „Odessa trebuie să fie o victorie pur românească“ — ar fi declarat generalul. Declarație care dovedește că generalul, dacă are simțul onoarei militare, n-are însă deloc *simț politic*. Ce bine ar fi fost dacă victoria de la Odessa (deocamdată o așteptăm și nu pare că se profilează) n-ar fi fost decât o victorie germană! De ce să provocăm pe ruși degeaba, căci tot cu ei rămânem vecini...

Sâmbătă, 13 septembrie. Ziarele noastre de azi-dimineață publică rezumate aproximative ale cuvântării lui Roosevelt, precum și comentariile presei din America și Europa.

Discursul e violent nu numai ca formă, dar și ca fond. Roosevelt, pornind de la numeroasele atacuri prin care o serie de vase americane au fost scufundate în ultima vreme (*Greer* acum câteva zile), ajunge la concluzia că a sosit pentru Statele Unite momentul *apărării active*. Președintele aduce la cunoștința lumii că a dat Marinei Stelor Unite ordinul să atace orice vas de război german sau italian ce ar amenința vase americane, engleze sau neutre *în apele defensive americane* (!?). În aceste ape (cine le definește și care sunt?), vasele de război axiste nu vor mai naviga de acum înainte decât pe „propriul lor risc“ — afirmă textual Președintele.

De fapt, U.S.A. nu e în război cu Puterile Axei — dar e ca și cum ar fi. Nici acum Roosevelt nu declară război, dar luptele vor începe, fără ca starea actuală de drept să fie modificată, din inițiativă americană. Se lasă Germaniei inițiativa... Nu văd ce ar avea Germania de pierdut, față de situația de azi, dacă din inițiativa unuia sau altuia, războiul s-ar declara pe față.

În Germania, discursul lui Roosevelt nu pare să fi impresionat mult, căci nemții se consideră deja de fapt în război cu Statele Unite. A făcut însă multă vâlvă în America, unde opinia publică e foarte împărțită și partidul neintervenționistilor tare...

Lindberg, aviatorul, care a ajuns om de Stat, a rostit un important discurs la Desmoines (Idaho), într-un miting organizat de Asociația antiintervenționistă *America First*, în care a căutat să dovedească că, cu sau fără intervenția Americii, Anglia va fi învinsă... Din nefericire n-a convins pe Roosevelt.

În cercurile noastre oficiale se pretinde că n-a existat nici un succes pe sectorul central al frontului; că nemții n-au mai înaintat în acel sector, *ca să nu lungească frontul (!)*, și că vor lua din nou ofensiva îndată ce Petersburgul și Odessa vor cădea, pentru ca frontul să prezinte o linie dreaptă, și prin urmare cât mai scurtă, de la nord la sud, de la Baltică la Marea Neagră...

Că a fost ceva, nu încapă îndoială. Că nemții au restabilit situația este iarăși cert, căci o mărturisește astăzi chiar Radio-Londra, care nu se arată deloc optimist în ce privește poziția Sovietelor... De altminteri, după unele ziare americane, Stalin și Sovietele nu ar fi deloc mulțumiți de ajutorul platonic pe care-l primesc din Anglia și din U.S.A. — și ar fi amenințat chiar pe Cripps (ambasadorul Angliei la Moscova) cu hotărâri de disperare. Care — nu se spune...

Agențiile telegrafice vorbesc de evacuarea Crimeei de către ruși, care ar fi și început. Cred știrea prematură.

La Odessa, luptele sunt teribile. E de necrezut cât de formidabil s-au înarmat bolșevicii. Pe lângă armamentul imens, au fortificat fiecare regiune. La Odessa, între cele două limanuri, sunt 5 linii de fortificații, din care aflu acum că noi n-am putut străbate decât una, și încă cu pierderi foarte mari... Se zice că nemții au luat afacerea în mână și că au venit cu tunuri grele și cu avioane speciale de bombardament...

În Atlantic, nemții continuă să scufunde convoaie anglo-americane. Alaltăieri, ar fi scufundat un convoi cu un total de 140 000 tone... Să fie exact?

În Franța lupta contra comunismului e dârză. Condamnări, chiar și la moarte, în fiecare zi, atât în Franța ocupată, cât și în cea neocupată. Laval s-a însănătoșit pe deplin.

Mi se spune că în fruntea „Corpului Expediționar“ care va merge cu nemții mai departe, și care e compus din câteva divizii — a fost numit generalul Racoviță. Numirea lui Iacobici în locul lui Ciupercă e confirmată — dar nu s-a publicat nimic, nici chiar cu privire la conducerea Ministerului Apărării Naționale, în lipsa titularului. Secrete tâmpite...

Sovietele au înmănat ministrului bulgar din Moscova o notă de protest, plină de amenințări, prin care cer Bulgariei să-și lămurească situația față de Germania. Mi se pare că e lămurită gata...

Duminică, 14 septembrie. Acum un an, tot într-o duminică, s-a proclamat Statul Legionar Român și s-a instalat primul Guvern definitiv după abdicarea Regelui Carol... Eram tot aci în Sinaia, și-mi aduc aminte de mirarea tuturor — dar nimeni nu-și închipuia că era să urmeze ce a urmat... Prin câte am trecut, mă întreb cum am putut rezista și cum nu m-au doborât atâtea emoții. Și acum îmi zic: ferește Doamne de mai rău...

Tabacovici îmi spune că a ascultat aseară Radio-Londra și Radio-Moscova. Londra afirmă că Petersburgul nu e încercuit, că mai poate comunica și fi ravaliat pe o cale (Tabacovici nu-și mai aduce aminte localitățile date de Londra, pe unde trece această cale) și adăugă că avioanele britanice apără acum fosta capitală rusească și că au doborât deja „sute“ (?) de aparate germane. Radio-Londra mai pretinde că avioane engleze se află și la Kiev și la Odessa și că în câteșitrele centre, *aviația engleză duce numai o acțiune defensivă iar nu ofensivă*. Cu alte cuvinte Anglia nu dorește ca Rusia să învingă, ci numai să reziste. Mulțumim călduros...

Radio-Moscova pretinde că armata lui Timoșenko ar fi distrus 2 divizii germane, capturând statele lor majore, cu generali cu tot — și că Odessa va rezista indefinit...

În schimb, comunicatele germane anunță succese noi, tocmai împotriva armatei lui Timoșenko. Acolo, pe sectorul central al frontului, trupele sovietice sunt în retragere spre est de orașul Cernigov de pe râul

Desna. La sud și sud-est de Gomel trupele germane ar exercita o puternică presiune asupra celor sovietice. În sectorul Gomel se face legătura între frontul german de la centru și de la sud. Operațiunile ce se desfășoară în acest sector important sunt în strânsă legătură cu cele de la est și sud-est de Kiev. Nemții dau cea mai categorică dezmințire știrii englezești după care Smolenskul ar fi sub bombardarea tunurilor rusești. Dezmințirea Cartierului General german este chiar ironică, căci, spun nemții, „Smolenskul este la 70 kilometri înapoia frontului“.

Nu știu ce o fi, dar am impresia că de câteva săptămâni avântul nemților este oprit, cu toată *prea mult* căutata încercuire (contestată) a Petersburgului, cu toate bombardările aviației, cu toate succesele locale ce ni se dau zilnic...

Poate să fie vremea rea, poate să fie necesitatea unei regrupări de forțe — și aș dori să fie așa — nu știu ce o fi, dar ritmul războiului nu mai e ritmul primelor 6 săptămâni, până la sfârșitul lui iulie. Și mi se strânge inima...

Mi se strânge cu atât mai mult, cu cât știrile *de la noi*, nu sunt îmbucurătoare. De la Serviciul Sanitar aflu că până acum, și de la începutul războiului, am pierdut, morți și răniți, *60 000 de oameni*... E cam mult. Războiul nu se poate face fără pierderi, dar totuși... După o comunicare făcută de colonelul Orezeanu (directorul general C.F.R.) la Consiliul de Miniștri, începe să meargă greu și cu trenurile. Uzura materialului nostru rulant, locomotive și vagoane, a ajuns la extrema limită, și materialul trimis în Germania spre reparare, *nu se înapoiază*. Trec prin Sinaia zilnic locomotive stricate spre Germania, dar nici una reparată spre țară.

Mai e și cheștiunea automobilelor. Am pornit la război cu circa 26 000 mașini particulare; din acestea au fost rechiziționate 18 000 și mai toate stricate, căci incuria armatei e înspăimântătoare. Se maltratează motoarele, nu se ung, se dă înainte până ce mașina e definitiv scoasă din uz. După ce se vor rechiziționa și strica și cele 6–8 000 mașini care au mai rămas, cu ce vom face față nevoilor?

Pierderile noastre și uzura materialului nostru sunt cu atât mai grave, cu cât la unguri situația e cu totul alta. Din cei 50 000 oameni pe care i-au trimis pe front, au pierdut vreo 650; materialul de căi ferate e intact, iar în ce privește automobilele, nici o mașină particulară n-a fost rechiziționată... Măine, poimăine, când ne va veni rândul să ne socotim cu maghiarii, vom fi într-o stare de vădită inferioritate...

Luni, 15 septembrie. Radio ne-a adus aseară la cunoștință că general-oberst von Schobert, adjunctul mareșalului Antonescu la comanda-

mentul aviației de operațiuni germano-română, a căzut pe front... Un comandant de armată împușcat pe front, e aproape lucru fără precedent. Nu se dă nici un amănunt; nu știm încă dacă a fost imprudență și exces de bravură din partea generalului, sau nenoroc. În tot cazul, bine că n-a căzut Antonescu — se zice că și dânsul se expune grozav — căci ce ne-am fi făcut?

Eugen Neculcea, întâlnit ieri, mi-a povestit că stă în Sinaia în aceeași vilă cu d-na Pastia, soția colonelului Pastia, aghiotant Regal, actualmente pe front — și că aceasta ar fi primit ieri știri de la bărbatu-său *că se află în Crimeea*. Chersonul fiind luat, n-ar fi imposibil căci de la gura Niprului în Crimeea distanța nu e foarte mare. Dacă știrea e adevărată, e excelentă. Numai să nu întâlnim la Sevastopol aceeași neînchipuită rezistență ca la Odessa...

Radio-Londra își permite contradicții: pe de o parte afirmă că Petersburgul va cădea din lipsă de hrană — iar pe de alta declară, pe bază de informații sovietice, că nemții nu-l vor lua niciodată. În realitate orașul e în flăcări: îl bombardează zi și noapte germanii, iar prizonierii ruși povestesc că comisarii sovietici dau foc la toate edificiile mai însemnate. Ce sălbăticie!

Mare discuție în presa tuturor țărilor, dar mai ales în cea americană, asupra definiției „apelor defensive”. Presa rooseveltistă afirmă că toate mărele de pe glob, până și Marea Roșie, trebuiesc considerate ca „ape defensive” ale Statelor Unite. „Ça promet” (Este promițător) — vorba francezului.

Comunicatele germane de ieri anunță 2 430 avioane distruse în ultimele 10 zile și 290 000 tone scufundate în Atlantic, într-o săptămână. Cifrele au fost repetate de mai multe ori, așa încât nu poate fi vorba de o eroare de transmisiune. Dacă într-adevăr au fost doborâte 2 430 avioane rusești în ultimele 10 zile, și nu este „bourrage de crâne” (o împuiere a capului în scop propagandistic) — apoi stăm bine, și-mi mai vine inima la loc...

În Turcia au reînceput cutremurele. Peste 30 de sate au fost distruse și sute de oameni uciși... Dacă n-ar veni iar, ca anul trecut, și la noi! Abia mi-am reparat casa din București (350 000 lei aruncați pe fereastră!).

Ieri la ora 5, a avut loc la spitalul nevestei mele, la Palace-Hotel, un concert dat de George Enescu. Am asista și eu. Mare succes. Răniții au

fost încântați. Dar Enescu a îmbătrânit rău; e cocoșat și începe să semene la față cu Ludovic al XVI-lea... Arcușul lui e încă subtil, dar se mai încurcă și în note false... Artiștii, ca și femeile frumoase, ar trebui să se retragă la timp...

Ghiță Cruțescu, fostul nostru ministru în Ungaria, a dejunat ieri la noi și ne-a povestit multe despre Budapesta. Până la arbitrajul de la Viena din 30 august 1940, situația lui a mai fost cum a fost, dar de atunci încoace a devenit intenabilă. În megalomania lor, ungurii nu ne iartă că nu le-am oferit *întreg Ardealul*, și că am mai păstrat — fără drept, zic ei — o bună parte. Ungurii se cred moștenitorii Mariei Tereza și ai Sfântului Imperiu; întrețin toate tradițiile prăbușite la Viena și tâmpesc lumea cu pretențiile lor. Hitler și Göring nu-i pot suferi, dar Ribbentrop și Ciano îi susțin și nu ne iubesc pe noi. Cruțescu crede că soarta noastră depinde de cine va fi mai tare la Berlin la sfârșitul războiului, Reichsmatul sau Auswertigesamt...

Până la arbitrajul de la Viena, Cruțescu izbutise să-și facă o situație acceptabilă la Budapesta — după arbitraj însă n-a mai fost chip. Mai veneau câțiva la dânsul, mai ales când avea icre proaspete, *dar nimeni nu l-a mai invitat*, chiar cei care, când îl întâlneau se mai arătau amicali.

Bardossy, cu care a lucrat o lună, a fost în schimb foarte amical. Ca să nu dea loc la greutăți protocolare, Cruțescu a plecat din Budapesta pe neștiute, cu automobilul — dar soția lui cu copilul au plecat cu trenul. Spre mirarea tuturor, Bardossy a trimis pe șeful Protocolului la gară, cu un buchet de 100 de trandafiri roșii și o cutie de bomboane pentru d-na Cruțescu...

Rechemat la repezeală, Cruțescu înainte de plecare a cerut o audiență de rămas bun, Regentului. Dată fiind atmosfera, era convins că audiența nu-i va fi acordată (termenul până la plecarea sa era foarte scrut) și o ceruse numai ca să se conformeze obiceiurilor protocolare. Spre marea lui mirarea audiența i-a fost acordată chiar a doua zi și Horthy l-a primit foarte amabil. A vorbit de una, de alta — dar nimic de politică — întâi pe franțuzește (limbă pe care o vorbește mai greu) apoi pe nemțește. Și deodată spune lui Cruțescu: „Să-ți arăt ceva...” și merge la un dulap și scoate dintr-un sertar o hartă. Era o hartă franțuzească din secolul al XVIII-lea, reprezentând Transilvania. Pe ea era scris, de o parte în franțuzește, de alta pe latinește, că Ardealul era locuit de unguri, de sași și de „siculi”, iar că românii, puțin la număr sunt refugiați recent din Moldova și Muntenia. „Citește, domnule — i-a

spus răstit Horthy lui Cruțescu — citește domnule, căci știi franțuzește, iată dovada drepturilor noastre!...” Și a devenit ca nebun, de o violență rară, nelăsând pe Cruțescu să plaseze un cuvânt... După această scenă penibilă, Cruțescu s-a sculat ca să plece. Atunci Horthy s-a liniștit, i-a strâns mâna și i-a spus: „Fur Sie, nur gutes, mein lieber Minister!“... (Pentru dumneavoastră, numai bine, scumpul meu ministru).

Vorbea Roosevelt de popoare nebune; ungurii sunt mai nebuni decât toți și vor mai da lumii de furcă...

La plecarea lui din Budapesta, unde funcționase doi ani, Cruțescu n-a fost decorat, cum e uzul — fiindcă nici Bardossy care părăsise Bucureștii cu o lună înainte, nu fusese decorat de noi...

Ghiță Cruțescu ne-a mai vorbit și de anarhia care domnește la noi la Externe și la Președinția Consiliului, cu birourile lor încălciate în același imobil. Nimeni nu dă nici o îndrumare, n-ai pe cine să întrebi și cu cine să vorbești. Ică, interimar și într-un loc și într-altul, este invizibil. Crețeanu, secretar general la Externe, se teme și de umbra lui, și la orice întrebare răspunde: „nu știu, nu știu!“

Primul etaj al noului Palat e ocupat de Armată, de Poliție și de Siguranță. La al 2-lea sunt apartamentele perechii Antonescu, ale d-lui Ică, ale d-nei Goga și ale d-nei de Barbu (fiecare cu baie și tot dichisul). La al 3-lea sunt birourile Președinției și la al 4-lea ale Ministerului de Externe. Toate scările fiind transformate în cazemate și armate cu mitraliere, nimeni n-are voie să circule pe ele. Din 10 ascensoare, funcționează numai 2: unul e însă rezervat pentru Antonești, cu suita și vizitatorii lor. Toți funcționarii de la Externe, 450 la număr, după ce sunt căutați până la piele (pentru funcționare acest serviciu e îndeplinit de o maică!), trebuie să urce dimineata și să coboare seara cu unicul ascensor ce nu poate duce mai mult de 5 persoane deodată! E o adevărată bătaie, pe cine să-l apuce! Seara, uneori ascensorul mai e reținut și de militari sau de Poliție la etajul I, așa că, câteodată, exodul funcționarilor început la ora 8 seara se termină la ora 10 ...

Și n-ai cui să reclami! În fine, mareșalul Antonescu ne-a dat o țară fericită!

Miercuri, 17 septembrie. Accesul meu de gută s-a terminat alaltăieri, luni, dimineată: m-am sculat fără nici o durere, dar pe la orele 10–11 m-a apucat un „malaise“ (rău) general și termometrul mi-a arătat 38°. Toată ziua am avut temperatură, până la 38,6°. Ieri am stat în

pat, temperatura revenită la normal, 36,5°. Și azi mă simt bine. Ce să fi fost? D-rul Cârstea pretinde că a fost gripă intestinală. Ciudată gripă care a ținut 24 de ore!

Știrile de ieri și de azi sunt bune de pe front — chiar foarte bune — dar proaste din lumea mare...

De pe front:

Germanii au raportat o serioasă victorie în regiunea Valdai (la sud și la sud-est de lacul Ilmen) împotriva a 3 armate din grupul Voroșilov. Nouă divizii au fost nimicite și alte nouă scoase din luptă: 63 000 prizonieri, 320 care blindate și 695 de tunuri au fost capturate sau distruse. Alte succese, mai modeste la nord, spre Petersburg — la centru în regiunea Gomel și pe Nipru.

Nemții tot distrug la divizii, la aeroplane, la care de asalt, la tunuri — și rușii tot continuă să lupte parcă ar avea un rezervor inepuizabil de oameni și de material!

Pare totuși cert că faimoasele contraofensive ale lui Timoșenko, făcute de altminteri fără un plan strategic, în scop de a ușura situația la nord și la sud, au dat greș. Petersburgul e împresurat tot mai strâns — dar pare că rezistența sovietică va fi acolo înverșunată.

La sud s-a trecut Niprul. Coloane germane se îndreaptă spre Har-kov. La Radio Londra s-a spus chiar alaltăieri că rușii au început evacuarea acestui oraș... Linia ferată care unește Crimeea de continent prin istmul care o leagă de Rusia a fost distrusă.

Din lumea mare:

Knox, secretarul de Stat al Marinei (U.S.A.), a declarat ieri că „de mâine Marina Statelor Unite va începe să tragă”.

În Iran, Șahul Reza Pahlavi a fost forțat să abdice fiindcă n-a răspuns destul de iute la cererea britanică privitoare la arestarea supușilor germani, italieni, români și unguri. A abdicat în favoarea fiului său... Englezii și rușii au hotărât să ocupe Teheranul și au și pornit la drum...

La Buenos Aires, inciente neplăcute suferite de ambasadorul german...

Membrii americani și englezi ai comisiei, ce trebuie să meargă la Moscova sub președinția lordului Beaverbrook, s-au adunat la Londra. Faptul este interesant, căci U.S.A. procedează deja și din punct de vedere formal ca și când ar fi deja în război cu Puterile Axei, luând astfel oficial parte la o consfătuire de beligeranți.

Cutremure și în Albania... Se apropie de noi!

În Bulgaria, pe baza ultimei legi votate, pentru apărarea Statului, s-a început o acțiune serioasă împotriva comunismului. La nota de protest sovietică, Guvernul din Sofia a răspuns negând actele de inamiciție invocate de Moscova împotriva ei — și acuzând la rândul lui Guvernul rusesc de atentate și atacuri aeronautice pe teritoriul bulgăresc...

Vizitând regiunea Brașovului, ilustru scrib Megerle s-a închinat la Bran în fața urnei conținând inima Reginei Maria. „Megerle“ conso-lăție pentru biata noastră Regină, atât de ostilă crezurilor slujite de ga-zetarul lui Ribbentrop...

Pafnutie Șeicaru, în dorința de a se încadra în ritmul nou și a nu fi dat uitării, a făcut un turneu politic în Franța, Spania și Portugalia — dând în *Curentul* impresiile sale, care, natural, nu puteau fi decât pe placul stăpânirii noastre. La Lisabona a vrut să vadă pe Președintele Republicii, generalul Carmona, cum văzuse și intervievase la Vichy pe Pétain și la Madrid pe Franco. A cerut audiență prin ministrul nostru Jurașcu, căruia s-a răspuns însă, cu toate insistențele sale, că deoarece Șeicaru nu avea o misiune oficială, Președintele nu-l putea primi... Paf-nutie s-a adresat atunci la Pangal, și prin acesta a obținut audiența pen-tru a doua zi... Jurașcu, consternat, a raportat faptul la București! Iar eu am aflat astfel că Pangal este tot la Lisabona și încă persoană cu in-fluență!

Guvernul chinez din Nanking (cel sub influența Japoniei) a numit un ministru la București... Il cheamă Li-Fang. Parcă mai era unul? Sau poate mă înșel...

Deși nu mai plouă de alaltăieri, e frig ca în noiembrie. Și nu numai în Sinaia, în toată țara e aceeași temperatură scăzută. Dacă o începe iarna de acum, apoi stăm bine.

Joi 18 septembrie. În treacăt ieri prin Sinaia, Bușilă a fost și pe la noi. El pretinde că mareșalul Antonescu e foarte mulțumit de situația

de pe front: merge mult mai greu, și prin urmare mult mai încet, decât s-a crezut la început — *dar merge*, merge conform programului și previziunilor. Nici o decepție de partea germanilor a căror organizație și strategie nu dau greș. Contraofensivele rusești, mai mult încercări haotice de reacțiune, nu au dat absolut nici un rezultat. Nicăieri, liniile germane n-au putut fi refulate. Oprirea ritmului năvălitor se datorește și neașteptatei rezistențe a rușilor, dar și — și mai ales — necesității organizării spatelui, construcției și reconstrucției de drumuri, organizării depozitelor de muniții și de aprovizionări.

În ultimul Consiliu de Miniștri, Antonescu a expus colegilor săi situația fronturilor pe o hartă foarte interesantă, pe care sunt însemnate toate mișcările efectuate și direcția noilor atacuri (întrucât se pot da în vileag). Această hartă va fi redusă și publicată în ziare și la cinematograf, căci Guvernul — și chiar Antonescu — și-a dat seama că publicul a fost ținut prea în necunoștință de mersul campaniei.

La Odessa se procedează acum numai prin bombardamente și nu se vor mai da atacuri. Duminica trecută, 2 500 de obuze grele au fost aruncate asupra orașului. Trupele noastre ar fi ajuns deja în mahalalele Odesei... Nu e adevărat că s-a luat comanda lui Ciupercă: a fost numit numai Iacobici deasupra tuturor în fața Odesei, formându-se astfel un comandament superior provizoriu *până la ocuparea orașului*. Iacobici își menține portofoliul său, iar Ciupercă — ca să se pună capăt zvonurilor răuvoitoare, a fost sărbătorit și dedecorat...

Cele 6 divizii care au fost mobilizate acum (căci 6 au fost mobilizate) sunt destinate să ocupe teritoriul dintre Nistru și Bug — teritoriu ce va fi *ocupat* de armata noastră, *dar administrat de nemți*. Îndată după ocuparea Odesei, Antonescu vrea să demobilizeze restul armatei, adică toată armata afară de cele 6 divizii din Transnistria mobilizate acum. Și bineînțeles afară de trupele Corpului zis Expediționar (compus din vânătorii de munte și din artilerie), care a trecut Niprul și trebuie să fie aproape de istmul Crimeii, dacă nu a și ajuns acolo. Pestre Nipru, au pornit 3 grupuri de armate, unul în jos spre mare între Cherson și Crimeea, altul spre istmul Crimeii, al treilea spre Marea de Azov, dincolo de acest istm. O armată germană coboară pe malul stâng al Niprului spre regiunea Donețului. Planul germanilor pare să fie, pentru toamna asta, ocuparea întregii regiuni industriale până la Don, și eventual ocuparea Moscovei. Ei sunt însă decizi să meargă în Caucaz, să pună mâna pe petrol — Bușilă nu știa dacă în toamna asta (vor putea) sau în primăvară — dar hotărârea e certă și Comandamentul german a și început să ia măsurile necesare pentru construirea unei conducte de petrol speciale de la Constanța la Cernavodă: tratativele pentru con-

strucție le duce Bușilă cu Neubacher... De la Batum la Constanța vor să transporte petrolul pe Marea Neagră și nu se tem să fie împiedicați de englezi fiindcă Strâmtoarele sunt *dublu minate*: sunt minate de turci, și sunt minate de germani, și unii nu cunosc planul de mine al celorlalți, așa încât nici o trădare nu e posibilă.

La întrebarea mea, Bușilă îmi spune — și mă liniștește — că nemții nu par a duce lipsă de benzină, nici a se îngrijora de o asemenea lipsă în viitor... De unde o scot, nu știe nici el, dar o scot. Sau că posedă rezerve mult mai mari decât se credea, sau că fabrică benzină sintetică mult mai multă decât se crede, sau că se bizuie pe petrolul din Caucaz, pe posesiunea căruia, într-un timp determinat, par a fi siguri...

Despre atitudinea turcilor, Bușilă nu mi-a putut preciza nimic — nu știa. D-na Tanriör soția ambasadorului, a fost în vizită la d-na Bușilă și i-a spus că Turcia vrea să rămână neutră cu orice preț, dar că, dacă ar fi silită la război, ar merge cu Anglia... Ca și mine Bușilă crede însă că Turcia își ascunde jocul. Cum s-ar explica altfel că a lăsat pe nemți să pună mine în Strâmtoare și că *podurile dintre Turcia și Bulgaria, dărâmate astă-primăvară, se repară acum pe spezele nemților și de specialiști germani?*

Bușilă mi-a confirmat că trupe germane au trecut și trec în Bulgaria — în ce scop, nu știe nici el. Poate pentru menținerea ordinii în Bulgaria (unde mișcarea comunistă devine amenințătoare), poate pentru intimidarea turcilor, poate dimpotrivă pentru formarea unui corp expediționar germano-turc destinat Siriei, Irakului și Iranului...

Bușilă pretinde că informația primită de mine că materialul nostru de cale ferată ar fi la extrema limită a uzurii, și că nemții nu ne repară locomotivele trimise în Germania în acest scop — e exagerată. Materialul nostru feroviar nu e mai uzat decât e normal să fie, dar e insuficient ca cantitate, pentru efortul cerut. În ce privește repararea locomotivelor, au și sosit două loturi de mașini, refăcute ca noi.

În chestiunea evreilor, pare că s-a mai pus apă în vin. Bușilă a obținut de la dl Ică să „rechiziționeze“ evrei ingineri și să le încredințeze posturi în subordine, cu leafă. Probabil că se va proceda tot astfel și cu celelalte ramuri de tehnicieni.

Noi am restabilit cu cale normală toate liniile din Bucovina și Basarabia. Podul de la Tighina, peste Nistru, n-a putut fi încă reparat. Nemții au refăcut linia Lemberg-Odesa și se aprovizionează pe acolo. Linia Cracovia-Lemberg-Cernăuți e gata, a și funcționat, dar s-a întrerupt acum din cauza podului pe Prut care s-a stricat și a trebuit să fie refăcut. Peste câteva zile se va putea circula de la Berlin la București prin Cernăuți. Linia Moldovei se dublează toată. Lucrările au și început.

Bombardamentul din urmă, de la București, n-ar fi fost, după Statul nostru Major, decât o diversiune, căci altfel nu se explică cum 9 avioane (atâtea au fost) n-au aruncat decât 3 bombe, din care una singură a făcut stricăciuni sfărâmând 200 de războaie dintr-o manufactură de bumbac. Scopul principal al incursiunii din acea noapte a fost aruncarea câtorva parașutiști cu misiunea de a distruge conducta de petrol și linia ferată din valea Prahovei. Din cauza ploii aviatorii ruși s-au înșelat și au aruncat parașutiștii în valea Teleajenului, pe la Cheia, în loc să-i arunce în valea Prahovei. Șapte parașutiști au fost prinși de țărani, și au mărturisit că erau cu totul 10, din care 5 însărcinați să distrugă linia ferată și 5 conducte. Toți erau români din Basarabia și au pretins că au fost luați cu forța și învățați să sară din avion, și că tot cu sila au fost aruncați pe teritoriul nostru. Dar mințeau... Erau toți otrăviți, comuniști sadea. Asupra lor s-au găsit, la fiecare, câte 50 000 lei în bilete de 5 000, câte 1 000 mărci germane în bilete de 5 mărci, câte un revolver și dinamită... Avioanele care au fost deasupra Bucureștiului s-au dus până la Turnu- Măgurele, au zburat deasupra podului, dar n-au lăsat nici o bombă...

Bombardările cele mai dese sunt la Sulina, la Tulcea și la Vâlcov. Te întrebi de ce acolo? Mai ales la Vâlcov, unde nu sunt decât pescari lipoveni, toți simpatizanți cu bolșevicii... Și la Constanța au fost stricăciuni destul de mari. Aflu prin Bușilă că catedrala zugrăvită de Mirea a fost complet distrusă. Mirea se servise de soția lui în floarea tinereții și frumuseții, ca model pentru sfințele din biserică. Zugrăveala lui Mirea nu făcea cinci parale, dar mi se strânge inima la gândul că chipul de lumină și de farmec al prietenei mele s-a prefăcut în zob...

În ce privește Guvernul, Bușilă mi-a mărturisit că Marinescu „a ieșit“ sub toate așteptările. Ultima boacănă a făcut-o cu peștele: așa l-a ieftinit încât a dispărut de pe piață...

Generalul Schobert a murit într-o recunoaștere făcută cu aeroplanul: la înapoiere a aterizat în liniile germane dar pe un teren minat (fără să știe că era minat). Abia a atins pământul, și aparatul a sărit în aer.

Șonieru a trecut și el ieri pe aici. Mi-a mai povestit de la Cernăuți, care începe să reînvie și de la Herța care e tot pustie.

A dejunat cu Lulu Lambrino, înapoiat de la Paris unde petrecuse 8 zile cu mamă-sa, cu soru-sa Zizi și cu junele Hohenzollern. Zizi continuă să primească regulat pensia ei (circa 6 milioane lei pe an, de necrezut!) dar o duce greu căci la Paris viața e grea pentru cine n-are

parale multe. Până la un preț de 20 franci tot e cu cartelă. La Maxim¹ și la Ritz se mănâncă perfect, cam 200 franci de cap. Lipsă de combustibil. Lumea săracă o duce greu...

Atentatele comuniste continuă în Franța; trei ofițeri germani au fost omorâți noaptea, pe la spate. Ca represalii, germanii au împușcat 20 de comuniști, din cei arestați ca ostatici...

Bușilă povestea ieri că dejunul oferit de Hitler la Marele său Cartier lui Antonescu² a constat dintr-o supă de cartofi și un orez cu lapte „glacé”. Din supă, fiecare avea dreptul să ia de două ori... În schimb vinuri excelente. Aghiotantul lui Hitler a spus la ureche lui Antonescu: „Vinurile sunt luate din Franța, dar Führerul care nu bea vin, nu știe, căci altfel ar fi rău de noi...”

Antonescu, care nu suportă cartofii și nu gustă orezul, n-a mâncat nimic... S-a săturat cu laurii Crucii de Fier...

Ică Antonescu primește cărți poștale cu portretul lui, dar cu un monoclu negru pe un ochi, ca Armand Călinescu. Asemenea cărți sunt trimise și generalului Popescu, ministrul Internelor și lui Eugen Cristescu de la Siguranță, și altora. E ultima modă, în materie de amenințare legionară. De când primește asemenea amenințări, Ică a încetat orice cochetărie cu legionarii. Arătând într-o zi lui Killinger cartea primită, acesta a apostrofat pe Vice-Regele nostru cu cuvintele: „Cum? Și nu i-ai împușcat încă?” Iată un neamț care nu se încurcă cu legionarii³.

Colonelul Mardare (de la Palat) ar fi spus cuiva astăzi că Urdăreanu s-a însurat cu o vedetă cinematografică de la Hollywood... Toate sunt posibile. Poate să devină și Urdăreanu un „star” și să-l vedem rulând la București în rolul... mareșalului Antonescu...

Știrile de azi — radio și jurnale — par a justifica optimismul de ieri al lui Bușilă și explică totodată „entr-actul” de câteva săptămâni pe frontul oriental: mari bătălii decisive au început în triumhuriile Kiev-

¹ Maxim's a fost cumpărat de Horcher, marele restaurator berlinez!!!!

² Cu prilejul decorării sale.

³ Țin anecdota tot de la Bușilă.

Moscova-Harkov și Sevastopol-Harkov-Rostov. Ele se desfășoară favorabil nemților... Dă Doamne noroc!

Vineri 19 septembrie. Iar e frig, iar e urât, iar mi-e inima strânsă...

Generalul Ioanițiu, șeful Marelui Cartier, a fost ucis pe front. Moartea sa a fost comunicată ieri-seară la radio, odată cu darea de seamă a aducerii rămășițelor sale în București, cu avionul... Cu un ceas înainte mi se comunicase nenorocitul eveniment, prin telefon, de la București. Și mi s-a spus și cum a murit bietul om, ceea ce la radio nu s-a spus. A fost victima unui accident de avion. Făcuse și el o recunoaștere, ca von Schobert, și se înapoiase, și avusese norocul să nu dea peste o mină la aterizare. Dar după ce coborâse din aeroplan, s-a apropiat prea mult de elice, încă în mișcare — a fost înhățat și făcut praf... Alte amănunte nu mi s-au dat.

Nu l-am cunoscut, sau cel puțin nu-mi aduc aminte să-l fi cunoscut. Se spune că era ofițer eminent. Și trebuie să fi fost, căci deși numai general de Brigadă, ajunsese șef al Marelui Stat Major...

S-a terminat și cu farafastăcurile neprețuitei Adine, văduvă Take Ionescu, prințesa Voroniecka. Nicu Costinescu vine de la București cu știrea că atât dânsa cât și soțul ei au fost rugați să părăsească țara și să meargă unde vor voi. Ar fi ales Berlinul, fiindcă Voroniecki ar avea acolo prieteni...

Expulzarea ar fi datorită intrigilor pe care inefabila paranoică a încercat să le țese între Regina Elena și marșalul Antonescu. După ce revoluționase spitalele din Sinaia, „côté des dames“ (pe cele de doamne), trecuse la București unde amestecânsu-se în câte nu-i fierbe oala, înnebunise toată lumea. Păcat de ea: e fată frumoasă, nu e proastă — dar dement de ambițioasă, e lipsită de orice măsură, de orice tact. Și vrea cu tot prețul să joace rol, și încă rol de frunte.

„Comment va la Princesse?“ (Ce mai face Principesa?) — întreba cineva pe Voroniecki. „Mal — a răspuns Prințul — elle augmente d'âge et elle diminue de fortune!“ (Prost, înaintează în vârstă și scade în avere!)...

Taylor, acreditatul personal al lui Roosevelt pe lângă Papa a remis Sanctității Sale un mesaj din partea patronului său. Asupra conținutului

acestui mesaj, se păstrează tăcere în anturajul Papei. Din afara Vaticanului, unii cred că ar fi o sugestie a Președintelui american în favoarea intervenției de pace... Puțin probabil. Alții pretind că Roosevelt a cerut Papei să declare că războiul împotriva lui Hitler „e un război justificat” — și că, bineînțeles, Papa a refuzat.

Rușii au lăsat să cadă vreo 10 parașutiști în jurul Bazargicului. Soldații au tras asupra lor și i-au ucis. S-a constatat că erau comuniști bulgari, refugiați în Rusia, și trimiși acum de sovietici, pe calea aerului în țara lor, în scop de propagandă. De ce-i mai arde lui Stalin...

Pe de altă parte, nemulțumite de răspunsul Guvernului bulgar la prima lor notă, Sovietele au trimis la Sofia un nou protest. Guvernul bulgar e învinuit că în complicitate cu germanii prepară un atac împotriva Turciei, și indirect împotriva Rusiei...

Din nou cutremure în Anatolia; iar câteva sate dărâmate... Brrr...

La răsărit de Nipru, ofensiva germană continuă fără încetare... La Petersburg, nemții înaintează. O singură divizie germană a cucerit 119 bastioane fortificate. Luptele în curs sunt de importanță covârșitoare; ca de obicei, nemții sunt sobri în comunicatele lor — să așteptăm sfârșitul operațiunilor.

Rușii au intrat în Teheran.

Sâmbătă 20 septembrie. Nesiguranța sufletească în care ne găseam de 4 săptămâni și mai bine din cauza tăcerii Comandamentelor noastre sau a știrilor limitate la mărunțișuri, nesiguranță sporită și prin știrile tendențioase ale radiodifuziunilor inamice, a încetat aseară. În fine iarăși mișcări în stil mare și vești senzaționale! Patru armate sovietice au fost încercuite în regiunea Kievului. De șase săptămâni Kievul era închis din 3 părți: de la vest, de la nord și de la sud — dar spre est, peste Nipru armatele din acea regiune își păstrase contactul și comunicațiile cu restul armatelor sovietice. Armata marșalului von Bock coborând de la Gomel înspre sud și armata marșalului von Rundstedt mișcându-se de la sud spre nord, după ce a trecut Niprul mijlociu și inferior — și-au dat mâna în ziua de 13 septembrie, încercuind astfel complet, din toate părțile, armatele sovietice din regiunea Kievului.

Aceste armate, patru la număr sunt menite pieirii sau capitulării... Azi dimineață ne-a venit și știrea ocupării orașului Kiev și a orașului Poltava situat la 120 kilometri de Harkov. Comunicatele adaugă că alte rezultate însemnate vor urma; unele din ele trebuie să fie chiar realizate, căci joncțiunea armatelor germane von Bock și von Rundstedt a avut loc la 13 și azi suntem în 20 septembrie...

Vechiul ritm e reluat; să cădem în genunchi și să mulțumim lui Dumnezeu! Acum putem dormi mai liniștiți!

Ca să pună capăt minciunilor răspândite de Moscova și Londra, comunicatul Marelui Cartier german de ieri, dă câteva date statistice.

Pe frontul oriental, de la 23 iunie la 31 august, armata germană a pierdut, în cifre rotunde, circa 100 000 morți și dispăruți, 300 000 răniți și 725 de avioane. În același timp numărul prizonierilor ruși a fost de 1 800 000, ceea ce înseamnă cu morți și răniți, o pierdere de peste 5 milioane de oameni pentru sovietici.

Interesante și minunate sunt cifrele care se dau cu privire la serviciile aduse de aviația de transport germană. Iată câteva: o escadrilă de transport germană a zburat, de la începutul campaniei în est, fără ca să înregistreze vreo pierdere de material sau de oameni, 8 000 000 de kilometri în 4 000 de ore de zbor și a transportat 10 000 de persoane și 5 000 000 kilograme de materiale, printre care 2 500 saci de poștă, 3 600 000 kilograme de bombe, muniții, benzină, efecte etc. O altă formație, care a efectuat 4 312 zboruri străbătând 1 740 081 kilometri (adică de 40 de ori înconjurul pământului), a transportat 15 000 de soldați și 2 696 000 kilograme material de război. O a treia escadrilă de transport a realizat deplasarea a 10 000 de soldați și a 3 012 000 kilograme de material de război, în 1975 zboruri însumând o distanță de 1 740 268 kilometri...

Și la Petersburg merge înainte. La Londra se vorbește că muncitorimea din fabricile locale, nemaiputând suporta bombardamentele neînțetate cere capitularea orașului....

Se zice că linia Murmanskului ar fi în cea mai mare parte ocupată de trupele finalindeze. Porțiunile neocupate încă ar fi sub bătaia tunului finalindez...

În Marea Neagră, în Golful Finic, pe Ladoga, aviația germană distruge zilnic vapoare sovietice. N-au mai rămas multe...

Merge! merge!

Rușii lasă mereu să cadă parașutiști în Bulgaria. Sunt toți agenți comuniști, înarmați cu revolvere și cu dinamită și aprovizionați cu bani

bulgărești. Câțiva au fost lăsați să cadă și la noi. Pare evident că Moscova caută o diversiune și încearcă să tulbure atmosfera în Balcani, mai ales în Bulgaria. Guvernul din Sofia a protestat energic pe lângă Guvernul sovietic. Molotov a declarat ministrului Bulgariei la Moscova că a devenit indezirabil...

Ieri a fost înmormântat cu mare solemnitate la București, generalul Al. Ioanițiu. Ceremonia și discursurile au fost rediodifuzate. Slujba religioasă a avut loc la Cimitirul Militar Ghencea. Ică Antonescu a citit o telegramă de condoleanțe din partea Führerului. Din nefericire nu s-a mărginit la atât. Au mai fost și alte discursuri mediocre. Generalul Hauße (înlocuitorul lui Hansen în funtea Misiunii militare germane) *a vorbit pe românește...* La ceremonie a asistat, pe lângă militari, întreg Guvernul și mareșalul Antonescu.

Mareșalul Antonescu a asistat, cu o zi înainte, și la funeraliile generalului von Schobert, la Nicolaev, la gura Bugului. Generalul von Schobert a fost înmormântat provizoriu, împreună cu pilotul său, într-un parc pe marginea limanului Bugului. La înmormântarea lui a fost de față și mareșalul Brauchitsch. Amândoi mareșalii au sosit la Nicolaev cu avionul. Antonescu a spus câteva cuvinte la mormântul fostului său secund și i-a decorat sicriul cu ordinul Mihai Viteazul clasa a II-a. Cu câteva săptămâni înainte de moartea sa, von Schobert fusese decorat cu Mihai Viteazul cl. III-a. Și pilotul său, un căpitan, a fost decorat „post-mortem” cu Crucea Aeronautică cl. I.

Se împlinesc azi exact doi ani de la uciderea lui Armand Călinescu și de la masacrele care au urmat în aceeași seară... Atâtea au trecut de atunci peste noi, încât parcă am trăit douăzeci, nu *doi* ani!

Duminică 21 septembrie. Timpul se menține frumos, dar foarte rece. Focul dărdăie în toate sobele... Azi-noapte au mai venit două transporturi de răniți de la Odessa. Cucoanele au pansat toată noaptea...

Telegramele de ieri aduc știri de necrezur de la Kiev. Comandamentul superior bolșevic din acel oraș ar fi fugit, și trupele s-au predat imediat; așa se explică că orașul a fost ocupat aproape fără lupte și fără stricăciuni... Se zice că peste 60 de divizii sovietice sunt încercuite în regiunea Kievului... Din telegramele neoficiale reiese că trupele ger-

mano-române sunt în Crimeea și se îndreaptă spre Sevastopol. Alte armate înaintează spre Harkov și spre Doneț...

Atașatul nostru de presă din Egipt a sosit la București și povestește că în armata engleză de acolo a apărut anarhia. Soldații nu prea mai ascultă de ofițeri; între englezi și australieni domnește ură de moarte și bătăile pe stradă și în localurile publice sunt dese. La un cinematograf în Cairo, o bandă de soldați englezi s-a luat acum de curând la ceartă cu altă bandă de soldați australieni; australienii fiind în minoritate, au făcut apel la soldații francezi gaulliști, de față și ei, și s-a încins o bătăie care n-a putut fi potolită decât prin chemarea unui regiment englezesc.

De asemeni ura poporului egiptean împotriva englezilor care au atras războiul și bombardamentele asupra pașnicei văi a Nilului, e de nedescris. Guvernul o scaldă; popularitatea Partidului Wafdist și a lui Nahas-Pașa cresc pe fiecare zi...

Radiodifuziunile britanice anunță că în Croația, dar mai ales în Bosnia, în Herțegovina și în Muntenegreu tulburările și ciocnirile dintre „patrioți“ (adică comuniști) și puterile Poglavnicului de o parte și trupele italiene de ocupație de alta, nu încetează. „Patrioții“ asaltează și distrug fabricile, și atacă pe italieni unde-i găsesc. Italienii mărturisesc că numai în Muntenegreu au pierdut până acum peste 1 600 de soldați și ofițeri... Dacă e așa, pricep că Regele și Regina Croației nu se grăbesc să-și ia Coroana în primire...

Père Barral a venit să-mi facă o vizită. El crede că pacea vine repede. Papa le-ar fi trimis ordinul confidențial să facă rugăciuni speciale toate zilele până la sfârșitul lui octombrie, căci e ceva în curs¹... Barral susține că Stalin nu mai e comunist, că a rupt-o de mult cu comunismul (procesele troțkiștilor, crearea muncitorilor *calificați* la fabrici, proprietatea individuală reîntronată (?) la țară etc.), și că în orice caz alianța cu Anglia și cu Statele Unite a dat ultima lovitură comunismului în Rusia... El crede că Hess lucrează, înțeles cu Hitler, pentru pace, în Anglia. Pacea se va face pe spinarea Rusiei, abandonată Germaniei, care, la rândul ei va evacua Belgia și Olanda. De Franța, Danemarca, Norve-

¹ Ciudat, dar și în cercurile militare germane de la noi domnește credința că pacea se apropie. Mi-a spus-o Gr. Carp, care trăiește printre nemți. La nemți poate să fie și o dibăcie, pentru liniștirea spiritelor din Germania — căci în Germania poporul e sătul de război. Și-au început să se sature și soldații pe front...

gia, Iugoslavia, Grecia nu mai vorbim (?). Asupra organizării politice, sociale și economice a Europei, deosebirile între Hitler și anglo-americani nu sunt mari... Și Barral a terminat exprimându-și din nou convingerea că pacea se apropie...

Am notat aci părerile lui Barral, fiindcă e u om inteligent, și iezuiții știu multe — dar nu pot să zic că m-a convins. Popii catolici de seama lui Barral știu multe, încât câteodată se încurcă în ele...

Interesant că părintele Barral e convins că Hitler a pornit împotriva rușilor, *în înțelegere cu englezii (!!!)* ca să ajungă la o formulă de ieșire din război... După dânsul, ajutorul pe care Anglia și America îl vor da Rusiei va fi pur platonice...

Ar fi frumos să fie așa, dar de!

Aflu cum a fost ucis generalul Ioanițiu. Nu fusese în recunoaștere. Venea de la Nicolaev de la înmormântare lui Schobert. Avionul în care se afla a aterizat la Tiraspol câteva minute după al mareșalului Antonescu; Ioanițiu a sărit jos, și ca să ajungă mai iute la avionul lui Antonescu a scurtat drumul trecând pe sub aripa avionului său, fără să-și dea seama că elicea se mai învârtea... O paletă i-a zdrobit capul...

A murit I. Angelescu, fostul meu colaborator la Ministerul de Finanțe, în 1920. A ajuns subsecretar de Stat, ministru și prim-președinte la Curtea de Conturi. Om blând și cumsecade, se pricepea la multe, numai la finanțe nu.

Luni 22 septembrie. Vreme splendidă dar rece. Comunicatele radiofonice de aseară ne vestesc că trupele germane au ajuns la Marea de Azov. În regiunea Kievului, nimicirea trupelor sovietice încercuite continuă. Până acum s-au luat peste 150 000 prizonieri, sute de tancuri și de tunuri — material enorm — și e numai începutul, sunt primele cifre ale bilanțului.

Chestia cu Adina Take Ionescu Voroniecka e adevărată, dar văduvioara națională a scăpat. Demètre Ghica (fostul ministru) sosit aseară din București, mi-a confirmat-o. Frate-său Vladimir a fost chiar amestecat în afacere, căci Adina a făcut apel la dânsul, să o salveze „în numele principiilor creștine“ (?!). Vladimir s-a recuzat, declarând că nu

se poate amesteca într-o asemenea afacere și că de altminteri n-are nici o trecere pe lângă Guvern... Dar Voroniecki e bine cu Legația germană și a obținut prin Killinger, mai întâi un răgaz de 5 zile, apoi suspendarea măsurii. Ghica crede că Guvernul n-a avut de la început intenția să expedieze pe Adina — gură-de-petice — peste graniță, dar a vrut să-i dea un serios avertisment. Să sperăm că năbădăioasa femeie se va liniști...

Cu generalul Ciupercă, lucrurile s-ar fi întâmplat astfel:

Generalul Iacobici care n-a fost o zi pe front, și împotriva căruia se începuse o campanie în armată sub cuvânt că nu s-a bătut niciodată alături de noi (în războiul trecut a combătut, ca ofițer austriac, *împotriva* noastră) — a cerut mareșalului Antonescu, cu insistență, un comandament. Antonescu a consimțit, a chemat pe generalii Ciupercă și Petre Dumitrescu, le-a explicat situația, le-a arătat că tot meritul campaniei terminate rămâne al lor, i-a decorat cu Mihai Viteazul, și cu consimțământul lor a creat un comandament al frontului Odessei pe care l-a încredințat lui Iacobici, mai vechi și ca Ciupercă și ca Dumitrescu. Comandamentul lui Iacobici e mai mult nominal, căci acum nu mai are altceva de făcut decât să aștepte ca nemții să ia Odessa...

În tot cazul, nici vorbă de dizgrație pentru Ciupercă, deși probabil Antonescu n-a uitat incidentul pe care l-a avut cu zisul Ciupercă pe când acesta era ministru de Război iar el comandantul Corpului de Armată din Chișinău¹. Se poate că amintirea acestui incident, care s-a tranșat atunci în defavoarea lui Antonescu, să fi contribuit la grabnica satisfacere a cererii lui Iacobici.

Marți 23 septembrie. Ieri pe o zi minunată fost cu Cecropid și Ion Lahovari la Brașov. Vizitat sucursala Societății Bancare, o prea frumoasă clădire, în piață, în dosul Primăriei. Repararea și amenajarea internă au fost făcute cu mult gust. Witzleben a instalat și o mică garsonieră, cu tot confortul, pentru noi cei de la direcție, dacă am vrea să petrecem o noapte la Brașov...

Căutat pe Vaida, la Safrano, unde locuiește: nu l-am găsit, era la București. Luat dejunul — excelent (dar 3 persoane 3 600 lei“) — la „Aro“.

¹ Ciupercă anunțase venirea lui în inspecție la Chișinău, iar Antonescu în loc să-l aștepte a plecat la București, la inaugurarea monumentului lui Brătianu...

Zărit pe Bébi Grădișteanu — fiul lui Ionaș și consilier la Curtea din București — împreună cu nevastă-sa. Se zice că Grădișteanu a încasat anul acesta 22 milioane pe orezul pe care-l cultivă la moșia lui de lângă Comana, în Ilfov. Nevastă-sa era să moară de peritonită, în urma unei apendicite. Așa se spune cel puțin oficial, căci gurile rele pretind că s-ar fi contaminat și că era să o răpună o blenoragie cu infecție consecutivă în pelvis...

Azi-dimineață la ora 7, tot cu Cecropid și Ion Lahovari, am părăsit Sinaia pe vreme înnorată și am sosit la București la ora 9. Automobilul este o frumoasă invenție, mai ales pe vremuri ca acestea când trenurile au devenit impracticabile...

La București am găsit vreme posomorâtă dar caldă. Reparațiile casei terminate. Cred că n-am să mă mai mișc de aci, dacă o vrea Dumnezeu...

Cecropid îmi spune că e de necerzut cât îl urăsc oamenii pe Ică Antonescu. E lipsit într-adevăr de orice tact. Duminică a șuerat la Radio o scurtă cuvântare pentru comemorarea a 3 luni de la intrarea în război cu rușii; în acest discurs s-a întrecut pe el însuși: e ceva oribil, să fugi să te dai cu capul de toate zidurile. Sfârșitul e formidabil: toți răniții din spitale, „sunt școlarii lui!”

Să fi spus așa ceva Iorga, hai să mai treacă, căci a fost profesor la 5 catedre timp de 50 de ani — dar dl Ică, biet conferențiar de ieri! Nu se poate ca această cuvântare, în care numai rimele sărace lipsesc ca să fie adevărată literatură de plăcintă, să nu fi fost „auzită” și de mareșalul Antonescu — și aci e lucrul trist, dl Ică n-a fost trimis, *el*, la școală, a doua zi. O asemenea lipsă de spirit critic din partea Conducătorului nostru, e direct îngrijorătoare...

Dar e astfel încălecat de Ică, încât nimic nu-l zdruncină în încrederea sa. Prietenul său Mareș a încercat să-i vorbească și să-i arate cât rău îi face în opinia publică samavolnicia benjaminului. Mareșalul n-a vrut să audă, l-a dat afară de la Creditul Industrial (unde era președinte al Consiliului de Administrație) și a numit în locul lui pe Fintescu, profesorul de la Drept...

După decorarea mareșalului cu Crucea de Fier, legionarii au adăugat: „De o cruce de lemn pentru Ică și de una de piatră pentru Rica (d-na Antonescu), vom îngriji noi!” Oribil...

Englezii și sovieticii au admis pe Tronul Iranului pe Mohamed Riza Pahlavi, fiul fostului Șah și cumnat cu Regele Etiopiei. L-au admis cu

condiția să fie sluga lor plecată. Junele arivist ca să-și păstreze Tronul a mers cu slugărnicia până a primi să semneze un mandat de arestare împotriva tatălui său...

După telegramele engleze de azi, Teheranul n-ar fi încă ocupat de ruși, cum s-a zis...

Generalul Iacobici a fost numit Șef al Marelui Stat Major (și al Marelui Cartier), nu generalul Mazarini cum s-a spus. Decretul a apărut azi. Generalul Iacobici părăsește Ministerul Apărării Naționale, al cărui *interimat* îl preia mareșalul Antonescu, urmând ca Departamentul să fie condus în lipsa mareșalului, de generalul Pantazi. Îmi pare bine că a rămas Mazarini unde e, căci e un om îndatoritor...

Întâlnit pe Alimănescu, care face pe interpretul de limbă rusă la Divizia generalului Potopeanu, în fața Odessei, și a venit în permisie la București. Dezmente zvonul care a circulat, cum că la Odessa ar bântui holera. Dar rezistența sovieticilor e de necrezut. Acum opt zile, Potopeanu crezând că nu are în fața lui decât un rând de mitraliere a dat năvală: deodată au ieșit la iveală 6 rânduri de mitraliere, și a fost un măcel îngrozitor (trenurile de răniți până la Sinaia...). Trupele noastre sunt în mahalalele Odessei, dar nu pot înainta. N-avem aviație suficientă nici tunuri grele, sau mai bine zis muniții pentru aceste tunuri. Nistru a venit așa de mare, cum nu s-a văzut niciodată, și a luat podul de la Tighina. Opt zile camioanele cu muniții n-au putut trece... Așa povestește Alimănescu...

Iar cutremur în Turcia, mare. De data asta au suferit crunt orașele Eski-Schihir, Kutaya, Karahissar, Urfa, etc. și împrejurimile lor. Mă apucă groaza...

Am (!) botezat pe nelipsita de lângă Antonești, gheșefiăreasă Veturia Goga: „*Madame Rasputin*“! E bună, căci dama mai e și curvă...

Vitejia aviatorilor noștri:

O patrulă de 4 avioane din escadrila comandată de lt. comandor Pârvulescu a intrat în luptă zilele trecute cu 20 avioane sovietice din

care a doborât 8 și a pus pe fugă pe celelalte 12. Avioanele noastre n-au înregistrat nici o pierdere. E splendid...

Mareșalul Pétain a adresat un manifest francezilor din Franța ocupată, atrăgându-le atențiunea asupra deselor atentate pe la spate împotriva soldaților germani, și invitându-i cu stăruință să lupte împotriva uneltirilor comuniste.

Și în Bulgaria, lupta împotriva propagandei și acțiunii comuniste face obiectul tuturor preocupărilor guvernanților. Alături de această luptă împotriva anarhiei, cucoanele din Londra se găsesc cu însemnele bolșevice, secera și ciocanul. A înnebunit lumea: capitaliștii au devenit comuniști și golanii reacționari...

La cele scrise mai sus cu privire la raporturile dintre Mareș și Ică Antonescu, mi se mai aduce o informație. Zilele trecute, Ică ar fi aflat că Mareș l-a criticat și l-a tratat de bolșevic fiindcă într-una din numeroasele sale cuvântări ar fi vorbit „de necesitatea *de a se rotunji* proprietățile rurale“, preconizând astfel o nouă expropriere. Îndată ce ar fi aflat această *calomnie*, Ică a luat telefonul și s-a răstit la Mareș, care i-a răspuns pe loc: „Să fii obraznic cu cine îți permite, dar nu cu mine *care te-am cunoscut vierme!* Să faci bine să-ți ții gura!“ — Și i-a închis telefonul. Afacerea este înaintea mareșalului plictisit totuși, zice-se, de boroboațele iubitului său „alter ego“... O fi?

Se vorbește cu insistență de debarcarea lui Marinescu de la Economia Națională, și se zice că va fi înlocuit prin... colonelul Dragomir, fostul ministru al Coordonării! tusea în locul junghiului...

Joi, 24 septembrie. Bătălia de lichidare în jurul Kievului e pe sfârșite. Centrul regiunii de învluire e la Priluki. După comunicatele germane vreo 50 de divizii, constituind 4 armate au fost nimicite. Comandamentul german socotește numărul oamenilor concentrați în jurul Kievului cam la 750 000. Dintre aceștia, 380 000 au fost luați prizonieri; dacă se ține seamă de morți și răniți, se vede câți au putut să scape. E o cifră record, cifra de 380 000 prizonieri, care nu a fost atinsă nici într-o bătălie, nici în Flandra, nici la Bialystok, nici la Minsk, nici la Smolensk. În total, nemții au făcut prizonieri, *în trei luni de zile*, peste

2 000 000 de ruși, adică atât cât au capturat în cei 4 ani ai ultimului război. La Kiev au mai căzut în mâinile nemților 2 100 tunuri și 570 care de asalt...

Cu prilejul acestei bătălii din jurul Kievului s-a mai constatat că moralul trupelor sovietice a scăzut mult și că debandada se apropie. Ofițerii și comisarii sovietici au fugit ca să se pună la adăpost. „Din ordin superior“ — răspund rușii, ca să încadreze aiurea trupe noi ce se ridică... Mai multe încercări de scăpare din cercul de fier, ca și mai multe contraatacuri din afară au fost respinse de germani cu mari pierderi pentru sovietici.

La Kiev s-a reluat viața normală, deși sovieticii, înainte de a părăsi orașul, au făcut destule stricăciuni și au dat foc la multe depozite de aprovizionare.

La Petersburg luptele continuă, înverșunate. La Odessa însă, sunt și mai înverșunate, și înaintarea noastră merge greu: casă după casă trebuie cucerită și pierderile noastre ca și ale nemților sunt mari...

Scufundarea vaselor rusești în Marea Neagră ca și în Baltică continuă. În direcția Harkovului și de-a lungul Mării de Azov se înaintează. Din Crimeea, nici o știre publicată; nu știm încă cu certitudine dacă trupele noastre au trecut sau nu istmurile. În tot cazul, aeroporturile din Crimeea sunt sub bombardamentul zilnic german...

Cecropid îmi aduce două știri senzaționale *din izvor sigur*, zice el:

1) Peste câteva zile vom denunța arbitrajul de la Viena ca și caduc — *fiindcă ungurii n-au executat clauzele ce le-au fost impuse*. Pare că această denunțare se va face de acord cu nemții...

2) Horia Sima e grav rănit. Nu pe front, ci în Germania, unde se află sechestrat. Să fi încercat să fugă, să fi fost făcut scăpat... sau altceva?

Uzina electrică din Iași a sărit în aer. S-a găsit că a fost minată în 4 locuri... Comuniștii locali, sau a 5-a coloană sovietică cu parașutiștii ei? Știrea n-a fost dată publicității. Dar Iașul e fără lumină și fără apă, căci principala pompă a distribuției de apă era mișcată prin electricitate... La București s-au dublat pretutindeni posturile de pază. Parașutiștii devin un adevărat pericol...

De altminteri, mișcarea comunistă se manifestă pretutindeni. În Franța se asasinează, în Bulgaria se pun la cale mișcări rurale, în Croația, la Zagreb s-a încercat să se arunce în aer centrala telefonică.

S-a întetit însă și lupta împotriva comuniștilor. În Franța, condamnări zilnice. O secție a Curții de Apel din Paris a fost însărcinată cu urmărirea și a pronunțat până acum 4 condamnări la moarte, printre care și fostul deputat comunist Cathalla. La Zagreb au fost executați 50 de comuniști învinuiți de atentatul la Telefoane. Poglavnicul nu mai iese din casă de frică să nu fie omorât. De altminteri în Croația lucrurile merg cât se poate de rău...

Mareșalul Pétain a vorbit legionarilor care pleacă pe frontul rusesc și a spus că francezii nu trebuie să se mai gândească la trecut, ci numai la viitor... Din nenorocire mai e și prezentul, și oamenii mor de foame...

În Anglia, dl ambasador sovietic Maiski a botezat într-o uzină primele tancuri destinate Rusiei. Nume ca acestea au fost date tancurilor: Lenin, Karl Marx, Timoșenko, Churchill (!!) — iar autoritățile britanice au fost primite în fabrică cu cântecul *Internaționalei*! Bine au ajuns bancherii lumii din City!

După o știre din Ankara, englezii și bolșevicii s-au luat la bătaie în Teheran, sau alături... Guvernul cel nou iranian a rechemat miniștrii săi din Berlin, Roma și București...

Stavri Cunesco, faimosul director al Muncii din Ministerul cu același nume, a fost scos din slujbă... E vinovat de multe!

Generalul Dentz, fostul guvernator al Siriei, a fost numit ofițer al Legiunii de Onoare. Cu atât se alege de pe urma străduințelor lui...

Mare vâlvă în jurul Strâmtoarelor. Englezii acuză pe turci că au vrut să lase să treacă vase italiene camuflate în vase bulgare... Turcii protestează cu indignare, se declară neutri, iar nemții fac haz. De altminteri, Strâmtoarele, cu dubla lor minare, turcă și germană, sunt pentru moment impracticabile oricărui vas...

În America, se merge din ce în ce spre război. Acum e vorba să se modifice sau chiar să se suprimă legea neutralității... Deputatul Fish

vrea să ceară în Parlament *intrarea imediată în război*, ca să provoace un vot contrar. Alții vor să ceară darea în judecată a senatorului Nye, fiindcă duce contra ovreilor și democraților, alături de Lindbergh, o campanie de *calomnii*... Agitația e mare, și în fiecare săptămână se votează credite noi pentru armată și marină. Un vas de comerț, sub steag panamez, „Pink Star“, a fost scufundat aproape de coasta americană, pe drumul Islandei. Până acum nici o reacțiune americană...

Radio-Londra pretinde că alaltăieri, Timoșenko a contraatacat spre Smolensk și ar fi distrus două divizii germane. Germanii dezmint... Un succes sovietic e puțin probabil.

Radian, care e mobilizat la biroul informațiilor Statului Major îmi povestește că nemții au găsit în Rusia enorme depozite de benzină, pe care rușii nu le distruseseră. De asemenea, enorm de multe vite și de aprovizionări de grâu... Să dea Dumnezeu să fie așa!

Consiliul de Miniștri întrunit ieri a hotărât sporirea pensiilor odată cu sporirea lefurilor. S-au luat de asemenea măsuri pentru refacerea dezastrelor pricinuite de inundații în județul Argeș și pentru începerea lucrărilor liniei ferate Curtea de Argeș-Râmnicul Vâlcei. S-a mai decis înființarea de „Magazine Universale“ în orașele basarabene „evacuate“ de ovrei, care până aci aveau tot comerțul în mână. Se va pune de asemenea la cale reeducarea invalizilor de război, spre a-i pune în măsură să-și câștige existența.

În fițuica lui, *La Roumanie Nouvelle*, Jean Th. Florescu scrie un articol: *Homo Novus* (!!). Pe lângă Ică Antonescu, Jean Th. Florescu e un clasic al scrisului românesc...

Lepădătura ce poartă numele (furat) de Barnovschi, propune înființarea unui nou ordin, Ordinul Ștefan cel Mare, prin care să se recompenseze actele de eroism săvârșite pe frontul de est. Ordinul Ștefan cel Mare ar fi similar ordinului Mihai Viteazul. Feciorul popii de la biserica Barnovschi face propunerea în otreapa lui Russu Abrudeanu, *Statul Român* (fostă *Parlamentul*) al cărui principal colaborator e

peștele Porsena, soțul celei mai ilustre sugătoare de p.le (cu tarif variabil).

Joi, 25 septembrie. Telegramele și presa germană continuă să comenteze izbânda de la Kiev și să demonstreze că a fost cea mai mare victorie din războiul actual. Noi succese în perspectivă. La Peterburg se înaintează încet dar sigur. La sud, între Doneț și de-a lungul Mării de Azov, trupele germane și ale noastre merg înainte.

În America tot mai multă vâlvă de război. Scufundarea vasului „Pink Star” sau „King Star” (căci telegramele îl numesc și așa și așa) pare că va fi luată de pretext pentru înarmarea tuturor vaselor de comerț americane. Zisul „King (sau „Pink”) Star”, era înarmat cu un tun, ceea ce dă prilej nemților să declare că scufundarea lui a fost *legitimă*. Knox, ministrul Marinei americane, a ținut un discurs cu prilejul lansării cuirasatului „Hassachusetts” (35 000 tone), discurs în care a cerut abrogarea legii neutralității și tunuri pe toate vasele de comerț americane. Roosevelt întâlnește totuși o opoziție crâncenă, în politica sa, pe care nimeni nu se îndoieste însă că o va duce cum vrea.

Günther, ministrul Statelor Unite la noi, a definit lui Savel Rădulescu războiul ruso-german cu următoarele cuvinte: „C’est Satan contre le diable” (Satana împotriva diavolului) — aluzie la Stalin și Hitler...

Turcia este iarăși pe primul plan. Se comentează mult prezența lui Clodius la Ankara, unde a trebuit să sosească și Papen, venind de la Berlin, după o oprire la Sofia. Cu toată „impracticabilitatea” Strămtorilor, se crede că turcii vor lăsa flota italiană să intre în Marea Neagră. Rămâne de văzut dacă o va lăsa-o flota engleză... Deocamdată nemții dezminț că ar fi făcut vreo cerere pentru trecere de forțe germane prin teritoriul sau apele turcești și afirmă că Clodius nu are nici o misiune politică la Ankara, ci numai una economică. Această dezmințire e atât de apăsătoare, încât apare ca probabil că sub ea se ascunde ceva... Flota italiană ar fi indispensabilă în Marea Neagră pentru transportul petrolului de la Batum la Constanța, în ipoteza bineînțeles că nemții ar cucerii Caucazul...

DI Ică a întrunit luni la Camera de Comerț pe conducătorii marilor noastre întreprinderi, pentru a le da îndrumările sale economice. A rostit un mare discurs, în care a debutat afirmând că România, în dezvoltare...

tarea (?) ei economică nu trebuie să ție seamă de străini și a sfârșit prin a declara că măsurile de luat depind de conjunctura internațională!!! Autentic. Față de această logică, cei de față n-au putut decât să suradă, fiindcă erau oameni bine crescuți...

Am primit de la dl I. Marinescu, ministrul Economiei Naționale, următoarea scrisoare:

„Domnule Ministru,

În vederea elaborării și punerii în aplicare a unui plan economic de durată corespunzător naturii solului și subsolului, poziției geografice și politice a țării, precum și aspirațiilor poporului românesc și în dorința ca acest plan să profite cât mai mult de experiența și îndrumarea personalităților ce au condus economia țării, garantându-i-se prin aceasta caracterul de continuitate absolut indispensabil, vă rugăm să binevoiți a ne face cunoscute părerile și punctele dvs. de vedere.

O scrisoare cu text similar a fost trimisă tuturor foștilor conducători ai departamentului Economiei Naționale.

V-aș fi îndatorat dacă răpind din prețiosul dvs. timp și apreciind nevoia de a fixa în timp util poziția noastră industrială și economică în sud-estul european, ați putea face ca răspunsul dvs. să ne parvină cât mai grabnic.

Primiți vă rog, etc.“.

La această scrisoare am dat următorul răspuns:

„Domnule Ministru,

Referindu-mă la măgulitoarea adresă ce ați binevoit a-mi trimite sub nr. 1720 din 13 septembrie curent, vă mulțumesc pentru cinstea ce mi-ați făcut cerându-mi și neînsemnata mea părere asupra «unui plan economic *de durată* corespunzător naturii solului și subsolului, *poziției geografice și politice a țării, precum și aspirațiilor poporului românesc*».

Spre marea mea părere de rău, n-aș putea în momentul de față, nici măcar să schitez conturul unui asemenea plan. Poporul românesc, împresurat de toate părțile de slavi, afară de o mică porțiune în care se mărginește cu ungurii — alt vrăjmaș de moarte — luptă astăzi pentru existența lui. Izbânda sau înfrângerea «aspirațiunilor noastre», în această luptă, nu depind din nefericire, numai de noi. Suntem prea puțini la număr și prea slabi ca să putem determina noi singuri înfățișarea de mâine a acestor părți de pământ și cu atât mai puțin *regimul* politic și economic care va rezulta pentru Europa și pentru lumea întreagă din

formidabila învălmășeală a popoarelor la care asistăm și de urmările căreia suferim deja atât.

Noi nu putem prevedea astăzi cât va mai ține războiul, adică cât va mai dura o situație ale cărei imperative nu pot fi decât suportate, oricât ar fi de păgubitoare și de dureroase, iar nicidecum planificate — și cu atât mai puțin *cadru* în care se vor așeza după război rosturile politice și economice ale țărilor și popoarelor din Europa.

Va mai putea dăinui în lume, după acest război istovitor și falimentar un regim capitalist?

Cum va evolua, în aplicările ei, doctrina intervenționismului de Stat?

Triumfa-vor oare principiile unei autarhii naționale sau ideile unor independențe în care politicul va domina economicul, sau vice-versa?

În faza în care ne aflăm, nici chiar pericolul unei totale anarhii însoțită de zguduirii revoluționare sângeroase nu poate fi încă definitiv înlăturat din socotelile noastre.

Noi trăim astăzi numai cu nădejdea în suflet, cu nădejdea împlinirii dreptelor noastre aspirații, dar fără să putem prevedea exact *sub ce formă* se vor concretiza aceste aspirații.

Numai pe nădejdi nu se poate însă construi *un plan*, fie el politic — dar mai ales economic.

Cred prin urmare, domnule ministru, că în ceasul de față nu avem decât datorie de îndeplinit: *să păstrăm, să conservăm, cât mai intacte posibil rezervele noastre economice*, mai ales bogățiile subsolului nostru. *Să ferim pe cât se va putea aceste bogății de irosire*, pentru ca la momentul oportun — moment ce va putea sosi peste un an sau peste zece — să le putem folosi rațional și cu maximum de randament posibil în folosul obștesc.

Sunt convins, că datoria unui ministru al Economiei Naționale, în ceasul prezent, nu e numai de a face față greutăților războiului, ci, și mai ales, de a veghea zi și noapte la paza bogățiilor noastre, fără de care generațiile viitoare, *chiar cu o conjunctură internațională favorabilă*, ar fi osândite mizeriei și anarhiei.

Un plan economic nu va putea fi întocmit decât în ziua în care vom ști dacă regimul capitalist va mai exista sau nu, dacă aurul va mai fi sau nu etalon monetar, dacă Statele Europei vor mai fi despărțite sau nu prin granițe vamale, dacă fiecare Stat al Europei va mai avea dreptul să dispună de potențialul său economic sau nu, dacă în fine îndrumările economice nu vor fi dictate de către un for superior și internațional, cu autoritate impusă sau liber consimțită.

Până atunci, cred că o îndrumare *de durată* pe terenul Economiei noastre Naționale, ar rămâne literă moartă.

Împărtășindu-vă aceste convingeri ale mele, care-mi interzic orice dezvoltare în sensul dorit de domnia-voastră, vă rog să primiți, domnule ministru, asigurarea considerațiunii mele deosebite“.

Vineri, 26 septembrie. „Aliații“ — adică englezii, sovieticii și americanii, s-au întrunit într-o conferință la Londra, în care au pus Europa la cale. Neobrăzarea ambasadorului Maiski s-a semnalat prin declarația că „Sovietele luptă pentru libertatea popoarelor“. Cum luptă, s-a văzut cu Finlanda, cu Țările Baltice, cu Basarabia și cu Bucovina noastră...

Anglia a trimis o notă Finlandei prin care îi oferă garanția ei dacă se retrage la vechile ei granițe și încetează lupta împotriva Sovietelor. Finlandezii care nu prea au încrederea de mâine, vor respinge oferta engleză. În acest caz, Anglia va considera Finlanda ca țară inamică...

Și Elveției au trimis englezii o notă, prin care previn Confederația că vor înăspri măsurile de blocare din cauza noii convenții economice încheiată de elvețieni cu nemții...

La Chillon, pe lacul Genevei, a avut loc o formidabilă explozie, care a stricat linia ferată prăbușind o stâncă asupra ei. Cauzele exploziei sunt necunoscute. Comuniștii? Nicu Hiott, care a stat două luni la Geneva lângă fiu-său bolnav, și s-a înapoiat zilele trecute povestește că de când cu războiul rusesc, opinia publică elvețiană s-a schimbat cu totul. De unde până în iunie era hotărât antigermană, acum toate simpatiile se îndreaptă spre cei care au pornit să scape lumea de bolșevici...

În regiunea Kievului, operațiunile de curățire a ce a mai rămas din diviziile sovietice încercuite și distruse e pe sfârșite. Numărul prizonierilor, morților și uneltelor de război capturate sau distruse — crește pe fiecare zi. Printre morți a fost găsit și generalul Kerponos, comandantul-șef al frontului sovietic din sud-vest. Statele majore ale armatelor încercuite au fost și ele decimate.

La sud, spre Marea de Azov, noi succese: două divizii distruse; prizonieri mulți, pradă mare.

Stabilimentele militare din Moscova au fost din nou tare bombardate. Asemenea și cele din jurul orașului Tula.

Pe coasta de vest a Africii, submarinele germane au torpilat un convoi britanic. Unsprezece vase au fost scufundate cu un tonaj total de 78 000 tone...

Efervescența spiritelor din Statele Unite a contaminat și atmosfera din Republica Argentina. Comisia Talborda, trimisă acolo în acest scop, a reușit să tulbure adânc conștiințele argentinieni. Pare că aviatorii locali au vrut să încerce ceva ca să împingă Argentina în război, căci toate aeroporturile au fost ocupate de armata credincioasă Guvernului. Acesta nu vrea să părăsească neutralitatea. De unde Washingtonul spera că ambasadorul german de la Buenos Aires va fi expulzat, se anunță acum că zisul ambasador a avut o lungă întrevedere cu președintele Consiliului de Miniștri... Statele Unite au trimis la Buenos Aires mai multe avioane de bombardament, într-o vizită *amicală*. Aterizarea acestor avioane pe aeroportul de la Buenos Aires a impresionat adânc, dar în rău, populația locală, în care elementele italiene sunt foarte numeroase...

La Chișinău, anul judiciar a fost inaugurat cu solemnitate, în mijlocul ruinelor. A prezidat Preușescu, președintele Curții de Apel. E același Preușescu care a venit să-mi ia interogatoriul astă-iarnă, în chestiunea fondurilor de la Ministerul de Externe și de la Președinția Consiliului. Un magistrat amabil și cumsecade, cu bună reputație. Iată-l ajuns cucuvea pe zidurile dărâmate din Chișinău...

Grigorcea, ministrul nostru la Roma, e în București. El spune că a venit în concediu, alții pretind că ar fi vorba să fie numit secretar general la Externe, sau chiar ministru...

Grigorcea povestește că situația e foarte rea în Italia. Restricțiile sunt mari. Nici un automobil particular, aproape, nu mai circulă. E foamete. El primește *pentru toată Legația*, 6½ kilograme carne pe săptămână și 1½ kilograme unt. Italienii primesc numai 80 de grame carne și 50 grame unt... Toată lumea fură — necinstea a pătruns până sus de toate. Autoritatea de Stat în mare scădere. „Dacă moare mâine Mussolini, se alege praful de toată opera lui...” — pretinde ministrul nostru la Roma.

În Croația, lucrurile merg foarte prost. „Ustașii“, un fel de legionari sârbi, omoară pe capete și jefuiesc averile oamenilor. Poglavnicul e

neputincios și urât. Urâți sunt și italienii și populația asasinează, când poate, funcționarii și soldații Ducelui. Numai în august, s-au dat oficial la Roma 800 de jandarmi uciși în Albania, Muntenegru, Bosnia și Croația. În vechea Serbie anarhia e și mai mare... Nici vorbă ca Ducele și Ducesa Spoleto să plece la post...

Petrescu-Comnen e instalat în Florența unde a cumpărat sau închiriat un frumos Palazzo în care primește „elita” artistică și literară a orașului! Duce „tren” mare. A asigurat bijuteriile soției pentru suma de 10 milioane lire italiene... De unde o fi adunat Comnen atâtea parale? Când a intrat în diplomatie, în 1922 era sărac lipit pământului... Grigorcea crede că a câștigat parale bune la Berlin, cu ovreii cărora le da pașapoarte și cu „chestiile financiare” germano-române... Franasovici cu dama și cu fiul sunt la Menton, și după informațiile lui Grigorcea, o duc greu. Prințul Nicolae e la St. Moritz — și furios: a cerut lui Antonescu să ia parte la război, în orice calitate și cu orice grad, — dar a fost refuzat net...

De la Londra, Grigorcea știe că avem 3 Guverne românești: unul, carlist, prezidat de Dimăcescu, altul anticarlist și antiantonescian prezidat de Tilea și un al treilea democrat de stânga, prezidat de un anume Cornea. Guvernul englez ține cont numai cu Tilea...

Pe listele de morți, ofițeri, subofițeri și soldați, citim foarte ra — aproape deloc — nume boierești sau fie numai și cunoscute. Poate să fie și o pornire împotriva claselor superioare, o tendință de a le exclude de la locurile de pericol și de cinste...

Ne-a scăpat fața Nicușor Miclescu, care la vârsta de 68 de ani, a cerut să meargă cu batalionul lui, cu batalionul în care a servit în 1916–1917 și și-a câștigat Mihai Viteazul... Și a mers în fruntea batalionului său până la Nistru, gâfâind prin noroaie și pe drumurile gli-soase, tot timpul în linia frontului. Căpitanul său și mai mulți ofițeri au fost uciși lângă dânsul — pe el l-a scăpat Dumnezeu teafăr...

S-a purtat foarte bine și nebunul de Mihail Sturdza care s-a angajat ca voluntar, pe tancuri, a făcut toată campania și a fost decorat de două ori.

Bâzu Cantacuzino a început bine dar a sfârșit-o prost: după ce a doborât 6 avioane, din care însă numai 4 omologate — a fost demobilizat cu mențiunea: „impropriu pentru serviciu, fiindcă nu se poate avea încredere într-însul...”. A fost trimis acasă, de la Constanța unde se află, fără să i se de nici măcar răgaz să răsufle, la scoborârea din avion... Ce se întâmplase? Bâzu se ține cu o ovreică și a comis impru-

dența să o aducă la Constanța... Detestat de toți camarazii lui, fiindcă e lăudăros și arțăgos, a fost denunțat la o inspecție a generalului Jienescu (subsecretar al Aerului) și atât a fost de ajuns, căci așa sunt timpurile...

Băzu, furios, a scris un memoriu prin care cere revizuirea hotărârii luate împotriva lui și pe care-l plimbă din birou în birou, fără succes. Mă miră — și sunt sigur că până în cele din urmă va reuși, căci soru-sa Alice Sturdza e tare și mare în anticamera mareșalului Antonescu...

Toți cei care vin de pe front sunt unanimi: soldații și ofițerii se bat admirabil, dar serviciile de aprovizionare și cele sanitare sunt groaznice. E cu atât mai trist, cu cât, alături de noi, serviciile din spate germane sunt admirabil organizate. Pretutindeni, soldații germani mănâncă zilnic cald, primesc zilnic gazete, se pot spăla și schimba. Ai noștri trăiesc ca nătoții și mor de foame...

Germanii trimit formațiuni militare în Spania. *Lucrul e sigur*: să pregătească o expedițiune împotriva Gibraltarului?

Sâmbătă, 27 septembrie. În bătălia de curățire din regiunea Kievului, nemții au ajuns la 574 000 prizonieri! E fără precedent în istoria lumii și sunt cifre pe care abia poți să le crezi! Mai mult decât „La grande Armie“ a... lui Napoleon, dezarmată într-o singură întâlnire! Rușii uzează foarte mult de mine pe care, în retragerea lor, le așează pe toate drumurile. Nemții dau în buletinul lor de ieri că o singură formație de pionieri (un batalion) a nimicit în aceste 3 luni de război, 4 500 de mine grele contra carelor de asalt, iar acum în urmă echipamentele germane, au distrus pe tot frontul într-o singură zi 2 000 de mine. În ce privește materialul de război distrus sau capturat în luptele din regiunea Kievului, el n-a putut încă fi numărat și inventariat...

Nu știi ce să admiri mai mult între avântul soldatului german și perfectă organizare a aprovizionării, la spatele frontului. S-a calculat că muniții și hrană, trebuie transportate zilnic circa 60 kilograme de soldat. Ei bine, nicăieri și niciodată mâncarea caldă n-a lipsit soldatului german la etapă, nici munițiile pe linia de foc. Soldații noștri în schimb trebuie să mănânce două zile dintr-o pâine, în marș, ca să nu moară de foame și foarte des nu au muniții la îndemână. Corpul nostru Expediționar, plecat dinolo de Nipru cu nemții, nu se poate ține de ei: caii și

oamenii sunt istoviți și nehrăniți. Ofițerii scriu părinților să n-aibe nici o grijă de ei, că sunt departe de front, în linia a 3-a și a 4-a, căci trupele noastre nu pot urma ritmul celor germane care au luat-o razna...

Despre Odessa, abia acum ne dăm seama de formidabilele fortificații ridicate acolo de ruși. Odessa, întărită deja sub regimul țarist, a fost reîntărită de bolșevici. Odessa formează capătul extrem de sud al „liniei Stalin”; apropierea sa de granița românească (50 kilometri de la Cetatea Albă) și faptul că e cel mai însemnat port al Mării Negre au făcut pe sovietici să dea o atenție specială apărării ei. Nenumăratele linii de cazemate merg de la un liman la altul, de la vest la est. La aceste fortificații permanente s-au adăugat acum cele temporare: fiecare casă, aproape, a devenit un fort sau o cazemată, înarmată cu tunuri sau cu mitraliere... Cucerirea Odessei va fi foarte anevoioasă, ca și a Petersburgului la celălalt capăt al „liniei Stalin”. Acum au preluat nemții direcția operațiilor — și am scăpat noi, de răspundere cel puțin...

În noaptea de miercuri spre joi, Moscova a fost bombardată timp de 5 ore și trei sferturi...

Știrile care ni se comunică din Argentina sunt contradictorii și neclare. A fost evident încercată acolo o lovitură pusă la cale de ofițerii Aviației... Unii vorbesc de „revoluție naționalistă”. Guvernul pretinde că n-a fost nimic și că întreaga armată e leală. Dar ceva a fost, și prin urmare e probabil că mâna și banii Statelor Unite s-au amestecat în treabă... Pare că totul s-a sfârșit și că lucrurile au reintrat în ordine. Deocamdată...

Secretele mari se află câteodată prin cei mici. Tânărul Cristoveanu, nepotul lui Kapri și ginerele Irinei Procopiu e concentrat ca „reporter fotograf” (!) și în această calitate a fost pe front, până la Nipru. S-a înapoiat de câteva zile la București, și a făcut drumul până la Buzău cu o formație de pionieri germani, însărcinată cu așezarea liniilor telefonice și telegrafice. Pe drum, a stat de vorbă cu căpitanul-comandant al formației, un om foarte amabil și comunicativ: „Am așezat pe front 11 000 de kilometri de sârmă — i-a spus neamțul lui Cristoveanu — acum mă duc la Buzău să-mi pun mașinile la punct, și plec iarăși. Ghicește unde mă duc?” — „Cum să ghicesc...” — „Plec cu formația mea în... *Spania!*!” Ce o mai fi și asta? Va să zică nemții trimit trupe în Spania... Pentru ce? Vor oare să ia Gibraltarul? Sau să ia măsuri de precauție pentru o eventuală ocupare a Spaniei de către englezi???

La Berlin se celebrează, „între prieteni, cu alai deosebit aniversarea semnării Pactului Tripartit. Cu acest prilej presa germană insistă asupra caracterului *defensiv* al acestui pact, care rămâne deschis și pentru alte adeviziuni — și ziarele din Berlin cred a ști că în curând vor adera și *alte națiuni*... Care? Turcia?

La Conferința de la Londra s-a hotărât nu numai garantarea integrității teritoriului sovietic dar și *continuitatea regimului politic*... Să le fie de bine englezilor, dacă sunt sinceri — și rușine, dacă nu sunt!

Dl Eden a convocat și o conferință a Guvernelor expulzate (!!!) de germani în țările pe care le-au ocupat. Interesant, în această convocare specială, e că întrunirea a avut loc sub auspiciile d-lui Maiski, ambasadorul Sovietelor! Sovietele garantând revendicările țărilor pe care le-au despuat — ar fi de râs, dacă n-ar fi de plâns!

Roosevelt a publicat un articol în *Colliers Magazine* prin care mărturisește că a prevăzut războiul încă din 1937 și că a vrut să treacă prin *Congres de atunci legile necesare Statelor Unite pentru a face față situațiunii* — dar că nu-a putut fiindcă s-a izbit de opoziția Partidului Republican și a unui sfert din Partidul Democrat... Ziarele germane se întreabă, față de această mărturisire, cum rămâne cu declarațiile pacifice și neutrale făcute de același Roosevelt cu prilejul ultimei sale alegeri din anul trecut?

Savel Rădulescu, care a avut prilejul să-l citească, îmi spune că într-un ultim și recent discurs, Bulitt, fostul ambasador al Statelor Unite la Paris, a înjurat Sovietele și a declarat că niciodată americanii nu le vor ajuta...

E interesant de notat, fiindcă dl Bulitt este cel mai intim prieten al lui Roosevelt, cu care era legat prin fir direct cât timp a funcționat la Paris...

Turneul pastoral în Basarabia și Transnistria, organizat de mitropolitul Bălan a luat sfârșit. Preoții au fost plimbați de Ministerul Cultelor în 15 automobile și episcopii în 3 altele. Cele 18 automobile, după ce au străbătut Basarabia și Transnistria, încărcate cu sfaturi bune, cu broșuri, cu cărți de rugăciuni și cu icoane, au sosit la Chișinău, de unde a-

postolii Ardealului vor pleca spre parohiile și eparhiile lor... Se preține că ar fi făcut treabă bună; vom vedea.

Stelian Popescu se îmbogățește rușinos din sacrificiul vieții atâtor tineri care au pierit pe front. Azi-dimineață, 64 de avize mortuare în *Universul*; câte 1 000 de lei de fiecare, e o sumă bunicică — și așa e în fiecare zi...

Mi se spune că în curând Comisia Prezidențială a Curții de Casație va da o hotărâre prin care se va constata că fostul Rege Carol al II-lea a abuzat de autoritatea Statului pentru a se îmbogăți. Ca consecință, toate bunurile sale mobiliare (acțiuni, oglibațiuni, titluri de rentă) vor fi trecute în patrimoniul Statului... Prietenii mei de la Banca de Credit, unde fostul Rege avea pachetul de acțiuni majoritar, sunt foarte îngrijorați despre soarta lor... Dar cum va rămâne Regele Mihai, după ce tatăl său va fi declarat „escroc“, de către cel mai înalt for al Dreptății din România?

Linica, manicurista, care trăiește în Dudești, îmi povestește lucruri de necrezut despre propaganda comunistă a ovreilor din acel cartier al lor... Sunt toți, pe față, agenți ai Moscovei, și nu mai așteaptă mântuirea decât de la ruși. Fac ei ce pot, dar din fericire nu pot mult. Linica spune, că în iulie, o abordau jidanii pe stradă și-i spuneau: „Ai să vezi tu pe dracul, peste două săptămâni!...“ Acest termen „de două săptămâni“ a sosit acum 20 de zile, când pare-se că comuniștii, evrei și creștini, au pus la cale un mare complot la calea ferată, unde trebuia să sară tot în aer... A fost tocmai în vremea când se urla zilnic la Radio „că pentru orice act de sabotaj se vor împușca atâtea comuniști ovrei și atâtea creștini...“. Complotul ar fi fost descoperit la timp și zădărnicit — dar totuși s-ar fi împușcat o sumă de oameni. Linica pretinde că a văzut cu ochii ei, cum se transportau cu zecile cadavrele la Morgă... Linica e cam fantezistă, dar câteodată m-a informat drept. Și apoi a venit și explozia de la Iași. Și nu încapе îndoială că 90% dintre ovrei sunt comuniști, sau cel puțin partizani ai Sovietelor, de la care singure mai așteaptă scăpare... Îmi pare rău pentru cei 10% ovrei cumsecade care plătesc pentru pleava de 90%...

Duminică, 28 septembrie. Bătălia de la Kiev s-a terminat. Cinci armate sovietice — vreo 60 de divizii — au fost complet nimicite. Nemții au făcut în total 665 000 prizonieri, au luat sau distrus 3 718 tunuri și 884 care de asalt. Teritoriul încercuit de armatele germane, al cărui centru e cam la Lubni, se întinde peste mai bine de 23 000 kilometri pătrați... E cea mai mare bătălie a Istoriei, și citind cifrele ce reprezintă prizonierii, mă întreb dacă poate fi adevărat... Radio Moscova tace, iar Radio Londra se întreabă dacă în numărul prizonierilor, nemții n-au socotit și populația civilă! Până acum nemții n-au spus însă decât adevărul — de ce ar începe acum să mintă? De altminteri, chiar dacă cifra de 665 000 ar fi exagerată, nimeni nu neagă că victoria e fenomenală și că va fi bogată în consecințe. De fapt, cea mai bună armată sovietică, armata pe care Moscova o pregătise pentru ofensivă împotriva Germaniei, a fost definitiv distrusă. Ce scăpase de la Bialystok, de la Minsk, de la Smolensk, de la Uman — a fost nimicit. Se poate zice că rezistența Sovietelor e definitiv înfrântă. Degeaba mai se țin garnizoanele din Petersburg și din Odessa: sacrificiul lor nu va servi la nimic. Germanii vor folosi acum victoria lor. Harkovul e gata să fie ocupat. Trupele, la sud înaintează în Crimeea și spre Don. Bazinul Donețului va fi cucerit repede și deja începe să se vorbească despre trecerea dincolo de Caucaz.

La nord, grupul de armate germano-finlandez înregistrează și el succese mari: două divizii sovietice au fost distruse; linia Murmansk ar fi în mâna aliaților care au ajuns la Marea Albă...

Dl Ică s-a transportat vineri, cu tot vicleimul guvernamental la Pitești. Că miniștrii se duc să vadă la fața locului nevoile oamenilor și caută să le îndepărteze — e bine. Că aceste conferințe ministeriale au început cu județul Argeș, leagănul tuturor Antoneștilor, nimic de zis. Putea însă dl Ică să nu facă demagogie, trăgându-i un discurs ca pe vremurile întrunirilor publice de partid, vorbind de „geografia destinelor“, pomenind de toate „descălecările“ pornite din Valea Argeșului, de la Basarabi până la Antonești, trecând prin Brătieni... A spus și un lucru bun: „Deși s-a greșit enorm în trecut, totuși nu e bine să ne pierdem vremea redactând rechizitorii pentru păcate consumate¹. Am greșit ieri, dar nu mai trebuie să greșim de azi înainte...“.

La dus dl Ică s-a oprit la Topoloveni, să se închine la mormântul d-lui său tată, îngropat... Nu voi insista asupra manifestărilor de megaloma-

¹ De când sunt în fruntea Statului, ce au făcut dumnealor domnii Antonești decât să redacteze rechizitorii și să trimită lume, chiar nevinovată, în judecată?

nie, manifestări care au jalonat cuvântările și gesturile d-lui Ică, în cursul acelei memorabile zile. Nu e vina lui, e vina cui a făcut dintr-o secătură un conducător de țară...

Împlinindu-se 25 de ani de la moartea lui Nicu Filipescu — cum trece vremea! — s-a oficiat ieri la Biserica Albă un parastas la care, pe lângă familie, au asistat Iuliu Maniu, dr. Lupu, Mihai Popovici, Ion Mintiliniu, g-al Vălleanu, g-al Manolescu (administratorul Domeniilor Coroanei), N. Polizu-Micșunești, Raul Crăciun etc. — și nimeni din partea Guvernului și a Regelui... Eu n-am putut merge, din cauza picio-rului (gută) care m-a oprit să ies din casă. Seara, la Radio, a vorbit des-pre Filipescu, caraghiosul de C. C. Brăiesku (cu k). Pe vremea lui Ni-cu Filipescu, C. C. Brăiesku sta pe afară, cu urechea la uși. S-ar fi putut găsi cineva mai nimerit să cinstească memoria merelui animator din fericirii ani ai „Idealului Național“...

În Franța se ghilotinează comuniști, iar în Spania se împușcă... Pri-cep reacțiunea — dar prea se omoară mult. Ce să mai vorbim de ce se întâmplă la noi! Sângele cere sânge, să nu se uite!

În Argentina s-a restabilit liniștea. Presa germană subliniază faptul, dovedit printr-o anchetă a Guvernului argentinian, că echipajul vasului „Graf Spee“ nu a avut nici un amestec în ultimele mișcări, cum fusese acuzat de presa antigermană.

Aniversarea Pactului Tripartit a dat loc la mese și recepții atât la Berlin cât și la Roma și la Tokio. S-a dat o mare importanță acestui eveniment, și s-au schimbat telegrame călduroase între miniștrii de Externe ai celor trei Puteri. Axa vrea să dea Pactului Tripartit nu numai putere defensivă: în gândul Berlinului mai ales, Pactul trebuie să ser-vească de bază viitoarei organizațiuni a lumii...

Luni, 29 septembrie. Bușilă a fost ieri la mine și am stat două cea-suri de vorbă. Adică mai mult am vorbit eu, căci întrevederea o solici-tasem eu, ca să fac să parvină până la urechile stăpânirii câteva sfaturi bune. Am demonstrat ministrului Comunicațiilor că toate măsurile ce

se iau pentru fixarea prețurilor (cei de la Guvern zic „înghețarea prețurilor“!) sunt inutile și inoperante. Nu cu controlori plătiți cu 10 000 lei lunar și cu penalități absurde (cum vrea să facă Marinescu, care numai la București vrea să numească 250 controlori, adică 250 de șantajști care se vor îmbogăți pe seama comercianților) — nu cu agenți veroși de urmărire și cu pedepse, se vor putea menține prețurile, atât timp cât valoarea de cumpărare a leului va scădea în fiecare zi și nemții, nestânjeniți și neurmăriți de nimeni, vor plăti prețuri superioare celor din tarife.

O stabilizare a prețurilor nu se va putea obține decât:

1) Dacă se va fixa prin decret o *valoare stabilă* a leului, ceva mai mare ca cea de azi (între 40 și 50 lei marca germană). Pentru aceasta trebuie:

a) încetarea oricărei plăți în străinătate, atât în ce privește Statul cât și pe particulari, rămânând în vigoare numai „trocurile“ și „clearing“-urile,

b) suprimarea completă a așa-zisei *burse negre*, nici o tranzacțiune monetară nefiind tolerată.

2) Dacă pe lângă moratoriul legiferat în favoarea Statului și particularilor în materie de debite străine, pe lângă *suprimare reală* a traficului cu deize, se va face o înțelegere cu Germania, fără de care nu putem ajunge la nimic. Germania are tot interesul să cumpere cu 1 marcă cât mai mult în România, prin urmare căderea continuă a leului (indiferent de exprimarea prețurilor în lei din ce în ce mai depreciati) îi convine. Pe de altă parte soldații și funcționarii germani aflători în România, precum și comandamentele germane, procurându-și lei tot mai ieftini, sporesc în continuu prețul mărfurilor, alimentelor, muncii și materiilor prime (din cauza nenumăratelor barăci pe care le-au construit, spre pildă, prețul lemnăriei s-a întreit...). Trebuie să ne înțelegem cu nemții, care, salvându-ne de bolșevism, au dreptul la un tratament de favoare din partea noastră. Dar beneficiul lor nu trebuie să le fie procurat prin deprecierea monedei noastre: mai bine *să contribuim* cu o parte la plățile lor... *Fără o înțelegere cu nemții, nu putem ajunge la stabilizarea prețurilor...*

3) Dacă se va face un efort pentru dezvoltarea transporturilor. Știu că e o problemă foarte grea. Trebuie să transportăm zilnic trupe spre front, răniți de la front, muniții, armament, aprovizionări... Și mijloacele noastre de transport sunt foarte reduse... *Cel puțin să nu se mai stânjenească comunicațiile prin tot felul de prohibițiuni, de formalități, de permise pentru orice transport — să nu se mai facă rechiziții inutile ca să se plimbe în mașini și trăsură pesmeții și curvele lor...*

Și tocmai fiindcă e foarte greu să se îmbunătățească transporturile, trebuie dată cu atât mai multă atenție problemei monetare. O monetă normală, convertibilă e supusă numai legilor economice și este foarte greu, este chiar imposibil, să fie influențată prin măsuri arbitrare. Singurul avantaj al unei monete fictive — cazul nostru — e că poate fi influențată prin măsuri legale, *și oprită în precipitarea ei spre neant...*

Guvernul nostru, în ce privește partea economică și financiară, e compus din oameni fără competență *și mai ales fără experiență*. De ce nu stau reprezentanții lui *de vorbă*, o oră pe săptămână, cu oamenii experimentați? O oră de conversație nu ar fi un sacrificiu mare; Guvernul n-ar fi obligat să urmeze sfaturile ce ar primi, dar poate că din tot ce ar auzi, ar putea folosi ceva...

Bușilă mi-a făgăduit că va transmite mareșalului Antonescu sugestiile mele. Mi-a raportat că-i comunicase propunerea mea (făcută la Sinaia) de a aduce pe Schacht, pentru câteva luni, că Antonescu ar fi declarat ideea minunată, dar că nu poate „fiindcă Schacht e rău văzut de Göring și de Ribbentrop...”. Păcat! La antipatia celor doi corifei ai politicii germane, mai trebuie să adăugăm, că în situația actuală, *pare că Berlinul nu vrea o asanare a stărilor noastre economice și monetare*, pentru motivele arătate mai sus...

În ce privește frontul, Bușilă nu mi-a părut foarte informat. Știa și el că trupele noastre au intrat în Crimeea, că izânda germanilor e asigurată pe frontul rusesc — și mi-a repetat că nemții se pregătesc pentru transportul petrolului din Caucaz în Germania *pe la noi*. Ca să-mi dovedească (mai era nevoie?) cât sunt de precauți, mi-a spus *că încă din iunie* au comandat la rafinăriile noastre ulei de „graissage”, fabricat după o formulă a lor, ulei care să nu înghețe nici la – 40°. Cu alte cuvinte, încă din iunie au început să prepare campania lor de iarnă...

Mareșalul Antonescu e foarte mulțumit de mersul lucrurilor pe front, dar declară că nu trebuie să ne enervăm de întârzierea cuceririi Odesei, unde acțiunea va mai târăgăna, căci nu trebuie să mai pierdem oameni. Tot noi suntem în fața Odesei, dar nemții au adus să ne ajute, tunuri grele și specialiști pentru distrugerea minelor și cuiburilor fortificate.

Bușilă mi-a mai spus de ale Departamentului său. Se lucrează activ la terasamentele liniei București-Roșiori-Caracal-Craiova. Lucrează 20 000 oameni la ele; până în iarnă — cel târziu până la primăvară — terasamentele, pentru linie dublă dar pe care se va așeza deocamdată numai una, vor fi gata. La anul se vor pune șinele și se vor face podurile care sunt comandate. El speră că la sfârșitul lui 1942 se va putea circula pe linia nouă, până la Craiova. Ar fi o minune, să o văd și pe asta!

În Basarabia s-au normalizat toate liniile. Acum se lucrează la o joncțiune între Cetatea Albă și Odessa, prin Bugaz. Din fața Bugazului, peste Nistru, există o linie rusească până la Odessa, linie care a fost normalizată până la Ovidiopol. În Transnistria lucrează la căi ferate nemții. Au normalizat linia de la Lemberg până la Rasdelnaia. Linia Rasdelnaia-Tiraspol nu e încă normalizată și nici podul de la Tighina peste Nistru nu e refăcut. Se fac transporturile prin transbordare. La Tighina e un depozit *enorm* de muniții și de aprovizionări: un bombardament aerian sovietic ar pricinui acolo un adevărat dezastru!

La întrebarea mea pentru ce nu se întrebuințează prizonierii ruși la refacerea șoselelor, Bușilă mi-a răspuns că se întrebuințează (o parte lucrează la linia București-Roșiori), și că sunt lucrători buni, dar că n-avem destui (vreo 30 de mii, numai) și că nemții nu ne dau, căci îi întrebuințează la refacerile din Ucraina. Poate că acum, din cei 600 000 de la Kiev, să ne dea ceva! Despre linia Curtea de Argeș – Râmnicu-Vâlcea, Bușilă povestește că se înțelese cu Ică Antonescu să nu vorbească de ea, căci ar costa 2 miliarde care nu se pot găsi (a fost de acord în această privință și generalul Stoenescu, ministrul de Finanțe, prezent la discuție) și că, pe de altă parte nu s-a fixat încă dacă trebuie construită linia de la Curtea de Argeș, sau de la Pitești, la Râmnic. Ică a făgăduit lui Bușilă și lui Stoenescu să nu pomenească de această linie — și cum s-a găsit în mijlocul argeșenilor, i-a dat drumul!! Bușilă pretinde că cu toată făgăduiala lui ică, linia nu se va construi *acum*, căci sunt alte lucrări în curs și altele mai interesante de făcut...

Generalul Catron, guvernatorul Siriei numit de englezi, a proclamat independența Statului sirian... O să vedem pe prietena noastră Gotte¹, simpatica Gotte a fost soția colonelului d'Humières (avansat general) și apoi, și e și azi, a generalului Catron), regină a Siriei?

Germanii mistuie formidabila lor victorie de la Kiev. Ziarele berlineze sunt pline de cifre, de comparații, de comentarii. Opinia generală e că puterea militară a Sovietelor e doborâtă...

Da cu tot triumful lor, nemții nu se odihnesc și merg înainte. Buletinele lor vorbesc însă de amănunte, și nu dau informații asupra operațiilor. Probabil că peste câteva zile iar vom afla o lovitură, înspre Don, înspre Doneț sau înspre Crimeea...

¹ Născută Jacob (ovreică).

Pe ziua de ieri au doborât 128 avioane sovietice. Englezii pretind că au pierdut și nemții 7, dar nemții neagă...

Pe mare, în Atlantic, submarinele germane au scufundat în ultimele opt zile 193 000 tone... Un singur convoi, plecat de la Gibraltar, a pierdut 79 000 tone. Un tanc de petrol, de 12 000 tone a fost torpilat aproape de America de Sud... Pierderile britanice se cifrează, pe mare, la 5 până la 6 sute de mii tone pe lună...

Guvernul publică un comunicat ca să ne arate deosebirea dintre noul regim cu cel vechi în ce privește înzestrarea armatei. Dacă cifrele sunt exacte, este evident că regimul Antonescu a făcut mult. E drept că a avut și pe nemți în spate, care ne-au înarmat ca să luptăm alături de ei... Nu încapе însă îndoială că mareșalul Antonescu a pus ordine în destrăbălarea de la Ministerul Apărării Naționale și în jafurile tolerate *pour cause* în industria noastră de armament. Vremurile lui Malaxa et Comp. au trecut...

Cum se fac legile la noi, chiar sub Antonescu:

În decretul-lege prin care s-a autorizat în anumite condiții, eliberarea rebelilor condamnați astă-primăvară, până la 5 ani, *s-a uitat* (!!) să se pună termenul de 5 ani, care nu figurează decât în expunerea de motive. Eroarea s-a descoperit văzându-se eliberat Radu Gyr (condamnat la 12 ani), Radu Mironovici și alții! Mareșalul Antonescu, furios, a urlat la miniștri, și al Justiției caută să dreagă acum eroarea... Dar cum?

Informația ce mi se dăduse că noi vom ocupa militărește Transnistria, *dar că administrația va rămâne în mâinile germanilor* — nu era exactă. Administrăm (!!) noi... Transnistria a fost împărțită în 7 județe: Tiraspol, Doboșari, Balta, Ananiev, Juguștru, Berezovca și Slobozia. Dl guvernator Alexianu a numit acum pe cei 7 subprefecți ai acestor județe și le-a luat jurământul. Sunt mai toți români de origine transnistreană. S-au luat de asemenea măsuri ca școlile primare să fie deschise în fiecare comună. Limba de predare va fi hotărâtă în fiecare localitate de către obștea satului...

În fosta Cehoslovacie, pare că lucrurile nu merg cum trebuie și că comuniștii, îmbrăcând haina iredentismului slav național, s-au dedat la

grave tulburări, despre care ne lipsesc amănunte. Fapt este că dl Neurath, protectorul, a plecat în concediu și nu se va mai întoarce la Praga. Vice-protectorul a luat, în înțelegere cu Președintele Hacha, măsuri drastice și „starea excepțională“, adică starea de asediu, a fost proclamată în provinciile Praga, Brün, Machrisch-Ostrava, Kladno, Königgrätz și Olmuütz — adică aproape pretutindeni.

Generalul Zuloaga, șeful aviației din Argentina a fost scos din comandamentul său. Generalul, printr-o adresă îndreptată către Guvernul argentinian, afirmă că trupele de sub comanda sa n-au avut niciodată intenții subversive, și-și dă demisia din armată, în semn de protestare împotriva „insulte“ aduse Aviației naționale... cum se vede, în Argentina tot mai fierbe cazanul Satanei...

Stelian Popescu și ai lui o să sărăcească: în *Universul* de azi nu s-au publicat decât cinci avize mortuare... Nu se mai atacă prostește, la Odessa...

Marți, 30 septembrie. A murit și Filaliti, la Sibiu, după o scurtă suferință. Din câte am aflat ieri la Club, Filaliti a făcut o cură la băile Basna, unde a mâncat „mititei“ și s-a intoxicat cu ei. Transportat la Sibiu, în grabă, a murit după câteva zile, de septicemie. Nu s-a găsit nici o posibilitate de transport pentru sicriul cu rămășițele decedatului și a fost îngropat la Sibiu. Ca și cu Langa Rășcanu la Roma, am început cariera mea diplomatică la Constantinopol cu Filaliti. În anii din urmă îl vedeam aproape zilnic la Jockey-Club. Sanguin, exuberant, Filaliti mai era și un guraliv fără seamăn. Prezența lui da viață Clubului, căci se amesteca în toate, mai totdeauna fără tact. Încă un martor al tinereților mele care s-a dus... Filaliti avea 78 de ani; era cumnatul lui Ion Cămărășescu.

Ofensiva germană e în curs spre Doneț și de-a lungul Mării de Azov spre Don. În direcția Donețului au mai fost nimicite acum în urmă 3 divizii sovietice. S-au făcut 13 000 prizonieri și s-a luat mult material de război. Pentru moment aviația germană prepară terenul spre Harkov și spre Rostov, distrugând căile de comunicație și împiedicând mișcările trupelor inamice. Pe tot frontul nemții înaintază. Moscova și Petersburgul sunt în continuu bombardate...

Englezii au bombardat serios mai multe orașe din Italia. Italienii mărturisesc pagube, morți (mai puțini) și răniți (mai mulți) în următoarele orașe: Torino, Milano, Genova, Spezia, Palermo, Trapani, Marsala și Castel Vetrano. În schimb, au înregistrat și italienii un mare succes prin distrugerea unui însemnat convoi de vase pornit de la Gibraltar spre Mediterana orientală. Un cuirasat, două crucișătoare, mai multe vase mici și aproape toate vapoarele de transport au fost torpilate de către mai multe valuri de avioane ce au atacat în mai multe rânduri convoiul. În această luptă aeriană — căci englezii s-au apărat — au fost doborâte 6 avioane britanice și 6 italiene.

Ieri la amiază, la Radio, ni s-a comunicat că mareșalul Budionnâi a fost împușcat marțea trecută, de către G.P.U. Mareșalul ar fi fost ridicat de la comandamentul său, transportat la Stalingrad (fostul Țarițan) pe Volga — și după un scurt interogatoriu, executat. Știrea era dată de agenția *Transocean* pe baza informațiilor culese de la ofițerii sovietici luați prizonieri... Ziarele de azi-dmîneață nu pomenesc însă nimic despre această execuție: se vede că informația n-a fost confirmată.

Nemții din București pretind că aeroporturile din Crimeea au fost distruse de aviația germană, și că avioanele sovietice nu vor mai putea veni la București. Totuși, ele au zburat sâmbătă deasupra Bulgariei și au lăsat parașutiști înarmați cu puști mitraliere și cu dinamită. Parașutiștii, căzuți în jurul localității Krapeț, au fost prinși și dezarmați. Din nefericire, distanțele sunt așa de mici, încât avioanele sovietice vor putea veni peste noi chiar din Caucaz, căci nu vor avea mai mult de 1 000 de kilometri de străbătut...

Opinia publică în America e departe de a fi unanimă pentru război. Într-o întrunire publică, deputatul Fish a încercat să ceară intrarea în război, cu consimțământul Congresului. Fluierături și urlete l-au împiedicat să-și termine cuvântarea... O demonstrație pe care Fish pare de altminteri că a căutat-o, căci și el e împotriva războiului...

Guvernul francez (Vichy) a declarat că nu recunoaște independența Siriei proclamată de „trădătorul” Catron. Franța își rezervă toate drepturile sale asupra tuturor regiunilor ce i-au fost încredințate sub formă de „mandat” prin tratatele internaționale.

La târgul de mostre din Lyon, care s-a deschis zilele trecute, ia parte, oficial, și Germania. Reichul a fost reprezentat la inaugurare prin ministrul Schleicher. În cuvântarea sa Schleicher a subliniat că e primul act de colaborare oficial, de la armistițiu, între Germania și Franța și a exprimat nădejdea că, cu toată amărăciunea înfrângerii, Franța va lucra pentru viitorul său și al Europei, mână în mână cu Germania. Ministrul francez Lehideux a declarat că Franța era hotărâtă la această colaborare. De la Lyon, ministrul Schleicher s-a dus la Vichy, unde a avut convorbiri cu mareșalul Pétain și cu membrii Guvernului.

La Lille, nemții au împușcat 20 de comuniști francezi învinuiți de acte de sabotaj împotriva stabilimentelor industriale și a autorităților germane de ocupație. Pe tot întinsul Franței, în partea ocupată ca și în cea neocupată, comuniștii sunt urmăriți zi și noapte, și condamnați pe capete.

Din știrile care ne vin, mizeria, mai ales mizeria alimentară e mare în regiunile neocupate — în cele ocupate de nemți, mai merge...

Emisiunile radiofonice britanice au dat o serie de știri privitoare la propuneri de pace pe care Germania le-ar fi făcut Sovietelor și Sovietele, Germaniei. Ministerul de Externe al Reichului dă cea mai categorică dezmințire acestor știri: Germania n-a făcut nici o propunere de pace Sovietelor, și nici nu va face, fiind hotărâtă să extermine bolșevismul de pe fața pământului. De altminteri, în situația actuală a frontului, după victoriile germane și în preziua prăbușirii regimului sovietic, asemenea știri sunt ridicole și n-au alt scop decât să zăpăcească țările care așteaptă salvarea de la izbânda germană.

Duminică seara au sosit la Moscova lordul Beaverbrook și dl Hariman. Conferințele anglo-americo-sovietice au început ieri-dimineață și vor ține toată săptămâna. Reprezentanții Angliei și Statelor Unite au fost primiți de Stalin, și la conferințe asistă din partea Rusiei Molotov și Litvinov.

Nu pare că aceste conferințe să dea mari rezultate. Ajutorul Statelor Unite și al Angliei n-ar putea fi eficace decât în ce privește aviația, dar Anglia nu se poate lipsi ea însăși de prea multe avioane, căci nu are destule pentru propria ei apărare. În ce privește restul armamentului, căile deschise spre Rusia sunt prea anevoioase pentru ca ajutorul, cât

de mic, să ajungă la timp. Dacă Anglia ar mai dispune de cele 14 milioane de tone înecate de nemți, ar mai fi ceva. Dar redusă la posibilitățile maritime de azi, colaborarea englezilor și americanilor cu comunistii nu va putea da lucru mare. Așa cred cel puțin nemții și oamenii cu bun simț...

Femeile și copiii, precum și misiunile germane și italiene expulzate din Iran au ajuns la Constantinopol. Guvernul iranian, sub presiunea evenimentelor, a fost silit să predea britanicilor și sovieticilor pe toți bărbații germani și italieni în vârstă de a purta armele. Bătrânii, copiii și femeile au fost expediați cu camioane spre granița turcească. Ce a fost acest exod, sub paza și controlul sovieticilor, întrece orice închipuire, ca sălbăticie. Bătrânii bolnavi și copiii au pierit pe drum. Plecată la 17 septembrie din Teheran, coloana a ajuns la 23 septembrie la granița Turciei. Pe drum, victimele bestiilor roșii au fost maltratate, jefuite și dezbrăcate de vestimente și de ghete. Bărbați și femei au ajuns aproape goi și degerați în fața autorităților turcești.

Toată această lume e acum adăpostită la Constantinopol pe vasele noastre *Basarabia* și *Transilvania*. Guvernul german protestează în fața „omenirii“ (!!) împotriva fărâdelegilor săvârșite de bolșevici cu complicitatea englezilor...

Colonelul... a fost degradat în fața frontului pentru că a furat 200 de oi „karakul“ din *Basarabia*. Sentința a fost citită în toate regimentele, la raport... Bun exemplu, dar fură atâția militari și civili, fără să primească nici o pedeapsă! Mi se spune că în Bucovina, cu românizarea, e un adevărat scandal! Și șperțuiala cu ovreii, nu numai în Bucovina, dar pretutindeni, altul...

Dombrovski a dejunat cu noul ministru al Italiei, Bova-Scoppa, care vine din Portugalia și i-a dat știri precise despre Pangal¹, cu care era legat în strânsă prietenie. Pangal se înțelesese cu Regele Carol să plece cu dânsul în America. Dar înainte de a lua hotărârea definitivă a fost să se consulte cu prietenul său Bova-Scoppa. Acesta l-a sfătuit să nu plece, căci plecând ar rupe orice relații cu țara lui. Mai bine să rămână la Lisabona, să caute să se înapoieze la București unde ar putea

¹ Dombrovski, însurat cu Gabi Djuvara, e cumant cu Pangal.

fi mai util fostului Rege, căutând să facă o legătură între fostul Suveran și noul regim al României. În parte, Bova Scoppa a convins pe prietenul său care s-a decis, nu să se înapoieze la București, dar să rămână la Lisabona. Și astfel, deși primise deja de la Urdăreanu dolarii necesari călătoriei, Pangal s-a scuzat și sub pretext de sănătate și de afaceri familiare n-a plecat cu trupa Lupescu, și a restituit banii de drum. Dar nici n-a rupt-o cu ex-Regele Carol: acesta îi scrie într-una (adică mai exact îi scrie Urdăreanu) să vină, iar Pangal răspunde *că nu poate încă*, și tot amână.

De altminteri, Bova Scoppa adaugă că omul o duce foarte bine la Lisabona, că se bucură de o foarte frumoasă situație¹, și că cel mai intim prieten al său este... ministrul Germaniei!!!

Dombrovski mi-a mai spus că d-na Pangal a plecat din Lisabona ca să vină în țară și că se află actualmente la Berna. Printr-însa o să aflăm mai multe.

Ottescu, care vede regulat pe prietenii să generalii Pantazi și Mazari, îmi povestește lucruri interesante. În total, până acum 4 zile, am pierdut în tot războiul 10 000 de oameni, ofițeri, subofițeri și soldați morți — și am avut circa 50 000 răniți, recuperabili și invalizi. Nu e mult și corespunde cam la procentul nemților. La Odessa ne-am izbit întâi de linia cazematelor. Am aruncat două divizii să le cucerească; n-am reușit, dar am avut pierderi foarte mari. Una din aceste divizii, fiind divizia recrutată în regiunea București, Ilfov și Prahova — pierderile ei au impresionat adânc lumea bucureșteană. Nemaiputând lua noi cazematele din jurul Odesei, am făcut apel la nemți, care ne-au trimis o *companie* de pionieri specialiști. *Aceștia au cucerit în câteva zile toate cazematele din jurul Odesei, și n-au avut decât 5 morți și 8 răniți...* Cazematele distruse, am dat de altă greutate: tot câmpul în dosul cazematelor e acoperit de găuri, la 6–7 metri distanță una de alta — găuri în care se ascund câte 2 bolșevici cu o pușcă mitralieră. Un batalion german a încercat să ia o porțiune din acest teren cu asalt și a fost decimat... Acum nemții au hotărât să aducă *ce trebuie* ca să distrugă ce a rămas din Odessa. O greutate mare o reprezintă faptul că Odessa mai este încă ravitaliată în oameni, muniții și hrană pe mare și această stare de lucruri va continua cât timp va rezista Sevastopolul, care, ca și întreaga Crimee n-a fost până acum atacat decât prin bombardări aeriene.

¹ Despre aceasta am avut dovadă prin ușurința cu care a obținut audiența lui Șeicarul la Carmona.

Ottescu îmi mai dă amănunte asupra aviatorilor „stukiști” germani, pe care i-a frecventat pe Valea Temeșului, unde a petrecut câteva zile în august. Acolo, pensiunea Gayser a fost transformată în sanatoriu pentru stukiști. Fiecare stukist, *după 3 zboruri*, primește un concediu de 6 săptămâni, în familie — apoi este internat într-un sanatoriu (cum este cel de la pensiunea Gayser) unde i se repun mușchii la punct printr-o educație fizică rațională. În armata germană, toată lumea, ofițeri și soldați mănâncă la fel — numai stukiștii au drept la o hrană specială: li se dă tot ce cer. Ceea ce a mirat pe Ottescu este voioșia acestor tineri (nici unul nu are mai puțin de 18 sau mai mult de 20 de ani), entuziasmul lor pentru luptă și pentru meseria lor, la care sunt pregătiți de la vârsta de 14 ani... În sanatoriile de refacere tinerii stukiști stau până sunt rechemati pe front. Când cade unul pe front, vine altul din sanatoriu și-l înlocuiește. Cel chemat pleacă cântând, și fiecare așteaptă cu nerăbdare să fie chemat... Stukiștii au arătat lui Ottescu sute de fotografii și i-au explicat cum funcționează aparatele lor. Într-un avion Stuka n-are loc decât un singur om, silit să stea aplecat înainte, căci n-1 lasă tavanul cabinei să stea drept, și-l fixează astfel tot timpul cu ochiul la luneta de vizare. După ce aviatorul și-a ales obiectivul de atac se răstoarnă pe o latură cu aparatul lui, și pronește vertiginos în jos spre obiectiv, într-o linie aproape verticală. Aviatorul pune vizorul în axa obiectivului și se întepenește în această poziție. După un minut de coborâre vertiginoasă, mai toți aviatorii pierd cunoștința: la 2–300 metri de obiectiv, aparatul dă automat drumul bombelor și tot automat se redresează, și urcă dar mult mai puțin iute decât a coborât, la 2, 3 și 4 mii de metri. Atunci, încetul cu încetul aviatorul își revine în simțuri și se înapoiază la baza lui...

Trebuie 4–5 ani pentru a forma un aviator stukist. Timp de 4 ani candidatul e supus la schimbări de presiuni, la rostogoliri, la învârteli, în tot felul de aparate născocite în acest scop. Dacă s-ar da azi aparate Stuka sovieticilor sau englezilor, ei n-ar putea să le folosească.

Minunat e avântul și spiritul sportiv, aproape fanatic, pe care conducătorii acestor tineri au știut să-l sădească în ei! Sunt toți încântați de meseria lor, și nu se gândesc la ce li s-ar putea întâmpla. Ca și pentru parașutiști și pentru personalul submarinelor, nu se primesc în corpul stukiștilor decât voluntari, bineînțeleș neînsurați și fără copii, căci sunt și la 18–19 ani, în prolfica Germanie, oameni cu vocație de părinte de familie...

La Nicolaev, pe Bug, erau două șantiere navale, din care unul foarte important și activ în care munciau 30 000 de lucrători. Nemții sperau

să găsească ceva vase în construcție acolo, sau cel puțin mașinăriile necesare pentru construcții noi. N-au mai găsit decât mormane de fier vechi, sovieticii au distrus tot înainte de a părăsi orașul.

Miercuri, 1 octombrie. Executarea mareșalului Budionnâi nu se confirmă.

De pe frontul rusesc numai știri mărunte, simple mezelicuri; rezerva obișnuită a germanilor, în comunicatele lor, de câte ori o acțiune în stil mare e în curs. Peste câteva zile vom fi lămuriți; deocamdată să fim mulțumiți *că lucrurile merg bine* și că notăm că Radio-Moscova mărturisește că orașu Kerçi pe strâmtoarea cu același nume care unește Marea de Azov cu Marea Neagră a avut mult de suferit de bombardamentele aeriene germane. Dacă au atacat Kerciul e sigur că germanii au atacat și Sevastopolul, Simferopolul, Feodosia, Eupatoria și celelalte aeroporturi din Crimeea, și asta ne interesează mult...

Germanii tac, italienii în schimb fac o muzică infernală: au înregistrat în fine două mari succese!

Unul pe frontul rusesc, unde corpul lor expediționar, după ce a trecut Niprul, a încercuit 4 divizii sovietice și le-a nimicit, făcând mii de prizonieri și distrugând sau capturând un însemnat material de război.

Altul în Mediterana, pe care l-am însemnat deja în paginile precedente, și ale cărui amănunte umplu presa italiană și germană. Formațiunea navală britanică, atacată de avioanele italiene în ziua de 27 septembrie, plecase din Gibraltar spre Mediterana orientală și era compusă dintr-un convoi de vase foarte bine protejat printr-un cuirasat, mai multe crucișătoare, 18 contratorpiloare și un vas port-avion. Atacul avioanelor-torpiloare italiene a fost atât de bine dirijat încât a surprins formațiunea navală britanică, care n-a putut folosi în timp avioanele de pe vasul port-avioane și nici vasele de război din escortă de protecție nu au putut evita loviturile bombelor în plin. Avioanele-torpiloare italiene au reușit să scufunde două crucișătoare grele și unul ușor; să avarieze alte unități de război între care un crucișător de 10 000 tone și un cuirasat; să doboare în lupta aeriană ce a urmat șase avioane britanice și să scufunde câteva vase de transport ce n-au avut timp să se împrăștie.

Presa germană laudă fără restricție pe italieni, care încep astfel să devină „folositori“ războiului. Generalul von Mackensen a felicitat pe front pe comandantul corpului expediționar și în special divizia „To-

rino“, care s-a distins. În ce privește bătălia din Mediterana, Berlinul subliniază importanța activității avioanelor-torpiloare care devin o armă eficace împotriva flotei britanice. Aceasta nu mai este acum singură nici pe bazinul Mediteranei, pe care-l stăpâneă...

Conferința de la Moscova a început să bată apa în piuă. *Agencia Reuter* anunță că în cursul ședinței de luni, conferința a înființat următoarele 6 comisii: comisia armatei, comisia marinei, comisia forțelor aeriene, comisia transporturilor, comisia materiilor prime și comisia materialelor sanitare pentru spitale. Se cunoaște rolul comisiilor în soluționarea problemelor... Ca să poată ajuta Rusia, ar trebui mai întâi să existe stocuri disponibile în Anglia și în Statele Unite — apoi să se găsească o cale pentru transporturi. În Anglia nu poate fi vorba de stocuri disponibile, deoarece Anglia cere neîncetat ajutorul Americii pentru complectarea armamentului său. În Statele Unite industria armamentului n-a ajuns însă să satisfacă toate nevoile Angliei și ale Statelor Unite înseși. În ce privește căile de transport, dificultățile sunt și mai mari: linia Murmansk e interceptată de armatele germano-finlandeze; portul Arhanghelsk va fi în curând blocat de ghețuri; prin Vladivostok, lăsând la o parte Japonia care veghează, transporturi masive n-ar fi posibile pe un maș de cale ferată de o lungime de 80 000 kilometri — iar în ce privește Iranul, dificultățile de transport ar fi și mai mari, admitându-se chiar că regiunea Caucazului n-ar fi în curând ocupată de nemți.

Ajutorul pe care anglo-americanii îl vor putea da Sovietelor apare astfel problematic. Câteva avioane, dacă Anglia se va pute lipsi de ele, avioane pe care nemții le vor doborî repede și pe care englezii nu le vor putea înlocui indefinit...

Cu toate comisiile de la Moscova, cu toată conferința întrunită acolo, cu toate făgăduielile mai mult platonice ale Angliei și ale Americii, soarta Rusiei Sovietice pare pecetluită, căci ea se va decide în lunile care urmează, înainte adică ca cel mai mic ajutor să fi putut sosi de pe coastele Atlanticului...

Acest pesimism în ce privește soarta Sovietelor reiese de altminteri lămurit și din declarațiile făcute ieri de Churchill în Camera Comunelor. Primul ministru britanic a mărturisit într-adevăr că delegații britanici și americani de la Moscova sunt în prezent perfect informați de tot ceea ce Anglia va trebui să furnizeze în viitor, lună după lună, Uniunii Sovietice, și atâta tot.

Di Churchill a mai declarat că națiunea britanică va trebui să mai facă încă multe sacrificii pentru ca Uniunea Sovietică să mai reziste ca

putere beligerantă. În sfârșit, dl Churchill a prevenit pe ai lui să nu creadă că iarna va provoca o slăbire în presiunea germană, ci dimpotrivă să se aștepte la lupte mult mai violente.

Deși Anglia — a adăugat dl Churchill — are cel mai mare interes să dea ajutor Rusiei Sovietice cât mai mult posibil, ea are, și nu mai puțin, și alte interese de apărut în același timp. *În multe privințe, problemele actuale se aseamănă cu problemele din anul trecut, când Anglia a trebuit să refuze cu inima sângerândă, de a trimite și ultimele escadrile rămase, pentru ajutorarea Franței...*

Pentru cine știe să citească între rânduri, cuvintele premierului britanic spun multe...

Simptomatic: la începutul războiului russo-german, nemții luau 60 000 prizonieri și 3–4 000 de tancuri și de avioane; la Kiev, au luat 600 000 prizonieri și numai 800 de tancuri și au distrus câteva zeci de avioane. Concluzia: sovieticii nu mai au tancuri și avioane... De altminteri, strigătele lui Maiski, la Londra, după tancuri, o dovedesc...

Tratativele Vice Regelui Lord Linlithgon cu Gandhi au eșuat... În Indii situația e foarte tulbură. Pericol de revoluție, cu blegii de acolo, nu e — dar nici pe o colaborare cu poporul indian nu mai pot conta englezii.

Elveția a protestat la Londra împotriva trecerii a vreo 50 de avioane britanice peste teritoriul elvețian în noaptea de 28–29 septembrie. A protestat, dar întâi a tras asupra avioanelor — natural fără să le atingă. E vorba de avioanele care au bombardat Torino, Milano, Genova și Spezia. E de necrezut, ce drum au făcut aceste avioane ca să-și atingă țelul!

În Italia s-au blocat postavurile și toate toate obiectele de îmbrăcăminte... Stofele și hainele confecționate nu se vor mai distribui decât, pe bază de cartele, de către Ministerul Corporațiilor, care va judeca necesitățile fiecăruia. Merge bine, și în Italia!

Oameni de treabă:

Comandantul etapelor de la Tiraspol, un căpitan, a organizat 4 echipe cu 4 camioane, cu care „colecționa” mobile și efecte din casele oa-

menilor. Expediindu-și lucrurile acasă, în două camioane, a fost surprins la Tighina, unde prezența unui „pianoforte” într-unul din camioane, a dat de gândit. Căpitanul a fost destituit din comandamentul său și dat în judecată. Încă unul care, să sperăm, va fi degradat.

La Praga, mișcarea antigermană a fost serioasă. Fostul general ceh Iosef Bili și fostul general ceh Hugo Vojda au fost condamnați la moarte.

Cei doi generali făceau parte dintre conducătorii unui grup de rezistență cehă care urmărea despărțirea prin violență a Protectoratului Moraviei și Boemiei, de Reich — și constituirea unui Stat independent ceh.

Au mai fost condamnați la moarte Ladislau Komzak și Wenzel Frac, amestecați într-un complot ce urmărea cumpărarea de tot felul de arme spre a se servi de ele în acțiuni subversive. De asemenea, tot la moarte, au fost condamnați generalul ceh de rezervă Franz Horacek, din Praga, și indivizii Franz Vins, Johann Prstuka, Jaromir Sedlacek și Dușan Subert — pentru înaltă trădare și sabotaj.

În locul lui Neurath, a fost numit Protector Heidrich, un polițist, omul lui Himmler...

În lumina acestor evenimente se explică fuga lui Nowotny, ceh, factotum al nemților la „Reșița” și în alte societăți românești cu participare germană. Nowotny, până atunci „persona gratissima” la Berlin, a fugit în august din București și a dispărut prin Constantinopol în Turcia... Se vede că era compromis în mișcările de la Praga...

Grupul Etnic German s-a adunat la Brașov, sub prezidenția lui Schmidt, Gauleiterul sașilor. Adunarea a avut de scop strângerea ajutoarelor pentru iarnă (Winterhilfe). S-au adunat peste 70 milioane lei. Până aci nimic de zis — dar ceea ce apare ca inadmisibil a fost atitudinea șoacăților. Au vorbit toți, ca exponenții unei provincii germane, fără măcar o aluzie la Statul român, din care totuși fac parte... Plătim scump ajutorul german împotriva bolșevicilor...

Georges Lakeman, fiul său vitreg Marin Butculescu și soția acestuia, faimoasa Lileta¹, născută Popp au fost dați în judecată fiindcă au mâncat carne la Continental, într-o zi în care carnea nu era îngăduită.

¹ Lileta lui Fabricius, lui Armand Călinescu și atâtor alții...

Procesul are loc astăzi. Inculpații riscă de la o lună la șase de lagăr de muncă. Ce aş râde să văd pe Lileta măturând străzile... „Ce serait trop beau!“ (Ar fi prea frumos!).

Joi, 2 octombrie. Lileta a fost achitată! S-a apărat declarând că n-a mâncat carne proaspătă, ci carne conservată pe care i-o dăduse un ofițer neamț, într-o cutie! Tribunalul a admis! Așa încât nu vom avea plăcerea să vedem pe simpatica pațachină măturând străzile! Dar mai e și recursul Ministerului Public!

La Kirovi Rog, nemții au găsit uzinele aproape intacte, ca și la Ni-propetrovsk, și le pun în funcțiune. Se confirmă numirea lui Neubacher ca „Gauleiter“ al regiunii Donețului. În locul lui a fost numit un domn Reth, sau Rett, sau Răth. Se zice că e foarte bogat și mare vânător. Pe această latură va veni în concurență cu Killinger, și dacă îi va împușca țapii va fi bucluc!

Trupe germane continuă să treacă masiv Dunărea, în Bulgaria.

Sunt 3 ipoteze: trupele germane sunt destinate să mențină ordinea în Bulgaria împotriva agitațiilor și mișcărilor comuniste, sau să asigure frontiera bulgărească împotriva unui eventual atac anglo-turcesc, sau în fine să treacă în Anatolia în înțelegere cu turcii și de acolo să pornească la iarnă prin Siria spre Irak și Iran (și poate spre Caucaz). Prima ipoteză nu e verosimilă, fiindcă trec trupe prea multe, cu tunuri grele. Rămâne de ales între cele două ipoteze din urmă. Eu cred în cea de a treia...

Dombrovski a luat alaltăieri masa cu Gerstenberg, ca „să bea“ înaintarea acestuia la gradul de general. Gerstenberg a declarat lui Dombrovski *că s-a sfârșit* cu legionarii. „Die Bewegung ist todt...“ (Mișcarea e moartă) a afirmat atașatul Aerului german și Killinger veghează ca să fie definitiv înmormântată. În gura lui Gerstenberg, simpatizant de ieri al mișcării și care nu se jena să o susțină pe față — asemena mărturisiri nu sunt lipsite de interes...

Presa germană comentează cele întâmplate în Cehia și pretinde că măsurile au fost luate pentru liniștea Protectoratului. S-ar putea spune,

după o veche formulă, că „l'ordre règne à Prague“ (ordinea domnește la Praga). Heidrich, noul Protector, e o bestie polițistă care nu glumește. Berlinul pretinde că mișcarea a fost pusă la cale de comuniști și subvenționată de jidani. Explicație simplistă și comodă. Faptul este că administrația germană n-a știut să împace pe slavi nici în Cehoslovacia, nici în Serbia, nici în Croația. Tribunalele militare din Praga și din Brünn au pronunțat foarte multe condamnări, care nu vor face decât să întărească și mai mult panslavismul cehilor...

Discursul lui Churchill de marți e viu comentat la Berlin și la Roma. Nemții și italienii văd în pesimismul primului ministru britanic un început de deprimare în rezistența engleză și socotesc că din declarațiile lui Churchill rezultă hătrârea Angliei de a nu se amesteca prea de aproape în afacerile Sovietelor, considerate la Londra ca foarte compromise. Comparația situației actuale cu aceea de anul trecut, după prăbușirea Franței, e subliniată de toate ziarele. Vin știri și din America, că nici acolo nu e mare entuziasm pentru o acțiune de ajutor în favoarea Moscovei comuniste... A făcut impresie, de asemenea, faptul că Churchill prezintă acțiunea Angliei ca *defensivă*, iar nu ca *ofensivă*, și că nu prevede pentru viitorul apropiat decât suferințe și încercări pentru Imperiul Britanic, în lupta sa pentru existență.

Se zice că, cu aprobarea Angliei, Sovietele ar fi hotărât anexarea părții de nord-vest a Iranului, cu regiunea Tebrisului. Aceste teritorii ar fi să fie anexate Republicii Sovietice Armenești.

În ultimul Consiliu de Miniștri s-a hotărât, pentru a nu știu a câta oară, sporirea salariilor funcționarilor. De astă-dată s-ar fi decis ca decretul să apară până la sfârșitul săptămânii, o dată cu decretul menite să „înghețe“ prețurile (!!!) — decrete care au fost și ele aprobate în ultimul Consiliu. Comunicatul publicat pretinde cu drept cuvânt, că salariile fiind în funcție de costul traiului, nu puteau fi fixate până nu se vor fi stabilit și prețurile. Numai că măsurile luate în acest scop nu vor da nici un rezultat! Ieri, nemții au cumpărat mazăre cu 370 000 lei vagonul! Plata a fost făcută prin Societatea Bancară, așa încât nu poate fi vorba de un simplu zvon...

Aberațiile stăpânirii:

Doctorul Adamson, ovrei, *a fost uitat* când s-a făcut operația „epurării” serviciului nostru sanitar militar, așa încât zisul medic a continuat să conducă un tren sanitar. S-a constatat că acest teren este cel mai bine ținut din toate trenurile noastre sanitare. Pe lângă ordinea și curățenia materialului, *e singurul tren în care răniții au fost pansați zilnic, așa încât n-a avut nici un caz de infecție*. Denunțat de un coleg invidios, ca jidan, doctorul Adamson a fost ridicat zilele trecute și trimis într-un lagăr de concentrare...

Porcii!

Vineri, 3 octombrie. Un insucces regretabil de înregistrat la Odessa. Trupe sovietice au debarcat noaptea și au întreprins un contraatac. Forțele noastre n-au putut rezista în regiunea satului Dalnic, au fost date peste cap și silite să se retragă cu 10 kilometri. Faptul este fără consecințe căci în spatele nostru este frontul german — dar dovedește că la Odessa lucrurile merg greu. În alt sat, în care am atacat noi, n-am putut cuceri nici o casă... Și pierderi avem iar destule. Încă un val de răniți are să ne sosească și iarăși văitături și deprimare în opinia noastră publică...

În știrile de pe frontul germano-sovietic de la sud și centru, iarăși o pauză, de câteva zile, așa încât probabil o acțiune mare e în curs și vom avea în curând vești îmbucurătoare. În partea de nord a frontului, luarea orașului Petroskoie, capitala Careliei Orientale (așezată pe malul occidental al lacului Onega) e comentată cu mulțumire de presa germană. Petroskoie posedă fabrici de muniții și armament și pe de altă parte ocuparea ei încheie definitiv pentru sovietici, drumul Murmanskului. La Petersburg s-au bombardat greu și incendiat uzinele Kirov și Putilov, cele mai însemnate fabrici de armament ale Rusiei. Uzinele Kirov întrebuințează 50 000 de lucrători și înainte de război au fost poreclite: „uzinele Krupp ale Rusiei”.

Conferința de la Moscova s-a terminat, printr-un discurs al lui Molotov din care cercurile guvernamentale rețin fraza plină de melancolie prin care ministrul sovietic mărturisește că Uniunea Sovietelor va avea de susținut *singură* cel mai greu efort al războiului. Într-adevăr, Anglia și Statele Unite s-au declarat gata să dea ajutorul lor Sovietelor, dar cer

în schimb materii prime rusești, așa încât o dublă problemă rămâne de rezolvat: transportul materiilor prime din Rusia spre America și transportul armamentului fabricat din America spre Rusia... La Berlin se crede că problema e insolubilă, că în tot cazul nu va putea fi rezolvată în măsură să stânjenească ofensiva germană și să compromită victoria finală a nemților împotriva rușilor. Anglo-americanii nu vor putea, cred nemții, să procure Sovietelor nici chiar avioane în număr util, *fiindcă n-au disponibile*. Deocamdată se pare că englezii au trimis *cu greu* 100 de avioane pe frontul sovietic, adică porția pe care nemții o consumă într-o singură zi...

După informațiile Berlinului, industria americană de armament dă mari greutate, din cauza anumitor materii prime care lipsesc (mai ales aluminiul) și din cauza lipsei de mână de lucru, legile americane continuând să prevadă 8 ore de muncă pentru lucrători. Englezii se plâng că nu primesc destul pentru trebuințele lor; dacă la acestea se adaugă nevoile sovietice, se vede în ce fază critică a ajuns industria americană.

De altminteri, în Statele Unite, opinia publică e din ce în ce mai împărțită. Fierberea e mare, și nu se poate ști care e proporția între beliciști și antibeliciști. Ultima cuvântare a lui Roosevelt, în care Președintele a încercat să demonstreze că Constituția sovietică ocrotește libertatea tuturor cultelor (!!!), a stârnit mare indignare și proteste în cercurile bisericești și religioase americane. A fost o gafă; mai bine își înghițea amicul Franklin discursul. Dar prietenia cu Sovietele e atât de antipatică în Statele Unite capitaliste și anticomuniste, încât pe de o parte intenția lui Roosevelt de a sparge gheața, se pricepe. Numai că n-a spart-o!

Comuniștii se agită pretutindeni, căci probabil așa sunt ordinele Internaționalei. Și la noi, în centrele industriale, la București, la Ploiești, la Timișoara, pe Valea Jiului. Dacă în Cehoslovacia, în Croația, în Serbia, și chiar în Franța, mișcările comuniste își dau mâna cu revendicările naționaliste și antigermane — la noi nu e cazul. Sunt mișcări comuniste sadea, de care profită bineînțeles și borfașii. În București, aflu de la Siguranță că au fost 7 cazuri de atentate pe întuneric — victimele fiind izbite la ceafă cu săculețe de nisip, culcate în nesimțire la pământ, și devalizate. Printre aceste 7 victime sunt și doi ofițeri. În cartierul Grivița, cartierul lucrătorilor de la atelierele C.F.R., fierberea e mare și din cauza lipsurilor și scumpetei traiului. Pâinea nu se obține decât după ore de staționare, la coadă în fața brutăriilor; cartofii când

se găsesc trebuie plătiți 20 lei kilogramul — de carne, mâncarea de bază a săracului, nici vorbă. Iar lemnele au ajuns 4 lei kilogramul...

S-au luat măsuri speciale pentru paza orașului, care a fost împărțit în sectoare — fiecare sector fiind încredințat unui batalion sau unui regiment. Ofițerii cei tineri, locotenenți și sublocotenenți, au fost însărcinați cu ronde nocturne, pe cartiere, fiecare însoțit de o patrulă.

Foarte bine. Dar mai bine s-ar aduce de mâncare la București (căci numai la București e lipsă mare) și s-ar mai da puțin drumul la luminatul pe străzi. Nicăieri, nici la Berlin, nici la Londra nu e un „black-out“ atât de sever ca în București, deși în Londra și în Berlin atacurile avioanelor inamice sunt de altfel serioase, nu ca la noi... Dar ca la noi la nimeni!

Telegramele turcești și germane pretind că în Transcaucazia și în Iran ar fi izbucnit mișcări serioase, mai ales împotriva bolșevicilor prădători. Centrele principale de agitație ar fi Tiflis și Tebris...

În Cehoslovacia a fost condamnat la moarte și fostul președinte de Consiliu, Elias (?). Toate condamnările sunt întemeiate pe sabotarea transporturilor, pe atentate cu explozibile, pe incendieri de depozite de cereale... Telegramele din Berlin pretind însă că acum liniștea a fost pretutindeni restabilită...

Vizitat ieri cu Marinescu (de la Palat) și cu colonelul Capșa ferma Regelui Carol de la Băneasa, unde a fost mutată herghelia de pur sânge de la Periș, după deteriorarea grajdurilor de acolo de către cutremurul din toamna trecută. Herghelia foarte bine ținută — iepele, armăsarii și mânjii foarte frumoși. Faimosul armăsar Firdusi (cadoul lui Max Auschnit!) și seraiul său domnesc în minunatele și igienicele boxe construite cu milioane scumpe. S-au cheltuit pentru această fermă 14 milioane (fără teren, lot Mihai Viteazul al Regelui!) și încă nu e tot gata. Mi-am adus aminte de cele 300 milioane cheltuite cu Palatul Regal, de cele 230 milioane bătute în grajdurile de lângă Malmaison, de cele 130 milioane de la vila Lupească, de cele alte 100 milioane de la Scroviștea — și am întrebat pe Marinescu, cine era cuprins de nebunia construcțiilor, Regele sau profitorii din jurul său? Marinescu mi-a spus fără ezitare: Urdăreanu și Stavăr, ca să se umple de bani. Regele era

slab și zicea totdeauna, da. Dar era atât de puțin pasionat de construcții încât *n-a vizitat niciodată grajdurile de la Malmaison*, cu cele 60 de apartamente „confortabile“ (aer condiționat, băi de marmură etc.) pentru personalul Palatului... Marinescu crede că mai bine de 100 de milioane au trebuit să intre în buzunarele lui Urdăreanu și al lui Stavăr, din banii cheltuiți pentru clădiri, bani luați din visteria Statului.

Marinescu mi-a mai destăinuit o porcărie a Regelui Carol pe care n-am cunoscut-o. A făcut o lege — care a rămas secretă — prin care a atribuit un lot Mihai Viteazul și bietului Rege Ferdinand, mort, și al cărui moștenitor era el, Carol... Acest lot a fost defalcăt din Domeniile Coroanei, la Scroviștea, și pe el a fost construit Palatul de lângă lac, devenit astfel proprietate personală a Regelui Carol, deși a fost ridicat cu banii Statului, pe terenul Statului...

Marinescu, numit de curând reprezentantul ex-Regelui Carol (în locul lui Stavăr, lăsat de Urdăreanu) pentru administrația bunurilor sale, a angajat pe Emil Ottulescu ca consilier juridic. Se caută într-adevăr o formulă tranzacțională pentru trecerea averii mobiliare a fostului Rege în patrimoniul Statului, fără a se mai recurge la o judecată umilitoare pentru actualul Rege...

Marinescu mi-a mai povestit că ex-Regele Carol a vorbit la Radio în America și a declarat că *n-a abdicat*, că a părăsit România din cauza împrejurărilor, adică a nemților, că a lăsat Tronul său în paza fiului său Mihai și că... se va întoarce să-și continue domnia, îndată ce împrejurărilor se vor schimba!

Paște murgule...

Sâmbătă, 4 octombrie. Cu prilejul dării de seamă a „Ajutorului de Iarnă“ („Winderhilfe“), Hitler a ținut un mare discurs la Palatul Sporturilor. Discursul e bun și abil. După ce a repetat că n-a vrut războiul fiindcă prin operele de pace înfăptuite și prin cele care mai erau în curs de înfăptuire putea dobândi pentru poporul german și pentru el tot atâta glorie ca printr-un război pe suflet, aliindu-se cu Rusia bolșevică, dar că odată înțelegerea semnată s-a ținut de angajamentele luate pe când Sovietele *nu*, după ce a spus că i-a sângerat inima când bolșevicii au călcat în picioare libertatea finlandeză și Statele Baltice — Führerul a spus două lucruri foarte importante:

1) Că de la 1 octombrie armatele germane au început în Rusia o *ofensivă decisivă*, și:

2) Că, n-are nimic cu poporul englez, *cu care a fost totdeauna visul lui să trăiască în bună prietenie*, ci numai cu o mână de oameni conduși de interesele ovreiești, oameni cu care nu va încheia niciodată pace.

În ce privește ofensiva, iată propriile cuvinte ale lui Hitler:

„De 48 de ore a început o nouă operațiune de proporții uriașe. Ea va contribui la zdrobirea inamicului de la răsărit“.

În general, tot focul cuvântării e îndreptat împotriva Rusiei și a bolșevismului *pe care întreaga Europă a hotărât să-l extermine* — iar împotriva Angliei, în opoziție cu cuvântările precedente, *aproape nimic*. Numai ironii la adresa lui Churchill și a lui Roosevelt.

Despre noi vorbește în două rânduri. Mai întâi, amintind despre întrederea sa cu ministrul de Externe rusesc din primăvara trecută: „Molotov a voit să știe dacă garanția germană dată României apăra această țară și contra Rusiei. Și aci a trebuit să rămân credincios cuvântului dat. Nu regret că am făcut așa, căci am găsit și în România un om de onoare în persoana generalului Antonescu, care și-a respectat și el cu sfințenie cuvântul dat“. Apoi, arătând că Europa s-a deșteptat: „La sud este România care luptă. Această națiune s-a refăcut cu o rapiditate uimitoare de pe urma uneia din crizele de Stat cele mai serioase care pot atinge o țară, sub conducerea unui om viteaz și hotărât“.

Cum se vede a fost gentil pentru noi și aceste două pasaje au fost viu aplaudate de imensul public care asculta. Aș fi preferat însă să spună despre noi ce a spus despre finlandezi: „În nord luptă finlandezii, o adevărată națiune de eroi. În vastele sale ținuturi această națiune se află singură cu forța sa, cu curajul său, cu vitejia sa și cu tenacitatea sa“.

Întreg discursul, moderat de data asta în formă, respiră desăvârșită încredere nu numai în victoria germană față de bolșevici, dar și față de lumea întreagă.

Câteva cifre:

În cuvântarea sa, Hitler a precizat că până acum, în războiul cu Rusia, forțele germane au distrus sau capturat: 22 000 tunuri, 18 000 care de asalt și 14 500 avioane. În cifre rotunde. Iar numărul prizonierilor ruși, trece de 2 500 000...

Înainte cuvântării lui Hitler a citit Goebbels o dare de seamă asupra bilanțului operei „Winterhilfe“. Pentru iarna viitoare s-au adunat până acum 916 240 000 mărci (peste 40 miliarde lei!) față de 631 000 000 anul trecut. În total, în 8 ani de când funcționează, opera a adunat și distribuit peste 4 miliarde de mărci!

Acum o cifră „de peste drum“: sumele cheltuite de Statele Unite, până acum, pentru înarmarea Angliei reprezintă bugetul României pe 2 500 de ani! După calculele unui statistician al nostru...

Primele comentarii ale discursului lui Hitler au fost făcute de posturile de Radio americane. Reproducând pasajele mai importante, ele au subliniat în special pe acelea privind mersul războiului, organizarea Statelor Europene și afirmația Führerului că peste un an materialul german de război de azi *va fi complet înlocuit*... Și probabil încă perfecționat!

Ieri am dejunat cu Regina Elena și cu Regele Mihai, în casa din dosul Palatului amenajată de Regele Carol pentru locuința lui particulară. Regina Elena exprimase dorința să ne aibă la dejun la Sinaia, pe soția mea și pe mine. Îi mulțumim călduros, dar sub pretext că „ne puteam compromite amândoi“ (!) o rugasem să renunțe... Regina a râs, și a renunțat — dar numai pentru moment, căci alaltăieri, Nelly Catargi (dama de onoare a Reginei) mi-a telefonat să mă invite pentru ieri, în numele Majestății Sale. Nu puteam refuza, această a doua poftire, și m-am dus, cu riscul să mă împuște Antoneștii...

Dejun intim, în veston: Regele, Regina, Rudi Laptew cu soția, Nelly Catargi și aghiotantul. Am vorbit banalități, și deloc politică. N-am vorbit, dar ne-am înțeles de minune... Regele Mihai în progres: glasul mai subțiat, trupul mai zvelt și din când în când mai spune câte un cuvânt *și râde*!

Văduva Schobert și generalul Moscardo (văduva Alcazarului) au trimis frumoase scrisori mareșalului Antonescu, care le publică. De ce? Căci au un caracter strict personal...

Ziarele berlineze și forurile germane pretind că conferința de la Moscova n-a dus la nimic și că a fost întrunită nu ca să se dea Sovietelor ajutoare *ci ca să se creadă* — în scop de propagandă — că aceste ajutoare vor fi date.

Nu știu ce s-a hotărât la Moscova, și cred că nu știu nici nemții. *Sper însă*, că ajutoarele anglo-americane, de vor fi date, vor fi date prea târziu ca să mai influențeze asupra mersului războiului pe frontul oriental.

Presupun că ofensiva începută — și care trebuie să fie decisivă — merge bine, căci altfel cine silea pe Hitler să vorbească de ea? Putea să tacă mai departe...

Hitler a creat o nouă decorație de război pe ziua de 2 octombrie: „Ordinul de război al Crucii Germane“. Două clase: de argint și de aur. Noua decorație e superioară Crucii de Fier și va fi acordată militarilor pentru acte de vitejie extraordinară sau pentru merite strategice deosebite.

Una din condițiile pentru conferirea acestui nou ordin este prealabila decorare cu Crucea de Fier din anul 1939 sau din războiul mondial — sau cu Ordinul „Pour le Mérite“ clasa I-a cu spade.

Iranul a început deja să se bucure de binefacerile rivalității anglo-sovietice: bolșevicii vor să comunizeze tot — iar britanicii se gândesc să facă afaceri... Greu de împăcat!

Brauchitsch, feldmareșalul, împlinește 60 de ani. Surle și tobe! Cei mulți înainte, și tot cu succese contra bolșevicilor!

Toată presa anticomunistă, și până și în America polemizează cu Roosevelt asupra imprudentelor sale declarații privitoare la libertatea de credință din infernul sovietic.

Roosevelt a uitat două lucruri: întâi că „Constituția“ sovietică e literă moartă — și al doilea că art. 124 al acestei Constituții prevede că: „Libertatea de a practica cultele religioase și libertatea propagandei antireligioase, sunt recunoscute tuturor cetățenilor“. Cerându-se chirii fabuloase pentru biserici și închizându-se multe din ele pentru motive de ordine publică, s-a anulat de fapt primul drept, fără să mai vorbim de persecuțiile împotriva celor care ar îndrăzni să invoce numele Domnului. Și n-a rămas astfel în picioare decât al doilea drept cetățenesc: libertatea propagandei antireligioase.

Roosevelt a priceput că a sărit dincolo de cal, și caută să explice că a fost rău înțeles... Cine explică, în politică... — vorba lui Nicu Filipescu!

Mișcarea iredentisto-comunisto-revoluționară din Protectoratul Boemiei a fost condusă de însuși primul ministru al Protectoratului, Elias, și de primarul orașului Praga, Klapka. Condusă astfel de înșiși

șefii autorității publice, cu complicitatea mai multor generali, mișcarea putea avea urmări grave. Ea a fost înăbușită, dar din nefericire, ca să o înăbușească, nemții au trebuit să recurgă la metodele lui Stalin, ceea ce nu va cimenta legăturile dintre fosta Cehoslovacie și Germania...

Au apărut, în fine, mult așteptatele două decrete pentru „înghețarea prețurilor” — fixându-se prețurile de la 1 septembrie. Pe lângă fixarea prețurilor, decretele mai prevăd și dreptul de rechiziție al oricărui produs, pentru armată. Și apoi o nesfârșită serie de penalități. E probabil că aceste măsuri idioate și polițiste nu vor da nici un rezultat...

S-a întreit prețul abonamentului la Radio și se mai cere fiecărui abonat depunerea unei garanții egală cu prețul abonamentului pe un an. Toți oamenii săraci vor trebui să renunțe la Radio... Dar cum rămâne cu înghețarea prețurilor?

Și toate, ca să aibă în ce „tripota” dl Ionescu, directorul Societății — dar încă sub anchetă pentru matrapazlăcurile trecute...

Ca prezidentă a Comitetului de Patronaj, d-na Antonescu a trimis o cocoană să inspecteze lagărul de internați politici de la Târgu Jiu — aceasta în urma nenumăratelor denunțuri pe care le primise, cu privire la jafurile și la incuria ce domnea acolo. Sosită la lagăr, pe neașteptate, cocoana a fost oprită de santinelă să intre, chiar după ce s-a legitimat și a indicat misiunea ce primise. La corpul de gardă subofițerul nearătându-se mai comod, cocoana a cerut să vadă pe colonelul comandant al lagărului. „Domnul colonel doarme” — a fost laconicul răspuns al subofițerului. În fine, cu mari greutate, misionara a obținut ca colonelul să fie deșteptat și să dea ochii cu el.

„Inspecție? — a declarat colonelul — dar nu se poate, nu se intră așa în lagră, de altminteri nu e nimic de inspectat, toate merg bine, toată lumea e mulțumită, dovadă că registrul de reclamații este virgin...” Că câr, că mâr, n-a fost chip ca cocoana să pătrundă în lagăr. Tot ce a putut obține e să vorească cu cineva — favoare la care colonelul a consimțit convins că nimeni nu va îndrăzni să reclame, în prezența sa. Cocoana a cerut să vadă pe Ilie Lazăr (prietenu lui Maniu, internat pentru trâncănelile lui), și colonelul a adus pe Ilie Lazăr. Se vede că nu-l cunoștea... Întrebat dacă e mulțumit de mâncare și de îngrijire, Ilie Lazăr a răspuns răspicat: „Nu, nu sunt mulțumit, e aci o porcărie fără seamăn, suntem toți plini de păduchi și murim de foame.

Și dumnealui (arătând pe colonel) e un hoț și ne fură zilnic. Ne cere 200 lei pe zi la fiecare pentru supliment de hrană, din care nu cheltuiește nici 40...” — „Domnule, a replicat colonelul, îți dai seama de gravitatea cuvintelor d-tale, și că te pot duce la pușcărie?” — „Da, îmi dau, a replicat Ilie Lazăr, mă puteți închide și chiar împușca, dar d-ta tot un pungaș ordinar rămâi!”

Rezultatul: Ilie Lazăr a fost eliberat după două zile, iar colonelul trimis în judecată... O notă bună pentru mareșalul Antonescu.

Cu privire la înlocuirea lui Mareș din fruntea Creditului Industrial, înlocuire motivată de înjurăturile pe care le-a tras lui Ică prin telefon, mi se dă următoarea complectare. Un prieten (!!) comun s-a dus la Ică și l-a întrebat cum a fost cu telefonul („Să taci puțoiule că te-am cunoscut vierme!”). Ică a răspuns că n-a fost nimic, că cel puțin n-a priceput din câte i-a „gogonit” Mareș... Prietenul (!!) s-a repezit la Mareș și i-a spus că Ică n-a priceput ce-i spusese în telefon... „N-a priceput? (a întâmpinat Mareș) lasă că am să-i împrăpătez eu memoria!...! Și numaidecât a trimis o scrisoare... d-nei Rica Antonescu, scrisoare prin care îi spunea mai întâi, *ca vechi și since prieten al mareșalului*, că ar face mai bine să nu-și publice în fiecare zi în ziare mutra și buletinul mișcărilor sale, când portretul și dările de seamă privitoare la vizitele Reginei nu apar decât din joi în Paști — că această nerușinată publicitate și reclamă nu numai că nu fac bine soțului ei, dar dimpotrivă îi fac mult rău. Apoi, după ce a sfârșit morala, a rugat-o să comunice „prietenului său Ică” că cuvintele pe care i le-a adresat prin telefon și pe care zisul Ică nu le-a auzit erau următoarele: „Să fii obraznic, puțoiule, cu cine-ți permite, nu cu mine care te-am cunoscut vierme!”

Rica a comunicat numaidecât scrisoarea lui Ică, și amândoi au luat avionul și s-au dus să reclame mareșalului. Cum a decurs scena în trei nu se știe — dar rezultatul demersului a fost pe de o parte înlocuirea lui Mareș la Creditul Industrial prin Fintescu și încetarea publicității fotografice și reportericești în jurul d-nei Rica. Nici în ziare nu i-a mai apărut mutra, nici istoricele sale vizite prin spitale n-au mai fost comentate și cântate la Radio. De ce se vor fi dând la noi, toți oamenii ajunși pe mâna lichelelor?

Duminică, 5 octombrie. Ziarele de azi-dimineață publică un comentariu prin care stăpânirea ne informează — în fine — despre cele ce se petrec pe frontul *nostru* și ne dă pentru prima dată cifre exacte asupra pierderilor suferite de la începutul războiului până azi. Disprețul mare-

șalului Antonescu pentru opinia publică ar fi fost mai bine inspirat dacă ne-ar fi dat mai de vreme cifre, în loc să ne pună zilnic sub ochi telegramele pe care le primește pentru fiecare avansare a d-sale.

În ce privește frontul aflăm cu mare mulțumire, că:

„1) În Ucraina, la est de Nipru, în regiunea Mării de Azov, vânătorii de Munte și corpul de Cavalerie, luptând cot la cot cu armata germană, au respins după lupte sângeroase atacurile unui inamic mult superior în mari unități de tancuri și artilerie grea. Inamicul este în acest sector în plină retragere către est. Vânătorii de Munte și brigăzile V, VI și VIII Cavalerie merită admirația și recunoștința Patriei.

2) Pe frontul Odessei, inamicul aducând numeroase forțe și tancuri din Crimeea și Caucaz, a încercat să spargă frontul nostru¹. La est de limanul Cujalnic atacul a fost oprit, iar în regiunea Tatarca și Dalnic a fost respins după trei zile de lupte grele și sângeroase. În acest ultim sector, inamicul a lăsat pe teren 30 tancuri. Pierderile inamicului sunt foarte mari“.

Întrucât cât privește numărul morților și răniților noștri, de la începutul operațiunilor (22 iunie), comunicatul sună astfel:

„Pentru acei care cred încă și difuzează, intenționat sau din ușurință, neadevărurile răspândite zilnic de anumite posturi de Radio, Marele Cartier General comunică următoarele date:

De la începutul războiului am capturat peste 60 000 prizonieri și avem 15 000 dispăruți, dintre care 7–8 000 trebuiesc socotiți printre morți și numai restul printre prizonieri; 20 000 morți și 76 000 răniți, din care circa 80% ușor răniți și recuperabili.

În schimb adeversarul a pierdut, în sectoarele în care au luptat trupele noastre, 70 000 morți și 100 000 răniți².

Am doborât 553 avioane inamice și am pierdut 120, din care o parte sunt recuperabile. Am capturat foarte mari cantități de materiale și muniții. Am pierdut comparativ mult mai puțin.

S-au prins până acum peste 90% din parașutiștii aruncați din avion și din organizațiile teroriste lăsate în spatele nostru. Nici unii, nici ceilalți nu au reușit să execute nici o distrugere, nici un atentat. Nu am avut nici un tren de muniții, nici un depozit, nici un pod și nici o uzină distruse de bombe din avion³.

¹ Știre înregistrată în aceste *Însemnări zilnice* pe ziua de alaltaieri, 3 octombrie.

² Pentru ca socotelile să fie exacte, ar trebui să se adauge la morții și răniții noștri, morții și răniții germani cazuți și ei în sectorul nostru.

³ Afirmare bizară, care aruncă o umbră de îndoială asupra celorlalte, căci se mărturisește imediat bombardarea uzinei „Orion“ de la Ploiești. Dar uzina de la Iași? n-a fost distrusă de teroriști? Dar fabrica de țesături „Sylva“ de la Colentina, n-a fost distrusă și ea de avioanele rusești? Și probabil ca mai sunt și altele....

La Ploiești, pagubele provocate nu au atins nici 300 milioane de lei. Acesta este adevărul.“

Dacă acesta este adevărul, de ce s-a lăsat luni de zile să circule cele mai fanteziste asupra morților și răniților noștri?

Din raportul procurorului general din Constanța (citit de consilierul de Casație G. Duca, care-mi comunică cifrele) rezultă că în acel oraș avioanele inamice au lovit 144 de case și rănit sau ucis 248 de oameni. *În port, nu s-a făcut nici o stricăciune.* De 8 zile n-a mai fost nici un atac aeronautic.

Cu prilejul festivității tradiționale de „preamărire a A-tot-Puternicului pentru recolta și belșugul dăruit în acest an“, Manfred baron de Killinger, ministrul Germaniei în România, a rostit aseară în fața Coloniei germane din București și a reprezentanților Misiunii militare germane, adunate în sala „Aro“, o cuvântare omagială la adresa României, a mareșalului Antonescu, la a lui Ică, la a miniștrilor, a soldaților și a muncitorilor români. Foarte frumos, și ne închinăm cu recunoștință. Dar ne ridicăm cu indignare împotriva amenințărilor d-sale îndreptate împotriva celor ce n-au subscris la Împrumut, au vândut sau au cumpărat mai scump decât e prevăzut în tarifele maxime (asta au făcut-o mai ales nemții lui...), nu și-au dat obolul pentru răniți etc. Nu e treaba d-sale; mai ales amenințările cu tragerea la răspundere din partea celor care se vor înapoia de pe front, sunt nu numai deplasate, dar de-a dreptul inadmisibile. Păcat, căci din alte puncte de vedere, omul ne este util. Ar trebui să lase însă demagogia pe seama d-lui Ică, și să nu se amestece unde nu-i fierbe oala.

De la Berlin se telegrafiază:

Încordarea din Extremul Orient continuă să se accentueze în urma protestului adresat de Japonia Guvernului Indiilor Olandeze. Este al doilea protest pe care-l adresează Japonia la scurt interval. Primul protest a fost adresat, după cum se știe, Statelor Unite, cu privire la furnizările de petrol făcute Rusiei Sovietice prin Vladivostok. Prin acest al doilea protest, Japonia se referă la furniturile de cauciuc, petrol, zahăr și cafea făcute Sovietelor de către Indiile Olandeze. Guvernul japonez a declarat Guvernului din Batavia că consideră aceste furnituri ca un act neprietenesc față de el.

Discursul Führerului continuă să preocupe toate cercurile din Berlin. În primul rând se relevă critica violentă adusă acestui discurs de propagandă inamică, fapt care e pus în legătură cu amărăciunea produsă în rândul vrăjmașilor Germaniei de victoriile armatelor nemțești. Posturile de radio străine subliniază cu acest prilej că pentru prima oară Führerul s-a pronunțat asupra unei acțiuni militare în curs înainte de încheierea ei.

Rezultatele Conferinței de la Moscova continuă și ele să fie comentate în cercurile germane. Faptul că Anglia și Statele Unite au recunoscut ca zonă de influență sovietică întreg sud-estul european și Orientul Apropiat inclusiv Turcia¹ — aceasta bineînțeles în cazul problematic al unei victorii bolșevice — dovedește cu prisosință dependența Angliei față de Soviete.

Agitațiile în favoarea intrării Statelor Unite în război au atins punctul culminant. Roosevelt a declarat că se va pronunța asupra soartei legii neutralității după ce va consulta, marți, pe șefii grupărilor politice din Congres. Willkie a vorbit pentru „apărare” — prin urmare pentru război. Lindbergh a luat și el cuvântul „pentru ultima oară”, fiindcă în Statele Unite „nu mai e libertate de cuvânt”. Cu toate protestările antiintervenționiștilor pare că totuși majoritatea merge cu Roosevelt...

„Noua operațiune în proporții uriașe ce va contribui la zdrobirea inamicului de la Răsărit...” (sunt propriile cuvinte ale lui Hitler) e în curs. Comunicatele nu dau nici un amănunt, spun numai că acțiunea se dezvoltă cu succes, „conform programului”...

În cuvântarea sa, Führerul, pe lângă cifrele care le-a dat a mai spus că 25 000 kilometri de cale ferată rusească au fost repuse în stare de funcționare, din care 15 000 au fost transformate din cale largă muscălească în cale normală europeană.

De subliniat că *întreaga* rețea ferată a Rusiei are o lungime de 86 000 kilometri...

¹ Dacă aceasta hotărâre a fost luată la Moscova sau înainte — noi nu știm nimic, caci suntem ținuți în întineric, și Cenzura nu ne lasă să luăm cunoștința de comunicatele și de știrile mai importante publicate de inamic. Aș fi putut afla ceva prin Radio Londra, dar nu-l ascult niciodată fiindcă mi-e teamă să nu-mi pierd liniștea și încrederea în succesul „a-lor noștri”. Și nici de la prietenii mei care, ei, ascultă Londra, n-am putut afla nimic.

Pe lângă uzinele Kirov, se confirmă că și uzinele Putilov, specializate în construcția carelor de asalt și la care lucrează 30 000 muncitori calificați, au fost distruse. Distruse de asemenea, tot în preajma Petersburgului, însemnatele uzine Trugolnik în care se fabrică cauciucuri...

Prințul Gustav-Adolf al Suediei, care vizitează frontul finlandez, era să fie ucis de o bombă explodată lângă dânsul.

Germanii pretind că rușii și-au băgat ultimele rezerve de material în foc: tankurile capturate în ultima vreme erau noi-nouțe de la fabrică. Argumentul nu-mi pare convingător.

În cercurile apropiate de Ministerul de Externe se spunea ieri că ocuparea Torontalului sârbesc de către trupele noastre era iminentă, dacă nu chiar începută — după cererea nemților. Ar fi o greșeală imensă. După ce ne-am vrăjmășit de moarte cu slavii de la răsărit, să ne vrăjmășim și cu cei de la apus. Dar când nebunia apucă pe oameni...

Luni, 6 octombrie. „O însemnată victorie germană se apropie“ — iată titlul sub care ziarele de azi-dimineață dau știrile de amănunt de pe câteva sectoare ale frontului, știri fără mare importanță de altminteri. „O însemnată victorie“, să ne-o dea Dumnezeu; o așteptăm cu încredere. Faptul că nemții distrug prin aviația lor trenuri și linii ferate la Moscova, Kaluga, Tula, Riazan, Vladimir, Iaroslav, Tver etc. arată că de data asta lupta se întinde pe un front imens...

Pare din ce în ce mai cert că ajutorul anglo-american nu va sosi Sovietelor — dacă va sosi — decât după complecta distrugere a forțelor lor. Deocamdată, americanii se ceartă și Anglia se boșevizează: arhiepiscopul de la Carterbury cântă *Internaționala*...

Englezii trebuie să părăsească Indiile: așa vrea și pretinde Gandhi...

Un strănepot al poetului Pușkin a fost făcut prizonier pe frontul finlandez și a declarat: „N-am fost niciodată înscris în Partidul Comunist și doresc prăbușirea Sovietelor...“ Un dram de bun simț în sufletul progeneriturii marelui poet...

Guvernul din Washington n-a luat încă nici o hotărâre pentru înarmarea vaselor de comerț care navighează sub pavilion american — dar a hotărât să înarmeze cele 125 vase americane ce plutesc sub pavilionul Republicii Panama.

Nu ne mai lipsește nimic: din dorința marelui Antonescu s-a creat o comisie de cercetări științifice pe lângă Ministerul Comunicațiilor. Ea a fost alcătuită dintr-o serie de „notabilități” certate cu orice fel de cercetări...

Efectul discursului lui Killinger e dezastruos. A pus picioarele în strâchini. Cele mai multe ziare nu reproduc partea finală a cuvântării, cea cu buclucul, care n-a fost redată nici la Radio...

Generalul Pricolo (nu Pericolo, nici Piccolo!), subsecretarul Aerului de la Roma, care a fost în inspecție pe frontul rusc, a sosit cu avionul la București. I s-a făcut o primire frumoasă în semn de recunoștință pentru isprăvile italienilor împotriva bolșevicilor.

Marți, 7 octombrie. Ofensiva germană e în plin curs și contribuim și noi la ea prin... răbdarea noastră. De la Berlin se telegrafiază că merge bine. Și la Odessa, trupele române, după ce au respins toate atacurile sovietice, înaintază...

Posturile din Londra și din Anglia pretind că sovieticii rezistă și resping atacurile germane. Nemții recunosc rezistența rusească, dar afirmă că au înfrânt-o. Vom vedea peste câteva zile. Bunul simț însă, ne sfătuiește să credem mai mult pe nemți...

Decretul-lege relativ la sporul salariilor funcționarilor publici, care trebuia să apară ieri, va fi dat publicității peste câteva zile, deoarece decretul-lege asupra stabilizării prețurilor a apărut sâmbătă, 4 octombrie și nu a fost timp suficient pentru ca organele de control (!!) să fie instalate pe teren cu împuternicirea necesară să vegheze asupra executării noilor măsuri.

Am reprodus textual termenii comunicatului dat azi-dimineață...

Ieri după-amiază s-a ținut la Președința Consiliului de Miniștri „un consiliu de aprovizionare“, la care, în afară de membrii Guvernului de la resorturile economice au participat reprezentanți ai Primăriei Capitalei, ai Camerei de Comerț, ai Căilor Ferate și... Nolică Antonescu (!), președintele Uniunii Sindicatelor Viticole și Garoflid, președintele Sindicatelor Agricole. A prezidat mareșalul Antonescu, și s-au luat următoarele hotărâri:

„1. Consiliul s-a ocupat cu problema aprovizionării regiunilor lipsite de alimente, de colectarea lor în regiunile excedentare și de repartitia lor la prețurile fixate de Guvern.

2. Dl mareșal Ion Antonescu a dat dispozițiuni de îndată să ia ființă în Capitală depozite de desfacere cu amănuntul a lemnului de foc, aceasta în vederea satisfacerii nevoilor populației sărace, controlându-se în modul cel mai riguros prețurile.

3. Întrucât s-a constatat că prețurile alimentelor de primă necesitate sunt cu mult mai ridicate în Capitală și în unele orașe decât în restul țării și în special în provinciile dezrobite, s-au dat dispozițiuni pentru colectarea acestor alimente acolo unde se găsesc în cantități mari cu prețuri modice și totuși remuneratorii pentru producători, pentru repartizarea lor în localitățile unde sunt lipsuri precum și pentru reglementarea circulației transporturilor acestor alimente, înlăturându-se orice posibilitate de speculă“.

(Comunicat).

Hotărârile, deși tardive, sunt bune. Să vedem aplicarea lor...

La Berlin se crede că scufundarea torpilorului american „H.C. White“ în Atlanticul de Sud, va da prilej lui Roosevelt să modifice legea neutralității și să ordone înarmarea tuturor vaselor de comerț sub pavilion american.

Cu toate că nu se știe precis cum s-a întâmplat torpilarea vasului „H.C. White“, cercurile americane îndreaptă violente atacuri împotriva Germaniei. Cercurile germane pretind, că chiar dacă vasul ar fi fost scufundat de nemți, această torpilare n-ar ieși din cadrul regulilor războiului naval.

Afară de această declarație, cercurile germane nu comentează în nici un fel cazul „H.C. White“, care în schimb e exploatat de americani în favoarea intrării Statelor Unite în război. Ministrul de Externe american Hull a denumit torpilarea vasului White „o piraterie“, dând astfel semnalul unei noi campanii împotriva Germaniei.

Comunicatul român asupra realizărilor și pierderilor armatei române a produs în Berlin un nou val de simpatie și de recunoștință pentru noi. Ziarele germane publică lungi comentarii asupra acestui comunicat, scoțând în evidență vitejia armatei române.

Indignarea opiniei publice împotriva amestecului lui Killinger în afacerile noastre interne e departe de a se fi calmat. Tot ce câștigase Killinger, în atâtea luni, în simpatiile noastre, s-a dus dracului în câteva clipe...

Reproduc din *Universul*:

„Zilele trecute Guvernul britanic a adresat o notă Guvernului finlandez în legătură cu operațiunile militare din sectorul de nord. În această notă s-a făcut cunoscut Guvernului din Helsinki că continuarea operațiilor de către armata finlandeză în teritoriile sovietice va pune Marea Britanie în situația de a se considera în stare de război cu Finlanda. Guvernul din Helsinki n-a formulat încă răspunsul său¹. Din comentariile făcute de ziarele finlandeze, reies următoarele:

Finlanda este obligată de propriile sale interese naționale și de cerințele siguranței sale să continue operațiile militare împotriva U.R.S.S. în Carelia Orientală care nu aparține de drept acestui Stat, fiind un teritoriu locuit în majoritate covârșitoare de finlandezi. Prin Tratatul de la Dorpat din 1920, Guvernul sovietic și-a luat angajamentul să acorde o autonomie completă Careliei Orientale și să nu mențină garnizoane într-însa. Situația juridică și națională a acestei provincii finlandeze a fost definită prin declarația semnată de delegații Guvernelor din Moscova și Helsinki în cursul tratativelor de pace de la Dorpat. După aceea s-a constituit Republica Sovietică Autonomă a Careliei, încadrată în U.R.S.S. dar care și-a păstrat caracterul ei etnic și legăturile firești de ordin cultural cu Republica liberă a Finlandei.

Însuși dl Molotov, comisarul Afacerilor Externe al U.R.S.S. a recunoscut la începutul războiului european, în 1939–1940, drepturile Finlandei asupra Careliei Orientale, în următorii termeni:

«A sosit timpul înfăptuirii visului secular al poporului finlandez de a se uni cu poporul carelian, ambele fiind de aceeași rasă, spre a se contopi într-un Stat finlandez comun».

Iată cum pe temeiul principiului naționalităților, reprezentantul calificat al Guvernului sovietic a confirmat drepturile Finlandei asupra

¹ O telegramă D.N.B. anunță că acest răspuns a fost remis ieri.

Republicii Careliei Orientale. Această republică cu o suprafață de 118 180 km² și aproape 300 mii locuitori — carelieni și vespieni de origine fineză — se întinde la sud până la fluviul Swir, între lacurile Ladoga și Onega, și la nord până la Marea Albă (golful Kandaleska).

Pentru U.R.S.S. Carelia Orientală prezintă o importanță mare de ordin strategic, deoarece linia ferată Leningrad-Murmansk, care asigură comunicația sa cu Oceanul Înghețat de Nord, prin portul Murmansk — liber de ghețuri în tot cursul anului — trece prin teritoriul său. Acesta este și rostul intervenției Marii Britanii pe lângă Finlanda, de a renunța la continuarea operațiilor împotriva U.R.S.S. în teritoriile „ce aparțin” acestui Stat, adică în Carelia Orientală și în Murmania de la nordul ei, unde se găsește portul Murmansk.

Reamintim că în cursul lunii trecute, s-a anunțat din sursă engleză că Finlanda ar fi dispusă să încheie pace separată cu U.R.S.S. Adevărul este că nu Finlanda a dorit aceasta, ci U.R.S.S. și Marea Britanie. Neizbutind să obțină acea pace separată, Guvernul britanic a trimis nota din zilele trecute prin care a invitat Guvernul din Helsinki să renunțe la continuarea operațiilor pe teritoriile sovietice — adică în Carelia Orientală și în Murmania — după ce trupele finlandeze, în urma unor lupte crâncene, au ocupat o parte din teritoriul lor, împreună cu capitala Careliei, Petrosovdask (Petroskoie). Poporul finlandez este hotărât să lupte până la victoria deplină, alături de aliații săi, căci numai așa va îndeplini idealul său național și va putea asigura pacea bazată pe siguranță.“

Dacă cele ce scrie de Seișanu (care pare bine informat) sunt exacte, ar rezulta că finlandezii nu vor merge mai departe de revendicările lor naționale: ar dovedi astfel că sunt mai prudenți și mai cuminți ca noi...

Nefiind în secretul zeilor, n-am nici o informație despre ofensiva germană, dar faptul că au fost distruse pe rând garile și comunicațiile orașelor din jur-impresurului Moscovei (de la Tver prin Vladimir și Riazan până la Kaluga) mă fac să cred că obiectivul actualei ofensive este: *Moscova*! Această convingere îmi este întărită și prin faptul că mi se spune că Radio-Londra a aseară a difuzat: „chiar dacă germanii ar ocupa Moscova etc., etc. ...“. Or, de câte ori englezii declară ocuparea unui oraș ca fiind fără importanță, orașul a fost ocupat. Apoi, puținele știri pe care Comandamentul german le dă sunt privitoare la Petersburg și la frontul extrem-sud: despre centru, nimic. Despre operațiunile din centru — secretul cel mai mare; prin urmare acolo sunt operațiunile importante.

Dacă nemții ar reuși să ocupe Moscova, ce efect! Și ce urmări, căci nodul tuturor comunicațiilor și centrul tuturor fabricațiilor militare, e Moscova. Ce importanță mai are Petersburgul, după ce marile sale stabilimente industriale au fost distruse, după ce toate comunicările sale au fost tăiate! Ce importanță are Odessa! Izolate, aceste două orașe nu pot sfârși decât prin a se preda. Când vor voi...

Miercuri, 8 octombrie. Presupunerea mea de mai sus — presupunere pur rațională și lipsită de temeiul informațiilor — pare să se adeverească. Telegramele de aseară vorbesc de „străpungerea“ frontului sovietic de nord, mai jos de platoul Valdai și la sud din direcția Harkov — ambele străpungeri în direcția Moscovei... Pe de altă parte, comunicatul sovietic transmis prin Radio-Londra, mărturisește lupte crâncene ale armatei mareșalului Timoșenko pentru a rupe „pungile“ formate pe teritoriul acestei armate prin încercuirile germanilor... Comunicatul moscovit adaugă că germanii au suferit mari pierderi, între care 180 tancuri. Întotdeauna armatele învinse „pricinuesc mari pierderi“ învingătorului — e formula clasică...

Pe când la nord, lipsa de știri precise acoperă încă operațiunile cu oarecare mister — la sud, comunicatele germane lămuresc pe deplin marile succese dobândite de-a lungul Mării de Azov, unde Armata a IX-a bolșevică a fost complet năucită, iar statul ei major capturat pe când comandantul Armatei a scăpat cu avionul.

Armatele aliate sunt stăpâne pe tot litoralul Mării de Azov, iar Ros-tovul a fost bombardat serios. În acest sector, trupele rusești sunt în plină retragere spre Don și dincolo de Don.

Halifax, fostul ministru de Externe și actual ambasador al Angliei la Washington, a declarat că „războiul rusesc și războiul din Atlantic sunt războaiele Angliei și Statelor Unite“. Va să zică, au intrat și Statele Unite în război?

De la Berlin se comunică oficial, că ținta armatelor germane nu e nici Moscova, nici Caucazul ci *distrugerea armatei bolșevice*. Au mai spus-o. Dar tocmai, prin distrugerea armatei bolșevice, se ajunge și la Moscova și în Caucaz... Așa încât indirecta dezmințire dată de Berlin e fără valoare. Că armatele germane vor să ocupe Moscova înainte de iarnă — cum afirmă telegramele englezești — pare aproape sigur. Poate să nu reușească, dar eu sper că vor reuși...

În luna septembrie, germanii au doborât 308 avioane britanice și au pierdut 29. În zilele de 5 și 6 octombrie 169 avioane sovietice au fost doborâte pe frontul rusesc...

Zilele trecute s-a întâmplat ceva foarte ciudat: Germania și Anglia, deși în plin și necrușător război au avut convorbiri directe, în clar și fără cifru, prin intermediul posturilor de Radio. Posturile de Radio engleze au transmis comunicările lor în limba germană, iar cele germane în limba engleză. Motivul acestei corespondențe unice în felul ei au fost tratativele ce se duc între cele două țări, de câțva timp, cu privire la un schimb de răniți grav — e vorba de 50 germani ce ar urma să fie schimbați contra 1 500 englezi. Guvernul german a cerut ca schimbul să se facă, în aceeași proporție, și între internații civili. Pe această cale directă de tratative nu s-a ajuns însă la nici un rezultat și toată afacerea a fost încredințată Statelor Unite, spre mijlocire...

Finlanda a dat răspunsul ei Angliei și a publicat ieri textele notei britanice și al răspunsului finlandez. Finlanda demonstrează că e în legitimă apărare față de Sovietele provocatoare și cotropitoare și arată Angliei că atitudinea pe care o ia nu e justificată prin simplul fapt că Finlanda nu e singură în lupta sa împotriva imperialismului comunist.

Totodată, Guvernul din Helsinki publică nota primită din partea Guvernului norvegian exilat la Londra, și răspunsul dat. Guvernul norvegian atrage prin nota sa atenția Guvernului finlandez asupra intereselor țărilor nordice să urmărească o țintă comună și să-și apere în viitor independența lor. Guvernul finlandez răspunde celui norvegian că e de perfect acord asupra acestui principiu, dar că independența țărilor nordice nu este amenințată de Germania, ci de Soviete...

Ieri-dimineață am fost convocat la Comisia Fondurilor Secrete. Am sperat că era în afacerea mea (Ministerul de Interne), rămasă baltă. Convocarea a avut însă de scop o lămurire în ancheta privitoare la gestiunea defunctului Gavrilă Marinescu. Acesta a afirmat, în declarația scrisă înainte de a fi ucis, că a dat în toamna anului 1939, de două ori suma de 500 000 lei lui Pamfil Șeicaru, *din ordinul meu*. Am oroare să încarc memoria unui nenorocit, dar mi-a fost imposibil să nu spun adevărul: n-am dat, ca prim-ministru, nici un ordin de plată lui Marinescu, nici măcar pentru 100 lei. Pe Gavrilă, mi-l impusese Regele, ca om de încredere al său, și raporturile noastre erau reci, din cauza împărțirii Ministerului de Interne în două (partea administrativă fusese dată lui Ottescu). Dacă aș fi avut ceva de dat lui Șeicaru, i-aș fi dat eu de-a dreptul, iar nu prin Marinescu, care a dispus de fondurile sale cum a vrut.

Din Comisie, n-a fost prezent decât Căpățână — amabilitatea făcută om — asistat de grefierul Pavelescu. După ce am terminat, am întrebat

pe președintele Comisiei ce mai e cu „cazul meu“. S-a scuzat, a explicat întârzierea prin lipsa de timp, prin prea multe însărcinări pe care le au pe cap, etc. — și mi-a făgăduit că până în două săptămâni vor termina și cu mine. „Pricepi d-ta, d-le Argetoianu, trebuie să facem o lucrare cum trebuie. Dacă clasăm o afacere, trebuie să reiasă din raportul nostru că nu era altă soluție conformă cu dreptatea, să nu mai zică nimeni nimic, și dacă conchidem spre judecată, să primească și interesatul soluția noastră, ca dreaptă...“. Am avut impresia că în ce mă privește se gândea mai mult la prima soluție...

Căpătână mi-a mai spus că au clasat „cazul Pangal“, că gestiunea lui era perfect corectă. Cu atât mai bine...

Știrea pe care mi-a adus-o acum câțva timp Cecropid, cum că Guvernul român va denunța arbitrajul de la Viena era exactă, numai că Antonescu nu avea pentru acest act consimțământul nemților, cum am crezut noi.

Am aflat ieri cele întâmplare zilele trecute. Guvernul (adică Ică Antonescu) a însărcinat pe reprezentanții noștri la Berlin și Roma să pună Guvernele Axei în curent cu hotărârea noastră. Bossy, la Berlin, mai inteligent și diplomat mai cu experiență, s-a dus la secretarul de Stat Weiszäcker și luând-o pe departe a vrut întâi să vadă efectul pe care gestul nostru l-ar face. A început prin a vorbi de altceva, apoi: „Circulă zvonuri prin culoarele Ministerului nostru, că mareșalul Antonescu e foarte supărat împotriva unguirilor, că poate ar merge până la... etc., etc.“. Weiszäcker l-a întrerupt: „Pentru numele lui Dumnezeu să nu faci asta! Nu acum! Știți cât ține Führerul la România și la mareșalul Antonescu, știți foarte bine *ce intenții are* — dar acum, un asemenea gest ar fi pentru dânsul o lovitură grea... Nu se poate acum! Te rog spune la București să nu se facă nimic!“ — „Dar nici nu cred să fie o intenție serioasă, a replicat Bossy — cred că sunt numai zvonuri de birou...“ Bossy a comunicat conversația la București, explicând că nu mersese mai departe în comunicarea ce fusese însărcinat să facă. Dl Ică l-a felicitat de prudența lui, și proiectul de denunțare a fost pus la sertar. Dar la Roma, însărcinatul cu afaceri Cămăreșescu (Grigorcea se afla în țară, în concediu) mai puțin experimentat ca Bossy, făcuse comunicarea lui Ciano, cum îi fusese poruncită... Cum să scape Talleyrandul nostru din încurcătură? Foarte simplu: Cămăreșescu a fost dezavuat, s-a declarat că depășise instrucțiile sale pe care nu le pricepuse, și a fost rechemat în 24 ore la București — iar Grigorcea a fost adus din Bucovina și expediat la post, să aranjeze lucrurile și să explice că

a fost vorba numai de o *amenințare* pentru cazul în care maghiarii ar continua să nu execute condițiile arbitrajului cu privire la tratamentul românilor trecuți sub stăpânirea lor...

Ce idioți!

La Ministerul de Externe domnește mare consternare: se pare că vom primi să ocupăm Torontalul sârbesc, *valea Timocului* (!!!) și Po-cuția... Dar e *încă* numai un zvon!

Cecropid a luat ieri masa cu Neubacher (care pleacă dar n-a plecat încă) și vorbind despre situația frontului din Rusia, acesta i-a spus: „Es geht fänzend!“ (Merge splendid!).

Mareșalul Antonescu a fost ieri-dimineață în piața Obor, însoțit de Ică și de toate protipendadele alimentației și Primăriei. A spurcat în înjurături pe toți și după-amiază a întrunit un al doilea Consiliu al A-provizionării, cu aceeași membri ca în ajun, mai puțin Garoflid și No-lică Antonescu.

În această a doua ședință — ne spune un comunicat, s-au luat următoarele hotărâri:

„Grăbirea arăturilor și însămânțărilor pentru ca toți țărani să se poată ocupa cu transporturile materiilor alimentare și a lemnului;

Facerea unui inventar al nevoilor alimentare în fiecare județ și repartitia alimentelor excedentare din anumite regiuni în județele defici-tare;

Trimiterea imediată a speculatorilor într-un lagăr de concentrare.“

Dacă nici după măsurile acestea nu vom avea de mâncare, e că toate s-au sfârșit în țara noastră!

Președintele Roosevelt a avut ieri-dimineață consfătuirea anunțată cu dumnealor domnii Hull, Wallace (vicepreședintele Statelor Unite), Harry Hopkins și opt membri ai Camerei Reprezentanților, în legătură cu modificarea eventuală a legii neutralității. Deliberările vor continua și azi.

Roosevelt a declarat șefilor politici ai Congresului că este partizan al unei modificări a legii neutralității, pentru ca vasele de comerț ale Statelor Unite să poată fi înarmate și pentru a li se putea permite să ancoreze în apele porturilor națiunilor beligerante precum și de a na-viga în zona de luptă, interzistă actualmente.

Satiile *Ligii* lui Garoflid¹ s-au întrunit ieri cu reprezentanții organizației germane *Mittleuropäischer Wirtschaftstag*, pentru constituirea unui grup de colaborare românesc. S-au ținut discursuri și s-a bătut apa în piuă.

Joi, 9 octombrie. În fine, vești mari și bune de pe front. De aseară Marele Cartier german a rupt tăcerea și începem să ne lămurim asupra „formidabilelor operațiuni” anunțate de Hitler în ultimul său discurs. M-am înșelat: nu e încă vorba de o ofensivă asupra Moscovei, ci tot de distrugerea armatei sovietice. Că operațiunile în curs vor duce la Moscova, e probabil, dar Moscova nu e cum am crezut obiectivul imediat al uriașelor lupte ce se dau. E vorba de nimicirea armatelor lui Timoșenko, până acum păstrate aproape neatinse după regruparea lor în urma bătăliilor de la Minsk și Smolensk. Grosul lor a fost încercuit în regiunea ce are drept centru Viasma (pe autostrada Smolensk-Moscova) și un nou Kiev e în executare. Comunicatul de aseară vorbește și de alte încercuiri, de alte pungi, așa încât și armata lui Timoșenko va fi peste câteva zile distrusă — după ce a sperat ea, să străpungă frontul german și să recucerească Smolenskul! Comunicatul german mai anunță capturarea sau distrugerea a 6–7 divizii din resturile armatei Budionnâi, de-a lungul Mării de Azov. Trupele germane venite de la nord s-au unit cu cele ce urmăreau pe ruși de la Nipru spre est, în jurul orașului Berdjansk (pe Marea de Azov). Ce a putut scăpa din forțele sovietice e în fugă spre Rostov, și urmărit de aproape.

Astfel, cele 3 armate: Voroșilov, Timoșenko și Budionnâi pot fi considerate astăzi ca sfărâmate; la nord, Petersburgul încercuit nu mai are altă perspectivă decât să se predea, la centru drumul Moscovei e deschis și la sud al Caucazului...

În afară de operațiunile de distrugere a forțelor combatante, germanii dau mare importanță în comunicatele lor bombardamentelor căilor de comunicație dinapoia frontului rusesc. Căile ferate, podurile, șoselele, gările sunt sistematic atacate și făcute inutilizabile sau greu utilizabile, așa încât mișcările rezervelor, aprovizionărilor și munițiilor sovietice s-au încurcat de tot...

Cu Dumnezeu înainte!

¹ „Liga pentru dezvoltarea Economiei Naționale”.

Anglia a răspuns la răspunsul Finlandei. Guvernul din Helsinki n-a dat încă în vileag noua notă britanică, pe care o examinează... fără multă simpatie!

La Washington, fierberea continuă, mare. Pare că nici în ședința de ieri reprezentanții Congresului nu s-au putut pune de acord cu Roosevelt care va adresa, zice-se azi, un *Mesaj* zisului Congres. Prin acest mesaj, Roosevelt va cere deocamdată numai înarmarea vaselor de comerț americane.

Ziarele publică o scrisoare adresată de Roosevelt lui Stalin, o scrisoare plină de admirație pentru isprăvile Armatei roșii (!!!) și prin care americanul asigură pe muscal de tot concursul Statelor Unite în lupta comună împotriva lui Hitler. Scrisoare, ce începe prin cuvintele: „Îubite prietene Stalin“ (!) — pare apocrifă...

DI Sumner Welles, subsecretarul de Stat, a mărturisit într-o cuvântare că politica comercială urmată de Statele Unite după 1919 a fost stupidă, a sărăcit multe popoare în Europa și a adus astfel apa la moara dictatorilor...

Guvernele german și turcesc au publicat o declarație comună prin care dezminț zvonurile răspândite de propaganda britanică cu privire la neînțelegerile între ambele țări și la amenințări și la masări de trupe din partea Germaniei la granița turcească. Turcii nu pot însă ignora trupele germane care au trecut Dunărea și stau cu arma la picior în Bulgaria — prin urmare sunt înțeleși cu Berlinul. De altminteri, presa nemțească ca și cea turcă, insistă asupra faptului că „declarația comună“ are mai mult caracterul unei manifestări de prietenie decât al unei dezmințiri.

Presiuni serioase anglo-sovietice asupra Afganistanului. Până acum, acesta se menține pe liniile unei stricte neutralități. Cât timp va putea rezista?

În fosta Cehoslovacie reacțiunea împotriva mișcării iridento-comunistă continuă, aspră. La Praga și la Brünn s-au mai condamnat, și de data asta spânzurat, vreo 20 de nenorociți. Execuția fostului prim-ministru Elias a fost amânată, deoarece mărturia osânditului mai este necesară în procesele ce se mai judecă...

Ministrul de Finanțe, generalul Stoenescu a făcut, ieri, declarații presei. Aceste declarații se referă la 3 puncte:

1) Împrumutul. Ministrul a anunțat că sumele subscrise au atins 6 miliarde lei. Puțin...

2) Sporul salariilor funcționarilor. Acest spor — cu complicații pe categorii — se va urca la circa 25%.

3) Petrofina. Sub Regele Carol se făcuse un aranjament cu Franța pentru plata armamentului furnizat de industria franceză — se cedaseră anume toate redevențele de petrol ale Statului, până la anul 1948 (inclusiv) Societății Petrofina, procurista industriei franceze. Acest contract cu Petrofina a fost denunțat și s-a încheiat luna trecută altă convenție cu Guvernul francez, prin care armamentul furnizat se va plăti — cât a mai rămas de plătit — tot prin petrol și derivate, dar fără gajarea totalității redevențelor Statului. Ceea ce Stoenescu n-a spus, e că plata se va face prin nemți, care vor primi ei petrolul românesc în contul Franței, aceasta urmând să fie creditată în plățile lunare pe care le datorează Germaniei pentru întreținerea armatei de ocupație...

În Italia, război cu condeiul între noi și unguri pe tema „românității” Ardealului și a drepturilor care decurg din această „românitate”. „Rassegna italo-rumena” polemizează cu „Italia e Ungheria” și dl Gino Lupi (al nostru) se duelează cu dl Mainardi (al ungarilor). Opinia publică italiană pare a fi, acum, mai mult cu noi...

Banca Românească e o bancă cu noroc. Cu complicitatea unui funcționar i s-au furat 2 500 000 lei. Poliția a prin pe hoți, și a găsit banii neatinși.

Emisiunea Băncii Naționale a ajuns la 88½ miliarde lei... De ce o mai fi publicând cifre ce nu pot liniști pe nimeni — afară de compăratii de aur?

Afaceri ca pe vremea veche:

Un foarte inteligent ovrei, Esmansky, a pus mâna, după războiul mondial, pe două fabrici de zahăr, una foarte importantă la Hotin, și alta mai mică la Bălți. Proprietarii acestor rafinării dispăruseră în revoluția bolșevică și Esmansky s-a declarat moștenitorul lor, fără să pre-

zinte vreun act sau document, numai pe baza identității de nume. A fost un lung proces între Statul român și Esmansky. Acesta s-a învățat așa de bine încât a rămas proprietar. Cred că această afacere e pomenită undeva în *Însemnările mele*. Pe timpul ocupației rusești de anul trecut, fabricile au fost închise, iar cea din Hotin a fost „modernizată” de bolșevici, care, la plecarea lor au uitat să o distrugă, cum n-au distrus nici pe cea din Bălți. Acum, după revoluționara lege a exproprieii jidanelor, generalul Calotescu a vrut să ia în posesie, în numele Statului, rafinăria de la Hotin, pe baza decretului-lege din 4 septembrie. S-a izbit însă de hotărârile unei Adunări Generale din care rezultă că acțiunile fabricilor aparțin creștinilor... C. Angelescu (Banca Urbană) și Victor Slăvescu, foști miniștri! Generalul Calotescu a dovedit că Adunarea Generală ținută la 2 septembrie a fost întrunită numai în scop de camuflare a adevăratului proprietar, care a rămas tot Esmansky. Inutile demersuri: un jurnal al Consiliului de Miniștri a ratificat *drepturile* domnilor Angelescu și Slăvescu...

Mă miră de Slăvescu, om cinstit, că s-a pretat la o asemenea manevră. Știu că e foarte strâmtorat în momentul de față... Și poate că și-a zis că legea de expropriere era o lege nedreaptă și samavolnică, și că prin urmare nu comitea un act neonest.

De!

Casa din Schitu Măgureanu, colț cu Cobălcescu a fost ocupată până acum un an de Amin-Bey, însărcinat cu afaceri, apoi ministru al Egiptului. Astă-toamnă au luat-o cu chirie (800 000 lei pe an!) legionarii *pentru echipa lor teroristă*. După evenimentele din ianuarie, Guvernul a trecut-o Căilor Ferate. Acestea au instalat acolo Direcția Generală, adică biroul și locuința colonelului Orezeanu. Și iată cum, colonelul Orezeanu, care era să fie împușcat de teroriștii legionari, ocupă acum localul de unde au pornit ordinele de asasinare împotriva lui...

Vineri, 10 octombrie. Ziua de ieri a înregistrat o cotitură epocală în istoria lumii: ediții speciale ne-au adus vestea înfrângerii definitive a rezistenței sovietice!

Armatele lui Timoșenko — vreo 60–70 de divizii — au fost încercuite, jumătate într-o pungă având Viasma de centru și jumătate în direcția Brianskului...

Telegrama de la Berlin spune între altele: „*Distrugerea armatelor lui Timoșenko echivalează cu terminarea campaniei în Rusia* — aces-

tea sunt cuvintele cu care șeful presei germane, Dietrich, sosit dinadins la Berlin de la Marele Cartier al Führerului, a încheiat expunerea pe care a făcut-o ieri corespondenților ziarelor străine. Întregul front bolșevic s-a prăbușit. Operațiunile în curs nu mai au decât o importanță secundară. Ocuparea terenului se va face metodic“.

Ziarele de azi confirmă marea victorie, dau amănunte asupra dezarticulării întregului front rusesc de la Murmansk la Marea de Azov, descriu învălmășeala rămășițelor de corpuri sovietice ce caută să mai scape de o totală nimicire...

Ziarele dau și manifestul adresat trupelor, de Hitler, în ziua de 2 octombrie — manifest care cuprinde datele cuvântării Führerului din 4 octombrie, și anunța *ultima mare bătălie din acest an...*

Ocuparea orașelor încăpățănate ca Petersburg, Odessa — probabil Moscova, Harkov etc. devine o chestiune de amănunt, fără nici o repercusiune asupra situației generale: puterea Sovietelor e definitiv înfrântă, fără posibilitate de redresare...

Slavă Domnului, Slavă Domnului! Acum putem să ne liniștim, în ce privește pericolul bolșevismului rusesc. Mai rămâne pericolul bolșevismului nemțesc și bolșevismului nostru românesc!

Poate că ne va ocroti Dumnezeu și de ele!

Acordul comercial germano-turc a fost semnat la Ankara, cu mari manifestări de prietenie dintr-o parte și din alta. Convenția e valabilă până în martie 1943 și comportă un schimb de produse în valoare de circa 200 milioane mărci anual, minimum. Interesant este că Germania se obligă a furniza Turciei *armament* iar Turcia Germaniei materii prime, printre care *crom* și *cupru*, care lipsesc Reichul pentru fabricarea armelor sale... Această clauză a fost admisă cu tot protestul Angliei...

Radio-Londra recunoaște marea victorie repurtată de trupele germane împotriva Sovietelor, dar adaugă cu amărăciune că soarta lui Hitler și a Germaniei tot aceea va fi, după victoria britanică! O muzică pe care o auzim de doi ani, după fiecare succes german...

Guvernul din Ankara dezmente că Bulgaria ar fi cerut autorizare de trecere prin Strâmtori pentru vase italiene. Să fi început era complicităților, și pentru Turcia?

Incidentul Cămărășescu, de la Roma, a fost aplanat. S-au dat explicații aci, la București, lui Bova-Scoppa... Cămărășescu a rămas la

Roma și Grigorcea a fost autorizat să-și termine concediul în liniște. Deocamdată...

Roosevelt a dat drumul ieri Mesajului său către Congres. Dată fiind atmosfera politică, Roosevelt n-a cerut deocamdată Congresului decât autorizarea înarmării vaselor de comerț, iar nu și dreptul de a trimite vasele în zonele militare interzise. Mesajul adaugă, că modificarea cerută a legii neutralității nu implică o declarație de război...

La Panama lovitură de Stat, fără vărsare de sânge: Președintele Arnulfo Arias a fost înlocuit prin Laguardia (a nu se confunda cu politicianul veros de la New York, cu același nume). Președintele Arias a fugit ieri-dimineață la orele 5½ la Baranquilla, în Columbia. Deși cu privire la plecarea lui nu s-a dat nici un motiv oficial, în cercurile politice locale se declară că adversarii săi politici învinuiau pe Arias de sentimente antinordamericane. Laguardia, care e favorabil Satelor Unite a depus ieri jurământul în fața Curții Supreme a Republicii Panama...

Guvernele Statelor Unite, Angliei și Indiilor Neerlandeze au declarat oficial că nu vor mai furniza petrol Japoniei. Guvernul japonez pretinde că această declarație are valoare numai prin sentimentele neamicale pe care le dovedește — căci în ce privește chestiunea în sine, Japonia și-a luat din vreme măsurile sale (?) și încetarea furniturilor de petrol anglo-americane-neerlandeze n-are nici o importanță (vorba vine!).

Comunicat...

Dl mareșal tună, fulgeră și comunică:

„În urma vizitei d-lui mareșal Antonescu în piața Obor, d-sa a hotărât să se aducă în cel mai scurt timp în Capitală mari cantități de fasole, ceapă, cartofi, varză și alte produse alimentare ce se vor vinde cu prețuri sub cele maximale.

Ulterior se vor aduce în Capitală cantități masive de păsări, fructe, ouă, etc. ce se vor putea cumpăra în aceleași condiții de preț.

Populația Capitalei este invitată să-și facă aprovizionări numai pentru nevoile zilnice.

Distribuirea produselor alimentare se va face prin organele Primăriei Capitalei.

Din primele stocuri se vor satisface mai întâi nevoile populației nevoiașe.

Distribuția fasolei va începe în ziua de 10 octombrie.“

Bravos!

Ziarele de azi publică o lungă scrisoare de felicitare adresată mareșalului Antonescu pentru isprăvile sale, de către profesorul-stafie Găvănescul. Pentru ce această publicare? Ce importanță „națională“ pot avea felicitările unui Găvănescu? Ziarele publică și răspunsul mareșalului, lung și gol, și el...

La Praga și Brün au mai fost condamnate și executate 10 persoane pentru sabotaj economic. Printre aceste 10 persoane sunt 8 măcelari care ispășesc astfel sângele vărsat de-a lungul zilelor lor. Au fost condamnați fiindcă nu s-au conformat regulamentelor în vigoare. Și „saboteurii“ noștri se plâng de 3 luni de lagăr! E drept că ai noștri sunt adevărați „saboteuri“ pe când excutații din Cehia sunt probabil mai mult răzvrătiți politici decât delincvenți alimentari...

Duminică, 12 octombrie. Operațiunile de lichidare a forțelor sovietice încercuite în regiunile Viasma și Briansk sunt încă în curs. E prăpăd mare de oameni și de material. Rușii se zbat ca fiarele în gratii să iasă din cercul de fier ce-i împresoară, dar sunt regulat respinși sau măcelăriți de nemți. În jurul celor două mari pungi, forțele germane au fost dispuse într-un întreit val de rezistență, prin care nu se trece. Iar forțele blindate și motorizate pătrund în cele două pungi mari și despică în ele alte pungi mai mici, care apoi sunt nimicite. Aviația zădărnicește orice ajutor, orice comunicație... Soarta armatelor lui Timoșenko e pecetluită de zece zile, dar vor mai trece câteva până să avem bilanțul exact al imensei victorii germane.

În schimb, comunicatul german de aseară ne aduce la cunoștință că bătălia de la Marea de Azov s-a terminat prin nimicirea Armatelor sovietice XVIII și IX. Numărul prizonierilor se urcă la 64 000; s-au luat 126 care de asalt și 519 tunuri. Armatele care au operat între Nipru și coasta Mării de Azov au fost comandate de generalul de infanterie von Manstein; sub ordinele lui au combătut și ai noștri din Corpul Expediționar sub comanda generalului Petre Dumitrescu, citat în comunicatul de ieri. E primul general român (afară de Antonescu) citat într-un comunicat german.

Din izvor militar român aflu totuși că Corpul nostru Expediționar a trecut prin mari greutăți. Aflându-se în prima linie spre Mariopol, a fost atacat de forțe sovietice covârșitoare; întâi au fost dați Vânătorii de Mune peste cap, apoi diviziile de Cavalerie, peste care au năvălit Vânătorii în... retragere. Era să fie un dezastru; spre fericire, generalul Hansen care opera cu corpul său mai la nord, și-a schimbat din proprie inițiativă dispozițiile primite, a pornit spre sud, a tăiat și oprit pe ruși — și a restabilit situația... Am avut mulți morți și răniți. Despre toate acestea comunicatul german nu spune nimic, și așa se explică că Marele nostru Cartier a amuțit. Hitler, în discursul său de la 4 octombrie, a vorbit de *eroica* armată finlandeză, dar s-a abținut de a califica pe cea română...

La Odessa, atacuri slabe — la Petersburg mai violente, dar într-o parte și în altă parte că s-au mai slăbit luptele și că se lasă timpul să-și îndeplinească opera.

În Crimeea luptele sunt în plin. Probabil că din această pricină nu mai vin să ne viziteze avioanele rusești. S-a împlinit luna de când n-a mai fost alarmă la București.

Repercusiunile succeselor germane sunt pretutindeni mari. Moscova nu mai spune nimic. La Londra, presa atacă violent Guvernul și pe Churchill sub cuvânt că n-au dat Sovietelor ajutorul necesar (!) și au pierdut astfel ultimul prilej de a întoarce sorții războiului. În Statele Unite, nu se mai vorbește de câteva zile de intrarea americanilor în război: au lăsat-o mai moale. La New York ca și la Londra se pregătește opinia publică pentru căderea Moscovei, socotită inevitabilă.

Pe când Comunismul se zbate sub loviturile germane în Rusia, în „țările de propagandă” ridică capul. Dar și acolo găsește cui să vorbească. În Franța urmărirea și condamnările curg — unele chiar la moarte. În Cehia a mai fost condamnată o serie la spânzurătoare; printre cei condamnați e și Frankenberg, șef de secțiune la Departamentul Agriculturii. În Croația, 20 de condamnări la moarte din care 11 au fost comutate, iar pe ulițele Zagrebului — vânătoare de oameni... În Bulgaria, Anton Prudkin, șeful Agenției sovietice de la Varna și încă un tovarăș au fost și ei condamnați la moarte iar mai mulți complici mărunți la ani grei de închisoare.

În ce ne privește pe noi, se zice că ar fi fost o mișcare comunisto-legionară destul de gravă la Atelierele C.F.R. din Grivița, acum 15 zile —

și că ar fi fost mulți împușcați. Oficial nu s-a spus nimic, și știrea are nevoie de confirmare.

Tibor Eckhardt, care a zbârnâit pe timpuri la Societatea Națiunilor în numele Ungariei, se află refugiat la New Yoek de unde a lansat un manifest „Ungurilor liberi“, manifest prin care blamează politica Guvernului maghiar alături de Germania și proslăvește în numele „micilor agricultori“ pe englezi, pe americani și pe bolșevici. Guvernul din Budapesta a retras de mai multă vreme naționalitatea machiară d-lui Eckhardt și tovarășilor săi¹.

Pe când Eckhardt înjură pe ai săi, presa ungurească continuă să ne înjure pe noi. *Univerul* publică azi-dimineață un articol prin care subliniază această atitudine a „aliaților noștri“ și regretă că „împrejurările“ nu-i permit să polemizeze cu domnii unguri. E mai bine așa: maghiarilor nu le trebuie polemică, ci un picior în cur la momentul oportun...

Legea pentru armamentul vaselor de comerț va fi pusă la ordinea de zi a Adunării Reprezentanților din Washington, luni. Unii cred că discuția va fi scurtă, alții că va ține o lună. Discuția va fi violentă, dar legea va fi votată. În tot cazul, pentru moment, acțiunile intervenționistilor sunt în scădere din cauza prăbușirii Sovietelor.

Norman Montagu, guvernatorul Băncii Angliei, a declarat la Radio că Marea Britanie cheltuiește zilnic pentru război 13 milioane de livre (la 1000 de lei livrea, *face 13 miliarde lei pe zi!*). Din această sumă, numai jumătate poate fi încasată prin impozite. Dacă nu se găsesc mijloace și pentru cealaltă jumătate, *Anglia va ajunge fatal la inflație*. Mai bine așa: să fim toți o apă...

Schimbare — inutilă — la Aprovizionare, în aer. După ce alaltăieri seară se împăcaseră lucrurile, aseară se vorbea iar cu insistență despre înlocuirea lui Negel prin generalul Constantin Constantin.

Gafencu, care n-are de lucru, a mai născocit una bună: mareșalul Antonescu ar fi hotărât să convoace ultimul Parlament (al Regelui

¹ În realitate, Eckhardt lucrează în America în înțelegere cu Guvernul din Budapesta care joacă pe două tablouri...

Carol!!!) pentru ratificarea politicii sale. Prea e boacăna! Olcovski, fostul secretar general al Senatului, pretindea ieri că ține știrea de la colonelul Davidescu¹, de la Cabinetul mareșalului Antonescu!!!

A apărut azi Decretul-lege pentru sporirea și armonizarea salariilor. Tabele fixează salarii noi, pe categorii. S-au sporit sensibil și salariile mari, dar cele mici au rămas tot insuficiente pentru un trai onorabil. Deocamdată să lăsăm cuvântul interesaților...

A murit Costin, unul din cei mai vechi și mai buni reporteri politici din București. Lucra de mulți ani la *Curentul* lui Șeicaru. Un martor al întregii mele cariere politice — un băiat bun, fără multă cultură, dar simpatic și deștept. Și cinstit, până la limita cinstei oricărui gazetar... Moartea lui m-a întristat...

S-a închis spitalul „Femeilor Ortodoxe“ din strada Principatele Unite, ca să se redeschidă școala. Un fapt divers neînsemnat, dar scârba de Didina Cantacuzino i-a tras și cu acest prilej un discurs kilometric și prost. Ce pacoste e și femeia asta!

Barbu Catargiu s-a înapoiat de la Berlin unde a petrecut opt zile ca să cumpere mâanzi de pur-sânge pentru „turf-ul“ românesc. Deși a făcut politică în trecut, Barbu Catargiu nu mai e un burete care să adune tot ce se mișcă și zbârnâie în jurul lui — dar e un om de bun simț, și e sensibil curentelor mari ce trec pe lângă dânsul. După câte îmi povestește, la Berlin a fost impresionat de două lucruri: liniștita hotărâre a opiniei publice de a merge până la sfârșitul războiului (oricare ar fi sacrificiile pe care Führerul le-ar cere) — și convingerea *tuturor* că acum, după ce am căpătat Basarabia și Transnistria până la Bug trebuie să fim mulțumiți și să renunțăm la ce ni s-a luat...

Dacă hotărârea de a duce războiul până la capăt mă încântă — convingerea „tuturor“ despre mulțumirea noastră mă îngrijește adânc. Căci oricât ar fi de optimist mareșalul Antonescu, oricâte făgăduieli ar avea el (are?), „tout le monde a plus d'esprit que Ms. de Voltaire“ (toată

¹ Colonelul Davidescu a fost până ieri atașatul nostru militar la Budapesta, de unde a fost rechemat, fără să fie înlocuit prin nimeni și numit la Cabinetul mareșalului. A fost rechemat și atașatul militar maghiar din București, căci între noi și unguri coarda s-a întins de tot.

lumea are mai multă minte decât domnul Voltaire) și mă tem ca nu cumva opinia publică să nu fie mai tare decât simpatiile Führerului pentru noi... Și mai e și Ribbentrop care nu vrea încurcături cu Ungaria... Și ni se mai pot da și Torontalul și Timocul...

Luni, 13 octombrie. Forțele germane și aliate sunt în înaintare pe întregul front de 1 200 kilometri, de la podișul Valdaiului și până la Marea de Azov. Câmpurile de bătălie de la Viasma și Briansk au rămas departe înapoia frontului. ieri se spunea că trupele germane au ocupat Tula. În cercul de fier în care au fost cuprinse, trupele sovietice au fost și mai mult strânse și bătute. Până acum se semnalează peste 300 000 prizonieri și o imensă cantitate de material de război.

Associated Press din U.S.A. a anunțat că germanii ar fi oferit un armistițiu Sovietelor. La Berlin nu numai că se dezmente categoric știrea dar se mai adaugă că e stupidă, căci oferirea unui armistițiu din partea Comandamentului german tocmai în momentul în care forțele bolșevice sunt strivite, ar fi un nonsens.

Ca și presa londoneză, *Pravda* din Moscova (ziar oficios) recunoaște că situația Sovietelor este foarte gravă. Într-un articol difuzat la Radio al acestui ziar, pe lângă recunoașterea pericolului iminent se adaugă „că toți cei care vor părăsi posturile lor vor fi pecetluiți cu veșnică rușine și blestemați fiind că au trădat poporul sovietic...”

Lordul Beaverbrook a rostit ieri-seară o cuvântare la Radio, cu privire la conferința anglo-americano-sovietică de la Moscova, la care a participat ca șef al delegației britanice. Au fost „promise”, a spus nobilul lord, toate carele de luptă¹ și toate avioanele cerute de Stalin. Se vor trimite Sovietelor și tunuri și materii prime. Probabil prin stratosferă...

Conferențiarul a mărturisit că armatele sovietice se află în prezent într-un „pericol extrem de mare”. „Agonia Uniunii Sovietice — a adăugat ministrul britanic — ne sfâșie inima...” Lord Beaverbrook a lăsat să se înțeleagă că forța combativă a diviziilor blindate germane este „formidabilă” și a stăruit asupra necesității de a se produce care de luptă și avioane pe o scară și mai mare decât s-a plănuțit vreodată...

Făgăduielile lordului Beaverbrook ne par „paregorie pentru om bolnav”. Radio-Londra de seară lămurește că Anglia nu va putea da un ajutor eficace (?) Sovietelor decât... în primăvară! Dar până atunci e puțin probabil ca Germania să stea cu brațele încrucișate...

¹ Cum le vor transporta din Anglia până în Rusia?

Generalii Iacobici și Ciupercă au fost decorați de Führer. Cel dintâi a primit bareta la Crucea de Fier, iar cel de al doilea Crucea de Fier, clasa I și a II-a. Deocrațiile au fost remise lui Iacobici și lui Ciupercă de către generalul Haufe, șeful Misiunii militare în România.

Bulgaria dezmințe că și-ar fi mobilizat armata. Prin urmare a mobilizat-o...

Daily Mirror din New York pretinde că Germania a încheiat cu Franța un tratat secret prin care, pe prețul unor anumite concesiuni coloniale, Reichul garantează Franța împotriva oricăror pretenții italiene. La Berlin se dă o categorică dezmințire acestor informații și se afirmă că Germania n-a încheiat nici un tratat secret cu Franța. Tratat nu, dar poate să fi fost anumite înțelegeri verbale... Ce zice Berlinul?

Cu prilejul aniversării descoperirii Americii, mari manifestații de solidaritate de rasă au avut loc în Spania, în Portugalia și în Republicile sud-americane, precum și în cele din America Centrală. Răsunetul lor n-a depășit însă limitele acestor țări. Iberismul, sau spaniolismul sunt greu de înviat; o conferință la Radio, o telegramă de felicitare, o carte de vizită — și nu se mai aude nimic...

Ziarele de azi-dimineață publică „in extenso” noile tabele de salarizare pentru funcționarii Statului. S-au făcut sporuri mari, la toate lefurile. Principalii beneficiari sunt însă funcționarii superiori, care ajung la lefuri de 50, 60 și 70 000 lei lunar — adică cam ce primeau în aur, înainte de 1914. Și încă...

Marti, 14 octombrie. După o zi mucegăită de ploaie, ieri — azi de Cârstovul Viilor a ieșit din nou un soare frumos, dar cu dinți. E frig, și facem focul... La Sinaia ninge!

Pe front operațiunile de lichidare de la Viasma și Briansk sunt încă în curs. După comunicatul de aseară s-au numărat până acum 350 000 prizonieri. Dacă se adaugă și cei 104 000 luați în bătălia de la Azov, e probabil că se va ajunge, dacă nu se va întrece cifra prizonierilor de la Kiev. Printre prizonierii de la Viasma sunt și femei și copii de la 12 la

14 ani, ceea ce dovedește că și în ce privește materialul uman, disponibilitățile sovieticilor au scăzut mult. În ce privește armamentul distrus sau capturat, Comandamentul german nu dă încă cifre generale, dar acestea vor fi probabil mult mai mici ca până acum, deoarece numărul tunurilor, tancurilor și avioanelor sovietice s-a micșorat mult. Comunicatul de seară dă 99 avioane distruse numai în ultima zi. Căci luptele continuă... Nu avem știri precise despre mișcarea trupelor spre Est, dar știm că înaintarea merge repede. O mărturisește ziarul *Pravda* care scrie textual: „Inamicul continuă să înainteze spre centrele vitale ale Sovietelor...” Forțele germane pare că au trecut mult, la sud de Moscova, de Orel și de Tula. O altă armată înaintează spre est, la nord de Moscova. Aceeași manevră ca la Kiev se arată în curs de executare.

Știri necontrolabile vorbesc iarăși despre evacuarea Moscovei. Evacuarea Guvernului și a corpului diplomatic. La Berlin se crede că de data asta informația poate să aibă o bază serioasă.

De la Odessa, prizonierii ruși povestesc că situația apărării e disperată. Bombardamentele noastre și cele germane fac ravagii enorme. Aprovizionarea orașului e pe sfârșite. Pe stradă nu se mai văd bărbați, sunt toți, de la 15 la 60 de ani, luați și trimiși la periferie, prin cazemate și pe linia de foc. Deprimarea populației îngrozite e desăvârșită, cu atât mai mult cu cât nimeni nu știe ce se întâmplă în afară de Odessa. Autoritățile bolșevice ascund adevărul și înfrângerile sovietice...

Cei ce vin de la Odessa pretind că rușii sunt în preajmă de a părăsi orașul sau de-a se preda, căci au început să pună foc la fabrici și la edificiile mai însemnate scăpate de bombardament. Peste câteva zile vom fi lămurii.

Generalul Manstein, comandantul forțelor care au câștigat bătălia de la Marea de Azov, a mulțumit printr-un elogios ordin de zi pionierilor germani și *români* care au construit sub focul inamicului podul de pe Nipru și l-au apărat împotriva tuturor atacurilor. În ordinul de zi, pionierii români sunt puși tot timpul pe aceeași linie cu pionierii germani, a căror dibăcie și bravură a uimit lume în cursul acestui război.

Generalul von Schobert și generalul Ioanițiu au fost decorați „post-mortem”, cel dintâi cu clasa a II-a, cel de al doilea cu clasa a III-a, a Ordinului militar „Mihai Viteazul”. Decretele au apărut astăzi. Gene-

ralul von Schobert fusese decorat cu Mihai Viteazul cl. III pe când era încă în viață.

Trei sute de avioane britanice au bombardat noaptea trecută diferite orașe din Germania centrală și meridională. Nürnbergul a fost bombardat timp de 3 ore. A suferit de asemenea stricăciuni și Rothenburg ob der Tauber, faimosul oraș rămas neschimbat din al XVI-lea secol. Presa geramă e indignată de acest atac, căci la Rothenburg nu există nici stabilimente militare, nici industriale, și se agață de acest prilej pentru a sublinia „barbaria” engleză...

Mai multe avioane britanice au fost doborâte.

La Berlin, presa face mare tămbălău în jurul știrilor răspândite de Londra, după care Germania ar fi făcut „sondări pentru pace”. Nemții dezminț categoric aceste știri, declară că n-au făcut nici o sondare și nici un demers și că nici nu vor face. În curând vor face însă, zic ei, englezii asemenea sondări, dar ele vor fi respinse de Führer cât timp Churchill și Eden vor fi în fruntea Guvernului britanic. Presa germană crede a ști că o adevărată campanie se va face în Anglia pe tema acestor sondări germane, care n-au existat niciodată, pentru a se întări moralul poporului englez foarte deprimat prin continuile victorii germane. Din această campanie va face parte și cuvântarea pe care sir Antony Eden o va rosti la Manchester în ziua de 25 octombrie.

Germanii întăresc prin mari lucrări coasta Franței în fața Angliei. Cazemate, baterii — de toate. Și tunuri de calibru mare. Informația a fost dată de Bossy lui Barbu Catargiu, la Berlin — dar Bossy nu putuse afla dacă această înarmare era făcută în scop defensiv sau ofensiv...

Diseară la Radio, la 20½ se inaugurează „ora femeii”, care se va repeta o dată pe săptămână. Începutul îl face Madam Rica (Antonescu) printr-o cuvântare... De ce și-o fi băgând Antonescu mediocra lui soție în toate? Nici un dictator, nici măcar un președinte de republică, nu și-a scos consoarta din naftalină ca să o impună cu sila publicului. E drept că nici un dictator n-a avut o soție de teapa lui Madam Rica. Rica și cu Ică o să-l dea gata pe bietul Antonescu...

Luciliu Ștefănescu, consilier la Casație a fost numit președinte de secție în locul lui Magheru ieșit la pensie pentru limită de vârstă. A fost concurență între Ștefănescu, Davidescu și Căpățână. Bine că n-a fost numit Căpățână, căci trebuia să demisioneze din președinția Comisiei de Anchetă pentru fondurile secrete — și procesul meu (fondurile de la Interne!) ar fi reînceput de-a capo...

După ultimele știri de la Vichy, Daladier, Blum, Guy la Chambre și Jacomet — toți deținuți la Riom — vor fi dați în judecată în urma anchetei ce s-a încheiat (după doi ani!) cu privire la răspunderea lor în dezastrele Franței. Va fi judecat în lipsă și Pierre Cot, fugit. În ce privește pe Paul Reynaud și pe Mandel, deținuți la Vals-les-Bains, rămâne ca mareșalul Pétain să decidă dacă vor fi dați în judecată sau nu.

Mareșalul a lărgit statutele pentru admiterea membrilor în „Liga Combatanților și Voluntarilor Revoluției Naționale“ de la care se așteaptă, cu un mare semn de întrebare, regenerarea Franței. „Liga“ (cu o titulatură cam lungă) a înregistrat până acum în Franța neocupată 1 600 000 de membri — pe hârtie. În fruntea ei e un comitet prezidat de necunoscutul François Valentin (ritmul oamenilor noi...). Pétain pune mari speranțe în această mișcare: să n-aibă soarta F.R.N.-ului nostru. Mișcările de opinie publică nu se determină prin decret!

Ziarele din Berlin se ridică împotriva rezultatelor publicate de Institutul de Statistică *Gallup*, din Statele Unite, și-l acuză de falsificare de cifre în favoarea lui Roosevelt. Președintele se slujește — pretinde Berlinul — de Institutul Gallup ca să influențeze pe cetățenii slabi și nehotărâți în dauna păcii...

Cecropid îmi aduce două informații importante.

Antonescu (mareșalul) s-a adresat direct lui Hitler și ar fi obținut de la acesta ca nemții să nu mai cumpere de la noi decât strictul necesar întreținerii lor (e vorba de cumpărăturile individuale ale soldaților și ale unităților mici) și să nu mai plătească prețuri mai mari decât cele prevăzute în ordonanțele autorităților românești.

Pe de altă parte, și după sfaturile lui Blessing, expertul financiar german care ne cîstește cu sfaturile sale, s-a hotărât revizuirea conturilor comercianților în bănci, conturi gajate pe marfă. Domnii comercianți, dacă nu toți, foarte mulți, au stocat mărfuri în cantități mari, au

împrumutat pe ele banii cu care le-au plătit și pe care îi rulează și așteaptă liniștiți să se înzecească prețurile ca să desfacă zisele stocuri. Conturile lor vor trebui să fie imediat lichidate, așa încât speculanții vor fi siliți să-și pună în circulație stocurile înghețate.

Această măsură, și moderarea concurenței nemților, vor avea desigur efect asupra prețurilor pieții. Problema scumpirii traiului nu va fi rezolvată, dar tot va fi ceva...

DI Blessing a mai dat Guvernului nostru un sfat, dar Guvernul nostru ezită să-l pună în practică, cu drept cuvânt. Fiindcă nu suntem în stare să desființăm bursa neagră — un napoleon de aur a ajuns 11–12 000 lei!!! — Blessing ne sfătuiește să vindem, pe ascuns, din aurul Băncii Naționale care nu servește la nimic. Statul ar realiza un frumos beneficiu — câteva miliarde — și Banca Națională și-ar recupera pe această cale o însemnată parte din emisiunea sa bancnotară. După ce se va fi vândut cantitatea de aur hotărâtă — adaugă Blessing — se va decreta o lege prin care deținătorii de aur vor fi obligați să aducă aurul la Bancă, sub pedeapsă de moarte... Și jocul va începe din nou!

Această frumoasă escrocherie are împotriva ei, mai întâi faptul că este o escrocherie, și că, ca atare nu poate fi luată în considerație de Stat — și aceasta ar fi de ajuns. Mai sunt însă și alte două considerațiuni: 1) nu putem lichida stocul nostru de aur fiindcă nu știm încă precis care va fi etalonul monetar după război; poate să rămână tot aurul — și 2) cei care cumpără aurul nu mai sunt acum overei, ci nemții, soldații, ofițerii și „tehnicienii” nemți, deveniți cei mai buni clienți ai bursei noastre negre și exportatori de aur... O escrocherie ce ar duce la exportarea aurului în Germania, poate fi o combinație avantajoasă pentru nemți, dar nu pentru noi...

Miercuri, 15 octombrie. Forțele sovietice încercuite în regiunea Viasma sunt definitiv distruse. Orașul Viasma a fost incendiat de bolșevici, la părăsirea lui. Casele de zid au fost aruncate în aer, iar cele de lemn ard și acum... Străzile pline de mine; parte din ele au explodat înainte ca trupele germane să le poată culege și au omorât o sumă de oameni — mai ales femei și copii.

În pungile de la Briansk, nimicirea bolșevicilor e încă în curs.

În total, s-au lat mai bine de 500 mii prizonieri până acum. Sovietele au aruncat în luptă toate rezervele. Înapoia Moscovei, drumurile sunt goale, căci nu mai are ce veni.

Cu privire la înaintarea germană spre est, ea continuă conform planului stabilit dar nu se dă nici un amănunt, conform obiceiului, până ce

operațiunile nu și-au ajuns țelul. Regiunea Moscovei a ajuns însă „zonă de operații” și artileria germană bombardează linia de apărare exterioară a Capitalei sovietice. Se zice că Kremlinul a fost evacuat și că racla cu rămășițele lui Lenin a fost dusă spre Urali.

Se mai zice că Odessa e gata să se predea (s-a mai spus și în iulie, și de atunci funcționarii noștri așteaptă să-și ia posturile în primire...) — în schimb la Petersburg, lupte grele: nemții înaintează pas cu pas și au pierderi multe...

Comunicat:

Comandamentul de căpetenie al Armatei comunică:

În urma operațiunilor desfășurate în regiunea Mării de Azov, după 8 zile de lupte grele; care s-au terminat cu sfărâmarea Armatelor 9 și 18 rusești, Comandamentul german al trupelor române și germane victorioase a făcut cunoscut următoarele:

„Performanțele extraordinare de marș, tenacitatea trupei în fața atacurilor aeriene inamice, precum și conduita și spiritul ofensiv al armatei române de sub ordinele generalului Petre Dumitrescu, trebuie relevate în mod deosebit”.

Pentru această ținută demnă de respectul tuturor, Comandamentul de căpetenie aduce Comandantului Armatei a 3-a, comandanților de mari unități, ofițerilor, subofițerilor și trupei acelei armate, mulțumirile Patriei.

Diplomatische Politische Korrespondezn scrie că de acum înainte nu numai forța militară a Germaniei, dar și a întregului continent european, vor fi mobilizate împotriva Marii Britanii. Cu Rusia s-a terminat: nu mai sunt decât rămășițele puterii sovietice de lichidat. Uriașa industrie de război a Germaniei și a aliaților ei va lucra de aci înainte la alt material de război, la transformarea și perfecționarea armelor speciale necesare pentru înfrângerea Angliei. Această producție va fi de așa natură încât nici Anglia, nici Statele Unite nu-i vor putea face față. Acestor puteri le mai lipsesc și armatele necesare spre a putea încerca vreo invazie pe continent...

Insistența presei braziliene — generală — cu privire la un atac împotriva Angliei trebuie pusă în legătură cu informațiile date de Bossy lui Barbu Catargiu. Ce ne va mai aduce iarna?

Churchill a refuzat ieri să facă declarații în Camera Comunelor cu privire la situația militară pe frontul de Est. „Nu am de gând să adaug

nimic la comunicatele Comandamentului sovietic privitoare la evenimintele în curs..." Cred și eu, căci ar fi trebuit să dea sângeroase dezmințiri balivernelor povestite de scumpii săi aliați...

Deputatul Shinwell a întrebat atunci dacă primul ministru știe că în întreaga țară domnește o vie neliniște? La această întrebare, Churchill a răspuns evaziv că nu vede interes ca o asemenea chestiune să se discute, în momentul de față, nici în public, nici în ședință secretă.

S-a produs apoi un incident între deputatul laburist Bevan și primul ministru, în legătură cu situația actuală de pe frontul răsăritean. Cu acest prilej, Bevan a pus lui Churchill următoarea întrebare: „Ne va da primul ministru, mie și colegilor mei, o ocazie apropiată pentru a arăta obiectiile noastre?”

Churchill a răspuns negativ...

Un expert militar a vorbit la Radio-Boston ca să spună că Statele Unite ar face mai bine să se asigure de puncte strategice împotriva Japoniei care amenință să ocupe Vladivostokul, decât să se ocupe de ajutorarea Angliei în Europa, ajutorare inutilă deoarece Rusia Sovietică e bătută iar o debarcare britanică sau americano-britanică pe continentul european, o întreprindere irealizabilă — fiindcă nici Anglia, nici Statele Unite *n-au armată*...

Interesant! O politică imperialistă, *pur americană*, își face din ce în ce drum dincolo de Atlantic... Statele Unite vor să fie ele moștenitorii Imperiului Britanic, în cazul în care puterea mondială anglo-saxonă, secția Londra, s-ar prăbuși...

Și de ce nu?

Dl Toyoda, ministrul Afacerilor Străine din Tokio, a atras atenția Statelor Unite și Uniunii Sovietice asupra următoarelor fapte:

1) Transportul via Tsugaru și Tsushima a materialului de război de proveniență americană destinat Uniunii Sovietelor este considerat ca un transport prin apele japoneze.

2) În calitate de semnatară a Pactului Tripartit, Japonia nu poate rămâne indiferentă față de o asemenea situație, deoarece furniturile americane ar putea fi eventual folosite împotriva Japoniei.

3) Cu toate astea, se anunță din New York că mai multe vase încărcate cu material de război ar fi pornit spre Vladivostok. Știrea nu e încă confirmată; poate să fie un balon de oxigen pentru încurajarea bolșevicilor. Iar dacă vasele au plecat, poate că nu vor ajunge la destinație...

Marcel Déat semnează în ziarul *L'Oeuvre* un articol ditirambic în cinstea lui Adolf Hitler și în favoarea politicii germane care tinde la o nouă și pașnică organizație a Europei. „Un singur om hotărăște definitiv soarta Europei: Führerul...” conchide Déat — spre încântarea nemților...

În Irak, opoziția contra noului președinte de Consiliu instalat de englezi, este foarte violentă. (Au și nemții bani...). A doua zi după ce Nury Said Pașa a asumat funcțiunile sale, au fost găsite în toate cartierele Bagdadului afișe în care se critica persoana și metodele de guvernământ ale noului conducător.

Associated Press (Statele Unite) află din Teheran că Legația Marii Britanii din Iran a comunicat că englezii și bolșevicii s-au declarat gata să-și retragă trupele din Capitala Iranului. Cartierul general sovietic s-ar fi mutat deja la Tabriz, la 90 kilometri sud de frontiera Caucazului. Detașamentele de infanterie cele mai apropiate de Teheran ar fi staționate la 75 km de Capitală, în timp ce forțele engleze ar urma să se instaleze cam la 300 km de Teheran...

Ciudat!

Atașatul militar german, colonelul Just a fost înlocuit prin colonelul dr Spalke. Spalke făcea deja parte din Misiunea militară germană din România. Lui Just, auturitățile noastre militare i-au oferit un banchet suculent, iar Guvernul placa de Mare Ofițer al Coroanei.

Mimi-Rica a vorbit aseară „femeilor române“. A spus multe lucruri bune, dar nu avea ea autoritate să le spună...

Mareșalul nostru a inspectat ieri cantina din Șoseaua Colentina, unde Consiliul de Patronaj hrănește 300 copii săraci: mâncare destul de bună (4 lei masa!) — local foarte curat.

Apoi: restaurantul popular din Calea Văcărești organizat tot de Consiliul de Patronaj. Musafiri: 167 persoane; se dau 2 feluri de mâncare pentru 25 lei. Ambele feluri excelente (o ciorbă cu cartofi și varză cu carne). Localul, bucătăria și personalul foarte curat.

Cantina Primăriei din piața 6 Septembrie: mănâncă 200 muncitori — două feluri pentru 12 și 14 lei. Mâncare proastă și local murdar...

Cum se vede, complimente pentru opera scumpei Mimi-Rică și o palmă pentru Rodrig Modărlanul, primar și general!

Și toate astea, într-un comunicat oficial!

„De minimis non curat praetor!” — spuneau strămoșii noștri!

Vaida mi-a făcut ieri o lungă vizită. A stat două ceasuri și mi-a povestit despre Olpret (moșia lui rămasă la unguri), despre moș Christea din nu mai știu ce sat, despre sași, despre Împăratul Franz-Iosif și despre Franz-Ferdinand etc. Mi-a spus însă și lucruri interesante, căci a fost vinerea trecută la mareșalul Antonescu pe care l-a întrebat râspicat: „Mă rog, domnule mareșal, d-ta vrei să faci colonizare românească în Rusia?” — „Doamne ferește, i-a răspuns mareșalul, *eu vreau reintegrarea României în granițele ei etnice și nimic mai mult...*” Antonescu a lămurit apoi lui Vaida, că în Transnistria noi face *numai ocupație militară*. La sfârșit se vor regla toate...

Foarte bine, dar atunci de ce dl Ică, conferențieri de la Radio și gazetarii plătiți de Guvern ne tot dau zor cu „românitatea” Transnistriei, Torontalului și Timocului? De ce am împărțit Transnistria în județe cu prefecti, cu judecători și cu învățători români? De ce așteaptă o droaie de funcționari români la Tiraspol, gata să năvălească în Odessa?

Vaida n-a făcut lui Antonescu aceste obiecții, dar aș fi curios să cunosc răspunsurile mareșalului în întrebările de mai sus.

Antonescu n-a afirmat nici un moment lui Vaida că ar avea făgăduiala lui Hitler pentru Ardeal, dar a dat să înțeleagă fratelui Alexandru că ni se va restitui *aproape* tot ce ni s-a luat. Și i-a povestit ultima vizită la Führer (nu la Cartierul General, la Bergtesgaden): fusese întâmpinat la Salzburg în afară de ministrul nostru la Berlin și de înalți funcționari germani care i-au spus confidențial să nu vorbească Führerului de Ungaria, căci l-ar indispune foarte mult. Führerul are toate simpatiile pentru noi — așa spuneau „domnii” — dar nu se poate ocupa acum de problemele teritoriale și nu vrea să se certe cu ungurii... Antonescu a răspuns că de nu poate vorbi despre Ardeal și despre unguri, se întoarce acasă, căci venise tocmai ca să vorbească despre aceste chestiuni... Domnii erau consternați; se temeau de o ecplizie din partea lui Hitler, cum le obișnuște el. Atitudinea lor a devenit glacială față de Antonescu, până la Bergtesgaden... „Cum am fost față în față cu Hitler — povestește Antonescu — am început să-i vorbesc de unguri și de Ardeal... și am stat în tot 3 ore de vorbă cu el!...” Când au văzut „domnii” că Führerul n-a răcnit și a reținut 3 ore pe Antonescu, fața lor s-a schimbat, ca și atitudinea. De unde la sosirea mareșalului

nostru stau înțepeniți și scrobiți — la plecare nu mai știau cum să se încovoae și să suradă...

„Dar dacă până în cele din urmă nemții nu ne dau Ardealul — a întrebat Vaida — ce facem?! — „Le facem război!“ — a declarat categoric Antonescu. Vaida a atras atenția mareșalului asupra faptului că ungurii se înarmează în continuu, construiesc pe capete avioane și tancuri, iar noi uzăm pe ale noastre în Rusia... Enervat, Antonescu a replicat că avem și vom avea și noi de toate... „Dar cine ni le va da?“ — „Nemții“ — a răspuns tăios Conducătorul. Apoi ducând pe Vaida la harta României ciuntite, atârnată pe zid: „Vezi, d-le Vaida, nemții se pregăteau din 1940 la războiul cu Rusia. N-au avut încredere în Regele Carol, și ca să apere petrolurile din Prahova și creasta Carpaților de bolșevici, au împins această avangardă ungurească până la Carpați și până la Brașov. *A fost strategie, nu politică... Acesta e secretul arbitrajului de la Viena...*“

Antonescu i-a arătat apoi lui Vaida ultimele telegrame sosite de la Berlin; la o masă intimă, Göring ar fi spus: „Mareșalul Antonescu, iată un om întreg! Și Führerul mi-a spus: Dacă aș fi găsit un al doilea Antonescu în Europa toate ar fi mers mai iute și mai bine!“ Pe când Vaida citea textul acestei telegrame, Antonescu bea lapte, și-i râdeau ochii!

Foarte bine, să fim dar optimiști — numai să nu rămânem cu optimismul, și să ne ferească Dumnezeu de un război cu ungurii, chiar victorios, căci ne-am săturat de război...

Mai însemnez aci, tot de la Vaida, următoarele:

Episcopul Lăzărescu de la Timișoara care a făcut parte din misiunea apostolică a lui Bălan, i-a povestit că popii noștri au găsit dincolo de Prut multă evlavie pentru Biserică, *dar sentiment național românesc, prea puțin*. Și mai puțin în Basarabia decât în satele românești de peste Nistru... Lucrul se explică: bolșevicii au deportat fruntașii refractari de prin satele basarabene, dar cu cei care au rămas nu s-au purtat rău, le-a lăsat pământurile ba au și dat pământ haimanalelor și nici nu i-a maltratat din punct de vedere fiscal sau administrativ. Față de această cvasilibertate, revenim noi cu jandarmii și cu toate amintirile unei administrații asupritoare... În Transnistria în schimb, bolșevicii au terorizat 20 de ani populația, *iar pe noi nu ne cunosc*, așa încât toate nădejtile au încolțit acum în sufletele oamenilor...

Despre cazul Ciupercă a cărui demisie din armată a fost primită, după ce a fost decorat cu Mihai Viteazul și de nemți cu Crucea de Fier, e și Vaida nedumerit. Am dat deja o versiune despre motivele înlocuirii sale în comandament prin Iacobici. Vaida îmi spune alta: Ciupercă ar fi făcut un plan pentru atacul Odessei, plan ce a fost aprobat și de Anto-

nescu, dar care n-a plăcut nemților; aceștia au propus altul, și Antonescu a fost de părere să facem cum spun nemții, și așa s-a făcut — dar Ciupercă a cerut să fie înlocuit în Comandament. S-a dovedit însă că planul nemților n-a fost bun, și că ar fi fost bun al lui Ciupercă... Nemții, galanți, au decorat pe Ciupercă, și ca să nu se lase mai jos l-a decorat și Antonescu.

Generalul Manu mi-a dat și el versiunea lui: e tot chestiune de plan, dar nu la Odessa, ci la trecerea Nistrului — și de data asta dacă planul cel bun a fost tot al lui Ciupercă, cel rău n-au mai fost al nemților ci al lui Antonescu... Lucrările trebuie însă să fie mai complicate, căci demisia unui general *în vreme de război* nu poate fi justificată decât de fapte grave; dar în acest caz, cum se explică dubla decorare?

Cu timpul toate se află, și vom afla și noi de ce a plecat Ciupercă și de ce a fost decorat în același timp. Pentru moment însă secretul e bine păstrat...

Joi, 16 octombrie. Ieri-seară târziu, un comunicat al Marelui Cartier german ne-a informat că dubla bătălie de la Viasma și Briansk e pe sfârșite, că numărul prizonierilo în cele două pungi a crescut la 560 000, că s-au capturat sau distrus 888 care de asalt și 4 133 de tunuri...

Comunicatul adaugă: „Curățirea regiunilor păduroase situate la sud de Briansk, de resturile armatelor inamice bătute și care sunt încercuite aci, continuă. Masa trupelor germane care au participat la această bătălie¹ uriașă de străpungere și învăluire, *este iarăși liberă pentru a putea continua alte operațiuni*“.

Cu toate că comunicatele germane nu dau lămuriri asupra acestor „alte operațiuni“, în cercurile militare se crede că nu va dura prea mult până ce și Moscova va fi încercuită. Bolșevicii pe de altă parte pregătesc cu febrilitate apărarea Capitalei lor. Principalele artere sunt minate pentru a fi aruncate în aer. S-au pus încărcături de explozive în toate punctele vitale ale orașului: poduri, edificii publice și fabrici. Numeroase case au fost amenajate pentru luptele de stradă, făcându-se în zidurile lor găuri pe unde să treacă țevele armelor și construindu-se baricade cu saci de nisip. Populația civilă a Moscovei a fost clasificată din punct de vedere militar și înarmată. Întreaga populație se antrenează pentru luptele de stradă și detașamente speciale din care fac parte tineri și femei au fost alcătuite și însărcinate cu controlul și supravegherea încărcărilor de explozive.

¹ Viasma și Briansk.

De la Londra se anunță că toate documentele importante și hârțiile de Stat au fost transportate la Kazan și Filov...

Bolșevicii și englezii pretind totuși că Moscova nu va fi luată... Probabil că nu acum, căci nemții nici nu vor încerca să o ia cu asalt, ci se vor mulțumi să o încercuiască, să o izoleze, și cele 4–5 milioane de oameni închiși acolo, vor trebui să se predea când nu vor mai avea ce mânca...

Papen a ținut o cuvântare la o masă turco-germană din Smirna. Cu măsură, dar cu satisfacție, ambasadorul Reichului a putut să constate că și-a îndeplinit cu succes misiunea, și că colaborarea economică dintre cele două țări e pe punctul să fie transformată, sau mai bine zis completată și printr-o colaborare politică...

Un comunicat al Guvernului dă un ultim termen pentru lichidarea patrimoniului „fostei Mișcări Legionare“. Gestionarii și profitorii care nu vor da socotelile și nu vor depune banii — mai sunt și din aceștia — până la 31 octombrie vor fi urmăriți cu toate rigorigile legii.

Alexandru Cretzeanu a fost *desărcinat* de funcțiunile de secretar general al Ministerului de Externe. În locul lui a fost numit Davidescu (ministrul nostru la Moscova înaintea lui Gafencu). Pentru ce a fost înlocuit Cretzeanu, nu se știe încă.

S-a conferit Ordinul *Mihai Viteazul* la 9 generali, 15 coloneli, 9 lt. coloneli (printre care și Marcel Oltenau, fiul generalului Marcel Olteanu decorat și el cu Mihai Viteazul în războiul Întregirii), 4 majori, 14 căpitani și 21 locotenenți. Au mai fost decorați cu același ordin „post mortem“, 41 de ofițeri căzuți eroic pe front...

În Franța există două comisii de judecată pentru cei învinuiți că au dus țara la dezastru. O primă comisie anchetează și judecă. O altă comisie anchetează și face un raport mareșalului Pétain, care, poate achita sau condamnă, pe baza acestui raport. Daladier, Blum, Guy la Chambre, Jacomet și Pierre Cot au fost dați în judecată primei comisii; Paul Reynaud și Mandel se găsesc în fața celei de a doua.

Un decret (cu caracter constituțional, și care poartă numărul 7) dă mareșalului Pétain dreptul exorbitant de a condamna pe orice cetățean *chiar neanchetat* la pierderea drepturilor civice, la exil („banissement“) sau la închisoare¹.

Mareșalul Antonescu a cerut lui Dinu Hiott (ministrul nostru la Vichy), actualmente în concediu la București, *să-i trimită o copie după acest decret...* Se pregătesc zile bune pentru noi! Căci Antonescu nu e Pétain...

„Bourrage de crâne!“: (Împuiere a capului!):

Radio-Londra difuzează — izvor Moscova — următoarele date:

În bătăliile de la Viasma și Briansk nemții ar fi pierdut 600 000 oameni (!!), 200 avioane și 300 tancuri! Dacă ar fi așa, ar fi trebuit să fie nemții încercuiți, nu rușii! Moscova-Londra mai adaugă că Voroșilov a împins forțele germane la Petersburg cu 12 kilometri înapoi, și că de la începutul războiului, din iunie, nemții au pierdut 3 milioane de oameni, 10 000 avioane și 12 000 tancuri... Să complectăm aceste informații: sovieticii sunt la porțile Berlinului, iar nu germanii la ale Moscovei, cum pretend comunicatele Führerului...

Probabil că aceste știri sunt menite să întărească pe bieții bolșevici în credința lor și să-i facă să moară cu dârzenie pe loc în serviciul unei cauze pierdute.

E sigur că și nemții au avut și au pierderi mari și e păcat să nu le spun. Dar judecând după ale noastre, care proporțional au fost mai mari ca ale germanilor fiindcă armata noastră e și mai neexperimentată și mai puțin utilată ca cea nemțească — cifrele reale ale acestor pierderi trebuie să fie de 5–6 ori mai mici decât cele date de ruși. Cifrele reale nu vor fi probabil niciodată cunoscute, sau vor fi cunoscute numai după sfârșitul războiului, ceea ce e tot una...

Vineri, 17 octombrie. Marele eveniment al zilei este căderea Odesei. Ieri la amiază s-a da un comunicat prin care se arăta că trupele noastre ocupaseră la ora 8 dimineața Tatarca, Dalnic și Gniliakovo, că înaintarea continuă, că Odessa era în flăcări. Seara, un al doilea comunicat ne-a vestit că trupele noastre au ocupat la orele 16 întreg orașul, inclusiv portul, și că „populația primește cu entuziasm trupele româno-germane“.

¹ Pentru acte de trădare sau de sabotare a Statului...

Și fiindcă așa ne-a fost ursit să spurcăm evenimentele cele mai însemnate ale istoriei noastre, ultimul comunicat a fost citit la Radio de dl Ică — ceea ce n-ar fi fost nimic — dar însoțit de o garnitură de lăutar prost, care, amestecând cele mai triviale formule retorice și demagogice cu faptele, ne-a tăiat tot avântul ce ne umpluse inimile...

Căderea Odessei nu înseamnă lucru mare în mersul războiului, căci frontul e cu sute de kilometri mai departe, dar pentru noi e o mare ușurare, căci s-a închis o rană din care sîngeram greu.

Bucuria oamenilor e cu atât mai mare, cu cât se speră o demobilizare căci războiul nostru e acum sfârșit. Va mai rămâne corpul expediționar ce însoțește trupele germane pe Don — dar acesta nu cere efective mari.

În afară de comunicate, n-avem încă nici un amănunt despre cele întâmplate ieri. Repeziciunea cu care trupele noastre au ajuns de la Tatarca, Dalnic și Gniliakovo — destul de depărtate de Odessa — până în port, pare a dovedi că sovieticii au părăsit orașul, sau că n-au rezistat deloc. Dea Dumnezeu să fie așa, căci am pierdut destui oameni în fața Odessei și ar fi îngrozitor să mai fi plătit și ieri cu sacrificii de vieți o cucerire inutilă. Ce ar trebui evitat acum e să nu ne lăfăim în Odessa ca țiganii. E frumos și glorios să vedem steagul nostru fâlfâind pe cetatea mării Catherine, dar să ne gândim și la ziua de mâine și să nu uităm că rușii sunt 200 de milioane.

Pe front, operațiunile continuă. Prin Kalinin (Tver) și Kaluga (ocupate de mai multe zile) armatele germane continuă încercuirea Moscovei pe la nord și pe la sud. În mai multe puncte au ajuns la lucrările exterioare de apărare ale Capitalei, situate la 100 kilometri de oraș

Se confirmă știrea că Guvernului sovietic părăsește Moscova, împreună cu corpul diplomatic și se instalează la Kazan. Bolșevicii se tem ca actuala înfrângere să nu se transforme într-o catastrofă definitivă. *Krasnaia Svesda*, organul forțelor armatelor sovietice, dă comisarilor politici de pe front următoarele instrucțiuni:

„Comandanții sunt datori să evite panica, atunci când unitățile lor se află sub presiunea inamicului. Ei trebuie să împiedice oamenii lor să se împrăștie în dezordine aruncând armele și strigând: «suntem încercuiți!». Comandanții sunt obligați totodată să pedepsească fără cruțare pe dezertori și pe cei care rămân în spatele frontului...”

Asemenea instrucțiuni, ca și părăsirea Odessei, dovedesc că spiritul de rezistență a scăzut mult în armata lui Stalin...

Nu destul, încă!

Criză de Guvern în Japonia. Prințul Konoye și întregul Guvern și-au dat demisia. Criza pare gravă. În Konoye își pusese țara multă nădejde. Deși Guvernul său a fost remaniat de curând, Konoye n-a putut însă face față greutăților ce-i stau în cale. Opinia publică e împărțită, în Japonia: unii vor o intervenție imediată împotriva Sovietelor — alții ar dori „neutralitatea usque ad finem...” (până la capăt, până la sfârșit). Războiul cu Sovietele ar atrage grave complicații cu Statele Unite și japonezii cei prudenți nu vor să intre în război cu marea Republică Americană și să mineze astfel întreg comerțul japonez...

Ivan Maiski, ambasadorul sovietic la Londra, joacă rol important în raporturile Sovietelor cu Anglia. Foarte deștept, lipsit de orice scrupule, vorbind englezește fără accent, Maiski a ajuns decanul corpului diplomatic de pe lângă Curtea din St. James, și d-na Maiski, soție dată ambasadorului de Geperi, rezolvă astăzi problemele protocolare ce se pun colegelor sale...

Născut la Omsk în Siberia, Ivan Kiahovețki, fiul unui ovrei bogat, a intrat în serviciul Țarului, a fost însărcinat cu misiuni în Mongolia, a trecut apoi de partea socialiștilor și a servit pe Kerenski, făcând parte chiar din comitetul Partidului „Menșevic”. Când a început să sufle vântul spre Lenin, a părăsit pe Kerenski, a luat numele de Maiski și s-a înscris la Troțki. A devenit apoi omul lui Litvinov și astfel a ajuns ambasador la Londra. Până la începutul războiului germano-rus nu era prea bine văzut la Moscova; acum, devenit omul de încredere al lui Stalin și ultima nădejde a bolșevismului...

Tip reprezentativ al lichelelor regimului, Maiski se gândește probabil cum să trădeze Kremlinul și să se dea de partea noului regim, care va veni. Numai că nu știe care va fi acest regim...

Câdea mi-a făcut ieri o lungă vizită. Nu-l mai văzusem de când mă părăsise ca să se înscrie la Vaida, cu care de altminteri n-a ajuns la nimic. Profesor cu vază, a fost trecut după ocuparea Bucovinei de ruși, de la Universitatea din Cernăuți la cea din Cluj adăpostită la Sibiu.

De altminteri, Câdea nu e bucovinean, ci ardelean, din Avrig. Omul s-a dus să vadă ce s-a întâmplat cu casa lui din Cernăuți, a stat opt zile acolo, s-a înapoiat luni, și ce povestește este de spaimă. Nu de ce au făcut rușii, ci de ce fac românii. Toate haimanalele, toți gheșeftarii, toți escrocii din Regat, din Ardeal și din Basarabia și-au dat întâlnire în Cernăuți și fură de stig pământul. Sub cuvânt de românizare, s-a insta-

lat jaful necontrolat în casele și în prăvăliile ovreilor. E pe apucate, fiecare ia ce poate. Nemții s-au instalat în prăvălii, fără autorizație în regulă, prin spert — câteodată minim, dat unui jandarm. Magazinele care au mai rămas închise și păzite de câte un soldat în față, sunt jefuite prin dos. La birturi, prin cafenele, bărbați și femei se așează la mese, scot din buzunare obiectele și *banii* furați — pachete — și-și comunică rezultatul mai mult sau mai puțin mănos, al operațiunilor lor. Cândea prețuiește *cam la 2 miliarde* (!!) avutul ce se irosește acolo și încape pe mâinile bandiților. Aceștia operează nu numai la Cernăuți, dar și în celelalte orașe bucovinene. Generalul Calotescu, guvernatorul, este un om cumsecade — dar fără nici o autoritate, nu vede pe nimeni, nu știe nimic, nu poate să se consulte cu autoritățile germane căci nu vorbește nemțește — rămâne inaccesibil la orice reclamație. Însărcinat cu românizarea este un profesor Pavelescu, fost legionar, un încurcă-lume, incapabil să pună un dram de ordine în jurul său...

Ucrainenii s-au înmulțit ca muștele, în Cernăuți. Au venit pe vremea rușilor din Lemberg și din toată Galiția. Sunt obraznici. Pretind că Cernăuțiul și nordul Bucovinei sunt ale lor. Sunt bine cu nemții locali, care îi protejează și-i susțin împotriva autorităților române. Mai toți sunt însă spioni. Unii spionează încă pe contul Rusiei, alții pentru nemți. Pentru noi sunt o pacoste mult mai rea decât ovreii. E părerea lui Cândea, un naționalist încercat.

Mitropolitul Tit Simedria, inexistent — nu se amestecă în nimic, nu intervine, se gândește numai la interesele lui. Generalul Topor, comandantul Jandarmeriei, nu vede decât prin ochii unui escroc, Croitoru, fost prefect la Hotin pe vremuri și dat afară pentru hoții (l-am experimentat și eu...). Câte mi-a mai povestit Cândea! Mi s-a făcut părul măciucă, cum se zice. L-am rugat să le înșire toate într-un memoriu, fără să-l iscălească dacă-i e frică, și mă gândesc să-l fac să parvină lui Antonescu prin Bușilă.

Dar toate acestea nu sunt nimic pe lângă ororile pe care Cândea le-a văzut cu prilejul izgonirii ovreilor, la care a asistat. Peste 50 000 de ovrei de tot soiul, tărteni puchioși și oameni de seamă, au fost împinși ca vitele, în partea de jos a orașului, lângă gară, într-un țarc ce cuprindea toată mahalaua până la podul de peste Prut. Bătrâni, femei, femei însărcinate și cu copii mici, bolnavi, impotenți, au fost împinși cu baionetele, neavând dreptul să ia de acasă mai mult decât o legătură cu câteva țoale și merinde — legătură pe care bătrânii și bolnavii le țarau după ei prin noroi, căci nu erau în stare să le poarte... În țarc, au fost ținuți fără adăpost, pe frig și pe ploaie, până s-au pregătit trenurile și le-a venit rândul — zile și nopți întregi... Unii au încercat să se sinucidă;

alții, cei mai mulți, și-au primit soarta fără murmur; își făcuseră sacrificiul vieții lor... Cu o zi înainte de a fi ridicat, un ovrei, un cunoscut de al lui Cădea i-a spus „Să-ți dea Dumnezeu bine, că ai fost om bun. Pentru noi știm ce ne așteaptă: viața noastră s-a sfârșit...” Se zice că toți acești nenorociți sunt transportați în Ucraina, unde nemții îi așteaptă cu mitralierele și-i împușcă pe toți... Sunt și optimiști care pretind că s-a hotărât ovreilor din Bucovina și Basarabia un ținut pe lângă Lublin...

E de neînchipuit că asemenea lucruri se pot petrece în secolul nostru. Să nu plătim scump această barbarie. Pricep antisemitismul și naționalismul, dar de ce nu se fac lucrurile cum trebuie: să se lase oamenilor un scurt răgaz să-și lichideze averile și apoi să-i ducă unde o fi — dar omeneste...

Cădea, care a petrecut varea în Ardeal mi-a povestit și despre starea de spirit de acolo. Nu e bună. Când s-a concentrat Corpul VI de armată, n-au răspuns decât 50% din oameni. N-au venit sașii și n-au venit românii. Sașii fiindcă au devenit nesupuși, se cred stăpânii Ardealului și nu vor să știe de ordinele Guvernului românesc. Românii fiindcă zic: „Mergem să ne batem contra ungurilor să dezrobim pământul crotopit — dar nu ne batem contra rușilor; ce ne pasă nouă de Odessa...” Un regiment de infanterie a pornit din Sibiu, dar a trebuit să fie debarcat după trei stații, căci era gata să se rebeleze. Regimentul 35 Artilerie n-a putut să se completeze decât luând oameni de la alt regiment, care nu pleca... Mișcarea Legionară nu mai e, în Ardeal și nici n-a fost vreodată căci gardiști n-au fost acolo decât țigani și haimanalele satelor. Dar regimul din anul trecut a lăsat o dără de anarhie care se manifestă pretutindeni.

Sașii sunt insuportabili. Vorbesc numai de autonomie; *ei sunt stăpânii Ardealului, fiindcă sunt oamenii lui Hitler, care dispune de toate țările Europei...* Nu vor să știe de nici o autoritate. Nu se supun legilor și ordonanțelor. În toate, sunt sprijiniți de ofițerii nemți. Automobilele lor nu sunt rechiziționate fiindcă au înlocuit numerele românești prin numere nemțești, grație complicității autorităților germane. La împrumut nu subscriu — fiindcă pretind că au fondul lor de ajutorare de alimentat. Săsoaicele și negustorii sași nu vând nimic românilor — viața la Sibiu a devenit pentru noi aproape imposibilă...

Noroc, adaugă Cădea, că și între sași e zădărnici. Toți cei care au avut un cuvânt de spus până acum, de alde Hans Otto Roth, Brandsch, Fabritius etc. sunt puși pe linie moartă — nu mai există decât Andreas Schmidt, gualeiterul lor, care, *fiind ginerele lui Himmler*, a înnebunit de tot. O bună parte din sași, cei mai copti și mai înstăriți, nu-l recunosc însă ca șef, și-l înjură. Poate că certurile lor, să ne profite nouă...

Cânde a încheiat jelaniile lui văitându-se că s-a suprimat Universitatea din Cernăuți, căci s-a suprimat. E vorba de Facultatea de Teologie din Cernăuți să se contopească cu Universitatea din Iași, celelalte suprimându-se, iar la Cernăuți să se mute Școala Politehnică din Iași. Cânde pretinde că mutarea Școlii Politehnice din Iași la Cernăuți va costa o sumă egală cu bugetul fostei Universități din oropsita Capitală a Bucovinei...

O fi având și stăpânirea socotelile sale...

Generalul Petala a fost ieri la mareșalul Antonescu să-l felicite de luarea Odessei. „Nu mă felicita, domnule general; să mă feliciți când voi reîntregii țara în granițele ei dinainte de 1940...” Antonescu s-a plâns lui Petala de atitudinea fostelor partide de guvernământ care nu-i dau nici un concurs... „Nu e nimic, a încheiat mareșalul, voi face eu treaba și singur. După ce voi da țării granițele sale — și le voi da — sarcina mea va fi îndeplinită, și mă voi retrage...”

Cochetării!!...

Malaxa, care a fost supus până acum domiciliului forțat (în casa sa din Alea Modrogan), a fost eliberat. Cât a fost ținut în stare de domiciliu forțat l-au dus regulat la comisiile de anchetă într-un automobil deschis, între 3 jandarmi și, ca să-l vadă cât mai multă lume sub escortă l-au dus pe Calea Victoriei, la pas... A scăpat ieftin: i s-au luat fabricile, dar i-au rămas casele din București, moșia din Teleorman, vila de la Otopeni și depozitele din străinătate — toate cumpărate cu banii Statului, cu care au fost ridicate și fabricile. I s-au lăsat și acțiunile ce le avea de la alte întreprinderi românești, în afară de fabricile sale.

Malaxa ar fi spus cuiva, că va reîncepe d'a capo, și că, oricare ar fi regimul, tot el va birui...

Formidabilă voință în omul ăsta, dar și mai formidabilă lăcomie și nerușinare...

Se zice că armata va fi demobilizată. Pentru Corpul Expediționar, efectivele nu sunt atât de numeroase ca să mai fie nevoie de chemarea rezervelor. Demobilizarea ar fi o mare ușurare, pentru toată lumea...

Sâmbătă, 18 octombrie. Steaguri la case, ieri, surle și tobe pe stradă, menifestații la Palat, la Legațiile Germaniei și Italiei, la Președinția

Consiliului — pentru căderea Odesei. Schimb de telegrame între Rege, Antonescu, Hitler și comandanții unităților germane de pe frontul nostru... Telegrama lui Hitler „în camaraderescă unire“, foarte calduroasă.

Manifestația, pusă la cale prin circulări la toate administrațiile publice, a dat totuși prilej la multă sufleteșire, mai ales în Piața Palatului. S-au distribuit foi poligrafiate cu două extracte din discursurile lui Antonescu, unul: „nu vom uita nici o brazdă“ — altul: „mă voi întoarce de la Odessa, nu prin Cernăuți, ci prin Cluj...“, sau așa ceva căci citez din memorie. Se crede că aceste foi au fost împărțite de ardeleni și de oamenii lui Maniu. Probabil că distribuirea n-a fost pe placul lui Antonescu care spunea ieri lui Petala, „lasă pe unguri să vorbească, *eu tac și fac*...“ Desigur că laudăriile, rodomontadele nu sunt făcute pentru înlesnirea acțiunilor diplomatice... Dar politica e politică, și Maniu a rămas politician și numai politician.

La Președinție a apărut mareșaul în balcon și a fost viu aclamat cu strigăte de „trăiască Ardealul!“ Simptomatic: nu de Odessa îi arde românului, ci de Ardealul ciuntit...

Presa germană și cea italiană sunt ditirambice și ne acoperă cu flori, pe noi românii, armata noastră, pe Antonescu și pe generalii noștri...

În schimb, la Budapesta multă nervozitate... Au chemat pe Filov (primul ministru bulgar) și l-au proclamat „doctor honoris causa“ tocmai în momentul când noi intram în Odessa. Dacă Antonescu ar avea un dram de „humor“ ar pofti și el pe Filov la București și l-am proclama și noi „doftor“, căci doar suntem prieteni, de când ne-au luat Cadriaterul!

Toți ochiii sunt îndreptați spre Tokio: din rezolvarea crizei va ieși sau nu războiul. Mikadoul a însărcinat cu formarea noului Cabinet pe generalul Tojo, care a acceptat misiunea. Mare partizan al politicii alături de Axă, se zice că generalul Tojo, naționalist înfocat, e de partea celor care vor războiul... Vom vedea: părerile se mai schimbă, când omul trece din opoziție la Guvern...

Cu prilejul felicitărilor adresate de Guvern, ieri, mareșalului Antonescu, dl Ică a vorbit — a vorbit — excepțional — scurt, dar ca de obicei, prost. La zorzoanele și florile de retorică de căcănar politic ale Benjaminului său, mareșalul a răspuns simplu, concis, precis și fără nici o ostentație. *O cuvântare foarte bună.* Dovadă că discursurile sale

găunoase și alambicate, cu acorduri patriotarde și pedală demagogică nu sunt opera lui personală, ci a factotumului Ică... Să-l ia dracul!

De pe front, Comandamentul german dă știri generale și laconice — dar armatele aliate înaintează pretutindeni, spre Rostov, la nord și la sud de Moscova, spre Harkov și în regiunea Donețului.

Ziarul sovietic *Pravda* publică un articol în care mărturisește că situația este foarte gravă și cere ca Guvernul să trimită pe front noi trupe de rezervă. Ziarul relevă că trimiterea de trupe pe front a fost cerută insistent de presa sovietică; cererea n-a fost însă îndeplinită decât în mică măsură (trimit oamenii ce pot, și cum pot!). *Pravda* dă totodată amănuntul interesant că puținele rezerve mobilizate primesc instrucția militară în timp ce sunt transportate pe front...

Aviația germană a urmărit un convoi de vase în Marea Neagră, vase ce transportau trupe și material încărcate la Odessa. Șase vase au fost scufundate, opt altele avariate...

United Press anunță din Londra că în cercurile guvernamentale din Capitala Angliei s-a confirmat știrea că membrii corpului diplomatic și parte dintre membrii Guvernului sovietic au părăsit Moscova, plecând la Kazan. Toate comunicațiile directe între serviciile de informații au fost suspendate între Londra și Moscova.

Associated Press anunță după știri primite din Teheran, că la Kazan e o mare lipsă de locuințe. Orașul este plin de răniți. Încă din luna iulie lipsesc produsele alimentare.

În sfârșit, ziarele din New York publică sub titluri enorme știrea relativă la fuga Guvernului sovietic din Moscova...

Postul de emisune din Moscova a fost închis și înlocuit printr-un alt post de emisiune ce se află într-o localitate al cărei nume nu a fost indicat.

Camera Reprezentanților din Washington a aprobat cu 259 de voturi, contra 138 proiectul de lege privitor la înarmarea vaselor comerciale navigând sub steagul Statelor Unite. S-a demonstrat astfel că

Roosevelt dispune în Cameră de o importantă majoritate favorabilă politicii sale.

Discuția a fost scurtă, deși unii credeau că va ține o lună. Opoziția n-a fost nici măcar în stare să facă obstrucție...

Distrugătorul american *Kearney* a fost lovit de o torpilă pe când patrula la 300 kilometri circa de coasta de sud-vest a Islandei. Distrugătorul a fost ușor avariat și a putut să-și continue drumul prin propriile sale mijloace. Presa lui Roosevelt face mult zgomot în jurul acestui „atentat“, pe când presa opoziției subliniază că este surprinzător ca un „destroyer“ de tipul aceluia despre care vorbește comunicatul să fi putut fi atins o torpilă fără să se scufunde...

Președintele Roosevelt a avut o consfătuire cu consilierii săi politici și militari, care a durat 2 ore. După terminarea conferinței, dl Cordell Hull a declarat ziariștilor că s-a interzis formal tuturor celor care au luat parte la conferință să dea vreo indicație asupra celor discutate.

Președintele Roosevelt va pronunța un discurs în ziua de 27 octombrie, cu ocazia zilei marinei, care anul acesta se va numi „ziua Marinei și a apărării integrale“.

În Statele Unite, ca și în Japonia, atmosfera e din ce în ce mai încărcată.

Duminică, 19 octombrie. Comunicatele germane nu ne dau vești importante de pe front și se mulțumesc să ne spună că operațiunile se desfășoară conform planului... În schimb ne dau bilanțul definitiv al bătăliilor de la Viasma și Briansk, care s-au terminat: 648 000 prizonieri — 1 197 care de asalt și 5 229 tunuri, capturate sau distruse, plus o uriașă cantitate de material de război... Cam ca la Kie. Rămășițele armatei lui Timoșenko, cu Timoșenko în frunte s-au retras spre Moscova și sunt pe cale de a fi încercuite acolo. Trupele germane, comandate de mareșalul von Bock, în cooperare strânsă cu flota aeriană de sub comanda mareșalului Kesselring, au distrus de fapt grupul de armate sovietice ale mareșalului Timoșenko alcătuit din 8 armate care cuprindeau 67 divizii de infanterie, 6 divizii de cavalerie, 6 divizii blindate și 6 brigăzi independente, blindate și ele. Curățirea terenului de restul armatelor bătute este încă în curs. Numărul morților și răniților sovietici este enorm. Nemții nu dau cifrele pierderilor lor, minime pe lângă ale rușilor, dar probabil totuși sunt însemnate.

Se zice că planul de manevră de la Viasma și Briansk ar fi fost conceput de Hitler. Nemții s-au prefăcut slabi la centru, ar fi provocat astfel o viguroasă contraofensivă sovietică (în zilele în care Radio-Londra

anunța cu bucurie înaintarea lui Timoșenko) și după ce trupele sovietice s-au angajat bine în spațiul cedat intenționat de trupele lui von Bock, cleștele german s-a strâns de la nord și de la sud și armatele lui Timoșenko au fost încercuite...

De la Ankara vin știri după care militari de toate gradele din armata sovietică, ca și comisari politici, trec de câțeva vreme în număr mare frontiera dinspre Caucaz ca și frontiera turco-iraniană. Uneori acești militari poartă asupra lor sume considerabile de bani. O tabără a fost instalată alături de Ankara, unde sunt concentrați toți acești refugiați. Pe de altă parte mai multe vase mici au sosit în porturile Trebizonda, Samsun și Mirasum. Echipajele sovietice au fost internate.

Daily Express din Londra confirmă că Molotov și Kalinin au părăsit Moscova cu avionul — ca și Misiunile engleză și americană. Noul sediu al Guvernului n-ar fi Kazan, ci *Kuibășev* (?) în guvernământul Samara, la 1 000 kilometri est de Moscova. Pe hartă n-am găsit nici un oraș cu acest frumos nume...

În Japonia s-a constituit Guvernul cel nou sub președinția generalului Tojo. La Externe, amirul Shigenori Togo. Cabinetul Tojo e socotit cel mai energic Minister al Japoniei.

După prima întrunire a Cabinetului, generalul Tojo a rezumat astfel directivele politicii japoneze:

- 1) Terminarea cu bine a războiului cu China;
- 2) Crearea spațiului comun al Asiei Mari, cu contribuție la pacea mondială;
- 3) În afară, întărirea relațiilor cu Puterile Axei, și
- 4) Înăuntru, întărirea organizației de război și mobilizarea tuturor forțelor.

În Statele Unite, noul Minister e considerat ca o definitivă înstăpânire a armatei și a curentelor războinice asupra Guvernului Japoniei. În Germania nu s-a luat încă poziție față de noul Guvern japonez, care este totuși salutat cu bucurie și încredere.

În ziua de 17 octombrie, cu prilejul sărbătoririi căderii Odessei au avut loc manifestații anticomuniste în principalele întreprinderi industriale din București. Aceste manifestări au fost „organizate” prin inițiativa operei „Luptă și Lumină” — succesoarea operei „Muncă și Voie Bună”, întemeiată de Ralea, după îndemnul Regelui Carol și pe calapodul — redus — al operei germane „Kraft durch Freude” (Forță și

bucurie). În ce privește manifestațiile de vineri, nu e interesant ce au strigat lucrătorii din fabricile noastre, ci, ce era în sufletul lor!

Se zice că colonelul Gorski, un frate al generalului a fost numit prefect administrativ la Odessa și Dorel Davila (!) prefect de poliție... O să regrete cei din Odessa pe bolșevici!

Joia trecută, Uniunea Sindicatelor Agricole a pus la cale o consfătuire, la care a asistat Exc. Sa domnul Ică, și miniștrii economici. Și un număr mare de neputincioși, proprietari și agricultori. A prezidat Garoflid. Întrunirea avea de principal scop un prilej de declarații din partea d-lui Ică, ca să liniștească pe proprietari, speriați de perspectiva unei noi exproprieri. Puiu Filotti, care a asistat la consfătuire mi-a spus azi-dimineață că dl Ică a dat asigurări formale în această privință... Pentru cât valorează cuvântul lui!

Ziarele au redat prost azi-dimineață cuvântarea vice-premierului. Așa cum au dat-o ar reieși că dl Ică e partizanul exproprierii. În realitate, după cum mi-a spus Filotti, fraza „sunt partizan al exproprierii etc.” se referă la reforma din 1921, al cărui istoric dl pierde-vară l-a făcut o dată mai mult. De data asta dl Ică a fost mai temperat în expresiile sale: delirul verbal a făcut loc banalității și totalei incompetențe în materie agrară și agricolă...

Iar proprietarii — proștii de totdeauna — au plecat mulțumiți...

Despre exoflisirea lui Cretzeanu, mi se raportează următoarele:

Cretzeanu era obosit și plictisit de funcțiile sale de hamal al politicii externe. Cu Ică nu se înțelegea pe nimic, iar pe mareșalul Antonescu nu-l vedea niciodată. Ducând oarecum răspunderea Ministerului, în fruntea căruia, de la 1 ianuarie sunt șefi interimari, Cretzeanu care nu împărtășea convingerile Antoneștilor și metodele lor în politica externă, văzând că nici o socoteală nu se ținea de propunerile și de observațiile sale, a căutat pretext ca să plece. O ultimă neînțelegere a umplut paharul. Se lucrează la o nouă lege de organizare a Ministerului de Externe și a corpului nostru diplomatic și genialul Ică vor să introducă *admiterea în toate gradele prin examen*, primindu-se și candidați din afara carierei... Cretzeanu a răbufnit și a profitat de ocazie ca să adreseze un lung memoriu mareșalului Antonescu, memoriu în care toate greșelile regimului în materie de politică externă — nu era vorba de principii, ci de aplicarea lor — erau pe larg și documentat analizate.

Din ordinul mareșalului, Ică a chemat pe răzvrătit și i-a dat să aleagă: sau își retrage memoriul și va fi numit la o Legație importantă — sau își menține memoriul și va fi destituit. De demisie, de care vorbea Cretzeanu în memoriul său, nu putea fi vorba. Indignat, Cretzeanu a răspuns că nu are obiceiul să semneze un act fără o matură chibzuială, că socotește încercarea de a-i cumpăra conștiința ca o ofensă, și că nu retrage nimic.

Consecința a fost, nu destituirea — fusese o simplă amenințare — *ci desărcinarea...*

Plecarea lui Cretzeanu de la Externe e regretată de toată lumea; era un element excelent: am putut să-l apreciez în săptămâna patimilor, pe care am petrecut-o la Externe în iulie 1940. Ca director politic, secretar general, subsecretar de Stat și iarăși secretar general — Cretzeanu era de 11 ani în fruntea Ministerului. Un coleg al lui îmi spunea ieri: „Nu mă miră că Cretzeanu pleacă; mă miră că a putut sta atât...”

Davidescu, care-l înlocuiește, e băiat bun, dar nu se compară cu dânsul.

Fost la cinematograf, la Aro — pentru prima dată de la evenimentele din toamna trecută. Public enorm de duminică. La apariția Reginei Elena pe film (jurnalul războiului) aplauze; la apariția mareșalului Antonescu idem — la a lui Ică (turneu la Pitești și prin spitale) tăcere mormântală...

Luni, 27 octombrie. Cu tot dezastrul pe care l-au suferit la Kiev, la Viasma, la Briansk, între Nipru și Marea de Azov — fără a mai vorbi de pierderile mai vechi, de cele zilnice de la Petersburg — sovieticii tot mai luptă, tot mai atacă și tot mai pierd zilnic după comunicatele germane, zeci și zeci de tancuri, de avioane, de tunuri, de automobile... Formidabila lor înarmare, întrece toate previziunile. Dacă rușii ar fi avut pe lângă cantitate și calitate — întreaga Europă ar fi fost distrusă. Din fericire n-au avut comandament și comandamente, iar elementul omenesc, tare și dâr în apărare, s-a arătat inferior în atac. În tot cazul, fiecare popor din Europa — noi cei dântăi — datorește o nețărmurită recunoștință armatelor germane, care au stăvilit puhoiul barbarilor și distrus forța lui ofensivă.

De pe front, nimic senzațional nici ieri. Armatele germane, se re-grupează, se aprovizionează, își stabilesc bazele pentru o nouă săritură

înainte. Lupte mai active par a fi spre sud, între Marea de Azov și Doneț. Spre Rostov, înaintare; Taganrokul e în mâinile nemților.

La Berlin se susține că incidentul distrugătorului *Kearney* a fost inventat de americani, pentru facilitarea votării legii înarmării vaselor de comerț. Nemții pretind nu numai că n-au torpilat *ei* zisul vas — dar încă, că n-a fost torpilat de nimeni...

În Statele Unite, ca și în Japonia, freacă de război e în continuă creștere... Și de o parte și de alta se înarmează pe capete. În Statele Unite s-a alcătuit un nou plan pentru înzestrarea armatei; executarea lui va costa 100 de miliarde de dolari (!!!). Și va necesita mobilizarea a jumătate din potențialul industrial al Uniunii pentru fabricarea de armament... Bătrâna omenire e coaptă pentru prăbușire...

În micul Panama, noul Guvern pus la remorca Statelor Unite a hotărât definitiv înarmarea vaselor de comerț sub pavilion panamez (mai toate aparțin capitaliștilor din U.S.A.) și abrogarea ultimei legi a fostului Președinte exoflisit, prin care se interzisesese această înarmare.

În Franța s-a retras naționalitatea franceză a 100 persoane, naturalizate înainte de război, în special în timpul Guvernului Frontului Popular.

Printre cei decăzuți sunt 21 polonezi, 26 italieni, 11 români, 6 ruși, 4 spanioli roșii etc. Lista cuprinde multe nume ovreiești...

Regele Mihai și Regina Elena au fost ieri la Craiova și la Segarcea. La Segarcea au inaugurat, într-unul din pavilioanele Domenelor Coroaanei, un dispensar și un stabiliment popular de băi — și au distribuit numeroase premii sătenilor și sătencelor care s-au dovedit buni gospodari. S-au dat boi, viței, bonuri de lemne și parale. Foarte bine a făcut Regele că a luat contact cu poporul, care începe să uite că mai are o Casă Domnitoare...

La Craiova, Regina a vizitat spitalele cu răniți și a distribuit vorbe bune și țigarete.

În curtea cazarmii Malmaison s-a săvârșit ieri o înălțătoare ceremonie: s-au distribuit decorațiile câștigate de Reg-tul 2 Care de Asalt, comandat de colonelul Sândulescu — regiment care s-a purtat minunat și a luat parte la mai toate luptele grele între Prut și Odessa.

Noii controlori numiți de Ministerul Economiei Naționale pentru verificarea prețurilor de desfacere au depus ieri jurământul, într-o ședință solemnă, în aula Academiei de Comerț din Piața Romană. Or fi jurat și să nu ia șperț de la comercianți, ca să închidă ochii?

Îmi cade sub ochi o fotografie a lespezi funerare a lui Radu de la Afumați, de la Curtea de Argeș. Efigia călare a Voievodului, săpată pe lespeze, are ritmul statuii ecvestre a lui Gatamelata, de la Padova. Meșterul de la Curtea de Argeș trebuie să fi fost un italian, care și-a adus aminte de nepieritoarea operă a lui Donatello...

Marți, 21 octombrie. Frontul: forțele germane au ajuns la 12 kilometri de Rostov și la 30 kilometri de centrul Moscovei. Înaintările merg încet, nu numai din cauza organizării aprovizionării la spatele trupelor de atac, dar și fiindcă toate drumurile sunt obturate de epavele armatelor înfrânte și trebuiesc curățate...

Tăind linia Moscova-Rostov, nemții au tăiat totodată și transportul benzinei din Caucaz, căci principala și unica linie mare ferată care leagă Baku cu centrul Rusiei, ca și conducta de petrol și de benzină trec prin Rostov. Nu mai rămâne pentru transportul benzinei decât linia secundară, care, pornind de la Stalingrad (fostul Țarițan) pe Volga, se unește cu linia principală mai jos de Rostov. Această linie are o capacitate minimă de transporturi, și va fi și ea tăiată în curând. În afară de această cale, ar mai exista o posibilitate de transport pentru benzină pe linia — tot atât de mediocră — de la Saratov la Astrahan, și de acolo pe apă (prin Caspica) la Baku. Pe Caspică lipsesc însă tancuri, și aviația germană va sta de veghe.

Americanii au prin urmare dreptate când spun — căci spun — că războiul mecanizat s-a terminat pentru Soviete...

Stalin și Guvernul sovietic au părăsit Moscova și se vor instala în guvernământul Samara. Se zice că Stalin va locui într-un tren blindat, care se va plimba din gară în gară.

La Moscova s-a proclamat starea de asediu și s-a lăsat comanda unui Guvern local compus din trei generali, care au dispus amenajarea de fortărețe în toate imobilele mai rezistente și de baricade la răscruci. S-a luat hotărârea unei rezistențe până la ultimul om... Generalul Jukov a fost însărcinat cu apărarea regiunii de vest a Moscovei. Opinia generală este că forțele sovietice ce au mai rămas, din fostul grup de armate ale mareșalului Timoșenko, concentrate aproape în toate regiunile de

nord-vest și de sud de Moscova, nu vor fi în măsură să oprească dezvoltarea metodică a ofensivei armatelor germane. Nici chiar cu ajutorul formațiunilor de rezervă de mână a doua și a treia, aduse din circumscripțiile militare orientale...

Rusia Sovietică e învinsă și operațiunile militare ce mai rămân armatelor germane de executat sunt operațiuni secundare, sau de prestigiu ca ocuparea Moscovei, Leningradului etc.

Cu prilejul căderii Odessei, schimb de telegrame și între Mussolini și Ribbentrop de o parte și Mareșalul Antonescu de alta. Ca să măgulească pe Duce, Antonescu, abil, a încheiat telegrama sa prin cuvintele: „La războiul anticomunist au contribuit nu numai armatele italiene (!) dar și armatele spirituale ale Fascismului“. Benito, a trebuit să fie încântat — și poate că va mai lăsa pe unguri din brațe...

Au fost decorați cu Mihai Viteazul, clasa a III-a, clasa II și clasa I: Reichmareșalul Göring, marele amiral Raeder, mareșalul von Brauchitsch și mareșalul Keitel;

Cu Mihai Viteazul clasa III și clasa II:

Generaloberstul Halder;

Cu Mihai Viteazul clasa III:

Generalmajorul Hauffe.

Mai mulți alți generali și ofițeri superiori și inferiori germani — în total 8 — au fost decorați cu diferite grade din Ordinele Steaua României și Coroana României, cu panglica Virtuții Militare.

Decorații bine-meritate.

Statele Unite transportă pe capete armament militar în bazele lor și în bazele britanice din sud-vestul Pacificului și din preajma Oceanului Indian pentru apărarea căii ce duce, pe de o parte spre Birmania (pentru ravitalierea Chinei lui Ciang-Kai-Shek) și spre Iran (pentru ravitalierea Sovietelor...).

E probabil însă, că trimiterea de material pentru ruși, prin Iran va mai întârzia.

În Japonia, se așteaptă evenimente decisive, în zilele ce vin. Se vorbește de o ocupare a Vladivostokului...

Odesa a fost încorporată Transnistriei și devine capitala acestui ținut...

Iată decretul:

Art. 1. Odessa împreună cu toată regiunea înconjurătoare se încorporează în regimul administrației civile din Transnistria.

Art. 2. Odessa devine capitala Transnistriei.

Guvernământul civil al Transnistriei și autoritățile respective își mută sediul în Capitală.

Art. 3. Odessa va fi organizată în conformitate cu instrucțiunile ce am dat guvernatorului nostru civil.

Dat astăzi 17 octombrie 1941 la Marele Cartier General.

(ss) *Mareșal Antonescu*

Sâmbătă de dimineață, la ora 11, au sosit la Odessa dl prof. Gh. Alexianu (prevaricatorul din Bucovina), guvernatorul civil al Transnistriei — însoțit de dl general Macici, de secretarul general Cercavski, de dl Gherman Pântea (primarul orașului!!) etc., etc.

După o vizită la Comandamentul militar al Odessei (comandant: generalul Glogojanu), după o conferință și după cercetarea edificiilor apte pentru instalarea autorităților românești, dl guvernator a părăsit Odessa la orele 16 și s-a înapoiat la Tiraspol...

Ne jucăm ca copiii de-a oamenii mari...

Decretul e redactat în doi peri; să sperăm totuși că până la sfârșitul războiului ne va veni minte la cap și nu vom stărui în posesiunea unor regiuni și unor orașe asupra cărora nu avem nici un drept...

A anexa Odessa, cel mai mare port al Rusiei la Marea Neagră, ar fi curată nebunie!

A murit și Nedici, faimosul magistrat — profitor al vânătorii. A fost consilier la Curtea de Casație și pasionat de vânatoare, a colecționat toate coarnele de cerb pe care le-a găsit. Casa lui era un extraordinar muzeu de trofee cinegetice. Lacom și arghirofil, s-a folosit de împrejurările de după războiul întregirii pentru a se îmbogăți pe seama patimei sale... Nicu Ioanid a scris o carte, „Lupii“, în care a biciuit cu duh toate fărâdelegile lui Nedici... Să-i fie totuși țărâna ușoară, căci a făcut ceva și pentru organizarea vânătorii în România Întregită...

Miercuri, 22 octombrie. Generalul Dombrovski a luat ieri masa cu prietenul său Neubacher și cu succesorul acestuia, „un om foarte amabil“ — afirmă generalul. Cei doi nemți i-au spus că frontul se va opri în Rusia la o linie ce va trece la est de Leningrad, la nord și la est de

Moscova, apoi la cotul inferior al Volgăi până la Marea Caspică. Forțele germane nu vor depăși această linie. La iarnă, se va cuceri Caucazul, care va fi atacat prin Iran...?! (Neubacher dixit). Mă întreb dacă a înțeles bine, dar Dombrovski pretinde că cei doi nemți i-ar fi afirmat că în regiunile deja ocupate din Rusia s-ar fi găsit o *producție* de petrol egală cu producția românească. Presupun că nemții au spus *că s-a găsit petrol în cantitate etc.* — înțelegând că s-au găsit *rezerve* și *depozite* în această măsură, căci despre o *producție* de petrol în regiunile occidentale și meridionale din Rusia, ocupate de forțele germane, n-am auzit niciodată nimic.

De pe front, vin știri de înaintare a trupelor germane ce se bat înspre Doneț. În această regiune s-a ocupat orașul *Stalino*, fost Iusovka, un centru important de industrii militare. S-a ajuns astfel, și s-a tăiat, conducta de petrol Rostov-Lisitsiansk, care alimentează împreună cu conducta Rostov-Milerovo, întreg bazinul Donețului. *Stalino* e la 135 kilometri nord-vest de Taganrog.

Germanii dau câteva cifre, la încheierea celei de a 4-a lună a războiului împotriva Rusiei Sovietice. Germania a cucerit în acest răstimp un teritoriu de 1½ milion de kilometri pătrați cu o populație de 65 milioane locuitori, așadar mai mult decât a 3-a parte din populația totală a Uniunii Sovietice. Pe de altă parte au fost distruse sau capturate 19 000 tancuri, 28 000 tunuri și 14 000 avioane...

Dacă la numărul avioanelor capturate sau distruse se adaugă și numărul avioanelor uzate și *care nu mai pot fi înlocuite*, dezastrul Sovietelor apare în toată lumina lui. Într-adevăr, motoarele avioanelor se uzează repede și trebuiesc în continuu schimbate. Un pilot român îmi spunea ieri că din cele 80 de avioane *bune* cu care am pornit la război, nu mai avem *decât 7* în stare să lupte, deși n-am pierdut decât 16... Acum trimitem pe rând la Brașov să le schimbe motoarele, toate avioanele scoase din serviciu după 3 luni de luptă...

Asemenea operațiuni nu mai sunt posibile pentru aviația sovietică, care nu mai dispune de uzine și de motoare de schimb, așa încât la numărul de avioane rusești distruse trebuie adăugat și numărul de avioane uzate. Ce rămâne nu e lucru mare!¹

Bolșevicii au schimbat atâtea nume de orașe încât nimeni nu mai știe de ce loc e vorba, când telegramele ne aduc un nume necunoscut.

¹ Ce iluzii ne făceam în toamna anului 1941!

Pare că orașul Kuibâșev, în guv. Samara, despre care am notat deja că ar fi fost ales ca reședință pentru Guvernul fugit din Moscova — ar fi chiar orașul Samara... *Pare*, dar nu e sigur!

Deși se știe acum că vasul american *Kearney* n-a fost scufundat și a putut să se refugieze prin propriile sale mijloace într-un port amic — presa lui Roosevelt continuă să urle în jurul acestui incident, numai pentru a încorda și mai mult raporturile dintre Statele Unite și Germania. La Berlin se păstrează în schimb atitudinea cea mai liniștită. Guvernul german se așteaptă însă la toate, și a luat măsuri în consecință...

Între Franța și Germania se duc negocieri active pentru transformarea stării actuale de armistițiu, fie într-o „*situație de pace preliminară*“, fie într-o altă stare de armistițiu, cu totul deosebită de cea de azi. Se caută formule pentru reprezentarea Franței la Berlin și a Germaniei la Vichy. Se crede că se vor elibera prizonierii francezi din Germania — și poate chiar că Guvernul se va muta de la Vichy la Paris. În tot cazul se așteaptă pe foarte curând știri senzaționale cu privire la raporturile celor două țări, până ieri inamice și astăzi împrietenite... Iluzii?

Vladimir Christi a venit să-mi spună că nu numai Pântea, numit primar la Odessa e un escroc, dar că a luat încă cu el ca secretar și ca ajutoare *cinci* bandiți, *toți cu dosare penale*... Ce pot să-i fac eu? Christi pretinde că pe Pântea l-a recomandat Ciupercă lui Antonescu... Generalul Ciupercă a stat la Chișinău în gazdă la Pântea, care l-a îngrijit bine, și atât a fost de ajuns! Ah, militarii ăștia, numai boacăne fac!

Christi mi-a confirmat că rușii i-au pus via pe sârmă... La țară ca și în Chișinău, sovieticii nu i-au făcut stricăciuni mari. Îi lipsesc mobilele — și vitele și mașinăriile la moșie, încolo nimic. Destul și atât, dar nu a fost dezastrul care putea fi.

Încă un decret-lege împotriva nenorociților de ovrei. Fiecare trebuie să dea rufe, ciorapi, haine, ghetе și pălării în proporție cu impozitele pe care le plătește. Cei mai săraci, cei care nu sunt înscrși pe rolul impozitelor vor trebui să dea 1 cămașă, 1 pereche de izmene, 1 pereche de ciorapi, 2 batiste și 1 prosop. Cei mai bogați vor preda un minimum de 36 cămăși, 36 izmene, 36 perechi ciorapi, 36 batiste, 36 prosoape,

36 flanele, 12 costume haine, 12 pălării, 12 perechi bocanci sau ghete, 12 paltoane, 12 pături de lână, 12 dosuri de saltea, 12 dosuri de perină și 12 cearșafuri.

De unde să ia nenorociții și cu ce să plătească cei săraci toate aceste frumuseți? Cine o fi spiritul diabolic care inspiră lui Antonescu măsuri idioate pe care le vom plăti cu sângele nostru?

Joi, 23 octombrie. Între Statele Unite și Germania, tensiunea s-a agravat mult. De unde până acum Partidul Republican era hotărât contra politicii războinice a lui Roosevelt, iată că și opoziția „oficială” începe să sune din trâmbiță. În Camera Reprezentanților, 100 de deputați în frunte cu Willkie, au semnat o moțiune prin care cer abrogarea legii neutralității... Politică internă, se va zice, căci Willkie își prepară de pe acum candidatura la președinția Republicii și în acest scop nu vrea să se lase mai prejos decât concurentul său democrat — dar tocmai fiindcă e vorba de un gest demagogic, moțiunea republicanilor dovedește că majoritatea opiniei publice americane a ajuns să fie pentru război...

La Berlin se arată un deosebit interes dezvoltării viitoare a legăturilor franco-germane. Asasinatul comandantului militar german din Nantes, și a unui ofițer în Bordeaux, au aruncat o umbră asupra negocierilor dintre Berlin și Vichy, cu toată bunăvoința pe care a dovedit-o amiralul Darlan cu prilejul ultimei sale vizite la Paris. Oficial, la Berlin, atentatele se pun în seama propagandei engleze — dar cele două omoruri mărturisesc totuși neîmpăcata stare de spirit ce domnește printre francezi. Omorul de la Nantes a impresionat cu atât mai mult opinia publică din Franța, cu cât, a doua zi au fost împușcați 50 de ostatici — iar alți 50 urmează să fie împușcați dacă asasinii nu vor fi dovediți. Nici cei de la Bordeaux n-au fost prinși, și acolo au fost arestați 100 de ostatici...

Mareșalul Pétain și amiralul Darlan au rostit la Radio cuvinte amare și au jurat pe francezi să nu provoace băi de sânge... Între altele, mareșalul a spus:

„Prin armistițiu am depus armele; nu avem dreptul să le luăm iarăși în mâini pentru a lovi pe germani pe la spate!

Străinul care poruncește aceste crime sfâșie dureros carnea Franței. Ce-i pasă lui de văduvele, de orfanii și de prizonierii noștri?

Ridicați-vă împotriva comploturilor! ajutați Justiția! Un vinovat prins înseamnă 100 de francezi salvați!

Vă arunc cu glas zdrobit de durere acest strigăt: Nu mai îngăduiți să se facă rău Franței!”

Acum, din ultimele telegrame, pare sigur că Kuibâșevul e fostul oraș Samara. Ziarul *Times* din Londra confirmă că acolo s-a instalat corpul diplomatic din Moscova, și câțiva membri ai Guvernului sovietic.

La Stockholm se crede că bolșevicii au pregătit aruncarea Kremlinului în aer, în cazul în care Moscova ar fi ocupată de nemți...

Vineri, 25 octombrie. Știrile de pe front continuă să fie neînsemnate. Comunicatele și știrile de la Berlin comentează isprăvile trecutului. Ni se spune totuși că armatele germane sunt la 60 kilometri de Moscova, că au străpuns două linii de fortificații exterioare și că bombardează cumplit orașul... Să sperăm că lipsa de informații nu ascunde oboseală, ci noi operațiuni în curs... Avem toți impresia că în regiunea Donețului se înaintează foarte încet...

S-a vorbit deja astă-vară, în toiul luptelor de la Smolensk, de înlocuirea mareșalului Timoșenko — dar știrea s-a dovedit apoi falsă. De astă-dată pare că Timoșenko a fost într-adevăr sacrificat: o spun telegramele *Reuters* (engleze) și o confirmă ziarele din Statele Unite, amice Sovietelor. Ziarele din Londra subliniază că în clipa în care bătălia pentru cucerirea Moscovei e în toi, Stalin sacrifică pe tovarășul pe care l-a considerat totdeauna ca cel mai capabil și cel mai fidel.

În locul lui Timoșenko a fost numit „Comandant suprem al forțelor sovietice din sectorul Central” — generalul Jukov, sau Sukov, sau Tzukov (sau toate la un loc).

După unele știri ar fi început și executările la Moscova, împotriva celor care-și abandonează lucrul și caută să fugă din oraș... Populația a fost foarte rău impresionată de evacuarea corpului diplomatic și a Guvernului: fiecare și-a dat seama de oroarea zilelor ce-l așteaptă.

Sub formă de comunicat se publică în toate ziarele de azi-dimineață următorul *Răspuns la comunicarea radiofonică din Budapesta*: „Postul Budapesta în ziua de 21 octombrie, la ora 21,40 a comunicat că Odessa a fost ocupată fără lupte. Comunicatele Mareșalului Antonescu asupra Războiului nostru sfânt și bravilor morți căzuți în luptă, ca și cinstirea Oastei noastre din partea Conducătorilor de popoare care ne respectă lupta și jertfa este singurul răspuns pe care avem să-l dăm acelor care cred că luptele se câștigă prin vorbe și târguri”.

Foarte frumos — dar nu se răspunde la chestiunea pusă de unguri. Se scapă pe tangentă și nici nu se putea altfel fiindcă ungurii au dreptate. Au și n-au, și în tot cazul atitudinea lor e inadmisibilă dat fiind că luptă pe același front cu noi. Adevărul este că am intrat în Odessa după ce au părăsit-o rușii, fără lupte serioase, dar tot atât de adevărat este *că rușii au părăsit Odessa ca consecință a atacurilor noastre, a loviturilor și a jertfelor noastre*. Dacă s-ar fi prezentat *ocuparea* Odessei sub lumina adevărului, *tot atât de glorioasă* ca rodomontadele „luării” și „căderii” n-am fi avut să înghițim obrăznicile maghiarilor.

Bisericile ortodoxe (românești) din Gheorghieni și Miercurea Ciucului au fost transformate de autoritățile ungare în hambare de cereale, pentru cooperativele maghiare. Amicii noștri de la Budapesta își fac de cap...

Sâmbătă, 25 octombrie. Alaltăieri la orele 7 seara, comandamentul militar de la Odessa a sărit în aer. Generalul Glogojanu și 30 de ofițeri au fost uciși sub dărâmături... La Radio și în ziare nu s-a publicat, bineînțeles nimic, nici ieri, nici azi... Printre militari și în familiile celor aflați cu serviciul la Odessa e jale mare. De ce nu se dă un comunicat? Căci nu e nici o rușine... Nu se știe încă dacă mina care a explodat a fost pusă de bolșevici înainte de a părăsi Odessa, sau dacă a fost pusă ulterior de formațiunile teroriste lăsate în urmă... Nu se știe de asemenea exact cine a fost ucis. S-a vorbit ieri și de Alexianu, dar pare că Alexianu e teafăr la Tiraspol. Se vorbește și de Dorel Davila — dar nu se confirmă încă nimic. Repet: de ce nu se dă un comunicat? În lipsa precizărilor oficiale, imaginația oamenilor aleargă, și zvonurile au aripi...

Se zice că ar fi sărit în aer și comandamentul militar german de la Kiev — dar nici această știre nu e confirmată sau infirmată.

Trebuie să ne așteptăm și la alte atentate teroriste comuniste. În toate țările, mișcarea comunistă e în plină activitate. Atentatele împotriva ofițerilor germani în Franța s-au săvârșit concomitent cu exploziile din Odessa și Kiev, cu asasinatele politice din Zagreb...

În Franța, opinia publică e adânc impresionată prin represaliile germane. Au fost împușcați 50 de ostatici a doua zi după asasinarea lt. colonelului Hotz¹, 50 alții după 24 ore și se anunță împușcarea altor 50

¹ Lt. colonelul Hotz era un om pașnic și cumsecade, care știuse să câștige simpatiile populației din Nantes.

dacă până mâine seară, 26 octombrie nu se vor găsi asasinii... Mareșalul Pétain caută să împace lucrurile, a trimis un reprezentant și o coroană la înmormântarea lui Hotz — care a avut loc ieri — dar cuvintele sale, ca și articolele ziarelor „împăciuitoare“ nu calmează indignarea și sentimentul de umilință pe care măsurile drastice germane le-au deșteptat în sufletele franțuzești... Nemții declară că nu pot lăsa ofițerii lor expuși gloanțelor răzvrătiților, și că cei împușcați erau toți comuniști arestați pentru acțiunea lor subversivă... Pentru asasinarea ofițerului din Bordeaux, nemții au impus orașului vărsarea unei cauțiuni de 15 milioane franci, până la prinderea ucigașului...

Aceste nenorocite întâmplări au stricat mult negocierile dintre Germania și Franța, al căror ritm s-a încetinit...

Comisia Constituțională a *Consiliului Național* din Franța neocupată a respins cu mare majoritate propunerea făcută de un membru al ei, ca forma viitoare a Statului francez să fie Republica... Cine ar fi crezut, acum câțiva ani, că în Franța învingătoare din 1918, „Republica“ își săpa mormântul? O lume nouă se ridică...

Dezbaterile Curții din Riom, care va judeca pe cei răspunzători de înfrângerea franceză, vor fi publice. Curtea nu se va mărgini să judece numai responsabilitățile politice, responsabilități pentru care Mareșalul Pétain a dat deja sancțiuni, ci va stabili și responsabilitățile penale ale inculpaților în ceea ce privește, între alte delikte, și prevaricațiunea și deturnarea de fonduri.

Capetele de acuzație aduse împotriva lui Daladier sunt următoarele: neglijență vinovată în organizarea armatei, a mobilizării, a fabricațiilor de război, a apărării frontierelor și a formațiunii cadrelor.

Se știe că în anul 1936 Daladier a pus în retragere un număr de 5 000 de ofițeri de carieră, acuzați de a avea idei naționaliste. Fostul președinte de Consiliu al Franței mai este acuzat de a se fi supus influențelor politice, adică influențelor masonice și a fi favorizat opera de distrugere a lui Leon Blum, etc., etc.

Capetele de acuzare aduse împotriva generalului Gamelin sunt următoarele: dezorganizarea Înalțului Comandament, inferioritatea morală și materială a armatei și luare de hotărâri dezastruoase în momentele cele mai critice.

Leon Blum este acuzat de a fi dus Franța la prăbușire, făcând din reformele sociale un instrument de luptă între clase.

Pierre Cot este acuzat de incapacitate tehnică, de favoritism și de dezorganizarea totală a aviației.

Gheorghe Brătianu a fost decorat cu Crucea de Fier germană, clasa I și a II-a. Și Guvernul nostru a permis *Curentului* să publice știrea... De altminteri sunt iar „palabre“ între dl Ică și dl Gheorghe. Codoșul este Atta Constantinescu. Brătianu a fost la Ică, care l-a ținut 2 ore în anticameră și nu l-a putut primi. Fixându-i-se o a doua audiență, Gheorghe Brătianu a refuzat să meargă, spunând că nu e dispus să mai facă anticameră, cu atât mai mult cu cât el nu are nimic de cerut... A intervenit însă Atta și Elena Brătianu pe lângă Ică Antonescu, și acesta s-a dus dânsul la Brătianu acasă. A stat o oră și jumătate... Brătianu a povestit apoi că Ică i-a propus să intre în Guvern, și nu i-a propus... E evident că Ică n-are nici o poftă să vadă pe Brătianu în Guvern, dar tratează cu el fiindcă așa are poruncă de la mareșal...

Riccardi, ministrul „degli Scambi e Valute“, al Italiei, ne sosește luni. Riccardi, pe care l-am cunoscut la Milano și cu care am stat mult de vorbă, e un mârlan necioplit, fără cultură și fără scrupule. Politician de modă veche a ajuns împins de fasciile sale. Înainte de a fi ministru, a fost ales președinte al Consorțiului Armamentului și în această calitate era bine plătit. Când l-a numit ministru, Ducele a consimțit lui Riccardi să-și păstreze președinția și emolumentele... Ca președinte al zisului Consorțiu, Riccardi are un reprezentant în București, pe Dellaporta. Probabil că vine mai mult să inspecteze pe Dellaporta, decât ca ministru italian...

Din toate știrile ce ne vin din Italia reiese că mizeria crește pe zi ce trece și nemulțumirea generală de asemeni. Nu se mai găsește nimic, și cât mai e nu se poate cumpăra decât pe bază de cartele parcimonios distribuite.

De pe front o singură știre: germanii înaintează pretutindeni. Dar nu ni se dă nici o precizie. Sau că merge greu, sau că ni se pregătește ceva senzațional...

Cert e că forța de rezistență rusească e înfrântă. O recunosc și englezii. În Camera Comunelor, laburiștii au cerut ca trupe britanice să treacă imediat în Caucaz în ajutorul frontului sovietic. Dar executarea unor asemenea măsuri e tot atât de grea ca și refacerea unei armate sovietice. Din comunicatul german de ieri reiese că Sovietele au pierdut de la începutul războiului până la sfârșitul lui septembrie 260 de divizii (din care 40 blindate), complet măcinate sau capturate. În afară de acestea un mare număr de divizii au pierdut peste 50% din efectivele

lor. O refacere a armatei sovietice e aproape imposibilă, căci pentru războiul de azi, și mai ales pentru a lupta cu armata germană, ar trebui rușilor oameni instruiți, armament mecanizat, linii de comunicații și aprovizionare organizată. Toate acestea sunt însă imposibile în situația de azi a armatei sovietice și pe teritoriul rămas neocupat...

Și dacă armata sovietică nu se poate reface, ce ajutor poate să-i dea un corp expediționar englez, redus și el la minimum din cauza greutăților comunicațiilor?

Relațiile dintre Statele Unite și Japonia sunt extrem de încordate.

Knox, ministrul Marinei Statelor Unite (ce e drept un „Kriegshetzer“) a declarat între altele unui grup de fabricanți de muniții:

„O ciocnire între Japonia și Statele Unite în Extremul Orient este în principiu inevitabilă și se poate produce cu un preaviz de 24 ore!“

Și Bullit, fostul ambasador american în Franța, a spus și el, într-o cuvântare publică, că Statele Unite vor declara imediat război — dar a adăugat că tancurile care trebuiau acum să fie pe front, nu sunt nici pe jumătate fabricate...

Parlamentul japonez a fost convocat pe ziua de 15 noiembrie...

Se vorbește de remanierea echipei ministeriale, cu insistență. Printre noii miniștri ar fi și Neagu, fost secretar general la Finanțe, sub Canciov. Se mai vorbește și de o modificare a regimului de guvernământ prin crearea unei Camere Reprezentative (aleasă pe bresle sau corporațiuni) și a unui Consiliu de Stat, numit. Consiliul de Stat ar fi un fel de Senat „conservator“ menit să frâneze impulsunile juvenile ale Camerei, compusă numai din oameni noi...

Ca semn că mareșalul vrea să intre în „legalitate“ se da faptul că azi a fost promulgată legea restabilirii inamovibilității Magistraturii, cu două Consilii Superioare pentru numiri și înaintări...

S-a reținut leafa tuturor funcționarilor Statului pe luna octombrie, pentru Împrumut... Ca să aibă oamenii ce mânca, s-a hotărât ca leafa pe noiembrie să se plătească cu începere de la 25 octombrie. Cea pe decembrie se va plăti de la 28 noiembrie înainte și tot așa anticipat, cu câteva zile mai în urmă de fiecare dată, până la iulie viitor când se va reintra în normal. E și asta o socoteală...

Un grup de zliariști spanioli a venit să ne facă o vizită. Tămbălăul ce se face cu acest prilej e de necrezut. Parcă au căzut din lună pe bietul nostru pământ... Mese, discursuri, excursii etc., Ridicol!

Măsura cu paltoanele și bocancii, împotriva ovreilor, arată lipsa de chibzuială a guvernanților noștri. Toți bocancii sunt blocați, iar paltoane, dacă s-ar cumpăra câte trebuie să le funizeze ovreii, *s-ar goli toate prăvăliile*, și n-ar mai rămâne nimic pentru creștinii care nu sunt înscrși pe carnetele d-nei Mimi-Rica și consoarte...

Lumea urlă, nemții râd (de prostia noastră) și ovreii plâng...

Ora 16. A sărit în aer și aeroportul de la Odessa... Amănunte n-au sosit încă — sau cel puțin nu se dau!

Șoneriu, care-mi aduce această veste îmi spune că la el la Herța s-au scos nenumărate mine, până și de pe islazuri! Unele au explodat și au ucis o sumă de vite. Între Herța și Cernăuți, de o parte și de alta a șoselei, numai mine, cazemate, șanțuri zidite în piatră (*granit*, nu cărămidă) și ciment.

E de necrezut, cantitatea de mine ce au așternut rușii pe unde au trecut. Nu s-a văzut în nici un război un asemenea abuz *de tehnică*; fără alt rezultat, de altminteri, decât o înfrângere completă. Dar câte victime omenești!

Duminică, 26 octombrie. Un Sf. Dumitru rece și posomorât. Zi de sfârșit de noiembrie — toate alandala anul acesta! În fine s-a luat și Harkovul — e vestea bună ce ni s-a adus aseară, de-abia aseară, deși Harkovul s-a luat din ziua de 24... Și s-a cucerit și Bielogorod, nod important de cale ferată, la 75 km nord de Harkov. Pe tot frontul vreme oribilă; totuși se înaintează. Nemții își îndreaptă acum eforturile lor spre Rostov — care probabil că va fi ocupat în curând, și spre Moscova, din ce în ce mai strânsă în clește...

Harkovul fiind un însemnat centru de industrie militară, ocuparea lui e de cea mai mare importanță.

Mutarea Guvernului sovietic la Kuibâșev (Samara) e acum oficială și a produs la Londra consternare, fiindcă pecetluiește prăbușirea Puterii sovietice. Probabil că a produs efect și în America, căci Comisia

Senatului din Washington a votat proiectul de înarmare a vaselor de comerț numai cu 1 vot majoritate (12 pentru — 11 contra). Începe lumea să-și dea seama că speranțele puse în rezistența Sovietelor se năruiesc...

S-a confirmat și moartea lui Dorel Davila în dezastrul de la Odessa. Guvernul continuă să nu dea nici un amănunt. Mi se spune că ar fi în tot 72 de victime, din care 28–30 de ofițeri și printre aceștia 3 generali. Era să sară în aer și generalul Iacobici și Alexianu, după câte se povestește. Amândoi părăsiseră localul minat cu un sfert de ceas înaintea exploziei...

Și la Kiev au fost explozii după ocupație, deși nemții înlăturaseră 10 200 de mine (!), după câte ne-a spus la timpul său un comunicat al Comandamentului germane, mai puțin deștept decât cel românesc căci nu ține secret ce toată lumea știe...

Această diabolică invenție sovietică a „războiului de mine“ a reușit în bună măsură, căci pe lângă pierderile pe care le-a pricinuit a întârziat enorm înaintarea trupelor germane nevoite să curețe terenul, metru cu metru. Rușii numeau aceste mine „cutii cu icre“ sau „molotov-cocktail“ și le seamănă pretutindeni, prin case, pe străzi și șosele, în câmp. Cele mai multe explodează sub acțiune directă dar unele sunt aprinse și de la distanță, prin unde...

Nemții, mai prudenți ca ai noștri nu se instalează nicăieri prin case. Trupa se adăpostește sub corturi, iar Statele Majore în vagoane, prin gări...

Explozia de la aeroportul din Odessa nu pare să fi pricinuit decât pierderi de material: au fost distruse hangare și avioane.

Comandantul Moscovei recunoaște într-un manifest adresat populației orașului, că „Moscova face de acum înainte parte din front și e grav amenințată de inamic“. Comandantul cere fiecăruia să-și facă datoria de ostaș și să apere fiecare casă...

Ieri a fost ziua de naștere a Regelui: nici un steag, nici cel mai mic avânt de lealism sau de dinasticism... E drept că s-a hotărât sărbătorirea Majestății Sale de Sf. Mihai, peste 15 zile... Totuși!

Ziarele de azi-dimineață publică răspunsul mareșalului Antonescu la intervenția președintelui „Federațiunii Uniunilor Comunităților Evre-

iești“ (Fielderman) pentru oprirea trimerii evreilor basarabeni și bucovineni în ghetourile pregătite pentru ei pe Bug.

Antonescu explică măsura luată prin oribila atitudine a evreilor, față de trupele și de cetățenii români atât cu prilejul evacuării Basarabiei și Bucovinei în 1940, cât și cu acela al revenirii noastre în acele provincii. Și Antonescu reamintește omorurile și schingiuirile suferite de Români din partea evreilor care s-au ridicat ca vrăjmași implacabili ai noștri, de la Prut și până-n Nistru. Antonescu are toată dreptatea față de mizerabilii care au dat mâna cu bolșevicii. Dar lămuririle lui nu lămuresc două lucruri: întâi, ce sunt de vină oamenii cumsecade dintre ovrei, care nu numai că n-au dat mâna cu bolșevicii, dar *au luptat cu noi contra lor* — și al doilea, *pentru ce ororile inutile* în executarea măsurilor luate.

Aceste două lucruri, Antonescu nu le lămurește fiindcă nu le poate lămuri...

Deși ziarele nu spun nimic, am putut afla că „un regulament“ va îndulci măsura cu cămășile, hainele, paltoanele etc. — în sensul că în loc de efecte, evreii vor putea da și bani, după un tarif rezonabil... Cu alte cuvinte, măsura idioată va fi transformată într-o contribuție de bani suplimentară.

Dansatorul Ciano a petrecut două zile la Marele Cartier al Führe-ului. Ce o mai fi venit să ceară, macaronarul?

S-a descoperit asasinul Elei Rădulescu: un topometru (?) cu care se tocmise pentru lucrări la țară. Asasinul a făcut mărturisiri complete.

Mareșalul Pétain a obținut un termen de grație, de 24 de ore, pentru ostacii ce trebuiau să fie executați azi de nemți. Știrea dată de englezi, după care Mareșalul s-ar fi oferit singur ca ostatec, e categoric dezmințită la Vichy.

Luni, 27 octombrie. Comisiunea pentru controlul averilor foștilor demnitari (!) a binevoit să-mi claseze dosarul, alaltăieri, sâmbătă. După ce m-a pisat mai bine de un an de zile, după ce mi-a puricat cheltuielile și veniturile pe timp de mai bine de 20 ani înapoi!! Ce rușine — nu pentru mine! În acest răstimp, pungașii își băteau joc de noi, oamenii

cinstiți! Această Comisiune a lucrat așa de inteligent, încât au scăpat sau scapă toți prevarcatorii, cunoscuți de toată lumea. Când era așa de simplu să ne lase în pace *pe noi care ne-am înglodat în datorii ca să facem politică* și să apuce de ceafă pe cei care au pornit la drum cu un ceasornic amanetat sau cu un pardesiu în spinare și au ajuns astăzi oameni de 2–300 de milioane!

Karl Megerle, cel mai autorizat purtător de cuvânt al Führerului, publică în *Berliner Börsen Zeitung* un articol ce trebuie subliniat, fiindcă aruncă puțină lumină asupra planurilor de viitor ale conducătorilor Reichului. Vorbind despre consecințele politice, sociale și economice ce decurg din victoriile germane pe frontul de Est, Megerle insistă asupra posibilităților enorme ce dormeau până aici în răsăritul Europei. Cantitățile de produse agricole, de materii prime și de produse industriale ce pot fi scoase din acest spațiu, *când el va fi pus în valoare metodic* prin aplicarea concepțiilor europene moderne, lasă departe în urmă toate posibilitățile de producție ale restului Europei. Autorul articolului dă să se înțeleagă că „noua regiune ce va fi pusă în exploatare” va servi de căpățuire excedentului populației din Europa Occidentală... Pentru prima dată de la război, apare ideea propăvăduită în *Mein Kampf* a lui Hitler și privitoare la o *colonizare* în estul Europei...

Gogu și Toutou Georgescu în fruntea Filarmonicii din București au fost primiți de slovaci la Bratislava cu un nemaipomenit alai... Muzica îndulcește moravurile — se știa de mult; acum muzica cimentează și prietenia dintre popoare! Trăiască.

Marți, 28 octombrie. Vaias mi-a povestit aseară o lungă conversație pe care a avut-o cu o rudă a sa, colonelul Vlădescu de la Marele Stat Major. Colonelul Vlădescu s-a înapoiat ieri-dimineață de la Odessa și din spusele lui am putut afla și eu „ororile de la Odessa” (orori nemaipomenite cum se va vedea îndată). Asupra exploziei de la G.P.U.-ul de acolo, ziarele ca și radiodifuziunile continuă să fie mute. *Universul* de azi-dimineață publică fotografia imobilului, cu niște cruci de 3 ferestre (?) și avizul mortuar al lui Dorel Davila; atâta tot. Atitudinea Guvernului e cu atât mai de nepriceput, cu cât toată lumea cunoaște acum nenorocirea care s-a întâmplat, și fiecare fantezie își dă drumul, în lipsa datelor oficiale.

Iată ce povestește colonelul Vlădescu:

Înainte de instalarea Comandamentului Militar al Odessei în imobilul ocupat de ruși ai G.P.U., toate precauțiunile au fost luate. Echipa de specialiști români, urmate apoi de echipe germane, au cercetat tot localul, nerămânând un metru pătrat de zid sau de pardoseală neexaminat. Toți specialiștii — în cele din urmă unul, supraexpert, adus din București — după ce au cercetat ziduri, pardoseli, mobile, subsoluri și vecinătăți — au declarat că totul era sigur și că nu există nici un pericol de mină... Numai după aceste cercetări și asigurări au început birourile noastre să se mute în blestematul local... După ce s-au instalat, a venit o femeie să spună că *localul era minat*, că știa ea, de la fiu-său, un bolșevic fugit cu armata rusească și care lucrase la instalarea minelor. Mai mult, femeia a indicat și ziua în care trebuia să sară casa — în ziua de 21. Deși nu s-a dat mare importanță spuselor acestei femei, în ziua de 21 n-a fost nimeni lăsat să intre în local... Dar nu s-a întâmplat nimic în acea zi, așa încât toată lumea s-a înapoiat la treabă a doua zi dimineată. A fost însă tocmai ziua fatală: la ora 7 seara, în ziua de 22¹, s-a produs explozia!

Din cercetările făcute după explozie s-a putut constata că explozia s-a produs în sala de ședințe într-o casă de fier care fusese minuțios explorată și în care nu se găsisese nimic. S-a descoperit însă că pereții Casei erau alcătuiți din două plăci de metal, groase, lăsând totuși între ele un spațiu gol în care s-au putut băga 70 kg. de melinită! Cum au putut bolșevicii băga melinita în acele goluri, cum au putut provoca explozia cu atâta întârziere — sunt mistere ce n-au putut încă fi lămurite! Pare că au fost mai puține victime decât s-au spus (de, dacă nu s-a dat nici un comunicat oficial!); în total au pierit 17 ofițeri, 3 civili (printre care și Dorel Davila) și câțiva soldați. Au fost și câteva persoane care au putut fi scoase de sub dărâmături, și au scăpat...

Ca represalii (?) pentru acest atentat s-a dat ordinul de necrezut (de la București) să se ucidă până la 12 000 comuniști... Și s-au pus călăii pe lucru! Colonelul Vlădescu era indignat: cadavre pe toate străzile, oameni spânzurați, alții împușcați sau arși... S-au cărat cu camioanele nenorociți, afară din oraș și după ce au fost aruncați în șanțurile săpate de sovietici contra tancurilor de asalt, au fost măcelăriți cu mitralierele... Cum prea bine spunea Vlădescu, s-a făcut în tot cursul războiului acesta *școală de ucigași*! Ce o să facă acești oameni acasă după ce au trecut prin asemenea școală?

Și nemții au ucis și ucid în masă (se pare că ei sunt și inspiratorii măcelurilor noastre), dar nu însărcinează cu execuțiile soldații lor în

¹ În ziua de miercuri 22, nu joi 23 cum din eroare am însemnat în paginile precedente.

termen: au formații speciale de „profesioniști“ care îndeplinesc aceste tragice operațiuni...

Despre armata noastră și despre asediul Odessei, colonelul Vlădescu a povestit la Vaias lucruri neplăcute pentru propriul nostru amor. Rușii au apărat Odessa cu *3 divizii*, împotriva celor *20 ale noastre* (?) și noi n-am putut să intrăm în oraș decât după ce sovieticii l-au părăsit. Bombardamentele noastre n-ar fi atins decât 20–30 de edificii; restul imobilelor distruse — și sunt nenumărate — dătoresc starea lor incendiilor și exploziilor puse la cale de ruși înainte de plecarea lor. În portul Odessei, *avioanele noastre n-au distrus, ca și cele germane, nici un vas*; toate au putut părăsi portul, afară de trei scufundate chiar de ruși ca să închidă intrarea portului... În lupta împotriva Odessei, soldații noștri nu numai că nu voiau să înainteze, *dar au fugit cu duiumul*. Din această cauză au fost uciși și răniți atâția ofițeri...

Pe front înaintarea merge foarte greu, din cauza vremii oribile care împiedică mișcările trupelor motorizate, din cauza greutăților de aprovizionare în hrană, benzină și muniții, căci până și căile ferate trebuiesc refăcute. Tot efortul nemților se poartă acum împotriva Moscovei... Rușii sunt foarte dârzi și foarte bine organizați până la comandamentul Diviziilor. De la Divizie în sus, comandamentul e foarte slab, inexistent. Trupele care scapă din pungile create de nemți, se regroupează repede, dar nu sunt nici ele conduse mai bine. Vlădescu socotește că 50% din forțele bolșevice au fost distruse, că victoria germană *nu e încă realizată cu toate aceste pierderi rusești, dar că nu încape îndoială că va fi desăvârșită, însă cu mari greutăți*. Decisivă va cădea în decembrie... Nemții nu vor putea înainta însă, toamna aceasta, mai departe de Moscova și de Rostov. Despre Caucaz nu poate fi vorba. Dovadă că-și dau și nemții seama de aceasta, este că de câteva zile au început să ia măsuri mai serioase pentru apărarea petrolului și rafinăriilor din Valea Prahovei, pe care le cam neglijaseră în ultima vreme, în nădejdea petrolului din Baku. Astfel, de câteva zile au montat baraje de baloane captive în jurul Ploeshilor, Buzăului, Râmnicului și au mărit potențialul escadrilelor lor de vânătoare¹.

La Petrograd nu se poate înainta din cauza avioanelor engleze de vânătoare, care împiedică bombardările germane...

Și ca material de război, rușii, în afară de ce le vor putea da americanii, mai au armamentul armatei lui Blücher din Extrem-Orient — și mai au fabrici. Căci au construit trei perdele de uzine: una, cea mai importantă; a doua pe Volga, a treia în Urali...

¹ Se poate că această înțetire a apărării Văii Prahovei să fie datorată și temerii unor incursiuni de avioane engleze, a căror prezență pe frontul rusesc este acum confirmată.

În Ucraina nu s-a cultivat nimic. Rușii au distrus toate uneltele kolhozurilor și sovhozurilor, și oamenii nu pot zgăria acum pământul cu mâinile...

.....

.....

Să sperăm că colonelul Vlădescu vede lucrurile mai în negru decât sunt...

—————

Aflu că reparația podului de la Cernavodă va mai ține încă două luni. Istoria că a fost atacat pe neprevăzute, în lipsa oricărei paze (versiune pe care am consemnat-o și eu în foile acestea) e de domeniul basmelor. În realitate podul a fost apărat cu toate forțele de care am dispus, dar atacul a fost foarte dibaci. O escadrilă de 7–8 avioane a atacat podul dinspre Constanța și bateriile noastre au intrat imediat în joc. În același timp însă un singur avion, care probabil trecuse Dunărea mai sus sau mai jos a venit dinspre Fetești și a sosit neobservat asupra podului pe care „ai noștri“ îl apărau de rupeau pământul împotriva escadrilei de la Constanța... Sincronismul între atacul avionului izolat și al escadrilei a fost perfect, și manevra a reușit pe deplin. Neturburat, avionul de la Fetești a lăsat 8 bombe de-a lungul podului, de la mică înălțime. A rupt câteva fiare și a dat foc conductei de petrol. Incendiul n-a putut fi stins decât după câteva ore, și focul „a ars“ fierăria de primprejur. Tocmai schimbarea acestor piese cere timp mai mult... Se lucrează din august, și reparațiile nu vor fi gata decât la sfârșitul anului...

—————

29 octombrie, miercuri. Plouă, plouă, plouă de 3 zile ca la sfârșitul lui noiembrie. O ploaie subțire, de-abia o vezi, dar care pătrunde prin haine, prin ghete, prin piele, prin suflet... Pentru agricultură e prost, fiindcă nu ne lasă să muncim, iar pentru front e un dezastru...

Natural, pe asemenea vreme, înaintarea germană a încetinit de tot. O mărturisește comunicatul de aseară, care ne anunță că s-a cucerit totuși în Doneț orașul Kramatorskaia. Deși nu l-am putut găsi pe nici o hartă, se zice că acest oraș, care numără aproximativ 100 000 locuitori, este unul din cele mai importante centre de armament al Uniunii Sovietelor. Aci se află furnale înalte și laminoare pentru fabricarea fierului și oțelului de toate calitățile. În uzina „Stalin“ lucrează aproximativ 30 000 persoane, în uzina „Kirov“, 15 000 și în uzina Kuibâșev,

5 000. La Kramatorskaia se fabricau tunuri, muniții și în special care de luptă...

Așteptatul discurs al lui Roosevelt de ziua Marinei (27 octombrie) a fost de o violență neobișnuită din partea conducătorului Statelor Unite. Roosevelt a cerut extinderea revizuirii legii neutralității în sensul că vasele de comerț nor-americane să fie autorizate să facă escale în porturile beligerante. Vapoarele comerciale nord-americane, a continuat Președintele, trebuie să fie însoțite și apărate de marina de război. Făcând în special aluzie la incidentul vasului „Kearney“, Roosevelt a afirmat că America a fost atacată și că Germania e hotărâtă să împartă America de Sud în cinci State vasale (!!!) Roosevelt a pretins că posedă documente dovedind această intenție precum și pe aceea de a desființa religiile existente!!! Prea de oaie — această încercare de a așeza în opinia publică pe Hitler ca iconoclast, în locul lui Stalin...

La Berlin, se răspunde la violență cu violență și se râde de planurile puse de Roosevelt în seama lui Hitler. Se recunoaște totuși că aceste încercări repetate de a târî America în război, vor reuși. Glasurile autorizate germane pretind însă că o intrare a Statelor Unite în război n-ar schimba lucru mare la situația de azi. Sunt însă la Berlin și glasuri care cred că violența verbală a președintelui Roosevelt e numai bluff, și că în realitate Statele Unite ar fi în căutarea unei formule pentru încheierea păcii... Căci în Statele Unite, ca și în Germania și în Anglia, e multă lume care dorește sfârșitul războiului, și în acest scop ar fi gata pentru o pace de compromis...

La violența lui Roosevelt, a răspuns de la Tokio violența verbală a japonezilor, gata și ei să intre în conflictul general...

Sindicatul minerilor americani a răspuns la injoncțiunea Președintelui Roosevelt de a înceta greva, printr-un răspuns categoric. Grevă s-a întins chiar la mai multe șantiere de construcții navale...

Atât se joacă lumea cu moartea în vremurile acestea, încât s-au înmulțit și asasinările cu scop de jefuire. A patra crimă senzațională în spațiu de zece zile: a fost ucisă bătrâna d-na Râmniceanu, în vârstă de 100 de ani, cumnata defunctului Victor Râmniceanu, fost prim-președinte al Curții de Casație. Asasinul n-a găsit decât 4 000 lei la victima lui... Pentru 4 000 lei să omori o femeie de 100 de ani, ce porcărie!

Orele 18. Comunicatul german de la orele 17½ ne informează că pătrunderea în Crimeea a reușit, după 10 zile de lupte grele. În cursul luptelor pentru străpungerea pozițiilor de apărare extrem de puternice, Sovietele au pierdut în intervalul de la 18 la 28 octombrie, în total 15 700 prizonieri, precum și 13 care de luptă, 109 tunuri și o mare cantitate de alte materiale de război. A început urmărirea forțelor inamice înfrânte.

Urmărirea a trebuit să înceapă de mai multe zile, căci ofițerii noștri de la Statul Major pretindeau deja ieri că trupele noastre au ajuns la jumătatea peninsulei.

Mareșalul Timoșenko a fost numit comandantul Armatei concentrate la est de Moscova și de Don — armată compusă din rămășițele fostelor armate Timoșenko și Budionnâi, regrupate. Mareșalul Timoșenko și-a instalat cartierul general la Stalingrad (fostul Țațiân) pe Volga.

După ultimele știri, Timoșenko va avea o întrevedere cu generalul Wavell. Se zice că trupele sovietice din Iran au pornit spre Caucaz...

Alte știri de astă-seară: comandanții Leningradului ar fi fugit din oraș cu avionul, dându-și seama că toate încercările de scăpare sunt inutile; trupele germane ar fi la mai puțin de 20 kilometri de Rostov; o parte a Moscovei ar fi direct amenințată...

Führerul a suspendat executarea ostaticilor francezi rămași. Generalul von Stülpnagel a adresat populației franceze următoarea proclamație:

„Aduc la cunoștință că în urma intervenției Guvernului francez, Führerul Marelui Reich a hotărât să suspende executarea celorlalți ostatici drept represalii pentru atentatele de la Nantes și Bordeaux.

Se dă astfel tuturor francezilor ocazia să coopereze la ancheta ce se face asupra acestor crime și să dovedească astfel prin fapte că dezaprobă odioasele atentate.

Fiecare francez să se gândească că stă în puterea sa să colaboreze la lămurirea acestor crime pline de lașitate și că prin atitudinea sa poate să împiedice ca unii compatrioți ai săi să fie împușcați ca ostatici, ba chiar eventual să obțină și eliberarea prizonierilor ce sunt rude cu el.

Autoritățile militare germane în Franța vor fi fericite, împreună cu mine, dacă măsurile ce au fost aplicate nu vor trebui să se repete“.

D.N.B. comunică de la Washington, că în conferința de presă ce a avut loc ieri, gazetarii au întrebat pe dl Early, secretarul Președintelui Roosevelt, dacă poate pune la dispoziție presei reproduceri după documentele citate luni de Președinte, cu privire la împărțirea Americii de Sud și la desființarea religiilor. Dl Early a răspuns că deocamdată nu este posibil ca aceste documente să fie puse la dispoziția presei...

Am priceput!

Generalul Nicolescu, comandantul Bucureștilor, cu care am dejunat azi la Clubul Miliardarilor, mi-a explicat că „black-out“-ul trebuie menținut fiindcă n-avem aparate de ascultare suficiente, nici manipulatori destul de experimentați și dat fiind că granița spre Dunăre e foarte aproape, avioanele inamice ar putea veni fără să fie observate. Zilele trecute a venit unul, zburând foarte sus — fără să fie semnalat de nimeni — și a lăsat doi parașutiști care au fost prinși. Nu s-a mai dat nici alarmă, căci avionul se îndepărta în momentul în care a fost văzut...

Generalul Niculescu mi-a mai spus că se iau măsuri severe împotriva legionarilor care au reînceput cu propaganda în școli, printre copii de 12–16 ani... În schimb, curente teroriste au pierdut mult, pretinde generalul, care nu se teme de ele...

Nu-mi plac militarii care nu se tem; prefer pe cei care se tem — și iau măsuri în consecință...

Joi, 30 octombrie. Se telefonează de la Berlin *Univerului*: „Între Franța și Germania a intervenit o însemnată destindere. La Vichy s-a luat cunoștință cu ușurare și satisfacție de măsura de clemență a Germaniei față de ostategii francezi. De relevat că destinderea intervenită se datorește exclusiv inițiativei Führerului și nicidecum intervenției unor Puteri străine. Este totuși interesant că reprezentantul Republicii Chile s-a prezentat la Ministerul de Externe german exprimând mulțumirile Guvernului său pentru atitudinea umanitară a Germaniei.

Cercurile germane nu comentează aceste evenimente, dar se poate totuși spune că Germania a regretat întotdeauna că politica stabilită acum un an la Montoire, n-a dat roadele așteptate. Se mai observă că ar fi fost de datoria Franței învinse să caute să-și câștige încrederea Germaniei...

Discuțiile în jurul discursului lui Roosevelt continuă cu mare violență în urma refuzului acestuia de a pune la dispoziția presei americane o pretinsă hartă, pe care d-sa ar poseda-o și pe care ar fi schițate

pretinse planuri germane de împărțire a Americii de Sud. Cercul germane precizează că dl Roosevelt nu posedă o asemenea hartă, deoarece ea nu există, pur și simplu. Se mai spune că dl Roosevelt ar fi susținut că prin arătarea hărții ar pune într-o grea situațiune pe acela care i-a procurat-o. La aceasta Berlinul răspunde că o asemenea atitudine e caracteristică politicii dubioase a d-lui Roosevelt. D-sa vrea să cruțe o singură persoană dar nu se dă înapoi să arunce sute de mii de americani într-un război fără sens. Dl Roosevelt va fi considerat de presa germană ca falsificator, cât timp nu va arăta harta cu pricina.

După știrile sosite în Berlin, cercurile politice internaționale consideră încordarea dintre Germania și Statele Unite ca foarte critică, iar la Wilhelmstrasse s-a declarat că în ce privește amenințările d-lui Roosevelt de a trage focuri de armă, Germania se va ține de preceptul «ochi pentru ochi, dinte pentru dinte», și că, dacă America va trage, Germania va răspunde.

Despre grevele din America se spune la Berlin că ele provoacă mari pagube industriei grele. Corporația americană a oțelului a declarat că producția oțelului a scăzut enorm și va înceta cu totul dacă grevele vor mai continua două săptămâni. Presa germană își mai pune și întrebarea dacă știrile transmise în această privință din Statele Unite nu sunt înadins exagerate spre a da d-lui Roosevelt posibilitatea de a-și asuma noi prerogative și să ia măsuri dictatoriale în consecință.

În modul acesta d-sa ar avea posibilitatea să dezlănțuie războiul total contra Axei“.

Bos (la genitiv: bovis!) Riccardi a sosit la București și a fost primit în Gara de Nord de Excelența Sa Marinescu. Sor Raffaele trebuia să sosească cu avionul alaltăieri; din cauza vremii rele n-a sosit decât ieri, și cu trenul. D-sa vine în țară mai întâi ca să mai mănânce, că-i este foame — și apoi să obțină o urcare în cursul liretei. Să i se dea de mâncare (fân e destul) dar să i se refuze sporul cursului liretei...

Vineri, 31 octombrie. Din America vine știrea că sovieticii pregătesc o nouă linie de apărare în Urali. Se zice că o delegație tehnică militară din Statele Unite, în frunte cu generalul Maxwell, este gata să plece la Vladivostok și de acolo în Urali spre a studia cum ar putea fi prelungită această linie defensivă către sud încât să apere calea spre Indii. Delegația va examina de asemeni posibilitățile de aprovizionare prin Siberia.

Se confirmă știrea că ofițeri superiori sovietici și numeroși comisari părăsesc în mare grabă Leningradul. Această fugă a conducătorilor sovietici e în legătură cu scăderea zilnică a potențialului și a moralului celor asediați.

Presa germană comentează cu multe amănunte străpungerea istmului Perekop și pătrunderea tupelor Reichului în Crimeea, dând întăririi spre Sevastopol o foarte mare importanță. S-a spus deja de mai multe săptămâni că trupele germane și ale noastre pătrunseseră în Crimeea, ba chiar că ocupau jumătate din peninsulă. Aceste știri erau însă fără temei; în realitate istmul Perekopului a fost străpuns, cu mare greutate între 18 și 28 octombrie. Nemții susțin că această străpungere a fost una din cele mai grele operațiuni ale războiului — mai anevoioasă decât cucerirea Cretei... Sovieticii fortificaseră istmul, larg abia câțiva kilometri și-l întăriseră prin mai multe linii de fortificații, care au fost distruse și cucerite una după alta...

În Germania s-au pus în aplicare măsurile prevăzute pentru a 3-a iarnă de război. Cele mai multe trenuri rapide au fost suprimate și nimeni nu mai poate călători decât în interes profesional sau de serviciu. Toate călătoriile cu caracter particular sunt interzise. Această restricție a călătoriilor pe căile ferate e întemeiată pe nevoile de transport a cartofilor, a sfeclei și a combustibilului necesar populației, fără să se mai socotească nevoile armatei și aprovizionarea imenselor teritorii ocupate în Rusia.

Pe aceeași linie a necesităților de război a fost așezat și noul sistem al așa-ziselor „economii de fier“, proclamat de dl Reinhardt, subsecretar de Stat. Aceste „economii de fier“ nu sunt economii forțate (după cum numele lor îl dovedește!) ci unele voluntare, cu limită superioară fixată. Nimeni nu va trebui să economisească în acest fel mai mult de 39 mărci pe lună. Pentru suma economisită, „economistul“ primește numeroase avantaje fiscale care reprezintă o dobândă de aproape 40% pe an — cu o singură condiție restrictivă: banii depuși nu pot fi retrași decât 1 an după sfârșitul războiului... Liber-profesioniștii sunt excluși de la acest sistem de economie rezervat (norocul lor!) funcționarilor și salariaților în genere. Cercurile economice cred că prin acest procedeu, 4 până la 6 miliarde mărci vor putea fi retrase din circulație, în fiecare an...

După ziariștii spanioli, după ziariștii slovaci, după ziariștii de tot soiul, au venit acum să ne viziteze și ziariștii bulgari. Se vede că repre-

zentanții prazului au venit să vadă ce ne-ar mai putea fura. Numai că acum n-ar mai avea de partea lor pe cei mari și puternici care ne-au impus cesiunea Cadrilaterului. Va veni ziua socotelilor și cu domnii ăștia... Deocamdată, ziariștii care au trecut Dunărea ar trebui trimiși la Odessa, într-o casă minată, să-i facă terci frații lor moscoviți!

Sâmbătă, 1 noiembrie. Sor Raffaele Riccardi a fost promovată ieri „doctor honoris causa” de Facultatea noastră de Drept, bineînțeles după cererea Guvernului. Guvernul, adică Ică Antonescu care cu semicul-tura lui a confundat probabil pe mârланul Riccardi cu economistul Riccardo, mort acum o sută de ani. Dacă se voia numaidecât un italian pentru palmaresul Facultății noastre de Drept, se putea găsi și altul mai spălat și mai citit.

Cu prilejul remiterii diplomei, mârланul a rostit o cuvântare în care, în afară de obișnuitele banalități, a schițat programul așezărilor economico-sociale menite să dea față nouă Europei, după război. Le-a schi-țat așa cum le-a învățat la Berlin, dar ce e comic, e că le-a debitat ca idei datorite inițiativei Italiei, ca și cum Italia ar fi *puterea care va ho-tărî!* Macaronarul tot macaronar!

Distrugătorul american *Reuben James* a fost scufundat, în noaptea de 30 spre 31 octombrie, printr-o torpilă, în timp ce escorta un convoi în Atlanticul de Nord, la vest de Islanda.

O să fie petrecere, și pe incidentul acesta — dar probabil că ame-ricanii tot nu vor declara război Germaniei...

Și în Slovacia proprietățile imobiliare evreiești au fost expropriate de Stat. Nu puteau drotoșii să se lase mai prejos de noi, cu atât mai mult cu cât ne imitaseră deja în ce privește proprietățile rurale...

Suflă vânt rece pe biata jidănime — dar și ea e a dracului. În slujba comunismului, nu se mai astâmpără. Mi se spune că ieri a ars fabrica Wolf, în special atelierele în care se fabricau muniții — și că focul a fost pus de saboteuri evrei... Precis nu se știe nimic, fiindcă nici un rând n-a fost lăsat în ziare cu privire la această deplorabilă întâmplare.

Duminică, 2 noiembrie. De pe frontul rusesc, ca și de pe scena pa-linodiilor americane, nimic senzațional.

Pe front, progresiune constantă, dar lentă, a forțelor germano-aliatelor. Trupele noastre împreună cu cele germane urmăresc în Crimeea pe sovietici, în plină retragere, în două direcții: spre Sevastopol și spre Kerchi...

În Statele Unite fierberea continuă în jurul votării noului text al legii neutralității, de către Senat. Scufundarea distrugătorului *Reuben James* face mai puțin zgomot decât se aștepta: s-au obișnuit oamenii cu torpilările, și apoi cei cu bun simț recunosc dreptul germanilor de a ataca un vas de război ce se afla într-un convoi britanic. La distanță, nu se prea pricepe toată agitația pusă la cale dincolo de Atlantic în jurul intrării sau neintrării Statelor Unite în război, căci de fapt, dacă nu de drept, Statele Unite sunt deja — și încă de multă vreme — în război cu Germania. Ce ar putea face americanii mai mult decât, fac după o declarație formală de război?

Cu Japonia este altă chestiune. Aci o declarație de război ar însemna ceva. În ce privește războiul Pacificului, agitația nu domnește însă în Statele Unite, ci la Tokio...

Ca urmare la întrevvedere avută cu Ică (codoșlăcul lui Atta Constantinescu), Gheorghe Brătianu a fost invitat, cu soția, la dejun la Mecca, adică la Predeal. De data asta, pe codoșul l-a făcut Ică, care a asistat și el la dejunul oferit de dl mareșal. De la acest dejun Brătianu povestește numai atât că nu e nici vorbă ca el să intre în Guvern deoarece mareșalul Antonescu are nevoie nu de colaboratori, ci de slugi cărora să le poruncească... Probabil că Ică a aranjat dejunul tocmai fiindcă era sigur de rezultatul lui negativ, căci prezența lui Brătianu în Guvern n-ar fi avut nici un farmec pentru dânsul...

Amabil ca întotdeauna, în cursul acestui dejun, mareșalul Antonescu a declarat că până la dânsul România a fost guvernată de nemernici care n-au făcut nimic pentru țară și pentru popor. Gheorghe Brătianu asculta jenat, dar Elena, soția sa, care nu-și pune căluș la gură a întrerupt: „Dar mărturisiți domnule mareșal, fie și numai fiindcă aveți pe fiul lui la masă, că Ionel Brătianu a făcut ceva pentru întregirea României...” — „N-a făcut nimic — a urlat Antonescu — n-a făcut nimic! România Mare a făcut-o soldatul român!” (Soldatul român era el...). Orișcum, soldatul român, fie și călare pe bideul d-nei Olga Prezan, punând piciorul pe grumajii Germaniei în 1918 și 19 — itată un tablou neașteptat. Dar de la Antonescu te poți aștepta la toate.

Întâlnit ieri pe Titeanu „échappé de Văcărești”! Nu-l mai văzusem de la nenorocirile lui, pe care am putut constata că le suportă cu inimă

ușoară. Mi-a spus că la Văcărești a stat cu câțiva legionari (compromiși în afaceri de devize cu niște zarafi evrei) și că aceștia i-au povestit cum trebuia să fie omorât la 27 noiembrie, toamna trecută — *și au adăugat că foarte rău le părea lor că eu și Istrate Micescu nu fuseserăm atinși...* Pricep supărarea lor pe Micescu care a insultat trivial pe Zelea Codreanu, în mai multe articole — dar ce aveau cu mine?

Morcovescu („maestrul“ George Enescu) a fost decorat cu marea cruce a Ordinului Steaua României. O merită, ca om cumsecade, ajuns la 60 de ani.

Decretul de punere în disponibilitate a lui Alexandru Cretzeanu a apărut. Dinastia Antonescu nu uită și nu iartă.

Luni, 3 noiembrie. Comunicatul german de aseară ne informează că trupele germane și române, „urmărind pe inamicul în fugă“, au ajuns în Crimeea la poalele munților coastei de sud a peninsulei, și au ocupat Simferopol. Pe celelalte sectoare ale frontului, cu toată vremea îngrozitoare, ușoare întăriri pentru trupele germane și aliate. La Moscova ar fi fost distrusă, prin bombardament aerian, casa Partidului Comunist.

Ieri-dimineață a fost comemorată, în prezența Regelui, a 60-a aniversare a întemeierii Societății Politehnice, și 60 de ani de la prima construcție de linie ferată efectuată de ingineri români (linia Buzău-Mă-rășești). A tronat amicul Bușilă și a vorbit (se putea altfel?) stercorarul Ică Antonescu...

Amiralul Bălănescu publică un interesant articol din care reiese (după datele și cifrele ziarului elvețian *Gazette de Lausanne*, de obicei bine informat) că flota engleză de război, nu numai că n-a pierdut nimic de la începutul războiului și până azi, dar s-a mai mărit¹, pe când flota comercială a pierdut aproape jumătate din tonajul ei, fiind redusă de la 27 215 000 tone (inclusiv 6 000 000 tone primite de la aliați) la 13 463 300.

¹ Iată cotele respective pentru datele de 1 septembrie 1939 și 1 septembrie 1941, decucându-se vasele pierdute și adăugându-se noile construcții și achizițiile: nave de linie 15 și 18, nave port-avioane 7 și 11, crucișătoare 65 și 95, distrugătoare 194 și 290 și în fine submarine 62 și 77.

Gheorghe Brătianu, care și-a făcut mai mult decât datoria pe front a fost propus de șeful său ierarhic pentru decorarea cu Mihai Viteazul. Această cerere a fost întărită și prin Comandamentul german¹, cu care, în ultima vreme Brătianu făcea legătura. Propunerea de decorare a ajuns până la Antonescu, pe o listă cu altele. Mareșalul a șters „d'un coup de crayon“ (cu o trăsătură de creion) numele lui Brătianu, declarând că motivarea propunerii nu era justificată... Încă un „mic“ fapt care a trebuit să amărase dejunul Benjaminului, la Predeal...

Marți, 4 noiembrie. După știrile de la Berlin, Germania socotește că Statele Unite sunt deja intrate în război, dar fără declarație de război. Oriunde va pocni tunul american, va răspunde imediat tunul german. Guvernul Reichului a trimis Statelor Neutre o *notă* prin care dovedește minciunile lui Roosevelt, în ultimul său discurs, cu privire la un plan german de împărțire a Americii de Sud și la intențiile Führerului de a suprima religiile existente. Nota conchide că această falsificare a Istoriei e menită să justifice viitoarele agresiuni ale Statelor Unite împotriva Germaniei.

La Berlin se discută mult mai mult în jurul raporturilor japo-americe decât în jurul raporturilor germano-americe. Cercurile politice din capitala Reichului sunt convinse că negocierile dintre Washington și Tokio sunt terminate și că între cele două țări se va trece de la vorbe la fapte. Nimeni nu se îndoiește în Germania de atitudinea Japoniei, credincioasă Axei.

La New York a avut loc în Madison Square o enormă manifestație comunistă în cinstea Sovietelor. Până acum, tot ce au câștigat Statele Unite de pe urma politicii lui Roosevelt e dezlănțuirea unui puternic val de comunism. Să le fie de bine!

Guvernul din Washington a trimis și el Finlandei un ultimatum, cerându-i să înceteze lupta cu Sovietele, iar în caz de nesupunere — ruperea relațiilor...

Se zice că Roosevelt vrea să impună un comandament unic flotelor engleză și americană și deoarece sediul acestui comandament ar fi la Washington, s-ar cere ca comandantul unic să fie american. Zvonuri...

De pe front, de la Petersburg și până la sud, vremea rea nu permite decât înaintări foarte mici. Trupele germane au ocupat *Kursk* între Orel

¹ Nemții l-au și decorat cu Crucea de Fier cl. I și a II-a.

și Harkov, precum și mai multe orașe în regiunea Donețului. În Crimeea, vremea mai favorabilă a permis operațiunii mai întinse. Sovieticii se retrag de o parte spre Sevastopol, de alta spre Kerchi și sunt fugăriți de trupele germano-române care au făcut până acum 53 000 prizonieri, au luat sau au distrus 250 de tancuri și 218 tunuri — și au ajuns după ce au ocupat Simferopol, la poalele munților. Aviația germană a scufundat în jurul Crimeii 10 vase cu tonaj de aproape 40 000 de tone și a avariat alte 14. Toate aceste vase erau gata să transporte trupele sovietice spre Caucaz. A mai fost bombardat pentru prima oară și portul Novorosisk, care, după pierderea Odessei, Nicolaevului, Chersonului și scoaterea Sevastopolului din serviciu, a rămas singurul port rusesc important pe Marea Neagră. Batum e port mic, prost și vechi. La Novorosisk, bolșevicii au mărit și modernizat portul și au amenajat 5 kilometri de cheuri, cu elevatoare și antrepozite din cele mai perfecționate. În jurul orașului au ridicat fabrici de tancuri, de arme și de muniții...

La Moscova pare a fi stare de panică. Abia acum, prin plecarea Guvernului a început populația să-și dea seama de adevărata stare de lucruri. Aprovizionările alimentare pentru enorma populație, par a fi foarte reduse. Ordinea abia e menținută cu revolverul. La Radio și prin ziare se mărturisește că situația e gravă dar se face apel la spiritul de solidaritate al tuturor...

Tribunalul Suprem din Riom va începe la 15 ianuarie judecare d-lor Daladier, Léon Blum, Guy la Chambre, Pierre Cot, Jacomet și general Gamelin. Toți acești inculpați sunt actualmente deținuți în fortăreața Portalet.

Inconvenientele talentului: în ultima sa improvizație poetul Ică, după ce a preamărit „aripele Banatului sârbesc“ (!!), s-a aruncat spre miază-noapte: „prin Carpații de totdeauna ai neamului românesc *incorporăm* Balcanii!“ Dar Balcanii s-au emoționat și au protestat la cuvintele d-lui vicepreședinte al Consiliului de Miniștri român. Dl „Profesor“ Antonescu lămurește în ziarele de azi-dimineață că n-a spus *incorporăm*, ci încoronăm... Fraza astfel corectată n-are nici un sens (ca toate frazele d-lui Ică) dar cel puțin nu supără pe nimeni...

Sâmbătă, 8 noiembrie, de Sf. Mihail, mare paradă a trupelor sosite de la Odessa. Se fac mari pregătiri pe Șoseaua Jianu. Se vorbește că a

doua zi, duminică va avea loc un nou plebiscit — dar nu se știe pentru ce. Poate ca să proclame pe mareșalul Antonescu împărat al Transnistriei, sau să mulțumească doamnei Mimi-Rica pentru jertfele d-sale umanitare — sau poate ca să numească pe conferențiarul Ică profesor universitar (la Odessa) și să-i justifice astfel titlul pe care-l poartă de luni de zile fără nici un drept...

Miercuri, 5 noiembrie. Ani de-a rândul m-am dus în preajma acestei zile în pelerinaj la Breasta, prin ploaie, zloată și uneori și zăpadă: era ziua de naștere a scumpei mele mame... Mă simt și azi atât de singur, încât mă întreb de ce mai sunt pe lume...

Va să zică zvonurile din zilele trecute erau exacte: vom avea duminică „plebiscit“ — din nou! Ziarele de azi-dimineață publică decretul-lege prin care „Națiunea română este chemată în Adunarea Obștească Plebiscitară“, pentru duminică, 9 noiembrie — precum și proclamația mareșalului Antonescu. Prin această proclamație — acceptabilă în cuprinsul ei fiindcă nu e întemeiată nici pe demagogie, nici pe utopie — mareșalul cere „boborului“ să aprobe ce a făcut până acum și ce are de gând să mai facă. Programul de viitor este expus în trăsăturile lui generale și e animat de cele mai bune intenții. Să vedem aplicarea, ca să ne putem da seama dacă va da roade sau nu...

S-a vorbit de o Constituție; în programul ce ni se desfășoară astăzi nu e vorbă de așa ceva — dar se vorbește de *legi fundamentale*, înțelegându-se prin această denumire legile care vor organiza cadrele Statului, profesiunile și Consiliul de Stat.

Mareșalul înlătură categoric în manifestul său ideea creării unui partid; un partid nu se creează printr-un decret, experiența F.R.N.-ului sub Carol al II-lea a dovedit-o. Formul lui Antonescu „colaborarea tuturor păturilor sociale pentru propășirea Statului“, e cam vagă...

Manifestul își avea rostul lui, dar nimeni nu pricepe necesitatea unui pseudo-plebiscit (al cărui rezultat e cunoscut dinainte) în aceste vremuri grele.

După ororile inutile (cu ovreii) iată acum și efortul inutil...

„Se zice“ că generalul Closetti (ministru Educației Naționale) e demisionat de 4 zile. Conflict cu subsecretarul său Enric Otetelișanu într-o

chestiune de numiri, în care mareșalul Antonescu a dat dreptate lui Otețelișanu...

Radio-Londra anunță că probabil Anglia va declara război României, Finlandei și Ungariei — după cererea Sovietelor. În practică, nu se va schimba lucru mare pentru noi, deoarece Anglia a declarat deja de mult că va ataca forțele germane și pe teritoriul altor State cu care nu se află în război, dacă interesele sale o vor cere.

Pe de altă parte, Statele Unite au trimis Finlandei o *notă*, somând-o să-și retragă trupele de pe teritoriul sovietic. Nota are formă ultimativă și e neașteptată, *căci trimițând-o, Statele Unite fac act de beligerant*,, deși se pretind încă în stare de neutralitate! Răspunsul Finlandei n-a fost încă dat, dar e lesne de ghicit... Probabil că vom primi și noi un astfel de ultimatum și că ne va părăsi amicul Günther...

În Crimeea s-a ocupat și orașul Feodosia, pe coasta meridională a peninsulei, izolându-se astfel de tot portul Kerchi. Acum avioanele rușesti n-ar mai putea porni spre noi decât de dincolo de Marea de Azov...

Știri primite din Kuibâșev (Samara) spun că G.P.U.-ul a luat măsuri foarte severe pentru evitarea de dezordine în genul celor ce s-au produs la Moscova, în clipa evacuării. Poliția sovietică a făcut să dispară din Kuibâșev peste 1 000 de persoane, iar închisoarele locale sunt pline de arestați. În subteranele lor continuă împușcarea în masă a celor arestați. Clădirile din oraș sunt insuficiente pentru a găzdui autoritățile și misiunile străine, venite de la Moscova. Populația este alungată din case pentru ca acestea să fie puse la dispoziția funcționarilor Guvernului. Aprovizionarea orașului se face în condiții extrem de grele.

Ce a mai rămas la Kronstadt, din flota sovietică tentează să scape spre Occident prin Marea Baltică. Nemții au făcut însă barajele necesare și pretind că nici un vas sovietic nu va putea să scape...

Joi, 6 noiembrie. De pe front, cu vremea infamă de care ne bucurăm și cu ploile ce nu mai încetează — știri mai importante nu avem decât de la capătul de sud. *Radio-Moscova* mărturisește evacuarea Crimeii și adaugă că îmbarcarea trupelor sovietice întâmpină mari greutateți din cauza bombardărilor aviației germane. Rușii nu mai țin decât

la Sevastopol și la Kerçi — tot restul peninsulei e sub stăpânirea sau sub tunul german. Trupele nemțești au trecut peste Munții Jaila și au ajuns la țărmul Mării Negre.

Petersburgul continuă să fie răstignit și bombardat. Toate încercările de ieșire ale sovieticilor dau greș.

Pentru prima dată, orașul Gorki (Nijni-Novgorod) a fost grav bombardat. Fabricile de automobile (Molotov) și de avioane au fost incendiate...

Zvon de debarcare a câtorva contingente britanice la Arhanghelsk — știrea nu este încă confirmată.

Rușii se plâng de lipsă de tancuri, mai mult chiar decât de lipsă de avioane — dar cine să le dea?

Spezele nebuniei: Anglia a ajuns cu cheltuielile războiului la suma de 17½ milioane *livre pe zi!* (Între 17 și 34 miliarde lei!!).

Ultimatum-ul adresat de U.S.A. Finlandei e miezul comentariilor de presă în lumea întreagă. Până și în Statele Unite nota trimisă de Cordelle Hull la Helsinki provoacă indignare. Fostul Președinte al Republicii, Hoover stigmatizează cu violență acest gest îndreptat împotriva unui popor eroic care-și apără teritoriul și pentru care anul trecut, într-o luptă identică, Statele Unite n-au avut decât cuvinte de laudă și de admirație... Chiar de partea intervenționiștilor din America, nota adresată Finlandei este dezaprobată. Unde poate duce patima și o afacere prost angajată!

Criza, în raporturile noastre economico-monetare cu Germania a ajuns acută. În clearing, avem 300 milioane mărci bune la Berlin pe care nemții nu știu cum să ni le plătească, căci ei tot iau de la noi și ne trimit foarte puțin. Am încercat să recuperăm ceva prin Italia, căci în clearingul de acolo suntem noi datori 150 milioane de lire — dar încercarea noastră de a plăti Italia prin Berlin n-a reușit deoarece și Italia are un mare sold creditor în clearingul ei față de Germania...

Cum pe de altă parte Banca Națională a încetat să schimbe fără nici un rost mărcile puzderiei de nemți aflați în țară, în cercurile germane de la noi e o lipsă îngrozitoare de lei. Se cer lei contra mărci în bursa neagră, pe capete, și se oferă marca până la 15 lei (în loc de 60, cursul oficial!). Unele unități n-au putut să-și plătească oamenii. Organizația

Todt (șosele și poduri) s-a împrumutat cu 120 milioane la Bancara... Au venit și alte comandamente la împrumut, dar au fost refuzate.

Banca Națională a limitat schimbul individual și Guvernul a cerut să se trieze nemții veniți la noi cu sutele și cu miile și să se trimită înapoi în Germania toți cei ce hoinăresc prin București fără nici o treabă...

În goana lor după lei, nemții cer acum ridicarea curuslui mărcii, ceea ce apare ca o nebunie, *dat fiind că cursul real al mărcii* (bursa neagră, sau liberă) *e sub cursul oficial!* Să sperăm că Guvernul va rezista. În bănci, se spune chiar că Mareșalul Antonescu s-a repezit până la Marele Cartier al lui Hitler, în această afacere și că ar fi obținut câștig de cauză. Deplasarea lui Antonescu a fost ținută în tot cazul, dacă într-adevăr a avut loc, foarte secretă căci nimeni n-a știut de ea. Eu unul nici nu cred să fi avut loc.

În afară de ridicarea mărcii, nemții caută să-și procure lei pe toate căile. Cred că am notat în aceste *Însemnări* că Clodius ne-a cerut 36 miliarde pentru proprietățile germanilor evacuați din Basarabia, deși aceste pământuri fuseseră plătite de ruși. Aflu acum că n-am putut scăpa de tot de nemți și că ne-am înțeles să le plătim 7 miliarde, sub cuvânt *că rușii nu achitaseră tot prețul!!!* Cum suntem sub călcâiul lor, tot e bine că am scăpat cu 7 miliarde în loc de 36! Cel care ne-a scăpat astă-vară de plata acestor 36 miliarde e generalul Stoenescu, ministrul de Finanțe, care s-a opus categoric, căci Antoneștii (Ică și Trică) erau gata să cedeze...

În cercurile bancare circulă zvonul că s-au făcut mari malversații în unitățile germane aflate în România (s-au contaminat oamenii de la noi!), că au fost deja câteva sinucideri și că un scandal mare e pe punctul să izbucnească.

Se confirmă că cu prilejul legionarilor surprinși în pădurea de la Băneasa pe când „luau jurăminte“, 30–40 au fost împușcați (din cei adulți) iar copii între 12–15 ani duși la o cazarmă sau la Poliție, au fost bătuți în fața părinților poftiți pentru această tristă ceremonie...

În oraș se vorbește de divorțul lui Toutou, frumoasa soție a capel-maistrului Gogu Georgescu, ca să ia pe dl Ică... Toutou e o ambițioasă, iar dl Ică un ghinionist, așa încât lucrul nu e imposibil. Deja de astă-vară se zvonea că d-na Toutou „se ține“ cu dl Ică și că Bușilă (tatăl vitreg al lui Toutou) n-a ajuns ministru decât mulțumită acestei legă-

turi... Dar lumea spune atâtea, încât poate că și aceste știri să fie din domeniul închipuirii...

Vineri, 7 noiembrie. Toată Crimeea e aproape cucerită. De unde se aștepta acolo îndârjită rezistență, ca la Odessa și la Leningrad, rușii se îmbarcă pe capete și o șterg. Munții Taurici au fost trecuți cu cea mai mare înlesnire și litoralul ocupat. Trupe sovietice nu mai sunt decât la Sevastopol și la Kerci și pare că nici acolo nu vor mai sta mult...

Guvernul finlandez dezmente categoric știrea răspândită de propaganda engleză, cum că la Helsinki ar fi fost manifestații populare împotriva războiului cu Rusia și împotriva Germaniei. Întrucât privește propunerea de pace pe care Sovietele ar fi făcut-o Finlandei prin ministrul acestei țări de la Washington, și încă din august, Guvernul din Helsinki va da lămuriri după ce va fi răspuns notei-ultimatum americane...

Litvinov a fost numit ambasador al Sovietelor în Statele Unite, în locul lui Umanski. Litvinov e, în calitatea sa de ovrei, „persoana grata“ pe lângă plutocrația americană; cât a durat alianța Sovietelor cu Germania, el a ținut legătura cu Cripps, reprezentantul Angliei în Moscova. Stalin speră mult în darul lui Litvinov de a convinge. Umanski, fost terorist, n-a fost niciodată simpatizat în America...

Cu prilejul discursului pe care l-a rostit la aniversarea întemeierii regimului bolșevic, Stalin a declarat că nici o Putere n-ar fi putut face față pierderilor pe care le-au suferit Sovietele și a încheiat prin cuvintele: „Suntem pe pragul deznodământului...”

Stalin a rezumat astfel cauzele înfrângerii bolșevice:

1) Lipsa unui al doilea front în Europa. „Am luptat singuri (!) împotriva nemților, românilor, finlandezilor și ungarilor.“ — a precizat Omul Roșu. Ei vezi, asta e! Dacă n-am fi fost noi...

2) Lipsa de care și de avioane (lipsă n-a fost: le-au distrus nemții, din primele zile ale războiului!)

Un articol al lui Goebbels intitulat *Când sau cum?* e viu comentat de toată presa axistă. În acest articol, trâmbițașul Führerului caută să dovedească că nu importă *când* se va sfârși războiul, ci *cum* se va sfârși (trăiască La Palisse!). *Germania are actualmente șansa cea mai mare, dar și ultima, de a-și asigura existența și viitorul.* Concluzia: tot poporul german să dea maximul potențialului său pentru ducerea războiului la bun sfârșit, fără a se preocupa de durata lui...

Din câte povestesc cei care vin din Germania, nemții s-au și împăcat cu ideea unui război lung... Au ajuns oamenii la o indiferență totală față de ziua de mâine și fiecare se gândește să petreacă cât mai în isihie ziua de azi. Și cum nu prea are ce mânca, lumea s-a pus pe băut...

La Washington au avut loc manifestații împotriva războiului. S-a defilat în fața Casei Albe și s-a protestat împotriva lui Roosevelt. La Cleveland, lordul Halifax care venise „să convingă” pe bătrânul Ford, a fost huiduit și poftit să se înapoieze în Anglia...

În Statele Unite, plutocrația condusă de ovrei e pentru război — masele sunt însă contra. Plutocrația a luat, din patimă politică, bolșevismul în brațe numai să-și ajungă scopul! Periculos joc!

La Sofia s-a observat miercuri un fenomen ciudat: o stea mare a apărut pe cer, deasupra Muntelui Vitoșa, apoi a dispărut. După puțin timp s-a simțit un cutremur ușor, mai sensibil în etajele superioare...

Și la București s-au înregistrat foarte ușoare cutremure...

„Plebicistul” va dura trei zile. Se va vota pe față. Lumea se întreabă ce noimă mai are și această fățarnică manifestație. Conform decretului, nici o discuție nu e permisă. Se publică câte o predică pe zi: ieri a patriarhului, azi a lui Simionescu președintele Academiei.

Pentru parada de mâine se fac pregătiri mari. Armatele germane, care au cucerit atâtea țări, n-au făcut până acum nici o intrare triumfală în Berlin. Noi trebuia să facem una, fiindcă așa ne dictează toată firea noastră de lichele și de cabotini.

Ascultați pe domnul Modreanu (Rodrig!) „primarele” Bucureștilor: „Să întâmpinăm cu toții pe demnii urmași ai plăeștilor și pandurilor din frământatul nostru trecut *istoric* (sic), trupele tehnice și motorizate în cap cu dorobanții și vânătorii, călăreții și tunarii, zburătorii și marinarii etc., etc.” — ce talmeș-balmeș de cuvinte fără rost! Nu era mai bine să așteptăm *sfârșitul să vedem pacea cu ochii, și apoi să triumfăm?* Dacă ne-or spurca mâine englezii parada cu câteva bombe — triumf va mai fi?

Sâmbătă, 8 noiembrie. Tot Bucureștiul e în mișcare. Trupele din Transnistria și de la Odessa (o parte mică din ele) defilează astăzi de

dimineată dinaintea Regelui și a mareșalului Antonescu. S-au ridicat peste 100 de tribune, înainte și după Arcul de Triumf, de o parte și de alta a Șoselei Kisselef, care de azi înainte se va numi Bulevardul Regele Mihai I...

Din fericire nu plouă. Ieri a fost o zi splendidă și caldă, azi e înnorat și frig — dar nu plouă.

În cinstea zilei de azi, dl Rodrig general Modreanu, pe lângă numele Regelui dat Șoselei Kisselef, ex Cale a Ardealului — a mai botezat din nou următoarele străzi și piețe: Bulevardul Buzdugan (ex Șosea Jianu, a devenit Bulevardul Mareșal Antonescu; strada Școlii de Război — Bulevardul General Ioanițiu (de ce?); piața Jianu — piața Adol Hitler și piața Romană — piața Benito Mussolini...

Numai că la noi străzile se botează cu termen — uneori foarte redus...

Tot în cinstea zilei de azi au fost decorați miniștrii cu diferite ordine și grade — și Killinger cu Steaua României cl. I. Au fost decorați și câțiva ofițeri cu Mihai Viteazul, printre care generalul Potopceanu.

Discursul lui Stalin, considerat ca o mărturisire a slăbiciunii și apropiatei prăbușiri definitive a bolșevismului — e viu comentat pretutindeni. Declarațiile Omului Roșu sunt completate printr-un interviu acordat de generalul Wavell și în care spune, între altele, că Anglia n-a trimis până acum nici un fel de trupe în ajutorul Sovietelor — Imperiul Britanic fiind ocupat să-și întărească pozițiile pe care le ocupă în Iran, Irak și Siria...

În schimb, Statele Unite au acordat Sovietelor un credit de un miliard de dolari, și Departamentul de Stat din Washington publică cu acest prilej textul scrisorilor schimbate între Președintele Roosevelt și Stalin.

În scrisoarea pe care Roosevelt a trimis-o în ziua de 30 octombrie lui Stalin, Președintele afirmă că a dat ordin ca toate furniturile de material de război și de materii prime să fie făcute în conformitate cu acordurile la care s-a ajuns în conferința de la Moscova — în cel mai scurt termen și în cantități cât mai mari¹.

¹ Roosevelt nu arată cum vor ajunge fabricatele americane până în Rusia... Întreaga scrisoare e mai mult o încurajare morală.

Pentru a se face față dificultăților financiare, scrie Roosevelt, s-au luat măsuri urgente pentru ca furnituri în valoare de circa 1 miliard de dolari să poată fi făcute în cadrul legii „Împrumut și Închiriere“.

Dacă Guvernul sovietic ar fi de acord, dl Roosevelt ar propune ca toate angajamentele contractate până acum de Soviete să fie scutite de dobândă și ca rambursările să nu înceapă decât după cinci ani de la terminarea războiului și să fie efectuate în timp de 10 ani.

Roosevelt speră că Guvernul sovietic va lua măsuri spre a vinde Statelor Unite toate materiile prime de care Statele Unite ar avea nevoie. Valoarea acestor materii prime ar servi la amortizarea datoriei sovietice.

În același timp Președintele declară că Statele Unite țin să mulțumească Guvernului lui Stalin și colaboratorilor săi pentru faptul că s-a ajuns la o repede încheiere a conferinței de la Moscova. Statele Unite vor trage până la capăt toate consecințele ce decurg din acest acord.

Roosevelt speră, de asemenea, că Stalin va lua contact direct cu el, de câte ori și când va voi.

Stalin a răspuns la 4 noiembrie că Guvernul sovietic a primit cu recunoștință promisiunea d-lui Roosevelt că hotărârile conferinței de la Moscova vor fi realizate sută la sută. Rusia sovietică acceptă cu plăcere oferta d-lui Roosevelt de finanțare. Stalin adaugă *că din tot sufletul* este gata să accepte propunerea unui contact personal...

Se zice că Statele Unite vor cere Sovietelor baze militare în Extremul Orient (Sakhalin și Siberia), așa cum au cerut și obținut de la Anglia și China în împrejurări asemănătoare.

Pe când scriu, ascult Radio, care îmi dă desfășurarea solemnității de la Arcul de Triumf, și aflu astfel că mareșalul Keitel e oaspetele nostru și va fi prezent la defilare. Mare cinste... Mă bucur, fiindcă văd în acest act de curtenie al Führerului, că raporturile lui Antonescu cu conducerea Reichului continuă să fie excelente.

Englezii au violat din nou frontiera Somaliei Franceze... „Et puis après?“ (Și după aceea?).

Relațiile japoano-americane se înrăutățesc. Ambasadorul Kurusu n-a ajuns încă în America, cu ultimele instrucțiuni ale Guvernului său...

La Belgrad au fost lupte de stradă între armată (care armată?) și comuniști. Printre aceștia, mai mulți morți și răniți.

Cei care au pus foc la fabrica Wolf au fost prinși și împușcați. Se zice că sunt 7 comuniști jidani. Focul a fost pus prin aruncare de grătate incendiare... O fi?

Aseară s-a lăsat lumină pe străzi și s-a lăsat toată noaptea. Se crede că de frică ca nu cumva să se profite de întuneric pentru a se așeza bombe pe parcursul trupelor și cortegiului de azi. Căci comuniștii, îmbrăcați în legionari se mișcă. Pe lângă cele întâmplare la Băneasa, s-ar fi găsit un legionar mort într-o casă, cu un răvaș lângă el prin care defunctul mărturisea că fusese desemnat să ucidă pe Ică Antonescu și că neputându-se hotărî pentru meseria de criminal — se sinucisese...

Colonelul Rădescu, fost aghiotant regal sub Ferdinand și care înscriindu-se la Averescu a făcut atâtea zile fripte Regelui Carol al II-lea — e iar la ordinea zilei. A scris o foarte „substanțială” scrisoare lui Killinger, ca răspuns la cuvântarea acestuia din Brașov în care da țăranilor români sfaturi de bolșevism.

Rădescu lămurește lui Killinger că am primit pe nemți cu brațele deschise, că le-am dat tot ce ne-au cerut — și mai mult —, că am luptat și luptăm cu dragă inimă alături de ei și dincolo de interesele noastre propriu-zise, dar că nu putem tolera ca reprezentantul lor să se creadă stăpân în casa noastră...

Killinger a reclamat, iar mareșalul Antonescu a poftit pe Rădescu la el. Cum știa ce-l așteaptă, Rădescu s-a dus cu geamantanul făcut în automobil. „Unde mă trimiteți?” a fost prima întrebare a colonelului. „N-am ce să fac” — a răspuns mareșalul — „trebuie să te duci câtăva vreme în lagăr la Tîrgu Jiu... Sper că nu vei sta mult! Ce să fac — așa e scrisă partitura!...” Nici Antonescu nu mistuise încă discursul baronului — dar o fi, n-or fi stăpâni în casa noastră, faptul e că nemții poruncesc...

Dinu Brătianu a spus ieri soției mele că Ică a trimis vorbă lui Gheorghe Brătianu că trebuie să-și lămurească definitiv atitudinea: nemții ar fi declarat lui Antonescu (mareșalului) că dacă nu parvine să facă un

Guvern *cum se cade*, vor aduce în locul lui pe legionarii!! Gheorghe a răspuns că „șantajele“ nu prind asupra lui... În special acesta îmi pare stupid: cu legionarii ar voi germanii să alcătuiască „un Guvern cum se cade“? iar prezența lui Keitel la parada de azi dovedește că încrederea lui Hitler în Antonescu e încă deplină.

În seria predicatorilor pentru „plebicist“, au vorbit ieri la Radio Ion Petrovici și rectorul Hulubei. Cum e oare posibil ca un singur om să scoată din el atîta platitudine și mârșăvie cât a scos ieri Petrovici din țucalul lui de suflet?...

Duminică, 9 noiembrie. Serbarea de ieri s-a sfârșit cu bine. Vreme frumoasă a favorizat desfășurarea trupelor și defilarea lor. Mulțimea a acoperit pe soldați cu flori și mare însuflețire a dominat pe tot parcursul regimentelor înapoiate de pe front. După ce au trecut în fața Regelui, trupele au continuat pe Calea Victoriei și pe bulevarde până la Piața 6 Septembrie (fostă 8 Iunie), la poalele Mitropoliei — defilând astfel și pe dinaintea monumentelor Regelui Ferdinand, Regele Carol I și al lui Mihai Viteazul.

Înainte de defilării, Regele a decorat cu Mihai Viteazul drapelele câtorva regimente, făcând cu acest prilej două inovații: a decorat *o Divizie* (ceea ce nu s-a văzut nicăieri!) și ca să o poată decora *i-a încredințat un drapel*, fapt fără precedent — și a redecorat cu Mihai Viteazul regimente care fuseseră deja decorate în războiul trecut, dându-le clasa a II-a a Ordinului, fapt iarăși fără precedent, căci, când se decorează un drapel se presupune că i se dau toate clasele Ordinului. Dar în materie de decorații suntem mari creatori, asta e tăria noastră! Doamne, dacă am fi dus războiul acesta sub Regele Carol al II-lea, ce năzbâtii, ce Ordine noi, ce pelerine și ce căciulițe și cruciulițe n-ar mai fi inventat!

E regretabil că mareșalul Antonescu, care a reformat tot, n-a suprimat și pelerinele „cavalerilor“ Mihai Viteazul. Întâlniți ieri pe stradă cu mutrele lor țigănești, aveau aerul de ciocli pentru înmormântări de copii...

E de asemenea regretabil că s-a dat ieri Ordinul, Regelui Mihai. Regele Mihai putea fi autorizat printr-un decret *să poarte Ordinul ca Suveran al lui* — dar nu trebuia decorat, căci n-a văzut frontul decât la cinematograf. De asemenea, n-ar trebui decorați nici generalii, numai pe bază de prestigiu. Ordinul Mihai Viteazul ar putea fi reorganizat: clasa a III-a, să nu se confere decât *numai* pentru fapte calificate de

bravură — clasele II și I să fie rezervate generalilor și comandanților decorați pentru *merite* dar nu pentru *fapte*. S-ar păstra astfel intact prestigiul ordinului.

În ajung au fost decorați toți miniștrii și subsecretarii de Stat. Ică și Sichitiu, care aveau deja cordoanele inferioare au primit Marele Cordon al Stelei — ceilalți Marele Cordon al Coroanei; subsecretarii au primit plăci (mai bine decât palme!). A fost decorat și mareșalul Keitel, cu Marele Cordon al Stelei (avea deja Mihai Viteazul).

La masa cavalerilor Mihai Viteazul, Antonescu a rostit un discurs bun — se vede că l-a făcut el, iar nu Ică. Bun, afară de următoarea frază arțăgoasă: „... Că neamul românesc nu poate să fie confundat cu cei care i-au întunecat trecător demnitatea și i-au coborât nedrept drepturile...” Inutilă palinodie și necuviincioasă, fiindcă în fruntea acestor vinovați *era tatăl celui la masa căruia stătea...* Dar „câinele roșu” ca toți mediocrii e numai venin și răzbunare, și nu poate fără să-și înfigă colții în cineva sau în ceva. Cu atât mai rău pentru el dacă îi înfige în căcat!

Foarte demn, tânărul Rege a răspuns la 12 cuvinte, mulțumind Mareșalului pentru ambele cuvinte...

Incontestabil, după atâtea umiliri și amărăciuni, a fost ieri o zi de înălțare pentru poporul românesc. Avântul de ieri nu se poate însă compara cu avântul care a întâmpinat armatele Regelui Ferdinand în 1918. A fost atunci o zi de lumină, fără nici o umbră; ieri apăsau încă asupra noastră amintirile celor suferite de un an și mai bine încoace. În 1918 nu era sufletul plin de curată nădejde — acum numai nori negri la orizont...

Senatul american a votat cu 50 de voturi contra 37 proiectul de lege relativ la înarmarea vaselor de comerț. *Associated Press* comunică că votul a fost precedat de dezbateri furtunoase. Cu glas emoționat senatorul Johnson a declarat că cu acest vot se pune problema războiului ori a păcii. Votul legii riscă să ducă Statele Unite la ruină... Senatorul Hatch a răspuns: „Nu se știe dacă votarea proiectului înseamnă războiul pentru Statele Unite. În orice caz el a fost elaborat în scopul de a ține Statele Unite în afara războiului”.

În ce privește reacțiunea cercurilor autorizate din Capitala federaă, *Associated Press* anunță că cercurile guvernamentale, deși se bucură de rezultatul votului, sunt dezamăgite de slaba majoritate obținută de Guvern. După aceeași agenție, cercurile pomenite sperau, în urma voturilor preliminare favorabile, ca un mare număr de senatori să-și

schimbe atitudinea în ultima clipă. Guvernul ar fi vrut să demonstreze printr-o majoritate importantă că are în spatele său un întreg popor unit — și să producă astfel o puternică impresie în lume și mai ales în Anglia și în Rusia.

Guvernul spaniol a cerut la Vichy extrădarea lui Labgo Caballero. Guvernul francez nu s-a pronunțat încă asupra acestei cereri...

Din Tokio se telegrafiază: purtătorul de cuvânt al Guvernului japonez anunță că trimiterea ambasadorului japonez Kurusu la Washington, dovedește dorința sinceră (!?) a Japoniei de a ajunge la un sfârșit favorabil al negocierilor dintre cele două țări.

Ambasadorul Kurusu se va găsi poate în situația de a preciza și mai bine punctul de vedere japonez, care a fost de altfel formulat în mod destul de clar...

Și Statele Unite vor instala o bază navală în Islanda; Guvernul islandez a demisionat.

Comunicatul german de aseară ne informează că un submarin român (avem mai multe?) a scufundat în Marea Neagră vapoare sovietice pentru transporturi de trupe, cu o deplasare totală de 12 000 de tone.

E prima citare a unui succes submarin românesc! Cele multe înainte!

Printre persoanele decorate ieri, o singură madamă: Irina Procopiu, căreia s-a conferit comandoria Coroanei României. Ca ce?

A murit și Mitică Budișteanu la vârsta de 73 de ani; suferea de inimă și de diabet. Deștept — viața lui a fost și așa, și așa... Moștenise de la tată-său moșia și cula din Budeasa (Argeș). Șmecher, a câștigat parale multe, și cum trăia în cultul strămoșilor și-a restaurat casa din Budeasa în stilul arhaic al secolului al XVII-lea, în care pretindea că fusese construită. Unul din oamenii cei mai egoiști, din câți am cunoscut. E unul din foștii mei camarazi de copilărie. Se duc toți, și rămân aproa-

pe singur din generația mea... Pe vremuri ca acestea ne despărțim cu toții mai lesne de viață...

Radio-Londra a explicat pentru ce Anglia a trimis un ultimatum Finlandei: are nevoie de linia Murmansk pentru aprovizionarea Sovietelor. Întrucât privește România și Ungaria, Radio-Londra recunoaște că România *are o pozițiune specială*, că a fost *obligată* să ia atitudinea pe care a luat-o — pe când Ungaria, *nu*. Anglia va ține seamă (!!) de această deosebire în viitor, în ce privește hotărârile ei, atât în timpul războiului cât și după război... Cu atât mai bine dacă avem și simpatiile Angliei!

Luni, 10 noiembrie. Prima aniversare a catastrofalului cutremur care a costat atâtea vieți, atâtea parale și a deschis perioada de groază ce a urmat... Încă nu sunt dumirit, după atâtea vreme, cum am putut trece prin toate aceste încercări, nevătămat. Mâna lui Dumnezeu! E singura explicare... Să se fi sfârșit cu sângele și cu patrioticele nebunii?

Prima zi a „plebicistului“ s-a petrecut în liniște. La toate secțiile de votare lume multă și indiferentă. Au votat toți „*da*“ — de frică de mai rău, sau de frică „*tout court*“ (pur și simplu). Am votat și eu la Visarion, unde mulțumită deferenței poliției, ofițerului și magistraților am putut intra prin dos fără să fac coadă. Dl Antonescu, care a înființat secții de vot speciale pentru toți mârlandii de prin ministere, ar fi putut să ne împartă și pe noi foștii miniștri la secții mai puțin „populare“. Că n-a făcut-o dovedește o dată mai mult că e om fără obraz...

Ni s-au dat două buletine. Pe unul stă scris:

„Române!

Te legi cu tot cugetul și fapta să sprijini pe Mareșalul Antonescu la împlinirea programului său de reorganizare a Statului și a Națiunii?“

Și mai jos:

„Eu... din comuna... str. ... nr. ... de meserie...”

Mă leg să sprijin prin cuget și faptă pe Mareșalul nostru la îndeplinirea programului său de reorganizare a Statului și a Națiunii și-mi aștept locul și ceasul răspunderii ce voi primi.

Semnătura...”

Am umplut golurile și am semnat și după ce am fost trecut pe o listă, am depus acest legământ în mâna președintelui odată cu buletinul de vot, care se prezintă cu formula următoare:

„Române,

Aprobi actele guvernării dezrobitoare¹ a Mareșalului Antonescu și-
i dai încrederea ta ca să împlinească reforma Statului, organizarea
Națiunii și apărarea drepturilor noastre?

Răspunde *Da* sau *Nu*“.

Am răspuns ca toată lumea *Da*.

Pe ziua de ieri au votat 974 910 persoane (rezultatele cunoscute
până azi-dimineață) din care 974 893 au spus *da*, și 17 *nu*.

În ajunul aniversării „Putschului“ de la München din 1923, Hitler
ținut în sala berăriei *Löwenbrän* din acel oraș, tradiționala sa cuvân-
tare.

A făcut și de data asta istoricul războiului începând de la „provocă-
rile“ britanice și mergând până la, și inclusiv, succesele germane pe
toate fronturile. A dat cifre mai precise asupra dezastrului rusesc. Rușii
au pierdut între morți, răniți și prizonieri aproape 10 milioane de oa-
meni și mai tot materialul de război. A dat lămuriri interesante asupra
„complotului anglo-sovietic“ concretizat prin atacul iugoslav și asupra
conducerii actualului război cu Sovietele, *în care orice chestiune de
prestigiu este înlăturată de Statul Major german, care nu urmărește
succese de paradă, ci distrugerea definitivă a inamicului*. Astfel, Co-
mandamentul german nu e dispus să sacrifice zeci de mii de oameni ca
să ocupe cu un moment mai devreme Petersburgul sau Moscova. La
Petersburg, armata germană *stă pe defensivă*; orice atac rusesc e res-
pins — orașul e definitiv încercuit. Numai dacă ar veni forțe noi în
ajutorul orașului *care nu poate scăpa de capitulare*, vor da și germanii
asaltul final, și cum au înaintat 1 500 de kilometri, vor mai înainta cu
10 și vor sfârși și cu această rezistență... „Dacă rușii vor să distrugă
orașele lor înainte de a le părăsi, treaba lor — a adăugat Führerul — nu
noi vom plânge pe ruinele ce le vor fi făcut...”

Führerul a mai spus multe, printre care că germanul vede fără teamă
războiul mai durând și în 1942, că potențialul de producție al Axei e
mult superior potențialului inamicilor acesteia etc., etc.

Toate cunoscute și puțin înveselitoare.

A început iarna pe frontul rusesc... Operațiile se resimt: trebuie să
treacă perioada de acomodare până să reînceapă mișcările. Numai în

¹ Tot vorbele mari și goale!

Crimeea domnește activitate: s-a luat Yalta și litoralul meridional al peninsulei. Mai rămân de ocupat Sevastopolul și Kerchi.

Radio-Londra pretinde că la Moscova sunt 30 grade sub zero, ceea ce pare exagerat. Același post anunță că 300 avioane au atacat Berlinul, din care 37 au fost doborâte de nemți. Comunicatele germane confirmă acest atac dar mărturisesc numai foarte puține pagube...

Submarinul românesc care a torpilat un vas de 12 000 tone în Marea Neagră e faimosul *Delfinul*, submarinul de care am râs atâta pe vremurile bune — submarinul care s-a născut cu atâtea greutate în șantierele de la Pola... Cine ar fi crezut că era și el bun de ceva?

Cu prilejul serbării militare de sâmbătă, mareșalul von Rundstedt, comandantul forțelor de pe frontul rusesc meridional, a trimis o foarte frumoasă și călduroasă telegramă mareșalului Antonescu. Rundstedt se scuză că n-a putut veni la București, fiind reținut pe front, și în termenii cei mai măgulitori pentru armata noastră urează României împlinirea năzuințelor sale... Mareșalul Antonescu a răspuns și el cu cuvinte de recunoștință, dar modeste și demne...

Diferitele decrete-legi promulgate contra evreilor vor fi contopite într-un statut al evreilor în care se vor stabili norme generale, căci decretele promulgate sunt uneori contradictorii sau cel puțin lipsite de coordonare. Unii pretind că cu acest prilej situația evreilor va fi îmbunătățită, alții din contra, că va fi înrăutățită... Ceea ce nu e de crezut (dar e așa!), e că, cu pregătirea Statutului a fost însărcinat unul, Lecca, *condamnat acum câțiva ani în Franța pentru spionaj și escrocherii* — o lichea fără pereche! Să fi pierdut Antoneștii complect capul?

Se zice că alt escroc, Mihail Manoilescu, e întrebuințat la planul de refacere a Statului pe baze corporatiste, ca specialist al „Corporatismului” asupra căruia a scris o carte, compilare banală a manualelor italiene... Nebunie, nebunie!

Remanierea Guvernului e tot la ordinea zilei. Incidentul dintre Rosetti și Enric Otetelișanu n-a fost încă aplanat, și e mai grav decât s-a spus, căci trece peste limita conflictelor personale, pe terenul conflictelor de principiu. Rosetti e în materie de educație, și cu aplicare la curente legionare, pentru mâna tare și pentru sancțiuni severe, pe când Otetelișanu (fost simpatizant legionar) e pentru blândețe, persuasiune și menajări... Și unul și altul și-au dat demisia; Antonescu nu le-a rezolvat încă. Joia trecută, mareșalul a convocat pe rectorii Universităților și pe directorii școlilor superioare, și după ce le-a spus — cu rugămintे

să fie transmis celor interesați — *că la prima lor mișcare va împușca pe studenți sau pe școlari „ca pe câini”*, a rugat pe cei 13 domni prezenți¹ să se consulte și să-i recomande un ministru și doi subsecretari de Stat pentru Ministerul Educației Naționale — aleși dintre profesorii titulari ai Universităților și școlilor superioare. Rămăși singuri, cei 13 domni, după discuții, au propus menținerea lui Rosetti și a lui Otetelișanu, care — spuneau ei — au făcut treabă bună la Instrucție. Și apoi, nu voiau oamenii să se compromită, lașitatea fiind atmosfera regimului².

Rosetti, ca să sublinieze că era demisionar a apărut sâmbătă la paradă și la dejunul cavalerilor Mihai Viteazul în uniformă de academician, iar ieri n-a votat la plebiscit împreună cu miniștrii sau cu funcționarii ministerului său, ci la Academie...

Cu prilejul decorării miniștrilor am aflat că Rosetti a fost singur academician pe care Regele Carol nu l-a decorat (când a dat Cordonul Coroanei fiecărui academician) fiindcă votase *contra* la plebiscitul din martie 1938... Mareșalul Antonescu a reparat acum eroarea...

În afară de schimbările de la Instrucție se mai vorbește și de altele. Se zice că cei de la Economia Națională vor fi schimbați, că generalul Stoenescu va trece de la Finanțe la Interne, că Dragoș (secretar general la Finanțe) va fi numit în locul lui Zwidenek la Românizare etc., etc. ...

Ieri au fost deschise publicului expozițiile de arme luate de la ruși. Pe Piața Națiunii (fostă 8 Iunie, fostă 6 Septembrie) sunt expuse armele și echipamentele armatei de linie, pe Piața Palatului ale aviației, pe Piața Cercului Militar ale marinei...

Mareșalul Antonescu a spus unei delegații pe care a primit-o că s-au cheltuit până acum cu războiul 170 miliarde lei. Presupun că în această sumă intră și banii plătiți pentru armament, de un an încoace. Vai de noi!

Se povestește că Keitel n-a venit numai ca să asiste la intrarea trupelor de la Odessa în București și că a avut și o misiune specială. Deși

¹ Toate acestea mi-au fost povestite de Jora, directorul Conservatorului din București, unul din cei 13 domni convocați și prezenți.

² În cursul discuțiilor, unii au propus pe Otetelișanu la care au renunțat însă, ca să nu apară propunerea ca o jignire împotriva lui Rosetti. Apoi Petrovici a avut 2 voturi și Simionescu (președintele Academiei) 11. În cele din urmă s-a făcut însă unanimitate asupra propunerii de menținere a miniștrilor actuali...

unii optimiști cred că această misiune ar fi fost în legătură cu soarta Ardealului, e mai probabil, dacă misiune a fost, să fi fost în legătură cu greutățile economice pe care le întâmpinăm în schimburile noastre cu Germania. S-a vorbit săptămâna trecută de o călătorie a lui Antonescu la Cartierul lui Hitler și de o conferință cu Keitel. Conferința poate că n-a avut loc la cartierul lui Hitler, ci la București. Fapt este că Keitel a plecat de la Marele Cartier german cu avionul la Berlin, de acolo cu trenul la București — iar de la București a plecat tot prin Berlin: să fi avut de luat instrucțiuni și de dus un răspuns?

Sîmbătă la revistă a fost mare dezordine la tribune: până și tribuna Corpului diplomatic a fost invadată de necunoscuți care au trebuit să fie expulzați „manu militari“. Am auzit că toată lumea pomenea cu regret pe Gavrilă Marinescu...

Străinii, și în special mareșalul Keitel au fost foarte impresionați de strigătele continue ale mulțimii, „Vrem Ardealul!“ Manifestația a fost bine organizată: școlile au fost înșirate de-a lungul parcursului cu în-sărcinarea de a striga într-una cele două cuvinte, însărcinare la care s-au supus cu dragă inimă...

Regimul împușcăturilor:

Viața oamenilor nu mai contează. O telegramă din Berlin ne anunță împușcarea a 20 de așa-ziști teroriști cehi, prinși la Viena „complotând“. Probabil că au complotat pentru eliberarea țării lor... Criminalii!

Churchill a fost numit „Lord warden of cinque (sic) ports“. Cele 5 porturi sunt Dover, Hastings, Sandwich, Romney și Hythe. Aceste porturi împreună cu alte orașe din Kent, cu constituit în Evul Mediu o puternică confederație căreia se datoresc primele încercări de constituire a unei marine britanice și primii pași pe calea dezvoltării comerciale a Insulelor Britanice. Dar de veacuri, confederația „celor 5 porturi“ nu mai e decât o amintire. Lordul guvernator al Doverului și „gardian al celor „cinque“ porturi a rămas însă ca o figură simbolică a trecutului, și ca un beneficiar al tratamentului de 25 000 livre sterline pe an... Din acest ultim motiv, locul e foarte căutat. Churghill e om sărac și probabil că a fost numit „pour mettre un peu de beurre dans ses épinards“ (pentru a-și ameliora puțin situația). Norocul lui.

11 noiembrie. Pe tot frontul rusesc, trupele germane înregistrează succese și înaintări fără mare însemnătate. O acțiune mai serioasă a avut loc la nord, pe frontul Petersburgului, unde la est de râul Volchov, la sud de lacul Ladoga, pe linia Leningrad-Vologda, nemții au ocupat importantul centru *Titșvin*, făcând 20 000 prizonieri și luând un considerabil material de război. Comandamentul Armatei a IV-a sovietică n-a scăpat decât cu fuga, abandonând trenul său în care s-au găsit importante documente.

În Crimeea, înaintare sensibilă spre Sevastopolul bombardat și spre Kerçi...

În Mediterana, englezii au scufundat un convoi întreg italian compus din 10 vapoare de transport și 3 vase de război de escortă. O mărturisesc și italienii, dar pretind că a doua zi dimineața avioanele lor au avariat grav 3 vase din escadra engleză care distruseseră convoiul. Englezii dau lipsă un distrugător...

La știrile lansate din Londra despre convocarea unui congres axist la Viena, în decembrie, în vederea organizării economice a Europei, cercurile guvernamentale germane răspund printr-o dezmințire categorică și adaugă cu ironie că noua Europă se creează pe câmpul de luptă. Asta o știm toți — dar de obicei protocoalele nu se semnează în fața tunurilor...

Bătrânul A. C. Cuza împlinește azi 85 de ani. Antisemit de o viață întreagă, n-a fost însă niciodată partizanul brutalităților și masacrelor. În sufletul său de gentlemen, trebuie să sufere adânc de ororile pe care le vede, ca încoronare a năzuințelor sale teoretice...

Regele Italiei împlinind 72 de ani, am depus, în calitate de Mare Cruce al ordinului Sfinților Mauriciu și Lazăr, o carte de vizită ministrului Italiei. E aproape singurul șef de Stat în *ființă* de câți mi-au conferit Cordoanele lor!

Ofițeri înapoiți de la Odessa povestesc că comandantul militar al Odessei era o comandantă: tovarășa Leibovici. Madam Leibovici locuia cea mai frumoasă casă din oraș și trăia într-un lux rafinat, pe când poporul murea de foame. Casa ei a rămas aproape intactă, cu o mare

fotografie a stăpânei, pe pian, în salon. În primele zile după ocupare, s-au făcut chefuri în casa d-nei Leibovici — acum a devenit loc de pelegrinaj pentru turiști...

Plebiscitul a mers strună și ieri: în total până aseară, 1 784 703 voturi cu *da* și 34 voturi cu *nu*...

Tânărul Agarici care s-a dovedit aviatorul nostru cel mai îndrăzneț, n-a fost decorat cu Mihai Viteazul, nici nu s-a mai vorbit de el, de la un rând de vreme. Am aflat ieri pentru ce. Chemat și felicitat pentru isprăvile sale, mareșalul Antonescu l-a întrebat ce poate să facă pentru dânsul, ca să-i facă plăcere. Agarici s-a descheiat la tunică și a înfățișat cămașa verde ce purta pe dedesupt: „Să-mi dați voie să o port pe față!“ Nu se cunoaște răspunsul lui Antonescu, dar Agarici șters a rămas de pe ordinea de zi...

Mi se spune că generalul Iacobici ar fi văr bun cu mareșalul Keitel. Mama lui, născută Keitel, ar fi soră cu tatăl mareșalului german. Așa s-ar explica extraordinara favoare de care se bucură Iacobici... și vizita lui Keitel de sâmbătă!

În decembrie va fi o săptămână muzicală românească la Viena. Va merge Gogu Georgescu cu Filarmonica noastră, va da concerte și va dirija reprezentații de Operă! Filarmonica noastră, lângă Filarmonica din Viena! Să râzi! Gogu vrea să dirijeze în Opera mare — dar Viena deocamdată îi oferă să opereze — la Volksoper! Ceartă. Intrigi. Ce e mai nostim e că va merge „cu banda“ (și simpatica Toutou Georgescu ia parte la călătorie) dl Ică Antonescu, ca „conferențiar“, pentru a prezenta vienezilor, nu pe Toutou, ci arta românească!!!!

Miercuri, 12 noiembrie. A treia zi de plebiscit — ieri — s-a încheiat cu 2 463 230 voturi *pentru* și 43 *contra*. Pentru amatori, ghișetele mai sunt deschise și astăzi.

Toto Rosetti, care vorbește perfect rusește și a fost detașat ca interpret pe lângă generalul von Schobert, povestește că a asistat la intero-

gatorul generalului comandant al Armatei a XII-a sovietice, luat prizonier, după Kiev. Între altele, generalul rus spunea că nemții i-au nimerit într-un moment critic, *tocmai când începuseră să-și refacă aviația și tankurile*. Toată aviația și toate carele de luptă trebuiau să fie reînnoite până într-un an... Ce ar fi fost, Doamne, dacă așa a fost cum a fost!

Litvinov, numit ambasador la Washington, a fost în același timp numit și vice-comisar al poporului pentru Afacerile Străine. Probabil ca să fie investit cu mai multă autoritate în America, unde germanii pretind că se duce ca să pregătească un refugiu pentru Stalin și tovarășii acestuia!

Churchill a declarat că, dacă va izbucni război între America și Japonia, un ceas după intrarea Statelor Unite în acțiune, va intra și Anglia...

Cu prilejul serbării de la 8 noiembrie și a plebiscitului s-au lipit pe pereții caselor și s-au afișat unde s-a putut tot felul de lozinci patriotice... Una din ele, pe o pancardă cât toate zilele sună: „Mareșale, te vom urma!“ — iar dedesubt afișul vechi: „Spre adăpost“!

Postul de Radio New York constată că Sovietele nu mai sunt în stare să monteze o contraofensivă serioasă. Întreprinderile industriale din Urali nu pot face față unei asemenea sarcini, iar căile de comunicație dintre Anglia și Statele Unite de o parte și Rusia Sovietică de alta sunt foarte lungi și foarte greu practicabile. Împrumutul de un miliard acordat de America Sovietelor e mai mult platonice, căci livrări pentru Rusia n-ar putea fi făcute de America decât într-un an sau doi...

Dincolo de Volga, Sovietele ar mai avea în tot 30 de divizii, mult mai slab înarmate ca cele deja distruse...

Joi, 13 noiembrie. Azi-dimineață +2 grade. Ieri a început să fulgurească — azi ninge în toată regula. Zloată... Oribil! Vai de cei de pe front!

Pe frontul bolșevicilor, cu toată iarna la nord, cu toată vremea rea la sud, se înaintează și se înregistrează succese. În Crimeea s-a ajuns

pe de o parte la strâmtoarea ce merge din Marea Neagră spre cea de Azov, la sud de orașul Kerçi — iar pe de alta la Sevastopol. Mai rămân de ocupat orașele Kerçi și Sevastopol. Trupele noastre, care acum sunt toate în Crimeea, nu vor merge mai departe (e vorba de Corpul Expediționar al generalului Petre Dumitrescu). Nu se știe dacă vor rămâne în Crimeea să facă ocupație și să libereze astfel contingentele germane, sau dacă se vor înapoia în țară.

La sud-est de Tula, o divizie rusească de cavalerie a fost complet distrusă. Spre Rostov se înaintează, încet. La Leningrad cercul se tot strânge. Mari bombardări în dosul frontului sovietic, unde multe trenuri și gări au fost distruse. Bombardări și la Moscova, și la Petersburg și la Gorki (Nijni Novgorod).

La Kerçi, care a ajuns la o populație de peste 100 000 locuitori, sunt fabrici importante pentru armată și în regiunea dimprejur zăcămintele importante de fier. Pătura de minereuri (pirite) e evaluată la 2½ miliarde de tone. Mai mult ca la Krivoi-Rog, dar producția de fier e mai mică: 40% în loc de 60%.

Finlanda a răspuns notei americane printr-un lung memoriu, în care fără să aibă aerul, dă o lecție de morală conducerii Statelor Unite și conchide că nu va depune armele până ce nu va goni pe sovietici din toate pământurile finlandeze (rușii mai ocupă încă Hangö, insule din golful Finlandei și o parte din peninsula Pescarilor care amenință Petsamo) și nu va asigura pacea și liniștea la care poporul finlandez are dreptul.

Nota americană n-a fost chiar un ultimatum. Ea spune că, dacă Finlanda vrea *garanția Statelor Unite în viitor (!!!)*, să-și retragă forțele de pe teritoriul sovietic și să încheie pace — iar dacă nu cumva n-ar face acest gest, să știe „că se va bucura“ *de inamiciția americană...*

Răspunsul Finlandei, plin de demnitate și de hotărâre a dezlănțuit entuziasm la Berlin și la Roma...

Răspunzând informațiilor engleze și americane, purtătorul de cuvânt al Ministerului de Externe german, ministrul plenipotențiar Schmidt, a declarat presei că în acest război *nu vor fi sondaje germane pentru pace*. Germania merge la o victorie completă și singura chestiune ce se pune e dacă Anglia va fi distrusă complet, sau dacă se va primi cereerea de pace pe care ar face-o la un moment dat... Dacă în fața acestor declarații se pun afirmațiile lui Churchill că probabil în 1943 un număr mai mare de vase va fi disponibil pentru Atlantic, din flota britanică — apoi ajungem la concluzia că stăm bine...

Atât în discursul Regelui Angliei pentru deschiderea noii sesiuni parlamentare, cât și în cuvântările lui Churchill la Guild hall și lui Roosevelt cu prilejul aniversării Armistițiului din 1918 — numai declarații de dragoste pentru Soviete și făgăduieli de ajutor. Dragostea se arată atât de mare încât probabil ajutoarele vor fi foarte mici...

Dl Sumner Welles, eloquentul subsecretar american, a vorbit și el ca să spună că „războiul poate fi impus Statelor Unite *în orice moment*“ — și că pericolul la care e expusă America e mult mai mare ca în 1917 (aluzie la atitudinea japonezilor, amici în 1917 — inamici astăzi).

Horthy și Regele Egiptului Faruk sunt rău bolnavi. Horthy de o pneumonie, Regele Faruk, nu se știe de ce. Starea Regentului maghiar s-a îmbunătățit ceva, aseară.

În fostele provincii iugoslave situația e tot rea. La Split s-a aruncat o bombă în mijlocul muzicii (?) Vânătorilor de munte italieni: 24 de răniți din care unul a murit. Și 25 răniți, din public. Tot la Split, s-a aruncat o bombă în contra unui camion încărcat cu soldați. O sumă de răniți și aici... S-au făcut arestări în masă. Și apoi?

Generalul Huntziger, ministrul de Război al Franței, a fost ucis într-un accident de avion, lângă Nâmes. Generalul se înapoia din Algeria și zbura spre Vichy, fără escală. Nu se cunoaște încă cauza accidentului. Cu Huntziger au pierit încă 6 persoane...

Daladier, Blum & Co. care se aflau deținuți la castelul Burassol, în Auvergne, au fost transportați (până la Pan cu avionul) la Portalet, în Pirinei, unde vor fi închiși în fortărețe până la 15 ianuarie, când începe procesul lor...

Dl Fițescu, profesor de Drept comercial, a analizat stările de drept din Germania și ca consecință *a preconizat scoaterea capitolelor despre Succesiuni, despre drepturi patrimoniale și personale din Codul Civil*... Individul trebuie să dispară, pentru fericirea comunității...

Dl Fițescu este și decanul Facultății de Drept. Dl Fițescu mai este însă și un caraghios!

Războiul a întors capetele pe dos. Dacă un comercialist și un decan de Universitate poate vorbi ca dl Fițescu, dacă se poate omorî lumea

cum se omoară în numele unui principiu etnic (persecuția ovreilor), de ce să ne mirăm că un individ plimbându-se pe ulițele Londrei într-un automobil, a scos un revolver și a tras asupra oamenilor pașnici... Au fost 2 uciși și 7 răniți! Amatorul de senzațional n-a fost încă prins.

S-a înregistrat ieri un mare cutremur de pământ la Ersindjan, în Anatolia — case dărâmate, victime multe...

Condica plebiscitară a însemnat până aseară 2 986 943 voturi pentru — 49 de voturi contra... Votul mai ține până sâmbătă seară.

Sarandos, ucigașul maiorului german Doering, a fost condamnat la moarte. Asasinatul a avut loc în ianuarie — mă întreb de ce o fi ținut procesul până acum...

Ca să împiedice pe nemți să ne cumpere toate automobilele, Guvernul a făcut o lege prin care interzicea orice vânzare de automobil fără autorizarea Ministerului Economiei Naționale. Ca să eludeze legea, nemții au transformat actele de vânzare-cumpărare în acte de închiriere și câteva zile după încheierea actului, sub pretext de accident și de distrugere a mașinii, „indemnizau“ pe proprietar — „et le tour était joué“ (și farsa era jucată). Un nou decret-lege a apărut ieri prin care *și închirierile* de automobile sunt supuse aprobării ministeriale. Bine... dar ce vor zice stăpânii noștri?

Vineri, 14 noiembrie. Timida ninsoare de ieri-dimineată s-a transformat către seară în ninsoare de-a binelea, cu frig și viscol. Azi-dimineată viscolește de foc, iar termometrul arată – 8°...

Zăpdă la începutul lui noiembrie am mai pomenit, dar ger de – 8° niciodată! An afurisit ca acesta n-am mai văzut: n-am avut primăvară, n-am avut vară, n-am avut toamnă — în schimb o să avem iarnă! Când mă gândesc la nenorociții de pe front, îmi vine rău...

Plebiscitul până aseară: 3 246 499 *da* contra 62 *nu*.

Trupele sovietice se retrag de la Sevastopol, decimate de aviația germană. După știri din Londra aceste trupe sunt transportate, sau cel puțin se încearcă să fie transportate, la Batumi.

La Bertsch, germanii au ocupat fortificațiile de la sudul orașului.

Presa germană e plină de laude la adresa lui Marinescu, ministrul Economiei noastre Naționale, care a petrecut trei zile la Berlin. Ce isprăvi o fi făcut la Berlin, bineînțeles nu ni se spune — dar ca să-l laude așa ziarele nemțești e o prezumțiune că a cedat la toate cererile Reichului...

Caraghiosul a părăsit aseară Berlinul. Să vedem cu ce ne vine...

Führerul a telegrafiat condoleanțe mareșalului Pétain pentru pierderea generalului Huntziger. Ziarele din Berlin publică necrologuri elogioase despre cel dispărut...

Procesul inginerului Petre Carp, care a făcut atâta vâlvă și a fost una din ultimele porcării săvârșite de camarila Regelui Carol, a fost revizuit. Judecat din nou, Carp a fost achitat de orice vină.

Se pare că la Odessa totul n-a fost distrus cum s-a spus la început. Apa și limina electrică s-au putut reda locuitorilor. Gara e încă în picioare, cu puține stricăciuni. Teatrul monumental a rămas neatins, și la 1 decembrie se va deschide stagiunea de Operă, cu elementele rusești aflătoare la Odessa. Se va redeschide de asemenea și Universitatea. Profesorii se declară încântați de a fi scăpat de regimul bolșevic, care i-a martirizat 20 de ani...

Un enorm material de tot felul găsit depozitat în port și prin diferite magazii este actualmente inventariat de diferite „comisiuni de recuperare“ trimise de la București. S-a trimis și o comisie pentru „recuperarea“ de instrumente de muzică (!!!) din care face parte și Toto Brăiloiu. Întrebat de un prieten dacă e adevărat că pleacă la Odessa, Toto i-a răspuns: „Da, plec, fac parte dintr-un «jab-band»!“

În Statele Unite, antiintervenționiștii fac ce pot ca să întetească grevele. Roosevelt are de furcă ca să le potolească și nu parvine totdeauna.

Pentru ziua de 7 decembrie se anunță greva a 350 000 ceferiști care cer un spor de salariu de 30%... Greve mai mici izbucnesc aproape în fiecare zi.

Tânărul Vintilă Brătianu a fost decorat cu „Virtutea Aeronautică”. A fost decorat și Băzu Cantacuzino, reabilitat după anchetă, în urma demobilizării sale disciplinare din august...

Din cauza zăpezii a trebuit să suprimăm ultimele două zile de alergări la Băneasa: ieri, joi, și poimâine duminică. O pagubă pentru Societatea de Încurajare — și prin urmare pentru proprietari — de circa 1½ milion lei...

Sâmbătă, 15 noiembrie. De aseară s-a potolit viscolul, dar e încă frig: azi-dimineață — 6 grade. Lumea e mulțumită că cel puțin nu suflă vântul...

Pe ziua de ieri numărul voturilor la plebiscit a crescut puțin: s-a ajuns la 3 323 669 *da* și la 65 de *nu*. A votat deja mai toată lumea, și cei întârziați n-au îndrăznit să iasă, cel puțin mulți din ei, pe o vreme ca cea de ieri. Azi, ultima zi a votării...

Aviația germană a început să bombardeze serios localitățile de pe țărmul Mării Negre dintre Marea de Azov și Caucaz. Anapa, Novorosisk și Tuapse au fost bătute la rând. La Tuapse e o mare rafinărie de petrol cu o conductă care se desparte de cea principală la poalele septentrionale ale munților. Cu toată iarna, comunicatul german de aseară anunță pe de altă parte întăriri și mici succese în toate sectoarele frontului...

Amiralitatea engleză face cunoscut torpilarea vasului port-avioane „Ark Royal”. Nu se spune *unde* a fost torpilat vasul, dar se crede că în Mediterana. „Ark Royal” a fost dat de mai multe ori ca lovit, în cursul acestui război — s-a spus chiar că a fost scufundat. De data asta, faptul este confirmat chiar de autoritatea britanică. „Ark Royal” este al 3-lea vas englez port-avioane scufundat în cursul războiului. Era unul din cele mai moderne, avea o viteză de 30 noduri pe oră și putea să

ducă 60 de avioane. Englezii aveau 11 vase port-avioane: tot le mai rămân 8...

Modificarea legii neutralității a fost votată și de Camera Reprezentanților din Washington, cu 212 voturi contra 194. Majoritatea mică, de 18 voturi; au fost și 29 de abțineri. Au votat pentru 189 de democrați, 22 republicani și 1 laburist — contra, 137 republicani, 53 *democrați*, 3 progresiști și 1 reprezentant al fermierilor. Proiectul Guvernului n-a întrunit prin urmare jumătate din numărul total al voturilor Adunării (435). Cei care n-au venit la vot n-au îndrăznit să meargă să voteze contra — așa încât s-ar putea chiar zice că antiintervenționistii au majoritatea în Congres...

Acest mizerabil rezultat n-a fost obținut decât prin enormă presiune. S-a intervenit pe lângă fiecare deputat, iar Roosevelt a adresat o scrisoare președintelui Adunării prin care arăta că un vot negativ ar încuraja puterile hrăpărețe (Germania, Italia și Japonia), ar descuraja Anglia, Rusia și China și ar încurca rău politica Statelor Unite... A scris și Cordell Hull o scrisoare, tot președintelui...

Rezultatul votului a dezamăgit mult cercurile guvernamentale. El dovedește că, în ce privește războiul, opinia publică americană e împărțită și că, zestre guvernamentală lăsată la o parte, majoritatea ar fi chiar *contra*-oricărei intervenții...

În Statele Unite, reacțiunea provocată de rezultatele votului e mare, de o parte și de alta.

La Berlin, rezultatul, prevăzut, nu se prea comentează — cercurile oficiale sunt convinse că promulgarea noii legi americane va duce repede la război cu Statele Unite — și Comandamentul german ia toate măsurile în vederea unui asemenea deznodământ...

Un puternic cutremur de pământ a avut loc la 30 kilometri sud de Los Angeles, în Statele Unite. De la 1933 n-a mai fost în California un cutremur atât de puternic. Nu s-au înregistrat victime omenești, dar foarte multe case sunt stricate și pagubele sunt mari.

Și Mussolini a telegrafiat lui Pétain, cu prilejul morții lui Huntziger. Funerariile naționale ale generalului au loc la Vichy. Führerul și Ducele au trimis câte un general să-i reprezinte. Generalul Vogel trimis,

cu o delegație, de Hitler, a fost reținut la masă de mareșalul Pétain! De toate se văd în acest război!

Avionul ce ducea pe Litvinov și pe ambasadorul american Steinhardt spre Indii, a fost silit să amerizeze pe malul de sud al Mării Caspice, la portul Pahlavi¹. Nu se cunosc cauzele accidentului dar se știe că cei doi cloncani au scăpat teferi.

Comisia Prezidențială de la Casație a judecat procesul relativ la controlul averii defunctului V. Iamandi și a declarat întreaga averea ca *nejustificat câștigată*. În consecință a trecut-o în patrimoniul Statului...

A plătit scump Iamandi, și cu viața și cu averea, cele săvârșite ca principal complice al Regelui Carol, al lui Urdăreanu și al lui Călinescu. Ca ministru al Justiției, nu trebuia să tolereze omoruri, fărădelegi... Și dacă nu putea, trebuia să plece. Și averea lui, toată, după propriile sale mărturisiri în testament, e datorită numai mocirlei în care a trăit. Hotărârea Comisiei e severă, dar dreaptă. Mai sunt însă și alții, care au câștigat milioane și mai ușor decât Iamandi, și pe care nimeni nu-i turbură...

Duminică, 16 noiembrie. De la – 20° cât a fost vineri, frigul a scăzut ieri la – 6° și azi-dimineață la – 4°. Poate se va mai întoarce o dată toamna, căci prea ar fi oribil să o începem de pe acum cu gerul și să țină patru luni...

Nemții pretind că generalul Iarnă le va veni, lor, în ajutor. Deocamdată generalul Viscol le-a dat de capt, la Kerci. Profitând de îngrozitoarea vreme de vineri, rușii, mai obișnuiți cu frigul și cu viscolul, au contraatacat linia germano-română la sud de Kerci și ne-au dat înapoi cu 12 kilometri... Natural, nimic n-a apărut în comunicatele germane despre acest insucces — se laudă însă cu el Radio-Moscova și se bucură Radio-Londra...

¹ Pahlavi e numele fostului Șah; pe nici o hartă nu se vede ce port a primit acest nume nou...

„Royal Ark“ a fost torpilat în Mediterană pe când însoțea un convoi de mai multe vase. Două submarine germane au atacat convoiul, au torpilat „Royal Ark“-ul și un cuirasat de escadră „Malaya“ — „Royal Ark“ s-a scufundat, dar destul de încet pentru ca echipajul să poată fi salvat. „Malaya“ deși grav atinsă a putut să se târască cu propriile ei forțe până la Gibraltar, unde va avea nevoie de lungi reparații. Lovitura a stârnit mare entuziasm la Berlin și în Germania, dar a lăsat Anglia indiferentă...

Viscolul de vineri a favorizat pe ruși la Kerci dar era să le răpească pe Stalin. Radio-Moscova anunță că Omul Roșu împreună cu cei 6 tovarăși ai lui, au *scăpat* și au aterizat în siguranță, fără să spună însă unde. Din această comunicare rezultă că Stalin a părăsit Moscova, că era să piară, că a scăpat și că a debarcat undeva, probabil la Samara... Păcat că a scăpat. Sau poate e mai bine așa?

Viscolul era să nenorocească și pe Litvinov împreună cu tovarășul său de drum Steinhardt. Știrea că avionul lor coborâse la Pahlevi nu era exactă; 24 de ore nu s-a știut nimic despre soarta lui. O știre de la Londra, oficială, anunță că dumnealor domnii Litvinov și Steinhardt au ajuns teferi la Baku.

Opinia publică americană e foarte agitată de pe urma votului Congresului. Numeroase proteste împotriva politicii de război dusă de Roosevelt. Pare că Președintele va întâmpina serioase greutăți pentru realizarea planurilor sale. Dar nu e om să se lase...

Noua lozincă a antirevizioniștilor e: „Poporul american va trage la răspundere pe cei ce-l vor târî în război“...

La Berlin, știrile din America sunt primite cu indiferență — cel puțin aparentă — și cu scepticism.

Plebiscitul s-a terminat aseară cu 3 391 160 voturi pentru și 65 contra. E un mare succes de cifre, și probabil că atâta s-a urmărit...

De ieri s-au îndulcit prescripțiile Poliției: se va circula în București toată noaptea și localurile pot rămâne deschise până la ora 1 după miezul nopții... Era mai bine cum era; acum iar o să înceapă destrăbălații și destrăbălatele să se încurce toată noapte pe străzile orașului...

Regele Mihai și Regina Elena locuiesc la Regina Elisabeta, deoa-rece la Palat s-a stricat caloriferul *și nu s-a putut repara până acum*. Dacă nu s-a putut la Vodă, ce să ne mai plângem noi de întârzierile pe care le suferim în lucrările întreprinse! Îmi pare totuși comic să văd pe Regina Elena care, cum se știe, a încasat palme de la Elisabeta — găz-duită în casa acesteia. E drept că Elisabeta nu e de față, ci la Banloc...

Deși cursurile Universității s-au deschis de mai bine de 10 zile, ieri s-a făcut inaugurarea oficială a anului academic. De ce această întâr-ziere — explice cine o vrea. Solemnitatea a avut loc în Facultatea de Drept, în prezența Regelui Mihai. Au pronunțat banale discursuri oca-zionale rectorul Hulubei, decanul Facultății de Drept, Fințescu, care de data asta n-a mai pus picioarele în străchini, și un student ardelean. Re-gele n-a spus nimic, obișnuit să fie personaj mut — în schimb i-a tras Ică un logos, să nu-l mănânce porcii. Mai întâi, secătura de conferen-țiar a venit în robă de profesor — de ce? Apoi, a început prin a spune că a adus decretul-lege prin care se restabileau catedrele și conferințele suprimate sub Armand Călinescu, precizând că se restabilește situația dinaintea *atentatului la mândria Universității* săvârșit de un om străin de școală! O dublă porcărie: pe de o parte, nu Armand Călinescu a su-primat catedrele cu pricina, *ci Regele Carol*, și dl Ică o știe — pe de alta, *de ce* acest gest *de plată demagogie* într-un regim totalitar care pretinde că vrea să restabilească *ordinea morală* în toate ramurile acti-vității noastre? Ca să-și câștige bunăvoința profesorilor și să-l reco-mande pentru o catedră? Pentru asta a adus și pe Rege?

De frică să nu fi spus și cine știe ce enormități bolșevice, am citit — cu mari suferințe — tot discursul d-lui Ică. N-a spus nimic subver-siv, dar Dumnezeuule! — ce stil!!

Se confirmă pierderea a două vedete ale Marinei noastre, în Marea Neagră. Vedetele au dat peste mine așezate de muscali, și au sărit în aer. Întreg echipajul lor a pierit...

Joi, 20 noiembrie. Un acces de gută m-a pironit trei zile în pat... Azi am putut să mă cobor, cu greu. Păcatele tinereții se ispășesc la bătrânețe!

Se vede că informația cu darea armatei noastre înapoi, la Kerci, n-a fost exactă — sau că acțiunea a fost foarte limitată — căci Kerciul a

fost luat de trupele germano-române. Mai rămâne Sevastopolul de ocupat, și gata și cu Crimeea! Nemții încep acum să vorbească de Caucaz! Din Crimeea, aviația lor va putea ataca cu ușurință instalațiile petrolifere de la Marea Caspică și uzinele de la Tiflis...

De la Berlin se anunță că campania de iarnă a pornit pe tot frontul rusec. În regiunea Donețului și Donului starea drumurilor oprise înaintarea germană; ea va fi reluată acum pe pământul înghețat cu efective echipate pentru iarnă, așa încât ne putem aștepta la un nou salt înainte.

Comandamentul Suprem german comunică, că de la 1 la 8 noiembrie, 2 174 de avioane sovietice au fost distruse în aer și pe pământ, față de 183 avioane germane pierdute. Să sperăm că Comandamentul german nu minte...

Generalul Udet, un as al aviației germane, care în trecutul război a doborât 62 de avioane franceze și engleze, un rival al lui Richtohoffen și ai lui Göring — a fost ucis pe când încerca o armă nouă de luptă... Generalul Udet a contribuit mult la reorganizarea aviației germane. De semnalat că concurentul său francez în ultimul război, Fonk (un as și el, cu vreo 80 de victorii) scrie azi un mișcător articol necrologic și vorbește de „inamicul de ieri *devenit prietenul de azi*“... Încurcate vremuri!

Generalul Sir John Dill, șeful Marelui Stat Major britanic a fost înlocuit prin generalul Brooke. Sir John a fost trecut guvernator al orașului Bombay. Unele informații dau această înlocuire ca determinantă prin dorința de întinerire a cadrelor (deși generalul Dill n-avea decât 60 de ani) — altele pretind că e o satisfacție dată opiniei publice engleze nemulțumită de conducerea războiului, chiar din punctul de vedere tehnic...

Roosevelt a promulgat legea pentru înarmarea vapoarelor de comerț și a cerut în același timp noi credite pentru înarmare, credite în valoare de aproape 7 miliarde de dolari...

Dar nici legea neutralității, nici grevele din Statele Unite nu mai sunt în miezul preocupărilor internaționale. Acum toată atenția e pironită pe negocierile americano-japoneze. Convorbirile dintre ambasadorul special Kurusu și Cordell Hull sunt cronometrate. Discursurile de la Tokio, unde deputații își țin ședințele ascultând când pe generalul Tojo, când pe amiralul Togo — sunt vii comentate de lumea întreagă. Ce va ieși din convorbirile de la Washington, pace sau război? Nimeni

nu poate să prevadă. Pare că nici o parte nici cealaltă nu vrea război, fiecare țipă: „ia-l de pe mine că-l omor!“ — dar nu se găsește nimeni care să împace lucrurile. Ele sunt cu atât mai greu de împăcat cu cât și Statele Unite și Japonia vor să înregistreze un succes final asupra adversarului... Așa se încurcă oamenii în război!

Mareșalul Mannerheim a fost decorat cu Ordinul Mihai Viteazul, clasa a III-a, a II-a și I. Ar fi putut fi decorat de mult...

În fine ne-am liniștit: Litvinov a scăpat teafăr și a sosit la Pahlevi cu vaporul, venind de la Baku. Dar nu e însoțit, cum s-a spus, de Steinhardt, ambasadorul Statelor Unite, ci de Sir Walter Monkton. Steinhardt, după alte știri, pare să fi fost în avionul lui Stalin, care a scăpat și el de prăpăd...

Subsecretariatul Aprovizionării a fost suprimat și demisia lui Negel, dată acum vreo 20 de zile, a fost primită. Adică s-a suprimat subsecretariatul Aprovizionării de pe lângă Ministerul Economiei, ca să se reînființeze pe lângă Ministerul Apărării Naționale, și în locul lui Negel a fost numit generalul Constantin. Cu alte cuvinte s-a militarizat Aprovizionarea... Atâta timp cât nu va fi o direcțiune unică în ce privește aprovizionarea civilă, cea militară, transporturile și moneda — nu se va ajunge la nimic. Prin noua măsură s-a făcut un pas: s-a împreunat¹ aprovizionarea civilă cu a armatei — mai rămân moneda și transporturile. Prin urmare nici noua combinație nu va da rezultatele dorite.

Mi se spune că Negel e amărât. După atâta vreme spera să nu se mai vorbească de demisia lui. Mareșalul i-a trântit-o în nas, la ultimul Consiliu provocat de lipsurile pieții București și de nemulțumirea crescândă a tuturor...

Nici Marinescu nu stă bine. Și-a scăpat locul fiindcă nu putea fi schimbat imediat după întoarcerea sa de la Berlin — s-ar fi putut interpreta înlocuirea lui ca o dezaprobare a celor încheiate cu nemții...

Dar s-a încheiat ceva?

În Germania s-a creat un Minister pentru administrarea teritoriilor ocupate din Rusia. Aceste teritorii au fost împărțite în două: Ostlandul,

¹ Greșală: nu s-a împreunat deloc...

cuprinzând Statele Baltice și Rusia Albă — și Ucraina, cuprinzînd restul. În fruntea Ministerului a fost numit Rosenberg, publicistul și teoreticianul nazismului. Rosenberg fiind născut și crescut la Reval, vorbește perfect rusește. E însă un om periculos și întrupează nu numai *spiritul* dar și *apucăturile* de partid. Și el și Himmler, sunt printre cei mai urâți de burghezia germană...

Grecul Sarandos, ucigașul maiorului german Doering a fost executat prin împușcare, vinerea trecută 14 noiembrie, la orele 14,45. Cifra 14 n-a purtat noroc de data asta...

Unul din asasinii ofițerilor germani din Franța a fost identificat: se numește Brustlein, prin urmare e de origine neamț! A fost identificat dar n-a putut încă fi arestat. În schimb, s-au găsit arme explozive și granate în localuri abandonate de banda care le mînuia. Cercetările continuă...

Piața de la poalele Mitropoliei care a fost pe rînd botezată Bibescu Vodă, 8 Iunie, a Națiunii, 6 Septembrie a fost acum și definitiv (!!) re-botezată ca Piața a Națiunii!

Greta Garbo, fetiță suedeză fotogenică și prostuță, care și-a făcut un nume ilustru în cinematograful și a înnebunit multă lume prin frumusețea ei, a hotărât să o sfârșească: s-a căsătorit cu doctorul Hanser, specialist „pentru slăbire“, la Hollywood...

Am citit în pat cartea lui Paul Allard, „Les responsables du désastre“. Multe lucruri cunoscute sau știute — dar mai spune acolo, omul, și unele de necrezut. Astfel pretinde că Franța a intrat în luptă, în mai 1940 *cu 95 avioane de bombardament și 450 de vânătoare*, pe cînd Germania mărturisea 12 000!!! Fără să mai subliniem că avioanele de vânătoare franceze făceau 300 kilometri pe oră iar cele de bombardament 250 — pe cînd avioanele germane puteau face 634 și 400 kilometri...!

Witzleben îmi face o lungă vizită. E foarte îngrijorat de viitor din cauza „bolșevismului“ Partidului Nazist din Germania. Va putea Hitler să pună stavilă curentului pe care toți gheșeftarii partidului, Rosenberg, Himmler, Ley, Funk și alții îl întrețin? Hitler e foarte rău înconjurat;

vede din când în când pe Schacht, *dar nu îndrăznește să mărturisească că-l vede; îl vede pe ascuns...* Militarii, mareșalii și generalii sunt niște proști în politică, și pe ei nu se poate conta — zice Witzleben...

Witzleben e îngrijorat și pentru noi. Clodius, un pezevenghi ce pescuiește în toate apele turburi (părerea lui Witzleben) și care s-a pus la Berlin în slujba partidului după ce a expediat pe Wohlthat la Tokio și a decapitat astfel și pe Göring — Clodius, de câte ori vine la București, intrighează cu Ică în favoarea legionarilor... Așa crede Witzleben. Poate se înșeală...

Regina Elena și Regele Mihai pleacă duminică în Italia — o scurtă călătorie de vacanță...

Nevastă-mea a văzut ieri pe Nelly Catargi (dama de onoare a Reginei) care i-a povestit că Regina e într-o stare de nervi oribilă din cauza ororilor ce se săvârșesc împotriva ovreilor, orori ce-i sunt aduse la cunoștință prin diferite petiții și suplici... Prin cea din urmă, nenorociții cereau ca cel puțin copiii până la 7 ani și femeile însărcinate să fie siguri de viață. Regina a chemat pe Antonescu, care a luat-o de sus, i-a spus că „o politică începută trebuie continuată“, că ovreii exagerează, că tot mai omenește (!!)

ne-am purtat noi decât nemții care pun pe ovrei să sape lungi tranșee, apoi îiucid cu mitralierele, îi aruncă în șanț, pun pe deasupra un strat de pământ — și încep iarăși... Regina a plâns, a protestat împotriva acestei transformări a soldaților români în asasini, a invocat răspunderea morală, a arătat că vom plăti scump aceste excese — toate au fost zadarnice căci n-au mișcat pe Antonescu. Despărțirea între el și Regină ar fi fost rece...

Vineri, 21 noiembrie. Posturile engleze de emisiune fac mare larmă în jurul unei ofensive pornite de trupele britanice pe frontul Libiei, la Tobruk. Englezii spun că această ofensivă pregătită de 5 luni, *deschide al 2-lea front cerut de Stalin împotriva nemților*. Trupele britanice ar fi înaintat cu 100 de kilometri în spre Cirenaica...

Nemții și italienii neagă succesul britanic și pretind că înaintarea engleză s-a efectuat în deșert, în „no man's land“ (în ținuturi nelocuite), și că forțele italiene și germane au respins atacul îndreptat împotriva lor. Oricum ar fi, chiar dacă englezii au avut un mare succes în Libia, nu poate fi vorba de al doilea front cerut de Stalin, căci Stalin l-a cerut în Europa și împotriva nemților — nu a italienilor!

„Pe frontul de est nimic nou“ — adică bombardări, distrugeri, înaintări și prizonieri bolșevici!

Și la Kiev au fost explozii întârziate, ca la Odessa. Când s-a repus în funcțiune uzina electrică (după reparare) au sărit în aer 50–60 de case din centrul Kievului! Și la Harkov, s-au găsit mine cu explozie întârziată: s-au adunat peste 75 kilograme de dinamită și alte explozive.

Giuriadi, maiorul, fiul verișoarei mele a venit ieri să mă vadă. A făcut războiul cu divizia blindată a generalului Sion. Mi-a povestit și el cu groază de masacrele de ovrei din Basarabia. Femei cu copii în brațe, rănite, cereau să se pună capăt suferințelor lor, cu un glonte. Bătrâni fără apărare, erau uciși fără milă. *Și fără nici un criteriu, fără nici o bază de culpabilitate.* Uciși fiindcă erau ovrei! Cum vom justifica noi, mai târziu, față de omenire aceste orori? Giuriadi mi-a spus: „Am rămas cu mâinile curate, n-am ucis, n-am dat ordin să ucidă pe nimeni!“

Nemții răspândesc știri teribile despre cele ce se petrec în Statele Unite: producția de automobile a fost redusă cu 50%, grevele din mine și de la căile ferate au zdruncinat întreaga producție, inflația monetară bate la ușă¹. Aceste știri trebuiesc luate drept bune cu dramul. Fapt este însă, că toate nu merg pe roate pentru politica războinică, în Statele Unite și că curentul intervenționist a mai slăbit, de la votul atât de parșiv al legii pentru înarmarea vaselor...

Negocierile nipono-americeane continuă. Ambasadorul extraordinar Kurusu, împreună cu ambasadorul în post Nomura, au avut și ieri întrevederi cu Cordell Hull. Până acum nu se știe nimic despre mersul tratativelor. Atmosfera este însă mai mult pesimistă, atât la Tokio cât și la Washington...

A apărut decretul prin care generalul Constantin Constantin a fost numit subsecretar de Stat al Aprovizionării pe lângă Ministerul Apărării Naționale. Decretul de organizare al noului Subsecretariat n-a apărut încă: sunt greutăți pentru fixarea serviciilor care vor rămâne la Ministerul Economiei și a celor care vor trece, cu nou Subsecretariat,

¹ O afirmă și senatorul Baruch, deși democrat rooseveltist...

la Ministerul Apărării. Neînțelegere mare între civili și militari — și nimeni ca să-i împace. Marinescu e un zăpăcit fără autoritate...

Azi se inaugurează la Viena săptămâna artistică românească. A plecat de alaltăieri Bușilă (cu doamna) ca să reprezinte Guvernul la această inaugurare. O expoziție de artă populară, concerte date de Filarmonica București cu Gogu Georgescu, reprezentație de operă cu șopârlele și peștii noștri — de toate... E lată rău, cum ar zice Victor Antonescu...

Mi se spune că s-ar fi curățit și primarul Modreanu, pe chestiunea aprovizionării. Cu toate că e cumnat cu Ică, va fi înlocuit prin... Costică Angelescu (fostul guvernator și ministru)! Să fie acțiunile lui Ică în scădere?... Cam așa se vorbește...

Personalul sanitar a fost citat de mareșalul Antonescu, pe ordin de zi, pe armată. Organizația serviciului nostru sanitar a fost în război, deplorabilă — dar *personalul* s-a purtat de minune. Citația este cât se poate de meritată. Cu acest prilej au fost citate și: Consiliul de Patronaj (Madam Rica!!), Crucea Roșie și Societatea Ortodoxă a femeilor române.

Ar fi trebuit însă scos de pe „palmares” numele d-nei Veturia Goga, care a făcut afaceri... Cea din urmă: a publicat o ediție a versurilor lui Goga cu bani strânși pentru răniți! Și-a avut îndrăzneala să o mărturisească, pretinzând că Goga a fost primul luptător român pentru unitatea națională, și că prin urmare din banii adunați pentru soldați, i se cuveneau și lui...

A murit și Ion Zelea-Codreanu, tatăl lui Corneliu. A murit la Sanatoriu Gerota de pe urma unei operații. Bătrânul Zelea-Codreanu, cu toate scăderile lui, ar mai fi putut strânge în jurul său din resturile Mișcării Legionare, dat fiind prestigiul numelui pe care-l purta, în ochii cămășilor verzi... Din acest punct de vedere, și numai din acesta, moartea lui e o pierdere pentru ce a mai rămas din Mișcare. Nu e vorbă, „ce a mai rămas” — sunt mai ales comuniștii, care cu sau fără Zelea Codreanu tatăl își vor mai ridica o dată capul, spre nenorocirea noastră...

După ultimul recensământ, populația Indiei a ajuns la 388 milioane suflete! Un spor de 15% în zece ani!!

DI Ică a luat parte la o ședință a Colegiului Inginerilor și a expus Corpului nostru tehnic „cum vede mareșalul reconstrucția României reînnoite“, pe bază de corporatism și de colaborare între Stat și „corpurile profesionale“... A încurcat-o așa, încât nimeni n-a priceput nimic. La sfârșit, a cerut Colegiului ca până la 3 săptămâni să-i elaboreze și să-i prezinte *un plan de colaborare între Corpul tehnic al inginerilor și Stat*. Dictatura „sui generis“, în care victimele trebuie să-și redacteze actul lor de piere...

În Franța au fost arestați 4 comuniști, din care 3 șefi ai mișcării. La descinderile făcute s-a găsit un enorm material terorist... Alte arestări sunt iminente...

Generalul Weygand a fost pus în retragere, cu un ordin de zi pe armată măgulitor din partea mareșalului Pétain. Funcțiile de Delegat general al Guvernului în Africa, pe care le ocupa generalul au fost suprimate. S-au înființat în schimb comandamente militare și un „Secretariat general“ pentru posesiunile din Africa...

Punerea la retragere a lui Weygand trebuie să fie cu cântec — dar deocamdată, acest cântec, nu-l cunoaștem.

Litvinov și Monkton, lângă care de data asta a apărut din nou ambasadorul american Steinhardt, au ajuns după mai multe peripeții, cu avionul, la Cairo...

Radio Londra anunță că rușii ar fi străpuns frontul german la sud de Moscova. Comunicatele germane sunt însă în contradicție cu această știre, ce pare puțin întemeiată...

Sâmbătă, 22 noiembrie. Englezii fac mare război cu ofensiva lor în Libia. Pregătită de luni de zile, se zice că ar fi susținută printr-o armată de 750 000 de oameni, perfect înarmați, și de data asta la înălți-

mea trupelor germane. Prin această ofensivă, Anglia urmărește mai multe scopuri. Mai întâi să dovedească că e capabilă de inițiativă și să-și repare prestigiul adânc zdruncinat prin faptul că a stat cu brațele încrucișate — sau a mâncat bătaie — pe când nemții zburau din victorie în victorie. Apoi, să gonească pe italo-germani din Africa de Nord ca să scape Suezul, Siria și Irakul de o amenințare din acea parte. În fine să constituie acel al doilea front cerut cu atâta insistență de sovietici.

La Londra se pretinde că „limojarea“ lui Weygand a fost hotărâtă în legătură cu această ofensivă britanică: nemții s-au temut ca trupele engleze, după ce vor ajunge la Tunis (!!!) să nu dea mâna cu ale lui Weygand și au impus mareșalului Pétain înlocuirea acestui general, nesigur în ce privește convingerile politice...

Germanii ironizează această bănuială englezească și afirmă că ofensiva britanică din Libia se va prăbuși ca și cea din iarna trecută. Până acum știrile de la Londra și Berlin asupra operațiunilor militare din Marmaica (unde a avut loc șocul) sunt contradictorii... Trebuie să mai așteptăm o zi, două.

Pe frontul rusesc, nimic senzational. Pare cert că nemții încep o campanie de iarnă și că s-au organizat în acest scop, cu priceperea lor obișnuită.

La Moscova și mai ales la Petersburg, viața pare să fi devenit un infern. Mor oamenii de foame și de frig, și mai execută și comisarii bolșevici pe refractari. E cel mai îngrozitor război care s-a văzut vreodată...

Se vorbește acum de Caranfil ca primar al Bucureștiului. Ar fi mai nimerit decât Costică Angelescu. La Instrucție Publică se spune că va fi numit Fiñtescu... De ce nu?

Deși primarul n-a fost schimbat încă, Ministerul Economiei Naționale a dat azi-dimineață un comunicat prin care aduce la cunoștința publicului că importul oricăror provizii alimentare în Capitală este liber și că s-au dat instrucții în acest sens la toate barierele.

Ministerul a mai dat de vreo două ori un asemenea comunicat, dar dl Modreanu n-a ținut seamă de el și a confiscat toate alimentele ce căutau să intre în București. Să sperăm că s-a luat prostului autoritatea din mână!

S-a redeschis Muzeul Toma Stelian. Edificiul fusese aproape dărămat de cutremur. A fost reparat și curățit de toate farafastăcurile cu care-l împodobise arhitectul Berindei, cel fără de gust.

În muzeu au fost expuse operele pictorilor români moderni, de la Andreescu și Grigorescu încoace.

Duminică, 23 noiembrie. Trupele germane au ocupat Rostovul pe Don. E un mare pase înainte căci acum drumul spre Novorosisk și în spre Caucazia septentrională e deschis. Răscruce mare de drumuri, Rostovul care în preajma războiului trecuse de 500 mii locuitori, mai e și un centru important industrial cu fabrici de tractoare, de automobile și de aeroplane. Tot la Rostov se bifurcă marea conductă de petrol de la Baku. Pare într-adevăr că pe frontul rusesc generalul Iarnă e de partea nemților: de când au înghețat drumurile și mlaștinile, forțele germane au luat un nou avânt...

Tunurile și bombele avioanelor germane vor stăpâni acum toată regiunea la est de Marea de Azov și până la Novorosisk, așa încât aeroplanele sovietice ce ar voi să vină până la noi vor fi silite să decoleze din Georgia — și de acolo drumul peste mare e greu iarna, și lung. Așa încât pentru noi ocuparea Rostovului mai are și o importanță specială de securitate aeriană... În Africa de Nord, ofensiva engleză continuă, cu noi succese, pretind cei de la Londra — cu stăvilirea atacului, afirmă cei de la Berlin și mai ales cei de la Roma. Aceștia vorbesc cât îi ține gura de succesele Diviziei „Ariete”, care ar fi distrus multe tancuri engleze și făcut mulți prizonieri. Complezența ce se pune în relatarea isprăvilor Diviziei „Ariete” dovedește însă că frontul celorlalte divizii italiene merge mai prost...

Limojarea lui Weygand continuă să fie viu comentată. Unii cred că a fost preludiul unui plan de debarcare a trupelor germano-italiene în Tunisia pe drumul cel mai scurt și mai sigur, Sicilia — insula Pantelaria-Bizerta. S-ar înscena un atac al coastelor tunisiene de către avioane ce ar fi apoi „declarat” britanice, sau poate o răscoală a italienilor împotriva Beiului — și pretextul unei intervenții germane ar fi găsit. Pétain ar fi consimțitor, dar Berlinul și Roma se temeau de o posibilă reacție a lui Weygand cu forțele sale din Algeria și Maroc... Viitorul ne va arăta dacă aceste presupuneri, ce găsesc crezământ în cercurile noastre diplomatice, au fost sau nu justificate.

Pe frontul libian a căzut generalul german von Briesen, comandantul unui corp de armată... Pe frontul rusesc a fost doborât și faimosul colonel Mölders, asul așilor germani, omul cu 115 victorii aeriene la activul său...

Negocierile dintre Japonia și Statele Unite par să fi ajuns la un punct mort. E aproape sigur însă că Japonia nu va declara război Rusiei și cu atât mai puțin Statelor Unite. Ea va lăsa adversarilor ei rolul de agresor...

Există un post de emisie clandestin, la noi — postul „România Mare“, care înjură de dimineța până seara pe unguri și răspunde la toate obrăznicile lor. Se crede că acest post e clandestin numai cu numele, și că a fost instalat de chiar Guvernul nostru...

Relațiile noastre cu ungurimea sunt de altminteri din cele mai încordate, și iar au început să circule tot felul de zvonuri care merg până la afirmația că o ocupație militară a Ungariei din partea Germaniei, ar fi discutabilă în momentul de față la Berlin. Horthy a fost greu bolnav, sănătatea sa s-a mai îmbunătățit, dar acum ar fi iar foarte rău, pe moarte. Germanii se tem că moartea eventuală a Regentului să nu provoace în Ungaria mari încurcături — de aci ideea unei ocupații...

Nu încapе îndoială că situația noastră la Berlin e mult mai bună astăzi ca a Ungariei. Că nemții nu iau partea maghiarilor în revendicările noastre asupra Transilvaniei, o dovedește înainte de toate atitudinea dărză luată în această chestiune de mareșalul Antonescu, care nu iese din ordinele lui Hitler, a dovedit-o cu prisosință. N-ar vorbi Antonescu cum vorbește, dacă ar ști că merge împotriva vederilor Führerului. Mai sunt și alte imponderabile: la Săptămâna românească din Viena s-au expus hărți și documentări relative la ținuturile ardelene cوتropite; tot la Viena, rulează acum un film românesc, „Transilvania“, cu vederi din Cluj, din Sălaj, din Maramureș — regimentele, în fine, care se refac cu lozinca „război împotriva ungurilor“ au primit fiecare câte un instructor german... Dacă nemții ar fi de partea ungurilor, ar opri toate aceste manifestări cu un simplu gest...

Că situația noastră este excelentă la Berlin, mi-o confirma ieri și un gazetar italian, foarte deștept, Damiani, sosit de la Berlin. „În Germania ideea Axei a rămas neatinsă, dar nu se mai vorbește acum — spune Damiani — de Axa Berlin-Roma, ci de Axa Berlin-București...“ Exagerarea politicoasă, dar totuși simptomatică...

O formulă a lui Damiani: „Popoarele Europei vor fi cincizeci de ani ferecate de germani în lanțurile sclaviei. Numai noi italienii și dvs. românii vom sta ceva mai bine: vom avea situație de liberi — noi fiindcă

suntem cei mai vechi aliați, iar dvs. *fîindcă v-ați bătut bine...!*“ Pe buzele unui italian, formula nu e lipsită de haz...

Comisia Plebiscitului va remite azi oficial Conducătorului, rezultatul votului. Cu acest prilej, mareșalul Antonescu a lansat un nou manifest către țară, un manifest de mulțumiri. Nimic interesant. Tot alea și tot alea, de data asta sosul a fost pregătit de Ică. E greșos...

Azi are la înmormântarea lui Ion Zelea-Codreanu, „într-un cadru strict familial“. Vom vedea...

Cardinalul Baudrillart, om cu mare cultură se ridică împotriva bolșevismului rusesc, în numele religiei, și arată tot ce au avut bisericile de suferit din partea lui Stalin. Un răspuns măgarului de la Canterbury...

Paul Zănescu, fiul prietenului nostru Alexandru a fost citat de 3 ori la ordinea de zi și propus pentru decorații române și germane. Am citit ieri citațiile: sunt foarte frumoase. Într-o vreme în care toți „domnisorii“ se codesc, purtarea lui Paul Zănescu merită toate laudele...

Regele Mihai și Regina Elena au plecat azi-dimineață spre Italia. Au plecat prin Cernăuți-Lemberg-Cracovia-Viena, ca să nu treacă prin Ungaria...

În ședința ultimului Consiliu pentru aprovizionare, prezidată de mareșalul Antonescu, au avut loc scene de toată nostimada. Generalul Modreanu, convins că fusese convocat ca să fie „demis“, a luat-o înaintea și și-a oferit demisia... Antonescu a început să urle: „N-ai dreptul să dai demisia, ești soldat, trebuie să stai la datorie — n-ai dreptul să dezertezi! Eu pot să destitui pe incapabili, dar nu vreau să aud de demisie!“ Modreanu a explicat că n-a înțeles să dezerteze, dar că, nu vrea să stea în drumul d-lui mareșal, dacă se găsește un om mai destoinic. *Într-un regim însă în care fiecare Minister dă ordine care se bat în cap cu ale celorlalte, el, Modreanu nu poate face nimic în fruntea Primăriei Capitalei...* Mai ales, în ce privește aprovizionarea, concurența

dintre autoritățile civile și cele militare, împiedică orice organizare rațională. Antonescu s-a întors spre generalul Constantin Constantin și a început să-l înjure cum numai el știe: „Măsurile d-tale sunt idioate, ți-ai ridicat lumea în capt, nu-ți dai seama de ce faci etc., etc.“ Cei prezenți credeau că are să-l dea afară nu numai din capul aprovizionării oștirii, dar și din armată... Spre stupefacția tuturor însă a conchis: „Are dreptate Modreanu, trebuie o singură direcție pentru aprovizionarea militară și civilă...” — și adresându-se lui Constantin: „D-ta să iei Subsecretariatul Aprovizionării, și să îndestulezi și pe civili și pe militari! Îți iei răspunderea?” Generalul Constantin, care se și văzuse împușcat, a făcut „drepti” și a răspuns hotărât: „Mi-o iau!” Și așa a fost hirotonisit subsecretar de Stat al Aprovizionării...

Vai de noi!

Luni, 24 noiembrie. Comunicatul german anunță că în Libia au fost distruse 260 de care blindate, 200 de vehicule automobile și 25 de avioane britanice și că ofensiva engleză e oprită pe loc. Comunicatul german e lipsit de comentarii, dar cel italianesc povestește minuni...

Englezii, fără să fie nici ei proliciși, pretind că ofensiva lor mege bine, dar mărturisesc mari pierderi... Turpele britanice care atacă din sud și sud-est n-au putut însă da mâna până acum cu cele din Tobruk, nici degaja această poziție întărită.

Cert este că ofensiva engleză a fost bine pregătită și este serioasă. O recunosc și germanii...

În negocierile americano-japoneze de la Washington, puțin optimism pe ziua de ieri. Negocierile continuă. La ele nu participă nici un delegat sovietic *și pare că problema rusească nu e pusă în discuție*, ci numai a Chinei, a mărilor din sud și a țărilor în jurul acestor mări...

Mölders n-a fost doborât în luptă; a pierit într-un banal accident de avion. Avionul-curier în care se afla, în regiunea Breslau, pe care nu-l conducea și în care era simplu pasager — s-a prăbușit din ce cauză nu se știe și omul care a înfruntat de sute de ori moartea în luptă, care doborâse singur 115 avioane, a murit carbonizat ca simplu pasager... Ce e și soarta! Mölders n-avea decât 28 ani, ajunsese colonel și avea cele mai mari decorații de război... Moartea lui a produs mare jale în armata germană și în toată țara...

Comisia Plebiscitului, cu toți membrii în păr a remis ieri mareșalului rezultatul votului. Au fost 3 446 957 de *da*, 64 de *nu* și 36 de votanți au aprobat trecutul dar au refuzat să se lege pentru viitor. Mareșalul a adresat câteva cuvinte Comisiei. Ca întotdeauna când nu-și bagă nasul și condeiful Ică, cuvântarea sa a fost scurtă și bună. Ce deosebire cu manifestul de ieri către țară, care putea a Ică și a demagogie tresvită! Antonescu și-a exprimat mulțumirea, nu atât pentru încrederea ce i s-a arătat (se vede că se mulțumește cu a nemților), cât pentru dovada de unire pe care unanimitatea votului a dat-o... Și a mai insistat și asupra faptului că votul populației din Basarabia și Bucovina trebuie să fie considerat ca o nouă consimțire de realipire a acestor două ținuturi la Patria-Mamă.

Ministrii economici s-au reunit din nou sub preșidenția lui Antonescu, sub formă de „Consiliu de Coordonare” și au hotărât să încurajeze crescătoria... iepurilor de casă!

Comunicatul care s-a dat ne spune că, pe lângă această importantă hotărâre, s-au mai luat și următoarele:

1) Blocările de grâu și de diverse produse agricole nu se vor mai face de acum înainte decât de Ministerul Apărării Naționale;

2) Se vor simplifica formalitățile administrative pentru circulația produselor agricole, vegetale și animale;

3) Se vor lua măsuri pentru ieftinirea transporturilor și pentru suprimarea speculei la care se dedau căruțașii și proprietarii de camioane. Generalul Constantin va crea un parc de vehicule pentru transporturi particulare cu mijloacele disponibile ale armatei;

4) S-a blocat orzul, ca să fie destulă sămânță la primăvară pentru în-sămânțarea ogoarelor de grâu rămase neînsămânțate;

5) S-a hotărât transformarea muncii de interes obștesc impusă o-vreilor, într-o taxă și un impozit;

6) S-a hotărât încă o dată cultivarea cu legume (!) a locurilor virane, cu noi sancțiuni în caz de nesupunere a proprietarilor;

7) S-a hotărât o abundentă distribuire de fier, pe tot cuprinsul țării...

Și toate se vor drege!

Un gazetar japonez sosit de la Moscova la Kuibâșev (Samara) descrie ca îngrozitoare situația din Capitala sovietică. Lipsă totală de alimente și de combustibil; pe străzi, toate tăiate de baricade, numai femei și copii: toți bărbații au fost înrolați și trimiși pe front...

Și *Radio Moscova* arată lucrurile sub un aspect cât se poate de pesimist.

A încetat din viață și biata d-nă Iorga, aproape la sorocul unui an de la asasinarea soțului ei... A murit de cancer, dar și de inimă rea.

În China moare lumea săracă de frig. S-au găsit sute de cadavre, adulți și copii. Îngrozitor!

Săptămâna română continuă la Viena cu mare, mare succes — așa reiese din ziare cel puțin, din cele de la Viena. Gogu Georgescu și Filharmonica noastră au triumfat sâmbătă seară. A contribuit mult la succes și pianistul nostru Lipatti, și, să zicem surâsul, lui Toutou¹.

Ică organizatorul, continuă să-și expună ideile privitoare la reconstruirea Statului român în fața diferitelor corporații. După ingineri, a fost ieri la doftori, pe care i-a încântat. Le-a spus că până acum Statul român n-a fost organizat (!!), că totul a fost copiat din străinătate (atunci cum?), și că de la Antonești porcede lumea. Totul într-o frazeologie stercorată de fetidă cât de confuză. Ce am făcut noi Doamne, ca să cădem pe asemenea mâini?

Regele Mihai și Regina Elena n-au plecat ieri. Pentru ce? Se zice că pleacă azi.

În schimb a plecat aseară dl Ică la Berlin. Pentru ce? Nu se știe...

Marți, 25 noiembrie. Știm acum pentru ce a plecat dl Ică, duminică seara la Berlin: ca să asiste la „comemorarea“ și reîncheierea Pactului Antikomintern, de data asta întins și la alte națiuni decât cele trei semnate de la început — Germania, Italia și Japonia. Guvernul Reichului vrea să dea acestei reînnoiri a Pactului Antikomintern o mare însemnătate și să impresioneze masele populare din lumea întreagă. Pactul a fost încheiat, pe 5 ani, la 25 noiembrie 1936. Acum vor semna alături

¹ Soția lui Georgescu, fiica d-nei Bușilă.

de cele 3 mari Puteri ale Axei și următoarele State: România, Ungaria, Croația, Slovacia, Finlanda, Bulgaria și China naționalistă. Reprezentanții acestor țări au fost poștiți la Berlin și cu prilejul prezenței lor în capitala Reichului — pe noi ne reprezintă Ică! — se vor da mari serbări care vor trece de cadrul obișnuit al celor date până acum în timpul războiului. Va fi un fel de Congres anticomunist, opus întrunirii Comitetului „pentru legături amicale între Anglia și Rusia“ inaugurat zilele acestea la Londra de Eden și de Maiski ambasadorul. Germania vrea să dovedească că lumea s-a împărțit în două: comuniștii pe de o parte, Rusia, Anglia (!?) și Statele Unite (!!) — Puterile Pactului Antikomintern, pe de alta...

Pe lângă semnarea Pactului Antikomintern, se vor trata desigur la Berlin și alte chestiuni la ordinea zilei. În ce ne privește pe noi, problemele economice...

Pregătirea acestei întruniri de la Berlin a dat nașterea zvonurilor congresului ce ar fi urmat să se țină la Viena — după informațiile britanice. După aceste informații trebuia să se hotărască la Viena soarta politică a Europei — cercurile oficiale berlineze subliniază însă că nici o chestiune *politică europeană* nu va fi discutată la Berlin, și că soarta politică a Europei nu se va preciza decât după sfârșitul războiului...

Știm și pentru ce a fost amânată plecarea Regelui Mihai și a Reginei Elena: fiindcă vor face o vizită la Roma, s-a socotit *prudent* să se înceapă cu una la Berlin — dar la Berlin, regalii noștri nu pot merge decât *după* serbările Antikominternului... Plecarea Regelui și a Mamei Sale a fost astfel amânată cu câteva zile...

În locul lui Rosetti, la Instrucție, tot n-a fost numit nimeni, așa încât mareșalul Antonescu, care nu mai este președinte al Consiliului și e considerat în concediu (interimar Ică Antonescu) este totuși ministru-interimar al Instrucției Publice!!! Mai e interimar și la Apărarea Națională! Ciudată concepție constituțională, care oglindește anarhia în care trăim!

De pe front, știri contradictorii.

Radio Londra afirmă că rușii au străpuns frontul pe o adâncime de 12 kilometri, la nord de Rostov (probabil în sectorul apărât de italieni...), că în Marmarica¹ au înfrânt pe italieni, au făcut 18 000 de prizonieri și au luat Bardia (în teritoriul libian).

¹ Deșertul de la granița dintre Egipt și Libia Italiană.

Nemții, în comunicatele lor afirmă dimpotrivă că înaintează pe tot frontul rusesc, că se luptă *la est de Rostov*, că Moscova e grav amenințată și că în Libia ofensiva engleză a fost oprită cu mari pierderi pentru trupele britanice...

Adevărul pare a fi că în Rusia germanii sunt stăpâni pe situație, dar că în Libia, chiar dacă nemții mai rezistă, italienii, ca de obicei, mănâncă bătaie.

În câteva zile vom fi lămuriți...

Telegramele germane ne anunță că ministrul român „dl profesor“ Bușilă a sosit în Berlin. E ciudat că în Guvernul acesta toți civilii sunt „profesori“, chiar când îndeletnicirile lor pedagogice sunt accesorii, și uneori ridicole (cazul Ică). Bușilă e însoțit de Orezeanu, directorul C.F.R. și a fost poftit să studieze organizația Todt (șosele și căi ferate).

În cercurile economice și tehnice germane se studiază legătura dintre Marea Nordului și Marea Neagră prin canale de mare capacitate. E vorba să se perfecteze în acest sens — al capacității de navigație — canalul Rhin-Dunăre, să se facă lucrările necesare la Porțile de Fier, să se construiască un canal de la Constanța la Cernavoda iar altul de la București la Oltenița. Un alt proiect se studiază pentru legătura Dunării cu Marea Baltică prin Prut și Vistula. În aceste cercuri economice ale Reichului, ca și în cele politice, *se socotește că România trebuie să fie Statul cel mai puternic al bazinului Dunării centrale și meridionale, în Europa viitoare...*

Bine de noi!!

Grâul de primăvară — puținul ce se găsește — a fost blocat, pentru înșămânțările de primăvară. Măsură bună.

S-au anulat privilegiile fiscale acordate în cursul ultimilor 20 de ani locuitorilor insulei Ada-Kaleh. Măsură greșită.

Miercuri, 26 noiembrie. Situația pe fronturi — în Libia și spre Don, în Rusia — nu este încă bine lămurită. În Libia pare a reieși că ofensiva engleză n-a dat rezultatele așteptate. Italienii și germanii neagă ocuparea Dernei de către englezi și în tot cazul aceștia n-au izbutit să desîmpresoare Tobrukul. Luptele sunt foarte aprige și pierderi mari

sunt mărturisite de o parte și de alta. Britanicii au pierdut foarte multe tancuri și avioane. Au pierdut și italo-germanii. De data asta, englezii n-au măturat prin ofensiva lor forțele inamice, ca iarna trecută. La Berlin se consideră acțiunea britanică ca ratată... Suntem în a 8-a zi a bătăliei și rezultatele par într-adevăr minime...

Pe frontul rusesc, comunicatele germane dau amănunte despre ofensiva de la centru, înspre Moscova, unde după ocuparea orașelor Mojaisk, Solnecinovski, Klin (leagănul Romanovilor și mormântul lui Ceaikovski) la vest și nord de Capitală, trupele mareșalului von Bock s-au apropiat până la 50 de kilometri de Kremlin. La sud, nemții sunt încă pe la Tula, la mai bine de 100 km de Moscova. Despre frontul de la Rostov, comunicatele germane spun *că operațiunile sunt în curs*. Rușii în schimb pretind că au înaintat pe o adâncime de 60 kilometri (ceea ce nu poate fi exact) și că au numărat 7 000 morți printre nemți...

Ziarele sunt pline de solemnitățile de la Berlin. Pactul Antikomintern a fost reînnoit ieri la amiază, în mare pompă, în sala ambasadurilor din noul palat al Reichului. Festivitățile continuă și azi. Toate țările semnatare au fost reprezentate prin miniștrii lor de Externe, afară de Japonia reprezentată prin ambasadorul ei la Berlin și de China naționalistă reprezentată printr-o telegramă. Discursuri. Festivitățile continuă și azi. Dl Ică, nu-și mai încape în piele, de fudulie...

Mare emoție: Statele Unite au ocupat Guiana Olandeză, în America de Sud. Pretextul: zăcămintele de bauxită, din acea regiune s-ar găsi amenințate de forțe ce ar putea debarca în Guiana Franceză... La Washington se vorbește de posibilitatea unei ocupări și a Guanei Franceze și a insulei Martinica (colonie franceză). La Berlin, știrea a fost primită cu calm; actul samavolnic al Guvernului Statelor Unite e pus în seama politicii imperialiste a lui Roosevelt și presa germană caută să excite Statele Americii de Sud împotriva acestei politici...

Nimeni nu poate ști care vor fi intențiile lui Roosevelt. Va păstra el Guiana pentru Statele Unite, va restitui-o Olandei, după război — sau pe baza doctrinei lui Monroe, o va constitui într-un Stat independent sau o va anexa altui Stat sud-american, sunt atâtea întrebări ce rămân deocamdată fără răspuns. În tot cazul, tendința Statelor Unite de a desființa orice colonie europeană pe continentele americane, e bine cunoscută.

În Serbia, mișcarea comunistă a luat proporții îngrijorătoare, sub conducerea colonelului Mihalovici și a maiorului Kalabici. Bande pretutindeni, și lupte grele cu trupele germane de ocupație. *Agenția D.N.B.* dă până acum 213 morți și peste 1 000 de arestări. Localitatea Kucevo a fost eliberată de comuniști după o luptă de două ore. Au fost omorâți 63 de comuniști, iar 20 au fost răniți.

Într-un orașel unde se afla o fabrică de muniții, o lucrătoare a vestit comandamentul german că colonelul Mihalovici avea intenția să pună mâna pe fabrică a doua zi. După ce nemții au adus întăriri, femeia a dat foc munițiilor și au sărit cu toții în aer...

În jurnalul de război ce rulează în cinematografele noastre a apărut „corpul de voluntari francezi” de luptă pe frontul contra bolșevismului: *soldatii și ofiterii sunt îmbrăcați în uniforme germane, cu casca germană pe cap — și alături de steagul german se vede un mic fanion francez...* Unde a ajuns biata Franța noastră, și cât de jos au coborât-o democrații și demagogii celei de a 3-a Republici!!

La înmormântarea d-nei Iorga, Regina Elena a fost reprezentată prin Elisabeta Ghica. Prințesa Elisabeta pe care a învățat-o Iorga carte, înfundată la Banloc — prin nimeni. Nici mareșalul Antonescu, „interimarul” de la Instrucția Public, n-a fost reprezentat... Șeicaru și-a regăsit talentul și a scris în *Curentul* de ieri un splendid și curajos articol asupra defunctei și a tragicei morți a soțului ei...

Mareșalul Antonescu a spus duminică lui Lupu, primul președinte al Casației, „că vom avea război și la primăvară”... cu Ungaria. Lupu a repetat lui G. Duca (consilier la Casație) chiar cuvintele mareșalului...

Noul Pact Antikomintern a fost redactat în trei limbi: pe nemțește, pe italienește și în japoneză. Toate cuvântările au fost ținute în limba germană, afară de a lui Ciano și a spaniolului, care au vorbit în limbile lor, neștiind nemțește.

Ionel Miclescu (inginerul) vine de la Berlin și povestește că acolo domnește mare numulțumire împotriva italienilor, care nu numai că nu se luptă, dar dau dovadă de spirit anarhic. Se spunea la Berlin că ita-

lienii au început să construiască fortificații pe Alpi, *împotriva Germaniei!!!* Greu de crezut!

Joi, 27 noiembrie. Azi se împlinește un an, zi cu zi, de la înfiorătoarele clipe în care am văzut moartea cu ochii... Stau la biroul meu și scriu și parcă văd în fața mea pe cei doi „camarazi“ care au venit să mă ducă la Poliție, să-mi pună viața „în siguranță“!

Cum am putut scăpa, nu pricep nici acum. De ce m-au dus la Poliție, în loc să mă ducă la Snagov, ca pe Madgearu? De ce la Poliție nu m-au dus direct la beciuri, unde nu m-ar mai fi găsit nici Rioșanu nici nimeni? De ce a întârziat Zăvoianu la Jilava și a dat vreme lui Sima și lui Rioșanu să sosească la Poliție și să ne scape? De ce turma de bestii din culoarele și curtea Poliției nu s-a opus la ridicarea noastră, față de Rioșanu care nu era însoțit decât de doi agenți? Parcă a fost mâna lui Dumnezeu care m-a dus la limanul salvării... Fie-i numele blagoslovit, și în vecii vecilor odihnă sufletului lui Alecu Rioșanu...

De pe front, știrile nu arată mari schimbări. În Libia luptele continuă și pare tot mai probabil că ofensiva engleză va da greș.

În Rusia ni se spune că „luptele din jurul Moscovei au intrat într-o fază decisivă“. Formula ni se servește cam de mult, și am impresia că mai va până să cadă și Moscova. În ce privește frontul de sud, de la Don, comunicatele germane sunt încă laconice. Rușii se laudă că ar fi străpuns liniile germane în adâncime de 100 kilometri. Cum în același timp se laudă că de la începutul războiului au nimicit 6 milioane de germani și au distrus zeci de mii de tancuri și aeroplane, afirmațiile lor sunt greu de crezut. Chiar dacă ar fi străpuns undeva liniile frontului, nimeni nu se îndoiește că germanii vor restabili repede situația.

Un fapt este cert: frontul reînviat în Libia de englezi nu influențează ofensiva germană din Rusia, mai vie ca oricând, cu toate dificultățile sezonului.

O telegramă ne-a vestit acum câteva zile că englezii ar fi încercat o debarcare în Franța, cu un vas sau două, dar că au fost respinși cu mari pierderi. Cred și eu! Dar mai cred vă vestea e o glumă, căci o asemenea încercare prea ar fi de oaie. Ultimele comunicate sunt mute asupra unei asemenea încercări...

Convorbirile și manifestările de solidaritate continuă în capitala Reichului, și ceea ce ziarele numesc „Congresul de la Berlin“ a mai

ținut și ieri și mai ține și azi. Cu toată mediocritatea personală a participanților, acest Congres e de o importanță capitală în istoria lumii, și în special a Europei, căci cu prilejul lui s-a concretizat unirea tuturor popoarelor continentului împotriva comunismului distrugător. Oricare ar fi punctul său de vedere politic sau național, nici un om de bun simț nu poate fi decât alături de Germania în cruciada pe care o duce. Oportunismul egoist care împinge Anglia și Statele Unite în brațele comunismului rusesc constituie *o slăbiciune morală care va duce fatal ambele țări la o înfrângere totală*.

La banchetul de ieri de la Kaiserhof, Ribbentrop a ținut o importantă cuvântare în care după ce a făcut istoricul evenimentelor de la începutul războiului și până azi, a declarat că prin îngrângerea Rusiei s-au obținut două rezultate: 1) națiunile europene au devenit invulnerabile, Anglia nemaiaivând nici un aliat pe continent — și, 2) blocusul economic al Europei a devenit imposibil, resursele Rusiei și ale Asiei împlinind deficitele unei gospodării bine dirijate... Despre pace, Ribbentrop n-a spus un cuvânt, dimpotrivă, a afirmat hotărârea Germaniei și a aliaților săi de a lupta până la victoria definitivă. Despre Statele Unite, ministrul de Externe al Reichului a afirmat că eventuala lor intrare în război lasă Germania indiferentă, toate măsurile fiind luate (?) pentru o asemenea eventualitate. Pentru „eroica Finlandă“, Ribbentrop a avut cuvinte de elogi speciale (dar nu și pentru noi, care totuși ne-am bătut destul de bine...) — ceea ce ar dovedi că până în cele din urmă o pace separată a Finlandei cu Rusia n-ar fi un lucru imposibil, de aci ademenirea prin vorbe special măgulitoare...

La masa de la Kaiserhof au vorbit și reprezentanții Puterilor semnatare ale Pactului. Au vorbit scurt. A stercorat — pardon, a strecurat — și dl Ică câteva cuvinte banale, idioate și sonore. Se putea fără el!

Se vorbește despre posibilitatea încheierii unui nou pact tripartit între Anglia, Statele Unite și Soviete pentru împărțirea influențelor în Pacific și în Extremul Orient. Voci autorizate nu cred însă în posibilitatea unui asemenea pact deoarece Statele Unite și Anglia vor să reguleze *singure*, și fără Rusia, soarta Asiei și a insulelor Pacificului.

Se spune totuși că misiunea esențială a lui Litvinov la Washington constă tocmai în aducerea unui asemenea pact la îndeplinire. Litvinov ar fi autorizat să ofere Statelor Unite baze navale și aeronautice în Siberia și în insulele dependente de Soviete...

Generalul Catron ar fi proclamat, cu consimțământul englezilor, independența Statului Libanului...

Un formidabil cutremur a fost înregistrat de mai toate observatoarele europene, cutremur ce trebuie să fi avut loc în fundul Oceanului Atlantic, cam în regiunea Insulelor Azore. Cutremurul de origine vulcanică, a fost puternic resimțit la Lisabona, unde oamenii au părăsit casele de frică... Nu s-au înregistrat însă nici pagube, nici victime.

Candidații la primărie: după refuzul lui C. Angelescu și al lui Caranfil, se vorbea ieri de Dem. Dobrescu (!!!) — și mai serios de generalul Ștefan Ionescu, fost șef al Marelui Stat Major, înaintea lui Țenescu. Cine știe cu ce răsuflat va ieși marele nostru cunoscător de oameni, Mareșalul!

A apărut decretul prin care colonelul Teohari, ajutor de primar general, însărcinat cu aprovizionarea Bucureștiului, a fost scos din armată „pentru vină gravă împotriva cinstei“. Unii spun că zisul domn colonel a încercat să se sinucidă, alții că e arestat, mai fiind dat și în judecată pentru tâlhăriile sale...

Luni după-amiază Radio București n-a difuzat nimic. Întrebată la telefon, administrația Radiofoniei a răspuns că era „o pană“ la aparatele de emisie și că difuziunea va reîncepe marți dimineața, cum s-a și întâmplat. Aflăm acum cauza „paneii“. Un aeroplan german, cu 6 persoane, ingineri ce veneau de la Berlin, a căzut peste unul din piloanele de emisie (antenele) de la Băneasa... Avionul s-a prăbușit, toți pasagerii au fost omorâți, iar pilonul de radiodifuziune a fost greu avariat. Nici un ziar n-a relatat accidentul. Te întrebi de ce?

A apărut un decret-lege prin care se reglementează așezarea ovreilor în Transnistria. Ovreii băștinași și cei refugiați în Transnistria din ținuturile vecine, vor fi așezați în sate determinate, în casele abandonate de populația autohtonă și vor forma „colonii“ în care ocupațiile lor vor fi reglementate. Ovreii nu vor putea părăsi satul lor, și dacă vreunul ar fi găsit în alt sat, *va fi împușcat*... Un început de creațiune de ghetto-uri — cu sălbăcie inutilă în plus...

Vineri, 28 noiembrie. Pe frontul din Libia comunicatele înregistrează de o parte și de alta succese parțiale și fără mare însemnătate. Nemții pretind că ar fi oprit ofensiva engleză — iar englezii nu prea spun nimic. Ce e sigur, e că după 9 zile de lupte înverșunate, ofensiva britanică n-a dat peste cap forțele germano-italiene, care și-au păstrat „grosso modo” pozițiile lor. Rămâne acum de văzut dacă englezii mai au rezerve importante și dacă aruncându-le într-un nou val asupra pozițiilor inamice, nu vor parveni să le zdruncine. Rămâne asemenea de văzut dacă nemții și italienii n-au adus și ei rezerve care să reziste noului atac.

La Moscova, rușii au două cercuri de fortificații care înconjoară orașul. Primul e la câțiva kilometri de periferia lui, al doilea la o distanță care variază între 60 și 100 kilometri. În dosul fiecăreia din aceste fortificații aleargă o cale ferată circulară. Forțele germane au străpuns la sud-vest și la nord-vest al doilea cerc. Mai rămâne în tot cazul intact primul cerc la care nici n-au ajuns și care a fost reîntărit în ultimele luni prin formidabile lucrări de apărare, mai ales prin șanțuri anti-tanc și prin câmpuri minate...

Cu toate aceste greutăți, nemții, care nu obișnuiesc să se laude „înainte” — se arată foarte optimiști și convinși că Moscova va cădea repede...

Pentru prima dată comunicatul german de ieri vorbește de atacul rusesc la nord de Rostov și afirmă că ar fi fost respins cu mari pierderi pentru sovietici...

Cu gerul care domnește nu-mi pot închipui ce iad trebuie să fie în momentul de față frontul rusesc... Ce suferințe poate îndura omenirea, e de necrezut!

Comisia de anchetă special orânduită s-a pronunțat în chestiunea averii Regelui Carol, și a conchis la restituirea sumei de circa 500 milioane lei „luați fără drept din visteria Statului”. Judecata este dreaptă, dar ea implică o calificare de escrocherie pentru cel ce a săvârșit „însușirile nelegale” — și atunci mă întreb cum rămâne cu demnitatea Dinastiei? Carol a fost un pungaș, toată lumea e de acord, *dar e tatăl Regelui...* Era mai bine să se găsească altă formulă de restituire, care să menajeze obrazul Regelui... Se răspunde din partea Guvernului, că după pronunțarea Comsiei Prezidențiale de judecată, sentința nu va fi publicată; nu va fi publicată, dar o va ști toată lumea... Ce mocirlă!

Curtea de Casație s-a pronunțat ieri asupra unei spețe interesante. Ghica, fostul șef al Siguranței Legionare, făcuse recurs susținând că

acest drept nu-i putea fi luat printr-un simplu decret. Curtea a respins recursul. Asupra faptului ilegalității condamnării foștilor miniștri de către Curtea de Justiție Militară, socotită ca ilegală *fiindcă legea responsabilității ministeriale nu fusese abrogată* — rămâne ca Casația să se pronunțe în secțiuni reunite. În procesul lui Ghica, procurorul Prodan a susținut că reclamantul avea dreptate. Iată un procuror care ar trebui să zboare...

Regele și Regina Elena au plecat alaltăieri-seară, fără zgomot, la Berlin (prin Cernăuți-Lemberg). Azi are loc primirea lor de către Hitler. Diferitele delegații venite pentru semnarea Pactului Antikomintern, au părăsit aseară capitala Reichului...

Importante și decisive conversații au avut loc ieri la Washington între Roosevelt, Cordell Hull, Kurusu (ambasadorul special) și Nomura (ambasadorul Japoniei în Statele Unite). Nu se cunoaște rezultatul lor; ele au avut însă loc după ce fiecare a remis celeilalte părți propuneri concrete pentru o înțelegere în regiunile Pacificului. La Washington, ca și la Tokio, domnește mai mult pesimism decât optimism asupra sfârșitului negocierilor...

Se dezmente categoric că ar fi avut loc manifestații ostile la Roma, în fața Palatului Venezia, sediul oficial al Ducelui. Știrea fusese publicată de către ziarele americane...

Până și la Berlin se vorbește, și foarte serios, de o pace separată între Germania și Franța, pace a cărei semnare ar fi iminentă...

Führerul a primit ieri pe rând, înainte de plecarea lor, pe șefii delegațiilor străine și a discutat pe larg cu ei. Înainte, fiecare avusese întrevederi cu Ribbentrop. Ică al nostru a avut chiar două. Mă îngrozesc de ce o fi ieșit din ele... La audiențele date de Hitler a asistat și Ribbentrop...

DI Ică a dat un interviu ziarului italian *Tribuna*. De data asta nu s-a lăsat în scări și a spus lucruri acceptabile, dat fiind regimul. În ce

privește politica agricolă de mâine, a spus chiar lucruri bune și nimic subversiv...

Nemții dezminț știrea britanică, după care ar avea intenția să distrugă Belgradul, în lupta dusă împotriva comuniștilor. Ziarele din Berlin tratează știrea de glumă grosolană...

Mareșalul Antonescu, interimarul de pretutindeni, a prezidat un Consiliu de Miniștri la care n-au fost însă chemați decât Stoicescu, ministrul Justiției, dr. Tomescu al Sănătății și subsecretarii Oțetelișanu (Instrucție), general V. Iliescu (Propagandă), I. Sandu (Culte) și dr. Dănulescu (Muncă). Consiliul a examinat un vast program pentru educarea tineretului și mareșalul a cerut să i se prezinte un plan, cu care a fost pare-se însărcinat Oțetelișanu.

S-a mai discutat, (dar ce are a face cu tineretul?) chestiunea desființării mitropoliilor Basarabiei și Olteniei cerută de Sf. Sinod (recte de pătimășul de Bălan...) și s-a hotărât că această problemă să fie rezervată viitorului Consiliu de Stat...

Duminică, 30 noiembrie. În comunicatul german de aseară găsim următoarea frază cu privire la operațiunile de pe frontul meridional din Rusia:

„Trupele de ocupație din Rostov evacuează conform ordinelor primite cartierele orașului pentru a întreprinde fără cruțare operațiunile de represalii devenite necesare contra populației care a participat la lupte în spatele trupelor germane, împotriva regulilor războiului“...

Mai întortochiat și mai „diplomatic“ nu se poate mărturisi o dare înapoi... E prima înfrângere a germanilor în acest război — și din acest punct de vedere e dureroasă. Va să zică trupele mareșalului Timoșenko n-au fost complect distruse nici după Kiev, nici după Uman, nici după bătăliile care au urmat. Sau poate că Timoșenko și-a constituit altă armată, între Don și Volga. Ar fi și mai îngrijorător, căci ar dovedi că resursele Rusiei sunt inepuizabile. Nu avem amănunte, noi profanii, despre cele întâmplate la Rostov — dar pare că știrile de izbândită străpungere a liniilor germane, date de sovietici în ultimele zile, nu erau lipsite de temei... Să sperăm că tari și dibaci cum sunt, nemții vor parveni să restabilească repede situația și pe acest sector al frontului.

Căci în celelalte sectoare, mai ales la Moscova, situația armatelor germane e excelentă, o mărturisesc chiar comunicatele rusești și știrile engleze...

În Libia, situația e tot nelămurită. Și nemții și englezii — nu mai vorbesc de italieni — anunță succese, încercuiri, prizonieri, dar nu se prea vede un rezultat pozitiv. Impresia generală ce se degajă din diferitele știri ce ni se dau, este totuși mai favorabilă englezilor care dispun de mari rezerve și de o posibilitate de ravitaliere mult mai lesnicioasă, prin Egipt.

Despre ofensiva fulgerătoare din partea britanicilor nu mai poate fi însă vorba, și s-ar putea chiar, dacă germanii și italienii pot aduce forțe suficiente, ca luptele care țin deja de 12 zile să se termine printr-un succes al trupelor Axei...

Metodele regimului de guvernământ sunt ciudate. Regele Mihai și Regina Elena au plecat în străinătate de miercuri seara, și până acum nici un cuvânt n-a apărut în ziare sau n-a fost spus la Radio despre această călătorie. Ca și cum Regele și Mama Sa nu s-ar fi mișcat din țară... Plecarea Regalilor noștri a fost cu încurcătură. Socotindu-se probabil în timpuri normale, Regina a întrebat pe fiu-său în ziua de 8 noiembrie (Sf. Mihai) dacă n-ar vrea să facă o escapadă de câteva săptămâni, în Italia. Regele bineînțeles că n-a zis nu. Ideea Reginei era să coboarea în cel mai strict incognito până la Florența, să-și revadă vila și prietenii, să răsuflă, să mai scape câteva zile de Antonești. Mareșalul Antonescu a consimțit și el mulțumit, pe de o parte să facă o plăcere Reginei (pe care e acuzat că o persecută...), pe de alta să scape de Rege și de Regină câteva săptămâni...

Regina crezuse că se va urca în Simplon și va coborî în Italia... Mare i-a fost surprinderea când a văzut că i se pregătise ruta prin Galiția și Berlin, deoarece prin Croația nu era posibil, iar prin Ungaria nu era politic...

Prin Berlin deoarece nici un tren direct nu circulă pe ruta Lemberg-Cracovia-Viena și toate numai spre Berlin. Când Regina a aflat că trebuia să rămână de la ora 7 dimineața până seara în Berlin, era să nu mai plece, căci o zi întreagă în Berlin nu era posibilă fără „contacte” oficiale, contacte ce nu-i conveneau, dată fiind situația lui frate-său, Regele George al Greciei. Guvernul nostru a pretins însă că nu se mai putea da înapoi, că ar fi ofensator pentru Guvernului Reichului. Tot ce a putut obține Regina Elena a fost să nu se facă o primire oficială... A trebuit însă să-și amâne plecarea cu 3 zile din cauza ceremoniilor cu Pac-

tul Antikomintern de la Berlin, în mijlocul cărora nu putea cădea — și (după câte mi-a spus Florian Marinescu de la Palat) să înghită un dejun intim la Hitler, dejun ce urma să aibă loc alaltăieri, vineri... Elisabeta Ghica (damă de onoare) — mi-a spus că mareșalul Antonescu, la gară, făcea miercuri seară „un cap“, și părea foarte supărat pe Regina, care a plecat cu un singur vagon regal (a trecut vremea *trenurilor* regale care costau milioane...) n-a luat și o damă de onoare. Unde era să o mai pună, căci Regele și Regina aveau deja cu ei un aghiotant, o cameristă, un valet și doi polițiști...

E de nepriceput de ce se ține secretă deplasarea Regelui. Toată lumea știe că a plecat și mulți au început să troncăne *că nu mai vine...* Și zvonul prinde cu atât mai mult cu cât s-au retras din circulație timbrele cu efigia lui Mihai și s-au înlocuit *pentru trei luni* cu altele cu efițiile lui Mihai Viteazul și Ștefan cel Mare — timbre încărcate cu o suprataxă de 30% în favoarea Casei de Economii al P.T.T.-ului... Era așa de simplu să se încarce timbrele lui Mihai cu zisa suprataxă...

Te pomenești că au dreptate cei care pretind că Regele și Regina Elena nu se vor mai întoarce!

Englezii nu pierd „humour“-ul nici în clipele tragice. Churchill a fost interpellat în Camera Comunelor de un deputat care i-a cerut să-i explice cum împacă Guvernul Majestății Sale respectul tradițional al libertății individuale cu... lagărele de concentrare! Premierul a răspuns că Guvernul actual nu face decât să aplice o măsură decretată în 1914 și că „lagărele de concentrare în care cetățenii britanici neînțelegători ai intereselor superioare ale Nației sunt *ospățați*, sunt organizate cu tot confortul modern și cu plaiuri pentru golf!...“ Ministrul a adăugat: „Sper că Excell. Sa Ducele de Bedford se simte tot atât la largul său în lagărul de concentrare, ca și în castelele sale...!“ Am aflat astfel că al 12-lea duke of Bedford e închis în lagăr de concentrare! Și am mai aflat că în total, sunt închiși în lagăre 639 cetățeni englezi... Nu e mult!

În fine a fost numit înlocuitorul lui Modreanu la Primăria București. A fost numit generalul C. Florescu — un necunoscut... Poate că va fi „omul care *ni* trebuie“ — cum zicea bietul Iorga!

Împlinindu-se un an de la uciderea lui Iorga, au fost celebrate mai multe parastase. Ieri, unul ca să zic așa oficial, la Sf. Niculae Tabacu.

Au fost de față reprezentanții mai tuturor instituțiilor culturale, numai Ministerul Instrucției, ca și Guvernul, a fost lipsă. Pentru un profesor ca Iorga e o rușine. S-a lăsat să se publice articole comemorative, s-a lăsat să se țină parastase și să se publice numele celor prezenți — de ce n-a făcut Antonescu gestul elegant să asiste și el la unul din aceste servicii religioase ca să se spele de sângele vărsat anul trecut de tovarășii săi de lucru, sânge pentru vărsarea căruia are și el o părticică de răspundere?...

De azi înainte ovreii nu vor mai putea ține farmacii și drogherii, la noi. Actualii farmaciști ovrei au 2 luni pentru a-și lichida afacerile; droghistii, 3. Te întrebi ce vor mai putea face ovreii ca să-și câștige viața?

În Germania, s-a ridicat cetățenia germană ovreilor expatriați și stabiliți în străinătate. Credem că li se ridicase de mult... Bunurile ovreilor astfel descetățeniți sunt confiscate de Stat, întrucât s-ar afla pe teritoriu german... Credeam că bunurile ovreilor din Germania, expatriați sau nu, fuseseră luate de mult...

Decretul-lege se aplică și în Protectoratul Boemiei și Moraviei și în Guvernământul General al Poloniei...

La Berlin, Ică a fost sărbătorit, decorat, hrănit cu „delikatesse“ și pupat. Cine spunea că era rău văzut de nemți, a spus prostii. După ce a fost succesiv primit de Hitler și de toți miniștrii, după ce „a regulat“ toate chestiunile, după ce a primit și expediat vineri pe Regele Mihai și pe Regina Elena, dl Ică a reluat drumul Bucureștilor, dus la gară de Ribbentrop. Dl Ică a părăsit Berlinul ieri-dimineață la orele 10½.

Negocierile noastre economico-monetare cu Germania nu s-au sfârșit încă, dar anumite puncte principiale au fost fixate: cursul leului față de marcă nu va fi schimbat, schimbul de mărci în lei, la București, va fi limitat, cumpărăturile dintr-o țară și din alta se vor face după anumite norme ce vor respecta nevoile fiecărei țări. Nemții ne cer un capital de rulment anual de 21 miliarde lei. Noi rezistăm, căci nu vedem cum și cu ce ni-l vor putea rambursa. Negocierile continuă...

Auschnit se înțelese cu Guvernul: să dea 51% din capitalul Soc. Titan Nadrag și în schimb să obțină revizuirea procesului său, achitarea

și un pașaport pentru Portugalia. Ca să facă 51% din capital, frații Auschnit au hotărât sporirea capitalului Societății Titan-Nadrag, noile acțiuni urmând să fie subscrise de Max și Edgard Auschnit, apoi date Statului. Pentru această subscriere aveau însă nevoie de deblocarea unor sume provenite din devize și înghețate la Banca Națională. Max are acolo 100 și Edgard 70 de milioane... Banca Națională a refuzat însă deblocarea banilor, deși i s-a explicat că se cerea pentru înlesnirea unei tranzacții ce interesa Statul¹... Afacerea a rămas deocamdată baltă, dar Auschnit a fost transferat din ordinul Guvernului din elegantul sanatoriu în care se afla, la Brașov. La infirmeria penitenciarului local...

Profitând de absența șefului său Ică, mareșalul Antonescu, interimarul de la Apărarea Națională și de la Instrucție, a prezidat în fiecare din zilele acestea câte un Consiliu la care au fost convocați miniștrii competenți și funcționari superiori specializați. Așa au fost trecute succesiv în examen problemele relative la tineret, la învățământul superior, la aprovizionare, la transporturi etc. De acum înainte toate au să meargă bine. Dacă nu le va strica Ică, la înapoiere...

Ralea la mine. A avut aseară comisie cu Petrovici și cu Gusti, pentru recomandarea nu mai știu cărui profesor. Petrovici i-a spus că va fi numit ministru al Educației Naționale, că decretul era făcut dar că se aștepta și sosirea lui Ică (!!!) ca să se mai facă și alte schimburi în Guvern. Pleacă și Otetelișanu și în locul lui va fi numit un oarecare profesor Petrescu. Otetelișanu stă prost cu Petrovici și lucrează cât se poate împotriva lui. Dar nu va reuși — zice Petrovici. Acum câțiva ani s-au întâlnit amândoi în Cismigiu și Petrovici a întrebat pe Otetelișanu de ce nu mai face politică. Acesta i-a răspuns: „Nu mai fac politică până n-o veni generalul Antonescu la putere!...” — „D-ta ești maniac — a replicat Petrovici — faci politică numai cu generalii, ai făcut cu Averescu și aștepti pe Antonescu! De ce?” Otetelișanu ar fi povestit lui Antonescu acest schimb de cuvinte, dar Antonescu nu s-a supărat, ci a răs...

Gusti n-a fost scos din învățământ deși are o soție evreică. Dar a primit de la Columbia University (New York) propunerea să facă un curs de 2 ani, cu angajament în regulă. A cerut de o lună pașaport, n-a

¹ Banca Națională a declarat chiar că operațiunea era imorală!!!!

primit încă nici un răspuns oficial. În particular, generalul Rosetti i-a spus că Antonescu nu vrea să-l lase să plece...

Primindu-i demisia (de ce el, și nu ministrul de Interne?), mareșalul Antonescu adresează generalului Modreanu o scrisoare de mulțumire pentru serviciile aduse, scrisoare din care extrag următoarea frază: „... ați pus în largă măsură ordine în destrăbălarea lăsată de elementele legionare...”. Interesant!

Deși acreditat de mai multe luni, Filotti, ministrul nostru la Budapesta, n-a fost încă primit de dl Bardossy! La o observație făcută de nemți ministrului Nagy de Galantha, în București, maghiarul a răspuns că „Filotti nu ceruse să vadă pe Excelența Sa”!!! Porcii! Filotti e în concediu la București; ar face bine să nu se mai întoarcă la post. Dl Bardossy a uitat momentele când făcea anticameră la mine și mă ruga cu lacrimi în ochi să scap de ungurii prinși în complotul de la Oradea Mare (noiembrie 1939)! Dar ce să zici, ne caută ceartă cu lumânarea...

Luni, 1 decembrie. Nici ieri la Radio, nici azi în ziare, nimic despre plecarea Regelui și Reginei Elena! Ba de ieri la emisiunea *nemțească* de la 13,50 s-a anunțat că Regele Mihai și Regina Elena au sosit bine la Florența, unde au fost primiți de Ducele și Ducesa de Spoleto, de ministrul României la Roma și de autoritățile italiene locale... Mai mare rușine: în țară *la noi*, anunță nemții ce nu îndrăznesc foile noastre să spună... Dar de ce această tăcere cu privire la călătoria Regelui? A dezaprobat-o Conducătorul? Atunci de ce n-a oprit-o? Lumea se întreabă și nu pricepe...

Dacă plecarea Regelui a fost trecută sub tăcere, în schimb sosirea d-lui Ică e trâmbițată în toate ziarele de azi-dimineață care dau și tot pomelnicul celor prezenți la gara Mogoșoaia la sosirea trenului special (!!!) aseară la ora 11, precum și descrierea emoționantelor clipe. În întâmpinarea Eroului a ieșit și mareșalul Antonescu; apoi tot Guvernul și toți miniștrii străini din grupa țărilor afiliate Axei... Patima mareșalului Antonescu pentru Ică e de nepriceput, dar *este* — și cei care pretind că Conducătorul vrea să facă din el succesorul său, pare că au dreptate. De ce să ne mirăm, toate tiraniile se aseamănă: Regele Carol a dat țara

pe mâna unui Tătărescu și a unui Călinescu, de ce n-ar da-o Antonescu pe mâna lui Ică?

Comunicatul german de aseară conține următoarea dureroasă frază: „În lupta *de apărare* contra atacurilor în masă pe care inamicul le-a repetat și în cursul zilei de ieri (29 nov.), trupele germane în colaborare cu aviața au pricinuit pierderi din cele mai mari inamicului lângă Rostov și la cotul Donețului...”

Comunicatele cu „pierderi mari pricinuite inamicului” sunt comunicate de înfrângere... Să așteptăm restabilirea situației, și să dea D-zeu să vină. Din câte nu se spune, pare că rușii au adus pe frontul european din forțele lui Blücher, concentrate până acum în Extrem-Orient, pentru a preveni un atac japonez. Se zice că ar fi acolo adunați peste 2 milioane de oameni perfect echipați și înarmați... Cum japonezii nu par periculoși, sovieticii nu se mai tem de un atac al lor și încep să-și mute trupele de la Vladivostok în Europa... Pe celelalte sectoare ale frontului rusesc nemții merg bine. Moscova e din ce în ce mai amenințată (dacă afirmațiile Berlinului, că va cădea în câteva zile sunt justificate, rămâne însă un punct de întrebare), Petrogradul tot mai strâns în clește. Chiar ziarul *Pravda* recunoaște că înaintarea germană la sud de Lin constituie un mare pericol pentru apărarea Moscovei...

Comandamentul german anunță că de la 22 la 29 noiembrie, 207 avioane sovietice au fost doborâte de pe frontul de răsărit, contra 24 germane. Sovietele au mai pierdut în același răstimp 50 de tancuri, 1 250 autovehicule, 173 de trenuri și aproape 10 000 (?) vagoane...

Fugari ruși sosiți la Shanghai în China povestesc că în Rusia neocupată moare lumea de foame și ger. Nu mai sunt nici alimente, nici combustibil. Exodul spre Siberia e îngrozitor și drumurile spre Urali sunt însemnate de nenumărate cadavre... Teroarea domnește pretutindeni și închisorile sunt pline de deținuți politici. Actualmente, Rusia prezintă jalnicul aspect din 1918 și 1919...

Între Japonia și U.S.A., nouă fază de încordare. Conversațiile au ajuns la un punct mort. Americanii au predat japonezilor o notă conținând *condițiile prealabile pentru începerea negocierilor...*, japonezii au remis americanilor altă notă înfățișând punctul lor de vedere... Fiecare Guvern *examinează* propunerile celuilalt. O înțelegere pare exclu-

să — totuși nu se crede nici la Washington nici la Tokio într-o declarație iminentă de război. Cordell Hull a afirmat că nota americană nu are forma unui ultimatum, iar la Tokio lipsa de benzină, de bumbac și de cauciuc va pune pe gânduri pe cei care agită ideea unui război cu Statele Unite, sau cu Rusia (pentru aceasta din urmă, adaug: din nefericire...). E probabil că între cele două State, politica de mârșială și de încordare va mai dura, dar deocamdată *fără explozie!*

Un comunicat german ne informează că bandele comuniste din vestul Serbiei, conduse de fostul deputat comunist Melentie Nikșici și de mai mulți ovrei străini au fost definitiv nimicite în lupte în jurul orașelor Caciak și Uzice. La Belgrad — spune comunicatul — stărpirea bandelor comuniste a fost primită cu bucurie, căci răzvrățiții terorizaseră regiunile în care operau. Se citează cazul de la Stragare, unde bandele au evacuat și lăsat în frig copiii dintr-un orfelinat căruia i-au dat foc, și câte altele...

În tot cazul, în fosta Iugoslavie merge greu pentru ocupanți...

Pare că apropierea între Franța și Germania face progrese. În acest sens se pronunță și ambasadorii Abetz și de Brinon (reprezentanții Germaniei și Franței neocupate, la Paris) în interviurile ce au publicat în *Le Combat*. Politica de apropiere față de Franța poate să fie însă, din partea Germaniei și un șantaj la adresa Italiei...

S-a inaugurat la Tiraspol primul liceu român din Transnistria. Orice act care tinde la permanentizarea ocupării noastre în Transnistria, e un act *nepolitic*... De nu le-am plăti scump, toate aceste prostii..

S-a hotărât că în Basarabia numai limba românească să fie îngăduită în orele de serviciu, în birourile administrației de Stat, județeană sau comunală.

S-a interzis de asemenea, între Prut și Nistru, portul șepcilor rusești!!!...

Mai mulți prefecți și primari au fost destituiți fiindcă au tolerat specula cu vânzarea lemnului de foc, în circumscripțiile lor administra-

tive... Un căruțaș, care a luat 2 000 de lei unui nenorocit ca să-i transporte o căruță de lemne a fost nevoit să restituie 1 600 lei clientului speculat, și a mai fost și trimis în lagăr de muncă... Foarte bine!

S-a înființat și la noi „Ajutorul de Iarnă“, copiat din Germania („Winterhilfe“). Mareșalul Antonescu face azi un călduros apel la punțile noastre sleite. În acest apel nu lipsesc — durere, vorba lui Maniu — nici picăturile de venin, atât de inutile, dar fără de care demagogia regimului nu poate trăi. Când ceri celor bogați, nu e momentul să-i înjuri și să-i ameninți. Semn de slăbiciune...

Odată cu manifestul mareșalului au apărut și un apel al patriarhului, fără miez și fără sare, și câteva linii gentile semnate de Regina Elena... Organizarea „Ajutorului de Iarnă“ a fost încredințată Consiliului de Patronaj (M-me Mimirica secundată de Veturia Rasputain!).

În seria cuvântărilor patriotice organizate de „Universitatea Liberă“ din București, a vorbit și Gheorghe Brătianu, la Dalles, despre Moldova. Mi se spune că a avut un succes imens, că a fost ovaționat mai multe minute... Aplauzele n-au putut fi îndreptate către conferențiar, care e mediocru; ele au mers către numele de *Brătianu*, ca o protestare împotriva regimului — și asta e trist, dar e și în mare parte vina mareșalului Antonescu; nu se guvernează cu nervi, ci cu răbdare și mai ales cu bun simț...

Consiliul de Miniștri a decis următoarele:

„*Art. I.* Cetățenii germani și persoanele juridice cu sediul în Germania, cum și cele ce au în România sedii secundare sau reprezentanțe, pot dispune liber de bunurile, drepturile și interesele ce au în România.

Art. II. Nu pot vinde liber imobilele și fondurile industriale sau comerciale decât cetățenilor români de origine etnică română sau germană.

Art. III. Nu pot cumpăra imobile, acțiuni sau participări sub orice formă în întreprinderile comerciale și industriale decât cu autorizațiile prevăzute de legi“.

Măsura e excelentă, căci amicii noștri nemți erau pe punctul să cumpere tot la noi, mai ales de la ovrei...

Marți, 2 decembrie. Îmbățați cu apă rece cum suntem, noi simpli muritori, în materie de știri militare — tot nu suntem încă lămuriți pe

deplin despre cele întâmplate la Rostov. Dar totuși nemții încep să mărturisească înfrângerea... Confruntând comunicatele rusești cu cele germane, începem să ne facem o idee despre ce a fost. A fost o acțiune de surprindere din partea sovieticilor, bine executată. Pare că nemții s-au încrezut în frăgezia gheții Donețului, socotind că nu era destul de tare ca să suporte tancuri și autovehicule de tot soiul, dar totuși destul de rezistentă ca să nu permită ambarcațiunilor să treacă de la un mal la altul. Rușii au spart însă gheața, și pe vase au trecut — și au surprins trupele germane din Rostov, pe la spate. Muscalii pretind că au măcelărit pe nemți și că au luat un numeros material de război. Nemții afirmă însă — că s-au retras în ordine, că au distrus complet orașul și căile de comunicație, că rușii au suferit enorme pierderi, mai mari ca în toate luptele de până acum de pe frontul oriental... E o înfrângere locală serioasă. Să sperăm că aliații noștri vor restabili repede situația, și că nu se vor demoraliza, după cum nu s-au demoralizat astă-vară când, după victoria lor de la Smolensk, Timoșenko a contraatacat cu vigoare la Viasma și a dat pe adversarii săi înapoi. Căci abia acum aflăm cât de serios a fost atunci succesul generalului sovietic...

Pare că trupele noii armate ale lui Timoșenko nu au fost aduse din Extremul Orient, cum s-a crezut, ci din Caucazia, din Turkestan și din Siberia Occidentală și la ele s-au adăugat și rămășițele armatei lui Budionnâi... La Rostov, generalul Iarnă a fost alături de ruși, mai familiarizați cu fenomenele climaterice locale. Pare că pe celelalte sectoare ale frontului oriental, generalul Iarnă să fi ajutat mai mult pe nemți, mai ales la Moscova, unde, după chiar mărturisirea sovieticilor, forțele germane înaintează bine. În cercurile germane se spune mereu că Moscova va cădea peste câteva zile. Cred că este mai mult o știre „de compensație“ pentru anihilarea efectului înfringerii de la Rostov...

Din Libia, știrile sunt tot atât de nelămurite și de contradictorii ca cele din Rusia. Nemții și italienii pretind că au oprit ofensiva englezilor, pe când aceștia afirmă că sunt stăpâni pe situație, că încercuiesc forțele inamice și că Cirenaica e virtual pierdută pentru germano-italieni... Nemții s-au lăudat cu 3 generali capturați: acum se mândresc și britanicii cu capturarea generalului von Ravenstein care a comandat forțelor germane la trecerea Meusei, în Belgia, anul trecut...

După câte ne putem da seama din depărtare și din întuneric, pare că poziția englezilor e mai bună ca a aliaților, căci englezii dispun de Egipt ca bază de ravitaliere și pot aduce nestânjeniți oameni și material prin Marea Roșie — pe când nemții și italienii trebuie să transporte tot din Italia *fără a stăpâni drumul între cele două coaste*. Dacă ar putea să se servească de Tunisia, de Algeria și de Maroc ca baze, situația

s-ar schimba, și pare că într-acolo se tinde la Berlin. În legătură și cu aceste tendințe, trebuie pusă întrevăderea care a avut loc ieri la Saint Florentin-Vercigny (Youne) între mareșalii Pétain și Göring — și marea deprimare ce domnește în Italia, căci italienii știu că o înțelegere cu Franța nu se poate face decât cu prețul sacrificării pretențiilor teritoriale scumpe macaronarilor...

Telegrama din Berlin și din Paris dau mare importanță acestei întrevăderi de la Saint Florentin. Nici o precizare nu se dă asupra celor vorbite, dar se afirmă de o parte și de alta că un mare pas s-ar fi făcut pe calea înțelegerilor între cele două State. De Brinon a făcut aseară o expunere presei, *la ambasada germană din Paris*, în care, fără să des-tăinuiească nimic și-a exprimat încrederea într-o viitoare colaborare între Franța și Germania. La Berlin, toată lumea a devenit francofilă și... iatlianofobă, fără jenă.

Între Japonia și Statele Unite, tensiune în mare creștere... Negocierile sunt ajunse la un punct mort. Roosevelt s-a înapoiat la rezezeală la Washington, de la Warmsprings, unde plecase pentru o vacanță mai lungă. Se vorbește de o iminentă blocadă a Japoniei din partea grupului A.B.C.D., cum se numește acum la Tokio alianța dintre America, Britania, China și Olanda (desemnată prin litera D. Dutch)... S-ar tăia toate căile de aprovizionare ale Japoniei, în Oceanul Pacific. La Tokio, se socotește că concentrarea trupelor britanice în Birmania și patrularea aeriană a căilor de comunicație dintre Birmania și China, constituie deja un act de ostilitate...

Ieri a avut loc un Consiliu de Miniștri în care dl Ică a expus rezultatele (?) misiunii sale la Berlin. Mareșalul Antonescu și colegii săi l-au felicitat călduros pe dl Ică pentru succesele (?) obținute... Despre aceste succese nu ni se spune însă nimic, în schimb ziarele publică în extenso programul celor 4 zile petrecute de Erou în capitala Reichului, *dându-ne oră cu oră deplasările marelui om de Stat!!!* Așa ceva nu s-a mai văzut niciodată! S-a speriat și bietul Ică de situația la care a ajuns!

Ieri, 1 decembrie, aniversarea unirii Transilvaniei cu Patria-Mamă, s-a slujit un Te Deum la Patriarhie. Au asistat mareșalul Antonescu, tot

Guvernul și autoritățile. La defilare — după cum ne arată fotografiile *Universului* — militarii au asistat în tunică și civilii în frac, fără paltoane și mantale! Își vor fi pus boierii flanele multe pe dedesubt — dar bieții soldați ce sunt ei de vină că vrea Antonescu să-și omoare miniștrii? Ieri-dimineață, temperatura a fost – 5°!

Un decret-lege modifică Codul Penal în articolele relative la luarea de mită, agravând pedepsele. Se vede că s-a speriat și Antonescu de cât se fură sub scutul autorității sale... Ziarele publică și numele câtorva negustori prinși cu înșelătorie la cântar și trimiși în lagărele de muncă... Printre ei, e și un căpitan în retragere, Grigorescu, președintele unei cooperative din Tulcea...

Colonelul Valfré di Bonzo, atașatul militar italian, a fost rechemat într-un mod brusc și neobișnuit. Prieten bun cu Deméter Ghica (fostul ministru de Externe) a mărturisit acestuia că rechemarea sa (a fost trimis în Libia...) e datorită rapoartelor sale politice. Căci atașatii militari italieni au ordin să trimită și rapoarte politice. Valfré a raportat la Roma că România e pierdută pentru Italia, de la arbitrajul de la Viena. Românii nu s-au mirat de atitudinea germanilor, care au fost considerați până acum în urmă ca inamici, dar au fost profund afectați de atitudinea „fraților” italieni. Simpatiile României n-ar putea fi recâștigate de Italia — adăuga Valfré — decât *prin acte* care să șteargă impresia din august 1940. Germanii au pus în seama Italiei, *protectorii Ungariei*, hotărârea de la Viena, și s-au grăbit să mai spună la ureche *că vor drege ei lucrurile*... Se vede că sfaturile lui Valfré n-au fost pe placul celor de la Roma...

Ghica îmi mai povestea că a dus pe prietenul său la gară. Cu același tren pleca și o vagă misiune japoneză, în treacăt prin București. O droaie de ofițeri germani însoțea pe japonezi și între germani și japonezi domnea cea mai camaraderească cordialitate. Pentru Valfré fusese trimis un singur ofițer german care a salutat cu degetele la șapcă, dar n-a spus un cuvânt, și nici n-a întins mâna italianului la plecare... Diferența de atitudine a impresionat pe toți cei prezenți... Schimbând cu cel ce pleca câteva cuvinte privitoare la ultimele evenimente militare, Ghica și-a arătat părerea că războiul va mai dura 5 ani... Valfré i-a replicat: „Cunosc țări ce nu vor mai ține nici 5 luni...” Mai clar nu-și putea exprima italianul pesimismul asupra deprimării și deznădejdei țării sale...

În legătură cu deprimarea italienilor, mi se povestește o istorioară nostimă napolitană. Se știe că San Genuaro, al cărui sânge mort înviază și clocotește o dată pe an, este sfântul protector al orașului Napoli. Napolitanii îl țin răspunzător pentru cele bune și cele rele — și când cad nenorocirile pe ei îl înjură de-l spurcă. Exasperați de bombardările englezești, care au pricinuit atâtea victime, lazzaroni s-au dus la San Genuaro și i-au strigat: „Mascalzone! Non e Napule la capitale d'Italia, è Roma, è Roma, porco di magnale!“ Cu alte cuvinte: Prea Sfinte, trimite pe englezi la Roma!

Nici azi, nici un cuvânt — oficial sau neoficial — despre plecarea și călătoria Regelui! În programul detaliat al d-lui Ică, nimic despre prezența Regelui vineri la Berlin — deși zisul domn Ică și-a amânat plecarea pe sâmbătă-dimineața ca să asiste la primirea Regelui (modestă și intimă, dar reală) în capitala Reichului...

Dejunul la Hitler a avut loc — faptul mi-a fost confirmat ieri de cei de la Palat.

Miercuri, 3 decembrie. De pe frontul rusesc nimic nou care să ne bucure: pe lângă succesul pe care l-au înregistrat la Rostov, sovieticii mai anunță unul la nord. Ei pretind că au atacat și ocupat orașul Tișvin, pe linia Petersburg-Vologda, și că au restabilit frontul în acest sector pe linia pe care era înainte de ultima înaintare a nemților. Comunicatul german de ieri recunoaște că se duc lupte grele *la est* de Tișvin...

În regiunea Rostovului, după ce comunicatul confirmă distrugerea totală a orașului, vorbește de lupte în curs, de colosale pierderi ale bolșevicilor (balsamul obișnuit al mărturisirilor de înfrângere...) și de mutarea frontului spre vest de Rostov...

În Cirenaica, nemții pretind că au luat ofensiva (?), italienii că au luat încă un general prizonier — iar englezii că ofensiva lor progresează sigur...

Impresia generală e că nemții au dat de greutate: să sperăm că le vor învinge — altfel ar fi tragic...

Parlamentul finlandez a reîncorporat Finlandei teritoriile cedate Rusiei prin pacea de la Moscova și pe care armata lui Manerheim le-au reocupat. S-a decretat și reîncorporarea peninsulei Hongö, deși e încă ocupată de ruși. S-a decretat de asemenea și liberarea Finlandei de

toate obligațiile impuse prin zisa pace de la Moscova, în favoarea Sovietelor.

În Japonia și în tot Extremul Orient, fenomene prebelice... Japonia a mobilizat aproape toate forțele ei armate. Englezii au trimis o escadră suplimentară la Hong Kong și un corp expediționar de 50 000 oameni la granițele Thailande spre China și Indochina. Indiile Neerlandeze și-au mobilizat aviația (?).

Guvernul japonez n-a dat încă răspuns ultimelor propuneri americane. La Washington, vânt de război...

La Tokio, se pretinde că Japonia vrea să negocieze mai departe cu Statele Unite și să facă tot ce-i va sta în putință pentru evitarea războiului... Numai să poată: am impresia că Statele Unite vor războiul...

Termenul Împrumutului „benevol” a fost întins până la 1 februarie viitor...

Întrevederea Göring-Pétain continuă să facă obiectul comentariilor presei, în Germania și în Franța. La Berlin se vorbește acum de posibilitatea unei participări oficiale a Franței la războiul împotriva Sovietelor. O asemenea participare ar presupune însă încheierea unei păci prealabile între Franța și Germania...

Presa berlineză afirmă că la Saint Florentin, deși nu s-a ajuns la *rezultate concrete și precise* s-au pus bazele viitoarei colaborări a Franței în cadrul Europei Noi.

Un fapt semnificativ se poate vedea în noile măsuri contra ovreilor ce au fost luate în Franța. De câte ori o țară se apropie de Germania, decretează o lege împotriva ovreilor... După ce i-a îndepărtat din teatre, cinematografe, presă etc., etc. — Guvernul din Vichy a promulgat *acum* un nou decret prin care ovreii sunt opriți să cumpere și să speculeze terenuri în orașe, să posedे imobile în care se închiriază apartamente (blocuri), să funcționeze ca „consilieri tehnici” în societățile de la direcția cărora au fost înlăturați... Vremuri grele pentru Israel!

Joi, 4 decembrie. Anglia — după câte am aflat ieri — ne-a trimis un ultimatum: dacă până mâine 5 decembrie nu consimțim la retragerea trupelor noastre din Rusia, ne declară război... Bineînțeles, în ziare, la Radio, nimic despre așa ceva...

O schimbare a politicii noastre fiind exclusă, vom primi și noua încercare la care ne supune soarta. Justificată prin dreptul sfânt de a ne apăra existența, acțiunea noastră împotriva bolșevismului cotropitor apără în același timp și întreaga civilizație europeană de distrugere prin anarhia comunismului. Fie și numai din acest din urmă punct de vedere, gestul Angliei poate fi privit ca un atentat împotriva conștiinței omenirii. Nu pot să cred că poporul și Guvernul englez să fi pierdut într-atât simțul realităților, și vreau să cred că ultimatumul ca și declarația de război — dacă va veni — sunt numai *vorbe* menite să „încadreze” monstuoasa alianță cu Sovietele, și că *în fapte*, nimic nu se va schimba în raporturile noastre de azi cu Anglia...

Se zice că Guvernul britanic va declara în același timp război și Finlandei...

Comunicatul german de ieri ne pisează cu succesele dobândite în regiunea Moscovei. Neînsemnate de altminteri și acestea... Despre operațiunile dinspre Rostov și Tișvin, nimic. Nici măcar faimoasa formulă: „operațiunile sunt în curs” — n-a apărut...

Totuși, de la Marele Stat Major mi se spune că ofensiva rusească de la Rostov ar fi fost oprită și că situația pe acest sector n-ar fi îngrijorătoare. Să dea Dumnezeu să fie așa!

Soarta războiului e în mâna lui Dumnezeu și nimic nu se poate prevedea cu certitudine. De unde ne credeam în perfectă siguranță pe frontul rusesc, iată surprinderea de la Rostov! De unde toată lumea era convinsă că trupele Axei vor fi date peste cap în Africa septentrională, iată că nemții și italienii rezistă în Cirenaica, și — după știrile de ieri — pare chiar că ar fi trecut la ofensivă... Mai bine, de zece ori mai bine, măturau puhoiul bolșevic și mâncau bătaie în Africa! Ce importanță are Africa!

După telegramele de ieri, rușii au început să evacueze Hongö, distrugând tot în urma lor. Nenorocită Finlandă, martiră nevinovată, ca și noi!

Pe mare, germanii au dat o nouă dovadă de avântul și eroismul cu care luptă marina lor, marină care s-a acoperit deja de glorie în trecutul război. Crucişătorul auxiliar „Cormoran”, un simplu vas de comerț înarmat, a scufundat pe coastele Australiei, crucişătorul australian „Sidney”, vas modern de război de peste 6 000 tone! „Sidney”-ul a pierit în valuri, dar și „Cormoranul” a fost atât de avariat încât a trebuit să fie abandonat de echipajul său, din care o bună parte a putut să se salveze pe coastele Australiei.

Între Statele Unite și Japonia, încordare tot mai mare. Din toate știrile reiese că Japonia ar vrea să evite războiul, dar cum să primească condițiile prealabile impuse de U.S.A., pentru orice negocieri — condiții ce par a fi următoarele: 1) retragerea trupelor japoneze din China și Indochina — 2) abandonarea Pactului Tripartit. Primirea unor asemenea condiții ar însemna decapitarea Japoniei, umilirea și subjugarea ei. Poporul japonez e prea mândru și prea războinic ca să primească o asemenea umilință.

Ministrul de Finanțe american a declarat că, cu toate creditele votate, datoria Statelor Unite va ajunge la *150 miliarde de dolari* (în lei: aproape *30 de mii de miliarde (!!!)* — socotind dolarul *pe cursul legal*, dar fictiv!) Nebunia omeniri nu mai cunoaște margini!

Statele Unite au hotărât să întindă și la Turcia legea „Închiriere și Împrumuturi“, aplicată până acum numai Angliei și aliaților ei de război...

În Albania, ca și în provinciile fost iugoslave ocupate de italieni — stare de război civil. Guvernul Verlaci, înscăunat odată cu anexiunea Albaniei neputând restabili ordinea, a fost înlocuit printr-un minister prezidat de Mustafa Merika Kruja...

Întrevederea Göring-Pétain continuă să ocupe presa berlineză. Se pare că lucrurile nu merg așa de ușor cu Franța: Guvernul de la Vichy, de acord pe principii, se lasă greu pe amănunte...

În Italia s-a experimentat un nou tip de avion, avionul-rachetă. Acest avion e caracterizat prin faptul că nu are elice: un motor activează un sistem de pompe care aspiră aerul pe la partea dinainte a avionului, îl comprimă și-i dă drumul pe la spate... Aviatorul de Bernardi a străbătut în două ore, cu aparatul-model construit pe bazele noului brevet, distanța de la Milano la Roma...

Se pun mari speranțe în această invenție.

A murti compozitorul Sinding, cel mai de seamă reprezentant al muzicii din Norvegia.

„Ajutorul de Iarnă“ își va începe colectele în zilele de 6 decembrie (Sf. Nicolae) și de duminică 7. Reprezentanți ai Consiliului de Patronaj vor cutreiera orașul și vor cere din casă în casă, efecte sau parale. Voi da cu dragă inimă, numai să mai am de unde...

Iarna continuă teribilă, ca în ianuarie. Azi-dimineață – 6 grade...

Geniile noastre epistolare, Iuliu Maniu și Dinu Brătianu, au adresat lungi scrisori mareșalului Antonescu cu prilejul Plebiscitului, ca să explice de ce s-au abținut și să critice politica regimentului. A lui Maniu are 25 de pagini; începe prin a enumera hotărârile și faptele pe care le aprobă, continuă prin a arăta pe cele pe care nu le aprobă și sfârșesc prin a nu mai aproba nimic!!!

Deși e mai moderată, scrisoarea lui Dinu Brătianu a înfuriat pe mareșal mai mult ca a lui Maniu. „Am să răspund eu *domnului ăsta!*“ — ar fi răcnit dictatorul nostru. Vai, barem dacă n-ar publica răspunsul, căci se cam încurcă când scrie!

Vineri, 5 decembrie. De pe fronturi știrile sunt mai liniștitoare. În regiunea Rostovului pare că germanii au oprit ofensiva sovietică; comunicatul de ieri-seară anunță chiar succese precum distrugerea unui regiment, capturarea unei însemnate cantități de material, distrugerea a peste 100 de avioane. De n-ar fi toate numai pe hârtie.

Finlandezii au ocupat Nangoe. Un vas sovietic „Stalin“, avariat de o mină la ieșirea din port a fost capturat. Vasul de 12 000 tone transporta 6 000 de bolșevici și material de război. Sovieticii organizaseră apărarea Leningradului în mod remarcabil; ocupaseră Nangoe (pe coasta finlandeză) și Port-Baltic (la vest de Reval, în Estonia) și puteau astfel închide golful Finlandei — iar prin canalele maritime „Nonskoi“ și „Stalin“ legaseră Kronstadtul prin Neva, lacul Ladoga, râul Svir, lacul Onega — cu Arhanghelsk. Prin ocuparea porturilor Port-Baltic și Nangoe, prin tăierea canalelor pe râul Svir și pe lacurile Ladoga și Onega, toată această frumoasă organizație strategică s-a prăbușit... Epavele flotei sovietice din Marea Baltică sunt refugiate acum la Kronstadt, dar Kronstadtul e sub bătaia tunului german...

La Moscova, deși plouă (!!!), trupele germane înaintează și au ocupat Malo-Iaroslavăt și Mojaisk. Mai au drum până la Moscova...

În Cirenaica, nu încapе îndoială că ofensiva engleză a fost pentru moment oprită. Putea-vor însă rezista trupele germane și italiene la un nou atac? Englezii au în Egipt o bază formidabilă, iar germanii și ita-

lienii sunt cu un picior în nisip și cu altul în mare, într-o mare care nu e a lor...

Petrovici și-a văzut visul cu ochii: a fost numit ministru al Instrucțiunii, adică al Educației Naționale, căci așa îi zice acum. Subsecretar la același departament (în locul lui Otetelișanu) a fost numit I.C. Petrescu, conferențiar universitar și omul lui Mihalache. Profesorul Al. Marcu (de la Litere) a fost numit subsecretar la Propagandă și Titus Dragoș (actual secretar general la Finanțe) subsecretar la Românizare, în locul lui Zwiedenek. Numirea lui Dragoș e excelentă, e un băiat inimos și inteligent. Poate că în locul hahalerei de Zwiedenek va izbuti să pună ceva ordine în spelunca de la Românizare...

Cordell Hull a vorbit presei la Washington și amiralul Togo la Tokio. Cuvântările lor au mai aruncat untdelemn pe foc...

Roosevelt a avut o lungă întrevedere cu președinții Senatului și Camerei Reprezentanților. La întrevedere a asistat și Vice-președintele Republicii, Wallace. Conferință de „capacitare”, sau de presiune asupra Guvernului japonez?

Extinderea aplicării legii „Închiriere și Împrumut” asupra furniturilor Turciei e viu comentată și azi și interpretată la Berlin ca o încercare de ademenire a Guvernului din Ankara...

A.B.C.D.-ul¹ e mai activ ca oricând și ceva trebuie să crape, fie pe terenul diplomatic, fie pe al faptelor...

O telegramă ne informează că Camera Comunelor a votat o lege introducând *serviciul obligator* pentru bărbați și femei. Telegrama nu spune „serviciu obligator *militar*”, ci „serviciu obligator”. Poate să fie vorba de alte prestații decât cele militare...

Se zvonește că Laval merge la Berlin și că Franța (Guvernul de la Vichy) va adera la Pactul Antikomintern. Un nou asasinat la Paris: de data asta a fost doborât un medic general, șeful serviciului sanitar german din Franța ocupată... Nemții au dat un termen, până la 10 decembrie, ca să se descopere ucigașii — dar de data asta nu mai sunt pro-

¹ America, Britania, China și Olanda (pe englezește Dutchland).

teste înfuriate la Berlin, nici amenințări cu execuții... E ceva în aer, în raporturile celor două Guverne, și apare că Reichul nu vrea să tulbure atmosfera cu măsuri prea drastice. Cel puțin deocamdată...

Toma Oanță, ajutor de primar la Craiova (al 2-lea ajutor, primul fiind Gogu Adam Popescu) a fost destituit fiindcă a lovit un sergent de oraș, care-și făcea datoria în piață... Măsură bună; n-am priceput pentru ce a fost numit, căci a avut legături cu legionarii și nu era bun de nimic...

Sâmbătă, 6 decembrie. Sf. Nicolae se lasă cu – 6°! Ce iarnă timpurie!

De pe fronturi nimic impresionant. Poate că ofensiva lui Timoșenko în regiunea Rostovului a fost oprită. De o parte și de alta se afirmă că mari pierderi au fost pricinuite inamicului... La Moscova înaintare, la Leningrad, pas pe loc. În Libia, englezii pregătesc al doilea val de ofensivă. Rezista-vor nemții și italienii la acest al doilea atac, ca la cel dintâi?

Garoflid a adresat un lung memoriu mareșalului Antonescu, memoriu pe care l-a publicat în ziarele de ieri. Memoriul e mai mult sau mai puțin parafraza discursului ținut de fostul ministru al Agriculturii, acum câțva timp, la întrunirea Sindicatelor Agricole. Într-însul, Garoflid face critica reformei agrare, așa cum s-a desăvârșit, uitând că marele vinovat *a fost el*, care, ca ministru al Reformei Agrare în 1920/1921, n-a știut să reziste nici demagogiei, nici prostiei. În continuare, pledează pentru proprietatea mijlocie, se plânge de prețurile impuse produselor agricole și de urcarea impozitelor, de lipsa măsurilor raționale pentru încurajarea și înlesnirea culturilor — și insistă mai ales asupra precarității proprietății sub continuele amenințări de expropriere.

În ziarele de azi, mareșalul Antonescu publică la rândul său un lung și documentat răspuns, care a cerut o lungă pregătire ce dovedește că intervenția lui Garoflid a fost provocată...

Esențialul: mareșalul se ridică cu dârzenia lui obișnuită împotriva măsurilor demagogice și *garantează rituos siguranța proprietății, de care nimeni nu se va atinge*. Mai departe, se declară perfect de acord

cu Garoflid în privința regimului proprietății și face o lungă expunere în care rezumă tot ce a făcut Guvernul său pentru agricultură și creșterea animalelor — și explică necesitatea ajustării impozitului agricol, față de creșterea continuă a prețurilor și prin urmare a veniturilor agricultorilor. În ce privește prețurile, în special al grâului, mareșalul le compară cu prețurile din celelalte țări vecine și constată că agricultorii români nu se pot plânge. Are dreptate...

Importanța mare a acestui „manifest agrar“ constă însă în afirmarea respectului dreptului de proprietate, de care regimul e hotărât să nu se atingă. Să dea Dumnezeu să nu schimbe...

Bardossy a declarat în Camera ungară că Anglia a trimis Regatului maghiar un ultimatum prin care îi cere să-și retragă trupele din Rusia până la 5 decembrie miezul nopții. În cazul în care Guvernul din Budapesta nu s-ar supune acestei cereri, Anglia se va considera în stare de război cu Ungaria din ziua de 6 decembrie (azi), orele 24...

Același ultimatum l-am primit și noi. Dar nouă nu ni se spune nimic. De ce? Acest regim de dictatură clandestină e oribil și teribil de deprimant. Trăim în întuneric...

Se vorbește de înlocuirea lui Marinescu, la Economie, prin Leon, care a fost ministru tot la Economie, toamna trecută și scos după câteva luni pentru incapacitate! Aflu că Caranfil, ca să scape de Primărie, a produs un certificat medical!!! Nimeni, din câți ar putea face ceva, nu vrea să se încurce cu Antonescu... „Il fait le vide autour de lui...“ (El face gol, vid în jurul său).

Schimbări la Siguranța Generală: colonelul Nicolae Diaconescu a fost numit director general în locul generalului Leoveanu, și Ion Stănescu, procuror la Curtea de Apel din București, subdirector general. Acesta din urmă, dacă e fostul judecător de instrucție e bun — dar om fără scrupule. Leoveanu s-a dovedit complet incapabil — nu va fi greu pentru Diaconescu să se arate mai destoinic...

Ziarele *Washington Times Herald* și *Chicago Tribune* publică un raport confidențial, purtând data de 11 septembrie 1941 care, după afirmația lor, ar fi fost redactat din ordinul Președintelui Roosevelt

de către Înaltul Comandament Comun al armatei și al marinei Statelor Unite.

Acest raport prevede un război total și un corp expediționar de mai multe milioane de oameni destinat să debarce în Europa și să distrugă Germania și pe aliații ei!!!

Raportul mai conține o sumă de considerații și de subproiecte, unul mai fantastic decât altul!

Ziarele germane, cele filo-germane din America și *Agenția D.N.B.* fac un caz enorm de această „descoperire“. Ea pare totuși să fie o simplă născocire, o *revanșă* față de destăinuirile lui Roosevelt privitoare la așa-zisele planuri germane de împărțire a Americii de Sud...

E probabil că Guvernul american va proceda la o anchetă pentru a stabili din ce izvor au țâșnit cele publicate în mai sus-menționatele gazete...

Duminică, 7 decembrie. De pe front, nimic schimbat. Pare că la sud, în sectorul Rostov, trupele germane au consolidat mai mult sau mai puțin un nou front; la Moscova înaintează, încet. Lupte aprige la Tula, în avantajul nemților, Radio-Moscova anunță că Sovietele fac apel *la copii*, să lupte și ei alături de adulți...

De ieri suntem în război cu Anglia. La Radio-Londra s-a comunicat că deoarece Finlanda, Ungaria și România nu s-au supus ultimatumului dat, Anglia se consideră în stare de război cu aceste țări, de ieri, sâmbătă ora 24 și 5 minute...

Emisiunile britanice mai adaugă că răspunsul Finlandei a fost nemulțumitor; despre al Ungariei (care se zice că ar fi fost foarte politicos) și despre al nostru (al cărui conținut nu-l cunoaște nimeni), nici vorbă. În fine ziarele noastre de azi publică, sub forma unei telegrame *D.N.B.* de la Berlin, știrea celor 3 ultimatumuri, faptul că câteși trei țările vizate au răspuns negativ — și continuă că nu dea nici un amănunt asupra conținutului notelor engleză, română, finlandeză și ungară. În schimb se reproduc comentariile presei germane și italiene „indignate“ de mârșăvia gestului britanic...

Cordell Hull a declarat că Statele Unite au făcut pur și simplu oficiu de intermediar în schimbul notelor, și că situația Statelor Unite față de Finlanda, Ungaria și România nu s-a schimbat întru nimic. Bine și așa... E locul să amintim aci că Roosevelt a declarat, nu demult că „*un gentleman nu dă ultimatumuri* (era vorba de Japonia...).

Iată-ne aşadar, de ieri, în război cu Anglia; de alaltăieri seară s-a restabilit, ca măsură de prudenţă, negura absolută pe străzile noastre...

Ştiu bine că „les affaires sont les affaires“ (afacerile sunt afaceri) şi că pentru Anglia războiul actual e înainte de toate „un gheşeft“ — totuşi, în faţa Istoriei, actul săvârşit de Guvernul britanic împotriva României şi Finlandei care îşi apără existenţa va rămâne ca un gest de mârşavă imoralitate, tot atât de condamnat ca şi solidarizarea cu anarhia bolşevică. Şi porcăriile se plătesc totdeauna...

Pentru noi, în fapt, nu e o schimbare mare. Anglia nu ne-ar putea ataca decât pe calea aerului şi în această privinţă ea îşi luase deja toată libertatea încă de astă-vară, declarând că va ataca pe germani „oriunde vor fi“, prin urmare şi în ţările cu care Imperiul Britanic nu era în război... Faptul că n-au venit să bombardeze Ploieştiul şi regiunea noastră petroliferă nu poate fi explicat decât prin ipoteza că englezii nu văd totuşi cu părere de rău puterea bolşevică dărmată de nemţi: tot ce doresc ei, e ca această luptă de desfiinţare a comunismului să dureze destul ca să uzeze şi forţele germane... Poate că aceste noi declaraţii de război să facă parte din arsenalul de arme platonice puse la dispoziţia Sovietelor; poate însă să fie şi altfel, căci în acest război toate sunt posibile — şi trebie să ne aşteptăm la toate încercările...

Un punct bun pentru sfârşitul războiului, în cazul unei păci de compromis, e că Anglia a declarat război şi Ungariei...

Ajută-ne Doamne!

„Centrul de Studii Corporative“ şi-a inaugurat ieri lucrările, în vederea organizării noului Stat român, care va fi corporativ şi cooperatist! Le-a inaugurat la sediul Institutului de Cultură Italian, sub auspiciile d-lui Bova Scoppa, ministrul Italiei, şi cu o cuvântare liminară a acestuia... Pentru ce? Fiindcă — a spus-o şi Bova şi Scoppa (mătură) — Italia a *descoperit* fericirea omenirii prin corporatism!!!! A mai vorbit Onicescu, omul care se vâra pretutindeni, a pelteluit lung, sonor şi banal dl Ică — urmat la tribună de dl subsecretar Marcu (înruit cu Italia prin Catedra de Literatură pe care o spurcă) şi de răposatul Mihail Manoilescu care încearcă să reînvie prin corporatism „căci a fost apostolul acestei ideologii în România“. Şedinţă de onanism naţional, searbădă şi inutilă...

Ieri-dimineată cu prilejul deschiderii cursului lui Gh. Brătianu la Institutul de Istorie Universală, fiind şi Sf. Nicolae, a avut loc o caldă

manifestare în amintirea lui Nicolae Iorga. A fost de față un mare număr de profesori universitari și câțiva oameni politici. Pe rând, au vorbit frumos despre victima brutalității legionare, Gh. Brătianu, Petrovici, Simionescu (în numele Academiei) profesorul Bănescu (în numele Institutului Sud-Estului European și Institutului de Istorie Bizantină) și Enric Otetelișanu. Să dăm o notă bună Guvernului care și-a delegat ministrul Învățământului la această pioasă solemnitate.

Între Japonia și Statele Unite, speranțele de destindere sunt tot mai slabe. Roosevelt ar fi nemulțumit de răspunsul japonezilor cu privire la ocuparea militară a Indochinei. Faptul că nu s-a răspuns însă de la Tokio și la chestiunile prealabile puse de Guvernul american, e interpretat la Washington ca o dovadă că Japonia vrea să câștige timp, și nimic mai mult...

La San José, capitala Republicii Costa Rica, serios cutremur de pământ. Dar mai mult panică decât pagube.

Ziarele de azi-dimineață publică lista celor 68 cetățeni care au votat *nu*, la Plebiscit. Mareșalul pretinde că i s-a cerut această publicare prin enunțările scrise. Publicarea nu înseamnă însă, adaugă Conducătorul, că se va lua vreo măsură împotriva „opozanților”. Nu li se va face nimic, nici chiar funcționarilor... Cunoaștem formula — vai de mama lor!

Majoritatea celor 68 de tâlhari sunt foști legionari.

Evreii maghiari au fost șterși, în Ungaria, de pe listele electorale. La Budapesta au fost șterși peste 87 000 alegători. S-a decretat și decăderea celor aleși, în Cameră, în Consiliile comunale și în cele județene.

O politețe la adresa Berlinului!

„Ajutorul de Iarnă” a dat ieri, pentru prima zi a colectării, rezultate bune. Toată lumea a dat cu dragă inimă. Au cam lipsit însă automobilele pentru transporturi. Cum e lesne de înțeles nimeni n-a vrut să-și uzeze cauciucurile și să-și dea mașinile pe mâna „tinerilor” ce colindau casele — și apoi cine știe unde. Un comunicat de azi-dimineață se

plânge că nu s-au oferit decât 26 mașini particulare și laudă corpul taximetrelor care s-a prezentat cu 300 de automobile. Cred și eu, dar cine nu știe că acești nenorociți „voluntari” au fost executați de Poliție! Mai bine da mareșalul ordin pesmeților și militarilor care se plimbă cu mașini rechiziționate să le pună la dispoziția „Ajutorului”...

Lt. colonel Emanoil, „doctor în Științe economice”, a fost numit secretar general la Finanțe, în locul lui Dragoș. Pricep un general în postul de ministru — n-are decât să iscălească — dar un colonel în postul de secretar general, post de muncă și de răspundere, e o greșeală.

Dl von Killinger a celebrat ieri nunta fiicei sale nr. 2 cu un diplomat german, consilier de Legație la Bratislava¹ unde cunoscuse pe d-ra Killinger. Nunta a avut loc în cea mai strictă intimitate, familia fiind în doliu, căci soțul fiicei Killinger nr. 1, a căzut la Rostov.

La Vichy Consiliu de Miniștri important pentru măsurile de luat împotriva asasinatelor ofițerilor germani. Autoritățile franceze adresează apeluri călduroase populației ca să ajutate în acțiunea lor preventivă... Degeaba, căci comuniștii nu se vor lăsa!

Declarațiile lui Antonescu cu privire la respectul proprietății agricole au făcut cel mai bun efect, în toate straturile. Păcat că nu vorbește și nu scrie întotdeauna cu atât bun simț!

Printr-o trăsătură de condei, mareșalul a suprimat toți controlorii, puzderia de controlori, numiți de Marinescu ca să împiedice specula prin prăvălii. Cea mai mare parte din ei, erau mai pungași ca vânzătorii speculanți. Dar oricum: acești controlori au fost numiți printr-o lege sau pe baza unei legi, care, azi, se anulează, *doar prin simplă ordonanță!* Legea noii organizări a Subsecretariatului de Stat al Aprovizionării, n-a apărut nici până azi! Anarhie! Anarhie!

¹ Înainte de a veni la București, Killinger era ministru la Bratislava.

Luni, 8 decembrie. Ziua de ieri a fost o zi mare. O zi mare, fiindcă Japonia a declarat război Statelor Unite — o zi mare fiindcă în fine am fost și noi puși în curent cu „formele“ care au însoțit ultimatumul și declarația de război a Angliei; o zi mare fiindcă pentru prima dată de la „eșecul“ de la Rostov, comunicatul german a înregistrat, în colțul Donețului, operațiuni ofensive în locul celor defensive...

Între Statele Unite și Japonia coarda trebuia să plesnească. Cu tot optimismul unor știri, în ultimele zile, era evident că se mergea, spre război, căci războiul, Statele Unite îl căutau cu lumânarea. Era poate mai bine să fi declarat Statele Unite războiul; americanii au fost însă mai dibaci și nervii japonezilor mai slabi... Războiul bântuie acum pe toată suprafața globului pământesc — nebunia s-a întins peste omenirea întregă... E greu de prevăzut care va fi desfășurarea ostilităților în Pacific; strategic, greutățile sunt de partea Statelor Unite — dar Japonia va fi lipsită de materii prime și mai ales de petrol... Pentru noi însă — și noi trebuie să judecăm evenimentele prin prisma sărăciei noastre — războiul dintre America și Japonia ne aduce o mare ușurare, fie ea și numai vremelnică: Statele Unite ocupate să-și fabrice arme și muniții pentru armatele lor vor furniza mai puțin Rusiei, iar starea de război din Pacific va îngreui, va face chiar poate imposibile, transporturile între America și Vladivostok.

Di Ică a convocat ieri pe reprezentanții presei și le-a dat cunoștință de textele notei engleze și răspunsului nostru. Textul britanic e scurt și prost, așa zice aproape rușinos. Prin lupta pe care o ducem împotriva Sovietelor, alături de Germania, ne-am amestecat în războiul european — atât au găsit să ne spună domnii de la Foreign Office!!!

Răspunsul Guvernului român e perfect: rareori am văzut un act diplomatic mai bine redactat. Dacă mai e o dreptate pe lume, apoi procesul nostru este câștigat! Nimic n-a fost uitat: nici agresiunile succesive rusești¹, nici faptul că la 22 iunie când am intrat în război cu Rusia, Anglia nu era aliata ei, nici garanțiile date de Anglia în 1939 cu privire la granițele noastre, nici toate nenorocirile pe care le-am avut de îndurat în cursul veacurilor din partea Rusiei, nici lupta noastră comună împreună cu Anglia împotriva bolșevismului...

Și „declarațiunile“ mareșalului Antonescu sunt minunate, minunate...

Pentru modul cum a condus această afacere, Guvernul merită toată recunoștința noastră și să-i iertăm greșelile pe care le-a făcut, pe ale terenuri...

¹ Cu acest prilej am aflat toate încercările de încălcare ale teritoriului nostru între iulie 1940 și mai 1941, încercări care ne-au fost tănuite până acum, în cea mai mare parte.

Cred că citind răspunsul nostru și englezii ne-au dat dreptate, și că s-au scârbit și ei de rolul pe care-l joacă, ca aliați ai bestiiilor moscovite, alături de care, în sufletul lor, nu pot fi...

Universul publică extrase din aprecierile oamenilor de Stat englezi, din ultimii ani, cu privire la „civilizația” bolșevică, la pericolul european pe care-l prezintă Sovietele, la necesitatea apărării integrității României. Printre aceste extrase e și un lungă pasaj dintr-un discurs al lui Churchill, rostit în 1931!...

Interesant... dar ce trist!

În ziarele de azi-dimineață sub formă de comunicat, plecarea, călătoria și dejunul Regelui și Reginei Elena cu Hitler la Berlin. Nimeni nu va pricepe de ce au trebuit aproape 15 zile ca să se dea o informație atât de anodină și să se încurce opinia publică cu tot felul de presupuneri... Dar azi, să lăsăm Guvernul în pace...

Gheorghe Brătianu a fost numit decan al Facultății de Litere, în locul lui Marcu numit subsecretar de Stat. Sauciuc Săveanu a fost numit prodecan.

Universitatea și Opera din Odessa au fost deschise ieri, cu solemnitate. La Universitate, un sobor de preoți cu arhimandritul Scriban în frunte, au săvârșit slujba religioasă, care, după atâția ani de prigoană a Cultului, a emoționat adânc pe cei prezenți... După deschiderea Universității s-a vizitat clinica profesorului Ceasornicov.

Opera s-a deschis la 3 p.m. S-a dat „Eugen Oneghin”, a lui Ceai-kovski. S-a cântat imnul german și cel românesc. S-a strigat: trăiască Hitler, trăiască Regele Mihai, trăiască Conducătorul Statului Român!...

La Paris noi atentate împotriva ofițerilor germani. E un adevărat război pornit de comuniști... S-au luat măsuri excepționale: restaurantele și localurile se închid la ora 17, nimeni nu mai poate circula între orele 18 și 5 dimineața, patrulă străbat orașul toată noaptea...

George Duca, fiul lui Iancu Duca, mi-a povestit ieri una bună. Vorbind zilele trecute cu Barbu Știrbei la Buftea, despre Regele Ferdi-

nand, Prințul nostru i-a dat următorul sfat: „Fă servicii Familiei noastre Regale cât poți, când poți și cum poți — *dar fă ca mine, nu fi intim cu ei!*“ Această mărturisire de principii pe buzele fostului Pompaduro, nu e lipsită de savoare!

Mi se spune că fostul armăsar național a început să tremure din cap — a împlinit 68 de ani —, poate că a început să-și piardă și memoria...

Fiica Marthei Bibescu, căsătorită cu Dédé Ghica-Comănești are doi băieți; s-a hotărât ca cel de al doilea să ia numele de Bibescu, care altfel s-ar stinge.

În răspunsul dat lui Garoflid, mareșalul Antonescu a spus textual: „*Știu că exproprierea este o măsură de expedient. Nu ea va rezolva, după cum n-a rezolvat nici până acum, problema agrară de la noi*“.

De și-ar aduce până la sfârșit aminte de aceste înțelepte cuvinte...

Marți, 9 decembrie. Ziarele de azi-dimineață reproduc documentele care au încadrat declarația Japoniei de război. Notele schimbate între Statele Unite și Guvernul japonez sunt date numai în rezumat. Proclamația Împăratului Japoniei, către poporul său, e publicată în extenso.

Japonia a declarat război Statelor Unite, Angliei, Australiei, Canadei — pe de altă parte, Anglia, Indiile Neerlandeze, Australia, Cuba, Nicaragua și Costarica au declarat război Japoniei... Manciuko, a declarat și el război Angliei și Statelor Unite. Probabil că lista „angajamentelor“ nu e încă sfârșită...

În prima zi a războiului japonezii au atacat la insulele Hawai, Guam, Wake în Pacific — la Singapore, în Filipine, la Shanghai etc. și au avut pretutindeni succese însemnate. Numai să nu se poticnească... La Hawai au scufundat două vase de linie și au avariat grav alte 2 vase de linie și 4 crucișătoare. La insula Guam au scufundat un vas portavion, un purtător de mine, 4 vase comerciale. La Singapore ar fi lovit 2 crucișătoare engleze (știre necontrolată); la Shanghai o vedetă engleză a fost scufundată și una americană capturată. Pierderile marinei americane nu sunt prea însemnate față de efectivele ei, căci cele două vase de linie scufundate erau vechi („Oklahoma“, 29 000 tone, lansat în 1914 și „West Virginia“, 31 800 tone, lansat în 1921) — dar efectul moral al acestor succese inițiale e de netăgăduit. Japonezii au ocupat în același timp insula Wake în Pacific și concesiunile internaționale la Shanghai, Tien Tsin și în mai toate orașele chinezești în care mai erau

asemenea concesiuni. Se anunță de asemenea că ar fi debarcat în Malaezia și că trupele din Indochina ar fi trecut în Thailanda, care a consimțit să le lase să treacă spre Birmania...

Pare evident că planul japonezilor e să atace pe americani pe apă, în insulele Pacificului și pe englezi în Indii trecând pe uscat prin sudul Chinei și prin Thailanda, apoi prin Birmania... Ajută-i, Doamne — să scăpăm noi!

Japonezii mai afirmă că au doborât un număr considerabil de avioane (peste 200) și că n-au pierdut decât vreo 10.

Pierderile navale mai sus enumerate au fost confirmate și de știrile americane...

Mareșalul Pétain a trimis o caldă telegramă de condoleanțe lui Hitler, cu prilejul ultimelor omoruri de ofițeri germani la Paris și a exprimat totodată Führerului indignarea sa împotriva acestor atentate — pentru împiedicarea cărora se iau toate măsurile posibile...

Călătoria Regelui Mihai nu se măi tăinuește. Un comunicat ne informează azi-dimineață că Regele Mihai și Regina Elena au sosit alaltăieri, duminică la Roma, călătorind *neoficial*. Au fost întâmpinați la gară de Ducele de Genova, de miniștrii noștri pe lângă Quirinal și Vatican, și găzduiți la Palatul Regal. Ieri au făcut o vizită particulară Papei... Mihăiță vizitează Roma, în simplu turist (foarte „simplu“!)...

Noii secretari generali au fost instalați ieri cu solemnitate, adică cu discursuri. Până acum asemenea solemnități erau rezervate miniștrilor... Dar când te cheamă Napoleon (ca pe Crețul de la Instrucție!) ai drepturi la onoruri deosebite. Și ce s-a făcut pentru Napoleon Crețu, a trebuit să se facă și pentru ceilalți...

A murit, relativ tânăr, Costică Mihăescu, un om muncitor și simpatice care izbutise să ridice din nimic garajele ce poartă numele lui și hotelul „Ambasador“, pe Bulevard. L-am cunoscut destul de bine, și-mi pare rău de el...

Miercuri, 10 decembrie. În cele 2 dintâi zile ale războiului lor, japonezii au înregistrat însemnate succese. Pe lângă vasele americane pe

care le-au distrus, au ocupat Tien Tsinul, Shanghai, punctele cele mai importante în Filipine, au trecut din Indochina în Thailanda ocupând Bangkokul și au debarcat în 2 puncte ale Peninsulei Malaeze: la nord, pe teritoriul thailandez, de unde au pornit spre Birmania (au și luat contact cu trupele britanice) — și la sud, pe teritoriu britanic, îndreptându-se spre Singapore...

E ciudat cum anglo-saxonii nu sunt niciodată gata. Americanii au împins atâta la război, încât ar fi trebuit să fie cel puțin la adăpostul unei surprinderi... Și totuși, n-au fost, așa încât japonezii s-au înfipt în punctele strategice importante pentru dezvoltarea viitoare a războiului...

Au mai declarat război Japoniei: Noua Zeelandă, San Salvadorul, San Domingo și Panama, satelitele Statelor Unite din America Centrală. Egiptul, Mexicul și Columbia s-au mărginit să rupă relațiile diplomatice cu Guvernul din Tokio, deocamdată.

La bursa din New York, mari scăderi, în toate compartimentele...

Se zice că Reichstagul va fi convocat azi și că Führerul va ține o mare cuvântare în care va arăta situația de pe fronturi și va fixa atitudinea Germaniei față de Japonia, în această nouă fază a războiului.

Între Rusia și Japonia, deocamdată pace: se stă pe terenul pactului de neagresiune încheiat la Moscova.

Pe frontul rusec, iarna rusească împiedică operațiunile în stil mare. Pentru câțeva vreme nu trebuie să ne așteptăm decât la operațiuni locale, la acțiuni tactice. Englezii au dat la Radio că rușii au ocupat Taganrogul: faptul este dezmințit de nemți printr-un comunicat special. De la Statul nostru Major mi se spune că rușii au fost opriți la est de Taganrog, că frontul a fost consolidat, și că n-ar fi de mirare să se înregistreze în curând, cu toată iarna gre, un nou Smolensk¹.

După cifrele date de germani, de la începutul războiului cu Rusia au fost distruse 401 divizii și 20 brigăzi sovietice. În oameni, pierderile totale rusești s-ar urca la aproape 10 milioane...

Numai în luna octombrie au fost distruse 118 mari unități (divizii 85, brigăzi și alte formațiuni speciale, 33).

¹ Și la Smolensk rușii au înaintat și au fost apoi înconjuțați și nimiciți...

Regele Belgiei s-a căsătorit morganatic¹ cu fiica d-lui Baels, fost sau actual guvernator al Flandrei Orientale (capitala Bruges). Dimitrie Ghica, care a fost ministru la Bruxelles, are un ginere belgian și cunoaște bine oamenii și împrejurările din Belgia, îmi povestește că d-ra Baels e simpatică, deși e departe de a fi o frumusețe și că mirarea lui e mare față de această căsătorie, căci el știe că fratele Regelui, Contele de Flandra era amoretat de fetița în chestiune și voia să se căsătorească cu ea! A fost chiar un mic scandal: un Consiliu de Coroană s-a adunat și a interzis Principelui Charles „să facă această prostie“... Și acum o face Regele, după ce a „suflat“ lui frate-său ibovnica! Monarhiile merită să dispară: prizonier la Laecken, cu țara lui sfâșiată și umilită, iată un Rege care nu se gândește decât la coțăială... Și era aproape ultimul Rege cumsecade din Europa!

Cecropid și Witzleben², care au petrecut câteva zile la Budapesta, unde au fost să întâlnească pe Pilder de la Dresdner-Bank (Berlin), povestesc că deși ni s-a umplut capul cu fumusețea și cu bunătățile traiului în capitala bine organizatului „Magyarország“ — viața e acolo tot atât de grea, poate mai grea ca la noi. Witzleben, care e un cunoscător, afirmă că se mănâncă mai bine la București ca la Budapesta. La Budapesta pâinea este oribilă, chiar în restaurantele de lux; lipsă mare de grăsimi și uleiuri. Pretutindeni, salata se mănâncă fără untdelemn, numai cu oțet. Nu poți cumpăra *nimic* decât cu cartelă. *Străinii nu pot compăra nimic...* Noi românii suntem urâți, *dar aproape și mai urâți sunt nemții*. De Bardossy nu vorbește nimeni. Personalitatea în jurul căreia se învârtete tot e Horthy; ungurii sunt convinși că moartea lui Horthy ar însemna ocuparea imediată a țării lor de către nemți. Opinia publică e sută în sută sigură de victoria anglo-saxonilor. S-a și format un partid anglofil, sub direcția fosului prim ministru Conte Bethlen... Ovreii continuă, cu toate cele câteva legi antisemite ce s-au promulgat, să îndrumeze afacerile și economia țării...

La nemții pe care i-au văzut, din cei veniți din Reich, fără să constată deprimare, au constatat unanimitate în convingerea că Germania nu mai poate câștiga războiul ca să impună pacea, dar că nici anglo-americanii nu o vor putea impune și că prin urmare războiul se va termina printr-o pace de compromis...

Glumele și „Witz“-urile („anecdotele“) împotriva lui Hitler și a nemților se repetă la Budapesta fără nici o jenă, în localurile publice,

¹ Soția Regelui a primit titlul de Principesă de Réthy.

² Directorii generali ai Societății Bancare Române.

pe stradă, prin tramvaie... Iată câteva exemple din aceste snoave pline de duh (unguresc!):

„Într-o familie germană s-a adus într-o zi pâine albă. Copilul casei a început să strige: Mamă, mamă! Pâine albă! Să mulțumim lui Dumnezeu! — Nu dragul meu, a intervenit mama, nu lui Dumnezeu, lui Hitler căci el ne dă pâinea! — Bine, mamă, să mulțumim lui Hitler, dar dacă moare Hitler, cu să mai mulțumim — Oh! atunci vei putea spune din toată inima, mulțumescu-ți Doamne (Got sei dank!)“.

„Războiul a început printr-un „Biltz-Krieg“ („Război fulger“) în Franța, printr-un „Schwitz-Krieg“ („Război cu transpirație“) în Africa și printr-un „Sitz-Krieg“ („Război staționar“) în Rusia...”

Doi nemți, unul optimist și altul pesimist se întâlnesc. Optimistul spune: „Tare mă tem să nu pierdem războiul...” — „Il vom câștiga, răspunde pesimistul, dar vom rămâne cu Hitler...”

Și câte altele...

Joi, 11 decembrie. Cu intrarea Japoniei și Statelor Unite în luptă, războiul s-a generalizat și s-a întins în lumea întreagă. N-a mai rămas în afară și în relativă liniște decât America de Sud. Un congres pan-american se întrunește acum la Rio de Janeiro, ca să hotărască și asupra soartei acestui conținut, republicile sud-americane fiind solicitate de Statele Unite să declare și ele război Japoniei...

La Berlin, unde declarațiile de război ale micilor republici centro-americane, satelitele Statelor Unite, n-au făcut nici o impresie, domnește oarecare nervozitate față de posibilitatea intrării în luptă și a republicilor sud-americane, mult mai importante, prin bogăția lor în materii prime și prin flotele lor, care — toate la un loc — ar putea constitui o escadră destul de puternică...

Prin intrarea Statelor Unite în joc, războiul anglo-german și-a schimbat caracterul; războiul s-a transformat într-o luptă de exterminare între două lumi: între lumea anglo-saxonă și lumea germană, cu sateliții lor. Dacă vor învinge germanii, Europa va fi pentru o sută de ani prada lor. Dacă vor învinge anglo-saxonii, Imperiul Britanic și Statele Unite vor forma după o schemă oarecare, o singură Putere, cu centrul de gravitate deplasat de la Londra la New York — și New York-ul va deveni capitala lumii...

Soarta războiului va fi determinată de înfrângerea sau de victoria japonezilor... Deocamdată, fiii Soarelui-Răsare merg tare. Succesele

lor nu trebuie însă exagerate — ele sunt efectele surprinderii. Dar această surprindere dovedește că anglo-saxonii tot n-au învățat nimic și continuă în greșala „de a fi gata numai un an după declararea războiului“...

Pe lângă cuirasatele americane scufundate lângă insulele Hawai, japonezii au mai scufundat pe coasta orientală a peninsulei malaeze cuirasatele britanice „Prince of Wales“ și „Repulse“ — două din cele mai mari și puternice unități ale flotei englezești. Japonezii pretind chiar că au scufundat și un al treilea cuirasat, „King George“ — dar Londra n-a confirmat decât pierderea celor două dintâi.

Forțele japoneze au ocupat insulele Wake și Guam — posturi înaintate ale dispozitivului naval american în Pacific, și atacă Filipinele, pe care le vor lua, căci sunt apărate numai de 18 000 soldați! Dar efortul cel mare japonez e îndreptat pentru moment spre Singapore, cheia Pacificului pentru forțele britanice. Singaporele e atacat pe uscat, de forțe japoneze importante venite din Indochina și Thailanda și debarcate în Malaezia.

Succesele japonezilor au consternat pe englezi și pe americani, dar au consolat pe nemți, care nu prea primesc vești bune de pe frontul rusesc, unde Generalul Iarnă pare hotărât contra lor... În sectorul Rostov, comunicatele germane pretind că au respins pe ruși și că au consolidat frontul, dar nu spun nimic despre Tișvin, unde Radio-Londra pretinde că sovieticii au avut succese și că au recucerit orașul... În comunicatul de ieri, Marele Cartier al Führerului mărturisește că din cauza iernii, operațiunile strategice de mare anvergură sunt oprite pe frontul rusesc, unde nu vor mai avea loc decât operațiuni tactice, *linia frontului urmând să fie dată înainte sau înapoi, după conveniențele comandamentului*... Nu miroase bine... Mai sunt 4 luni până ce ofensiva germană să-și poată lua iar avântul...

Și totuși, cele 4 mari bănci ale noastre au fost convocate la Banca Națională și li s-a cerut să finanțeze de urgență construirea conductei de petrol ce se construiește de la Constanța la Cernavodă pentru petrolul de la Baku.... Trebuie să credem că cu toate aparențele contrare, nemții sunt siguri de ziua de mâine...

În Africa, în Libia, lupte înverșunate. Comunicatul german de aseară vorbește *de presiunea trupelor britanice în creștere*...

Roosevelt a difuzat un călduros apel către poporul american. În acest manifest, Președintele mărturisește pierderile suferite, anunță că războiul va fi nu numai lung, dar și greu — conjură pe muncitori să

lucreze mai mult și să nu mai facă greve și sfârșește prin a declara că Statele Unite și Anglia sunt sigure de victorie și că „vor câștiga și pacea“...

Opinia publică americană a primit declarațiile lui Roosevelt cu oarecare enervare. Ca să stimuleze mulțimea, Guvernul a arestat vreo 4 000 de germani și italieni. Drept represalii, la Berlin, gazetarii americani au fost rugați să nu-și părăsească domiciliul...

Amiralul Darlan a avut o întrevăder cu Ciano, la Torino. Nu se dau amănunte asupra scopului acestei întâlniri...

După ce 15 zile nu ni s-a spus măcar că Regele Mihai și Regina Elena au plecat — acum ni se dau zilnic buletine despre mișcările lor la Roma... Logică!

În cadrul Subsecretariatului de Stat al Românilor s-a creat o Direcțiune a minorităților... Se revine la organizația veche... și hulită!

Mareșalul Antonescu a măturat în 24 de ore pe prefectul de Dolj și pe primarul Craiovei fiindcă n-au adus la vreme lemne... În locul colonelului Petroianu a fost numit un colonel Florescu, din Romanați — și în locul lui Georgescu B. Ion a fost numit primar... Iovipale! Nu cunosc pe noul prefect, dar Iovipale e o perfectă secătură și ca prefect țărănist s-a dovedit și mână-lungă... Din vechea administrație n-a scăpat decât Gogu Adam Popescu, ajutor de primar.

Leon (fostul, și care se zice că va fi și noul ministru al Economiei), cu care am dejunat ieri, îmi da următoarele exemple de anarhie guvernamentală: decretul prin care au fost osândiți ovreii să dea paltoane și ghete (și prin urmare să cumpere și să secătuiască piața), a fost semnat de ministrul Apărării Naționale, iar ministrul Economiei *n-a știut nimic de el !!!* Ministerul Muncii a promulgat alt decret prin care toate întreprinderile industriale care întrebuințează mai mult de 50 lucrători sunt obligate să cumpere și să instaleze un cinematograf (!!) pentru fericirea zișilor lucrători... Leon a calculat că se cere astfel industriei românești o investiție *de aproape 3 miliarde lei (!!!)* tocmai în momentul în care

nevoile războiului secătuesc toate veniturile producției noastre... Miniștrii Finanțelor și Economiei n-au știut nimic despre acest decret...

Am întrebat pe Leon dacă e adevărat că va fi ministru. Mi-a mărturisit că i-a vorbit Ottulescu (guvernatorul Băncii Naționale) dar că nici mareșalul, nici Ică nu l-au chemat până acum. Leon pretinde că a pus în scris o serie de condiții de coordonare a îndrumărilor, și că, dacă va fi chemat nu va primi decât în cazul în care aceste condiții vor fi satisfăcute. „Cu mareșalul Antonescu — adăuga Leon — e foarte greu... Nu poți să-i spui nimic, oricare ar fi subiectul. Cum începi îți taie vorba și-ți spune el. Le știe toate, adică așa crede, și nu admite nici o discuție... Rezultatul se vede!“

Încă o reformă administrativă: o comisie de belferi a fost numită ca să studieze o reorganizare a gospodăriilor noastre comunale și județene... „Plus çchange, et plus c'est la même chose“... (Cu cât se schimbă mai mult, cu atât rămâne neschimbat).

Vineri, 12 decembrie. Ziua de ieri ne-a adus — în fiecare zi o bucurie — starea de război între Germania (cu codița ei, Italia) și Statele Unite. Covârșitoarea știre a fost adusă la cunoștința lumii printr-un mare discurs al Führerului în fața Reichstagului. Din întâmplare, deschizând ieri la ora 3 postul meu de Radio, ca să ascult comunicatul zilnic german, am căzut peste ședința Reichstagului... S-a auzit perfect; pentru prima oară am auzit o cuvântare a lui Hitler din cap până la sfârșit. Nu se poate tăgădui, tipul e un orator impresionant, deși vocea lui Göring (care a rostit la sfârșit câteva cuvinte de preamărire a Führerului) e mai plăcută. Accentul austriac al dictatorului e cam vulgar...

Hitler a început și de data asta prin a face istoricul războiului. A explicat încă o dată că el a vrut pacea, dar că Anglia a vrut războiul. Apoi a enumerat toate victoriile germane, a arătat cu drept cuvânt că Germania a salvat¹ Europa de prăbușirea bolșevică și a făcut procesul activității lui Roosevelt, înainte de război și după izbucnirea lui. La sfârșit a anunțat că ieri-dimineață a fost semnat la Berlin un nou pact între Germania, Italia și Japonia, prin care cele 3 Puteri se obligă: să ducă împreună războiul împotriva Angliei și Statelor Unite, să nu încheie, nici

¹ Cu acest prilej a recapitulat pierderile suferite de o parte și de alta, și a dat cifre care — dacă sunt exacte, și e greu de a crede că nu se apropie de adevăr, sunt impresionante: Germania ar fi înregistrat, de la 1 septembrie 1939 la 1 decembrie 1941 numai următoarele pierderi: 162 314 morți, 571 767 răniți, 33 334 dispăruți — față de milioanele de combatanți pierduți de inamici.

una din ele, pace separată — și să rămână unite și după încheierea păcii pentru a colabora la reorganizarea lumii...

Despre Rusia, nici o vorbă de data asta... Acum putem zice că „la fete est complete“ (balul e în toi), și nu ne mai rămâne decât să așteptăm câțiva ani și să înregistrăm — câți vom mai trăi — dezastrul... Căci ori de ce parte va cădea victoria, tot dezastrul va fi!

Japonezii continuă cu succesele lor, destul de ușor câștigate față de totala și neînchipuita nepregătire a americanilor și a englezilor. Scufundarea vaselor „Repulse“ și „Prince of Wales“ a consternat opinia publică britanică. „Prince of Wales“, mândria flotei engleze e vasul pe care a fost încheiat acordul dintre Churchill și Roosevelt, după intrarea Rusiei în război... Scufundarea vasului „King George“ nu s-a confirmat. Aseară, dintr-o greșită interpretare a unei emisiuni a postului de Radio Londra, se răspândise știrea că japonezii au mai scufundat 3 mari vase americane și că Statele Unite ar fi abandonat Filipinele, pe care nu le pot apăra. În telegramele oficiale de azi, nimic despre scufundarea celor 3 vase, iar în ce privește Filipinele se anunță că japonezii au debarcat în principalele insule și că luptele continuă... Japonezii înaintează și spre Singapore, iar englezii se retrag... Până acum japonezii au ocupat insulele Wake și Guam, două din cele 5 sau 6 baze militare ale Statelor Unite în Pacific. După ce vor lua Singaporele nu e exclus ca japonezii să pună mâna repede și pe Borneo și pe Sumatra — cu petrolurile lor — și chiar pe Australia!

De pe celelalte fronturi, știrile sunt cam încurcate. Unele telegrame pretind că în Cirenaica nemții și italienii mănâncă bătaie (a pretins-o chiar Radi Londra) și iată că Churchill a mărturisit în Camera Comunelor, ieri, că ofensiva britanică în Africa de Nord *e ratată*, din cauza superiorității tancurilor germane asupra celor engleze...

Pe frontul rusesc, știrile engleze anunță succese rusești și au anunțat chiar ieri că sovieticii ar fi reocupat orașul Kalinin (Tver) pe Volga și că ar fi tăiat frontul spre Tula... Nemții dezminț însă categoric... E cert însă că iarna rusească a cam deranjat planurile nemțești. În tot cazul, pericol pe frontul rusesc nu e, pentru nemți, căci de ar fi, n-ar fi vorbit Hitler de sus, cum a vorbit ieri — și cu atâta încredere în ziua de mâine. Totuși, de ar trece iarna mai repede...

Telegramele de azi dau amănunte protocolare cu privire la întrevăderea lui Ciano cu Darlan la Torino — dar asupra celor discutate, și hotărâte, dacă au fost, nimic.

Regele Mihai, după ce a vizitat monumentele din Roma, și pe Rege și pe Papă și pe Duce — s-a înapoiat, împreună cu mamița la Florența.

Consiliul profesoral al Facultății de Litere din București a refuzat să recomande pe conferențiarul Ion Sân Giorgiu pentru catedra de Limba și literatura germană. Licheaua n-a avut *pentru* decât 4 voturi din 219 (Petrovici, Caracostea și încă doi). S-a voltat pentru prima oară pe față, în conformitate cu noile dispoziții legale). Votul a fost simptomatic, căci sunt 3 catedre de limba și literatura germană vacante, în universitățile noastre, și Sân Giorgiu, singurul specialist care s-a prezentat, a fost ras la câteși trei, cu toată stăruința reprezentanților Guvernului. Sân Giorgiu a împins însă lichelismul până dincolo de orice margini, în foaia lui de șantaj *Chemarea Vremii*. S-a citit în plin consiliu un articol al tipului în care cerea nemților „să ne bată la cur“ ca să ne învețe minte. Gh. Brătianu, noul decan, a rezumat părerea celor 25 profesori care au votat contra caraghiosului, prin următoarele cuvinte: „Un profesor universitar trebuie să aibă cel puțin *aparențele* unei atitudini morale!“

Ciudățeniile vremurilor:

Am primit de la Iași o carte poștală cu un conținut neașteptat. Numele trimițătorului: Caroman, Ghica Vodă 18, Iași. Pe partea adresei: D-lui Constantin Argetoianu, fost prim-ministru, fost ministru de Finanțe, fost ministru de Agricultură și Domenii și fost ministru de Lucări Publice (!!), fost Consilier Regal — București. Iar pe verso:

Excelență!

În numele unui grup de fruntași ai intelectualilor *de* (sic) Iași, sunteți rugat să luați conducerea Ministerului de Cooperatie (?) și cel al Departamentului de Culte și Arte unde nu sunt titulari întrucât dvs. ați fost amic și colaborator al mareșalului Averescu, fost prim-ministru și comandant al Armatei a II-a și al Armatei a III-a și al grupului de armate de sud în 1916, și acum a intrat în Guvern un devotat amic al său Ion Petrovici, fost profesor la Facultatea de Litere a Universității Mihailene, Iași.

Și semnează: I. Caroman de la Facultatea de Litere (conferențiar), Berechet, profesor la Facultatea de Drept, Plăcișteanu, prof. la Științe; Dragomirescu, de la Drept; D. Popa de la Medicină; George Pascu (fost legionar) de la Drept și S. Hrudovici (sau așa ceva) de la Institutul de Chimie.

Nu știu dacă semnăturile sunt adevărate sau apocrife; nu știu dacă e lucru serios sau glumă (după stil înclin mai mult să cred că e o glumă), dar într-un caz și altul, această misivă denotă că ceva s-a deranjat în capetele oamenilor...

De azi înainte, ca să economisim grâul — recolta de la anul urmând să fie deficitară — vom mânca pâine numai din făină integrală. Pâinea de 600 grame va costa 13 lei...

Privilegiile locuitorilor din insula Ada-Kaleh au fost suprimate fiindcă exploatarea lor fusese monopolizată de „Societatea Musulmană” care specula și Statul și pe locuitori. Pâinea locuitorilor din dezmoștenita insulă a fost încredințată C.A.M.-ului, care va avea grijă de îndestularea populației...

Mareșalul Antonescu a prezidat ieri o conferință la care au luat parte miniștrii economici și reprezentanții marii industrii și ai Institutelor de Credit. S-au hotărât mai multe măsuri menite să stoarcă maximul de la producția noastră industrială. Așa poruncește ananghia războiului!

Sâmbătă, 13 decembrie. Am declarat război Statelor Unite! Ar trebui să râdem, dacă am mai avea chef de râs... Pentru desăvârșirea situației de operetă în care ne aflăm, ne-au declarat și nouă război Africa de Sud, Canada, Australia și Noua Zeelandă — cele 4 Dominioane ale Imperiului Britanic! Mă gândesc la România din vremea lui Hangerli! Cât drum am făcut de atunci! Iată-ne în război cu toate continentele, căci în Europa ne batem de șase luni cu Rusia. Mari am ajuns! Numai să nu ne vină rău!

Correspondență

Ziarele de azi-dimineață publică scrisorile schimbate între Eliza Brătianu și generalul R. Rosetti (Closetti) de o parte, și mareșalul Antonescu de alta, cu prilejul notei prin care Guvernul nostru a răspuns la declarația de război a Angliei.

Scrisoarea Elizei Brătianu e scurtă, frumoasă, mișcătoare și cu... rost. A lui Closetti n-are nici un rost, căci el nu este „văduva lui Ion Brătianu”: în plus e de o familiaritate deplasată. Nu se începe cu „Dragă Antonescu” când se adresează cineva, nu omului privat ci Conducătorului Statului. Mareșalul Antonescu a marcat deosebirile, în răspunsurile sale. Răspunsul dat Elizei Brătianu e plin de respect și de recunoștință; răspunsul dat lui Rosetti începe cu „Domnule General” (față de dragă Antonescu) și sfârșește prin „aceleași distinse sentimente” față de „cu aceeași veche prietenie, al d-tale”...

Unii au crezut că Japonia n-a așteptat declarația de război a Statelor Unite și a luat-o ea înainte ca să nu oblige Germania și Italia să declare și ele război Republicii americane, prin jocul Pactului Tripartit. Această părere a fost greșită, după cum s-a dovedit după puține zile prin declararea de război a Germaniei și a anexelor sale... Se vede că Japonia a luat-o înainte numai ca să menajeze „factorul surprindere”...

În *însemnările* mele de ieri privitoare la declararea de război între Germania și Statele Unite, am uitat — ca toată lume de altminteri — Italia. Căci a declarat în aceeași clipă cu Germania, și Italia, război americanilor. Pe când Hitler vorbea la Berlin, a vorbit și Mussolini la Roma în piața Venezia, sfărâind și prăpădind pământul... Durere, nimeni n-a băgat manifestarea lui în seamă. Poziția Italiei alături de Germania și a lui Mossolini în umbra lui Hitler, devin din ce în ce mai ridicole...

Între Japonia și Indochina Franceză s-a încheiat o alianță militară...

Serviciul britanic de informații anunță că atitudinea politică a Rusiei Sovietice, față de conflictul dintre Japonia, Anglia și Statele Unite, a fost fixată după întrevederea de o oră pe care dl Litvinov, ambasadorul Sovietelor la Washington, a avut-o cu dl Cordell Hull, ministrul Afacerilor Străine al Statelor Unite.

Presă japoneză e sceptică cu privire la sinceritatea Sovietelor în atitudinea lor actuală de neutralitate față de Japonia.

Duminică, 14 decembrie. De pe frontul rusesc, știri contradictorii, care zugrăvesc acțiuni de anvergură redusă. Totuși, rușii pretind că au dat frontul german înapoi, că în colțul Donețului au cucerit 100 de sate (exact 100??), că au ocupat Stalinogorsk și au capturat un însemnat material. Nemții dezminț aceste știri, pe care le numesc fantastice și pretind că e vorba „de mici modificări ale frontului efectuate de forțele germane, din motive tactice, în noua situație de așteptare impusă de iarnă...” Modificările frontului ar fi atât de neînsemnate *încât nici nu se pot însemna pe hartă (!)* — afirmă comunicatul german, iar luptele care se dau nu întrec efectivul câtorva batalioane... Cine minte? Cine spune adevărul? În cercurile noastre militare domnește cea mai nestrămutată încredere în solidaritatea frontului. Pe de altă parte nu putem să nu fim impresionați de faptul că nemții dau zor pentru construirea conductei Constanța-Cernavodă, ca și cum ar fi siguri de petrolul din Caucaz...

După formidabilele succese din primele zile, japonezii au lăsat-o mai moale. Principalele zone de luptă sunt în peninsula Malaeză, în direcția Singapore — în insulele Filipine în care japonezii au ocupat trei puncte importante și la Hong-Kong. Aci japonezii au ocupat Faulun, în fața Hong-Kongului și au cerut predarea acestuia „ca să nu omoare oameni degeaba”! Răspunsul englezilor se poate lesne ghici...

Japonezii comunică oficial că printre vasele scufundate la Hawai e și cuirasatul american „Arizona”, construit în 1915 dar renovat (32 000 tone); că în total, vasele americane și engleze distruse până acum reprezintă un volum de 340 000 tone...

Churchill a povestit în Camera Comunelor cum au fost scufundate vasele „Prince of Wales” și „Repulse”. Ambele cuirasate au încercat să împiedice debarcarea japonezilor pe coasta orientală a Malaeziei; timpul fiind cețos și cerul acoperit, vasele au pornit la drum fără însoțire de avioane... Erau în plinul luptei, scufundaseră deja 3 transporturi japoneze, când, *cerul înseninându-se*, au fost atacate de o escadrilă de 21 avioane japoneze... Opt avioane au fost doborâte de artileria anti-aeriană de pe cuirasate — din nenorocire, câte o torpilă a lovit pe fiecare din acestea... Din 2 600 ofițeri și marinari, 2 000 au putut fi salvați. Churchill a mărturisit că scufundarea acestor două mari unități constituia o pagubă însemnată pentru marina britanică — dar că pierderea amiralului Sir Thomas Philips era poate și mai sensibilă, căci Sir Thomas *era cel mai bun amiral al flotei engleze*... Și trebuie să fi fost ceva de capul lui, căci deși numai contra-amiral, i se încredințase comanda întregii escadre din Extremul Orient.

A declarat și Bulgaria război Angliei și Statelor Unite!!! Ca o consecință a Pactului Tripartit, la care a aderat...

Telegramele germane și italiene mărturisesc că în Libia frontul s-a mutat la *vest* de Tobruk, sub presiunea forțelor britanice...

Cu începere de azi, s-a restabilit circulația trenurilor rapide între București și Berlin, prin Cernăuți, Lemberg, Cracovia și Breslau. Orașul este cam același ca înainte de război. Distanța se parcurge în două nopți și o zi — „a pocco presso“.

Căzându-mi sub ochi ziarul francez *Candide* din 26 noiembrie, am aflat cu o adâncă tulburare moartea Juliei Bartet, în vârstă de 87 ani... Bartet a fost podoaba Comediei Franceze între anii 1885 și 1900 — și încântarea tineretelor mele. Între 18 și 22 de ani, toate visurile mele de copil, ce nu se izbise încă de realitățile vieții — toată fantezia dezordonatei mele imaginații, timidei mele firi, au clădit, au dăruit și au clădit iarăși, în jurul acestei excepționale apariții care a întrupat toate grațiile femeiești, tot farmecul divinelor măsuri, fizice și morale. Am iubit-o de departe ca un nebun, n-am lipsit — ani de zile — la o singură reprezentație a ei și *n-am vrut să o cunosc ca să nu-mi pierd iluziile!!!* Am cunoscut-o totuși într-un târziu, prin 1904 sau 1905, la Bayreuth... Flacăra care mă mistuise se potolise de mult și de iluzii nu mai putea fi vorba... Cu dânsa pleacă o bună parte din viața mea, din viața mea acoperită de colbul vremurilor...

Luni, 15 decembrie. „Încercări de stăpungere bolșevice la Sevastopol au fost respinse sângeros“, „... pe restul frontului ne limităm la respingerea atacurilor inamicului“. Unde sunt vremurile frumoase de astă-vară, când așteptam înfrigați comunicatul german să însemnăm „avansul“ pe hartă? Acum suntem mulțumiți când forțele aliaților noștri n-au fost date înapoi... Să fie cavalerul Iarnă, sau cavalerul Oboseală care s-au pus contra noastră?

Se vede că s-au făcut însă și greșeli, căci s-a luat comanda mareșalului von Bock — alții spun mareșalului von Rundstedt. Noi nu știm bine căruia, căci nu ni se spune nimic și aflăm lucrurile prin emisiunile engleze — dar unul din cei doi mareșali a fost pus la repaus.

Se spun însă și multe munciuni și nu mai știm ce să credem. Astfel, Stalinogorsk e dat de englezi ca recucerit de ruși, de 5–6 zile. Or, *alaltăieri*, a venit un ofițer german, cu avionul, de la Stalinogorsk să ia piese de schimb de la Leonida, și a povestit lui Costică Leonida că frontul e departe de Stalinogorsk, unde atelierele lucrează pe capete la reparații de material german! Dumnezeu să-i aleagă!

Din cercuri germane mai aflu că nemții sunt cu 4 luni în avans asupra programului lor de fabricație de armament și că *40 de divizii noi blindate* sunt gata să intre în foc la primăvară! Să dea Dumnezeu să fie așa, să vină mai iute primăvara!

Comunicatul de aseară ne mai spune că Leningradul și Sevastopolul au fost bombardate cu mare efect... Ce efect?

Englezii din Hong Kong respingând propunerea japoneză de capitulare, armata niponă a început atacul cetății...

Mexicul, Venezuela, Ecuadorul, Bolivia și Columbia declarându-se și ele în stare de război cu Japonia, n-au mai rămas pe suprafața pământului decât următoarele State în afară de război.

În Europa: Portugalia, Suedia, Elveția.

În Asia: Afgaistanul, Turcia și Statele din Arabia.

În Africa: Liberia, Egiptul (?).

În America de Sud: Brazilia, Argentina, Uruguay, Paraguay, Chile și Peru.

Argentina a găsit o formulă nostimă ca să rămână neutră dar să facă plăcere lui Roosevelt: a declarat că nu consideră Statele Unite ca beligerante. Am avut până acum State în război fără declarație de război (Japonia și China, Germania și Iugoslavia, Germania și Norvegia etc.) dar State în război declarate nebeligerante de o Putere neutră, nu. A umplut Argentina și acest gol!

Asasinatele de militari germani în Franța ocupată neputând fi stăpinite și deoarece nu a putut fi arestat până acum nici un ucigaș — Guvernul german a hotărât măsuri severe împotriva ovreilor și comuniștilor din provinciile ocupate, și anume:

1) O amendă de un miliard de franci ce va trebui plătită de israeliții din zisele ținuturi ocupate;

2) Deportarea unui mare număr de judeo-comuniști și,

3) Împușcarea a 100 de evrei sau comuniști cu legături dovedite sau presupuse (!) cu asasinii...

Guvernul german declară că aceste măsuri nu lovesc poporul francez, ci bandele de comuniști și de evrei în solda inamicului...

În hârtiile lui Moruzov s-au descoperit documente ce explică fuga lui Butenko (fostul consilier al Legației sovietice din București), fugă care a făcut atâta vâlvă acum 3 ani. Butenko a vândut documente militare lui Moruzov și acesta i-a înlesnit fuga, dându-i un pașaport fals și însoțindu-l până la graniță... Astfel încât reclamația Guvernului din Moscova, care acuza Statul român de complicitate în fuga lui Butenko, reiese acum ca întemeiată...

Mosuzov a înlesnit și fuga lui Barmin din Atena duându-i și lui un pașaport fals. Barmin, alt consilier de Legație rusească, a scris apoi o carte, „Vingt ans au Service des Soviets“ (Douăzeci de ani în serviciul Sovietelor) — sau așa ceva —, un teribil rechizitoriu împotriva bolșevismului cu destăinuiiri ce au făcut senzație la publicarea lor...

Și totuși nelămurită rămâne întrebarea: în serviciul cui a fost Moruzov?

Marți, 16 decembrie. Lupte crâncene la cele trei vârfuri ale triumfului strategic din Marea Chinei: Singapore, Hong Kong, Manila. În Malaezia japonezii înaintază spre Singapore, în insula Luçon (Filipine) spre Manila iar Hong Kongul e viu bombardat. Pretutindeni japonezii au inițiativa. Flota americană nu a apărut încă în mările orientale, contariu unor zvonuri care au circulat ieri.

De pe frontul rusească, comunicatele germane dau știri tot pe team „respingerii atacurilor cu pierderi sângeroase pentru bolșevici“... Radio Londra de aseară mărturisește succese japoneze în Malaezia și în Birmania, dar afirmă că în Rusia, germanii se retrag. Berlinul dezmințe aceste știri de retragere și reamintește că de câte ori ofensiva germană s-a oprit în Rusia, pentru un motiv sau altul, propaganda engleză a afirmat că era vorba de o înfrângere și de o retragere. Așa și acum... Dea Dumnezeu așa să fie!

Poglavnicul Ante Pavelici s-a întâlnit cu Ciano la Veneția. Pertracările dintre „danzatore“ și bandit n-au fost divulgate. Probabil că sunt

în legătură cu cele discutate la Torino între amiralul Darlan și Cianetto Pederastino...

Georgescu B. Ion n-a mai fost înlocuit la primăria Craiova prin Iovipale, cum se proiectase spre rușinea craiovenilor. Mareșalul s-a mulțumit cu capul prefectului și a iertat pe primar...

Dl Ică a întrunit reprezentanții presei și le-a ținut o mare cuvântare asupra noii organizații a breslei gazetărești și asupra disciplinării scrisului... Lungimea discursului m-a speriat și nu l-am citit...

După câte se spune, ex-Regele Carol ar fi dat în America un interviu prin care tratează pe mareșalul Antonescu de trădător, pe fiu-său Mihai de uzurpator și afirmă că va lupta pentru recucerirea Tronului României de pe care a fost alungat de nemți. Ex-Regele mai adaugă că va merge în curând în Anglia să se înțeleagă cu Guvernul englez...

Împotriva lui s-a ridicat Citta Davila, ajuns și el în Statele Unite... Prin alt interviu, dl Citta declară sus și tare că nimeni nu mai vrea în România pe Regele Carol, și că acesta se înșeală dacă crede că mai poate păcăli o dată lumea... Gura păcătosului adevăr grăiește!

Trec iar trupe germane cu duiumul pe la noi, spre Bulgaria. Trec trenuri spre Giurgiu, trec spre Cernavodă-Bazargic... Unii cred că aceste trupe sunt menite să treacă mai departe, *peste* Turcia, spre Caucaz sau spre Irak; alții fără a nega țelul, dimpotrivă, cred însă că nemții nu vor trece *peste* Turcia rezistentă ci *prin* Turcia învoită... În legătură cu această din urmă părere, *faptul incontestabil că Turcia a refuzat acum în urmă să profite de legea „Închiriere și Împrumut”* — pe care Statele Unite au oferit să o extindă și asupra ei...

Miercuri, 17 decembrie. Japonezii au debarcat în Borneo, în partea de nord a insulei de sub protectoratul britanic și înaintează repede, căci englezii, obligați la „statu-quo” prin actul de protectorat, n-au făcut nici o lucrare de întărire și par a nu avea nici trupe la fața locului... Japonezii urmăresc cucerirea provinciei Sarawak, bogată în exploatare petroliere. Pe de altă parte în Malaezia, în Filipine și la Hong Kong,

atacurile lor se îndârjesc. Pretutindeni, japonezii au inițiativa operațiilor militare. Ministrul Indiilor, Amery, a mărturisit în Camera Comunelor că ocuparea orașului Victoria, în Birmania, pune serios chetiunea apărării Industanului, scopul final al campaniei japoneze. Amery a mai declarat că, Singaporele odată în mâinile japonezilor, situația Imperiului Britanic în Oceanul Indian va fi foarte periclitată...

Cu prilejul deschiderii Parlamentului, Împăratul Japoniei a citit în persoană Mesajul Tronului, prin care a afirmat că scopul războiului cu Anglia și Statele Unite e crearea unei noi stări de lucruri în Asia Orientală și a mulțumit Germaniei și Italiei de concursul forțelor lor armate. Japonia va rămâne, în cadrul Pactului Tripartit, o aliată fidelă a acestor Puteri.

După plecarea Împăratului, în prima ședință, primul ministru Tojo a explicat necesitatea declarării de război: Statele Unite au vrut să impună Japoniei retragerea trupelor din China și Indochina, ruperea relațiilor cu Guvernul din Nanking, și renunțarea la Pactul Tripartit. Ministrul de Externe Togo a expus fazele negocierilor de la Washington, iar amiralul Shimada a făcut o dare de seamă a primelor succese japoneze și a enumerat pierderile suferite de americani și de englezi.

La Tokio, entuziasmul domnește...

De pe frontul rusesc comunicatele germane continuă să anunțe respingeri de atacuri sovietice cu mari pierderi pentru ruși. Da data asta bolșevicii au făcut mari eforturi la Sevastopol pentru a străpunge încercuirea, dar n-au reușit decât să piardă lume multă și material.. Zic nemții — căci de fapt nu prea știm ce se petrece pe frontul care ne interesează mai mult: știrile sunt contradictorii și suntem cum zic italienii „nel buio“. Pare însă că forțele germane consolidează liniile lor, în așteptarea primăverii. În această rectificare, au mai dat în unele locuri înapoi, așa spre pildă au abandonat orașul Klin, la nord de Moscova, cu cucerirea căruia se lăudaseră atât, acum câteva săptămâni...

Nici până acum nu știm exact ce s-a petrecut la Rostov. Știm atât, că nemții au mâncat acolo o bătaie bună, că au pierdut multă lume și mult material motorizat. Dar *cum* s-au întâmplat lucrurile, nu știm. S-a vorbit de un atac pe la spate al bolșevicilor lăsați în urmă la retragerea trupelor lui Timoșenko, s-a vorbit despre cedarea diviziilor italiene și spaniole — și am înregistrat aci aceste zvonuri. Se mai spune că înfrângerea a fost provocată de surprinderea unui atac fulgerător săvârșit de 3 până la 8 divizii de cavalerie sovietică... Nemții continuă să pretindă că această înfrângere a avut un caracter local, și că n-a influențat

asupra situației generale. Rușii, în schimb, afirmă că înaintează mereu. Pare însă mai verosimil că frontul a fost oarecum consolidat, cum am spus-o mai sus... Viitorul ne va arăta de ce parte e adevărul... Să dea Dumnezeu să fie cum zic nemții...

La Berlin domnește oarecare enervare cu privire la raporturile cu Franța. Întrevederile cu Pétain, cu Darlan, n-au dat până acum rezultatele sperate. Guvernul din Vichy nu se prea hotărăște să dea mâna cu Germania care prea a îngenuchiat brutal Franța. Pe de altă parte, englezii amenință Algeria, Tunisia și Marocul... Presa germană începe a mârâi împotriva șovăielilor de la Vichy și la Berlin se exprimă „dorința” unui Guvern Laval, Laval fiind omul de încredere al unei desăvârșite înțelegeri între Franța și Germania... Se zice că amiralul Patton va trece în Franța ocupată, să înceapă iar negocierile...

În Siria par a fi izbucnit neînțelegeri serioase între gaulliști și englezi. Ambasadorul britanic la Ankara a plecat la Damasc să aranjeze lucrurile...

Quaranta înapoiat la București, s-a oprit în Budapesta și-mi povestește o conversație pe care a avut-o cu d-na Bardossy care l-a invitat la ceai: d-na Bardossy a vorbit evident ca să se repete la București, și a spus că bărbatu-său ar dori o înțelegere cu România, căci cele două țări *trebuie* să fie înțelese ca să poată face față inamicului comun de la răsărit; că și Ungaria și România *trebuie să facă concesii* (!!!) ca să se poată ajunge la o asemenea înțelegere. Bardossy ar vrea să lucreze în acest sens, dar se izbește de reaua voință a lui Filotti, noul nostru ministru în Ungaria. Filotti e mai mult decât bătos, are o atitudine aproape ostilă. La prima întrevedere pe care a avut-o Bardossy, acesta a început prin a-i spune cât a fost de fericit (!) la București, că amintirile șederii sale printre noi vor rămâne neșterse, că-și aduce foarte bine aminte și de dânsul... La aceste „politețe” Filotti a răspuns tăios: „Nu-mi aduc aminte să vă fi cunoscut, Domnule Prim-Ministru!” Bardossy era indignat! „Ah, dacă în locul lui Filotti ar fi un om bine crescut ca, Cruțescu, de pildă, ce ușor ne-am putea înțelege!”

Am exprimat lui Quaranta mirarea mea despre cele povestite de d-na Bardossy, căci eu știam că primul ministru maghiar și ministru de Externe, *nu primise* încă pe Filotti, *trei luni după sosirea lui în Budapesta*, și mai știam că Filotti era omul cel mai pașnic și mai bine crescut din lume...

Quaranta, nu pricepea nici el, dar mi-a jurat că a reprodus chiar cu-vintele d-nei Bardossy, rugându-mă să fac uzul ce voi crede de confi-dențele lui... Voi căuta să aduc prin cineva, la cunoștința Guvernului, cele raportate de italianul nostru.

Un decret reglementează și întrebuințarea păcurii pentru încălzit, de la 1 ianuarie înainte... Ni se va da cât trebuie ca să nu murim de frig...

Și țigarele, nu se vor mai vinde decât cu cartelă... Trăiască răz-boiul!

Joi, 18 decembrie. Situația pe frontul rusesc a început să se lămu-rească, în sensul că Berlinul s-a hotărât în fine să vorbească. Comuni-catul german de ieri ne aduce la cunoștință că, *din ofensiv, frontul ori-ental a fost transformat în defensiv pentru lunile de iarnă*. În acest scop se fac unele rectificări de linii, pentru scrutarea frontului și pentru ocuparea unor poziții mai apărate... Așa cântă Berlinul, așa „explică” presa germană, așa comentează colonelul Scholdan, într-un articol do-cumentat, hotărârile Marelui Cartier, adăugând că rușii anunță victorii acolo unde nu sunt decât ocupări de locuri abandonate de trupele nem-țești.

E o parte de adevăr, probabil, în aceste afirmări, dar adevărul ade-vărat e că *iarna* a opus nemților un obstacol mai tare ca prevederile lor și că *n-au putut* continua campania pe ger, pe viscol și pe zăpadă. Cu alte cuvinte generalul Iarnă a rămas credinciosul aliat al Rusiei; mai rămâne de văzut ce va fi cu generalul Spațiu, pe vremuri și el un fidel al muscalilor...

Făcut ieri cunoștința generalului Potopeanu, la Clubul Miliardari-lor, unde a dejunat. Mi-a plăcut. Simpatic, inteligent, dezghețat — un candidat serios la o eventuală succesiune a mareșalului Antonescu...

Am vorbit de multe. Fără să fie îngrijorat de soarta frontului rusesc, a mărturisit și el (parcă cu oarecare plăcere, căci și-a făcut educația militară în Franța) că nemții au primit o lovitură bună la Rostov. Cazul acestei înfrângeri, după dânsul, ar fi de ordin politic nu militar. În răz-boi, de câte ori „politicul” o ia înainte, „militarul” dă înapoi. Din mo-tive politice, nemții au vrut să ocupe cu tot prețul Moscova înainte de iarnă, și ca să-și ajungă scopul *au degarnisit frontul de sud*, lăsând a-proape numai formațiuni motorizate spre Rostov. Fără trupele de com-

plement, acestea n-au putut rezista și sovieticii au capturat sau distrus foarte multe mașini...

Potopeanu nu se îndoiește totuși că germanii vor bate pe ruși. S-au poticnit de iarnă și atâta tot. Lupta va însă mai grea și va mai ține tot anul 1942. Rușii au ascuns foarte multă industrie din dosul Uralilor și în Siberia și mai dispun încă de trupe, căci efortul lor a fost de necrezut. Atașatul militar francez din Ankara, un ofițer foarte remarcabil pe care Potopeanu îl cunoaște, a înaintat un raport afirmând că din informațiile lui reiese că rușii mai dispun de 200 divizii complet armate și de 130 de rezervă...

Din conversația mea, „à bâtons rompus“ (despre una și despre alta, fără un plan anume), cu Potopeanu mai rezultă că la primăvară pornim iar contra rușilor și că unele trupe vor fi trimise peste Nistru chiar mai înainte. Nemții au cerut într-adevăr 2 Divizii la Odessa pentru împiedicarea unei posibile debarcări a rușilor...

Generalul mai crede că două mari bătălii navale sunt în curs — una în Pacific, alta între Sicilia și Libia, în Mediterană. Nici o știre precisă, n-a venit nici de o parte nici de alta despre asemenea bătălii, dar din ce a citit el *între rândurile* telegramelor confidentiale îl fac să creadă că aceste mari lupte de lichidare au început... În ziarele de azi-dimineață, nu găsesc nimic despre așa ceva...

Potopeanu mi-a făcut portretul și elogiul generalilor Rommel (german) și Ausinlek (englez), care luptă unul contra altuia în Libia. Ausinlek e generalul „bon à tout faire“ (bun la toate) al armatei engleze și a reputat în războiul trecut succese memorabile. El a cucerit întreaga Mesopotamie, în 1918. Dacă ar domni dreptatea în armate, Ausinlek ar trebui să fie de mult în fruntea forțelor britanice... În ce privește pe Rommel, e cel mai îndrăzneț manevrier al armatei germane și un om de un curaj personal legendar. Nemții spun: „Cînd Rommel înaintează, nu mai rămâne nimic în față, nimic la dreapta, nimic la stînga!“

Radian vine să-mi spună că „Consiliul de Stat“ se va înființa în curînd și că eu voi face parte din el. Nu e prima oară că mi se aduce această știre: mi-a dat-o chiar Ică, în ziua de 1 mai trecut! Dar eu tot sper că „oamenii noi“ (o, cât de noi!) care ne guvernează vor renunța la luminile mele... Radian îmi dă o nouă versiune pentru explicarea înfrîngerii germane de la Rostov: rușii ar fi trecut pe Marea de Azov *închețată* și ar fi surprins pe nemți pe la spate...

Mareșalul Antonescu comunica astă-vară de la Marele Cartier cu Ică (care era în București) prin telefonul armatei, a cărui centrală era la

Marele Stat Major. Radian, mobilizat la Marele Stat Major, afla câteodată despre cele telefonate și ascultate de manipulatori militari indiscreți. Astfel într-o zi, mareșalul a urlat pe fir lui Ică: „Fă o lege bună, o lege scurtă, nu o peltea cum le faci de obicei — o lege *clară*, pe care să o priceapă și dobitocul de Stoenescu!“¹. Era vorba de legea romanizării bunurilor ovreiești din Bucovina...

„Federația Uniunilor Comunităților Evreiești“ a fost dizolvată printr-un decret-lege și în locul ei înființată „Centrala Evreilor din România“ cu reprezentanțe în toate capitalele de județe. S-a dispus în același timp recensământul tuturor evreilor și creștinilor „cu sânge ovreiesc“ din România — cei cu un bunic evreu vor fi înscrși numai dacă acest bunic a fost evreu nebotezat la naștere. Îmi pare bine că băeții Romalo au scăpat, căci Seculici, bunicul lor a fost botezat de cum s-a născut...

În Turcia neliniște. Se agită pământul și se agită poporul... Alaltăieri a fost iar un cutremur² în regiunea Mugla. Pagube destul de mari... Poporul manifestă pentru Anglia, cu toate eforturile Guvernului de a-l ține liniștit.

Trupele germane, care trec continuu Dunărea sunt menite să contribuie la această liniștire...

Adolf Hitler a contribuit și el la „Ajutorul de Iarnă“ românesc prin darul a 24 locuințe de campanie demontabile. Valoarea darului e de peste 22 milioane lei...

Vineri, 19 decembrie. Din buletinul publicat abia acum de japonezi, cu darea de seamă complectă a loviturii date de dânsii, în prima zi a războiului, împotriva bazei navale de la Hawai — reiese că pierderile pricinuite americanilor au fost mult mai mari decât s-a spus la început. După comunicarea lor oficială, japonezii au distrus 6 vase mari de linie (Battle ships), unul din clasa „California“ (Battle Force Flagship), unul din clasa „Arizona“, unul din clasa „Maryland“, unul din

¹ Ministrul de Finanțe!

² În același timp, un formidabil cutremur a doborât case și a ucis sute de oameni în insula Formosa, din Marea Chinei.

clasa „Idaho“, unul din clasa „Oklahoma“ și al șaselea dintr-o clasă neidentificată. În plus au fost avariate alte 4 vase de linie (unul de clasa „California“, altul de clasa „Maryland“ și două de clasa „Nevada“) din care 3 au fost așa de grav atinse încât nu vor mai putea fi reparate și utilizate în actuala campanie. Au mai fost scufundate 2 crucișătoare grele, un vas petrolier și un vas port-avion.

Aceste pierderi sunt atât de grave încât se poate spune că potențialul de luptă al flotei americane a fost serios atins. Așa se explică de ce flota americană n-a apărut încă în Pacific.

Dar ceea ce nu se explică, e cum după asemenea distrugerii japonezii nu s-au înstăpânit asupra insulelor Hawai? Să nu corespundă adevărului știrile japonezilor? Totuși, în America s-a înregistrat din prima zi ca un dezastru, atacul de la Pearl-Harbour și sancțiunile hotărâte la Washington dovedesc că înfrângerea americană a fost serioasă. Într-adevăr amiralul Kimmel, comandantul flotei din Pacific a fost înlocuit prin amiralul Nimitz, iar generalii Short și Martin, care comandau în insulele Hawai au fost destituiți și ei și se vorbește despre trimiterea lor în fața unui Consiliu de Război, fiindcă n-au luat măsurile necesare de apărare, în teritoriile ce le fuseseră încredințate... Japonezii pretind că cu prilejul atacului de la Hawai n-au pierdut decât 29 avioane și 5 submarine de un tip special, care pătrunseseră în Pearl-Harbour...

După cum au surprins flota rusească la Port-Arthur, în 1904, tot astfel japonezii au surprins acum flota americană în radele insulelor Hawai... Aceeași lovitură a reușit de două ori...

Englezii, americanii și rușii au constituit o comisie sau un comitet interaliat pentru conducerea războiului. Reminiscente din 1914–1918... La Berlin se spune că acest comitet are mai mult un scop politic decât militar și că în tot cazul, nemții nu se sperie de el!

Italianii pretind că au înregistrat un mare succes: 55 de vapoare încărcate cu material, cu oameni, cu hrană și benzină ar fi ajuns nevătămate la Tripoli. În cercurile italiene din București, bucuria era mare ieri, și toți strigau: „La Libia e salvată!“ Știrea a fost dată de Legația italiană și n-a fost publicată în ziare, și nici nu putea fi...

Australienii au ocupat insula Timor, ce aparține jumătate Olandei și jumătate Portugaliei. Portugalia a protestat. Germania protestează și

mai tare, în numele Portugaliei! Anglia pretinde că ocuparea insulei Timor era indispensabilă securității Australiei, și că, dacă n-ar fi ocupat-o trupele britanice, ar fi ocupat-o cele japoneze. Și era tocmai ceea ce Statul Major englez voia să împiedice...

La Berlin se speră o încordare de raporturi între Portugalia și Anglia. În această privință, Berlinul se înșală, însă.

De pe urma cutremurului din zilele trecute, s-au înregistrat la Formosa 319 morți, 400 răniți și 1 700 case distruse...

Un lung decret-lege apărut astăzi modifică regimul grâului. De acum înainte numai Statul poate cumpăra grâu de la producători, iar prețul s-a mărit cu 20 000 lei vagonul, pentru grâul oferit sau predat până la 15 februarie. Sporul era datorat agricultorilor, căci dat fiind prețul pâinii, câștigau morarii și brutarii prea mult.

Ieri s-a ținut un consiliu de aprovizionare sub președinția mareșalului Antonescu. S-a aprobat noul regim al grâului, s-a hotărât libertate în comerțul lemnului și s-au precizat norme pentru reorganizarea serviciilor de asistență publică, care merg alandala.

Am fost convocat ieri la Comisia pentru anchetarea cheltuielilor făcute cu înzestrarea armatei. Domnii voiau să aibă lămuriri asupra a două contracte de postav, încheiate în 1931 (!) de generalul Amza! Le-am spus că nu-mi aduc aminte de nimic și le-am recomandat să cheme pe Costache, fost director al Oficiului Licitărilor, om cinstit ce le va putea da informațiile cerute...

Bietul Antonescu luptă contra prevaricatorilor din trecut, și-l copleșesc prevaricatorii de azi! O știe și el și e furios. Acum câțva timp era gata să promulge un decret-lege pentru însemnarea în frunte, a celor ce furau Statul! Numai generalul Vasiliu, comandantul Jandarmeriei, l-a împiedicat să mai facă și această prostie!

Sâmbătă, 20 decembrie. Pe frontul oriental central, între Tula și Moscova — pe ninsoare și pe un frig de - 15°, spune comunicatul — rușii au atacat puternic și au cucerit câteva poziții. Nemții au contraatacat apoi și au recucerit pozițiile luate... Va să zică, deși din iunie și până azi mai bine de 600 divizii sovietice au fost distruse de germani, rușii

mai sunt în stare să atace și să ia inițiativa operațiilor! De-a dreptul îngrijorător...

Și la Sevastopol au atacat, ca să spargă cercul investițiunii, dar n-au reușit. Germanii pretind că pretutindeni au impus rușilor pierderi foarte grele. Să ne consolăm cu asta și cu trâmbițatul succes al distrugătorului nostru „Regele Ferdinand“ care a izbutit să distrugă un submarin în Marea Neagră...

Japonezii continuă să meargă tare. Au debarcat la Hong Kong și unele vești neconfirmate pretind chiar că au ocupat orașul (Victoria). În tot cazul au ocupat Penang, pe coasta occidentală a peninsulei Malacca, cheia ieșirii septentrionale a strâmătorii cu același nume. Și Singapore e grav amenințat, pretind tot japonezii. La Filipine, operațiunile „au intrat în faza a doua“, declară comunicatele din Tokio. Ce o fi faza a doua, nu se spune...

Comentând luptele de la Hawai, *Agencia Domei* (Japonia) constată că Statele Unite n-au mai rămas decât cu 8 unități mari (peste 30 000 tone) și că marina lor a trecut de la rangul întâi, la rangul al treilea. Cu opt unități mari, din care numai două moderne... Să fie așa?

Duff Cooper a fost numit ministru al Afacerilor din Extremul Orient, cu reședința la Singapore. Dânsul va coordona la fața locului eforturile britanice și va avea cam situația și răspunderile lui Littleton la Cairo...

Telegrame *D.N.B.* pretind că Churchill a dispărut de 3 zile din Anglia. Se crede că ar fi sau pe Atlantic în conversații cu Roosevelt sau pe la Moscova (!!) în conferințe cu Stalin... Probabil că se odihnește într-un „Schire“ oarecare din Anglia!

Secretarul de Stat Cordell Hull a declarat că Statele Unite nu vor fi reprezentate la conferința ce urmează să se întrunească la Samara, și la care vor lua parte numai delegații Angliei și Rusiei... De ce?

Ieri s-a celebrat la Academia Română a 250-a aniversare de la moartea lui Miron Costin. Cu toată prezența Conducătorului, ședința a fost lipsită de orice animație. Discursurile lui Simionescu și lui Nistor și mutra lui Closetti, n-au putut să învieze atmosfera...

A murit și Costică Solomonescu, un tip bine cunoscut al Bucureștilor. Takist notoriu pe vremuri, avocat limbut, dar mai ales chefliu de frunte — Solomonescu era om cu duh și simpatizat prin cafenele și cluburi de mâna a doua. Era frate cu Fifi — Excelența Sa Doamna Ministru Petrovici...

Tătărescu mi-a făcut ieri o vizită. Neschimbat. Trăiește în nori și așteaptă victoria engleză. Plictisit însă de cercetările la care e supus pentru controlul averii. Ancheta i-o făcuse până acum în urmă consilierul de Curte Pisău și conchisese la clasare. Când să claseze dosarul, Pisău a fost înlocuit prin Nicolau¹ cu ordin să înceapă ancheta d'a capo. Pare că Guvernul vrea să spună mâna pe „buba Tătăreștilor...”

Tătărescu mi-a mai spus că primește scrisori foarte triste de la Franasovici, de la Cannes. Bietul Richard ar fi foarte bolnav de cord — în plus moare de foame. Din scrisorile lui reiese că 80% din francezi sunt gaulliști sau comuniști și că opinia publică e cu totul ostilă la o apropiere între Franța și Germania. Nici pe cuvântul lui Tătărescu, nici pe a lui Franasovici nu se poate pune mult temei...

Duminică, 21 decembrie. Ziarele noastre urmând exemplul celor germane, explică retragerile de pe frontul rusesc prin faptul că trupele germane trebuiesc așezate pe liniile cele mai prielnice pentru vremea iernii, în care nici o ofensivă nu mai e posibilă și în care atacurile vijelioase trebuie să facă loc defensivei. E ciudat însă că se abandonează și orașe, ca Kalinin (Tver) în care trupele ar fi putut găsi un adăpost. Rușii în schimb, vorbesc de ofensivă, de darea germanilor înapoi, de succese... Care o fi adevărul? Noi nu putem ști, fiindcă nu ni se arată decât o față a evenimentelor. Bușilă, care vine din Germania, mi-a afirmat că acolo nu este nici cea mai mică îngrijorare cu privire la frontul rusesc și că mareșalul Antonescu, care, el, trebuie să știe tot — e cât se poate de optimist pe această chestiune...

Comunicatele de azi ne dau lupte înverșunate în sectorul Moscovei, cu mari pierderi pentru ruși (!) iar în ce privește Libia și Oceanul Pacific cam aceeași situație ca ieri, cu o presiune mai accentuată a britanicilor în Libia și cu înaintări japoneze în toate punctele în care au debarcat. Ocuparea Hong Kongului a fost confirmată.

S-a crezut că Australia va rechema din trupele sale din Libia pentru apărarea ei proprie împotriva japonezilor. Dar faptele au dezmințit

¹ Consilierul care m-a anchetat pe mine...

aceste prevederi: englezii au aruncat tot mai multe divizii împotriva italo-germanilor și au ocupat Derna. E un mare pas spre vest...

La Hong Kong — mai exact la Kaulun (sau Cowlawn), japonezii au capturat un însemnat material, printre care 20 de rezervoare cu petrol (benzină) și 5 000 vehicule automobile.

Presa germană și presa țărilor afiliate continuă să facă mare tămbălău în jurul ocupării insulei Timor de către trupele australiene. Timor, ultima spre est din insulele Sondei, e jumătate portugheză și jumătate olandeză. Portugalia a protestat împotriva acestei ocupări și Salazar a dat explicații în Parlament, arătând că Guvernul englez a întrebat acum câțva timp pe cel din Lisabona dacă primește ca bazele sale navale din Extrem Orient să fie apărate de forțele britanice, în caz de pericol. Guvernul portughez *a răspuns aliatului său afirmativ*. Dar a protestat când trupele australiene au ocupat Timorul! După cum se vede lucrurile sunt cam încurcate... Toată vâlva pe care Puterile Axei o fac în jurul acestei ocupații britanice „silite“ e menită să justifice ocupările pe care le fac și le mai plănuiesc japonezii și aliații lor...

Bușilă, înapoiat din Germania, mi-a făcut ieri o lungă vizită.

Am vorbit de una și de alta. Mi-a povestit multe, din Germania și din culisele Guvernului. În Germania starea de spirit e excelentă. Oamenii își dau seama de greutatea războiului, dar își mai dau seama că pentru poporul german e o luptă pe viață și pe moarte — și sunt hotărâți să lupte până la cei din urmă. Tineretul e plin de avânt și cere să meargă pe front. Mai prost stau lucrurile la Viena și în Austria, unde nemulțumirile sunt mari și unde lumea murmură și înjură pe prusieni...

Lipsă mare duce Germania de materii prime, mai ales de fier — și de muncitori. Din Rusia, toată fierăria luată de la sovietici n-a putut fi încă transportată iar în ce privește minele de fier de la Kirvoi Rog și din Crimeea, ele n-au putut fi încă repuse în exploatare. Muncitori se aduc din Italia, din Belgia și chiar de la noi. Cu prilejul convenției încheiate în această privință cu noi, Dănulescu — omul Generației naționaliste din 1922 (!!) — a făcut una boacăna. A încheiat convenția fără să întrebe pe nimeni și a prevăzut în ea trimiterea în Germania a câtorva mii de fete între 18 și 25 de ani, ca să fie întrebuințate acolo ca servitoare sau ca... altceva! Când a aflat mareșalul Antonescu, era să-i vină rău! A răcnit, a tratat pe Dănulescu de dobitoc și a luat dispoziții

să nu iasă nici o fată din țară! „Ce vrei, spunea Bușilă, Antonescu e despot, dar tolerează în Guvernul lui: fiecare ministru face ce vrea!“

Nemții au pus în exploatare 45 000 kilometri de cale ferată în Rusia! Pentru aceste linii, pentru nevoile Italiei, pentru ce mai trebuie să trimită în țările ocupate, se expediază în fiecare lună din Germania 96 000 tone cărbuni! Numai organizația nemțească poate face față la un asemenea efort, *pe lângă toate celelalte...* Cu toate lipsurile de materii prime, Bușilă a obținut pentru căile noastre ferate materialul de care avem nevoie — cam 260 000 tone fier pe an. A tratat și obținut în același timp cantitatea de petrol necesar transporturilor și economiei noastre: vom păstra 60 000 tone pe lună și vom da restul — căci și de petrol au mare nevoie nemții...

Despre frontul rusesc, nemții n-au nici o grijă (fericiți oameni!). N-au prevăzut că iarna rusească va fi un vrăjmaș atât de teribil: vor rezista însă și în primăvară vor lua-o iar înainte. Dea Dumnezeu! Și mareșalul Antonescu e optimist — spune Bușilă — și nu se teme de frontul oriental nici el (încă un om fericit!).

Italia merge prost. Germanii se tem de prăbușire, dar pretind că au ridicat în jurul ei o armătură puternică...

Noi ne bucurăm de o excelentă presă, mai ales armata noastră. Ungurii sunt furioși pe noi, exasperați mai ales de favoarea de care ne bucurăm la Berlin. La Berlin, numai Ribbentrop îi mai protejează, poate că o face din ordin, ca să le mai dea „o fișă de consolare“. După serbările de la Berlin (cu Pactul Antikomintern), Ribbentrop primise o invitație la vânătoare în Ungaria. Dar nu s-a dus și în parte a renunțat la ea și în urma protestelor noastre transmise pe cale particulară, prin Göring. Bușilă povestește că pentru deschiderea Expoziției din Viena, ministrul Propagandei noastre trimisese un vagon cu tot felul de cărți, broșuri, țesături, broderii și câteva kilograme de icre și de mezeluri destinate unui bufet în ziua deschiderii expoziției. La trecerea în Ungaria, vagonul a fost literalmente devastat de autoritățile vamale și polițienești. Alimentele au fost confiscate, baloturile de cărți și de țesături străpunse cu baioneta, sub pretext de control... Plângerile făcute n-au dat nici un rezultat, dar obiectele stricate, puse sub ochii nemților au provocat cea mai legitimă indignare. De altminteri ungurii nu fac decât plictiseli nemților. Acum o lună a fost un moment foarte critic între Slovacia și Ungaria. Ungurii au maltrat pe slovacii anexați anul trecut, iar slovacii au răspuns devastâng Legația ungurească din Bratislava. Bineînțeles, ziarele au tăcut chitic. Dar situația a fost foarte încordată...

Bușilă pretinde că vagonul lui n-a avut să sufere la granițele ungurești, *fiindcă nemții au pus 4 sentinele de o parte și de alta a vagonului*, care a împiedicat pe vameșii și pe polițiștii unguri să se urce...

În ziua în care a trecut Bușilă prin Budapesta s-a sărbătorit triumful armatei sosite de pe front (!): Legația noastră n-a fost invitată... La Berlin se spune că Ribbentrop va merge la Budapesta, București și Sofia ca să împace pe unguri cu românii și pe bulgari cu turcii...

Bușilă mi-a confirmat trecerea nemților spre Bulgaria, dar el pretinde că ar fi foarte puțini și că merg să înlocuiască trupele care păzesc baza navală de la Varna și de la Burgas. Căci nemții au și în Bulgaria baze navale, ca la Constanța și la Sulina. În aceste baze navale ei construiesc (au deja peste 100) vase speciale, un fel de șlepură plate, menite să transporte armament motorizat în... Caucaz!! Conducă de petrol Constanța-Cernavodă e deja pe traseu, după cum s-a început deja prin unele gări construcții de magazine pentru depozitarea cerealelor din Rusia!! Numai să aibă ce transporta pe conductă și ce depozita în magazine!!

Ing. Golinelli, trimis de Puricelli, a venit să mă vadă și-mi spune că în Italia mai au ce mânca — vorba vine — până la 1 aprilie... Apoi foamea, și prăbușirea!

Președintele Roosevelt a depus în Parlament un proiect de lege pentru serviciul militar obligatoriu...

Statele Americii de Sud, care n-au declarat război Japoniei, au adoptat bizarea formulă a Argentinei: ele nu vor considera Statele Unite ca beligerante, și prin urmare le vor furniza tot, ca și cum ar avea a face cu un Stat neutru! S-a dus dracului și Dreptul internațional!

Guvernul a dat de bucluc cu legea grâului. Prin această lege s-au dizolvat toate întreprinderile de export de cereale, urmând ca acest export să se facă numai prin organele Statului. S-au ridicat însă cele 3 Societăți germane. Neubacher și Killinger au fost la mareșal — și astăzi, deși duminică — se lucrează pe capete la Ministerul Economiei ca să se dregă lucrurile...

Măsurile pripite încurcă totdeauna treaba...

Luni, 22 decembrie. Cea mai scurtă zi a anului... Vreme posomorâtă și tristă. Sunt cu atât mai abătut cu cât am petrecut o noapte albă:

dureri oribile în picior m-au împiedicat să dorm... În Oltenia a nins bine, noapte de sâmbătă spre duminică. În București n-a căzut zăpadă, dar termometrul a căzut la 0 grade.

Din câte aflăm, s-a semănat mult în aceste 10 zile de vreme relativ dulce — dar totuși deficitul semănăturilor rămâne mare.

Ziarele de azi-dimineață ne aduc o veste senzațională: Führerul a preluat comanda supremă efectivă a armatelor germane de uscat, în locul lui Brauschitsch. O mai bună dovadă că lucrurile merg prost pe frontul rusesc nu putea fi dată lumii... În manifestul pe care Hitler îl adresează cu acest prilej armatei, nu lipsește încrederea în victoria finală dar nu se ocolesc nici greutățile pe care Reichul le are de întâmpinat pe imensul front care merge de la Pirinei la Volga. Führerul invocă experiența sa de soldat din ultimul război (!!) și caută să galvanizeze trupele împotriva greutăților *pe care iarna le impune*, pe frontul oriental. Manifestul mai anunță și ofensiva cu trupe și arme reînnoite, ce va începe la primăvară...

Știrile de pe frontul oriental sunt mai contradictorii ca oricând. Comunicatul de ieri, german, anunță că atacurile rusești au fost respinse pe sectorul central (Moscova) cu mari pierderi pentru sovietici, și pretutindeni; că încercările de străpungere rusești în sectorul Leningrad au dat toate greș și că cercul în jurul fostei capitale a Împărăției rusești e mai strâns ca oricând... Radio Londra pe de altă parte anunță înaintări rusești pe sectorul Moscovei și pretinde chiar că Viasma a fost recucerită. Iar la Leningrad, același post susține că blocada Leningradului a fost străpunsă și că trenurile circulă între Moscova și Leningrad. Oricât ar fi, poate, de exagerate știrile Londrei, ca să compenseze în opinia publică deprimarea produsă de succesele japoneze — este evident că lucrurile nu merg bine pentru nemți pe frontul rusesc, și că iarna siberiană care bânuie în partea locului a paralizat o bună parte din posibilitățile germane de luptă... O mărturisește înlocuirea lui Brauchitsch, cu toate omagiile de recunoștință adresate acestui general cu prilejul lui-mojării lui...

Se spune că în regiunea Moscovei ar fi fost la un moment dat – 51° (!!), că toate motoarele au înghețat, că rușii atacă cu pompe de apă (!!!), că apa înghețând în 13 secunde, gloanțele de gheață izbesc mai rău ca cele de metal... Dar câte nu se spun!

Din Pacific, telegramele japoneze anunță că „căderea Hong Kongului e iminentă”. Va să zică n-a căzut încă, cum s-a spus? E mai probabil că e vorba *de întreaga insulă a Hong Kongului*, căci orașul, Vic-

toria, a căzut în mâinile japonezilor — altfel nu s-ar fi putut spune „că drapelul japonez fâlfâie peste port“ — cum s-a anunțat ieri...

Presa din Tokio pretinde că 80% din flota americană a Pacificului și 50% din totalul flotei americane au fost scufundate. Știri cam exagerate, evident, dar nu încape îndoială că americanii au suferit grave pierderi... Japonezii mai pretind că au scufundat peste 100 de vase britanice la Hong Kong...

În Africa, englezii înaintează spre Bengazi. Și buletinele Axei recunosc că Derna a fost ocupată. Trupe italo-germane încercuite la Solum și Bardia mai luptă. Înapoia frontului englezesc mai sunt lupte și la Tobruk, unde garnizoana britanică n-a fost încă depresurată...

Italianii afirmă în comunicatul lor de ieri că o luptă navală cu o puternică escadră engleză, venită să împiedice trecerea convoiului de 55 de vase despre care am vorbit — s-ar fi terminat cu înfrângerea forțelor britanice care n-au putut împiedica trecerea zisului convoi... „E poi?“ — vorba italianului!

Thailanda a încheiat cu Japonia o alianță pe 10 ani... Obișnuitele clauze de apărare mutuală...

Amiralul Decoux, guvernatorul Indochinei a fost numit comandant al forțelor franceze în Pacific, menite să apere Indochina și Noua Caledonie...

Ministrul nostru la Helsinki a înmânat mareșalului Mannerheim Ordinul Mihai Viteazul cl. I. E al 3-lea străin decorat cu această înaltă distincție pe care au mai primit-o mareșalii Göring și Brauchitsch.

Posturile de Radio din Statele Unite vestesc că, cu toată declarația României de război, America nu se consideră în stare de război cu noi, că nici un soldat american nu se va întâlni cu un soldat român, că în Statele Unite 1 milion și 1/2 de români (cam mult, chiar cu ovrei, cu tot...) trăiesc în perfectă înțelegere cu americanii, și vor continu să se înțeleagă... Statele Unite consideră că declarația noastră de război a fost impusă de Germania, și că, dacă vreun american va fi molestat în România, pentru *un* american vor plăti *cinci* nemți, nu *români*!) în Statele Unite...

Îmbunătățirea raporturilor dintre Bulgaria și Turcia: s-a hotărât participarea Turciei la târgul de mostre ce va avea loc la Plovdiv (Filipopol) în aprilie și a Bulgariei la târgul de mostre din Ismir (Smirna) în iunie. E pentru prima dată că asemenea participări vor avea loc...

Regele Boris a făcut din nou declarații oficiale cu privire la aderarea Bulgariei la politica Axei și la concursul militar pe care Bulgaria îl dă Germaniei...

Pe calea ferată a Vezuviului, în stația Cereola a avut loc o deraiere: 25 morți și peste 50 de răniți. Se anchetează...

DI Ică a expus în fața UGIR-ului planul de organizare a industriei, în noua concepție de Stat ce se pregătește... Aceleași excese verbale: până la Antonescu nu s-a făcut nimic pentru industria și economia românească; de la Antonescu începe toate! pentru ce această lipsă de măsură?

Reproduc aci o scrisoare primită de la secretarul meu Hintz, concentrat la Odessa. De la cei mici se află mai mult decât de la cei mari...

„Odessa, 29 noiembrie¹

Mult stimat Domnule Președinte,

Profit de ocazia care mi-o oferă plecarea unui ostaș la București ca să vă mai transmit vești de aici.

Îmi veți ierta hârta pe care vă scriu. Ducem lipsă de articole poștale. Mai mult chiar, eu n-am primit de acasă încă nici o scrisoare trimisă prin poștă.

Sunt în Odessa de 20 zile și încă n-am văzut orașul. Batalionul meu este cantonat în cartierul Slobokda, fost pe vremea Țarilor, Romanovca. Un cartier mărginaș în partea de nord-vest a orașului spre Kivaia Belka. Din acest cartier n-am ieșit până acum o singură dată și atunci cu toată compania, la sărbătorirea unei luni de la cucerirea Odessei, la 16 noiembrie. Nici atunci n-am fost în centrul orașului.

Pe aici lipsă de alimente. Populația o duce foarte prost, n-au nici pâine. Chiar și trupa mănâncă prost. Dacă raportăm regimentului că nu avem ce da trupei suntem acuzați de comunism. A pățit-o comandantul

¹ Primită abia ieri, 21 decembrie!

companiei mele! Companiile au fost obligate să se aprovizioneze singure până la nu știu ce dată, pentru ca regimentul să facă economii. Căruțele companiilor colindă cu săptămânile, zeci și sute de kilometri pentru a aduce cartofi, sfeclă și ce mai pot găsi pe câmp. Regimentul ne dă doar pâinea, și aceea foarte proastă. Nu știu dacă situația celorlalte batalioane e asemănătoare!

Cât privește pe ofițeri, batalionul nostru are un local de popotă destul de arătos. Suntem delectați cu muzici dar avem stomacurile stricate din cauza mâncărilor foarte prost gătite. Se spune că la popota regimentului se mănâncă mult mai bine. Norocul nostru e că dormim foarte bine și avem căldură.

În general populația îmi face impresia că e pașnică. Poate că foamea nu le îngăduie, deocamdată, energia necesară de a ne privi chiorâș. Sau poate că în atitudinea aceasta stă explicația faptului că au suportat 24 de ani bolșevismul și că nici atunci când li s-a oferit prilejul — actualul război — nu au înțeles să-și manifeste concret nemulțumirea față de regimul prin care au trecut și pe care acum nu conținut să-l critice față de noi. Până aici n-am auzit niciodată că și Stalin este tot ovrei! Localnicii o afirmă!

Până în prezent, de la cucerirea Odessei, nu știu dacă s-a făcut ceva pentru populație. Aici ar fi cazul că câștigăm simpatia și respectul lor. Prin centru circulă vreo două tramvaie și am auzit că de două ori pe zi s-ar da drumul la apă. Lumină electrică nu avem! În cartierul nostru funcționează un cinematograf cu jurnale germane și române. Se fac pregătiri pentru deschiderea Operei și a Circului!

Nemți sunt puțini, dar spre deosebire de noi, circulă cu aceeași libertate ca și la București. Pe aici populația încă nu știe dacă orașul va fi al nostru sau al nemților. De altfel circulă numai mărcile lor și foarte puțin rublele.

Mine nu știu dacă mai sunt. De când sunt eu aci n-a explodat decât una singură, într-un maidan, și aceea provocată de pionierii noștri.

Timpul se menține bun. Nu se prea cunoaște zăpada. Curios e că în zilele când avem soare este mai frig decât noaptea.

Pe aici cu tot renumele de care se bucură rușii, nu se găsește vin și prea puținele băuturi alcoolice care se găsesc foarte rar, sunt cu mult inferioare alor noastre. În general produsele rusești sunt inferioare. În piețe anumiter (bazare) se pot obține fel de fel de obiecte pe prețuri derizorii. Trocul e mijlocul prin care se încheie toate afacerile. Se pri-

mesc într-o măsură mică și mărcile germane. Nemții cumpără însă nu-mai cu mărci. Localnicii își dau mărfurile — provenite din jaful ocazionat de părăsirea orașului de către armatele ruse — cu preferință pe făină, pâine și cartofi...

.....

.....

Ceea ce ne mai lipsește nouă românilor sunt țigările noastre care sunt foarte apreciate și de localnici. Am impresia că C.A.M.-ul nu-și cunoaște interesele. Noi ne aprovizionăm prin diferite ocazii, din țară. Nici gazete nu ne vin, nici Radio nu avem de ascultat...

.....

.....

(ss) Ștefan Hintz

Marti, 23 decembrie. Ziarele de azi-dimineață publică Ordinul de zi dat de mareșalul Antonescu Armatei a III-a (de peste Nistru). În acest ordin mareșalul reamintește glorioasele fapte de arme săvârșite de această armată în cursul verii și îmi exprimă încrederea în iubirea soldaților de țară pentru noi lupte ce ar putea să le fie impuse.

Ordinul mareșalului Antonescu n-ar avea nimic îngrijorător dacă n-ar veni a doua zi după preluarea comandamentului de către Hitler, și șapte zile înainte de *Anul Nou*, prilej natural și fatidic pentru o asemenea manifestare...

Ieri toată ziua a domnit în București aproape panică. Fiecare se întreabă dacă brusca schimbare în fruntea armatei germane nu însemna începutul sfârșitului, adică dezorganizarea forțelor de luptă nemțești, un fel de 1918... Am dormit cu toții o noapte grea... Azi-dimineață Berlinul caută să explice schimbarea în comandament, să o prezinte ca ceva cu totul simplu și normal, o hotărâre luată pentru coordonarea mai bună a forțelor răzlețe în diferite țări ocupate, o necesitate a noii faze în care a intrat războiul prin intervenția Japoniei (!!!)

Mai bine nu explica. Mi-am adus iarăși aminte despre opinia lui Nicu Filipescu asupra „celor care explică“...

În ordinul de zi pe care-l adresează armatei, mareșalul von Brauchitsch explică și el că are o *boală de cord* (!!!) De unde a mai găsit-o și pe asta?

Să ne încredem în mila lui Dumnezeu, căci atât ne-a rămas...

Mareșalul sovietic Vorosilov, care comanda până acum forțele rușești din zona Leningradului, a fost numit comandant al trupelor bolșevice din Extremul Orient... Să fim în preziua izbucnirii războiului și între Rusia și Japonia?

Din iunie, de la începutul războiului nostru și până azi, am pierdut în Marea Neagră 3 vase mai mari: „Regele Carol“, bătrânul „Regele Carol“, transformat în punător de mine — cargobotul „Peleş“ (în iulie) și cargobotul „Cavarna“ lovit o primă dată și avariat și apoi scufundat acum în urmă. E foarte puțin, căci în fiecare săptămână pornesc convoaie de la Sulina spre Odessa și ajung fără să fie atinse. Cele trei vase scufundate s-au lovit de câte o mină. Submarinele sau vânătoarea sovietice au fost nule.

A murit ieri Günther, ministrul Statelor Unite, după o lungă și oribilă boală: cancerul sângelui... — leucemia, cum îi zic medicii. Era încă bine și juca tenis astă-vară, și iată-l acum întins între 4 scânduri.

Îmi aduc aminte sosirea lui în țară acum câțiva ani, dejunul pe care ni l-a dat Citta Davila la Capșa ca să ni-l prezinte și veselia care a domnit... Din cei adunați acolo, Madgearu a fost asasinat, Günther a murit, Dorel Davila a sărit în aer la Odessa și ceilalți răzleți în lumea întreagă... Și eu era să mă duc pe altă lume, anul trecut. Groaznice vremuri mai trăim!

Marii noștri industriași sunt în fierbere de pe urma discursului lui Ică la UGIR. Vicepreședintele Consiliului ar fi declarat între altele „că prioritatea industrială este o proprietate *incomplectă*, pusă în slujba obștii“... De ce nu și-o fi ținând gura dl Ică? Împotriva ineluctabilului nu poate lupta nimeni, dar de ce să vorbim de cataclisme înainte să se întâmple, și ca să zic așa, să le poftim?

Miercuri, 24 decembrie. Zi urâtă, și ziua de ieri. M-a tulburat și acidul uric, dar m-au tulburat mai ales gândurile negre ce se ridică în jurul gestului de la Berlin... Nici ieri n-am putut afla ceva precis; tot felul de zvonuri și de „lămuriri“ circulă, dar pe nici unul nu se poate pune te-meii. Se spune astfel ba că preluarea comandamentului direct de către Hitler a fost motivată de faptul că trupele rebegite de ger nu vor să se

mai bată pe frontul oriental, ba că în unele sectoare ale acestui front aprovizionările de tot soiul — mâncare, muniții, benzină — n-au mai ajuns de câteva săptămâni la destinație în termen, ba că cearta dintre generali (Brauchitsch-Keitel) a ajuns la paroxism, ba că rivalitatea dintre „armată“ și „partid“ a intrat într-o fază periculoasă — și câte și mai câte. Un ministru, cu care am dejunat ieri (o fi aflat versiunea din anturajul lui Antonescu?) pretindea că lovitura ar fi datorită dorinței Führerului *de a înlesni eventuale tratative de pace*, el preluând comandamentul armatei și îngrădindu-se în el, *lăsând grija Guvernului și partidului în seama lui Göring*. În această ipostază, anglo-americanii care nu vor să trateze cu Hitler ar putea negocia cu Göring...

Din toate aceste presupuneri, până nu se vor preciza lucrurile și vom afla adevărul, eu cred mai verosimilă versiunea conflictului între Armată și „Partid“, Hitler preluând comandamentul forțelor armate ca să împiedice posibilitatea unei izbucniri acute a acestui conflict. Motive bazate pe starea frontului oriental nu-mi par verosimile: dacă merge într-adevăr rău, nu-mi vine să cred că Hitler, care e dator să-și menajeze popularitatea, ar fi luat în spinare vinile altora. Putea în acest caz să schimbe un general prin altul, și în tot cazul să impună vederile lui și fără să preia efectiv comandamentul. Influențare a moralului trupei? Nu era nici pentru aceasta nevoie de comandament direct, ci prezența Führerului, *ca Führer*, pe front...

Dar de ce să mai tăiem fire de păr în patru: să așteptăm informații mai precise, căci cu timpul toate se află... Deocamdată să înregistrăm cu inima strânsă, că e ceva putred în Danemarca germană...

După câte am aflat ieri, și von Bock și von Rundstedt au fost înlocuiți în comandamentele lor.

Posturile de Radio engleze informează că rușii au recuperat Tula. Comunicatul german de ieri nu confirmă știrea, dar anunțând că „*unele* atacuri bolșevice din sectorul central al frontului au fost respinse cu pierderi mari pentru ruși“ — pare a recunoaște că alte atacuri (poate tocmai la Tula) n-au fost respinse... Înregistrăm cu plăcere că la est de Taganro, poziții sovietice importante au fost cucerite: aceasta dovedește că, cu tot frigul, soldații nemți tot se mai bat.

După știrile englezești, sovieticii ar fi restabilit comunicația feroviară între Leningrad și Tișvin... Pare iverosimil — dar totuși, în ce privește sectorul Leningrad, comunicatele germane sunt mute, de câteva zile...

În Libia, englezii au ajuns aproape de Bengazi...

În Pacific, japonezii continuă succesele lor.

Regele și Regina Elena au sosit ieri-dimineață în București, venind de la Florența. Sosirea lor a fost „dată la gazetă” și nu s-a ținut secretă, ca plecarea lor... Au fost întâmpinați la gara Băneasa de autoritățile protocolare. Mareșalul Antonescu n-a fost, fiind gripat în casă — în locul lui d-na Rica Antonescu a oferit flori Reginei...

Domnul ex-Rege Carol a vorbit din nou la Radio, în America, pentru noi. Eu n-am ascultat, dar cei care au ascultat mi-au povestit că mesajul său conține prevestirea victoriei complete a Statelor Unite, urmată de repunerea României în toate drepturile ei dinainte de război. Și ex-Majestatea Sa ne dă și un sfat: să fim liniștiți...

Țara piere și baba se piaptână: dl Ică a vorbit ieri la Barou despre încadrarea avocaților în noua organizație a Statului. După ce a expus ideile mareșalului (recte: ale lui) în materie, a cerut Baroului un proiect de lege care să conțină și dezideratele domnilor avocați...

Un al 4-lea vas purtător de avioane britanice a fost scufundat de un submarin german. După știrile berlineze n-ar mai rămâne Angliei decât 5 vase purtătoare de avioane, din care 2 mai mici, în jurul tonajului de 14 000.

Günther, fostul ministru la Statelor Unite, va fi înmormântat astăzi. Cereșonia va avea loc la capela anglicană de la Icoană. Va asista un reprezentant al Ministerului Afacerilor Străine — a fost desemnat Nanu, ministru plenipotențiar — *dar nu se va tipări nimic în ziare!!...*

Churchill, care a fost dat dispărut de 3 zile, de presa germană — a sosit la Washington, însoțit de lord Beaverbrook și de experți navali și aeronautici. Presa germană anunță această întrevedere între Churchill și Roosevelt, ca un fel de Canossa al primului britanic, ca un act de disperare față de dezastrele suferite și de „succesele” (?) Axei. În realitate, e prima consfătuire între conducătorii Angliei și Statelor Unite,

după intrarea acestora din urmă în război. După știrile din Londra, conferința va continua și după plecarea lui Churchill din Washington, între experții ambelor Puteri, la care se vor adăuga și delegați ai Rusiei Sovietice, ai Chinei, ai Dominioanelor Britanice și ai Indiilor Neerlandeze. Nu e vorba de un „act de disperare“, ci de acte sau acțiuni de coordonare. Berlinul își ia dorințele drept realități: vrabia mălai visează!

Sâmbătă, 27 decembrie. Deși Crăciunul s-a purtat anul acesta față de noi cu blândețe — prima zi, joi, a fost chiar o zi însorită și caldă (+ 5°) — l-am trăit cu inima cât un purice. Lipsa de gazete și de emisiuni radiofonice a sporit îngrijorarea noastră, provocată de enigma lotivurii lui Hitler, a cărei explicare exactă nu o avem. Nu știm încă cu precizie pentru ce a luat locul lui Brauchitsch, pentru ce o serie de generali și de mareșali au fost înlocuiți în posturile lor de comandă, dar ne dăm seama că sunt resorturi care s-au rupt în mașina de război germană...

Am priceput cu toții pentru ce două zile n-au apărut gazetele — ca în toți anii de altminteri — dar nimeni n-a priceput de ce nu s-au dat știri la Radio, căci emisiunile muzicale au dăinuit toată ziua, așa încât nu putea fi vorba acolo de vacanțe, ca la gazete. Probabil disprețul opiniei publice și al cetățenilor, din care actualul regeim și-a făcut o lege.

În fine azi-dimineață gazetele ne-au adus comunicatele ultimelor două zile din care rezultă că nici un dezastru nu s-a întâmplat pe frontul rusesc, dimpotrivă s-au înregistrat chiar succese, în toate sectoarele de luptă de la răsărit. Succese de ordin pasiv ce e drept, căci pretutindeni n-au fost decât atacuri sovietice respinse cu pierderi pentru inamic — dar succese incontestabile, căci atât cerem trupelor germane până vom ieși din iarnă: să reziste. Și pare că rezistă minunat. La sud, în curba Donețului și la Sevastopol, pare chiar că atacăm noi. În sectorul Moscovei, mergem ceva mai slab, dar rezistă bine și acolo...

Evenimentele militare mai importante în aceste două zile au fost capitularea Hong Kongului în fața japonezilor și ocuparea Bengazi-ului de către englezi. La Hong Kong, generalul Sir Marks Young, care n-a dispus decât de 3 000 soldați britanici (!) și cu indigeni cu tot de o armată sub 10 000 de oameni, a încetat lupta și a predat orașul Victoria și întreaga insulă japonezilor... Ce deosebire cu sălbaticile rezistențe ale bolșevicilor, care nu se predau decât morți și lasă în urma lor pustiul și explozivele! Generalul Sir Marks a predat Hong Kongul intact și n-a lăsat în urma lui nici o mină perfidă... Om civilizat!

În ce privește Bengazi, comunicatele germane și italiene afirmă că orașul a fost evacuat „pentru așezarea liniei de apărare mai la sud „conform planului“ (!!) — și că englezii l-au ocupat fără luptă...

Dacă britanicii, mult superiori în număr și material de război vor izbuti să scoată pe italieni din Africa, lovitura morală dată Italiei va putea fi bogată în consecințe pentru Axă...

Un submarin german a torpilat în Atlantic vasul port avion britanic „Unicorn“, cel mai mare și mai nou din această categorie, intrat în serviciu în timpul războiului.

Vasul nostru „Regina Maria“ n-a vrut să se lase mai prejos de tovarășul său de clasă „Regele Ferdinand“ și a scufundat și el pe veci un submarin muscălesc. Țară mică, marină mică, glorie mică — dar e totuși prea frumos.

Din câte au putut răsufla întrevederea dintre Churchill și Roosevelt la Casa Albă, în Washington, s-a transformat într-un adevărat „Consiliu de război“, la care au participat experții britanici și americani. Pare că scopul lui Churchill a fost să determine Statele Unite să preia în totalitate războiul din Pacific și din Extremul Orient. Concluziile la care s-a ajuns nu au fost bineînțeles date în vileag, dar presa germană pretinde că la Londra domnește decepție cu privire la rezultatele obținute.

Din declarații făcute presei de către Churchill reiese că s-a discutat serios și chestiunea unui comandament unic, dar nu s-a ajuns la nimic. „Lumea întreagă e în război, ne batem în 5 continente — un singur om n-ar putea conduce un asemenea front“... ar fi declarat premierul englez.

E probabil că va mai avea loc o conferință între Roosevelt, Churchill, Stalin și... Cian-Kai-Shek! O afirmă presa americană...

Se anunță încheierea unui tratat de alianță între Anglia și Cian-Kai-Shek... Un tratat pe care-l credeam încheiat de mult!

Presa rusească a afirmat că cele două vapoare turcești scufundate în Marea Neagră au fost torpilate de submarine germane. Un comunicat *turcesc* ia poziție în această afacere afirmând că în Marea Neagră *nu există nici un submarin german* (?). Prin urmare, vinovatul nu poate fi

decât un submarin sovietic... Atitudinea Turciei, a cărei politică nu e încă lămurită, e interesantă, cu acest prilej...

Signor Buti a fost numit ambasador italian la Paris, alături de Abetz, ambasadorul Germaniei. E un pas înainte, în raporturile dintre Franța și Italia până acum inexistente. E probabil rezultatul conferinței dintre Ciano și Darlan, la Torino — și al sugestiilor Berlinului.

Ribbentrop a dat un interviu *Agenciei* de presă spaniolă *Efe*, în care după ce expune păcatele lui Roosevelt și virtuțile Führerului, dă următoarea definiție Pactului Antikomintern și Pactului Tripartit: Pactul Antikomintern este expresia unei concepții a așezării lumii — iar Pactul Tripartit este un act politic...

Papa a ținut o mare cuvântare de Crăciun. Cuvântarea nu conține propuneri concrete de pace, cum așteptau unii. După ce se ridică împotriva îndrumării tehnicii moderne într-o operă de destrucțiune, rezultat al abandonării moralei creștine — Pius al XII-lea enumeră condițiile morale și sociale în care va trebui încheiată pacea viitoare. Înainte de toate, libertatea și suveranitatea Statelor mici vor trebui garantate — și măsuri vor trebui luate pentru ca un război generalizat să nu mai poată izbucni. Foarte bine; asupra acestor puncte toată lumea e de acord, dar cum să le realizăm? Papa nu ne-o spune...

Generalul Pantazi, însoțit de lt. colonelul Marcel Olteanu, a plecat să petreacă sărbătorile Crăciunului și Anoul Nou cu trupele noastre din Crimeea și de pe litoralul Mării de Azov. Idee fericită — să mai constate și ministrul de Război „de visu“ nevoile nenorociților ce mor de frig în Scitia barbară...

Marțea trecută, seara, dl Ică a organizat la Teatrul Național o reprezentare de gală (sau așa ceva) a „datinelor noastre strămoșești“ privitoare la serbările Crăciunului. A fost și Regina Elena de față. Într-o lojă, *singură*, d-na Rica mareșal Antonescu. Convinsă că Regina o va pofti în loja ei, d-na Rica n-a luat pe nimeni cu dânsa, ca să nu comită impolitețea de a-și părăsi oaspeții... Dar Regina n-a poftit-o! Ca să nu

rămână singură până la sfârșit, d-na Rica a poftit ea după primul act, pe d-na von Killinger, care trona în altă lojă cu ai ei... Mareșalul rămăsese acasă, în pat, bolnav de gripă.

Șoneriu, care a petrecut 6 săptămâni la Viena în căutarea sănătății soției sale, s-a înapoiat alaltăieri și-mi aduce informații interesante, căci a văzut multă lume, mai ales gazetari.

Îcă n-a avut nici un succes la Berlin unde a făcut impresie foarte proastă. Mai ales asupra lui Hitler și a lui Ribbentrop. Păcat... Sosise la Berlin foarte mândru și a plecat ploat. O spuneau fără să se jeneze, toți gazetarii din Viena.

Despre luarea comenzii de către Hitler, Șoneriu nu știe lucru mare, căci a părăsit Viena a doua zi după eveniment. La Viena se credea totuși că era vorba mai mult de o rivalitate între generali, decât de un pericol de conflict violent între armată și partid.

Ordinea și organizația care domnesc chiar în Austria, nu numai în Germania propriu-zisă, l-au minunat pe prietenul Șoneriu. Sunt restricții mari, desigur, *dar tot ce e pe cartelă se găsește fără nici o greutate*, mai ales alimentarele. Și nu prea scump. Pâine excelentă, albă. Untul, 200 lei kilogramul în cantitate suficientă. Carne, legume, făinoase. Lumea s-a obișnuit — nu sunt prea mulți nemulțumiți, mai ales în popor. Ovreei circulă cu semnul galben pe piept; nu pot uza de tramvaie, nici intra în cafenele, restaurante, cinematografe, teatre. Viața relativ ieftină. La Semmering, la Sudbahn hotel, încălzire perfectă, mâncare excelentă, — totul, cameră și pensiune, 20 mărci pe zi.

În Serbia și Croația, stare de război. O regiune a Serbiei, pe la Uzice sau Sarajevo (nu știa nici Șoneriu bine) e încă ocupată de resturile armatei sîrbești și nici picior de neamț, nici picior de italian n-a păstruns încă acolo. Pe restul teritoriului sârbesc, și în Croația, lupte și atentate zilnice. S-a încercat să se repună Simplonul în circulație, și poduri au fost imediat aruncate în aer. Un secretar al Legației noastre din Zagreb a vrut să plece spre Italia, dar a trebuit să-și amâne plecarea pentru a doua zi, căci în ziua hotărâtă pentru plecare, trenul său a fost aruncat și el în aer! În casa pregătită pentru Regele și Regina Croației au rămas la Florența...

De la Viena, Șoneriu a făcut o săritură până la Milano și Roma, pentru afacerile sale cu Puricelli. În Italia a fâșit o mare deprimare. Acolo e adevărată sărăcie și oamenii sunt disperați. Și a găsit de astă-dată și *trupe germane pretutindeni*. În Italia meridională, de la Napoli în jos,

a fost proclamată starea de asediu, iar toate aeroporturile au fost ocupate de nemți, sub pretext de instrucție a formațiilor italiene...

Italia, acolo e buba...

Duminică, 28 decembrie. De pe frontul care ne doare, nimic deosebit. Rușii atacă pretutindeni; profitând de iarna grea care le dă superioritate individuală asupra degerațiilor de nemți; ei au inițiativa de-a lungul liniei. Totuși nemții resping pretutindeni atacurile, ba chiar — ca în curba Donețului — pun la cale contraatacuri. Comunicatele germane anunță bombardamente și distrugerii mari de material de tot soiul. Astfel nemții ar fi distrus una din cele 3 mari uzine electrice de la Kandalakșa situată în fundul unui fiord al Mării Albe și pe linia ferată a Murmanskului. E de necrezut cât au lucrat și construit bolșevicii în 20 ani pe terenul industriei și mai ales al industriei armamentului. Astfel în pierdutul și necunoscutul oraș Kandalakșa au ridicat 3 uzine electrice de un potențial total de 350 000 kilovați (!), o fabrică de tratat aluminium, alta de preparat fosfate, altele de reparat locomotive și vagoane — în fine mai multe fabrici de conserve de pește!! Ce formidabilă putere s-a ridicat în răsăritul Europei fără să știe nimeni!

Ieri către seară s-a răspândit zvonul în oraș că căzuse Sevastopolul. Unde era norocul! Zvonul s-a adeverit fals — dar adevărul este că Sevastopolul este zilnic și viguros atacat de trupele germano-române...

Hitler a petrecut Crăciunul pe frontul oriental. Probabil că a avut și Antonescu intenția să petreacă sărbătorile în mijlocul trupelor noastre, dar gripa silindu-l să rămână în București, a trimis pe Pantazi.

Capitularea Hong Kongului a făcut efect mare în lumea întreagă. E prima colonie pe care o pierde Anglia, de când există, prin cucerirea unei Puteri inamice. La Berlin, la Roma, presa exultă și calcă Leul Britanic în picioare...

Japonezii continuă cucerirea Filipinelor și înaintează spre Singapore. Generalul sir Henry Pownall a fost numit comandant suprem al tuturor forțelor britanice în Extremul Orient. Întrebat de gazetari, generalul a declarat că impotența actuală a Imperiului în Extrem-Orient se datorește faptului că forțele menite să apere această regiune au fost transportate în Libia...

Primul ministru al Australiei s-a adresat direct lui Roosevelt, cerându-i ca America să vină în ajutorul Australiei amenințate și lipsită de forțele sale trimise în Africa Septentrională. E iarăși pentru prima dată că Guvernul australian se adresează unei Puteri străine, fără să treacă prin canalul și controlul Guvernului imperial... O retragere a trupelor australiene din Libia ar compromite succesele din Cirenaica și n-ar fi de mare folos, cel puțin pentru moment, în Extremul Orient, deoarece transportul acestor forțe ar cere timp îndelungat...

Churchill a vorbit la Washington înaintea Senatului și Camerei Reprezentanților, într-o sedință comună a ambelor corpuri. Primul ministru britanic a declarat că Anglia și America mai au mult de învățat, că Anglia va mai pierde mult teren în acest război, dar că *în 1943 (!)* țările anglo-saxone vor căpăta inițiativa în lupta pe viață și pe moarte ce se duce...

La Berlin se răspunde că până atunci va curge multă apă sub poduri...

Se zice că Churchill ar fi cerut americanilor să nu mai furnizeze nimic rușilor și să dea tot Angliei. Roosevelt ar fi răspuns că nu poate da nimic nici Angliei, nici Rusiei, fiindcă are nevoie de tot potențialul american de fabricație pentru înarmarea flotei și armatei sale...

Prizonerii din lagărele învecinate au fost autorizați să se plimbe liberi în Berlin, de sărbătorile Crăciunului. Presa germană insistă asupra tratamentului camaraderesc de care se bucură prizonierii în Germania, tratament menit să dezvolte spiritul de frățietate între popoarele Europei, în vederea noii organizații a continentului, după război.

Acest regim de înțelegere mutuală a și dat roade: mulți prizonieri francezi s-au înrolat în legiunile antibolșevice și se bat pe front alături de nemți...

În toamna lui 1939, fiind eu prim-ministru, am înființat o societate de ajutor a scriitorilor români¹. Am dat atunci președinția lui Mihail Sadoveanu. Mandatul lui Sadoveanu expiră acum, Consiliul de Administrație a vrut să-l realegă, dar ministrul Muncii Dănulescu (Generația din 1922!) a trimis vorbă *că nu admite un mason* în fruntea Socie-

¹ Legea a fost promulgată prin Ministerul Muncii, de Ralea...

tății!!! Curajoșii membri ai Consiliului, în loc să-l trimită la plimbare, s-au tocmnit. Întâi au vrut să aleagă pe Sadoveanu, dar acesta să-și dea apoi demisia... Dănulescu n-a primit! În fine s-au înțeles „să propună” lui Sadoveanu candidatura, și acesta să o refuze!!! Sadoveanu s-a supus la comedie — un curajos și el! Și astfel, în cele din urmă, s-a ales Nichifor Crainic, din porunca d-lui Dănulescu! Ce a ajuns biata noastră țară! Un Mihail Sadoveanu călcat în picioare de un Dănulescu (Gene-rația din 1922)!!! Trist, trist...

Scenă petrecută între pațachina de Veturia Goga și caraghiosul de Ghelmegeanu, toamna trecută — dar pe care Ralea mi-a povestit-o de-abia acum:

Ghelmegeanu fusese supus domiciliului forțat și nu scăpase, între altele, decât și grație intervenției lui Veturia Goga, atotputernică pe lângă generalul Antonescu. Eliberat, gentilomul Ghelmegeanu a socotit de a sa datorie să meargă să mulțumească pațachinei, care l-a primit drapată în vălurile sale de văduvă inconsolabilă. După mulțumirile protocolare încasate, Veturia a luat mâna datornicului ei, și dând ochii peste cap a murmurat: „Da, da, oh, cât ai suferit! Dar Ardealul, acolo peste munți, Ardealul suferă și el sub unguri...”

— „Doamnă” — a replicat caraghiosul — „mă duc să mă îmbrac în uniformă, cuceresc Ardealul și vi-l aduc...”

— „Oh, oh” — și răsturnându-se toată, cu un tremolo în voce, pațachina a susurat: „Oh, oh, ești și ostaș!!”

Și această cabotină duce țara românească... E drept că e și șperțareasă și că comedia pe care o joacă o joacă în fața unor naivi care nu-și dau seama de tot ce se ascunde în dosul acestui teatru rușinos...

Luni, 29 decembrie. Impresia care se degajă din comunicatele și știrile de ieri și de azi-dimineață, e că pe frontul rusesc forțele germane rezistă, și încă că rezistă bine, cu tot gerul care crapă obrajii soldaților și paralizează toate mecanicele lor. Domnul să fie binecuvântat.

Toată săptămâna trecută rușii au atacat pretutindeni cu înverșunare, dar pretutindeni au fost opriți și respinși. La Leningrad au încercat două ieșiri, dar au fost dați înapoi. În sectorul central, atacurile rușilor au fost respinse cu mari pierderi pentru bolșevici. Tancurile, tunurile circulă greu, așa încât pierderile se cifrează la 10, 20, 30 din fiecare. Pe frontul Donețului rușii au dat un mare atac în ziua de Crăciun, dar au fost respinși și contraatacați de italieni, de slovaci și de o divizie

mistă compusă din danezi, flamanzi, belgieni etc. De data asta italienii s-au luptat ca lei...

În satrâmtoarea Kerci au fost distruse în cursul săptămânii 15 vase, mai toate încărcate cu trupe, vase mici de altminteri, servind la transporturi de cabotaj dintr-un port în altul.

Profitând de noaptea continuă, englezii au încercat o debarcare în două puncte ale Norvegiei. Puținele trupe ce debarcaseră, au fost însă respinse și obligate să se reîmbarce. În luptele care au urmat pe mare, vedeta germană „Foehn“ a fost scufundată, după ce doborâse și ea câteva aeroplane.

Pe frontul Libiei, înaintarea britanică a fost, pentru moment oprită.

Japonezii continuă să atace cu avânt și cu succese diferitele insule ale Filipinelor, dar până acum nu s-au înstăpânit pe niciuna. În Malaezia înaintează mereu spre Singapore. La Penang au făcut o bogată pradă de război: peste 1 000 de automobile, multe mitraliere, muniții, aprovizionări. Două mari distrugătoare americane au mai fost avariate, grav.

Emisiunile londoneze comunică oficial că generalul Wawell a fost însărcinat cu apărarea Birmaniei iar generalul Hutton numit comandant al trupelor din același ținut. *Agenția D.N.B.* crede a ști că Eden, porumbelul călător al diplomației britanice va merge în capitala lui Ciang-Kai-Shek pentru a pune la cale cu mareșalul chinez apărarea Birmaniei și a Indiilor... Cu posibilitățile aviației moderne, o să o vedem și pe asta!

Între Bagdad și Mosul a deraiat un tren militar și a căzut de la o mare înălțime. Morți și răniți cu sutele. Accidentul a fost pricinuit de un atentat.

Roosevelt și Churchill au vorbit reprezentanților presei ibero-americane (țările Americii de Sud). Roosevelt a explicat încă o dată că n-a voit războiul și nu l-a provocat (!!) iar Churchill a expus în limitele în care se putea expune — planul de război al Puterilor anglo-saxone, care vor face tot necesarul pentru ca pacea să se încheie conform dorințelor lor și intereselor omenirii. N-a spus însă când se va încheia.

În ce privește conferința de la Washington, conducătorii celor două popoare au dat lămuriri generale menite să întărească încrederea celor mulți.

Cecropid mi-a făcut ieri o lungă vizită și m-a pus în curent cu cele ce se petrec în culisele germanilor din București. Reacția gestului lui Hitler n-a fost deprimantă, dimpotrivă. Exact, nu știu nici nemții *ce* a determinat acest gest. Versiunea care circulă, e că Brauchitsch a cerut *încă în septembrie* să se oprească frontul pe linia Smolensk și să se procedeze la întăriri și amenajamente pentru iarnă — împingându-se ofensiva din septembrie înainte numai la sud spre Caucaz. Hitler n-a primit însă sugestiile lui Brauchitsch și a cerut ca Moscova să fie ocupată înainte de iarnă. Brauchitsch, ca să dovedească că dânsul a avut dreptate, *s-a lăsat moale* în direcția Moscovei — și rezultatul s-a văzut. Înlocuirea lui Brauchitsch o dată hotărâtă, Führerul a luat personal comanda ca să nu jignească pe omul său Keitel, căruia i-ar fi revenit de drept, dar care pe de o parte n-a fost socotit la înălțime, iar pe de alta se găsește vărmășit cu mai toți mareșalii și generalii mai de seamă. O fi și așa... În cercurile germane nu se mai face nici un mister despre rivalitatea dintre generali și despre opoziția tot mai accentuată dintre armată și partid... Noi nu putem zice decât: prost, foarte prost...

Nu se știe care va fi soarta lui Brauchitsch. Cecropid pretinde că generalul Udet (din aviație) care a fost dat acum câțeva vreme ca ucis într-un accident de avion, ar fi fost omorât fiindcă nu-și mai ascundea sentimentele împotriva lui Hitler și a regimului.

Tot Cecropid mai povestește că raporturile dintre mareșalul Antonescu și nemți s-ar fi încordat fiindcă mareșalul refuză să dea nemților tot ce cer și să mobilizeze 500 000 oameni în primăvară, pentru frontul rusc. Unii politicieni din Berlin s-ar gândi chiar la o formulă de înlocuire a lui Antonescu: generalul Iacobici cu legionarii din Germania. Toate acestea îmi par însă havadișuri, fără mare importanță, căci nu cred că Antonescu care a pontat tot pe cartea nemților, să se certe cu ei...

Se zice că după punerea lui Weygand în retragere, șeful său de Stat Major (comandantul trupelor din Africa) ar fi luat un avion și ar fi zburat la gaulliști...

Pe vremurile acestea agitate, oamenii nu pot fi nici măcar lăsați în pace după moarte. Corpul neînsuflețit al bietului Günther nu și-a găsit decât cu greu odihna provizorie. Văduva și cei de la Legație au vrut să-l așeze întâi într-un cavou din cimitirul protestant, sau să cumpere un loc unde să-l înhumeze până va putea fi transportat în America. Cimitirul proprietatea comunității evanghelice, adică a nemților, a făcut tot

felul de greutate și nu s-a putut ajunge la nimic. A fost atunci vorba ca sicriul să fie transportat la Buftea și păstrat în mausoleul familie Știrbei... În cele din urmă a ajuns în cavoul familiei Scarlat și Elena Ferechide, la Bellu!!

Marti, 30 decembrie. Ieri toată ziua temperatura s-a menținut între - 4 și - 2 grade. Azi-dimineață - 12! Se duce dracului tot grâul care s-a semănat în moina de la începutul lunii acesteia și a încolțit. Numai negură și nenorocire pe capul nostru!

Maiorul Rădulescu (de la Siguranță) și generalul Dombrowski mi-au dat ieri știri liniștitoare de pe frontul rusc. Maiorul Rădulescu, ajutorul lui Eugen Cristescu, controlează toate telegramele ce vin din străinătate. Dânsul afirmă că nu e nici un pericol dinspre răsărit. Frigul e ce e drept intens, dar moralul trupelor germane e excelent și oamenii sunt foarte bine îmbrăcați și adăpostiți. Soldații ar avea chiar aparate speciale electrice pe ei, care produc căldură sub haine, un fel de sobițe portative! Și aeroplanele merg; merg greu, dar merg. Ceea ce nu merge, sunt tancurile... bineînțeles la ruși ca și la nemți, dar rușii au adus multă cavalerie cazacă și asiatică și atacă cu cavaleria în locul tancurilor. Nemții, care au motorizat toată armata lor, n-au cavalerie (aduc acum, după ce au format câteva brigăzi în Germania) — de aci poziția de ofensivă luată de bolșevici și de defensivă luată de germani. Fluctuațiile frontului sunt neînsemnate și nemții abandonează uneori liniile ocupate ca să se fixeze pe linii mai adăpostite. Despre o rupere de front, despre o dare înapoi serioasă nu poate fi vorba. Jumătate iarna a trecut, mai avem două luni și germanii vor putea relua ofensiva lor cu același avânt ca astă-vară, căci moralul trupelor e excelent, pe front și în spatele frontului și o armată formidabilă e în preparare. În ce privește schimbarea de comandament, e regretabil că s-a produs acum; era mai bine să se fi produs în septembrie, sau peste două luni. Înlocuirea lui Brauchitsch nu trebuie pusă decât în sarcina neînțelegerilor dintre generali; pe Brauchitsch l-a mâncat Keitel. Situația frontului nu a jucat nici un rol în preluarea comandamentului de către Hitler...

În ce privește armata noastră, nu mai avem decât foarte puțină în Crimeea, o brigadă de cavalerie de-a lungul Mării de Azov, pentru pază și atâtă tot.

Generalul Dombrovski a luat masa alaltăieri seară cu Gerstenberg și acesta i-a dat despre front informații identice cu ale lui Rădulescu.

Colonelul Gerstenberg nu era câtuși de puțin preocupat de starea frontului de rășărit. În schimb s-a plâns lui Dombrovski de mareșalul Antonescu. „Cât timp a avut nevoie de noi, ne-a satisfăcut toate cererile. Acum că s-a întărit înăuntru, că a luat Basarabia, ne refuză tot, sau ne poartă cu vorba. Noi am avut încredere în el, *am retras Gestapo-ul, am retras trupele de S.S. pe care le avem în România*, și acum mareșalul își bate joc de noi...” Gerstenberg e cam iute la vorbă și nu trebuie luat tot ce spune „à la lettre” (ad litteram) — totuși, destăinuirile lui sunt simptomatice. Dombrovski mi-a mai spus că și pretenul Neubacher i-ar fi vorbit în ultima vreme cu amărăciune. Neubacher — care nu mai merge deocamdată în Rusia și ne rămâne¹ — pretinde însă că toată încurcătura vine *de la oamenii din jurul lui Antonescu*, toți niște incapabili. Astfel, astă-vară Negel ar fi declarat că vom recolta 2 000 kilograme de grâu la hectar și a promis nemților 100 000 vagoane — dar producția a fost sub 1 000 kilograme la hectar și nu s-a putut livra până acum germanilor *decât 13 000 vagoane*. Neubacher e furios de deficitul pe care a trebuit să-l înregistreze astfel în socotelile sale... Acum, deși nu s-au însămânțat decât circa 800 000 hectare (în loc de 2 200 000, anul trecut), dl Ică promite 60 000 de vagoane din recolta viitoare!! Neubacher e obligat să înregistreze aceste făgăduieli, dar știe bine că va da de un deficit și mai mare! „De ce nu spun oamenii aceștia adevărul? De ce nu-mi spun curat *că n-au ce da*, că tot grâul pe care-l va produce România anul viitor va fi necesar pentru consumul intern? Ca să mă încurce în socoteli?” Această ieșire a lui Neubacher, ca și „aprecierile” lui Gerstenberg, îmi par mai mult menite să fie aduse la cunoștința Guvernului nostru *ca să exercite un șantaj*, și să contribuie astfel să ne stoarcă cât de mult. Bine face Antonescu că rezistă, căci nemții ne-au luat destul și ne-ar fi luat și pielea de pe oase! Nu e vorbă: să ne-o ia, dar să ne scape de ruși!

Și Gerstenberg și Neubacher au întrebat pe Dombrovski despre mine. Și-au adus aminte de mine! Am rugat pe Dombrovski să le spună din partea mea că le mulțumesc: am fost primul om politic care a lucrat serios pentru alianța cu Germania și drept răsplată domnii nemți au lăsat *oamenii lor*, anul trecut, să mă pună pe lista proscriștilor, în loc de frunte... Cele vorbite de Dombrovski cu Gerstenberg și cu Neubacher, cele raportate mie de Cecropid (planurile cu Iacobici) dovedesc că între Antonescu și nemți (zic „nemți”, nu zic Hitler) a început să scârție... Nu crede însă că lucrurile să meargă prea departe: ține mareșalul nostru prea mult la locul lui, ca să rupă punțile cu stăpânii săi...

¹ Riedt, sau Riet — nu știu cum se scrie — care fusese numit în locul lui nici n-a venit) (nu ne-ar mai fi rămas!

Interesant: Dombrovski a întrebat pe Gerstenberg: „Bine, dar dacă ați înlocui pe Antonescu — nu văd cu cine — ați recurge din nou la legionari?” La această întrebare Gerstenberg a răspuns: „Niciodată, cu legionarii s-a terminat, sunt niște proști (dumköpfe)!” E interesant, fiindcă Gerstenberg a fost unul din cei mai aprigi simpatizanți și apărători ai regimului legionar... E drept, că înainte de a fi vorbit Hitler și de a fi tratat pe „verzi” de agenți ai bolșevismului rusesc...

Comunicatele de ieri nu ne aduc mari schimbări pe front. Pe cel rusesc, mișcări reduse. Comunicatul german și cel italian, pretind că toate atacurile rusești au fost respinse, că la Doneț o contraofensivă ar fi dat înapoi pe bolșevici și le-ar fi distrus mult material de război, că pe sectorul din centru s-ar fi recucerit poziții ocupate anterior de muscali. Radio Londra pe de altă parte pretinde că rușii ar fi ocupat Harkovul...

În Cirenaica, italienii afirmă că au dobândit succese împotriva britanicilor și că le-ar fi distrus 58 care de asalt...

Japonezii merg mereu înainte spre Singapore. Lupte înverșunate în Filipine. Parașutiști debarcați în Sumatra. Rezultatul cel mai apreciabil e că ar fi pus stăpânire pe întreaga regiune petroliferă din Borneo...

Agencia D.N.B. dă din Londra știrea că se duc negocieri de pace între Japonia și China și că ar fi pe punctul de a izbuti. Zvonul călătoriei lui Eden la Cing-King (capitala Chinei lui Ciang Kai Shek) ar fi în legătură cu aceste negocieri...

Dar deocamdată, în loc de negocieri, japonezii anunță că au atacat forțele chinezești și că au distrus două divizii... După cum se vede, confuzia domnește pe toate fronturile...

Pentru moment Eden e la Moscova în conferință cu Stalin... iar generalul Wawell la... Cing-King! Berlinul comentează cu ironie întrevederile Churchill-Roosevelt, Eden-Stalin și Wawell-Ciang Kai Shek și socotește că toate aceste palavre nu vor duce la nici un rezultat... Așa că fie!

Churchill, după ce a terminat cu conferințele la Washington, a plecat în Canada. A sosit la Ottawa...

Radu Xenopol, noul nostru milionar, mare acționar și administrator al uzinelor „Laromet” (Bucureștii Noi), a fost arestat și trimis în lagăr

la Târgu-Jiu. A fost ridicat din pat, cu febră și cu o furunculoză generalizată, din ordinul Ministerului Înzestrării. Nevastă-sa bolnavă greu de ani de zile, a făcut o embolie pulmonară, de spaimă (?), și e jale mare în casă... Nimeni — afară probabil de Xenopol și de cei ce au ordonat arestarea — nu știe pentru ce a fost ridicat omul. Membrii Comitetului de direcție al Uzinei au fost ieri la generalul Dobre și l-au întrebat pentru ce a fost arestat șeful (!) lor. Ministrul (ministrul care a ordonat arestarea!) *a răspuns că nu știe pentru ce!!!*

Xenopol a cumpărat acțiunile sale de la Max Șapira. Restul acțiunilor aparțin succesiunii Szöpkcs, adică fiicei sale căsătorită cu Florescu, consilierul Legației noastre din Londra. Cum acesta a rămas în Anglia, i s-a ridicat cetățenia și averea sa și a soției sale a fost pusă sub sechestru. Acum, *se zice*, că Statul ar vrea să pună mâna și pe acțiunile lui Xenopol... Ce procedee!!!

Ca motiv al internării lui Xenopol, unii inițiați povestesc că Șapira, când a vândut „Astra” lui Malaxa și „Reșiței”, a scos din fabrică un „laminoir”, în vederea instalării „Larometului”, pe care o hotărâse. Acest „laminoir” a fost vândut atunci fictiv, pe 8 milioane fabricii „Vulcan”, care a recunoscut ulterior că „laminoir”-ul era proprietatea lui Șapira, iar acesta a vândut zisul „laminoir” Societății „Laromet”, pe 85 de milioane! Poate să fi fost aci un matrapazlâc, deși cei de la „Laromet” pretind că operațiunile au fost făcute la lumina zilei și cu consimțământul cumpărătorilor „Astrei” (Malaxa și „Reșița”) și direcțiunii societății „Vulcan”. Dar oricum ar fi, ce e de vină Xenopol de matrapazlăcurile lui Șapira?

Acesta e *un* sunet de clopot: poate să mai fie și altele — căci Radu Xenopol e capabil de orice...

Totuși avem o justiție: atunci de ce măsuri administrative și arbitrare în locul unei judecăți în regulă?

Agencia D.N.B. află de la Vichy că Jouhauy, fostul secretar general al C.G.T.ului francez va fi arestat. E unul din oamenii răspunzători de anarhizarea Franței. L-am cunoscut aci la București, a venit să mă vadă cu prilejul unei vizite făcute în țara noastră. L-am găsit cât se poate de antipatic; era tipul parvenitului celei mai deșănțate demagogii...

Direcția Generală a Teatrelor a dat o circulară prin care ovreii sunt definitiv excluși din orice participare, artistică, administrativă sau financiară, din toate întreprinderile de teatru, reviste sau cinematografe...

O altă circulară, interzice tolerarea spectatorilor în picioare în sălile de cinematograf. Măsură excelentă, asta.

Glumă:

Ce deosebire e între Soare și Hitler?

Soarele apune la Apus — iar Hitler la Răsărit...

Manierele vremurilor:

Principele Antoine Bibescu întâlnește pe d-na Mery del Val, frumoșica soție a secretarului Legației spaniole — și urmează următorul schimb de amabilități:

„Bibescu: E adevărat că ați avut mai mulți amanți?

— D-an Mery del Val: Da, mulți...

— Bib.: Mai aveți și acum?

— D-na M. del V.: Da, mai am. Dar dați-mi voie să vă pun și eu o întrebare: e adevărat că sunteți un pederast?"

Ce lume!

Miercuri, 31 decembrie. Nimic special de înregistrat de pe fronturi. Rezistență și respingeri de atacuri din partea germanilor pe frontul rusesc, rezistență „mai elastică“ (!) pe frontul din Libia din partea trupelor Axei — înaintări metodice din partea japonezilor în Extremul Orient...

Ziarele publică „Ordinul de zi“ pe Armată și Proclamația adresată poporului român de mareșalul Antonescu, cu prilejul Anului Nou. Prefer „Ordinul de zi“ — Proclamația e prea lungă și cam peltea. În afară de cele ce se spun în asemenea împrejurări, documentele publicate azi ne vestesc alte grele încercări pentru anul 1942: vom mai porni iarăși împotriva rușilor alături de nemți — n-o spune mareșalul pe șleau, dar o spune pe ne-șleau... Ce să-i faci? Dacă trebuie, o să mai plece oamenii cum au plecat...

Se zicea că mareșalul se lasă greu și că nu voia să răspundă afirmativ la cererea de trupe făcută de nemți pentru primăvară — și se vorbea de 500 000 oameni... și iată că această cauză de tensiune între dânsul

și Reich a fost suprimată¹ cum era de prevăzut, prin capitulare. Și puteam face altfel? Putem noi refuza concursul nostru cât timp vrăjmașul din răsărit nu e zdrobit?

De subliniat în „Ordinul de zi“ către Armată următoarea frază: „Răspunzând *la ordinul meu*, care era acela al Patriei, ați pus la 23 ianuarie 1941, cu pieptul și cu sângele vostru, pentru totdeauna capăt *unui regim care se arătase în foarte scurt timp a fi mai odios decât acela pe care îl prăbușisem în septembrie*“. Atunci de ce mai scuipă trivialități, la începutul „Ordinului“ împotriva regimului „prăbușit în septembrie“? Tăcerea și uitarea ar fi fost de mai bun gust. Și apoi... nu era *el* în capul regimului răsturnat la 23 ianuarie? N-are el, mareșalul Antonescu nici o parte de răspundere la fărâdelegile legionarilor?

Și Regele Mihai a adresat ostașilor un „Ordin de zi“, ca să nu-l uite armata. Documentul e scurt, concis și modest — cum se cuvine unui Rege cu Coroană dar fără Sceptru...

Ca să le înșir pe toate, în seria acestor manifestări augurale de început de an, trebuie să semnez și calda adresă de felicitări trimisă mareșalului de către generalul Speidel, șeful actual al Misiunii militare germane în România — și răspunsul lui Antonescu, călduros și el desigur, dar cu o nuanță mai temperată. Sau mi se pare?

După ce a terminat ce a avut de făcut la Moscova, Eden n-a plecat spre China cum s-a povestit că ar fi avut intenția — ci s-a înapoiat la Londra, unde a fost primit de ai lui, de sovieticul Maiski, și de „tovarăși“ cântând „Internaționala“... După informațiile berlineze, Eden s-a dus la Moscova să hotărască pe ruși să atace pe japonezi ca să se descongese frontul meridional din Extremul-Orient. Pentru un asemenea ajutor — afirmă tot Berlinul — Anglia ar fi gata să dea toată Europa continentală pradă bolșevismului și ca dovadă dă tonul presei engleze care susține că „ideologiile britanice nu sunt așa de îndepărtate de cele sovietice“... Poate totuși că Berlinul exagerează, „pour les besoins de la cause“ (pentru nevoile cauzei). Ziarele germane cred a mai ști că misiunea lui Eden a dat greș, și că rușii nu se vor mișca în Extremul Orient, deocamdată...

Probabil că și americanii țin să miște pe ruși împotriva japonezilor, căci Roosevelt a invitat pe Stalin să facă o vizită la Washington... Ar fi prima călătorie a lui Stalin, în afară de „călătoriile de plăcere“ pe care le-a făcut, sub regimul țarist, în Siberia...

¹ Au mai rămas divergențele de ordin economic și financiar.

Churchill a vorbit în Parlamentul canadian. După ce a lăudat efortul Dominionului canadian în războiul actual și a definit importanța Canadei ca inel de legătură între Anglia și Statele Unite, premierul britanic a făcut o expunere asupra situației actuale a luptei, a arătat marile greutăți ce stau în calea lumii anglo-saxone, a recunoscut imensa putere a inamicului care nu trebuie subevaluată — și a conturat trei etape *în dezvoltarea viitoare* a conflagrației care s-a întins asupra suprafeței întregului pământ: o primă etapă de pregătire (!!) a forțelor anglo-saxone, o a doua etapă de lupte disperate și în fine o a treia *de pedepsire a popoarelor care au provocat războiul!* Câți ani de zile va dura evoluția acestor 3 etape, n-a spus!

Mi se spune că a fost arestat Aurel Dobrescu, fostul subsecretar de pomină de la Ministerul Agriculturii, dar nu în calitate de escroc ci de partizan al lui Maniu... Dobrescu ar fi scris o scrisoare unui prieten din Constantinopol, cu rugămintea ca acesta să transmită la Londra că Maniu și partizanii săi sunt de partea Angliei și *că de îndată ce împrejurările vor permite*, vor provoca o răscoală în Ardeal împotriva nemților... Scrisoarea a fost interceptată și se vorbește de urmăriri care vor merge până la Maniu. Eu cred totuși că Antoneștii vor evita greșala de a face din Maniu un martir național — căci Ardealul n-a uitat „arbitrajul de la Viena“...

Era să uit (dar lucrul are așa de puțină importanță în vremurile pe care le trăim...) că în Proclamația sa către popor, Antonescu anunță pentru 1942 înființarea marilor instituții (Consiliul de Stat etc.) menite să dea siguranță (!) și dreptate (!) Țării...

De ne-ar da noua așezare cel puțin siguranța libertății individuale, și ar fi ceva. Am aflat ieri că Xenopol a fost arestat și trimis la lagăr fiindcă a cumpărat acțiunile lui Șapira de la „Laromet“, și „a lipsit astfel Statul de un beneficiu de 48 milioane“. Cum a lipsit Statul de acest beneficiu nu se spune, căci nici o lege nu hotărăște încă trecerea avutului mobilier al evreilor în patrimoniul Statului... Orice ar fi făcut Xenopol, trebuia judecat. Xenopol nu e interesant, și-l socotesc ca un individ puțin scrupulos — dar procedura întrebuițată împotriva lui, *e un ignobil șantaj*. Și nimeni din noi nu e azi la adăpostul unei arestări nejustificate și a unui șantaj...

Emisiunea Băncii Naționale a ajuns la 97 miliarde... Regele Carol o lăsase la 25! Să ne mai mirăm de scumpirea vieții și de nebunia prețurilor? O nenorocită de servitoare a noastră a trebuit să dea 3 000 de lei pe o pereche de ghete!

Englezul Tester, despre care am mai vorbit, cred, în aceste însemnări, a ajuns șeful Serviciului de spionaj al Germaniei, în România. E de necrezut dar e așa! Tester era fascist, de ai lui Mosley și a fugit din Anglia înainte de război. E însurat cu o nemțoaică și a deschis aci la București o bancă (!), care lucrează (dar în direcția spionajului) de-a dreptul sub ocrotirea lui Killinger. Tester aruncă banii cu amândouă mâinile. O ovreică, tânără și frumoasă e principala lui agentă — instalată în casa lui Nacht, în strada Plantelor (lux mare și confort) și primește 200 000 lei pe lună!!! Și nenorocitul de Arthur Holban, muritor de foame cu 7 copii, a intrat în serviciul lui cu o leafă bună, deși e căpitan de rezervă în armata română! La ce abjecții duce războiul!

Generalul Löhr, unul din camandații superiori ai aviației germane pe frontul rusc, a fost poftit într-o zi la dejun la comandamentul armatei generalului nostru Petre Dumitrescu — și sosind în întârziere s-a scuzat în cea mai curată românească! Mirarea celor de față! Nu știau că generalul german Löhr, o glorie a războiului actual, e născut la... Turnu Severin!!

A murit bunul meu prieten Lorenzo Allievi. A murit la Roma, în vârstă de peste 85 de ani. Era cumnatul lui Duiliu Zamfirescu și unul din oamenii cei mai inteligenți din câți am cunoscut. Inginer de me-serie, poseda o cultură literară și istorică formidabilă. O figură din „quattro cento“, al renașterii italiene... Câte amintiri mă leagă de el, de pe timpul petrecerii mele în Italia! Pleacă toți, am rămas aproape singur...

Se zice că tensiunea dintre Regina Elena și mareșalul Antonescu ar fi ajuns la o explozie și că Regina ar fi plecat în grabă și supărată la Sinaia. Nici ea, nici Regele n-au asistat la pomul de Crăciun de la Reg. de Escortă, la care trebuiau să asiste...

Boala „mortală“ a lui Antonescu, despre care s-a vorbit, a fost o simplă amigdalită — simplă, dar cu manifestații paroxistice, cum e de regulă în amigdalite. Mareșalul e acum restabilit și a plecat la Predeal.

Ieri a fost o zi îngrozitoare de frig. Seara la ora 8,00, termometrul arăta -18° . Azi-dimineață, numai -11 , căci peste noapte s-a mai încălzit... Ce trebuie să fie pe front...

Cu tot frigul de ieri, prăvăliile au fost pline, în București. Statisticienii Guvernului pretind că s-a făcut dever de sărbători ca niciodată și comercianții au încasat în aceste zile mai mult decât în tot anul. Cred și eu: banul a ajuns să nu mai aibe nici o valoare!

Azi-dimineață am primit vestea bună că la Craiova — și prin urmare la Breasta — a nins bine, *înainte de căderea gerului*! Să scăpăm barem grâul semănat în decembrie, în Oltenia, și care trebuie să fi încolțit...

(Urmează volumul al X-lea, 1942)

INDICE

nume de persoane

- Alexianu, Gheorghe** — 250, 398, 402, 408.
Angelescu, Constantin dr. — 131, 363.
Angelescu, Constantin — 458.
Antonescu, Ion — 291, 294, 297, 298, 301, 304, 316, 324, 326, 343, 347, 349, 351, 359, 365, 369, 374, 379, 383, 386, 389, 393, 397, 398, 400, 492, 420, 422, 424, 427, 430, 433, 436, 439, 454, 456, 458, 465, 470, 465, 479, 481, 484, 486, 492, 494, 498, 502, 512, 518, 522, 525, 528, 535, 538, 542, 547, 549, 552, 554, 556.
Antonescu, Maria — 41, 266, 346, 373, 378, 407, 424, 458, 538, 541.
Antonescu, Milai (Ică) — 29, 33, 65, 69, 77, 116, 127, 141, 151, 156, 160, 179, 190, 194, 198, 200, 208, 241, 244, 247, 256, 266, 278, 297, 301, 305, 307, 311, 321, 325, 347, 358, 389, 393, 405, 419, 421, 423, 427, 432, 434, 442, 452, 463, 467, 469, 479, 481, 486, 500, 518, 522, 533, 536, 538, 541, 549.
Antonescu, Nolică — 353.
Antonescu, Victor — 81, 458.
Auschnit, Max — 341, 479.
Aosta, duce al Italiei — 56, 64, 69.
Avakumovici, Alexandru — 43.
Averescu, Alexandru — 229.
Avramescu, Gheorghe — 241.
Bárdossy, László — 11, 30, 284, 290, 291, 495, 505, 520.
Bălan, Nicolae, mitropolit — 29, 97, 116, 380, 476.
Bănescu, Nicolae — 498.
Beaverbrook, Maxwell — 329, 370, 538.
Bethlen, István — 505.
Bibescu, Antoine — 552.
Bibescu, Marta — 86, 161, 217.
Bibescu, Valentin G. — 86, 161, 163, 217.
Biriș, Victor — 129.
Blaga, Lucian — 72.
Blum, Leon — 177, 375, 382, 402, 445.
Boambă, Ionel — 22.
Bock, Freiherr — 392, 515, 537.
Bocu, Sever — 29.
Boeru, Traian — 99, 205, 272.

- Boris al III-lea, rege al Bulgariei** — 86, 124, 376, 533.
Borobaru, Traian — 129.
Bossy, Raoul — 115, 220, 353, 373.
Bova-Scoppa, Renato — 36, 167, 330, 364, 497.
Braudsch, Rudolf — 387, 397, 547, 548.
Brauschitsch, Walther — 102, 261, 284, 301, 345, 531, 532, 535, 537.
Brăiesku, C.C. — 322.
Brăileanu, Traian — 41, 129.
Brătianu, Constantin (Dinu) I.C. — 135, 167, 299, 432, 492.
Brătianu, Eliza — 512.
Brătianu, Gheorghe — 32, 127, 209, 405, 420, 422, 432, 484, 497, 511.
Brătianu, Ion I.C. — 26, 167.
Brătianu, Vintilă I.C. — 167.
Brătianu, Vintilică V. — 173, 177.
Budionnâi, Semion Mihailovici — 176, 328, 333.
Bujoiu, Ion — 41, 172.
Bușilă, Constantin — 173, 181, 184, 193, 208, 214, 222, 293, 296, 322, 386, 421, 427, 458, 468, 501, 518.
Butenko, Theodor — 517.
Caballero, Lrgo Francisco - 435
Calotescu, Corneliu — 363, 386.
Caranfil, Nicolae - 267, 469, 495
Cancicov, Mircea — 244, 406.
Cantacuzino, Constantin(Bâzu) — 316, 448.
Cantacuzino, Didina — 369.
Caracostea, Dumitru — 511.
Carmono António Óscar de Fragoso, președinte al Republicii Portugheze — 293.
Carol I, rege al României — 44, 144, 265.
Carol al II-lea, rege al României — 31, 44, 66, 79, 106, 125, 143, 188, 202, 219, 265, 269, 277, 287, 320, 330, 342, 357, 380, 424, 439, 450, 474, 481, 518, 538, 555.
Carp, Grigore — 197, 244
Catargiu, Barbu — 12, 90, 220, 268, 272, 369.
Catargi, Henri — 219.
Catroux, Georges — 109, 175, 325, 328, 473.
Cădere, Victor — 68.
Cămărășescu, Ion — 327, 358, 364.
Câdea, Romulus — 385.
Ceikovski, Piotr Ilici — 469, 501.
Cecropide (Cecropid), Dinu — 93, 267, 281, 304, 358, 374, 505, 547.
Christi, Vladimir — 400.
Churchill, Winston Leonard Spencer — 17, 25, 37, 53, 57, 67, 113, 117, 172, 189, 215, 224, 228, 239, 261, 276, 309, 334, 338, 343, 367, 373, 376, 440, 478, 510, 514, 526, 538, 540, 544, 546, 550, 554.

- Ciang-Kai-Şhek** — 21, 49, 206, 215, 223, 252, 397, 540, 550.
- Ciano, Galeazzo** — 62, 124, 126, 199, 227, 262, 290, 358, 409, 508, 511, 517, 541.
- Cicio Pop, Ştefan** — 69.
- Ciupercă, Nicolae** — 260, 281, 285, 287, 294, 304, 371, 380, 400.
- Clodius, Karl** — 46, 60, 311, 427, 456.
- Codreanu, Ion** — 83.
- Codreanu-Zelea, Corneliu** — 10, 458.
- Codreanu-Zelea, Horia** — 188, 194, 201, 209.
- Codreanu-Zelea, Ion** — 458, 463.
- Cojocaru, Ştefan** — 100.
- Collas** — 43, 76.
- Constantin, Constantin** — 457, 46
- Constantinescu, Mitiţă** — 272.
- Constantinidi, Noti** — 118, 123.
- Cornăţeanu, Nicolae** — 173.
- Costin, Miron** — 526.
- Crainic, Nichifor** — 28, 53, 72, 545.
- Crăciun, Raul** — 322.
- Cretzeanu, Gheoghe** — 268, 382, 393, 421.
- Creţu, Gheorghe** — 212.
- Creţu, Napoleon** — 503.
- Cripps, Stafford** — 103, 124, 155, 286, 428.
- Cristescu, Eugen** — 297, 548.
- Cruţescu, Gheorghe** — 26, 68, 85, 100, 102, 104, 290.
- Cuza, A.C.** — 441.
- Dacu, Tudor** — 99.
- Daladier, Edouard** — 374, 382, 404, 445.
- Darlan, Jean Louis François** — 52, 56, 73, 88, 107, 111, 401, 508, 511, 518, 520, 541.
- Davidescu, Gheorghe** — 382, 394.
- Davidescu, Radu** — 369.
- Davila, Citta** — 518, 536.
- Davila, Dorel** — 393, 402, 408, 410, 536.
- Dănulescu, Constantin** — 476, 528, 544.
- Dăscălescu, Nicolae** — 211, 444.
- Decoux, Jean** — 532.
- Demetrescu-Gyr, Radu** — 125, 326.
- Dentz, Henri-Ferdinand** — 67, 120, 126, 172, 181, 236, 309.
- Diaconescu, Nicolae** — 495.
- Dimăncescu, Dumitru** — 316.
- Dimitriu, Constantin** — 68.
- Dobre, Gheorghe** — 551.
- Dobrescu, Aurel** — 554.
- Doering** — 105, 107, 446, 455.
- Dombrowski, Victor** — 60, 119, 218, 330, 337, 398, 458.
- Dragomir, Nicolae** — 31, 307.
- Dragoş, Titus** — 439, 493.
- Duca, George I.** — 501.
- Duca, Grigore** — 214.
- Dumitrescu, Petre** — 304, 366, 555.
- Eden, Anthony Robert** — 35, 169, 319, 373, 550, 553.
- Elefterescu, Mircea** — 266.

- Elena**, regină a României — 7, 41, 89, 196, 219, 284, 298, 344, 347, 394, 452, 456, 463, 466, 475, 477, 479, 481, 484, 501, 538, 541, 555.
- Elisabeta**, fostă regină a Greciei — 248, 452.
- Enescu, George** — 243, 289, 421.
- Fabritius, Fritz** — 387.
- Faruk**, rege al Egiptului — 445.
- Ferdinand I**, rege al României — 190, 342.
- Filaliti, Gheorghe** — 327.
- Filderman, Wilhelm** — 409.
- Filip, August** — 72, 150, 167, 222, 254, 266.
- Filipescu, Nicolae** — 35, 322, 353.
- Filitti, Nicu** — 167.
- Filotti, Eugen** — 68, 481, 520.
- Filov, Bogdan** — 199, 212, 389.
- Fințescu, Ion N.** — 445, 452.
- Flondor, Neagoe** — 219.
- Flondor, Șerban** — 219.
- Florescu, Constantin** — 478.
- Florescu, Jean Th.** — 310.
- Franasovici, Richard** — 316, 527.
- France, Anatole** — 258.
- Franco Francisco Bahamonde** — 188, 293.
- Franz Ferdinand**, arhiduce — 22.
- Funk, Walter** — 455.
- Gafencu, Grigore** — 169, 174, 187, 221, 368, 382.
- Gamelin, Maurice** — 404.
- Gandhi, Mohandas Karamchand (Mahatma)** — 335, 351.
- Gane, Constantin** — 97.
- Garbo, Greta** — 455.
- Garoflid, Constantin** — 197, 353, 360, 393, 494, 502.
- Gaulle Charles André Joseph Maurice de** — 71, 120, 175.
- Găvănescu, Ion** — 366.
- Gârneață, Ilie** — 17, 129.
- Geblescu, Dan** — 29.
- Geblescu, Șerban** — 50, 148, 166, 249.
- George al II-lea**, rege al Greciei — 73, 76, 85, 97.
- Georgescu, Corneliu** — 18, 129.
- Georgescu, George (Gogu)** — 181, 410, 427, 442, 458, 466.
- Georgescu, Ion B.** — 148.
- Gerstenberg, Alfred** — 60, 337, 548.
- Ghelmegeanu, Mihail** — 271, 545.
- Ghenea, Radu** — 36.
- Ghica, Alexandru** — 129, 474.
- Ghica, Dimitrie** — 101, 1340, 137, 303, 487.
- Ghica, Vladimir** — 303.
- Ghigi, Pellegrino** — 35, 44, 63.
- Gigurtu, Ion** — 41, 65, 197.
- Giurescu, Constantin C.** — 134.
- Glogojanu, Ionel** — 398, 402.
- Goebbels, Joseph Paul** — 67, 220, 343, 428.
- Goga, Octavian** — 72, 127, 131, 458.
- Goga, Veturia** — 41, 291, 306, 458, 484, 545.

- Göring, Hermann** — 32, 64, 97, 102, 210, 261, 284, 290, 324, 380, 397, 453, 486, 489, 509, 529, 532, 537.
- Gorski, Arthur** — 393.
- Greceanu, Constantin** — 60, 93, 127, 129.
- Grigorcea, Vasile** — 315, 358, 365.
- Grozea, Dumitru** — 17, 129, 146, 212.
- Gustav al V-lea, rege al Suediei** — 127.
- Gusti, Dimitrie** — 480.
- Gunther-Mott, Franklin** — 112, 218, 275, 311, 425, 536, 538, 547.
- Hácha, Emil, președinte al Ceho slovaciei** — 327.
- Halder, Franz** — 397.
- Halifax, Edward** — 356, 429.
- Halippa, Pantelimon** — 43.
- Hansen, Erik** — 93, 98, 106, 125, 265, 301, 367.
- Harriman, Everell** — 329.
- Hațieganu, Iuliu** — 97.
- Hauffe, Arthur** — 301, 371, 397.
- Hess, Rudolf** — 47, 50, 53, 56, 58, 62, 67, 76, 83, 96, 101, 117, 302.
- Heydrich, Reinhardt** — 336, 338.
- Himmler, Kurt Heinrich** - 336, 387, 455.
- Hiott, Nicu** — 314, 383.
- Hitler Adolf** — 5, 10, 22, 28, 47, 51, 58, 66, 71, 83, 93, 96, 102, 106, 109, 113, 127, 132, 138, 141, 145, 148, 154, 159, 177, 184, 201, 212, 218, 227, 229, 244, 248, 251, 258, 260, 262, 273, 284, 290, 297, 302, 311, 342, 345, 350, 361, 367, 370, 373, 387, 389, 391, 409, 414, 427, 431, 437, 440, 455, 462, 475, 478, 488, 501, 504, 507, 513, 523, 531, 535, 537, 539, 541, 543, 547, 552.
- Hoover Herbert** — 48, 159, 426.
- Hopkins, Harry** — 215.
- Horthy de Nagybánya Miklós** — 282, 284, 290, 445, 462, 505.
- Hudiță, Ion** — 32.
- Hull, Cordell** — 12, 14, 34, 225, 359, 391, 426, 449, 453, 457, 475, 483, 493, 496, 513, 526.
- Hulubei, Horia** — 75, 92, 433, 452.
- Huntziger, Charles** — 445, 447.
- Iacobici, Iosif** — 287, 294, 304, 306, 371, 380, 408, 442.
- Iacobuță, Ștefan** — 99.
- Iamandi, Victor** — 38, 450.
- Iașinschi, Vasile** — 17, 129.
- Iliescu, Victor** — 476.
- Inönü Ismet** — 138.
- Ioanițiu, Alexandru** — 298, 301, 303, 372.
- Ionescu-Sisești, Gheorghe** — 272.
- Ionescu, Take** — 220, 298.
- Iorga, Nicolae** — 79, 99, 117, 122, 205, 278, 466, 478, 498.

- Jukov, Ghiorghe Konstantinovic** — 396, 402.
- Kaganovici, Lazar Moisovici** — 59.
- Kalinin Mihail Ivanovici** — 217.
- Keitel, Wilhelm** — 102, 218, 229, 261, 397, 431, 433, 439, 442, 537, 547, 548.
- Kerenski, Alexander** — 385.
- Killingner, Manfred** — 5, 16, 49, 60, 65, 73, 97, 113, 115, 128, 146, 254, 256, 268, 273, 297, 304, 337, 349, 352, 354, 430, 432, 443, 445, 499, 530, 542, 555.
- Konoye, Fuminaro** — 188, 191, 199, 215, 262, 385.
- Kun, Béla** — 12.
- Lahovari, Filip** — 78.
- Lambrino, Scarat** — 75, 121.
- Lambrino, Zizi** — 296.
- Lambru, Dumitru** — 160, 228.
- Langa-Răscanu, Constantin** — 278, 327.
- Lapedatu, Alexandru** — 43, 68, 88.
- Laval, Pierre** — 81, 257, 262, 287, 493, 520.
- Lazăr, Ilie** — 216, 346.
- Leancă, Gheorghe** — 273.
- Lenin Vladimir Ilici** — 217, 309, 376, 385.
- Leon, Gheorghe** — 43, 495, 508.
- Leoveanu, Emanoil** — 92, 495.
- Leucuția, Aurel** — 216.
- Ley, Robert** — 455.
- Lipatti, Dinu** — 466.
- Litvinov, Maksim Maksimovici** — 171, 207, 329, 385, 428, 443, 450, 454, 459, 472, 513.
- Lloyd, George David** — 37, 39.
- Löhr, Alexander** — 555.
- Lupu, Nicolae dr.** — 32, 41, 116, 322, 470.
- Lupescu, Elena** — 277.
- Macici, Nicolae** — 398.
- Mackensen, August** — 109, 333.
- Madgearu, Virgil** — 32, 79, 99, 122, 202, 272, 278, 471.
- Maioreescu, Titu** — 46.
- Maiski, Ivan Mihailovici** — 309, 314, 319, 335, 385, 553.
- Malaxa, Nicolae** — 38, 388.
- Mandrea, Radu** — 197.
- Maniu, Iuliu** — 29, 33, 65, 78, 116, 122, 215, 277, 322, 389, 484, 492, 499, 554.
- Mannerheim Carl Gustaf-Emil** — 143, 158, 262, 454, 488, 532.
- Manoilescu, Mihail** — 41, 57, 438, 497.
- Manoilescu-Strunga, Grigore** — 244.
- Manstein, Erich** — 366, 372.
- Manu, George** — 280, 381.
- Marcu, Alexandru** — 493, 501.
- Mardare, Socrate** — 140, 191, 297.
- Mareș, Nicolae** — 118, 307, 347.
- Maria, regină a României** — 95, 188, 191, 196, 293.
- Marin, Vasile** — 9.
- Marinescu, Constantin** — 121.

- Marinescu, Florian** — 478.
Marinescu, Gavrilă — 357, 440.
Marinescu, Ion — 80, 244, 268, 296, 307, 417, 447, 454, 495.
Marx, Karl — 309.
Matsuoka, Isuke — 20, 171, 191.
Mazarini, Nicolae — 213, 306, 331.
Măță, Alexandru — 273.
Megerle, Karl — 410.
Micescu, Istrate — 421.
Miclescu, Nicușor — 316.
Mihai I, rege al României — 36, 42, 46, 55, 81, 89, 139, 156, 191, 196, 203, 220, 238, 250, 265, 269, 320, 341, 344, 395, 408, 421, 430, 433, 452, 456, 463, 466, 474, 477, 479, 481, 488, 501, 505, 508, 511, 518, 538, 553, 555.
Mihalache, Ion — 33, 43, 65, 116, 271.
Milcoveanu, Șerban — 129.
Minovici, Nicolae — 110.
Mirea, G.D. — 296.
Mironescu, G.G. — 57.
Mironovici, Radu — 129, 326.
Mitilineu, Ion — 322.
Modreanu, Rodrig — 379, 429, 458, 463.
Molotov, Viaceslav Mihailovici — 16, 34, 40, 104, 142, 301, 329, 343, 354.
Montagu, Norman — 368.
Moța, Ion I. — 10.
Moruzov, Mihail — 206, 517.
Mussolini, Benito Amilcare Andrea — 15, 44, 62, 96, 102, 112, 128, 135, 151, 199, 219, 225, 227, 248, 260, 273, 316, 397, 449, 475, 511, 513.
Nanu, Frederic — 538.
Napoleon I, împărat al Franței — 145, 154, 159, 58, 317.
Neagu, Alexandru — 406.
Nedici, Milan — 262.
Negel, Dimitrie — 80, 454, 549.
Neubacher, Hermann — 31, 60, 268, 294, 359, 398, 549, 530.
Neurath, Constantin — 327, 336.
Nicolae, ex-principe al României — 114, 242, 316.
Niculescu, Constantin — 416.
Nifon, mitropolit — 55.
Nistor, Ion — 526.
Nițescu, Voicu — 43.
Olteanu, Marcel — 382, 541.
Onicescu, Octav — 497.
Orezeanu, T. — 288, 363, 468.
Ottescu, Nicolae — 91 331, 357.
Otetelișanu, Alexandru — 46, 50, 92.
Otetelișanu, Enric — 425, 438, 476, 480, 498.
Ottulescu, Emil — 342.
Paderewski, Ignacy Jan — 158.
Pahlavi Reza Mohamed, șahul Iranului — 293, 305.
Panaiteescu, Petre P. — 41, 129.
Pangal, Ion — 139, 293, 320.
Pantazi, Constantin — 91, 306, 331, 541.

- Papa Pius al XII-lea** — 299, 302, 511, 541.
Papanace, Constantin — 17, 129.
Papen, Franz — 52, 54, 57, 124, 138, 156, 382.
Papp, Dănilă — 99.
Pauker, Ana — 83.
Pavelici Ante — 35, 58, 62, 103, 124, 126, 517.
Păiș, Nicolae — 114.
Pătrașcu, Nicolae — 17, 129.
Pântea, Gherman — 211, 236, 398, 400.
Periețeanu, I. Gr. — 56.
Perlea, Ionel — 160.
Pétain Henri Philippe — 11, 56, 61, 64, 71, 108, 111, 120, 130, 132, 293, 307, 309, 374, 382, 401, 404, 409, 447, 459, 486, 489, 503, 520.
Petala, Nicolae — 388.
Petrescu, I.C. — 493.
Petrescu, Toma — 127, 131.
Petrov-Ciumakov — 139.
Petrovici, Ion — 41, 190, 275, 433, 480, 498, 511, 526.
Petrovicescu, Constantin — 99, 122, 129.
Pilsudski Jósef — 248.
Polizu, Radu — 46.
Polizu-Micșunești, N. — 322.
Pompeiu, Dimitrie — 69.
Pop, Valer — 41, 99.
Popescu, David — 31,
Popescu, Dumitru — 89, 194, 266.
Popescu-Adam, Gogu — 149.
Popescu, Ion (Jak) — 89.
Popescu, Stelian — 320, 327.
Popov, Ghiorgghi — 199, 212.
Popovici, Mihai — 116, 277, 322.
Porsena, Nicolae — 311.
Portocală, Radu — 43.
Potopeanu, Gheorghe — 80, 306, 521.
Pownall, Henry — 543.
Prat y Soutzo, Pedro — 270.
Prezan, Constantin — 43, 229.
Puricelli — 530, 542.
Pușcariu, Sextil — 97.
Quaranta, Gino — 6, 49, 520.
Racoviță, Mihail — 241, 287.
Radian, Alexandru — 310, 522.
Raeder, Erick — 397.
Ralea, Mihail — 65, 271, 275, 481, 545.
Ravenstein, Johannes — 485.
Rădescu, Nicolae — 432.
Rădulescu, Ilie — 78.
Rădulescu, Savel — 311, 319.
Rădulescu-Motru, Constantin — 88.
Reynaud, Paul — 374, 382.
Ribbentrop, Joachim — 20, 71, 97, 113, 115, 124, 126, 147, 261, 284, 290, 293, 324, 370, 397, 472, 475, 479, 529, 541.
Riccardi, Arturo — 405, 417, 419.
Rioșanu, Alexandru — 46, 69, 78, 80, 89, 103, 138, 152, 162, 173, 195, 216, 219, 241, 244, 249, 263, 266, 471.
Romanescu, Radu — 147.
Rommel, Erwin — 522.

- Roosevelt Franklin Delano** — 17, 22, 28, 34, 40, 47, 52, 68, 73, 80, 84, 88, 96, 120, 126, 136, 145, 149, 159, 165, 187, 207, 211, 215, 224, 239, 252, 261, 275, 279, 285, 291, 299, 319, 340, 343, 345, 350, 353, 359, 361, 365, 374, 391, 400, 414, 416, 422, 429, 431, 445, 474, 451, 453, 469, 475, 493, 496, 507, 510, 516, 526, 530, 538, 540, 544, 546, 550, 553.
- Rosenberg, Alfred** — 455.
- Rosetti, Radu** — 174, 271, 424, 438, 467, 512.
- Roth, Hans Otto** — 387.
- Rundstedt, Gert** — 229, 438, 515, 537.
- Sadoveanu, Mihail** — 544.
- Sandu, Ion** — 476.
- Saracioglu, Sürkü** — 54, 124, 130, 238.
- Sauciuc-Săveanu, Teofil** — 217.
- Savu, Eugen** — 41.
- Săveanu, N.N.** — 68.
- Sân-Giorgiu, Ion** — 41, 511.
- Schacht, Hjalmar** — 324.
- Schmidt, Andreas** — 113, 336, 387.
- Schobert, Ritter** — 128, 224, 241, 265, 288, 296, 298, 303, 344, 372.
- Schulemburg, Friedrich** — 221.
- Seulescu, George** — 247.
- Sichitiu, Ion** — 434.
- Sima, Horia** — 17, 25, 72, 129, 471.
- Simedria Tit, mitropolit** — 386.
- Simionescu, Ion** — 243, 498, 526.
- Slăvescu, Victor** — 363.
- Speidel, Wilhelm** — 553.
- Spoletto, duce al Italiei** — 56, 64, 284, 316, 481.
- Stalin Iosif Visarionovici** — 16, 34, 38, 59, 66, 71, 132, 165, 177, 180, 199, 202, 207, 217, 276, 302, 309, 311, 329, 361, 396, 402, 428, 430, 451, 526, 540, 550, 553.
- Stănescu, Ion** — 495.
- Stângă, Ilie** — 134.
- Stoceanovici, Constantin** — 283.
- Stoenescu, Nicolae** — 77, 90, 235, 325, 362, 439, 523.
- Stoiadinovici, Milan** — 260.
- Stoicescu, Constantin** — 69, 75, 78, 139, 476.
- Sturdza, Mihail (Lucă)** — 7, 75, 129, 219, 268, 316.
- Sturdza, Ilie-Vlad** — 74, 86.
- Șapira, Max** — 551, 554.
- Șeicaru, Pamfil** — 293, 357, 369, 470.
- Șoneriu, Ion** — 25, 217, 296, 542.
- Ștefănescu – Amza Constantin** — 525.
- Șteflea, Ilie** — 244.
- Știrbei, Barbu** — 501, 548.
- Tagore, Rabindranath** — 255.
- Tanriör Suphi** — 81, 295.
- Tătărescu, Gheorghe** — 29, 100, 114, 482, 527.
- Tilea, Viorel Virgil** — 24, 243, 316.

- Timoșenko, Semion Konstantin ovici** — 176, 196, 202, 287, 309, 363, 366, 391, 396, 402, 415, 476, 485, 494, 519.
Titeanu, Eugen — 162, 420.
Titulescu, Nicolae — 65.
Tōjō Hideki — 392, 453.
Tomescu, Petre — 476.
Trifa, Viorel — 17, 129.
Troțki, Leon Davidovici — 385.
Tucan, Ion — 99.
Tzigara-Samurçaș, Alexandru — 43.
Țenescu, Florian — 473.
Umanski, Konstantin Alexandrovici — 428.
Urdăreanu, Ernest — 45, 125, 202, 297, 331, 450.
Vaida Voievod, Alexandru — 65, 68, 132, 304, 379.
Vasiliu, Constantin (Piky) Z. — 80, 92, 148, 157, 205, 249, 303.
Verona, Paul — 217.
Victor-Emmanuel III, rege al Italiei — 44, 48, 62, 77, 199, 227, 441.
Vlădescu, Ovidiu — 411.
Voiculescu, Constantin — 173, 216.
Voronieka, Adina — 220, 298.
Voroșilov, Clement, Efremovici — 176, 217, 536.
Walace, Hug Campbell — 359, 493.
Wavell, Archibald Percivald — 163, 415, 430, 546, 550.
Weck, René André — 245.
Weiszäcker, Ernst — 538.
Welles, Summer — 148, 225, 261, 445.
Weygand, Maxime — 108, 459, 461, 547.
Wilckie, Wendell — 225, 350, 401.
Wilhelm al II-lea, împărat al Germaniei — 98, 102, 109.
Wilson Thomas Woodrow — 34, 240.
Witzleben, Erwin — 16, 304, 455, 505.
Wohlthat, Helmuth — 456.
Xenopol, Radu — 550, 554.
Zamfirescu, Duiliu — 555.
Zănescu, Alecu — 214.
Zănescu, Paul — 50, 463.
Zăvoianu, Ștefan — 99, 129, 205, 209, 212, 471.
Zwiedenek, Eugen — 25, 114, 439, 493.

CUPRINS

Notă asupra ediției (<i>de Stelian Neagoe</i>)	5
Însemnări Zilnice. Anul 1941	
21 aprilie – 31 decembrie	7
INDICE – nume de persoane	557

Apărut: martie 2008

Tehnoredactare computerizată:
Sanda Stroescu

:

ISTORIE & POLITICĂ

DOCUMENTE
OFICIALE

IZVOARE
NARATIVE

Mareșalul Ion Antonescu

Editura **MACHIAVELLI**

ISBN 973-96599-9-22

www.dacoromanica.ro